

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

JOANNIS DANIELIS MYLII
Philosophiæ & Medicinæ Doctoris

ANATOMIA AVRI,

Sive

TYROCINIVM MEDICO-CHYMICVM,

Continens in se partes quinque:

QV ARVM

- I. Tradit concordantiam & harmoniam Solis cœlestis cum Aure terrestri: item Auri definitionem & confusam multorum Physicorum de Auro opinionem;
- II. Agit de Medicinis aureis & Receptis antiquorum ac recentium Medicorum, Aurum ingredientibus, tam in simplici, quàm preparata forma;
- III. Tractat de Auri potabilis præparatione tam vulgari, quàm Philosophica;
- IV. Exhibet usum Medicinalem Auri potabilis tam communis, quàm veri & Philosophici;
- V. Demonstrat ideam Lapidis Philosophici in duodecim figuris.

FRANCOFVRTI,

Sumptibus LVCE IENNISI Bibliop.

ANNO M. DC. XXVIII.

SANCTISSIMO
JEHOVA, ZEBAOOTH,
ELOHIM, DOMINO DOMI-
NANTIVM, CREATORI, PATRI
OMNIPOTENTISSIMO;

GLORIOSISSIMO
EMANVELI, MESSIAH,
PRINCIPI AC TRIVMPHATORI,
IESV CHRISTO, REGI REGVM,
Filio Dei Iustissimo, Sapientissimo,
Regeneratori;

DIVINISSIMO
CONSOLATORI, AC
DVCTORI SPIRITV SANCTO,
CASTISSIMO, PVRISSIMO,
PIISSIMO QVE:

Sancto, Sancto, Sancto..

*Q*mnipotens Creator, Incomprehensibilis Do-
mine Deus Zebaoth, Clementissime Jehoua,
Pater alme, Domine Deus misericors, Prin-
cipium;

cipium & finis, alpha & omega, summe & gloriosissime
Domine Dominantium, sanctissime Rex Regum, & for-
tissime Heros omnium exercituum ac animarum, Deus so-
lus, Deus Vnus, Deus Triunus, Deus in perpetua secula;
Cano te Creatorem omnium, terrarum distributorem,
cælū æquilibrantem, iubentem ex Oceano aquam vndiq;
fluere dulcem ad hominum alimentum, iubentem ignem
fulgere supernè ad actionem hominum atque creatura-
rum. Canamus illi vna voce gratias omnes, Deo tranan-
ti cælos, naturamque creanti. Qui mentis oculus, & po-
tentiarum, virtutum, animarum ac populorum preces &
benedictiones libenter accipit. O vires animarum nostra-
rum laudate ipsum Vnum & Omnem: omnes vires animi,
omnes potentie nobiscum vna concinite. Gratias redda-
mus omnipotenti Patri, qui actus omnium potestatum, &
potestas omnium actuum. O vita, totum quod in nobis
est salua: ô lux, totum illumina Spiritus Deus. O immen-
sa Maiestatis summæ prouidentia, ô magna altitudinis
Deus misericors, ô immense Deus, bonitas nunquam defi-
ciens, ô Rex sanctorum Regum, Angelorum & omnium
creaturarum Omnipotens Iehoua, ô Domine Dominan-
tium & protector fidelium, Restaurator seculi, Victoria
potens, Beatitudo electorum, Æquitas iustitiæ, Depul-
sor nequitie, Charitas vera, Deus Dominus misericors Ze-
baoth: ô Chrisle, Messia Omnipotens cæli & terra, Ema-
nuel noster, Legislator Æterne, Fulcimentum seculi, Pu-
ritas

ritas excelsi Dei, Ligatio omnis creature, Sapientia Dei
Patris, conditor vniuersorum, Inspector Iustitiæ, homi-
nis Deus misericors. ô Domine Iesu Christe, Domine sci-
entiarum, Gloria in excelsis, diues potentia, Fons inex-
haustæ bonitatis, Ordinator omnium, Conditor omnium,
dator aquarum, Domine exercituum, infinita largitas,
inestimabilis scientia, firmitas innumerabilis, mundi-
tia incorruptibilis, Deus in omnibus manens super o-
mnia, Deus misericors. ô Christe, gratia Creatoris, do-
ctrina spiritualis, misericordia Altissimi, fortitudo Dei,
magna dulcedo Dei, & fauor optimus Dei, ineffabilis, in-
comprehensibilis, Deus misericors. ô mens incorporealis,
Princeps & origo rerum, Virtus inexplabilis, pietas in-
comprehensibilis, sapor ac decor Angelorum, protector &
adiutor iustorum, pavor & horror reproborum, nullius in-
digens sibi ipsi sufficiens, Rector & Auctor mundi, Maiestas
innascibilis, Trinitas spiritualis, essentia incomprehen-
sibilis, visu indeterminabilis, sensu inestimabilis, sponsus
Thalami æterni, Pater familias Ecclesiæ, animorum no-
strorum confirmator, humilitatis eleuator, superbia con-
temptor, Iudex summe, Deus misericors. ô Spiritus san-
cte, vox Apostolorum, silentium Prophetarum, electio
gentium, Actio Euangelii, Lux mundi, officium præconis,
nostri mæroris incunditas, doloris suauitas, amaritudi-
nis dulcedo, molestiæ nostræ delectatio, vniuersæ creature
iudium, Regenerator sanctissime, Consolator diuinissi-
me,

me, animarum suspiratio & inhiatio, nostri desiderium,
noster sermo, nostra exauditio, nostræ lachrymæ, vitæ
magisterium, forma sanctitatis, norma Iustitiæ, specu-
lum pietatis, templum castitatis, Spiritus puritatis, Spi-
ritus sanctitatis, Spiritus pudicitiae, Spiritus obedientiae,
via pœnitentiæ, ductor diuine, peccatorum venia, Fidei
instrumentum, disciplina legis, præco Iudicii, totiusque
Trinitatis omega.

Κύεε, Fons bonitatis, essentia potentiae omnipotentis-
simæ ac sapientissimæ, Pater ingenite, à quo cuncta proce-
dunt: ἐλέησον.

Κύεε, Æterne, misericors, qui pati Natum, mundi
pro crimine, ipsum vt saluaret, misisti: ἐλέησον.

Κύεε, qui septiformis das dona πνεύματος, à quo cælum
ac terra replentur: ἐλέησον.

Χείσε ἄγιε, Æterna, casta, verax, pura, intelligens ef-
sentia, cæli compos, Regiæ melos gloria, cui semper astant
pro numine Angelorum decantat apex: ἐλέησον.

Χείσε, Unice Dei patris genite, quem de virgine na-
sciturum mundo mirificè sancti prædixerunt propheta:
ἐλέησον.

Χείσε, cœlitus nostris adsis precibus pronis mentibus,
quem in terris deuotè colimus adoramusque, ad te pie Iesu
clamamus: ἐλέησον.

Κύεε, Spiritus alme, cohærens Patri Natoque vnus
ἰσῆς consistendo, flans ab utroque, ἐλέησον.

Κύεε,

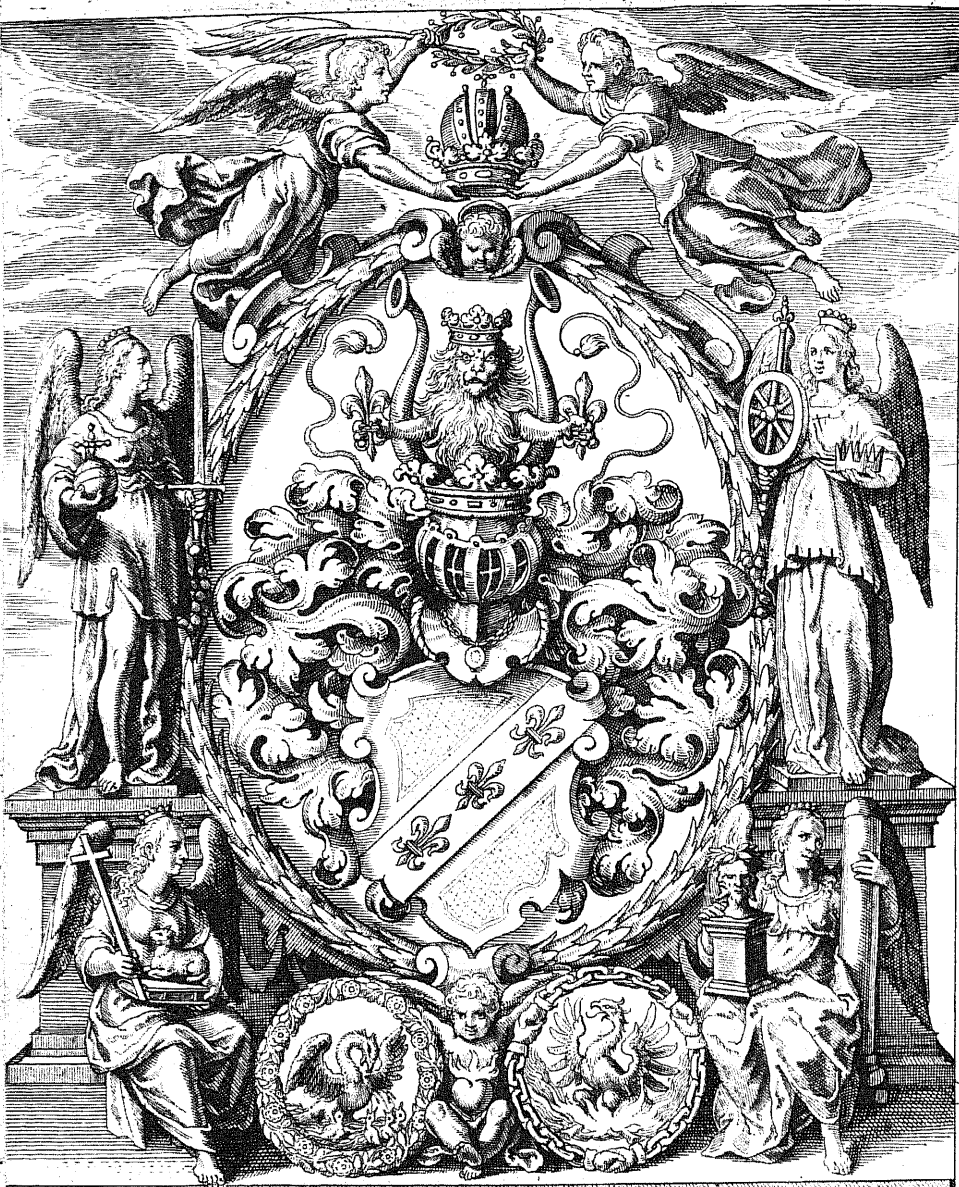
K^{tes}, Qui baptizato in Iordanis vnda Christo, refulgens specie columbina apparuisti, ^{in excelsis}.

K^{tes}, Ignis diuine, pectora nostra succende, vt digni pariter te laudare possimus semper, ^{in excelsis}.

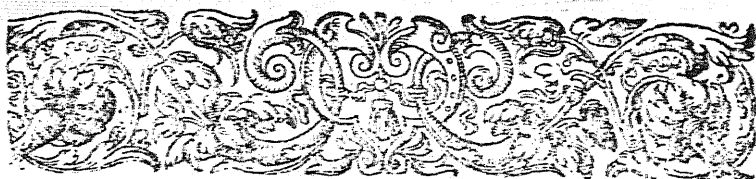
Tuum nunc est diuine parens, & ò natura naturans infinita & gloriosa, animam ignorantia tabefactam, splendore virtutis tue almæ, restaurare. Tuum est Spiritus Discipline sancti claritate admirabili, rationis ac sapientiæ scintillas, post Adami lapsum superstites, & in tenebrarum corporalium abyssu miserrimè diu immerfas, resuscitare, viuificare, & ad verum cognitionis culmen, fontem & apicem sublimare. Fiat itaq; Voluntas tua in parte mei, hominis, cœlesti & immortalis, sicut in terrestri & mortali, vt quicquid ab iis & in iis producat, illud omne, debita consideratione, sit inexhaustæ bonitatis particeps. Sicerit oblatio, consecratio, & quasi immolatio hæc mea cordialis, tuo Numini sacrosancto placida: sic bonitatis tue, in me fructus, incrementi sui radios à fronte tuo lucido totius & unica bonitatis influxus, recipiens, Spiritu tuo diuino præeunte, euolabit vera resurrectione cū suo toto transfigurato in altum, gaudebitq; suam patriam supercœlestem visitare, in qua tu, summe Princeps & Imperator maxime viuus & regnas perpetuò: Maleuolorum corda in meliora conuerte, obsecro, distinguant oculis apertis lumen tuum verum à tenebris Diaboli. Sis ò bone Deus, mihi faustus ac propitius, qui viuus in æternum.

gg

Præ-

Hochlöblich-Kaiserlich Majestat Rhat,   So der Wohledle Herr Schulteis mit recht
 In Fränckfurt zeigt dis Wapn vnd Löw geart; Führt, Johann Martin Baur v Eijseneck.

Prænobili, Strenuo, Consultissi-
mo, Grauiſſimo, Excellentiſſimoque
Viro, Domino
JOHANNI MARTINO
BAVER AB EYSENECK;

INVICTISSIMI AC SERENISSIMI CÆ-
ſaris Ferdinandi II. Domini, Domini noſtri Clementiſſi-
mi &c. Conſiliario fideliffimo, Ciuitatis Imperialis Fran-
cofurtenſis ad Mœnum Prætori digniſſimo: Mœcena-
ti, Patrono ac ſauftori meo, omni animi
obſeruantia colendo.

VETERIBVS rerum Con-
ſultiſſimis ac Sapienſiſſimis, in-
ſatiabili admiratione & pru-
dencia conſtat dictum, *vniver- Vniuerſalis*
ſalem Medicinam, eſſe Baſamum, Medicina,
ſulphur & oleum vitale, quod in- Baſamum,
ſtar nectaris viuifice totam pro- Sulpur &
oleum vita-
uinciam corporis irrigat, im-
mortalemque animam, cum
mortali corpore mirabilinexu
ita iungit & vnit, vt non niſi rupto hoc vinculo ab eodem

E P I S T O L A

recedere, & euolare post prædestinatas temporum perio-

Vita natura-
lium.

Cælestium
Idea.

Perfèctissimū
interregna.

Ignis non
vrens.

Quintum ef-
se inter 4. E-
lementa.

Influentia
cæli.

Lumen na-
tura.

Speculum
mysticum.

Habitaculū
formarum.

Spiritus uni-
uersalis.

Spiritus vi-
talis.

Centrum v-
niuersitatis.

Virgo Philo-
sophica.

Donum sa-
pientia.

Quinta ef-
sentia cæli.

Planetarum
perfèctio.

Metallorum
ac corporum
purificatio.

Ars sancta
& magica.

dos possit. Est autem hæc Vniuersalis Medicina, vita rerum naturalium: Lucis cælestis Idea: Primum perfectissimum: Quinta essentia & Tinctura Microcosmi: Catholica Physicorum: Balsamum perpetuum: Deuensuum senectutis: Ignis in curatione morborum inuisibilis non vrens: Anima creaturarum omnium: Conseruatio quatuor qualitatum corporis humani: Cathena & Cingulum vniuersi: Infundibulum & impressio Elementorum, firmamenti ac Planetarum: Influxus totius cæli: Theatrum secretorum luminis naturæ totius: Speculum mysteriorum Dei: Thesaurus & miraculum vniuersæ naturæ: Subiectum & Instrumentum omnium virtutum naturalium & transnaturalium: Filius Solis ac Luna: Habitaculum omnium formarum metallicarum, mineralium & vegetabilium à Deo sub Luna globo creaturarum: Spiritus vita, penetrans omnes alios spiritus, cum spiritu autem corporis nostri plane vnus ac idem: Vita nostra nectar ac radicalis humor, sub Virginis Philosophicæ vestimento reconditum.

Auctuarius dicit; non legitur à diuina munificentia maius emanasse donum Sapientia; Nec anima rationali excepta, qua post Deum in cælo & terrâ nil admirabilius penficulari potest, sublimius nobilius ac præstantius sub cælo datum hominibus, quam hoc Secretissimum Secretorum Arcanorum Arcanum, in quo cum ad Planetas inferioris Astronomiæ, quorum imperfectiones & sordes fortissima sua impressione penetrando euanescere facit; omnem enim sulphureitatem, extraneam & immundam terrestreitatem à metallicis & humanis corporibus segregat, tum etiam ad sanitatem laborantem & deperditam humani corporis, igneo suo vigore restituendam ac conseruandam, mira imo omnia fiant: vt nunc præter infinita alia vsum ta-

ceam

DEDICATORIA.

ceam magicum, & supercœlestem, postquam finita radio-
rum Solis & Lunæ influentia gonetica, & quarta supra
suam natiuam terram reuolutione, omni creata potestate
influentiali tam in Elementalī mundo, quam cœlesti aut
supercœlesti absolutissime dotatum sit: *Mirabilium omnium*
mirabilissimum, siquidem Deus in suis operibus mirabilis, etiam
sua dona mirabilia, in mirabilibus hominibus consuevit occultare
Omnis antiquitas, omnis etiam omnium gentium & lin-
guarum in doctrinæ huius traditione veritas, consensu
doctissimorum omnium illorum, qui in omni sæculo cum
admiratione multorum & laude vixerunt, hoc ita se ha-
bere testatur: Hoc insuper præter ocularem multorum
seculi nostri inspectionem ac certificationem ex illorum
scriptis tot Hieroglyphicis, Magicis & Mathematicis vela-
mentis, tanta & tam certa Philosophicæ veritatis serie cõ-
textis statuere haud difficile est.

Quis igitur non admiretur & amplectatur tantum
Dei summi donum, pretium studii, operæ & virtutis immor-
tale quod depulso senio reiuuenscentiam, perpetuam sa-
nitatem, ac sine proximi detrimento victum & amictum
honestum non per vsuram & fraudem, nec falsis merce-
moniis, nec per oppressionem pauperum, vt iam diuites
mundi ditantur, sed per industriam operis & manuum la-
borem, piis à natura & institutione dignificatis pollicetur
Philosophis? absit itaque vt priscorum exemplo neglecto,
talia Dei magnificienda magnalia, & stupendas naturæ
vires offuscare, aut negare velim, qui enim spernit scien-
tiam, spernit illum iuxta hanc artem verissimam *Deus glo-*
riosus & sublimis, aut quod peius, sicuti plurimi faciunt, tan-
quam otiosorum hominum speculationes, aut inania insa-
næ, delirantisq; mentis somnia ac commenta calumniari,

*Radiorum
Solis ac Lu-
na figura.*

*Creatur ad-
mirabilis.
Creatura
mirabilis.*

*Summum
Dei donum
immortalis
virtutis.
Senii reiu-
uenscentia.
Sanitas per-
petua.
Diuitia mæ-
dana.
Magnalia ac
stupenda mi-
racula.
Scientiarum
contempto-
res, diuina
maiestatis
adulatores.*

E P I S T O L A

qui tamen apud sapientes saltem iudicii sui imbecillitatem produnt, & inscitiae suae testes publicos aduocant: calumniantes ergo & ignorantes, quos & fatuos Philosophi vocant, ab hisce diuinis epulis arcendi, vt & delirantes suis phantasticis somniis penitus relinquendi.

*Comparatio
sapientia di-
uina cū pri-
mo ente, &
primitiis
Balsamo ra-
dicali.
Vitale em-
bryonatum.
Internus ar-
chem.
Manna per-
lata.
Mechanicus
natura.
Monarcha
natura.
Confortati-
uum septem
membrorum
principalio-
rum.
Ignis & aqua
sufficiunt.*

Comparatur autem hæc diuina nostra artificiosissima sapientia non ineptè sed verissimè & essentialiter cū principio & Ente primitiue Mumiae Balsamice, seu humido radicali; Hermetici enim, veluti & nos mystico sensu eā vocamus *Balsamum, Mumiam, vitale embryonatum & incombustibile sulphur, radicale semen, Spiritum innatum, quintam essentiā, Arcanum, florem Cheironium, Liliū, internum archeum, Solem & cælum, mannam, materiam perlatam, fontem actionum vitaliū, auctorem fecunditatis, & quid non? Imo Principium, Radix, fundamentum, totius Rector, Manarcha & Oeconomus, Mechanicus natura, quæ pro infinita artium, scientiarū, rationum seminalium, donorum, prædestinationum, Tincturarum & cōfluentiarum varietate ac robore septem membra principaliora in corpore Microcosmi cōfortat ac restaurat, hominemque edoctum reddit: à naturæ liturgia definitis & congruentibus, Elementa repugnantia concordī mixtionis lege (ex igne enim & aqua facit Azothum, Mercuriale illud sapientum Ens primum) ligat, digestisq; tandem temporibus, corruptis ac consumptis prædictis Elementis, ipsa integra & superstes remanet.*

*Matrimonium
Microcosmi
cum Macro-
cosmo.
Seminū re-
rum omniū.
Manna spi-
ritualis S. li-
ac Luna.*

Verissimè dico quod nullus Balsamus siue corporalis siue essentialis, nullum matrimonium Microcosmi cum Macrocosmo, nullā reicōseruatio, nutritio, generatio, constitutio & formatio, nullum semen, virtus, sapiētia, anima, vita, natura, tinctura, radix, clemētum, stella, animale, vegetabile, minerale, ne Sol quidem aut Luna, Balsamica ac spiritali hac manna carere potest, imò omnia corru-
pti-
bi-

D E D I C A T O R I A.

ptibilia eius essentia conseruantur ad suum prædestinatum ac destinatum terminum.

Habet autem hæc *Tinctura seu Medicina vniuersalis* virtutem efficacem super omnes alias Medicorū medicinas omnem sanandi infirmitatem, tam in calidis, quam in frigidis ægritudinibus, eo quod est occultę & subtilis nature: conseruat sanitatē, roborat firmitatem & virtutem, & de sene facit iuuenem, & omnē expellit ægritudinem, venenum declinat à corde, arterias humectat, cōtenta in pulmone dissoluit & vlceratum consolidat; sanguinem mundificat, contenta in spiritalibus purgat & ea munda conseruat, & si ægritudo fuerit vnus mensis, sanat vna die, si vnus anni, in duodecim diebus: si verò fuerit aliqua ex lōgo tempore, sanat in vno mense, & non immediatē: Imo Medicina super alias omnes Medicinas, & mundi diuitias, & incomparabilis Thesaurus. Laicis est inimica teste Gebro, quia *impossibile est indigentem Philosophari*: Ideoq; etiam quicumque ad hanc scientiam vult peruenire, & non est Philosophus, fatuus est: Et scientia hæc non est, nisi de occultis Philosophorum.

Virtutes Medicina vniuersales. Occulta natura in occulto secreto. Medicina Bezgarica. Medicina cōsolidans.

Thesaurus incomparabilis. Scientia de occultis & philosophorum. * Chrysoß. in 7. Mart. homil. 20.

Dicitur etiam hoc nostrum *Magisterium de lapide secreto*, officium honoratum & secretum secretorū Dei, quod Dominus celauit suo populo, nec voluit vllis reuelare, nisi illis, qui fideliter tanquam filii meruerunt, & qui eius bonitatē & magnitudinem cognouerunt: Qui enim secretum Dei postulat, necesse est ei hoc secretum Magisterii plus, q̃ aliud. Sapiens quidam dicit: Non est tibi datum à Deo hoc magisterium solum pro tua audacia, fortitudine & calliditate, sine omni labore. * Nam laborant homines, & Deus tribuit fortunam hominibus: Adora ergo Deum creatorem qui tibi tantam gratiā suis operibus benedictis voluit exhibere.

sicut non est possibile, ut ex sola pluuia fructificetur terra, nisi fluat super eam ventus: sic non est possibile, ut sola doctrina corrigat hominem, nisi cooperatus fuerit Spiritus sanctus in corde ipsius.

E P I S T O L A

libere. Dicitur etiam & est *Philosophia occulta Minerva*, &
margarita unica pretiosissima omnem existimationem excedens:
 Nec datur alicui aditus, nisi per reuelationem diuinā aut
 per vocē viuētis seu ostēibilem doctrinam: Nulla etiam
 eius perfectio, absq; *diuinitatis auxilio* & demonstratione:
 Neq; etiam *supremus Iehoua*, omnibus hanc scientiam vult
 manifestare, propter euitationem scandalorum: Ideoque
 nec volentis aut currentis, sed Dei miserentis est accessus

* *Augustinus lib. 11. de Trinit. c. 19.* ad hanc diuinam artem: Rom. 9. Neq; à se accipiet, nisi ei fuerit datum de cœlo: Ioh. 3. *Sufficit tibi gratia mea*: inquit Paulus 2. Cor. 12. *Vnicuique nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi.* Ephes. 4. * *Gratia Dei sum id quod sum, & gratia eius in me vacua non fuit, sed abundantius illis omnibus laboraui.* Non ego autem, sed gratia Dei mecum. 1. Cor. 15. *Gratie in nobis non sunt negligendæ.* 1. Tim. 4. *Gratiam & gloriam dabit Dominus.* Psal. 83. *Oculi tui vias Domini custodiant, ut addatur gratia capiti tuo.* Prou. 12.

o Fulgentius ait ad Theodorum senatorem: *Cum oculus factus est, ut videre lumen possit, sed videre non potest nisi se illi lumen infuderit: Ita bonum quod facis, gratia adscribendum.* Nam est, ubi Spiritus sanctus quod videt oculus, beneficium est luminis: quo si careret, cæcus re-Doctior adest. *manebit in tenebris.* Gregorius lib. 8. moral. ait: *Dum nos gratia diuini respectus illuminat, cuncta mentis nostræ nobis abscon-*
 || *Augustinus in Epist. sancti* ditæ manifestat.

onus in me Bernhardus super Cantic. ferm. 54. || *Gratia Balsamum spira, ut co-*
 gitent: *purissimum est; & idcò purum, solidum & profundum vas requi-*
 pelle ut fa-rit. Idem Epistola vltima: *Ut Helisei farinula potum dulcorat:*
 ciem: suade *sic gratia spiritus labores allenat.* Sic Augustinus libro de Ba-
 ut te diligā: ptismo paruulorum: *Dei gratia cur ad istum veniat, ad illum*
 confirmā me *non veniat: Occulta causa esse potest iniusta non potest &c.* Hinc
 ut te teneā: *ex gratia procedit Spiritus, qui quos vult inspirat.* Ait enim Sal-
 custodi me ne *uator*
 te perdam.

DEDICATORIA.

uator Christus. Iohan. 3. Spiritus ubi vult spirat, & vocem eius audis, sed nescis unde veniat & quo vadat: sic & omnis qui natus est ex spiritu. Paulus 1. Cor. 2. Quis hominum novit ea, quae sunt hominis nisi spiritus hominis qui est in eo? Sic & ea quae sunt Dei, nemo novit, nisi spiritus Dei.

Hinc Philosophus Naturalista dicit: *Inveni eam non ex mea scientia, sed Spiritus sancti gratia.* Item, *Spiritualis est sapientia, & habet sempiternum thesaurum, quo si pasceret quotidie mille millia hominum, non indigeret.* Alius Philosophus ait: *Qui hanc scientiam apprehendunt, his lignum est vita, cibum legitimum ac sempiternum, & lumen indeficiens: & beati, qui tenent eam, quia scientia Domini nunquam peribit.* Item, *Ars haec succurrit electis, demonstrans Dei providentiam, & agnoscens illud, quod toti mundo impossibile videtur.* Item, *Hæc scientia est gratia, a Deo data, cuius fundamentum non sunt Academici libri, sed inuisibilis misericordia Dei & donum.* Fundata non super figmenta humana, sed supra Naturam, quam Deus sancto suo digito sublimitatibus præcipue verò metallis perfectis impressit, ideo verum fundamentum eius Deus est, & merum Dei altissimi donum: Non ab Ethnicis, sed à supremæ Universitatis unico Rectore, solo videlicet Deo, dierum antiquissimo, & errare nescio, Luminum Patre, petenda & discenda. Hinc non ex creaturis, sed ex Deo discenda est sapientia, qui omnium arcanorum conditor solus scit, quas proprietates cuique creato indidit: Nunquam enim à mortali præceptore aut litera mortua, tam rectè & commodè discitur, quam ab eo qui omnium rerum est perfectus artifex, sicuti est Creator ipse sublimis, & gloriosus Deus, à quo ad nos profluit, non aliter atque radiis solaribus calor, qui flores & omnis generis germina producit. Quid enim habet homo, quod non supernè accepit? omnes per retrogressionem, discunt à primo & hic à Deo, qui ei scientiâ creavit.

Donum Spiritus sancti
Latus Philosophorum.

Scientia Legitima, & eterna
Scientia est.

Electorum,
ars haec, est
substantia.

Digitus Dei
& natura,
nihil faciunt
frustra.

Solus Deus
omniscius,
creaturarum
proprietas
intelligens
est.

Sic

*Lumen gra-
tie, & natu-
ra, in frusto-
res artis sun-
to.*

*Creata &
incarnata
misericordia
Patris coele-
stis.*

*Sapientia &
Philosophia
mystica.*

*Specus Pla-
tonicum, ple-
num errorū.*

Sic Medicus nasci debet è lumine gratiæ & naturæ ab interno & inuisibili homine, interno Angelo, luce naturæ, quæ instar veri Doctoris homines instruit, prout Spiritus sanctus Apostolos linguis igneis instruxit: Exercendo confirmatur Medicinæ Chymicæ scientia, & in lucem producitur, non stabilitur humana, sed Dei & naturæ institutione: Et nihil aliud est quam creata & incarnata misericordia à Patre cœlesti, egentibus & ærumnosius mortalibus erogata, ut patiens ægrotus sensibilibiter videat & experiatur benignum erga se in afflictionibus suis creatoris sui amorem, misericordiam & auxilium, sicque Deus in suis mirabilibus glorificatur, &c. Sunt etiam qui hanc scientiam, sapientiam & Philosophiam mysteriorum, in arcanis & mysticis latitantium scutatricem & detectricem dixerunt. Multi & plerique omnes illi hoc inficias abeuntes, qui vel errore populari dementati, pulcherri-
marumque rerum ignorantia occupati, vel suorum placitorum, quæ seu confinxerunt ipsi sua sibi decreta fabricantes, seu à præceptoribus non melioribus, aut saltem prauè intellectis, acceperunt, amore suauiter, tanquam haustu poculi Circæi, ebrii, & alias inter vastissimas, crassissimasque obscuritatum profundissimarum nebulas adhuc in Platonico specu sedentes errare cum multis malunt, quam cum paucis sobriis bene sentire: aut saltem, ut sentiunt cum paucis, hoc est, cum animo suo; quasi cæteris nullus sit sensus, tamen cum multis loquendum putant. Sed longe aliter qui sapientiæ, & re & existimatione, abstrusæque scientiæ copia ac facultate præcellunt, nec iudicio ac candore destituuntur, longe inquam augustius de Chymia statuunt, existimantque iuxta sententiam dictorum antiquorum; hanc artem esse diuinum quod-

DEDICATORIA.

quoddam Dei Omnipotentis munus, miseriæ humanæ subleuandæ, clementissime & ex gratia altissimi concessum, quod qui vituperio ducit ac ludibrio, proculdubio ille conferentis iræ facit se obnoxium. Regum & sapientum curæ fuisse Alchymiam olim scimus, apud quos in tanto honore & admiratione fuit, ut inter mysticas habita sit ab ipsis scientias, nec ulli etiam fuit reuelata, nisi pietate præditis, & sacrosanctæ Doctrinæ initiatis hominum filiis.

*Diuinum
Omnipoten-
tis munus.*

*Alchymia
excellens
apud Reges
& magnates
olim si ruit.*

Hermes artem perfecti Magisterii dixit. Arnoldus de Villa noua dicit esse scientiam de occultis Philosophorum. Morienus ait: *Est scientia abstrahens hominem à mundi calamitate, & reducens mentem ad cognitionem bonorum, quæ post hanc vitam seruata sunt speranda.* Senior refert, esse artem in Dei potentia reseruatam. Alius: *Hoc est diuinum & admirabile opus, inuentum per continuum studium, preces, cognitionem dictorum Philosophorum, & fidelem scientem informationem.* Item, *Hac scientia non participatur nisi Deo mentem purifies: Et via ad hanc secreta est, viuere secundum Saluatoris præceptum: Sic ars Astronomiæ & Physices legentibus patens est: Ars verò nostra non nisi à sapientibus sciri potest.* Imò, *Ars nostra est scientia vasis Hermetis, de sapientia Domini gentibus occultata.*

*Ars perfecti
magisterii.
Ars in Dei
potentia re-
seruata.*

*Ars sapienti-
& non fa-
tuorum.*

*Ars Hermeti-
tis, scientia
vasis.*

Res in arte nostra à Philosophis nūcupatur *Aurum Dei, plumbum sapientum, Aureum istud Iasonis vellus, Amalthææ cornu, Pandoræ pyxis, potens Erebus ex abyssu Moysis, Noctes Orphei, Orco Hippocratis, Puteus Democriti, Iliastrum Paracelsi protractum, ac luci hominum expositum.* Ante diluuium Hermes testatur, hanc artem fuisse gentibus notam, & nisi hoc artificium per naturæ & artificis auxilium existeret verum miraculum, vix aliquis ad veritatis trutinam reuocaret, & Sophorum hanc scientiam, non imperitorum, pro ni-

*Aurum Dei.
Plumbum
sapientum.
Aureum
Vellus.*

E P I S T O L A

Donum Dei. hilo haberet. Hoc *donum Dei sola illuminans gratia diuina*
Gratia diuina. nostræque mentis, quærit patientem & religiosam humi-
na. litatem in nobis, ocularem nostræ naturæ nobis imperti-
 tur demonstrationem, alienos à Deo fugit, amorem erga
 proximum, egenum in timore Dei ad memoriâ reuocat,
 in tacito & piè gaudenti sinu requiem postulat. Thra-
 nes gloriosos & literatos irrisores contra suam ipsorum
 conscientiâ irritat, sceleribus, calumniis & vitiorum ple-
 nis hominibus tenebras inducit.

Arx Regia. Hæc Regia arx ac domicilium, in sanctissimæ Philoso-
Domicilium phiæ mysteriis solam Dei naturam cognoscit, perspicit, &
natura. ad hospitii leges sacras inuitat, filios scientiæ cogitatione
 sacra, animo diuinitatis pleno ad maiora, (hoc sancto ma-
 gisterio in mediocri statu consistente) rerum vix percepti-
 bilium, attamen naturalium ac diuinarum, deducit & tra-

Diana Tri- hit. Sed quid de Diana Triuna sine veste, & artium arte
una. sine medio ædificio cœlesti absque foribus, & genitura
 absque semine loquar? En lucem illam, cuius beneficio
 vestem Deæ, *Mediatorem medii, ostium ostii, viam veritatis* &
Lux Ar. is, linguam Philosophorum callere, videre ac persentiscere
mediator i- disces: Verum ne illoris manibus attingas, oculos mentis
passimur. internæ ac spiritualis eo dirigit, ne forsan tenebroso ca-
 ligrine suffocatus, nihil quicquam verborum, quæ aut ego
 aut Philosophi dicunt, cognoscas aut intelligas, si enim

Lucem visu- ante ostium pulsaueris, & lucem visurus, luce vtaris, si am-
rus, luce vi- bulare recta via quæris, tramite sancto innitaris, & in o-
uatur. mnibus Christus tibi summus itineris sit comes, sic nihil
 quicquam secretorum inuenies, cuius ille non sit diuinus

Inuestigatio Inuentor & creator. Quid ergo sit quod antecessores no-
antiquorum stri tantopere quæsierint, hoc intellige, nihil quicquam
pessima in sola aliud è rei veritate esse, quam ipsius naturæ, Dei ministræ,
possibilitate possibi-

DEDICATORIA.

possibilitatem: Illamque simplicem, vnam, veram, in suo *natura, quæ*
 Esse integram, (quam Deus ante secula fecit, & spiritum *simplex, v-*
 ei inclusit) nostris ingeniis & geniis vbiuis obuiam. In hac *na, vera &*
 simplici natura omnes synceri Philosophi ac sapientes, v- *in E^{ntia}*
 nicæ, tot tamque varia speculantia, versarunt, & quamuis *integra.*
 ingeniis, vt ex nobis vix imaginari potuerunt, attamē sim-
 plici naturæ via manserunt legitimo modo quæ sita, eaq;
 diuina annuente gratia, inuenerunt. Annon ipsa? Natura *Natura &*
 & rerum generatio in orbe vilis, simplex, ac si nullius mo- *rerū genera-*
 menti, existere videtur: Hæc ratio est, quod ingenia Phi- *tio simplex.*
 losopherum non ad res cognitatas, sed res admirabiles, O-
 mnipotentia diuinæ participes, vixque perceptibiles, fue-
 rint intensa & aptata: Et si hac via nobis imaginari posse-
 mus, forsan & facilius succederet, & ante oculos nostros
 vera Philosophia ac naturæ cognitio aperta iaceret, hac-
 que ratione verum cursum Dei ministræ, & Philosopho-
 rum sensum prosequi possemus: Annon natura hominum
 sic comparata apud omnes ferè est, vt negligat quæ sciat,
 & alia consequenter quærat: qui si hoc Philosophi veri
 Naturalistæ? quidni multo magis singula ingenia, cui libet
 enim homini natura subdita est, quærūt: Exemplum esto
 in artifice, annon ille, cum ad summū sui artificii apicem
 ac perfectionem deuenit, ad alia contendit, sin minus eo
 abusiue vtitur, aut plane in desinentiam definit: Tali mo-
 do & diua generosa natura agit, vsque dum ad vltimum *Natura vi-*
 suæ actionis terminum, (quod Philosophi Iliadum vocāt, *timus abis.*
 veluti Paracelsus hoc Auro ascribit tractat. de mineral. *Iliadum Phi-*
 Iliadi verò semen esse aquam, lib. 4. tractat. 1.) peruenit, *losopherum.*
 postea ab opere cessat: Nam sciendum est, ab initio Natu- *Iliadi semen*
 ræ quædam indita & recapitulata est promissio, proinde *est aqua.*
 vt in statu meliorari, & per cursum integrum ad altiora &

E P I S T O L A

præstantiora euehi, ac peruenire possit, in quo requiem plenissimam habeat, ad quam etiam summis laboribus atque conatibus contendit, suoque nobilissimo fine tendit, veluti formica senio confecta in senectute, natura creatur alis. Tali ratione & nostra ingenia perueta sunt, ut iam ferè ipsum Iliadum (qui naturæ vnus est, ipse solus Deus, qui & naturæ principium est, siquidem nullum finitur initium, nisi in eo, in quo incipit) tetigerimus, videlicet in perscrutanda Philosophica arte, & praxi lapidis seu vniuersalis Medicinæ.

Formica senio confecta alis creatur.

Deus natura principium.

Differentia inter Chymiam & artem Philosophorum.

Opus aliud manuale, aliud s; theoreticū & astrale.

An non Chymia tot & tam varias subtilitates inuenit, ut vix maiores ac subtiliores erui & reperiri possint? Scias autem differentiam esse inter Chymiam & artem Philosophorum (constat ex tertia & quarta parte nostræ huius Anatomix Solaris) tanquam faber ferrarius, simpli à fabro Horologiorum, ambo tractant ferrum, & neuter scit alterius laborem, an hic clauus alter verò clauos, an bo tamē sunt in sua arte magistri: Differentia est in propatulo, quod vnus crassius, alter verò subtilius, & hoc nō solum, verum hic ad manualia sua, alter ad signa & cœlisydera, ac Planetas, qui, horis, diebus, ac minutis, &c. præsumunt, suas operationes refert: neque enim tali ratione sufficienter naturam inquit, quia hoc ita esse & accidere oportere sibi præsumit, longe enim ab interna constellatione abest.

Rex Philosophorum & pater Hermes, si hodie rediuiuus existeret, subtilisque perspicuitatis & ingenii Geber, simulq; Raymundus Lullius Hispanus Philosophus profundissimus, à nostris Chymicis pro discipulis potius, quàm Magistris scientiæ clarissimis, haberi forent. Vnde enim tot destillationum varietates, (vide tertiam partem huius Anatomix) tot circulationes, sublimationes, calcinationes,

D E D I C A T O R I A.

nes, reuerberationes, solutiones, præcipitationes, extractions, & tot alia Artistarū operationū genera, quæ huius nostri seculi homines ex illorum scriptis excogitauere atq; falso sumpsere atq. inuenere. Summum tamen atque vnicum laude dignissimū nobis restat, scire, ipsum Philosophum hanc artem præter alios tenuisse; Alteram vero etiam nobis non laude sed vituperio dignum, nobis hanc artem deesse, vt verò sciamus, quod ipsi fecerūt Lapidem videlicet Philosophorum, seu Tincturam Physicā, hic nodus hic cuneus. Nam dum stercora serimus, etiā ipsa metimus, qualis Medicina, talis Tinctura: quando illā quærimus, alia inuenimus, & nisi procreatio humana ita esset vfitata, & ius suum in eo natura teneret, iam à tramite vix non deuiarem.

Sed sufficiat nunc dixisse de Lapidis siue Medicinæ vniuersalis præstantia, paucis nunc contemplare licet eius auctores, inter quos antiqui Scriptores locum dant primū Hermeti Trismegisto, deinde Mariæ Moyſis sorori: suspectus etiam nonnullis venit Iosephus, item Abrahamus, qui Regem Ægypti obseruationes astrorum docuit, de quo Gen. 12. Hebræis congenites sunt Calid filius Iazichi, Musa Calidis discipulus: Hamech Hebræus: Isaac Iudæus de Morios: Iacob Alharrane Iudæus: Iohānes Euangelista ab Auicēna primus inter Christianos Chymia peritus recensetur. Inter Chaldaicos fuere Haly Chaldæus, Thebit, Chald. &c. finitimi Hebræis Syri existunt, certos quidem artifices nobis non monstrantes, eorū tamen religio plena est allegoriis Chymicis, fabulisq; obscuris, vnde veritati consentaneum, & eos hac arte imbutos extitisse. Inter Græcos enumerantur Democritus, Orpheus, Linus, Musæus, Homerus, Vulcanus, Prometheus, Hercules, Iason,

*Tres adhuc
femina: Vt
Cleopatra
Regina, &
alia nuncu-
pata Taphū-
tia, & alia
Medera.*

E P I S T O L A

son, Chiron, Pythia, Pelopide, Pythagoras, Xamolxis, Anaxagoras, Heraclitus, Apollonius, Tyanæus, Michaël Pfellus, Olympiodorus, Heliodorus, Stephan^o, Zosimus, Isaac Monachus, Blemidas, Pelagius, Africanus, Synesius, Theophilus, Ptolomæus, Euclides, Dardan^o, Demetrius, Abugazal præceptor Platonis, Plato iunior, Hamech, Seneca, &c. Sunt etiam nonnulli Romani, Arabes, Germani, Galli, Hispani, Angli, Vngari & alii permulti, &c. verū horum omnium satis ampla fit mentio in præfatione Basilicæ nostræ Philosophicæ, quare horum omnium abusua enumeratione laborem superfedemus, & propius ad nostrum intentum pergimus.

Cum itaq; & nos paucissimè fuerimus occupati in fundanda & laboranda Medicina vniuersali, in medio reliquimus num tetigerimus vel errauerimus; attamen placuit nobis etiam aliquid de hac proferre in nostra Anatomia Auri; vbi tamen prius naturali Astronomia vsumus, & vidimus concordantiam atque harmoniam superioris cœlestis Solis cū inferiori Auro terrestri, vbi simulac multorum confusam opinionem de Auro inuenimus, & id in prima parte nostræ Anatomix Solis comprehenditur. Deinde apud Galenicos varias Medicinas, in quib. Aurū crudum summū est ingrediens inuenimus, has pro nostra auctoritate apposuimus, qua ratione videre in posterū possint, Aurum Chymicè præparatum melius, Philosophicè verò solum ac perfectum, superare in virtute & efficacia captum omnium, & has aureas crudasq; , foliatis, & limaturis Auri repletas medicinas habem^{us} in secūda parte nostræ Anatomix. Postmodum ad hodiernam Reformatam accedimus Chymiatrīam, ibi Aurum examinauimus per cementationes, puluerificationes, præcipitationes, amalgamatio-

DEDICATORIA.

gamationes, gradationes, fumigationes, alkoholisationes, stratificationes, extractiones, solutiones, destillationes, in oleum resolutiones, in panacæas reductiones, & in tria principia corporalia coarctationes, &c. & horum laborem ac demonstrationem in tertiam partem nostræ Anatomix inclusimus; & hæc quidem Auri præparationes adeo non sunt contemnendæ, ab his enim ad altiora peruenire quis potis est, sin minus cum his penè eadem præstabit, si ritè artificioseque aurum super alembicum ingeniose sciat effensificare, &c. Perfectior autem modus imò & perfectissimus artificiosissimusque Aurum philosophicè dissoluendi, qui radicalis & centralis est, exinde donum Dei & gloria mundi, de hac separatione etiam in nostra Tertia parte Anatomix Solis, tam theoricè quàm practicè & historicè scripsimus. Denique in Quarta parte nostræ Anatomix vsum nō vulgarem auri, Galenico aut Chymico modo tractamus, sed verum Physicum, Philosophicum ac miraculosum. Vt autē Idæam etiam lapidis habeamus, damus illam in Quinta parte per aliquot figuras, non simplices aut sophisticas, sed rei veritate naturales, Physicas & Philosophicas. Et sic complementū Anatomix nostræ obiter demonstrauimus, si deuenierimus ad partes ipsissimas **essentiales** Anatomix, cum verbis rerum testimonia probabimus.

Præterea duodecim adhuc restarent anatomisanda in Auro; Exempli gratia dico primo, Aurum esse instar circuli absolutissimi à natura circumscripti. Secundo, In aureo circulo esse quadraturā quatuor qualitatum, hoc est, æquationem factam. Tertio, in aureo circulo, tanquam figura naturæ munitissima, esse dotes vberrimas reconditas, quæ non cui libet obuix, nisi circumspexerit rerum æsti-

mato-

- matori, occurrunt. Quarto, Aurum quasi Solem terrenū à nobis dictū, esse Centrum omnium humanarum actionum, veluti cœlestis Planetarum. Quinto, Quod causæ præcipuæ, cur mensura mensurabilium & pretium pretiabilium sit aurum, internis proprietatibus existant; i. in externis accidentibus, colore, puritate, splendore, extensione, pondere & innoxia qualitate. Sexto, 2. Auri prærogatiam dependere ab eius corruptione, immunitate, & quasi perpetuitate contra omnium elementorū iniurias, ut ita æternitatis imago corporea habeatur. Septimo, Quod totus hic mundus apertus liber sit, docens rationales homines in genere, quod & qualis sit Deus, quod hæc vita transitura, aliaq; æternæ felicitatis expectanda sit, in quo aurum, qui paginam esse negat, Elleboro indigeat.
3. Octauo, 3. Auri præcellentiam peti ab internis & reconditis in eo virtutibus medicinalibus, quibus cordi humano confortando in primis appropriatur. Nono, Quia ratione aurum, adeo ventriculo indigestibile, cordi spirituum vitalium officinæ succurrat, tactu & actu frigidum eidem calorem suppeditet, & virtutem medicinale instillet, contra aduersantium opiniones. Decimo, de auro æquato, quomodo agat in non æquata viscera corporis humani & intemperiem illorum emendet. Vndecimo, Quod aurum detectum à suo cortice, nucleum medicinale offerat, sine quo tota compages eius ferè inefficax habeatur. Duodecimo, Quod illi Anticyram mittendi, adeoque essentia Ellebori extracta (ut quidam perhibent) purgandi sint, qui auro medicinales virtutes, propria animi ignorantia aut pecunia alterius non experti opinione seducti detrahunt, Deo in his magnalibus (quæ in mundo ex singulari prouidentia sua præualere voluit) laudem & gratiam debitam

DEDICATORIA.

debitam non reddunt, aliisque aliter edoctis & docentibus pro præmio inuidiam, pro didactro mendacium reportant, &c.

De his quidem obiter in Anatomix nostræ præfatione mentionem fecimus confusam, singulari tamen libello omnia ad amussim tota vniuersitas, cū auxilio Diuino mox videbit. Vltimo quod restat, nulla ars est, quæ non habeat suum irrisorem, nos etiam non charta Emporetica, per quam filtramus destillata, menstrua & solutiuæ, excipiemus, sed prompto ac parato libro, illis, cum argumentis sufficientibus, fundamentis naturalibus, autoritatibus grauissimis, & ponderosissimis verbis erimus præsto, &c.

Quando verò olim, vt & nunc, Nobilissime ac Grauissime Vir, diurna consuetudine sit receptum, vt libri noui, viris generositate ac grauitate præcellentibus (hos enim mysteria inquirere decet) consecrentur, quo illorum patrocinio & fauore ceu Mineræ ægide muniti, ab iniuria inuidorum calumniantium eo magis vindicentur: nõ dubitauimus, hos labores meos, & hoc mearum vigiliarum munus, Vestræ Nobiliss. Excellentix meritis ascriptum, offerre, cum huic instar Mæcenatis & Patroni summè de me meriti deligere, vt si Sophistæ calumniandi insania illud arrodere velint, ipsum iam vestrum factum discretionis perspicacia ac iudicii candore feliciter protegatis atque defendatis. Offero autem & addico V. Nobiliss. Excellentix, nouam de Auro Anatomiam, in quinque partes diuisam, nondum tamē hactenus in methodicam formam redactam, id quod me conatum esse, quantum Deus suppeditauit auxilii, confido. Sed ne V. Nobiliss. Excellentiam detineam, res ipsa se commédabit ipsam. Plena sunt pulpita operū præstantissimorū apud viros clarissimos, si

iuxta

EPISTOLA DEDICAT.

iuxta illa & huic Anatomix Auri concesserint angulum, fatis est: si quid virtutis, si quid veritatis, si quid naturalis Philosophix sanioris inest, splendet etiam in tenebris. Deuotus verò ad V. Nobilissimam Excellentiam confugio, omni submissione & diligentia, perens ac contendens, me & studia mea, sibi quam commendatissima habeant, & quibus possunt modis (possunt autem quamplurimis) ea adiuuent & promoueat, adeoque aura fauoris sui ad optatum portum prouehant, meque in suam tutelam & seruitium suscipiant. Ego non solum indefinenter ardentibus precibus misericordem Patrem nostrum Deum ter Optimum Maximum pro V. Nobiliss. Excellentia simul ac totius familiæ sanitate ac prosperitate, imò etiam Status Imperii ferrei salute sollicitabo, verum noctu dieque in id sedulo incumbam, ut vestris beneficiis me dignum reddam & præstem, motæ spei respondeam, omni-que in vita me talem exhibeam, ut vestri vos patrocini & beneficii nunquam pœnitere debeat.

*Qui V. Nobilissima Excellentia se suaq;
consecrat & offert*

JOAN-DANIEL MYLIUS, Philo-
sophix ac Medicinæ Doctor.

IOAN-

IOANNIS-DANIELIS MYLII
PHILOSOPHIÆ ET MEDI-
CINÆ DOCTORIS,
ANATOMIÆ AVRI

Siue

TYROCINII MEDICO-CHYMICI,

PARS I.

*De concordantia & Harmonia solis cum auro
terrestri.*

IEHOVA Dominus Zebaoth, in cœlestem regio- *Primum*
nem seu mundum sensualem collocavit pri- *mobile cœ-*
mum mobile, seu ut aliis *secundam motionem post leste.*
Angelos, primam ceu creaturam corporalem, &
fontem omnis vitæ ac motionis; in hancinquâ
regionem cœlestem posuit primo solem quasi Re-
gem & gubernatorem stellarum, fontem omnis lumi-
nis: Hinc diuinus vates cap. i. v. 14. ait: Fecit Deus Lumina dua
luminaria in expanso cœli, & inter ea duo magna, ad distinctionem inter diem *magna cœli*
& noctem, & ad afferendum lucem super terram: ut sint signa cum tempesta- *Sol & Luna.*
tibus, tum diebus & annis. Sic solem, qui diei præest primò & ante omnia
præponemus, in ipso enim mundi anima, & natura media habitat, ut quæ In sole ani-
globum solis totum implens, radios suos vndique quasi spiritum effundit per o- *ma Mundi*
mnia, vitam, sensum & motum ipsi vniuerso distribuens, & cuncta permeans *sita.*
entia: Qua ratione animæ omnes ad vnam animam mundi, & planeta omnes *Sol omnia ere*
ad solem vnicum, ceu Regem omnium referuntur. *tia permeat.*

*Luna Hu-
morum Do-
mina.*

ta potentia, Dux Lucis, & caloris vitalis fons, Lunaque ipsius æmula Hu-
morum Domina cum reliquis luminibus minoribus erraticis & fixis,
masculina vel fœminina, æstiva vel hyemali influentia præditis, suo
per Zodiacum cursu, suo ortu & occasu, congressu & discessu neces-
saria sunt digestionum instrumenta: quæ inferiora hæc agitant, mo-
uent, & latentes formas exsuscitant, benigno roris, mannæ, Therenia-
bin, & pluviarum nectare, blandissimoq; Zephyrorum genitalium,
& teporis verni afflatu, ac grata temporum vicissitudine fœcundant,
& ab extra opitulando & obstetricando formas ad actus secundos

*Influentia
superiorum
in hac infe-
riora causa
rerum sym-
patrica &
Antipatica.*

*Tabula sma-
ragdina Her-
metis Trisme-
gisti.*

*Spiritus Vni-
versalis late-
t in corporibus
umbra cir-
cumscriptus.*

perducunt. Hinc $\phi\iota\lambda\alpha\ \chi\alpha\iota\ \nu\epsilon\iota\kappa\omicron\varsigma$, mirabilis & imperscrutabilis rerum sym-
pathia & antipathia, consensus & dissidium, discors concordia, $\phi\iota\lambda\epsilon-
\chi\epsilon\iota\alpha$ oboritur, quo fit, vt animalium humores superioribus lationi-
bus obnoxii ad illorum motionem permutentur, certisque astris sur-
gentibus certæ planetæ enascantur, iisdemque occidentibus deci-
dant. Hinc verissimum Hermetis nostri Trismosini in tabula Sma-
ragdina conceptum: Superiora sunt sicut inferiora, & inferiora sicut supe-
riora. Nihil enim, vt cabala vult, in veritate Deus creauit superius, quin eidem
simulacrum aliquod creauerit inferius: nihil creauit inuisibiliter, quin in corpore
visibili.

aliquo id ipsum adumbrauerit visibiliter, vt per corpus vmbra patētis perueniamus
ad cognitionem spiritus latentis, & per effigiem apparentis inferius ad notitiā rea-
lis existentis superius. Et Scaliger alternatā cohæsiōne mundi adstruit,
cum inquit: Formæ inferiores à superioribus fouentur, & superiores inferiorum
benignitate non destituuntur: pendent hæc nostratia à superioribus, non
propter vniuocam effectuum communionem, sed propter æquiuo-
cam connexionem. Sunt enim superiora quasi formæ conseruatrices
inferiorū, quia hæc causa ipsa causarū tuetur ea, quæ fecit, per ea, quæ
fecit. Hoc sensu nō adeo repudianda videtur veterū sapientū Theoria,

*Formæ rerū
Ideæ in men-
te Diuinæ re-
conditæ sunt.*

qui formas rerū & virtutes principio ab Ideis in mente Diuina eminentibus pro-
deuntes, deinde intelligentiis ministris stellis communicari, & ab
his maximè à sole cœli corde, & lumine masculo, hinc à Luna velu-
ti matre susceptas & collectas per Spiritus ætherei vehiculum in Ele-
menta tanquam $\delta\omicron\chi\epsilon\iota\alpha$, & ab his in vniuersum mundi corpus, ven-
tremque & centrum terræ per ventum prolificum, & aquarum lapsus
ceu genitale semen immitti, & minerali naturæ primum agglutina-
ri, hinc in vegetabilem & animaleam transire: rursus autem mediato-
ribus illis sublatis à corporibus resolutas & emeritas, per gradus ad
pristi-

pristines fontes regredi atque reuerti, confirmant. Hi omnes inuisibilem solem, ignem cuncta generantem, incombustibile sulphur, Lineam viridem Caelum in Benedictam ubique generantem, Mumiam & Balsamum felicioris Naturæ, ^{sa inferioribus} lem liquoris à putredine corpora præseruantem, τὸ θεῖον, τὸ ἐμβιον τῆς φύσεως, est intrinsecum, fabrum occultum, cælum inferius intrinsecum, astraque propria non minus in reliquorum Elementorum sinibus, & abyssis potestatibus occulta, quam inuisibili firmamento corporea forma Creatoris benignitate representata magno consensu agnouerunt & tradiderunt,

Hermes ille ter maximus Philosophorum Pater, quem inter ^{Spiritus sola-} Philosophos θεολογῶν non iniuria dixeris, ut pleraque sacris literis ^{ris fecunditas meritis} non multum absimilia protulit, spiritum fecunditatis solarem mirificis ^{summa laude extollenda} encomiis extollit, dū ait: Spiritus agitur, & gubernatur omnis in orbe spiritus: Spiritus implet omnia: Mundus nutrit corpora, spiritus animat: Spiritu ^{est.} ministrantur omnia, & vegetantur in mundo. Hoc spiritu omnia indigent, omnia enim portat pro cuiusque dignitate, omnia vivificat & alit. A fonte sancto ^{Vita à sancto} producitur vita, & spiritu fecundissimus. Naturæ genius Aristoteles cap. ^{ac supremo} 3. de generat. animalium lib. 2. ait: Omnis animæ potestas alterius corporis ^{unico Restore omnium.} cuiusdam particeps esse apparet; eiusque diuiniore, quam quæ Elementa appellantur. Continet enim in se semen cuiusque fecunditatis suæ causam, nempe ipsum calorem, qui igneus minimè est, neq; id generis facultatem aliquam æmulator: sed spiritus qui in semine spumanteq; corpore coercetur; & natura, quæ in eo inest spiritu, proportionem ^{Elementum stellarum cor-} respondet Elemento stellarum. Quamobrem ignis nullum generat animal, neque constitui quicquā densis, vel siccis, vel humidis videtur: ^{respondet cæ-} At verò solis calor, & animalium, non modo qui in semine continetur, verum etiam si quid excrementi sit, quanquam diuersum à natura, tamen id quoque principium habet vitale. Itaque dura, mollia, lenta, rigida, aspera, leuia, caloris & frigoris vi effici possunt: ^{Spiritus uni-} A propria cuiusque ratio & essentia nequaquam ex Elementis emergit: ^{uersali.} & sanè constat, In sole omnes naturæ vires quasi in receptaculo & fonte perenni reconditas esse: Humana enim Sapientia fermentum est, & super omnia lucet: & sicut in microcosmo cor est scaturigo vitalis Spiritus & sanguinis, omnibus reliquis membris motum, ac vigorem impertiens: Ita sol cor cæli vicissim tanquam omnium virtutum Elementarium Dominus per vniuersam naturam suos spargit & infundit radios: Et ut sol inter cælestia, sic aurum inter metalla tenet primas, estque receptaculum & subiectum omnium virium Elementarium cælestium ac

supercaelestium, delabuntur autem à supercaelesti & caelesti influentia deorsum in mundum hunc elementarem, concentrandoque confluunt in hoc unicum metallum, sicque colligata in eo asseruata concluduntur.

Ab Heraclito Sol vocabatur Fons luminis caelestis, ab Orpheo, Lux vita, Oculus mundi, Oculus cæli viuificus, qui rebus omnibus calorem, lucem, vitamque inspirat: A Paracelso Sol dicitur Spiraculum vitæ elementorum: à Platone & Zoroastro, caelestis & inuincibilis ignis, cuius natura est omnes ignes in occulto latentes viuificare, eosque occultos & quiescentes incendere, nimirum Sphaeras Planetarum, qui nobis non apparent, per se enim mortui, si verò incensi, viuunt, edunt, ac operantur suas proprietates.

Sapientes antiqui solem comparauerunt Deo, quoniam à Deo omnis splendor spiritualis & indiuisibilis deriuatur, omniaque eodem intrinsecus illuminantur, non aliter quam claritas & fulgor visibilis & externus omnis ab ipso sole procedit; namque vt in materialibus sol; sic in spiritualibus Deus est Imperator, igneum sceptrum tenens. Secundum Syracidem, tria percipiuntur in solis essentia, videlicet ipse sol, eius lux seu claritas, & calor viuificus: Solem ipsi Deo Patri, claritatem filio, & calorem Spiritui Sancto referunt. Splendor immediate oritur & deriuatur à solari corpore unico, caloris effectus & beneuolentia virtus ab utroque descendit.

Theophrastus libello de peste cap. dicit: *Vti homo generat naturam sui imaginem, ita sol mediantibus astris huic indit naturæ lumen.* Iamblichus dicebat, *quicquid habemus domi à sole, vel ab ipso solo, vel ab ipso per alia, quamuis enim aliquid ab aliis habeamus, illud tamen à sole mutatum est: In sole tanquam corde cæli, vt in potenti scaturigine & fonte, reperiuntur caelestes occultæ operationes corporum caelestium.* Hinc caelestis Regina & vxor Solis Luna, omnium caelestium influxuum virtutumque vltimum est receptaculum, solis cæterorumque Planetarum ac stellarum radios & influxus quasi foetum suscipiens, inferiori mundo sibi vicino quasi parturiens edit: æstimaturque à Deo sapientissimo sphaeram Lunæ in infimo loco corporum caelestium, & supremo elementarium motuum creatam & collocatam, vt ab illa desuper possint accipi vires & influentiæ caelestes astrorum, & ipsa suppleta Luna easdē à se refundere in omnia elementaria, vel in ipsa elementa vsque in terræ globum distribuere, & cuiusq; rei particulare ac proprium innatum astrum cum superioribus conspirans hoc pacto excitare. Sic absque Luna inter-

media

*Luna media
trix, qua*

media vim superiorum attrahere omnino nequimus: Nihilque sine *mediante si-*
Lunæ beneficio vnquam perfeceris, quia Luna virtute solis domina ge- *periora agunt*
nerationis augmenti, & detrimenti: Luna quasi luce lucens aliena, quia ipsa *in hac infer-*
non lucet de se, sed omnem splendorē suum à sole mutuatur. Sic Lu- *riora.*
na licet ab omnibus stellis vires suscipiat, potissimum tamen in sole,
quoties illi coniungitur, viuifica virtute repletur, ac pro illius intuitu
complexionem mutuatur.

Hinc apparet quomodo anima mundi per supercœlestem inui- *Anima mi-*
sibilem & insensibilem ignem commoueat lumen & ignem solis, *di gratia i-*
qui postea mouet vires Astrorum, & tandem per Lunam demittit in *gnis inuisibi-*
globum terræ, vsque in intima abyssi profunda distribuendo, quem- *lis commo-*
admodum semen virile in globum vel vas matricis emittitur atque *uet lumen &*
ejaculatur. Et veluti superiores cœlestes planetae suum splendorem ac lumen *ignem solis.*
accipiunt à sole cœlesti: eodem planè ac simili modo accipiunt terrestres planetae
vel corpora metallica suum splendorem, lumen, vim, ac radios ab auro, vtpote
à Philosophico & terrestri sole. Quando Sol in peripheriam suam voluit
permeatq; vias seu plateas cœlestes, per quas ad planetarum aliarum-
ve stellarum domos ac hœspitia diuertit, siquidem eius ductu plane-
tæ omnes agitantur, præsentia nondum conjuncti torquentur, & con-
iunctione corporali lætantur: sic confortando illarū vim ac operatio-
nem, quam in aere habent, excitat, vnicuique infundit lumen, vitam,
motum vsque ad infima & profundissima loca terræ, vti per Martem
calorem, per Saturnum frigus &c. Hinc vere dicitur: Sine cognitione lu- *Cognitio lu-*
minis naturæ seu maioris mundi nullus medicus potest habere exactam vegetabi- *minis natu-*
liam, mineralium, animalium, metallorum, morborum, & microcosmi cognitio- *ra facit per-*
nem: Macrocosmi n. seu cœli & microcosmi seu hominis vnum idem- *fectum me-*
que est astrum, & veluti omnium rerum formatio, (vti ferrum in imagi- *Formatione re-*
natione fabri ferrarii) ex astris dependet, ita ratio, simul ac Medicina re- *rum omniū*
git astra, vna externa, altera interna. Qualem enim nobis demon- *ex astris de-*
strant planetæ influentiam, quando fœtus in vtero earum vim ac *pendet.*
proprietary sentit, cuius mensē primum Saturnus, secundum Iu- *Ratio regis*
piter, tertium Mars, quartum Sol, quintum Venus, sextum Mercu- *astra.*
rius, septimum Luna sibi vindicant, ideo si septimo mense, qui est *Fœtus in v-*
Lunæ, nascitur, vitalis est infans: Luna enim bonus planeta: octauo *tero propri-*
rursus ad Saturni nequitiam reuolutus, fœtus morti est obnoxius, sed *tatem sentit*
nono sub Iouis benignitate iterum constitutus viuet deinde, jam ex *influentia-*
rum.

*Astrologia
summæ ne-
cessaria me-
dico.*

omni parte munitus, quocunque tempore in Lucem venerit, erit incolumis. Est igitur plurimis de causis Astrologia medico necessaria, sunt enim exempli gratia quædam conjunctiones, & aspectus Planetarum humanam naturam debilitantes aut roborantes, vnde Medicus fallitur, nisi pro habitudine influxuque cœlesti medicamenti habitudinibus commoda tribuat. *Luna enim coniuncta Iovi naturam corroborat*, inde si hac hora medicamenta tradantur, à solida efficacia declinant, quod non fit in harum planetarum separatione, quoniam natura humana vicibus non adaucta, sed in statu suo permanens, catapotiis, opiatis, antidotisve coniecturam Medici minimè fallit: Sic è contrario, *Luna lumine aucta Marti vel diminuta Saturno coniuncta, humanam habitudinem debilitans*, Medicum imperitum in errorem trahet, vt in medicamentorum quantitatē peccet, inde Medicus ægrum præcipitabit, & vna cum excrementis animam exhalare coget. Sunt præterea Medicamenta cœlestium observatione confecta, maioris efficacia, vti & Auicenna in quibusdam obseruare mandauit: Nam sexta quarti, ait, sumatur carbonis Cancrorum fluuiatilium captorum, dum sol est in signo Leonis, assorum in furno; quod licet exiguum sit, attamen hoc exiguo in magno volumine, vbi se purum Medicum proficitur, non nihil insinauit, ad astra esse confugiendum.

*Medicorum
error ex inci-
sia cursus su-
premorum
Astrorum.*

*Cœlestium
etiam consi-
deratio re-
quiritur in
Medico.*

Hippocrates in prognosticis ait: *est quoddam cœleste, in quo Medicum considerare oportet, cuius prudentia admirabilis, nimiumque stupenda*: Quod dictum Galenus commendator ad aerem referri ait & recte: Aeris enim mutationem, alterationem, corruptionem non nisi Astrologus præiudet.

*Luna lumen
à sole recipit.*

Verum cum sol, tanquam rector ac gubernator omnium medium inter Planetas locum obtineat, Luna enim profecto nihil luminis, nisi à sole menstruis motibus acceperit, habet, ei aurum damus, aurum enim habitudinis temperate dependet à sole, vnde colore & pretio non habitudine solem sequitur: Argentum vero Lunæ tribuitur, & in Medicamentis post aurum, sicut Luna post Solem, minus est luminare. Iovi assignamus stannum, non propter colorum solummodo sed & naturæ similitudinem: color enim stanni Iouialis stellæ colorem imitatur, & id facile flectitur, impressionesque recipit, & est Iovis Natura, quæ mites facilesque homines reddit. Aes siue Cuprum, Veneri & colore & natura persimile, non sine difficultate flectitur, & ipsa Venus flexibiles, in genitura natos efficit, & color

*Maius lu-
minare cum
Auro; minus
luminare cū
Argento cor-
respondet.*

*Microscopus
imitatur na-
turā Plane-
tarum.*

lor æris Planetæ colorem reddit, cui etiam tinnitus adest. Saturno plumbum frigiditate concordat, & sui gravitate eiusdem planetæ tarditatem imitatur. Ferrum siue chalybs, vtrumque ferrum est, sui siccitate siccum Martem sequitur; hinc ferrum in rebus bellicis aliis metallis prævalet, vt est natura Martis. Argentum viuum quia mobile est, vt Mercurius Planeta, nulli adhærere noscitur; nam si alicui in hæreret, illius se & foret, & in coitu cum aliis aliquid ex se indicaret, sed non ita est: nam in eorum naturam, quibus adhæreret, vertitur, ita vt verti & adhærere sint inter se longe diuersa: Est enim cum bonis bonus, & cum malis malus: Quemadmodum autem septem planetæ cum septem metallis, actionibus & coloribus vniuntur, sic etiam septem principaliora membra microcosmi pro ratione planetarum adnumerantur; Luna respiciet cerebrum & cerebri affectus, Mercurius pulmonem eiusque affectiones, Venus renes eiusque morbos, Sol cor eiusque ægritudines, Mars fel & c. Iupiter hepar & c. Saturnus vero splenem & c. Planetis etiã sunt attributæ horæ, à quibus dies nominantur, hoc ab Ægyptiis ad Græcos dudū fluxit, & Apostolus in sacris Epistolis hoc etiam innuit: Nam septem dies septimanæ, nomen à septem Planetis acceperunt, non tamen seruato ordine; & dies Solis, quem Dominicum ob resurrectionem Domini nostri Iesu Christi vocamus; Lunæ, Martis, Mercurii, Iovis, Veneris, Saturni. Prima enim hora Dominici diei Sol dominatur, deinde Venus, & sic per ordinem, quousque Lunam primam horam sequentis diei occupans, nomen imposuit, & sicin cæteris ordo obseruatur, & c. Sic Humores in corpore nostro & numerum, & qualitatem Elementorum imitantur, sunt enim numero quatuor, bilis, atra bilis, pituita, sanguis. Bilis quam choleram, calida siccaque ignis Elementi similitudinem gerit; subiacer Marti & Soli præcipue, vterque enim calidæ siccæque naturæ esse cognoscitur. Atra bilis, quam melancholiam vocamus, obedit Saturno, cuius naturam imitatur: Est autem de natura terræ atra bilis, quam frigiditate & siccitate scattentem, de natura sui sterilem putamus, sed cœli auxilio fertilitatem sortitur. Pituita quæ phlegma est, aquæ Elemento assimilata, Lunæ & Veneris humido frigidoque pollentium dominium sequitur; & pituitam huiusmodi esse rationes asserunt. Sanguinem Iupiter aeri perfimilem, caliditate siccitateque sibi ipsi consentaneum optima ratione vindicauit: Aerenim & sanguis & Iupiter humorem calidum

occu-

Septem installa conferenda cum septem membris principalioribus corporis humani.

Sol iustitia solem calidum in supremo gradu collocauit, unde & primum dominium constituit inter Planetas. Hora secundum planetas adnumerantur. Humores qualitates Elementorum imitantur.

Homo terrenus & elementaris, non est sine essentia superiorum. occupant. Inde Paracelsus ait lib. de Azotho: *Homo terrenam elementarem essentiam in carne habet, in musculis, in sanguine, extra venas: Aquæ autem elementari partem in sanguine venarum: in sanguine etiam magnam habet partem essentia aeris: Maxima autem pars aeris est in stomacho, & in intestinis.*

Quantum ad quartam elementarem essentiam, ignem attinet, habet illa in omnibus ossibus, & in eorum medullis, fines & ultimam regionem habens in corde & capite: unde elementum scaturit in oculos ad visum, in cæcæstrum aquæstrum, ad vitam eius, in essentiam salnitream, ad eius vitam, sanitatem, morbos, denique omnia accidentia, bona ac mala. Hactenus Paracelsus.

Luna humida.

Mercurius ingeniosus. Venus libidinem introducit.

Sol sapientiæ communicat.

Mars contumeliosus est.

Iupiter prudentia pater.

Saturnus morosus est.

Aurum est centrū in quo influunt omnia supercælestia.

Tria gravitatem auri demonstrant: honor, duratio & virtus.

Sic etiam præterire non possumus Ptolomæi sententiam qui lib. 4. Indiciorum, ætates accommodat ad planetas: Luna gubernat infantiam quatuor annis propter humiditatem; sequentibus decem annis, Mercurius ingenii magister, & morum informator: octo sequentes annos sibi vendicat Venus, ingenerans blandimenta cupiditatum ac libidinum: post Venerem decem & novem annis dominatur Sol, sapientiæ, gravitatisque author: post Solem Mars, annis quatuordecim, curam laborum ac contentionum inserit: Martem excipit Iupiter, consiliorum & prudentiæ parens, atque moderator annis duodecim: & sic complentur anni sexaginta octo: quod reliquum est ætatis Saturnus conficit, inertia, morositate ac mœstitia &c.

Verum quando Sol inter planetas magni parentis lumen, primas, ita & aurum inter metalla tenet, estque subiectum omnium vitium elementarium cælestium atque supercælestium, ab influentia autem cælesti ac supercælesti, deorsum in hunc mundum & orbem concentrando delabuntur, ac in hoc vnicum metallum confluunt, inque eo arctissimo nexu asseruatæ, atque vinculo indissolubili colligatæ tenentur atque concluduntur: Et veluti Sol communicat & præluceat omnibus stellis ac planetis, & ab ipso tanquam Rege, lumen omne recipiunt, operam vicariam, assurgendo vel motus variatione sese accommodando præstant, dum in Apogæo tardi, in Perigæo celeres, nunc retrogradi, nunc apparent directi: Sic ab Auro ceteræ res valorem & sui pretium consequuntur, quæ vicissim illi cedunt in honore, durabilitate & virtute. In honore; quia in Regum coronis & sceptris gestatur, in poculis & patinis usurpatur, in catenis & vestibus visitur. In duracione; quoniam ceteræ in chaos elementorum citò redeunt: Aurum vero nunquam, nisi tardissime: In virtute, quia & Medici Hippocratici ipsi summās vires ascribunt,

bunt, propter quas suis medicinis folia, limaturam, puluerem immiscerent, & ægris propinant, ut paulo post docebimus. *In sole est spiritus subtilissimus ac celestis, omnibus creaturis totius mundi vitam substantiam, essentiam largiens, unde proxime Dei gerit imaginem; Idem ille spiritus in cælo libertime diffusus, motu ac virtute sua in terra maxime, ut in centro eius arctissime contractus condensatur, & quasi in substantiam illorum incorporatur, quæ in terræ centro proueniunt: inde metallis totus clauditur ac figitur. Hic spiritus vnus idemque conuenit cum omnibus animantibus, vegetabilibus ac mineralibus teste Paracelsi in libro de peste cap. 2. Quicquid à Deo est creatum siue mobile vel inmobile, comprehendit in sese occultum spiritum, vitæque hominis nihil aliud est, quam subtilissimus tenerrimus vapor & spiritus, proueniens ac euaporans à sanguine cordis, permeatque omnia membra, & quatenus ille spiritus inuenit dispositum membrum siue instrumentum, eatenus in homine operatur, idque potestate astrorum seu influentia celi: Exempli gratia, spiritus continens in cerebro, mediante & cooperante illo dat & introducit intellectum, rationem, sensum, memoriam, prout ab astro communicatur: (memoriam digitis, ac pedibus, Scaliger in exercitationibus) sic spiritus oculorum dat visum, narium spiritus, causa est odoris; aurium spiritus parit auditum; linguæ spiritus dat gustum siue saporem; amorem ac cupiditatem introducit spiritus hepatis: eius gratia fit ex ore locutio: sic in liene risum, & iram in felle concitat: omnesque nerui sunt motionis instrumenta, &c. Sic membra illa principaliora in microcosmo reguntur à spiritu: spiritus ab astris: Astra à sole, sol vero à supremæ vniuersitatis rectore, solo videlicet Deo, dierum antiquissimo, errare nescio, ac luminum patre. Hic arcanorum conditor, hinc inde proprietates creaturarum, hic rerum omnium perfectus artifex, hic creator sublimis, gloriosus ille Iehova Deus. Ab hoc dependent & profluunt radiorum solarium efficacie, ut calor flores omnisq; generis germina producat: sic superne homo quæ habet à Deo tenet, qui solus etiam scientia liber ac fons est: Hic Medicina parens: Syr: cap. 34. Sic Pater luminum splendorem ignis sui emittens & communicans primo soli & cæteris cælestibus corporibus inde tanquam per media instrumenta in hunc nostrum ignem influit: Hocque modo vires & virtutes omnes Planetarum in sole reperiuntur; Inde Philosophus dicit: perscrutamini scripturam & naturam, in qua Dei miracula sunt occulta. Planetarum in vno sole sunt implan-
Solis spiritus vita totius mundi.
di est aqua, supra quam spiritus Domini ferebatur.
Philippus Melancthon lib. 1. physie. pag. 52. Sol est fons vitalis potentia: Luna vero fons naturalis potentia.
*Vires & virtutes omnes Planetarum in vno sole sunt implan-
tata.**

B

vero

*Sol cœlestis
ac terrestres
vno charac-
tere præfigu-
rantur.*

*Punctum
centrale.*

*Cordi ac ce-
rebro princi-
palioribus
mèbris sum-
ma adhiben-
da consuetas
Medicina.*

*Aurum pri-
mū ac sum-
mum corro-
borantium.*

*Sol cœlestis
rex planeta-
rum.*

*Aurum ter-
restre rex
metallorum.*

vero à Deo inspirata, sola est immortalis. Cernimus autem singula-rem conformitatem, concordantiam, & similitudinem, quam inter se mutuo habent Sol cœlestis & terrestris autum, quare veteres Sophi & Cabalistsæ etiam vtrumq; tam cœlestem, quam terrestrum Solem vno caractere hieroglyphico, videlicet integro circulo, & visibili centro describere & præfigurare voluerunt: siquidem *Solis character tum cœlum tum terram refert: nam circulus cœlestes motiones & influentias, centrum terrenam & fixam naturam promittit.* Inde Crollius sympatriota meus coniecit: *Quicumq; veri puncti & centri rationem cognoscit, nihil in rerum natura vnquam ipsum latere potest, cuius non habeat perfectam notitiam:* In eo siquidem rerum abditarum fundamentum & radix cum consistat, non immerito etiam omnium artium & scientiarum fundamenta naturalia hinc primum elicienda & depromenda: Quare tali concludimus philosophica ratione de auro: *Sicuti cor & cerebrum in Microcosmo duo principaliora membra inter septem existunt, (veluti illis innotuit, quibus harmonica analogia superiorum & inferiorum, utpote qui ex Astrologorum suffragiis, duobus maximis cœli luminibus duo maxima hominis viscera, cor & cerebrum dicata esse confiteri queant) Ita præcipuum ac generalissimum est Medico, ut qui curat inprimis cor, tamquam regem reliquorum membrorum defendat, postea morbum aggrediatur?* Vnde philosophari sane licet, quod *cor sit focus caloris, centrum microcosmicum, rex & princeps reliquorum membrorum, quo salvo, cetera salva, laeso laesa sunt, primum vivens, & ultimum in animali moriens, fons caloris ac spirituum, tutor, rector & inspector est aliorum: at primogenitura eius habet, spectat ad conservationem totius familiæ mareque arduosum affectuum turbini-bus est, quare pacandum veniet auro in medicamentum concinnato sine peregrini additione.*

Aurum ex summe corroborantibus primū est: Aequatio qualita-tum, quasi corticem externum superinduxit auro, seu potius clypeum Achillis; sub quo tanquam testudo sub testa durissima, sua inferiora viscera abscondit, & ab iniuriis prætereuntium seu inique tractan-tium tuetur. Imo quemadmodum Sol cœlestis se habet erga reliquos planetas, tanquam Rex enim sedet in meditullis aliorum planetarum, luce, magnitudine, pulchritudine omnes excellens, omnes illuminans, virtutemque illis ad inferiora quaque disponenda distribuens: Ita enim Sol philosophicus seu naturale aurum erga reliqua metalla: metallorum enim purissimum est aurum, in quo splendor solis,

solis, ignisque cœlestis radius est, & in cuius corpore perfectissimo quatuor elementa conueniunt.

Sicuti etiam cœlo ac mundo præest Sol, gaudium totius creaturæ, in ipsum vniuersum mundū & quæ in eo sunt, imperium habens: ita & in animantibus, vniuerso corpori ipsum cor prædominatur. In ipso enim fons & scaturigo vitalis spiritus & sanguinis omnibus reliquis membris motum & vigorem impertiens. Sic in auro, mediante Deo, maximum confortatiuum corda latenter quiescit; Imo in auro omnium magisteriorum est reservaculum, vita & regeneratio: Aurum colorem rubrum solis ostendit, nec non puritatem & lucem, vt argentum Luna albedinem & nitorem.

Sol gaudium totius creaturæ.

In auro maximum confortatiuum corda latenter quiescit, vita & regeneratio metallorum.

Aurum verissimum est heliotropium, omniumq; rerum natura, quod ad Orientem & Meridionalem solem saltem generatur, calore gaudet, aq; solis aestu satius maturatum, igne non corrumpitur, alienumq; calorem quemcunque non perterritum. Aurum naturale solis est filius, inq; suis visceribus tanquam filius de patris natura calorem innatum solarem abscondit, ore vultuque Patrem soboles refert, eius mores ac virtutes in substantia & essentia imitatur.

Aurum solis filius.

In Auro elementorum perfecta est adequatio, estque subiectum vniuersale trium regnorum, nimirum animalium, vegetabilium & mineralium, vitæque est instar rerum omnium tantamq; affinitatem & harmoniam cum corpore humano seu microcosmo forma sua interna tenet, quantam quantam concordantiam cum sole cœlesti mutuum possidet.

Quatuor natura principia inter cœlestia Sol obtinet primas: inter vegetabilia vinum; inter animalia cor; inter mineralia aurum.

Aurum omnia superare potis est, tam virtute & pretio, quam vi vt præmio: quis enim adeo circumspexitus habet robor vel chalybem, vt multis in auro armatis resistere valeat? quem adeo virtus sustulit, vt non ab auro deiectus sit? Quis auri vires medicinales in tam firmis & duris compagibus ac claustris latere sciuit, nisi labore & sùptu præuio indigasset? Quis castra munita, teste Philippo Macedone, expugnauit, annon aurum? Hæc pretiosissimum mundi donarium nullam aut exiguam sui vilitatem ac virtutes ostendit, solidum enim & compactum, nisi arte aut manibus humanis moueatur: in hac natura subterranea summum apicem suæ perfectionis ostendit.

Aurum natura perfectionem designat.

In tota classe vegetabilium aut animalium non datur aliquod remedium, siue simplex, siue compositum, quod simul calidum & humi-

humidum in summis & innoxii gradibus, absque peregrini permixtione, quod tale perduret in igne, in aqua, nec vnquam destruat, quodque sit tenuissimarum partium & cordi familiarissimum, quale est vnicum & solum aurum debite præparatum.

*Sol circulus
cœlestis.*

Veluti terra quanta quanta, est centrum vniuersi, primi; mobilis, & Sol cœlestis tanquam lampas diurna circa hanc in circulum ducitur, nihilominus ipse existens cæterorum planetarum norma centralis, sic aurum in sua natura circulare centrum inuenitur rerum in mundo prostantium.

*Aurum cir-
culare cen-
trum.*

Rubinus habet in se effectum omnium lapidum pretiosorum: sic etiam habet aurum in se virtutem omnium lapidum ductibilem, metallorum scilicet, quia continet in se omne metallum, & ea tingit. *Dict. 5. ca. 7.* ac viuificat. Auicennas inquit, In auro naturæ sunt absconditæ, quæ profunt toxico, aut illi, qui percussus est ferro; & pueris nascentibus, si quando natus fuerit, teneat, non timebit dæmonem: Et si prægnans mulier biberit, non abortabit. Non etiam putes, quod lapides, quamuis cariores vendantur auro, quod magis valeant, quam aurum. Ideo enim pretium habent, quia pauci inueniuntur: *Et de omnibus rebus huius seculi magis valet aurum. & ita fuit & erit per omnia secula.* Idem Auicennas: sicut Sol magis valet, dans fortitudinem suam vsq; ad Saturnum, & deorsum vsq; ad Lunam, & ita aurum est pretiosius omnibus aliis, & ideo, quia omnes res cœlestes sunt mixtæ cum terrestribus.

Dict. 6. c. 13.

Dict. 1. ca. 2.

Magi illi seu sapientes viri, qui regi regum recens in Bethlehem nato, Christo Iesu Saluatori nostro, genethliaca obtulerunt dona, inter cætera aurum elegerunt, vt pote Regi ob æternitatis imaginem debitum. Vt enim palma & laurus dabantur antiquitus æterno temporalibus, & mox morituris regibus in Sympetuum in tempore assumpsit, at in æternum non depositurus est, merito datur aurum, vnum, perpetuum, non ob humanam necessitatem, tamen ob diuinam omnipotentiam & affluentiam.

*Aurum di-
uinam potē-
tiam, & re-
giam maie-
statem decla-
rat.*

*Aurū æter-
nitatem præ-
figurat.*

Ne quid de auri vsu in veteri Testamento adiiciamus, hoc constat, etsi sit & habeatur æternum aurum, ignibusq; inseparabile, tamē à Moysē, ex iussu diuino, aureum vitulum (in eremo idololatriæ obiectum, ab Aarone erectum, Exod. 23.) combustum, eiusq; puluerem aquæ inpersum, populo Israelitico propinatum fuisse, quod non absque miraculoso artificio, siue diuino siue chymico, factum suspica-

mur.

mur. *Aurum sane vnicum vere in rebus humanis incorruptibile existit, longissi-* *Aurum in-*
maque est durationis, unde proxime ad aternitatem videtur accedere: Est pul- *corruptibile.*
chrum visu, tenuissimum dilataru, pōderosissimum tactu, rarissimum
inuentu, saluberrimum vsu iudicatum, cum aternitatis haud obscu-
ras in se ostendat proprietates, præ aliis sapientibus arrisit, vt esset cor-
ruptibilium norma, terrestrium thesaurus, & elementorum compen-
dium: Quod etsi à furibus & prædonibus auferri possit, tamen ab
igne, & aqua, carie, putredine, tineis & vermibus præseruatur vt tutis- *Aurum vita*
simum vita humanabalsamum & viaticum, quod in paruo corpore mul- *humana*
tarum rerum censum contineat, tanquam alter Tydeus, de quo dici- *balsamum.*
tur, quod paruus mole corporis, magnus virtutē mentis extiterit.

Ipsum aurum hominis partes, tanquam microcosmi ideam opti- *Aurum mi-*
 me exprimit, tam animam, quam corpus: in eius compositione hoc *crocosmi i-*
 maximum, quod resurrectionis humanorum corporum, animæque *dea.*
 in ea remittendæ imago apparet manifestissime: apud sanctum Io- *In prepara-*
 hannem Euangelistam in Apocalypsi cap. 21. v. 18. *eterna ciuitas com-* *medicina i-*
 paratur auro: urbem sanctam, dicit, eam fuisse aurum purum, & limi- *mago resur-*
 lem vitro puro. *rectionis ma-*
nifestatur.

Aurum non solum omnium defectuum & superfluum in *In auro su-*
 corpore humano remedium, verum etiam materia, in qua optimum *mm medi-*
 medicamentum, tanquam nucleus in testa sua conclusum delitescit: *camentum.*
 hoc vni eique præcipue corporis nostri visceri cordi conuenit, vel ex
 proprietate occulta, vel aperta temperie, quæ in eo summa & æquata
 reperitur. Aurum solum, vt sapiens quamlibet terram elegit pro pa-
 tria, cum vbique bene se habeat, omnia sua secum portet, nec aliena
 appetat, ipsum ab aliis semper appetitum.

In hoc vno auro aternitatis imago relucet, cum idem tanquam narcis- *Aurum æ-*
 sus pulcherrimus sese in fonte aquæ splendide contemplerur, seipsum *ternitatis*
 depereat amore, & à seipso pereat perennis vt viuat: à quo enim li- *imago.*
 quefcit, & omnia alia labascunt, nempè igne, nutritur solum vt sala-
 mandra, cum in igne creuerit vt Pyrausta: Crollius dicit, vera illa Philo- *Aurum phi-*
 sophica nobilissima lympa, & aqua sapientie, haud sese multis offert, & non nisi *losophorum*
 Philosophis ancillari libuit. Est autem aqua sapientie philosophorum vnica *salamandra.*
 saltem, quæ omnia metalla ac lapides ab impuro puncti quaternarii
 coagulationis vinculo philosophice & naturaliter liberat: Nec est sub
 ælo modus dissoluendi physice corpus solis aliud, quam per vniuersale menstruum

*Mercurius
est solvens
auri uniuersa
sa'e.*

Mercuriale Philosophorum, totius naturæ secretissimum, quo dum per ignorantiam & difficultatem acquirendi caremus, consueuerunt in defectu perdicum, famem etiam carnes bulæ, sedare, siquidem coquus in absentia ligni quercini ad coquendos cibos vitur fagino seu Betulinò.

*Aurum rex
metallorum.*

Auro metallorum regi & capiti secundum Hermetem, corpori videlicet perfectissimo & purissimo, à nullo elementorum domabili, & à Deo ac natura perfecte secundum materiam & formam elaborato, non solum omnes cœlestes vires planetarum, aliorumque corporum metallicorum ac mineralium, sed & vegetabilium ac animalium infusæ sunt; inde fit, quod nec ignis violentia hanc temperatam elementorum desponationem & coniunctionem separare, nec terræ feculentia vitare, nec aquæ limositas contaminare, nec contactus aeris obumbrare aut corrumpere queat. Inde à Sophis tam propter cœlestes quam terrestres latentes vires, omnis homo microcosmus & Adam nuncupatur, sicuti illius finis & perfectio operis naturæ: Imo septenarius perfectionis numerus fere completus est, ultra quem natura, sine adiumento artis, in sua potentia & operatione altius procedere potis non est, sed quiescit, sic & in septimo die Iehoua Benedictus dominus Zebaoth, sabbatizauit ac conqueiuit.

*Microcosmus
seu parvus
mundus, cū
macrocosmo
plane vnus
acidem.*

Gen. 2.

*In sole & sale,
centralis
& natura vniuersalis*

Balsamus.

Medicina vniuersalis seu lapis philosophorum ex auro, in auro, & per aurum.

Vniuersalis Medicina est thesaurus totius mundi.

Veteres etiam non sine causa dixerunt, in sole & sale contineri omnia, sed non loquuntur de excrementitio aliquo, verum de centrali Balsamo naturæ vniuersali, quod ab omni æuo veræ Halcymix nomen dedit. Veteres etiam fatentur, ex auro fieri medicinam, quæ habet virtutem super omnes alias Medicorum medicinas, omnem sanandi infirmitatem, tam in calidis quam in frigidis agritudinibus, eo quod est occultæ & subtilis naturæ: conseruat sanitatem, roborat firmitatem & virtutem, & de senescit iuuenem, & omnem expellit agritudinem, venenum declinat à corde, arterias humectat, contenta in pulmone dissoluit & vlceratum consolidat, sanguinem mundificat, contenta in spiritualibus purgat & ea munda conseruat, & si agritudo fuerit vnus mensis, sanat vna die, si vnus anni, in duodecim diebus: si vero fuerit aliqua ex longo tempore, sanat in vno mense, & non immediate: Hæc medicina super omnes alias Medicinas & mundi diuitias, quia qui habet ipsam habet intius mundi comparabilem thesaurum.

Aurum sane est omnium rerum centrum, siquidem pro illo obtinendo multi operantur, student, loquuntur, ac silent, inque medio omnium

mnium merito ponitur, circa id enim Reges, Principes, nobiles, ignobiles, ciues, rustici, opifices, literati & illiterati, & deniq; quotquot in mundo degunt, summa occupatione laborant: respice bella, navigationes, mercaturas, tot inuenta subtilia, quibus orbis fere totus præoccupatur, annon pro auro fiant.

Omnia pro auro recuperando fiunt.

Vitæ etiam splendor solis communicatur Lunæ cum cæteris faciebus cæli, sic & terrestri auro, quod cum aqua & igne nec non aere & terra proportionaliter temperatum existit, hinc splendidum fulgorem noctu diuque oculos humanos perstringentem de se proiicit. Quod præter ipsam experientiam testatur Hermes ca. 7. tract. 7. Ideo, inquit, Philosophi ipsum prætulerunt, & magnificauerunt, dicentes: Aurum hic haberi in corporibus, sic Sol in stellis sub lumine est splendidior. Et Geber in summa lib. 2. cap. 5. Quod vero aurum clarum & mundam ipsius substantiam habuit, per splendorem eius fulgentem & radiantem manifestatur, non solum in die, verum etiam in nocte.

Velut aurum ex quatuor, sic lapides etiam ex omnibus istis conglutinati.

In auro omnia sunt vnum, atq; illud vnum tripliciter consideratur, vel vt vnum in substantia terrea, quæ in fundo manet, & tanquam ossa in homine, alia sustinet: vel vt substantia aquea & aerea, quæ sua natura in altum subuolat, sed à terrea detinetur, nec possit, estque veluti caro & humores in homine; vel vt substantia ignea, quæ rubea est proprie & cæteris duabus profundissime vnita, eas permeans ac maturans, estq; veluti spiritus vitalis & animalis, calidumq; natium in humano corpore. Mutum quidem aurum est, quoad sonum ac vocem, nihilominus tacito quodam effectu suæ essentia clamat, & de Deo testimonium perhibet: si enim tricolori viola, quæ herba Trinitatis vulgo dicitur, ob colorem trinum, *Æterna Trinitas & Maiestas diuina* exprimi putatur, in subiecto adeo vili & quolibet vento vel æstu perituro, quidni eadem potius in auro, quod tribus constat legitimis principiis, sale, sulphure, & Mercurio, veluti homo ex corpore, spiritu & anima.

Aurum in auro trinitate substantia terrea, aquea & ignea.

Aurum mutum quoad sonum, non vero quoad effectum.

Aurum habet in se tria principia.

Aurum solum non formidat hostes, muros, Martem & alia, quia intrepidum, licet fere omnium insidias patiatur, inuictum permanet, licet vim sentiat. Ignis quidem illud liquefacit, at non destruit; Aqua corrodit, at non consumit; oceanus absorbet, sed in fundo suo abscondit, & post reuomit. Hoc vnum videri omnes omnium conatus hostiles, estque veluti cygnus invulnerabilis, à nullo ne Hercule subiugandus. Hæc est aquila gemina Delphis (vbi Apollo ex auro solido aram,

Auri constantia & persistio.

ex

ex Cræsi illius ditissimi dono mille laterum habuit) utrinque versus Ortum & Occasum ad terrenum orbem circumlineandum emissa, quæ eodem loci reuertitur.

*Nobilissimū
ac perfectissimū
inter
omnia me-
talla est au-
rum.*

Definitio eius datur, quod sit omnium metallorum præstantissimum, ductile, colore lucido, illique persimili, quo cuncta à sole illustrantur: Quod propria quadam attractrice vi pollet, qua respicientium animos allicit & disponit, ut ab illis illico desideretur. Vnde quidam existimant, auro quamplurimas inesse dotes & virtutes, quidni ergo appetendum? Quando Aristoteles rogatus, cur pulchra adeo essent appetibilia? hanc quæstionem cæci esse respondit, quia scilicet oculi proditores sunt pulchri, idq; imaginationi, hæc cordi, offerunt. Alexander hinc Magnus eiusdem discipulus, Persicas puellas vocabat dolores oculorum: ego facillime crederem forsan & alibi hoc dictu euenire posse. Sed sumus inter bonorum appetentes, non sitibundos Eucliones, aut ictericos, ob aurū extreme laborantes, de quibus profertur: *Quo plus sunt potæ, plus sitiuntur aqua.* Aurum quidem bonum non solum propter necessitatis & vsum externum, sed propter internas essentialicas à *εγγεῖαι* ab astris, sole, ac *Principe Domino dominorum* Iehoua inditas, manifestissime, tenens.

*Persica puel-
la oculorum
dolores.*

*Aurum non
propter ne-
cessitatem,
sed propter ef-
sentiam est
appetendum.*

Iniuriosi erga Deum, ne dicam blasphemī, existimandi sunt, qui putant, aurum saltem propter externas qualitates omnibus aliis rebus præpositum esse ab eo, tanquam luderet cum humano genere, cui splendida in colore, virtute autem inania & friuola æstimanda suppeditasset ac præscripisset. An vero censent, fortuito gentes omnes in auri pretium conspirasse, absq; Dei singulari nutu & providentia? Quod si sic, ut Epicuræi longe à scopo aberrant. Socrates aliquando iuuenem de facie pulchrum, sed elinguem & malis moribus videns, ecce, inquit, plumbeum gladium in aurea vagina: Alii Philosophi inter quos Alphonsus sapientissimus, reges ornatu & fastu graues doctrina leuissimos & vacuos, asinos coronatos, arietes aureo vellere, simias purpuratas vocarunt, innuentes animum, qui potior pars est hominis, corporis nitori respondere debere, & regem commendari à bene regendo. Verum abusus non tollit rei essentiam, substantiam, dignitatem ac vsum, iuxta dictærium sapientum Philosophorum. Aurum enim, ut & alia, non esse datum homini in damnum, veluti Pandoram, à Deo statuimus, tanquam multorum morborum causam,

*Plumbeum
gladium in
aurea vagi-
na.*

*Virtus auri
non omnibus
sensit.*

causam, sed potius quasi scrinium immensarum virtutum ac bonorum, quod ab ipsa natura clausum adeo & munitum est, ne ad dotes in eo reconditas indigni, & cerdones penetrarent, at solummodo docti, industrii & prudentes, quibus solis hæc scripta volumus, aliis, quibus ut suis amaracinum, internecinium, oletum grauissimum videtur, ut se suo oblectent genio, permittimus. Sic multi auri usum externe non vero interne norunt: in auro est omnium magisteriorum referuaculum: auri enim quinta essentia resistit solis & reliquorum planetarum operationibus in homine. Verissime ac Philosophice fatemur, quod in auri spiritu, sit vita rerum naturalium; lucis cælestis idæa: *In auro est omnium magisteriorum referuaculum.* primum perfectissimum: quinta essentia & tinctura microcosmi: catholicon *Dotes spiritus auri.* Physicorum: balsamus perpetuus: defensuum iuuentutis: ignis in curatione morborum inuisibilis non vrens: conseruatio quatuor qualitatum corporis humani: Theatrum secretorum luminis nature: filius Solis ac Luna: habitaculum omnium formarum metallicarum, mineralium & vegetabilium à Deo sub Luna *Spiritus solis dignitas atque valor idem correspondet ac virtute medicina vniuersalis.* globo creaturarum: vita nostra nectâr ac radicalis humor: munia balsamica: imo confortatiuum ac restauratiuum omnium septem principaliorum membrorum in corpore humano: Et ut summatim dicâ, in auro hæc reperitur medicina, his balsamus, hoc sulphur & oleum, hæc tinctura & quinta essentia, quæ instar nectâris viuifici totam prouinciâ corporis irrigat, immortalemque animam, cum mortali corpore mirabili nexu ita iungit & vnit, ut non nisi rupto hoc vinculo ab eodem recedere, & euolare post prædestinatas temporum periodos possit. Non legitur à diuina munificentia maius emanasse donum sapientiæ, nec anima rationali excepta, quæ post Deum in cælo & terra nil admirabilius pensulari potest, sublimius, nobilius ac præstantius sub cælo datum hominibus, quam hic secretissimus in auro latens balsamicus, ac viuificus spiritus. *Anima rationalis admirabilior est & nobilior auro.*

Quare non frustra multi celeberrimi fatentur medici, aurum confortationi & tremori cordis inseruire, visum recreare, lepram curare, comitialibus exhiberi, vino extinctum splenis doloribus mederi, Lipothymia laborantibus cum saccharo & osse de corde cerui in aqua buglossæ prodesse: melancholicis secum loquentibus conferre, & putredinem corporis prohibere, &c. *Aurum in cruda forma tales effectus producere non potest.*

De Semiramidis sepulchro legimus, quod hanc inscriptionem habuerit: Tu quicumque regum thesauros diuitiarum inexhaustos appetis, intra me, quod sufficiat, inuenies: Hoc cum nullus regum præcedentium religionis causa aperire auderet, Cyrus auri desiderio animum sibi addi-

C dit,

dit, vt sciuraretur, quid intus lateret, verum ibi nihil inuenit, præter ossa putrida, & hæc verba: Nisi pessimus esses omnium viuientium, non mortuis regem negares, eorum claustra inquirendo, vt auro potireris, quod hic non reperis, nisi de decus tui generis. Non ita sese rem habere cum auro existimadum, tanquam Creator summus illud tam arcte concluderit, vt auertat curiosos ab eius inspectione solummodo absque causa: imo potius ideo abscondit, vt aperiat & illustretur. Quæ enim natura pulchra & optima, nunquam vilescere, aut ante pedes prosternere voluit, sed semper sudorem ante virtutem posuerunt dii immortales, vt Hesiodus inquit: quæ rara, cara, & *τι καλὰ δύσκολα*. Hinc etiam sapientiores aurum ita seratum aut conclusum autumant, sed insigniores virtutes, præter colorem visibilem in essentia suâ latibulis abditas habere, quas indignos scire aut acquirere non deceat.

*Auri interna
arcana sunt.*

*Dii labori-
bus omnia
vendant.*

*Quidam in-
ter doctos pu-
tabat aurum
inde summe
fuisse com-
mendatum
ab Auicenna,
qui vir disif-
mus, & auri
fufficientiâ
habuerit.*

*Luna imper-
fectior sole.*

*Aurum de-
glutitum af-
similatur
humidori
aëiali.*

Aurum, inquit *Auicennas* lib. 2. tract. 2. natura est æquale atque subtile: limatura eius ingreditur in medicinas melancholiæ, ac melius cauterium ac velocius sanabile est, quod fit cum cauterio auri: retentio eius in ore remouet eius foetorem, & ingreditur limatura eius medicinas Alopeciciæ at Tyriæ liniendas, & iis immitcentur quæ bibuntur, confortat oculum in Alkohol positum: confert doloribus cordis, tremori ipsius, & malitiæ animi, & ei qui solus loquitur. *Fernelius* libro 5. Method. medendi capite 21. dicit, aurum temperatissimum foliolis & quasi bracteolis ad naturæ robur & affectus melancholicos, ad exolutum stomachum, ad cardiacos & præter rationem mæstos est efficax. Argentum frigidum, humidumque, temperate auri vires quadantenus æmularur, sed iam metallicæ malignitatis quodam modo particeps. *Auicennas* dicit de Luna lib. 2. tract. 7. Argentum aliquantulum est frigidum & siccum, & eius quidem effectus similis est effectui hyacinthi. *Ægineta* de re medica libro 5. capite 8. de Scorpii plaga, argentum scribit plagæ aut ictui eius appositum prodesse præter opinionem. *Aetius* vero miratur, qui deglutitum aurum medicari & opitulari possit: Quod quidem contra experientiam: fateor enim non sine ratione viros principes etiam aurum per se deglutire in forma globulorum, qui postea per excessum recepti, non ea forma qua antea, sed albiore visi sunt, inde sane patet, ignem nostrum solarem internum ac natium, etiam à crudis es-

sentiam

sentiam sibi homogeneam assimilare & appropriare: Verum Aetio facile ignoscimus, qui forsan manum ac ingenium ad studia & labores Chymicos non admouit.

Doctor Michael Maierus in symbolis aureæ mensæ lib. 5. pag. 233. talia refert de auro dicens. *Aurum esse purum & homogeneum, facile Aurum purum & homogeneum.* *quis concedet: cum id oculi attestentur, & totum esse nil nisi argentum purum & homogeneum.* *Auri aequalitas in qualitatibus.* *Aurum incorruptibile.* ab omnibus authoribus, nec habere quicquam sulphuris combustibilis in se, ut reliqua metalla, alia magis, alia minus: æquatum esse insuper in omnibus qualitatibus plurimi artificum conuincunt, hoc est, habere tatum caliditatis, quantum frigiditatis, humiditatis & siccitatis in summis gradibus, ut vna qualitas sua contraria irretiatur & teneatur, ne superare aut superari queat: unde eius constantia & quasi incorruptibilitas in igne, aere, aqua & terra.

Arnoldus in libro de retardatione senectutis & reiuuenescencia acquirenda cap. 2. ait: sciendum est, quod innouatio & confortatio cutis fit cum potione *aquæ auri* purissimi proprie: ipsa namque alopeciam curat & tyriam & transmutat corpus humanum, sincerat & innouat ipsum, & virtus multarum rerum approximat huic operationi, sed ipsa est quæ miraculum facit & quæ non corrumpitur & complexioni humanæ est conueniens, & neq; calefacit, neque infrigidat, neque humectat neque desiccatur, imo est omni temperamento temperata, omnemque rem excedit in temperantia & perennitate, *Potio auri est verum aurum porabile.* *Aurum temperatum ac perenne.* quam habet: etiam subuenit stomacho frigido, timorosos facit audaces, cardiacos confortat: valet contra melancholiam & alopeciam, & calorem naturalem confortat & temperat, in quibus non est res aliqua, quæ stare possit loco eius; & virtus eius manifestatur in sua substantia, quia est in ea caliditas, ideo clarificat, & in ea est magna temperantia, ideo magnum temperamentum efficit, super omnem rem, *Auri virtus in substantia.* *Perennitas auri, est conservatio corporis humani.* & quia in ea est perennitas, ideo conseruat corpus humanum, & in ea est assimilatio complexioni humanæ, & ideo incorporatur, si præparetur ut decet, & in eius præparatione est totum secretum, quod sapientes propter inuidiam occultauerunt. Confirmat autem & sincerat cordis substantiam, & suæ puritatis impressione omnem deiicit impuritatem ab eo, & tuetur illud, & clarificat spirituum substantiam & mouet sanguinem ad cutim & inducit pulchritudinem iuuenilem, & abstergit absterfione leui. Hinc concludit D. Michael Maierus: *Aqua sancti auri.*

auri quid sibi velit, ipsum nomen ostendit. Quis unquam de *Aqua*

*Aurum pro
sereno Deo
habetur mi-
danis.*

auri præter Chymicos sollicitus est: hac enim cognita & habita præcipuum artis requisitum habetur. Quare lamentabile est, quod, etsi quam plurimi in hoc mundo *Aurum* terrenum Deum non appellent voce, tamen re ipsa habent & venerantur, mente & oculis gestant, eique ad nutum loquuntur, tacent, currunt, stant, & nihil non faciunt: imo plerisque Deus cæli in ore, terræ in pectore voto & suspirio: quantos labores, vigilias, vitæ pericula, per fas, nefas, aquas, terras, imo infamiam, exilium, capitis pœnam & crucem plerique subeant & sustineant, pro hoc terreno bono, auro, obtinendo, cuilibet notorium est: hinc poeta: *pauperiem fugiens currit mercator ad Indos*: Et, *ô ciues, ciues quærenda pecunia primum, virtus post nummos*. Sed quid de hisce filiis

*Auri copia
multis pro
summo est
bono.*

*Aurum multis
modis cre-
scit.*

mundanis diutius commemorabimus, terentes sterces, merdam mententes. Porro dicunt etiam veri Philosophi, quod aurum crescat, quoad matricem, verum diuersimode: Primo finum, vel sino proximum ex lapide durissimo, pyrite, granatis, lapide Lazuli & eiusmodi aliis: Secundo ita finum in granis inuenitur in riuis quibusdam decurrentibus magno impetu ex auriferis montibus: Tercio reperitur in limo & ipsa aqua riuorum inuisibiliter & captatur cum sua matre, argento viuo vulgi: quamuis hi duo modi vix ad generationem auri spectent, cum ad ea loca potius aliunde deuoluatur, quam quod ibi generetur: Quarto aurum productum inuenitur in terra lutosa, non ita dura ut lapides, sed friabili manibus: Quinto inuenitur mixtum cum venenosis fumis cadmiæ, arsenici & aliis, qui nisi arte tractetur, illud secum auferunt in fumum & volatile reddunt; Sexto cum metallis imperfectis nonnunquam mixtum, ut cupro præsertim, videtur: Septimo cum argento, quod propria eius est mater, & frequentius ei adhæret: si cum primo, nempe duro lapide, nascitur, inde separatur variis laboribus, utpote igne & ferro; igne ad montis latera appposito ex lignis inflammabilibus, qua lapis inuulnerabilis sit tractabiliore: deinde ferro acuto, quo excinditur: post ignis repetitur, quoties opus, ad igniendum frustra, ut teri possint: ab hinc mollis fit contritio ad hoc ordinatis: puluis seu limus abluitur, ut mera terra defluat, & metallicum subsidet: habent autem lintea crassioris filii, in quibus inæqualitas sit inter subtegmina & stamina (vocant figurata) hæc sub-

*Aurum in
variis locis
inuenitur.*

*Modus sepa-
randi auri à
auris lapidi-
bus.*

sternunt in pauimentum ex asseribus inclinatis, deinde aqua immittitur in impositum limum, qua lauat & eluit seu secum auahit leuio-

resterræ partes, & metallicæ adherent linteis in poris seu asperis filis. Hinc lineæ ab adhærente metallicâ substantiâ purgantur aquis, in quibus metallicus limus remanet, qui ita collectus à pueris & puellis octo aut nouem annorum, aut supra, ad liquefactionem referuatur: hic est modus, quo vtuntur in Germania ad eliciendum argentum cõmixtum lapidibus & terræ, qui auro hac in parte communis censetur: *Aurum in lapide Lazuli.* ignitionem patitur, attamen igne tandem vincitur: In granatis illis gemmis, quæ in Germania non procul à Mariæberga inueniuntur, aurum insensibiliter latere referunt, & propter duritiem illorum inde non educendum: præterea tam exiguum est, & granatorum ea caritas, vt non sit operæ pretium eos lapillos ideo destruere: Finum, quod in frustis aut granis inuenitur, per se agnoscitur, & facile per liquefactionem fit tractabile & malleabile, separatim quibusdam heterogeneis partibus vaporum & aliarum substantiarum, quæ impercibiliter illi adhuc adhærebant: multi bonam spem sibi faciunt de hoc auro, quod ignem nondum sensit, quasi spiritum aurificum & vegetabilem adhuc apud se contineat, qui ab auro vulgi per ignis cõbustionem & liquefactionem sit separatus, & multum, imo totum, in opere præstare debeat: Tercio quando auri atomi disperguntur per aquam aut limum riuorum, hic aut illa collecta in magnam cupam argento viuo inde elicitur, quicquid ibi continetur auri: hoc enim aliquot librarum pondere immittitur in hunc limum, qui subsedit, atque inde vt magnes ferrum, ad se allicit atomos auri tanquam in sinum, ex quo per alutam argento viuo expresso aurum remanet in ea, colligefaciendum debita ignis expressione: in hunc modum in Vngaria, Sclauonia, alijsq; Germaniæ & Bohemiæ locis quidam harum rerum cognitionem habentes ad riuos auriferos se disponunt secrete, aut dato pretio fundi domino, & in diem tantum lucrantur & aucupantur auri, vnde bene viuere ipsis liceat. In Sclauonia, inquit Mathesius, vel rusticus hac via ducatum vnum aut plures indies lucrari potuit: idem vñ venit ad montes Bohemicos versus Silesiam, & in Bohemia non procul ab Eila, oppidule: vbi ante aliquot annos ex hac lotione multi diuites euaserunt: hic Rodlewius, metallarius homo, tantas diuitias Caroli quarti tempore acquisiuit, vt aliquot centena milia ducatorum Regi Bohemiæ iam dicto mutuatus sit & post donarit: ex paupere & plebeio factus ditissimus vna cum vxore, eo demeritis

Temeritas in venit, ut dicantur effuisse: impossibile esse Deo facere sese iterum
hominibus. pauperes; verum aliter contigit: ipse enim carceri inclusus fame fere mortuus narratur atque hæc miserrime in summa paupertate obiisse, confiscatis omnibus eorum bonis &c.

Quarto, quando aurum in terra friabili generatum inuenitur, saltem lotionem opus est & reductionem in limum metallicum, separato luto. Quinto, si venenosus sit admixtum, ibi ingenio artificum Draconi illi auriuero proicitur ferrum in frustis parvis, quo deuorato aurum dimittit, idque concorporari & in substantiam solidam redigi finit &c. Sexto, aurum cum imperfectis mixtum eodem modo, ut primo dictum, æterris & heterogeneis aliis, nempe per ignem, trituram, lotionem, & huiusmodi operationes reducitur in limum metallicum, qui sit habilis ad liquefactionem: intelligitur autem hic inprimis cuprum, nam ferrum, stannum & plumbum vix vnquam aliquid auri sensibilibiter abscondunt: dicunt cuprum Mansfeldicum sæpe aurum continuisse, quod educitur è lapide scissili, quo fiunt mensæ, &

Auri Philo-
sophici ma-
ter est Mercu-
rius Philoso-
phorum.

sternuntur testæ ædium: Alias regulariter aurum in argento remanet, tanquam in matris utero; ex quo, cum argentum illud adhuc ipsum, matrem suam apud se habeat, nedum emancipatum sit ab ea, eodem modo, ut ex imperfectis educitur, vel ad limum usque tractatur: Aut enim hoc argentum multum cupri aut plumbi, aut vtriusque simul apud se habet, à quibus tamen denominationem non accipit, ut dicatur minera plumbi, vel cupri, seu potius argenti: etiamsi illa in pondere longe præualeant huic: tamen cum hoc illis in valore præcellat, à potiori sit denominatio: septem itaque his generibus minerarum auri reductis in limum liquabilem & reducibilem in metallum, addemus hic modum liquefaciendi, separandi & probandi, vel per cineritium, vel copellam, vel per quartationem, cementationem, fusionem per antimonium, aut solutionem aquarum soluentium &c. Sed hoc loco nostri instituti quoniam non est, prætermittimus, & ad nostrum antidotarium Medicochymicum, & Basilicam chymicam, ubi de his latius, relegamus.

Auri cemen-
tatio.

Auri quar-
tatio.

Auri praci-
pitatio.

Auri fusio,
per antimo-
niū.

Summatim dicunt de auro, Auicenna, Matthiolus, Andernacus, Weckerus, Lonizerus & alii, quod aurum in omnibus suis partibus æquale sit, cor & vitales facultates mirum in modum corroborare: inseritur, inquiunt, medicamentis, quæ atrabiliariis competant morbis.

morbis. Adhæc ubi actuali cauterio sit opus, ignitum aurum cæteris præstat metallis, quod vlcus inde exortum citius confanefcat. In ore contentum, anhelitus graueolentiam tollit. Auri scobs porphyrite lapide læuigata, in ea medicamenta additur, quæ ad alopecias & lichenas parantur, tam intus in corpus sumptum, quam extra medicamenti exceptum. Hoc item eodem modo diutius læuigata, adeo ut tactum fere effugiat, oculis immittitur ad roborandum eorum aciem. Bibitur autem & ad cordis affectus, & animi mœrores. Cardiacæ, melancholicæ, cordis palpitationi, morbo attonito, comitali, Elephantico medetur: Adhæc spiritus animales, vitalesq; recreat. Utendi ratio est, cum vel candens iusculis, aliisve succis, vel destillatis intingitur, vel in puluerem redigitur, vel in oleum conuertitur. Si liquidum est, duæ, tres aut plures guttæ ex vino maluatico assumuntur: si puluerem eius exhibere voles, scrupuli dimidium satisfaciet: humoris candente auro imbuti cyathus. Eligitur purissimum quodque, siue ex asperrimorum montium visceribus, siue ex fluminum arenis colligatur.

Aurum animales ac vitales recreat spiritum.

Simplicem quidem descriptionem dat Adamus Lonizerus, de auro, verum bonam, modo ex bona methodo approprietur, dicit enim aurum confert tremori, visum recreat, tritum aduersum lepram sumitur. Cum hieraglodio bina vice in hebdomada metuentibus lepræ infectionem datur. In cibo comitalibus exhibetur. Vinum in quo candens aurum est restinctum, splenis doloribus medetur. Cum aqua borraginis, aut puluere ossis de corde cerui, & saccharo prodest lypothymia laborantibus. Melancholicis plurimum confert, præfertim iis qui secum soli loquuntur. Omnem in corpore putredinem prohibet. Patefactæ item auro corporis partes absq; omni & putrefactione sanantur. Argentum valet membris spiritualibus, & præcipue ad cordis tremorem. Cor confortat, sanguinem bonum gignit. Putridam vulnerum carnem consumit, vulnera item glutinat. Cum oleo tartari scabiem malum curat.

Si aurum tantum præstat in forma cruda, multo magis in preparata.

Dioscorides & Andernacus dicunt de argento talia: Argenti scobs seu ramentum, quod limatura vocatur, aut scoria, aut heleyfma, aut encauma, molybdænæ vim habet. Confert humoribus viscosis, scabiei, pruritu, vlceribus, tremori cordis, & oris fœtori.

Argenti virtus.

Phyfica Lamberti Danæi Christiana, in altera parte de rerum crea-

*Homonymia
in vocabulo
Aurum.*

creatarum natura, sic sentit de auro, capite 45. fol. 101. *Aurum*, inquit, à Latinis dicitur metallum omnium generosissimum, perfectissimum, atq; etiam pretiosissimum: vocem autem ipsam, aurum quidam deducunt ab antiquo vocabulo græco αὐρον, unde χρυσάοι dicti sunt Gazophylacia templorum ad depouendum aurum destinata: alii à verbo αἰεῖν, quod custodire significat, aurum esse dictum malunt, quoniam diligentissime ab iis asseruari solet aurum, qui habent: alii à nomine inuentoris, qui Aurum vocabatur, dictum putant: alii ab auendo, quod mortales aucant & cupiant maximè vnum ex omnibus metallis aurum.

*Hebræi septē
species & ge-
nera auri
constituunt.*

Ab Hebræis variis nominibus appellatur, quæ singula diuersam etymologiam habent. Constituunt enim Hebræi septem species vel genera auri, vt quidem tradit Hieronymus: in Hier. 10. v. 4. Vt autem alii etiam plura: atq; singula hæc genera proprias appellationes obtinent vti ex Iob. 28. v. 1. 2. & sequen. Thren. 4. v. 2. colligitur, nempe, *Sagur*, *Aupir*, *Dahab*, *Batsir*, *Zahab*, *Paz*, *Cetem*, *Charab*, quæ pro vario modo & gradu purioris & impurioris auri & materiæ distinguuntur. Nostri vero aurifabri, plus quàm viginti auri gradus & differentias agnoscunt pro ratione variæ illius mixturæ cum aliis inferioribus metallis: sed eas suis propriisq; nominibus non secernunt. Quod enim aurum Cyprium, aurum Vngaricum, &c. appellant, patriam auri non differentiam notant. Præcipua vero huic materiæ & metallo, id est, auro dignitas, & inter mortales commendatio est non ex colore, qui in argento est clarior (et si lumen solis Poetæ vocarunt aureum) magisque dici similis: non ex pondere aut facilitate, per quam vtrumq; cedit plumbo; sed ex vsu & ipsius mixturæ (qua constat aurum præ cæteris metallis) temperatissima perfectissimaque ratione. Primum enim vni auro ex omnibus metallis maximè nihil deperit igne, vt ait Aristoteles. lib. 3. meteor. cap. 6. imo quod sapientius arsit, proficit magis ad bonitatem. Purificatur etiam igne argentum, vt vere Psal. 12. v. 6. dicitur; nam

*Auri maxima
dignitas
atque com-
mendatio.*

*Aurum igne
non consumitur.*

septies liquatum & epuratum argentum dicitur optimum: tamen aurum solidius semper est, minusque excrementosum, quam argentum, fitque sine detrimento sui semper purius. Reliqua vero metalla liquata in cineritio & copella, præter aurum & argentum, euanescent, alia facilius, alia difficilius, prout terra impurior puriorve magis minusve illis inest. Liquari igitur aurum potest sine vlla sui deperditione. Plinius tamen lib. 29. Natur. Histor. capite 4. tradit, si auro liquefcenti membra gallinarum misceantur, in se se consumi, quod si se se experi-

*Aurum igne
depuratur
perfectissime.*

*Auri liqua-
tio illud non
deperdit.*

ri di-

ridicunt, qui torques aureos in iusculorum, (quæ iuscula restaurantia vocantur) confectionem iniiciunt. Imo vero potest aurum iam reddi potabile. Id quod rerum experientia verum esse docet, & metallorum Philosophorum, ac vere *αλφειν* industria tandem inuenit. Præterea, *secunda commentationis auri inter mortales hæc est causa*, quod aurum est purissimū. Vnde fit, vt nec vsu illi quicquam depereat. Ferrum enim etsi durissimum videtur, tamen propter impuram terram illi plurimam admixtam, assiduo vsu & contrectatione conteritur & deperit. Imo igne expurgatum ferrum sæpius, tandem chalybs fit. Sed idem liquatum in copella euanescit, facillime autem omnium metallorum plumbum igne consumitur, vt est apud Hier. 6. v. 19. quia pondus ipsum plumbi arguit illud habere scorix & fecis & terrenæ materiæ plurimum admixtum. Est enim grauissimum plumbum Exod. 15. v. 10. A quo damno aurum est omnino expers & immune, quoniam purissimum est: vnde minima ac pene nulla excrementa, dum liquatur exhalat: cætera vero metalla emittunt crassos fumos dum liquefiunt, qui etiam parietibus adhærent, (vnde pompholyx & tutia fit) & terros ac graues adores exhalant, qui sunt corporum & ciniflorum valetudini vehementer noxii. Sapores etiam amaros in liquoribus relinquant reliqua metalla, aurum autē & argentū sub dulces, quod cæteris metallis plurimū adustæ terræ inest: his autem duobus omnia insunt magis ad iustum temperamentum exæquata, auro inquam & argento. Vnde fit, vt quia tam purum est metallum aurum, aurum pro puro acceperit Zach. cap. 4. v. 12. *Tertio loco*, neque ærugo, neque rubigo (quæ est quædam exsiccatæ terræ exhalatio in ipsa superficie remanens & subsidens) aurum conterit, aut eius bonitatem vel pondus imminuit, quæ cætera tamen metalla labefactat: quoniam in auro minimum est, quemadmodum diximus, impuræ materiæ. *Quarto*, mirum in modum aurum ductile est, adeo vt etiam neri, & fieri textile possit. Denique vnum aurum innatat argento vivo, propter materiæ, quam cum argento viuo communem habet, affinitatem: non propter pondus. Cæterum non idcirco ista à me prædicantur, vt augeam hominum avaritiam, quæ potius omnibus modis minuenda est ac detestanda: sed tantum vt metallorum naturam explicem, quantum quidem in scriptura mentio eorum facta est. Nam vt cunque ea, quæ de auro & argento diximus vera sint, quid est tamen aurum aliud, si

Commendatio auri eius puritas.

Metalla imperfecta æruginosa se exhalant fumos inter liquandum, quod aurum non facit.

Commendatio auri est eiusdem bonitatis ac ponderositas. Aurum commendatur ab eius ductilitate.

Aurum quid sit

D

quam

*Argentum
quid sit?*

*Aupir auri
Obrizon.*

*Iohannes
manlius in
locis commu-
nib. de crea-
tione pag. 63.
ait: Fit men-
tio in bibliis
Ophir inde
est aurum
Obrizum,
quod est præ-
stantissimū.
Aurū Obri-
zum, Indiciū.
Ophir Aurea
fodina.*

*Seba Arabia
prouincia.*

quam fulua quædam terræ particula & glebula? quid item argentum est aliud, quam quædam alba terræ portio, cui inhære, inferuire, aut confidere (quod auari omnes faciunt) quid, obsecro, aliud est, quam blasphemum & impium idolatram esse, vt docet selectissimum illud Dei organon Paulus Coloss. 3. v. 5. quàm insanire? quam ventos reti captare, & imbecillimis in rebus spem suam miserrime ac stultissimè collocare? Quod fieri à Christianis hominibus omnino mirum est, ac deplorandum. Quæstio hic oritur, quodnam ergo genus auri sit, quod *Aupir* sacra scriptura fere vocat אופיר Psal. 45. v. 10. Iobr. 22. v. 24. 28. & aliis multis locis. Responso talis, idem sane, quod Latini aurum Obrizum vocant, id est, optimum, Plin. lib. 33. cap. 3. putat Obrizum dici, quod simili colore, atque ignis ipse rubeat. Ergo Obrizum appellari, quod obradiet, vt ait Isid. lib. 16. Etymol. cap. 17. Hieronymus autem in Hierem. 10. hoc etymon affert, quod illud aurum resplenderet in facie idolorum. Itaque purgationis & liquefactionis respectu dici Obrizum putant. Sed facilis est etymi istius, *Obrizum*, ratio, quam docti viri, & in primis *Mercerus* nostra hæc ætate reddidit nempe dici aurū Obrizum, tanquam Ophirizum, id est, ex Ophir aduectum. Ex Ophir enim solitum esse aduehi optimum aurum & purissimum, etiam antequam purgaretur, sed quale in ipsis terræ venis reperitur, testis est sacra scriptura cap. 22. v. 49. 1. Reg. Regionibus quidem calidis delectatur vt & argenti genus & ortus. Pluribus quidē in locis & modis vtrumque hoc metallum reperiri testantur Historici, nempe vel in ramentis fluuiorum: vel in scrobibus puteorum: vel in ruina montium: sed tamen quod est optimum aurum, illud est Plinio & aliis Indicum: sacræ vero scripturæ Obrizum, quod Græci & Latini postea Obrizum corrupte dixerunt. Locum hunc diuitem Ophir, & auri fodinam auream existimant plerique, quia alio nomine in scriptura veluti Gen. 2. v. 11. Heuilah nominatur, vbi memoratur esse optimum aurum, estque ea regio procul dubio ad Orientalem Indiam, quæ à veteribus Chersonesis aurea, à recentioribus autem Iapam vel Iauam videtur appellata, quæ etiam nō hodie optimi auri copia plurimum abundat. Alii in Seba regione, quæ felicitis Arabiæ prouincia est, collocant Ophir, quoniam Ezech. 27. v. 22. ex Arabicis regionibus adferri probatissimum aurum commemorat. Non desunt qui velint Ophir esse illam Orientis plagam, quæ

quæ regum Pehu, quasi diceres Peru nominatur quæ & auri & orizæ feracissima est. Quidam in septentrione situm esse volunt, ubi & gemmæ & auri conflaturo, & annulorum usus, qui auro fiunt, à Prometheo, vel à Lydio Scythæ primum repertus fuisse traditur. Denique sunt qui Ophir eam regionem esse dicant, quæ nunc Perua ab Hispanis appellatur, quæ proculdubio auri optimi feracissima est. Facit autem & navigationis diuturnum tempus, (nam totum triennium in eam navigationem ex portu maris rubri soluentes Iudei consumeabant, ut ex 1. Reg. 10. v. 12. apparet) & literarum ratio, ut postrema sententia ac interpretatio vero similior mihi videatur. Nam ex literis פרוה I, A, P, I, R, transpositis, facile fit Perua, quam etymologiarum rationem atque inuentionem, velut antiquam & optimam, nonnunquam sequitur quoque Plato in theatro.

Leuinus Lemnius Medicus Zinzæus lib. 3. cap. 6. de occultis naturæ miraculis pag. 307. sic naturam ac vires auri exponit: Inter ea quæ hominum cura atque industria è terræ visceribus erantur, nihil auidius expedit, humanus animus, qui non solidis rebus inhiat, sed fragiles, fluxas, incertas, fugaces, caducas persequitur ac consecratur, quam aurum: quo tamen expleri, ac prorsus satiari nequit, etiam si id affatim ac cumulare sit consecutus. Præcipuus autem auri argenti-que usus in eo consistit (nam respubl. pecuniæ commoditate, uti corpus neruis, continetur, eaque omnis contractus, stipulatio, nundinæ, pacta, conuenta, mercatura, negotiatio perficitur) ut necessitati inferuiat, atque illa nobis comparemus, quibus subsistit natura mortalium, nec vlla in parte carere possit ut sunt vestes ac domicilia, quibus à vento nos auræque iniuria defendimus, res familiaris ac domestica, victus frugalis ac moderatus, multaque alia quibus non minus commode, quam salubriter vitam transigimus. Reuocat ad hanc animi tranquillitatem ac frugales rerum usus Horatius, optimus vitiorum castigatorem; ac commonefacit, quid potissimum spectare debeant, quibus fere auaritiæ vitium necessitatis inuolucris tegitur:

Quid iuuat immensum te argenti pondus & auri
Furtim defossa timidum seponere terra?
Nescis quid valeat Numus? quem præbeat usum?
Panis ematur, olus, vini sextarius: adde
Queis humana sibi doleat natura negatis.

D 2

Qui

Quo indicat omnia referenda ad vsus necessarios, ad vitæ commoditatem, quibus si accedat in cultu nitoreque corporis decus, ornatus, mundities, & quæ viro propria dignitas, mulieri venustas, non equidem repugno, modo ne nimium exquisita sint, nec in luxum ac delicias deuegant, sed frugalitatis ac temperantiæ limitibus concludantur, omniaque honestati ac decoro inseruiant; Ita enim magna ex parte affecti sunt homines vt rebus magnificis ac sumptuosis dele-

Natura modicis contenta.

Ineffabiles auri virtutes.

Aurum lepram expurgat.

Auri in cibo vsus.

Decoctum instauratiuum cum auro.

Ros solis aurificus.

rentur: cum natura facilimis, quæque minimo constant, placari possit: cæterum his omissis, de metalli huius natura differendum, quod multis magnisque viribus imbutum est: siquidem aurum cum primis efficax præsentissimam vim obtinet in expugnandis sæuissimis morbis, atque instauranda valetudine, vbi illa collapsa est, ac detrimenta acceperit. Nam qui ex Venereo fœdoq; contactu labem conceperunt, ac contagione inguinum infecti sunt, eius vsu manifesto subleuantur. Elephantiasin quoq; quæ vulgaris lepra censetur, expurgat, ac saltem mitigat: dentes labentes ac minus stabiles putriq; viligine vitiatos firmat, omniaque oris vlcera ac pustulas compescit: ita quibus os olidū est, ac graueolentiam exhalat, consulere solitus sum, vt annulos ex puro ac sincero auro confectos, subinde in ore gestent, præsertim qui ex morbo Gallico inuncti labiorum, ac gingivarum vlceribus infestantur. Virus enim eluit atq; eruptiones exsiccat. Quod si laminas, auriq; segmenta ac bracteas carnibus elixas admiscere libeat, atque huius liquamen valetudinariis exhibere: dici vix queat, quantopere vires vitales spiritus erigat. Quo circo macie tabeq; confectos, aut immoderata Venere exhaustos ac delassatos huiusmodi decoctis reficio, viresq; instauro: nec vlla sui parte hac ratione aurum fit deterius aut attenuatum, aut imminutum eximitur, nonnunquam in turbinatum alueum, quem Alembicum vocant, calenti foco admotum, coniici iubeo minutatim concisum capum, aut vitulinas carnes, atq; aliquot oui lutea seu vitellos, tribus quatuorue lactis bubuli sextariis perfusa, admixtis vna cum auri purissimi, obrisum vocant, segmentis, ac torque aureo, efficacissimis herbis, nempe radice iringii, scolyi, sisari, cinaræ, carlini, cardui hortensis, eaque herba quæ cum musculo concreto fruticetur, à flauo ac rutilante colore, aureisq; guttis quæ illi insident, ros solis dicitur: denique palmulis quos dacty-

los

los vocant, vniſque paſſis, exemptis vinaceis, ac pomis dulcibus. Ex quarum rerū congerie lento placidoq; igni, ſtillicidio quodā liquor extractus, ac triduum Soli expoſitus, in multos uſus aſſeruari poteſt. Siquidem deliquio deſectūque animi ſopitos erigit, ac ſpiritus reuocat: ex ſanguines, macilentos, rabidos, extenuatos reſcit: in cardiaco vero affectu, ac ſudore Britannico præſentanea vi pollet, atque in reſocillandis cordis viribus cum primis efficax eſt ac ſalutaris, ſi cochleari menſura, ac plus paula ita conſtitutis ſubinde exhibeatur, nec minori commodo atque vtilitate aurum foris adhibetur vbi cor ingruente externa aliqua, aut interna ægitudine periclitatur, nam præter adſpectum aureorum numiſmatum atque annulorum, qui nonnunquam ſpecioſa atque amabili gemma decorantur, oculosque paſcunt ac recreant, ſi ſiniſtræ manus digitus qui inſimo proximus eſt, in cordis affectibus, auro & croci momento defricetur, hominem ſibi reſtituit, etiam ſi collapſo atque intercluſo animali vitalique ſpiritu propemodum exanimatus obmuteſcat, nec vllum vitæ indicium proferat: Aurum quoque candens atque ignitum, vino immerſum, præcipuis membris robur conciliat, ac facultates nativas confirmat; nam ſi quid mali internis partibus adhæſerit, abſtergit, conſumit, abolet, depaſcitur, partemque affectam ac morbidam vigore ac vitali ſpiritu imbuit. Foris quoque huiusmodi liquor adhibitus, imperigenes ſeu lichenas, lepram, mentagram, portiginem, ozœnam, polypon, ſœdiſſima narium vitia, morpheam, omneſq; vitiliginis ſpecies, quæ cutem deformant, compeſcit ac cohibet: præſertim ſi huic liquido pigmento aut plasmati nonnihil tartari commiſceas, quæ ex vino in doſiſ lapidoſa concretio. Omnes ſiquidem quâlibet ſœdas maculas abſtergit, naſeſque rubicundas ac verrucoſas mentum, genas, faciem, frontem, in quibus partibus impudentes atq; indecore, parumq; ciuilitate huiusmodi eruptiones ſe proferunt, cohoneſtat.

Uſus decoctionis cum auro.

Aurum etiam ab extrâ confortare volunt Medici.

Marſilius Ficinus de vita producenda lib. 2. cap. 10. ſic ait: Aurum omnes ante omnia probant, tanquam rerum omnium temperatiſſimum, & à corruptione tutiſſimum: ſiquidem propter ſplendorē, Ioui autem propter temperaturam conſecratū, ideoq; poſſe calorem naturalem cum humore miſcificare temperare, humores à corruptione ſeruare, ſolarem ac Iouialem ſpiritibus ac membris inferre virtutem.

Aurum potabile.

Veruntamen oportet durissimam auri substantiam, subtiliorem facere, penetratque facillimam. Nouerunt enim cordialia tunc maxime latentem cordis recreare virtutem, quando in eis attrahendis minime natura laborat. Vt autem minime fatigetur, vel subtilissima iam effecta, vel cum subtilissimis sunt exhibenda. Optimum fore putant, si absque aliena permixtione aurum potabile fiat. Sin minus possit, contusum, & in folia redactum accipi volunt. Aurum ferme potabile habebis (vt dicam) collige flores Borruginis, Buglossæ, Melissæ, quam citrariam nominamus, & quando Luna leonem subit, vel arietem, vel sagittarium, aspicitque solem aut Iouem, coque cum candido saccharo, aqua rosacea liquefacto & pro qualibet vncia infere diligenter auri folia tria; ieiunus cum vino quodam aureo sume. Item aquam ex capone destillantem foco, vel aliter consumto, vna cum lulep sume rosaceo, in quo auri folia quædam antea contuderis. Præterea in nitidissimam fontis aquam aurum extingues ignitum, cum eodem auri contundito folia. Eadem vinum aureum contemperato, & vna cum eiusmodi potu comedito recentem oui vitellum. Facile vero in tota corporis arbore seruabis humorem, si in radicibus conseruaeris. Accipe igitur gallinarum & pullorum eiusmodi atque caponum, cor, iecur, stomachum, testiculos, atque cerebellum, coque aqua modica, minimo sale, cocta contunde ex tota came, & toto iure, & saccharo, addito recentis oui vitello, fac placentam modico cinnamomo crocoque conditâ & auratam. Hac vescere esuriens semel saltem, quarto quoque die, & tunc quidem sola, clarum tamen ad potum addito vino.

Corporis arbor in radice conseruatur.

Ignis interminus ex auro rite preparato, spiritum extrahere potens est.

Georgius Melichius pharmacopæus Venetus in suo dispensatorio medico, à Samuele Kellero, medico Anhaltino, è Germano in Latinum sermonem conuerso, de auro præfert talia. Diuersæ, ait, traduntur ab auctoribus rationes præparandi, & terendi in puluerem auri, quo commodius medicinis cordialibus iniici queat. Fuerunt sane plures in ea sententia, mineralia, cum coctioni caloris nostri resistent, ab eoque vinci nequeant, intra corpus sumenda non esse: contrarium senserunt Latini, & Arabes; aurum scilicet, & argentum tenuissime trita, & forma metalli quasi deposita, à calore nostro victa & mutata in substantiam corporis nostri & spiritus purissimos conuertri. Inter recentiores doctissimus Ficinus miris effert laudibus aurum in bracteo-

bracteolas tenuissimas malle percussu ductum, quod super marmore in pollinem teratur irroratum aqua rosea, in qua gummi sit solutum. Leuigatione absoluta in patinam transferatur aurum, aliaque rosacea aut cordiali aqua affusa aqua aliquoties lauatur, donec gumi omne auro lotura sit detractum. Tandem aurum quod pressum iuit, atque in fundo subsedit, diligenter colligatur. Sollicita autem opus est diligentia, ne aurum amittas. Hæc ratio auri in puluerem redigendi cæteris *Auri pulueris factio.* præstat, atque si quando electuarii, alicuius confectiõni auri puluisculus iniciendus venit absque aqua, affuso paulatim iulebo, ad leuorem teri poterit, & sic non semel nos puluerem hunc parauimus.

Doctor Iohannes Magirus lib. 5. c. 1. commentariorum suorum in Physiologiam, pag. 418. sic ait: *Aurum est metallum purissimum; ex argento viuo, puro, fixo, rubeo, & clarissimo, purissimo pariter sulphure rubeo, non adurente, optime inter se temperatis genitum. Hoc omnium metallorum molissimum & tenuissimum est: pinguedine caret: grauissimum est: & denique suauem & præstantem habet saporem & odorem. Argentum est metallum purum, ex argento viuo claro, albicante, & ex sulphure fere fixo, puro genitum. Idem* In auro erit: *sapor ac odor.* pag. 428. dicit, Natium aurum reperitur in montibus, potissimum Arabicis, in fodinis & puteis Germaniæ, quingentis orgiis seu passibus ferme profundis, in fluminibus Tago, quod est flumen Lusitanie, Edera Hassiæ flumine; in capitibus piscium, quas Forellas seu Trutas vocant. Generatur & aliis mistum metallis, ut in summis montium verticibus modico æri mistum: vnde separatur aqua separationis, quæ reliqua metalla colliquat, ut auri grana inimum valis descendant & inde colligantur.

Cornelius Valerius in Institutionibus suis Physicis ait: *Aurum ex maiore humoris quam terra portione concretum est. Argentum ex humore minus ex calfacto minusque puro quam aurum.*

D. Timotheus Brighthus Cantabrigienfis in animaduersionibus, Philippus in Gulielmi Adolphi Scribonii Physicam, lib. 2. pag. 104. ait: *Aurum est Melanthon metallum ex sulphure rubeo subtilissimo purissimoque ac simili Mercurio factum. libr. 3. Phys. pag. 329. Metallum hoc ob exquisitissimam principiorum suorum commixtionem ut tenuissimum, ita solidissimum quoque existit, cuius substantia nec terra, nec aqua, nec ære corrumpitur: nec igne etiam comburitur: sed magis magisque in eo perpurgatur. Ob tenuissimam porro soliditatem prævniuersis aliis mineralibus, maxime: molle est, & ex Sul-* & du-

glure, vi so-
lus coctum.
In argento
Luna & Lu-
pit. r. domi-
nantur.

Iohannes
Adamlius in
locis commu-
nibus decrea-
tione, fol. 62.
mit: Turca-
iam habet
optimū au-
rum: nā Æ-
gyptia præ-
fectus Ba-
scha, quando
munera mit-
tit Turcico
Imperatori,
tunc mittit
ipsi aliquas
massas Ara-
bici auri,
quod est val-
de generosū,
ut est aurum
Turcicum.

& du Cile. Optimi igitur valoris fuerit, quod rubicundius & splen-
didius est: itemque mollius ut facillime duci queat. Experientia do-
cuit tertiam partem vnius grani, filum circumuehite posse 134. pe-
des longum: & si super argenti bracteas malleolo extendendum sit,
vnam solummodo auri unciam octo argenti pondus contegere. Ad-
miranda autem magis auri natura est, contra diem circa diluculum frigesce-
re: adeo ut aureos annulos in digitis suis gestantes inde deprehendere possint quando
diescat. Reperitur hoc metallum in montibus Arabicis: Item in aliis
fodinis, puteis, fluminibus: similiter in Turcarum capitibus. Lauda-
tissimum etiam hodiernis temporibus effoditur in monte terrato,
proxime ciuitatem Corbachianam. (Eius monumenta adhuc sunt re-
liqua, fodinæ vero representant adhuc glebam terrenam aureis scitil-
lulis tutilantem, in igne volatilem.) *Argentum est metallum ex puro albo*
Mercurio, & sulphure similiter claro & albicante genito. Minerale est simi-
liter ut aurum, à quo colore propemodum solo differt, omnino pu-
rum. Aurum videlicet est, nondum exquisitissime à natura elabora-
tum: puritate alioquin sua, item firma soliditate & tenuitate illi pro-
pinquissimum. Tenuitatis quidem ratione, vna argenti uncia exten-
di potest in pedes ter mille ducentos, seu brachia nostra 240. ut vix ab
auri tenuitate distingui possit. Quamuis interim si subtilissime du-
catur argentum, auro fere centuplo crassius sit. Argentum ubi repe-
ritur, varias species capillorum, arborum, virgularum, piscium etiam
integrorum, serpentum, scorpionis, aliarumque rerum imaginem
præ se ferre consuevit. Geberus aurum sic definit: *Aurum est corpus me-
tallicum, citrinum, ponderosum, mutum, fulgidum, æqualiter in terræ ventre
digestum.* Aqua minerali diutissime lotum, sub malleo, extensile, fusile, tolerans
examen cineritii & camenti.

Iohannes Renodæus Medicus Parisiensis lib. 2. de materia me-
dica cap. 1. sic ait de auro pag. 212. 213. *Aurum metallorum rex, omnium
perfectissimum & temperatissimum, & veluti solis tincturam in vultu gerens,
summum in mortale genus habet imperium.* Nam aurum omnes colunt;
aurum lex sequitur & auro venalia rura. Auro enim puto, nihil po-
tentius; illi parent, illo fiunt omnia: quo qui destituitur, vel tanquam
Elephantiacus ab hominum consortio se iungitur, vel tanquam mor-
tuus inter viuos vagatur. Ad iaphoron tamen cum sit, & pro ratione
utentis vel bonum, vel malum, si quis eo male utatur malorum maxi-
me ma-

Abusus auri
colledus.

ne malum. Est enim Dux scelerum, vitæ pestis, rerumque ruina & propterea aurum sunt raptus, lites, homicidia, pugnae: si vero eo bene quis utatur, non solum ad vitæ subsidia, sed etiam sanitatis tutelam, intro sumptum valde prodesse creditur. Ut ille accedit ad confectionem *electuarii de gemmis*, & *pulveris latificantis Galeni*, optimeque permiscetur medicamentis corroborantibus. Soleo ego feliciter ditioribus puellis fœdis coloribus detentis, pro chalybe preparato limaturam auri, cum aliis quibusdam idoneis medicamentis in forma catapotiorum & aliquando tabellarum præscribere. Auri medicatæ vires multæ quidem sunt, laudantur potissimum ad melancholicos & præter naturam tristes exhilarandos.

Auri virtutes medicinales ineffabiles.

In Isagoge capite 14. pag. 17. ait: Aurum in bracteolas redactum, & cum aliis idoneis medicamentis sumptum, multis affectibus medetur, præsertim melancholicis, atque his omnibus in quibus facultates roborandæ sunt, ac spiritus exhilarandi, unde scobs illius ditioribus nonnunquam exhibetur, vel cardiacæ confectiones, quæ eius bracteolas excipiunt, ut *Aurea Alexandrina*, *confectio Alkermes* &c. primum autem locum inter metalla tenet aurum, dein argentum &c. De argento sic refert: *Est quoque argentum & anima & sanguis mortalibus. Ab auro enim omnium metallorum est præstantissimum quod nulla vetustate rubiginem contrahit, nec deterius euadit, sed semper nitidum, splendidum ac sincerum, quod facile ducitur ac liquatur.* Fit in terræ visceribus ex hydrargyro mundo & candido & ex sulphure puro, claro, sicco & albo æqualiter simul contemperatis, sicque candidum ac fulgens redditur, propterea quod calor Sulphuris bene mundati dealbat & subtilius reddit, adeoque exsiccat, ut sonorum, durum & tenuillam euadat. Solum autem inter metalla splendorem videtur emittere translucidum: sua enim in fodina, quasi lux est in tenebris, veluti rudimenta stellarum referens; magis tamen multo splendet purum & igne examinatum, & septicis repurgatum, cui connexa sunt, quæ sic Psalmista cecinit eloquia domini, eloquia munda, argentum igne purgatum. Auro censetur frigidius, cuius tamen vires & dignitatem quadamtenus refert, secundum perfectionis & puritatis gradum obtinens. Sua naturali complexione frigidum & humidum est temperate, unde membris spiritualibus auxiliari creditur. Multum quoque

Argentum anima & sanguis rationalis.

Argentum lux in tenebris.

Psal. 11.

Argentum medetur spiritualibus membris.

E que

*Oleum ar-
genti.*

que valet ad cordis palpitationem; ipsum namque roborat & hæmatosum adiuuat; efficitque laudabiliorum. Ex eo arte Spagyrica oleum educitur morbis cerebri pluribus commendatum.

*Corallinum
Podagricum.*

Aurum, inquit Paracelsus libro 12. de transmutatione rerum naturalium pag. 308. & libr. de renouat: & restauratione pag. 107. *Corpus hominis ad summam sanitatem ducit, omnes morbos curat & tollit, omnes colores restituit, instaurat ac renouat.* Et libr. de vita longa, tom. 6. pag. 126. *Aurum præseruat à Lepra.* Tom. 7. *Aurum ex vniuersis elixiriis summum ac potentissimum est, corpus seruat, & liberum reddit ab omni agitudine, neque id corrumpi finit: corrigit enim ac emendat, quicquid non est sincerum.* Ex auri essentia fit corallinum & presentissimum remedium contra podagram. tom. 6. lib. 2. de vita longa. Item tom. 6. lib. 4. Archidoxo: fol. 22. v. 23.

*Quinta es-
sentia auri o-
peratio egre-
gia.*

Quinta essentia antimoni curat lepram: Item & quinta essentia iuniperi, item Quinta essentia Ambra: Solis autem quinta essentia has omnes exequitur operationes sola, cum radicitus omnia lepræ signa tollit, ac renouat corpus, vt mel & cera mundantur, & à suo fauo repurgantur. Fol. 23. *Auri quinta essentia leprosum totum inuertit ac lauat, vt intestinum aliquod in macello abluitur, & cute pariter cum scabra expoliat, nouamque reddit, soluit organa vocis, totam complexionem leprosam aufert, & efficit talem, ac si recens ex sua matre prodiret.* Idem tomo 6. de renouat: & restauratio: fol. 100. *Elementum Solis, eius quinta essentia, nec non oleum eiusdem, & aurum potabile, lepram vnâ cum omnibus morbis auferunt,*

*Ens primum
auri.*

renouant ac restaurant. Idem fol. 201. *Ens primum, id est, Auri prima compositio, quæ adhuc liquor existit, in corpore quicquid arripit, renouat ac restaurat, nec solum hominem, verum etiam omnes pecudes, fructus, herbas & arbores. Estque spiritus subtilissimus, longe vero subtilius, ac ipso corpore scilicet auro.* Ens ab eo describitur tom. 6. fol. 105. in hunc mundum: *Recipe mineralis auri minutissime triti, libram vnâ, solis circuli, libras quatuor: mixta simul digerantur in equino fimo per mensem: inde fiat aqua, cuius ab impuro separetur purum: hoc in lapidem coagulato, quem vino censato calcinabis. & separabis iterum, & super marmore solves. Aquam hanc putrefieri finito per mensem, inde fiet liquor, in quo signa fiunt*

*Oleum vi-
trioli aurifi-
catum.*

omnia, vt in ente primo auri &c. Idem lib. 2. cap. 4. de vita longa ait: *Recipe oleum vitrioli correctum & aurificatum, vel per phlegma forma circulari temperatum, vel per oleum rubeum siue viride, quod sub col-*

colcothar delitescit: utrumque liberat à caduco. capite 3. huius libri: *Lepra rubea.*
dicit: lepram rubeam curari per *Mercurium Solis*; lepram albam per *Lepra alba.*
Mercurium Lunæ. Idem fol. 135. capite 2. huius dicit: guttam curari per
Vitriolum solis & horizontem; Vitrioli dosim apponit grana tria, *Vitriolum*
Horizontis grana quatuor. *Solis,*
Aquila præcipitata & spiritus vitæ ex auro ex
tractus, curant hydropisim. Tom. 1. capite 8. libro 2. de vita lon-
gæ. In dissolutis summum atque adeo excellentissimum medicamen-
tum in auro est, & laudano perlato. Paulo post ait Paracellus: Ex auro non
laudano
planato fit, nec permixto re aliqua incongrua, sique per achana & *perlato.*
rubellam cum administratione rubæ essentiz. Dosis ex tribus
guttis componitur, vel secundum dispositionem subiecti. Ex hoc
auro omnes dysenteriz species, icterizæ & diarrhez, atq; alui fluxus
ventris, vel mineralium, iuxta ritum Medicum optime curantur.
Tom. 6. cap. 8. fol. 139.

Contractionem & resolutionem tollant *aurum*, cinnamomum, xyloballamum, myrobalana cum essentia vini in elixirum redactis. Tom. 6. capite 9. fol. 148. Venenis vnita resistunt essentia mumiz, essentia chelidoniæ, liquor horisontis, balsamus de lignis ac terræ sigillatæ. Eodem tomo capite 10. libro 3. *Aurictiam* est augmentatio; Item & generatio in cucurbita: siquidem & Lunæ; Paracelsus tomo 6. libro 2. de generat: rerum natural. fol. 207. Sulphur crudum *auro* detrahit pulchram & amabilem suam flauedinem & aureum colorem, & nigrum reddit, & plane deforme, vt deformius esse non possit: sic & Luna albedinem. Idem libro 3. folio 209. cum aranea in fluxu *auro* superiniicitur, eodem modo facit, vt aurifices malleo tractare non possint, verum vitriolo corrigi potest, & redintegrari. *Aurum* non potest melius & pulchrius conseruari, nisi in vrina puerorum, in qua dissolutum sit sal armoniacum, aut in sola aqua salis armoniaci. Idem Paracelsus tomo 6. folio 210. sic *argentum* conseruatur in aqua vel aceto, in quo tartarus & sal commune sint resoluta, hique modi sunt aurifabrorum, eorumque coctiones.

Paracelsus libro de cælo Philosophor. folio 285. ait: *Septimum* ^{Septimum ex}
ex sex spiritualibus metallum corporaliter est Sol, qui in seipso nihil aliud est, ^{sex metallicis}
quam purus ignis. Quod autem extrinsecus pulcherrimum, flammis, apparentius, per ^{est sol me-}
cepti-poralis.

ceptibilis, ponderosius, frigidius, ac magis homogœneum corpus visu, perceptioneque possideat, huius causa est, quod aliorum sex metallorum congelationes in se contineat, quibus in vnum corpus extrinsecum est compactissimum factum. Sic solis ex seipso purus est ignis, non tamen viuus, sed durus, & sulphuris tantum colorem demonstrat, vt flauum & rubeum permixtum in eo proportionaliter: *metalla quinque frigida sunt, quæ suas tribuunt soli virtutes; secundum frigiditatem corpus ipsum; secundum ignem, calorem: secundum siccitatem, duritiem: secundum humiditatem pondus, & ex splendore clangorem.* Quod autem aurum ignis terrestris elemento non comburitur, nec etiam corrumpitur, efficit hoc solis constantia. Nam vnus ignis, alterum adurere non potest, nec etiam absumere, sed potius si ad ignem accedit, ignis augetur, validiorque fit in suis operationibus. *Cœlestis ignis, qui à sole in terram apud nos influit, non est talis ignis, qualis est in cœlo, nec similis nostro super terram existendi, sed ignis ille cœlestis apud nos est frigidus & congelatus, qui corpus est solis.* Quamobrem Sol per nostrum ignem superari nullo modo potest: hoc illi solum accidit, vt liquefiat sicuti nix, vt glacies ab ipso cœlesti sole. Ignis igitur ignem comburendi potestatem non habet, quia Sol est ignis, qui solutus in cœlo, coagulatus apud nos existit. Hinc aurum dicit, *ex essentia esse triplex, primo cœleste, secundo elementare, tertio metallicum.* Quodque rursus tripartitur in solutum, fluidum, & corporeum. Eius liquefactionem per ignem prouenire dicit, & causari hoc ex Mercurio: Item quod Pisces & Aquarius liquationibus in eo spiritualiter occultentur. Huius manifestissimum est exemplum, quod Mercurius cum auro facilius per amplexum commiscetur corporaliter. Sed Sol post liquationem recedente calore frigoreque superueniente, extrinsecus coagulari, durum & solidum fieri, reliquorum metallorum est occasio, quorum naturam in se complectitur, Iupiter, Saturnus, Mars, Venus, Luna. In istis quinque metallis, frigida mansiones cum suis regiminibus præcipue reperiuntur. Inde fit, vt *Sol extra calorem ignis liquefieri minime possit propter iam dictum frigus.* Non potest etiam Mercurius suo naturali calore, vel liquatione subuenire, nec ipsum defendere contra quinque metallorum frigiditatem, eo quod Mercurii calor non est sufficiens ad solem in liquatione retinendum. Quapropter oportet aurum magis quinque metallis obedire, quam vnico metallo

Mer-

*Metalla
quinque fri-
gida, solem
virtutibus
decorant.*

*Ignis cœlestis
frigidus.*

*Aurum in
essentia tri-
plex.*

*Sol extra ca-
lorem ignis
non liquefit.*

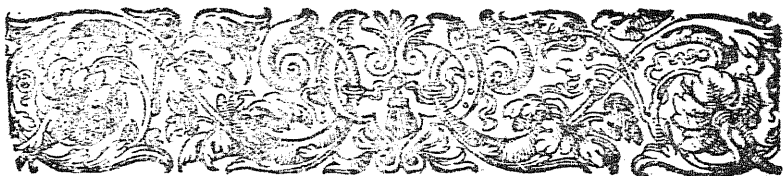
Mercurii: Ipse etiam Mercurius officii nihil aliud habet ex seipso, *Mercurius præterquam semper fluere. Hinc fit ut in aliorum metallorum coagulationibus nihil agere valeat, cum eius natura non sit durum aut solidum facere, sed liquidum. Fluidum efficere caloris est, vitæque natura: sed frigiditas duritiæ, consolidationis & immobilitatis naturam habet, quæ morti comparatur. Exempli gratia, sex metalla frigida iam dicta solis, si liquefieri debent, ignis calore id fiat necessarium est: Nix aut glacies, quæ frigida sunt, hoc ipsum non efficient, sed potius indurabunt: statim atque metallum igne liquefactum ab eo fuerit amotum, frigiditas hoc accipians, durum, congelatum atque immobile per se reddit. Sed quod Mercurius fluidus atque viuus semper maneat, dic quaeso calore an frigore id efficiatur? Qui responderit a frigida humidaque natura id fieri, tum à frigiditate vitam habere opinionis assertor huius naturæ nullam cognitionem habens, cum vulgo seductus est. Vulgus enim de quibusvis nil nisi falsum iudicat, hoc etiam firmiter tenet. Quapropter est, quod ab eo recedat, quicumque veritatem cognoscere cupit: Mercurius quidem ex frigida minime, sed ex calida & ignea natura viuit. Quoduis etiam viuens, ignis est, quia calor est vitæ, frigus vero mortis occasio &c. Sed redeundum est vnde digressi sumus.*

Idem Paracelsus tract. 2. de contract: ait; hæc ratio est, curren- *Aurum potabile curat omnem contracturam.*
 neralem curam ad omnes contracturas ponimus, ut in auro potabili: cuius etiam non miratur, quicumque verus Philosophus existit, quod aurum & eius proprietates, eiusque supremum operationis gradum nouit, in confortatione totius naturæ humanæ: per quam solum omnes morbi sunt, & potissimum illi, qui supremum gradum occupant, ut contracturæ curandi. Vltimo & Libauium nostram etiam de auro audiendum esse putamus, qui taliter de auro disserit capite 4. part. 2. lib. 1. de natura metall. in con. Alchym. *Aurum est metallum perfectum, è Mercurio maturissimo purissimoque, vi sulphuris præstantissimi, & vna ex ipso commistione optima, tenacissimaque facta, constitutum, & citrina tinctura exornatum.* Itaque nihil aliud est, quam Mercurius optime excoctus, & coagulatus constantissime. Vnde ei nata est fixitas & duratio in igni ignisque maxima, pondus, densitas & tenacitas partium pertinacissima. Nec vllum est quod malleo ita dilatari possit: in suo manifesto citrinum est, in occulto summam

continet rubedinem. Vnde & non tantum tinctum ipsum est, sed & tincturam rubedinis confert abundantem, & seminarium principium sulphuris perfecti vna cum Mercurio absolutionis summæ. In fronte calidum siccum moderate, at in recessu igneam virtutem occultans: itaque & semen habet masculinum. Eximii est splendoris, solarem imitans naturam: quapropter *Chymicorum Sol* est, & ob igneam virtutem in abscondito *Leo ruber*. in terris item humano cordi & leoninæ naturæ consentit, & respondet astro vini: in mineralibus maxime gaudet Mercurio absolutissimo, cum quo etiam intime remiscetur, plus omnibus metallis. Tincturam eius æmulantur auripigmentum, sulphur fixum, præcipitatus fixus &c. Pondus ei summum constat esse inter metallum, quod Plinius falso arrogat plumbo. Hic præterire etiam non possumus, quod Archimedes cum specularetur sedens in balneo, de proportionem ponderis auri & argenti, eamque ex aquæ fluxu inuenisset, percurrit nudus per medias plateas clamitans, *εὕρηκα*, inueni. Quando vis scire, quantum auri sit in cyatho deaurato, qui alias est argenteus, pondera primum cyathum in aere, postea eodem pondere in aqua, tunc deauratus cyathus erit ponderosior, & quo est ponderosior, tantum auri in eo.

* *
*

IOAN.

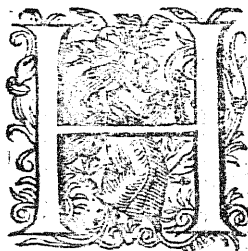
IOANNIS-DANIELIS MYLII
PHILOSOPHIÆ ET MEDI-
CINÆ DOCTORIS,
ANATOMIÆ AVRI

Sive

TYROCINII MEDICO-CHYMICI,

PARS. II.

*De Medicinis aureis, & Receptis aurum ingredientibus, tam anti-
quorum quam recentiorum scriptis, elegantissime
excerptis..*

HACTENVS singularem conformitatem, con-
cordantiam & similitudinem, quam inter se
habent *Sol cœlestis, & terrestræ aurum*, declarau-
imus, quare Sophi & Cabalitz antiquiores v-
trumque tam cœlestem, quam terrestrem so-
lem, vno caractere Hieroglyphico, videlicet
integro circulo & visibili centro describere &
præfigurare voluerunt: siquidem solis chara-
cter tum cœlum tum terram refert; nam circulus cœlestes motiones
& influentias, centrum terrenam & fixam naturam promittit. Inde
Crollius coniecit: quicunque veri puncti & centri rationem cognos-
cit; nihil in rerum natura vnquam ipsum latere potest, cuius non ha-
beat perfectâ notitiam: in eo siquidem rerum abditarum fundamen-
tum & radix cum consistat, non immerito etiam omnium artium &
scien-

scientiarum fundamenta naturalia hinc primum elicienda & deprecanda. Quod itaque prospere cadat accedimus ad auri seu solis terrestres examen & vsum Galenicum ac dogmaticum &c.

Aurea Alexandrina Nicolai Myrepsi.

ʒ. Alari, carpobalsami,
 Sem: Hyosciami albi ana ʒij. ʒ.
 Caryophyll. opii Thebaici,
 Myrrhæ, cyperi rotundiana ʒij.
 Opobalsami, Cinnamomi,
 Euphorbii, Folii,
 Zedoariæ, Zingiberis,
 Costi veri, Corallii,
 Cassiæ lignæ, tragacanthæ,
 Thurismaleculi, meu,
 Styracis calamitæ, spicæ celticæ.
 Cardamomi minoris,
 Sem: seseleos, Napi,
 Saxifragiæ, Anethi,
 Anisi ana ʒj.
 Ligni aloes, Rhabarbari,
 Alistæ moschatæ, Castorei,
 Spicæ Indicæ, galangæ,
 Opopopanacis, Anacardi,
 Masticis, Sulphuris,
 Rad: pœoniæ, eringii,
 Rosarum, Thymi,
 Calami aromatici, pulegii,
 Aristoloch: longæ, gentianæ,
 Cort: Rad: Mandragoræ chamædræ
 Rad. phu, Baccar. Lauri,
 Ammeos, dauci cretici,
 Macropiperis, Leucopiperis,
 Xylobalsami, Carui,
 Amomi, Petroselinii,
 Sem: Ligustici, Rutæ,

Sem:

Sem: sinonis ana ʒ. ʒ.
Auri ſinceri, argenti meri,
 Margaritarum albarum.
 Blattæ Byzantiæ,
 Offium de corde cerui an. ʒj. gr. xiiij.
 Limaturæ eboris,
 Pyrethri an. gr. lix.
 Mellis deſpumati triplum,

Fiat opiata, ſeruatur annis quinque: Contra deſfluxiones capitis, frigore conceptas, effiçax eſt: oculorum lachrymas exſiccatur, dentium dolores lenit, aduerſus capitis cruciatum ſummopere prodeſt, illitum fronti, comitiales, inſanos, vertiginofos, & in vniuerſum omnem capitis noxam mulcet, rabidis, tuſſiculofis, humorem à thorace reticientibus, cardiacis, ſanguinem excreantibus præſenti eſt auxilio, iſchiaticis, coli & renum cruciatibus accedit: aduerſus iliorum noxam, difficultatem vrinæ, & eiufdem ſtillicidium valet, calculos comminuit, omni ventris malo liberat, quotidianis & tertianis febribus circa acceſſionis initium, ſub feruefacto ſtœchadis iuſculo medetur. *Antidotus hæc aurea dicitur, vel ab auro quod recipit, vel à pretio & virium præſtantia.*

Confeſtio Alkermes D. Meſſai.

℞ Succi pomorum fragrantium,
 Aquæ roſar. odoratiſſ. an. lib. j. ʒ.
Infunde per diem integrum,
 Serici crudi lib. j.
In expreſſione forti adde,
 Succigranorum Kermes lib. j.
 Sachari lib. ij.

Coque ad conſiſtentiam mellis, aut paulo minus: mixtura ab igne ſepoſita, & adhuc calente addito

Ambræ crudæ minutim inciſæ ʒij.
Quibus optime liquatis iniucito,
 Puluerum Cinnamomi,
 Ligni aloes ana ʒvj.
 Lapidis Lazuli, vſti & loti,

Margaritarum pellucidarum ana ℥ij.

Foliorum auri ℥j.

Mofchi ℥j.

Fiat Electuarium molle, vase vitreo rite obturato servandum.

Medetur cordis palpitationi, animi deliquio, delirio & mœrori sine causa manifesta, multumque prodest languidis, morbo longo defecissis, & ab eo reualefcentibus.

Confectio de Hyacintho.

- ℞ Hyacinthorum, Corallii rubri,
Terræ lemnis, boli armeni an. ℥ss.
Granorum Kermes,
Rad. Tormentillæ, diſtamni,
Sem. citri mundati,
Crocī, Myrrhæ,
Resarub. Santal. omnium;
Ossis de corde cerui,
Cornu cerui vsti,
Rasuræ eboris,
Sem. acetosæ, portulacæ an. ℥j.
Saphyrorum, Smaragdorum,
Lapid. Topazii, margaritarum,
Serici crudi,
Bracteolarum auri & argenti, an. ℥ij.
Caphuræ, Moschi,
Ambræ griseæ ana gr. v.

Cum Syrupo Limonum fiat confectio.

Plurimum valet ad affectus cordis & partium nobilium : syncope sanatur, eor exhilaratur, palpitum emendatur, oris halitum commendat, melancholiam, & ei connatam tristitiam sine causa manifesta tollit, morbis contagiosis & venenatis medetur, atque eosdem quos cœci baphicæ confectio, præstat.

Antidotus Galeni letificans.

- ℞ Florum ocymī caryophyllati, aut seminum,
Crocī, Zedoariæ,
Ligni aloes, Caryophyllorum.

Corti-

Corticum citri mali,
 Galangæ, macis,
 Nucis Moschatæ,
 Styracis calamitæ an. ℥ij. f.
 Anisi. Thymi,
 Rasuræ eboris,
 Epithymi an. ℥j.
 Camphoræ, Moschi,
 Ambre, margaritarum,
 Ossium de corde cerui an. ℥ss.
 Auri meri, puriss. seu fini,
 Argenti foliati meri, ana ℥j.
 Sachari albillimi q. s.

Fiat confectio solida: si vero in formam opiatæ redigere volueris, his adde succi cydoniorum, pomorum redolentium dulcium, borraginis, vini veteris optimi ana partes æquales in tanta mensura, quanta despumando & decoquendo sacharo satis fuerit. Dominus Rhodæus, eandem etiam descriptionem ponit in suo antidotario libro 3. cap. 8. verum nullam facit mentionem vel sachari, aut alicuius succi, putatque eos falli qui Galeno eius inuentionem tribuunt, rationes eius in medium prolatas, hoc loco relinquimus. Antidorus hæc lætificans, nomine vires suas designat: cor enim, partes vitales & facultates omnes lætificat, viscera recreat, humores excrementitios absumit, flatu dissipat, & ventriculum roborat.

Electuarium de gemmis, calidum Mesuai.

℞ Margaritarum albarum ℥ij.
 Saphyri, hyacinthi,
 Sardæ, granatorum,
 Smaragdi ana ℥j. f.
 Zedoariæ, galangæ,
 Corticum citri mali,
 Macis, sem. ocymi an. ℥ij.
 Corall. alborum, succi albi,
 Limaturæ eboris an. ℥ij.
 Been albi & rubei,

ANATOMIÆ AVRI, SIVE TYROCINII

Caryophyllorum, Zingiberis,
 Piperis longi, Spicæ Indicæ,
 Folii, Croci,
 Cardamomi maioris an. ʒj.
 Trochilcorum Diarrhodon,
 Ligni Aloës an. ʒv.
 Cinnamom. galangæ, Zedoiriæ an. ʒj. f.
 Foliorum Auri & Argenti, ana ʒij.
 Moschi boni ʒ. f. Ambræ ʒij.

Confice, cum melle emblicorum, & collato melle rosato ana quantum sufficit.
Datur ab aureo semisse ad aureum vnum, cum aqua buglossæ. Malis cordis,
 ventriculi, cerebri, jecinoris, & vteri frigidis affectionibus auxiliatur.
 Item palpitationi cordis, defectioni animæ, ac concoctioni auxilia-
 tur: tristitiam denique citra causam ortam amouet.

Electuarium de gemmis aliud.

℞ Margaritarum præparat. ʒiij.
 Spodii Arabum, Rasuræ eboris,
 Corallii vtriusque ana ʒij.
 Flor: Rosarum rub. ʒj. f.
 Hyacinthi, Smaragdi,
 Saphyri, granati,
 Sardi, Santali albi,
 Santali rubei, Citrini,
 Flor: Borræg: Buglossæ,
 Sem. acetosæ, Basiliconis,
 Been vtriusque ana ʒj.
 Ossis de corde cerui ʒ. f.
 Foliorum Auri, argenti ana. num. v.

F. omnium l. a. pulvis mixtus.

Confectio Cordialis, Alexandri Benedicti.

℞ Margaritarum, Spodii,
 Granatorum, Cinnamomi,
 Tormentillæ, Boli armeni an. ʒiij.
 Santal. omnium, Rasuræ eboris,

Vnico.

Vnicornu ana ʒij.
 Hyacinthorum, Saphyri,
 Corall. vtriusque, succini albi,
 Valerianæ, Dictamni,
 Zedoariæ, Ligni aloes an. ʒj.
 Terræ sigillatæ ʒj. ʒij.
 Serici torrefacti ʒij.
 Ossis de corde cerui. ʒj. ʒ.
 Been albi, acrubei ʒij.
 Foliorum auri, num. v.
 Moschi, Ambriæ ana gr. x:
 Sachari albi quantum s.

Fiat Electuarium: præseruat Cor in peste.

*Electuarium præseruatiuum contra pestem, & alios morbos;
 Prisciani de Corduba.*

R. Cinnamomi electi ʒʒ.
 Zedoariæ ʒj. Caphuræ gr. vij.
 Boli armeni præparati ʒij.
 Sem. Citri excort. Acetosæ,
 Cort. mali citri ana ʒj. ʒ.
 Rad. Dictamni, Tormentillæ,
 Rad. Pimpinellæ ana ʒʒ.
 Rasuræ Eboris, ossis de corde C. an. ʒj.
 Foliorum Auri, Argenti ana ʒʒ.
 Fragmentorum Saphyri,
 Rubini, Smaragdi.
 Frag. granati an. ʒj.

Misce, & fiat puluis, cui adde

Conser. Rosarum, Acetosæ;
 Conser. Buglossæ an. ʒj.
 Sachari albiss. in aqua Bugloss. & Endiuizæ:
 Dissoluti lib. j.

Fiat Elefluarium. Dosis ad quantitatem duarum fabarum, in cense:
 vero iam peste Dosis ʒʒ. cum vino acetosæ detur omni die.

*Electuarium contra Pestem, Nicolai de Grassis,
Medici Romani.*

℞ Tormentillæ, Rubiæ tinct.
 Carduibenedictiana ℥ij.
 Carlinæ, Caphuræ an. ℥ij.
 Terræ sigillatæ, boli armenian. ℥j.
 Moschi, Ambræ ana ℥f.
 Theriæ. veteris, Mithridatii an. ℥ij. f.
 Spec. Diamargarit. Nicolai ℥ij. f.
 Aquæ vitæ opt. atque circulatæ lib. j.

Pulverisanda pulveriscentur optime, & ponantur in boccia vitreata cum dicta aqua vita & claudatur os boccie, ne exhalet, & ibi stent infusa per 24. horas. postea destillentur per alembicum, quousque facies remaneant, tunc abice, & aquam serua in qua dissolue

Croci ℥j. Sacchari Taberzet lib. j. f.

Bulliant omnia vsque ad spissitudinem syrupi, cui addantur,

Zedoariæ ℥j. Boli Armen. ℥f.

Terræ sigillatæ veræ ℥ij.

Carlinæ ℥j. Vnicornu,

Lapidis serpentini ana ℥j.

Fragmentorum hyacinthi,

Smaragdi, Saphyri,

Frag. granati ana ℥j.

Margaritarum, berillorum, an. ℥ij.

Corallorum vtriusque an. ℥j.

Santali albi, citrin. & rub. an. ℥j.

Corticum mali citri,

Ossis de corde cerui an. ℥ij.

Been albi ac rubei an. ℥j.

Foliorum auri, num. xxx.

Foliorum argenti, num. xxxvj.

Syr. de acetos. citri, de Limonibus,

De Ribes an. ℥j. Acetos. simpl. ℥j. f.

Confer. Borriginis, Buglossæ,

Confer. Rosarum an. ℥ij. f.

Misce,

Misce, & fiat Electuarium secundum artem. Est enim mirabile tempore pestis, tum ad præseruationem tum ad corroborationem.

Diatthamaron Nicolai.

- ℞ Antophyllorum, Zingiberis an. ℥v. ʒj. gr. xvj.
 Cinnamomi, carniū dactyl.
 Caryophyllorum ana ℥iv. ʒj. gr. xvj.
 Galangæ, spicæ Indicæ,
 Zedoariæ, costi albi aromat.
 Pyrethri, Rhabarbari,
 Corall. rub. spicæ celticæ,
 Tragacanthæ, anacardii,
 Ossium dactyl. cubearum,
 Anisi, Baccarum iuniperi,
 Trium piperum, an. ℥j. ʒij. gr. iix.
 Margaritarum integrarum & perfor. an. ʒij.
 Blattæ Bizantiæ ʒij.
 Limaturæ auri puri aut foliorum,
 Limaturæ argenti meri, aut foliorum.
 Ossium de corde cerui an. ʒij. s.
 Ambre ʒj. Moschi,
 Rasuræ eboris ana ʒj. gr. vij.
 Mellis quantum sufficit.

Fiat Electuarium. Dantur ℥ij. mane & vesperi cum vino. Efficaciter prodest difficulter spirantibus, arteriacis, tussientibus, tabidis, & omnithoracis & stomachi offensæ, aque subter cutem fusæ, renum doloribus: voluptatem parit, corporaque saginat.

Pulvis cordialis Syluii.

- ℞ Corall. vtriusque sigilli Lemnii an. ℥l.
 Rasuræ eboris, cornu cerui ana ʒij.
 Margaritar. ʒj. Rosarum,
 Coriandri præpar. Spodii an. ʒj. s.
 Oxalidis, ossis de corde cerui an. ℥l.
 Fragmentorum lap. pretiosorum an. ℥l.
 Foliorum auri, Fol. argenti ana num. xxv.
 Sachari ʒiij. M. trita probe serua.

Electus

Electuarium Cordis Petri Aponensis.

- ℞ Corall. rubeorum, Macis,
 Ossis de corde cerui, Ambræ,
 Margaritarum, Crystalli,
Auri costi, Argenti meri,
 Ossis eboris, Saphyri,
 Rubini, Hyacinthiana ℥v.
 Balsami ℥ij. Moschi ℥f.
 Anthos, Santalorum,
 Spodii, Caryophyllorum,
 Galangæ, Calami aromatici,
 Cubebarum, Spicæ Indicæ,
 Corticum phisticorum,
 Sem. Basiliconis, Cardamomi,
 Piperis longi, Baccar. lauri,
 Pyrethrian. ℥ij. Magnetis,
 Myrrhæ, opii Thebaician. ℥j.
 Sem. præoniæ in Nouilunio collectæ,
 Flor. Lilifagi, Maioranæ,
 Balsamitæ, Ameos,
 Aristolochiæ, Anthos an. ℥ij.
 Croci orientalis ℥f.
 Sem. papaueris albi,
 Cigni aloes an. ℥ij.
 Sachari q. sufficit.

Fiat Electuarium. Dosisa ℥ij. ad ℥ijj. cum vino calido. Conseruat totam naturam, & eam reddit hilarem, aufert lassitudinem membrorum principalium, subuenit tristibus, & melancholicos atque paralyticos iuuat.

*Electuarium confortans mineram omnium virtutum:**Arnoldi Villanouani.*

- ℞ Roris maialis, collecti de mundiss.
 Herbis, destillati lib. ij.
 Sachari ℥iix.

Coquan-

Coquantur lento igne vsque ad consumptionem roris: postea adde

Aquat. Flor. vel cort. citri, Melissæ an. ℥j.

*Incorpora ad solem fortissime, bene agitando cum spatula: & sic permittes-
te in vase panno subtili cooperto, per dies tres, donec inspissetur: Postea*

℞ Aquæ destill. sanguinis humani ℥ij.

Sanguinis Draconis. ℥l.

*Distempera, & misce totum cum iam supradicto saccharo, & fortiter incor-
poretur ad solem: deinde*

℞ Croci Oriental. Div. Moschi ℥l.

Balsami electissimi ℥j.

Rosar. siccarum ℥l. Ligni aloes ℥ij.

Auri foliati ℥j. Corall. rub. ℥l.

Margaritarum orientalium ℥l.

*Incorpora fortiter, & sic permittes vas coopertum, donec exsiccat, & serue-
tur. Cor lætificat, calorem naturalem, & spiritus, & principalia mem-
bra adiuuat: confortat humidum radicale: ab ægritudinibus pestilen-
tibus, & ab omnibus venenis conseruat: iuuentutem prolongat; &
senectutem retardat: hominem in suo vigore tenet, & conseruat.*

Electuarium cordiale confortans Marsilii

Ficini.

℞ Confer. Rosarum ℥iv. Bugloss. ℥ij.

Cort. mali citri conditi. ℥j.

Chebulorum conditorum ℥ij.

Cinnamomi electi ℥j.

Santali rubei, Coralli rubei,

Serici coccinei crudi concisi,

Margaritarum, croci an. ℥l.

Foliorum auri, Fol. argenti an. ℥j.

Moschi, Ambræ anagr. ij.

*Funde omnia simul succo citri, vel limonis saccharo cocti. Spiritus fouet,
nutrit, roborat, ingenium acuit atque illustrat.*

Electuarium confortans stomachum, & digestiuum,

Arnoldi Villanovani.

℞ Rosar. rub. nucis Moschat.

G

Glyzir-

ANATOMIÆ AVRI, SIVE TYROCINIE

Glycyrrhizæ rasæ, sem. cucum. an. ℥j. f.

Flor. Violarum, Caryophyllorum,

Spodii, Amyli,

Sem. Melissæ ana ℥j.

Spicænardii, Tragacanthi,

Santalii albi ac rubei,

Sem. Citrulli an. ℥ij. f. gr. iv.

Margaritarum, Ambræ,

Limaturæ auri, argenti an. ℥j.

Sachari lib. iij.

Fiat electuarium. Dosis ℥j. ad ℥ss. mane cum vino remolitionis
galangæ & Zingiberis.

*Electuarium confortativum egregium. Arnoldi
Villanouvani.*

℥ Amygdalarum dulcium ℥iv.

Pinearum mundat. sem. cucum. an. ℥ij.

Sachari candi ℥iv.

Sachari albissimi lib. j. f.

Funde cuncta hac aqua rosarum atque limonis, & citri, in qua mixtura
extinctum fuerit ignitum aurum, & argentum, simul coque suaviter, demum
adde.

Cinnamomi, been rubri,

Corallorum rubeorum an. ℥j.

Margarit. albarum, croci,

Serici crudi triti an. ℥ss.

Fol. auri, Fol. argenti an. gr. xij.

Hyacinthi, Smaragdi,

Saphyri, Carbunculi an. ℥j.

Moschi, Ambræ ana gr. ij.

Fiat electuarium.

*Electuarium confortans virtutem debilem: incerti autho-
ris, cum ℞. essentia auri.*

℥ Cotoneorum incisorum, mellis albi an. part. j.

Aquæ rosarum partem dimidiam.

Coquantur

Coquantur simul vsque ad consumptionem aquæ, per setaceum pellantur omnia: & pro qualibet libra adde mellis ℥vj.

Denuo coquantur: in fine adde

Zingiberis albi ℥j. Cinnamomi ℥j.

Caryophyllorum, nucis moschatæ,

Ligni aloes, Calami aromatici,

Piperis nigri ana ℥ij.

Croci ℥j. Moschi gr. v.

Quinta essentia auri. ℥j.

Spiritus tartari, olei vitrioli,

Olei sulphuris ana ℥j.

Masticis ℥f.

Misce, & fiat electuarium, seruetur in vase vitreo optime clauso. Ventriculū confortat, virtutem debilem restaurat, appetitum excitat, & vīnam prouocat.

Puluis contra periculosos, & pestiferos morbos puerorum Ranzouii.

℥ Offis de vnicornu,
Corallorum rubeorum,
Succini albi,
Margaritarum,
Ramentorum auri,
Vngulæ Alcinae an. ℥f.

Hæc omnia in mortario contrita misceantur simul; in morbis calidis cum aqua rosacea, in frigidis vero cum aqua lauendulæ detur.

Puluis bezoarticus contra pestem Rhenodai.

℥ Tormentillæ, Angelicæ,
Enulæ Campanæ,
Gentianæ, pæoniæ an. ℥ij.
Ligni aloes, fantali citrini.
Cornu cerui, eboris,
Offis de corde cerui,
Gran. iuniperi, Cardamomi,
Sem. acetosæ, Carduibenedicti,
Caryophyllorum, maçis,
Cinnamomian. ℥j. f.

ANATOMIÆ AVRI, SIVE TYROCINII

Corr. citri, Arantiorum,
 Di&amni, scordii,
 Schœnanthi, croci,
 Calami aromatici,
 Rosarum an. ℥j.
 Boli Armenæ, in aqua Ros. lotæ,
 Terræ Lemniæ ana ℥ij.
 Caphuræ gr. viij.
 Ambre griseæ,
 Foliorum auri ana ℥j.

F. omnium puluis in vase idoneo reponendus.

Species cordiales temperatæ.

℥ Ligni aloes, spodii an. ℥j.
 Cinnamomi, Caryophyllorum,
 Ossis de corde cerui. Doronici,
 Zedoariæ, been vtriusque an. ℥j. f.
 Margaritarum præparat. ℥vj.
 Serici crudi tosti,
 Corallorum vtriusque ana ℥j.
 Hyacinthi, Smaragdi an. ℥l.
 Croci ℥j. Ambre, moschian. q.v.
 Foliorum auri, fol. argenti an. num.x.
 Sachari q. f. *F. species cordiales.*

Electuarium Liberantis confortans.

℥ Rad. Tormetillæ, sem. citri,
 Acetosæ, Endiuicæ ana ℥iij.
 Smaragdi, hyacinthi,
 Granatorum an. ℥l.
 Ambre, Moschiana gr. iij.
 Santalorum omnium ana ℥j.
 Camphoræ gr. vii. Boli armeni,
 Terræ sigillatæ, ana ℥iii.
 Perlar: præpar. vnicornu,
 Corallorum vtriusque præparat.

Succi-

Succini albissimi ac flauī an. ʒ℥.

Eboris, been albi ac rubei,

Doronici, Cardamomi,

Nucis mosch. Aloes,

Cinnamomi, croci,

Zedoariæ ana ʒj.

Auri puri, argenti sol. an. ʒ℥.

Aromatici rosati ʒij.

Fiat electuarium confortans.

*Puluis nobilissimus ac bezoarticus incerti
authoris.*

- ℥ Boli armenæ præparati ʒj.℥.
Coriandri præpar. macis,
Spodii, charabe ana ʒj.℥.
Cort. & sem. citri ana ʒij.
Rasuræ eboris. ʒij.
Gentianæ ʒj. Rhabarb. elect. ʒij.℥.
Santali albi & rubei ana ʒj.
Endiuia, acetosæ,
Basiliconis ana ʒiiij.
Flor. Rosarum, Borraginis,
Buglossæ, melissæ,
Menthæ an. p. j. Saphyri,
Smaragdorum an. gr. iij.
Granatorum præparat. ʒiiij.
Croci ʒj.℥. Margarit. ʒ℥.
Ossis de corde cerui ʒ℥.
Foliorum auri, num. vj.
Cinnamomi ʒj. Moschi ʒ℥.

Misce fiat puluis.

Puluis diuinus, ignoti authoris.

- ℥ Boli armenæ præparat. & cum vino maluatico abluti. ʒj.℥.
Cinnamomi electi ʒj.
Tormentillæ ʒ℥. Diptamni,
Herb. Tunicæ, Coriand. præpar.

G 3

Rha-

Rhabbarbari electi ana ℥iij.
 Croci, terræ sigillatæ,
 Cort. citri, been vtriusque,
 Corall. vtriusque, Santali citrini,
 Rasuræ eboris, margar. præpar. an. ℥ij.
 Centinodii per iv. dies ac noctes in aceto infusi ℥j.
 Carabe, macis ana ℥j.
 Serici crudi, Smaragdi,
 Saphyri, hyacinthi,
 Granati, rubini ana ℥j. ℞.
 Sem. acetosæ, Endiuicæ,
 Portulacæ, Ligni aloes,
 Spodii, ossis de corde cerui ana ℥ij.
 Auri & argenti meri, ana ℥j.
 Spicæ gr. iiij. Sachari albiss. ℥vj.
 Moschi, Ambre anagr. iiij.

Misce fiat pulvis.

Pulvis Aromaticus præstans.

℥ Cinnam. electi, ℥j.
 Boli Armenæ præparati ℥ij. gr. v.
 Rad. Tormentillæ, bistortæ an. gr. iv.
 Petasites, diptami albi,
 Gentianæ, enulæ,
 Vincetoxici, pæoniæ,
 Aristolochiæ rotundæ an. gr. xiiij.
 Herb. scordii p. ij. Rutæ,
 Saluiæ, Carduibenedicti,
 Acetosæ, Chamædrios,
 Melissæ, Scabiosæ an. p. j.
 Flor. rosarum rub. p. j.
 Sem. Coriandri præparati,
 Santonici ana gr. xiiij
 Sem. acetosæ, citri,
 Portulacæ, Endiuicæ ana gr. ix.
 Gran. iuniperi, baccar. lauri, an. ℥℞.

Rha-

Rhabarb. electi gr. ix.
 Croci Oriental. terræ sigillatæ,
 Corallorum vtriusque præparatorum,
 Cort. citri, rasuræ eboris,
 Cornu cerui vsti ana gr. xv.
 Margarith. præpar. succini præpar. an. gr. xiiij.
 Fol. auri & argenti, an. num. x.
 Moschi, Ambre ana gr. j.
 Sachari albissimi ℥vj.
Fiat S. a. pulvis subtilissimus.

Electuarium aureum contra pestem.

℥ Theriaces optim. confer. rosar. an. ℥vj.
 Mithridat. ℥ij. Camphoræ ℥j.
 Florum sulphuris cum aqua acetos. præpar. ℥vj.
 Zedoariæ, diptamni albi,
 Gentianæ, Aristolochiæ,
 Tormentillæ, Valerianæ,
 Morsus Diaboli, Pimpinellæ,
 Leuistici, fol. Veronicæ,
 Carduibenedicti ana ℥j.
 Rutæ gr. xv. Myrrhæ ℥i.
 Boliarmenæ, præparati cum aceto rosaceo,
 Terræ sigillatæ Silestiacæ, ana ℥j.
 Croci gr. xv. Cinnamomi ℥j.
 Spec. el. de gemmis præparatis,
 Spec. Diamoschi dulcis, diamarg. frig.
 Diatrion santalorum an. ℥i.
 Sem. citri ℥ij. Cornu cerui vsti ℥j.
 Margaritarum præparat. ℥iiij.
 Foliorum auri, num. x.
 Cum succo acetosæ Hispanicæ, seu aqua cinnam. & syr.
 acetos. citri q. l.
Fiat electuarium egregium.

Electuarium

Electuarium mire conferens ad calorem mitigandum in phrenesi.

- ℥ Conseru. Rosarum, Nymphaeæ,
Buglossæ ana ℥vi.
Diamargariti frigidi ℥i.
Corallorum rubeorum ℥j.
Fragmentor. gemmarum, ana ℥ij.
Sem. portulacæ, Intybi,
Oxalydis ana ℥i.
Bractearum auri, num. vj.
Sachari q. s. F. electuarium.

Pulvis Cratonis ad vertiginem.

- ℥ Cinnabrii mineralis ℥i.
Magist. Corallorum rubeorum,
Magist. perlarum ana ℥ij.
Fel. auri, num. xv.
Crocii ℥j.

Misce & rite terantur subtilissime supra marmor; Dosis gr. x. ad gr. xvj.

Pulvis in melancholia, etiam contra philtrea.

- ℥ Flor. Borraginis, Buglossæ,
Violarum, Rorismarini an. ℥j.
Matris perlarum ℥j.
Secundinæ præparatæ ℥ij.
Cort. citri, arantiorum an. ℥j.
Rad. buglossæ ℥vj.
Quinque lapid. pretiosorum,
Margarit. ossis de corde cerui an. ℥j.
Foliorum auri, num. xij.
Omnia probe contusa, F. pulvis.

Electuarium ad memoriam.

- ℥ Margaritarum ℥j. s.

Offis

Ossis de corde cerui ℥j.
 Sem. Carthami ℥ij.
 Serici subtiliter incisi ℥℥.
 Pinearum mundat:& aqua rosacea præparatarum ℥iij.
 Hyssopi mont. liquirit. an. ℥j.
 Nucis Moschat. caryophyllorum,
 Folii, piperis longi,
 Cubebarum, galangæ an. ℥ij.
 Rhabarb. electi, Epithymi,
 Lapid. Zazulicum aqua ros. loti,
 Macis, croci,
 Myrobal. chebul. citrinorum,
 Indorum, nigrorum ana ℥℥.
 Cinnamomi ℥ij. Sach. albiss. lib. iij.
Fiat secundum artem electuarium, in fine adde
 Moschi ℔℥.
 Foliorum auri, num. viij.
 Ambre ℔j.

Pulvis apoplecticus Archiducis Ferdinandi.

℥ Rasuræ vngulæ alcis,
 Cranii de sphaera microcosmi an. ℥ij.
 Spec. diamoschi dulcis ℔iij.
 Corallorum vtriusque,
 Margaritarum præparatarum,
 Quinque lapid. pretios. an. ℥℥.
 Rad. diptamni albi,
 Sem. & rad. peroniæ,
 Rhabarbari electi ana ℥j.
 Visci quercini, cubebarum,
 Cardamomi ana ℥j.℥.
 Flor. Saluæ, Anthos,
 Calendulæ ana ℔iij.
 Nucis mosch. galangæ,
 Piperis longi, Coriandri præparati,
 Zingiberis ana ℔v.

H

Sem.

ANATOMIÆ AVRI, SIVE TYROCINIÆ

Sem. citri excorticati ℥ij.
 Zedoariæ, doronici,
 Been vtriusque ana ℥j.
 Flor. Borrag. Buglossæ,
 Menthæ, Melissæ,
 Nymphæ, Violarum an. ℥℥.
 Foliorum auri, argenti ana ℥℥.
 Ossis de corde cerui num. iv.
 Vni cornu gr. xv. Terræ sigill. ℥℥.
 Ros. rub. ℥j. Spec. Diamar. frig.
 Specierum de gemmis an. gr. xv.
 Moschi, Ambræ griseæ an. gr. x.

Misce, fiat pulvis. Dosis ℥ij.

Pulvis ad melancholiam Hypochondriacam.

℥ Matris perlarum pulverifat:
 Cort. arantiorum, citri ana ℥j.
 Margaritarum præparat.
 Quinque lapidum pretiosor.
 Ossis de corde cerui an. ℥j.
 Foliorum auri, num. vj.
 Dosis huius pulveris ℥℥.

Electuarium contra Apoplexiam.

℥ Mitridat. ℥x. Chebul. condit. ℥vj.
 Acori conditi ℥j. f. Conf. Rosarum,
 Anthos, beten. pæon. an. ℥ij. f.
 Sem. & rad. pæon. an. ℥℥.
 Visci quercini, Coriandri præpar.
 Ligni aloes ana gr. xv.
 Folior. auri, num. iij.
 Ambræ gr. ij. cum syr. de stœchade & aqua
 rosarum,

fiat electuarium.

Electua-

Electuarium in spirituum euanida vi, Heurnii.

- ℥ Succorum densatorum acetosæ,
Endiuiz, rad. quinquefolii an. ℥j.
Limature auri ℥ij.
Caphuræ ℥j. Serici crudi ℥ij.
Sem. citri, conser. fol. Endiuiz,
Acetosæ an. ℥j. Syr. de acetos. citri q. s.
Fiat electuarium. Dosis ℥s. ad ℥ss.

Electuarium epilepticum.

- ℥ Conseruar. Vioiarum, Rosarum,
Nymphææ, Borrag. Bugloss. an. ℥j.
Spec. elect. de gemmis ℥j. s.
Cort. citri conditi ℥j. s.
Specierum lætificantis ℥ij.
Cranii human. ℥j. s. pœoniæ ℥ss.
Rad. pœoniæ, visci quercini,
Tormentillæ an. ℥j. Smaragdi ℥ss.
Foliorum auri, num. vj.
Cum syrup. rosar. & acetos. citri an. q. s.
Fiat lege artis electuarium.

Electuarium cordiale roborans cor ac vires
D. Mülleri.

- ℥ Sachari Rosacei, Violacei,
Borraginis, Buglossæ an. ℥ss.
Terræ sigill. boli armenæ an. ℥ss.
Spec. triafoentalorum ℥ij.
Foliorum auri, num. vj.
Syrupi acetos. citri q. s.
Fiat electuarium.

Electuarium cordiale incerti authoris.

- ℥ Conseru. Borrag. Bugloss. violar. an. ℥vj.
Zedoariæ, macis, croci,

H 2

Melissæ,

Melissæ, sem. Basil. an. ℥j.

Ossis de corde cerui, Saphyri,

Hyacinthi, Smaragdi an. ℥j.

Foliorum auri, num. vj.

Perlarum præparatarum ℥j.

Cum Syrupis de pomis redolentibus,

De corticibus citri, aquæ rosar. ℥j. s.

Sachari ℥iiij.

Coquantur in electuarius. In fine adde,

Rhabarbari ℥j.

Cum vino maluatico per 24. horas maceratam: Moschi,

Ambraæ ana gr. iiij. *Fiat.*

Vel:

℥ Hyacinthorum, granatorum,

Smaragd. Saphyri an. ℥j.

Perlarum. Ligni paradysi,

Ossis de corde cerui ana ℥j.

Santalialbi ac rubei,

Corallorum vtriusque,

Eboris, Tormentillæ,

Boli armenæ orientalis,

Terræ sigillatæ, Camphoræ,

Auri foliati, ana ℥j.

Sachari albissimi, ℥vj.

Coquantur puluerisata vel in syrupum, vel in electuarius cum aqua rosacea.

Vel:

℥ Rubini, hyacinthi, Granati, Smaragdi,

Boli armenæ, perlarum,

Ossis de corde cerui, vnicornu,

Auri limati seu foliati an. ℥j.

Serici rubei concisi,

Rosarum, cortic. citri,

Ambraæ, eboris an. ℥j. s.

Sachari

Sachari quantum vis,
Fiat cum aquis vel syrupis cordialibus electuarium.

Electuarium in syncope D. Fabri.

℥ Conser. Ros. ʒij. Flor. Tunicæ ʒj.
Melissæ ʒl. Galangæ ʒj.
Spec. Diamargarit. frig. Div.
Caryophyll. ʒij. Cinnam. opt. ʒiiij.
Doronici ʒj. Succini albiss. ʒl.
Nucis moschat. condit. ʒj.
Nucis condit. ʒl. Cort. citri,
Pinearum præparatarum an. ʒij.
Sem. melonum ana ʒj.
Manus Christi cum perlis ʒl.
Margaritar. præparatar. gr. v.
Foliorum auri; num. iiij.
Syrup. acetositis citri q. s.

Fiat electuarium.

*Vel tale conditum ad cor calidum, alterans omnesque vires
roborans Heurnii.*

℥ Conseru. Anthos; Rosarum,
Borraginis, Buglossæ;
Capillorum Veneris ana ʒij.
Cort. citri conditi ʒj. s.
Pulu. Electuar. plerescarcot.
Diarrhod. abb. trium santal. an. ʒl.
Foliorum auri; num. vj.
Sachari q. s.

Fiat conditum; quod auro cooperiatur.

Vel: Conditum ad omnes vires roborandas Andernaci.

℥ Conser. anthos; Rosarum,
Cirsy. Buglossæ; adianthi,
Cichorii ana ʒij.
Cort. citri conditi,
Nucis Indicæ condit. an. ʒj. s.

H 3

Spec.

ANATOMIÆ AVRI, SIVE TYROCINI

Spec. plerisarcoticon,
 Diamosch. Diarrhod. abbat.
 Triasantalorum ana ℥ f.
 Foliorum auri, num. vj.
 Sachari albissimi q. f.

Fiat conditum auro coopertum.

Vel: conditum ad humorem calidum Andernaci.

℥ Conferu. Buglossæ, Rosarum,
 Nymphææ ana ℥ij. f.
 Spec. diamargar. frigidi,
 Pulu. corall. rub. ana ℥ij.
 Pulu. fragmen. lap. pretiosor. an. ℥j.
 Sem. Oxalydis, Portulacæ.
 Cichorii ana ℥j.
 Foliorum auri, num. iv.
 Sachari albissimi, q. f.

Mixta redigantur in conditum.

*Vel: Conditum Iosephi Quercetani ad cordis
 roborationem.*

℥ Conferu. cort. citri conditi ℥j.
 Conferu. flor. buglos. violarum an. ℥ f.
 Confessionis Alkermes. ℥j. f.
 Confect. liberantis, cordialis,
 Ele&uarii de gemmis an. ℥ f.
 Spec. atomat. rosati, dianthos an. ℥j.
 Corall. præpar. Margar. præpar. an. ℥j.
 Ossis de corde cerui, vnicornu ℥j.
 Lapidis Bezoartici. ℥ f.
 Auri folia, aliquot, Ambra gr. x.

Contundantur omnia, misceantur & fiat conditum.

*Vel: Conditum in synocho putri incertæ
 authoris.*

℥ Confer. rosarum, nymphææ,
 Acetosæ an. ℥vj. Buglossæ ℥ f.

Trochiscorum Camphoræ ʒj.
 Pulueris diamargar. frigidi,
 Trium santalorum,
 Corallorum rubeorum an. ʒj.
 Foliorum auri, num. vj.
 Fragmentorum de gemmis.

Eiat conditum præstantissimum.

Vel: Conditum ad calorem hepatis, Andernaci.

℥ Conseru. cichorii, violarum,
 Nymphææ, buglossæ ana ʒij. f.
 Conseru. rosarum ʒj. f.
 Spec. diamargariti frigidi,
 Trium santalorum ana ʒf.
 Foliorum auri, num. viij.
 Sachari albissimi q. f.

Misceantur fiatque conditum, Dosis cœchlear integrum.

Vel: Confectio pinicata confortans Langii.

℥ Pinearum præparatarum ʒj. f.
 Phisticorum viridium. ʒvij. f.
 Foliorum auri, num. xv.
 Margaritarum præparatarum ʒj. f.
 Sachari, in aqua rosar. dissoluti, lib. l.

Fiant secundum artem morsuli.

Pulsis epilepticus. D. Fabri.

℥ Pulu. radicum pœoniæ, masculi,
Crescente Luna effosse;
 Visci quercini ana ʒij.
 Ungulæ alcis, sem. pœoniæ an. ʒj.
 Corallorum rub. præparatorum,
 Rasuræ eboris, cornu C. præpar.
 Cinnamomi, succini albi ana ʒf.
 Croci Orientalis ʒf.
 Cranii humani præpar. ʒj. f.

Colla

Foliorum auri & argenti, an. num. iv.

Sachari albiſſimi ℥j.

Fiat pulvis ſubtiliſſimus.

Vel: Talis, eiſdem D. Fabri.

- ℥ Cornu Cerui vſti præpar. ℥℥.
 Ungulæ alcis ℥ij.
 Cranii humani ℥j.℥.
 Eboris vſti ℥iiij.℥.
 Viſci quercini ℥iiij.
 Sem.pœoniæ ℥℥.
 Margarit. præparat. ℥j.
 Corallorum vtriuſque præpar. an. ℥ij.
 Quinque lapidum pretioſorum an. ℥j.
Foliorum auri, num. v.
Croci ℥j.℥.
Sachari ad pondus omnium,
Miſce, fiat pulvis præſtans.

Vel: Talis incerti authoris.

- ℥ Perlarum præpar. offis de corde C. an. ℥j.
 Corallorum rubeorum ℥℥.
 Succini præparat. ℥ij. Viſci quer. ℥j.℥.
 Rad. & gran. pœoniæ, ſerpent. an. ℥℥.
 Rad. & ſem. diptamni ana ℥j.
 Croci orientalis ℥j.
Foliorum auri, num. vj.
Sachari albiſſimi ℥j.
Fiat pulvis epilepticus.

Pulvis epilepticus. D. Waltheri.

- ℥ Boliarmenæ præparat. ℥iiij.
 Terræ ſigillatæ ℥ij. Corall. albor. ℥vj.
 Corallorum rubeorum præparat. ℥℥.
 Lap. Smaragdi, hyacinthi,
 Rubini præparati ana ℥℥.
 Spodii præparati ℥v. Cinnam. ℥ij.

Marga-

Margaritarum præparat. ℥v.
 Pulueris fantali albi ℥j. f.
 Santali rub. sem. acetosæ ana ℥ij.
 Caryophyll. ʒj. Cort. citri ℥j. f.
 Rasuræ eboris ℥ij. Croci ℥j.
 Foliorum auri, numero L.
 Vnicornu ℥. f.

Fiat f. a. puluis.

Vel: Talis puluis epilepticus.

℥ Cranii human. calcin. de anteriore parte microcosmi ℥ij.
 Sem. pœoniæ excorticati,
 Succini albiss. præparati an. ℥ij.
 Rad. Tormenticillæ, pœoniæ,
 Visci quercini an. ℥ij.
 Cornu cerui calcinati ℥. f.
 Margaritarum præparatarum,
 Corallorum rubeorum præpar. an. ℥j.
 Specierum Diamoschi ℥j.
 Foliorum auri, num. vi.
 Sachari ℥ij.

M. Fiat puluis.

Vel: Talis puluis epilepticus mirabilis.

℥ Ungulæ asini recent. ℥vi.
 Alcis ℥. f. Spe. diamol. dul. ℥. f.
 Corallorum vtriusque præparat.
 Margaritarum præparatarum,
 Smaragdorum præparatorum ana ℥ij.
 Sem. Rutæ, nigellæ nigr.
 Pœoniæ, Blattæ Bizantin.
 Diptamni albi, Nucis mosch. an. ℥j.
 Rad. pœoniæ, limaturæ C. cerui,
 Corallior. Maioranæ an. ℥j. f.
 Sem. portulacæ, caulis an. ℥j.
 Rad. Tormetil. ℥j. f. Rhabarb. electi ℥j.
 Moschi, Ambra ana gr. x.

Foliorum auri, num. x.

Fiat pulvis mirabilis.

*Vel: Miraculosus pulvis talis epilepticus, ignota
authoris.*

℥ Opoponacis, sanguinis Draconis,
Castorei, Antimonii præpar.
Cranei microcosmi calcinati,
Eiusdem sexus intellige,
Vngulæ asininae. C. C. calcin.
Hypericonis, Lapid. ætites masculi coloris rubi.
an. ℥iij.
Salviæ sylvest. tormentill. an. ℥j.
Sem. & rad. pœoniæ,
Sem. Rutæ, Betonicæ rub. ana ℥. f.
Margarit. præpar. Smaragdi præpar. an. ʒj.
Succini albiff. ℥j. Stercoris ciconiæ,
Anseris sylvestris an. ℥ij,
Visci quercini, Corall. rub. præp.
Calcitidis albi præparati an. ℥. f.
Spinæ dorsi serpentis calcinati ℥ij.
Foliorum auri, quantum vis.

Fiat pulvis. Dosis ℥. f.

Vel: Talis etiam valde laudabilis.

℥ Gran. excort. ac Rad. pœoniæ,
Visci querni, Rad. Tormentillæ;
Serpentillæ, Flor. lauendulæ,
Rad. & sem. dictamni nostratis an. ℥j.
Succini præparati, C. C. præpar. an. ʒij.
Vngulæ alcis, Asinæ an. ℥j. f.
Ossis de corde cerui, Croci orient.
Vnicornu an. ℥j. Margar. præp. ʒij.
Cranei humani de anteriore parte masculi vel
fœminæ ℥. f.
Corall. rubeorum præparat. ʒij.

Spec.

Spec. diamofchi dulcis ʒj.

Foliorum auri, num. xxx.

Sachari albiſſimi ʒiiij.

Misce fiat puluis laude dignus.

Tragea ſtomachalis, incerti authoris.

℥ Cinnamomi ʒij. Coriandri præpar. ʒ.ſ.

Sem. Anifi, Roſarum rub. an. ʒj.

Manus Chriſti perlatar. ʒj.

Santali rubei ʒij.ſ.

Foliorum auri, num. xiiij.

Sachari ʒvj.

Fiat Tragea.

*Puluis aureus in dysenteria & omnibus fluxionibus
ventris ſiſtendis.*

℥ Croci Martis, ſpagyrico modo præpar.

Nucis moſchat. Cinnamomi an. ʒij.

Terrę ſigillatę verę ʒ.ſ.

Auri tenuiſſime limati gr. xij.

Misce fiat puluis. Doſis ʒ.ſ. ad ʒj. tam adultis quam iunioribus da-
tur vino chalybeato, aut pomo toſto, aut vino rubeo in quo aurum
ſit aliquoties extinctum, puluis eſt tutiſſimus ac ſecretiſſimus, in o-
mnibus alui fluxionibus ſiſtendis.

Puluis contra venena, ignoti authoris.

℥ Vnicornu, vngulę alciſ,

Florum bugloſſ. ana ʒj.

Margaritarum præpar. Coriandri præpar.

Cornu cerui uſti ana ʒij.

Viſci quercini, oſſis de corde cerui.

Auri Vngarici limati, an. ʒj.

Misce, fiat puluis. Doſis ʒ.ſ.

Puluis cordialis Florentini.

℥ Oſſis de corde cerui ʒj.

Foliorum auri, num. viij.

Santal. albi, rub. citrin. ana ℥ij.

Been albi ac rubei,

Serici grano tinctorio infecti an. ℥j.

Croci, Cinnamomi,

Caryophyllorum, Ligni aloes ana ℥.℥.

Ambra, moschi ʒj.

Misce fiat pulvis.

Vel: Talis in palpitacione cordis.

℥ Pulveris Rad. Buglossæ,

Perlarum præparatarum ana. ℥j.

Foliorum auri, num. xx.

Misce fiat pulvis, qui datur hac aqua; ʒ. Cimamomi part. iiij. putrefac per octiduum cum aqua borraginis ac buglossæ, postmodum artificiose destilla.

Conditum Cardiacum Fernelii.

℥ Conferu. Nymphaeæ, Bugloss.

Rosarum, cort. citri condit. an. ℥.℥.

Pulu. Diambrae, de gemmis,

Diamargariti frigidi ana ʒ.℥.

Offis de corde cerui,

Sem. citri, Carduibenedicti,

Rad. Tunicae, Tormentillæ an. ʒj.

Foliorum auri minutim concisi, num. vj.

Vnicornogr. viij, Sachar. albiss. q. s.

Fiat conditum cardiacum.

Morsella in phthisi.

℥ Pulpæ Caponis ℥iiij.

Pinearum præparat. ℥.℥.

4. Sem. frigida maior. an. ℥ij.

Sem. papaueris albi ʒj.

Spec. Diapeenid. Diaireos Salomonis,

Tragacanthi frigidi ana ʒ.℥.

Diatrion Sanralorum,

Diarrhodon Abbatis,

Electuar.

Electuar. è gemmi. frigid. ana ʒj.
 Auri foliati ʒ. f. Cinnam. ʒj.
 Sachari albissimi ʒviiij.
 Cum aqua hyssopi, farsara.
 Capillarum Veneris, ana q. f.
Fiat confectio in morsellis, qua auro purissimo deaurentur.

Rotule Apoplectica aurea. D. Wolffii.

℥ Specierum Diarrhodon Abbatis ʒ. f.
 Electuar. albi ʒj. f. Sinapis albi. ʒ. f.
 Olei anisi vel fœniculi ʒ. f.
 Perlarum præpar. ʒ. f. Vngulæ alcis ʒ. f.
 Foliorum auri, num. viij.
 Sachari albissimi lib. f. cum aqua ceraforū nigrorum, vt artis est.
Fiant rotule.

Vel sic:

℥ Amygdal. dulcium,
 Pinearum pistacearum ana ʒij.
 Cinnamomi, Zingiberis an. ʒj. f.
 Macis, Cardamomi ana ʒij.
 Cubebæ ʒj. Moschi gr. ij.
 Foliorum auri, num. viij.
 Sachari albissimi ʒxiiij.
 Cum aqua liliorum conuall.
Fiant rotule auro obducendæ.

Morselli confortantes, incerti authoris.

℥ Cinnamomielecti ʒ. f.
 Myrobalan. chebul. emblic. ana ʒij.
 Croci, Rosarum ana ʒj.
 Santal. rub. ʒij. Corall. rub. ʒj.
 Sachari albissimi q. sufficit,
 Foliorum auri, num. x.
 Cum aqua Rosarum & succo citri q. f.
 addendo Moschi, Ambraæ ana ʒj.
Fermentur morselli auro obducti.

Morselli in palpitacione cordis. D. I. Hartmanni.

- ℥ Perlarum præparatarum ℥iij.
 Saphyri preparati, Smaragdi,
 Granati præparati an. ℥i.
 Hyacinthi præparati ℥iij.
 Corallorum vtriusque præparat. ℥j. ℓ.
 Fol. Rosarum rubearum ℥j.
 Perlarum præparatarum ℥j.
 Rubinor. præparat. ℥. ℓ.
 Macis ℥. ℓ. Cinnam. electi ℥iij.
 Sachari ℥vj.
 Foliorum auri, argenti an. num. liij.

*Cum aqua rosacea fiant morselli. Dosis ℥. ℓ. Superbibendo aqua per-
 lata ℥j.*

Morselli confortantes Langii.

- ℥ Pincarum præparatarum ℥iij.
 Amygdalarum dulcium ℥j. ℓ.
 Cinnamomi electi ℥v.
 Caryophyll. ℥. ℓ. Macis ℥j.
 Phisticorum viridium ℥j. ℓ.
 Zingiberis albi incisi ℥ij.
 Margaritarum præparat. ℥. ℓ.
 Foliorum auri, num. ℥iv.
 Sachari albissimi, in aqua rosarum dissoluti ℥vij.

Fiant morselli quadrati.

Morselli in obstructione hepatis, Hilleri.

- ℥ Elect. de gemmis frigid. ℥. ℓ.
 Corall. rubeor. præparatorum,
 Spodii de Canna ana ℥j.
 Mumie ℥j. Caryophyllorum,
 Nucis moschatæ ana ℥j.
 Sachari Crystallini crudi ℥iij.
 Conser. Rosar. antiquiss. ℥j. ℓ.

Extra-

Extractionis Laudani ℥. f.

Florum Antimonii alborum ℥j.

Groci Martis ℥. f. Sachari albiſſimi q. f. in aqua roſarum
diſſoluti.

Fiant morſelli auro obducti.

Vel ſic :

℥ Boli armenæ præpar. ℥. f.

Terræ ſigill. ℥j. Cornu C. vſti ℥j.

Margaritarum ℥j. f. Cort. citri,

Betonicæ, ſcordii ana ℥j.

Camphoræ ℥. f. Raſuræ eboris ℥ij.

Rad. diptamni, Tormentillæ ana ℥j.

Foliorum auri, num. vj. cum ſacharo, in aqua roſarum ſuffi-
cienti quantitate diſſoluti,

Fiant morſuli auro obducti.

Tabula ad lepram Weckeri.

℥ Trochiſcorum de Vipera ℥ij.

Margaritarum præparatarum ℥. f.

Specierum Aromatici roſati. ℥j.

Foliorum auri, num. CC.

Sachari, in aqua roſacea diſſoluti ℥ij.

Fiant rotula auro obductæ.

Morſuli Pelicani in peſte.

℥ Rad. Tormentillæ, Pimpinellæ ana ℥j.

Serpentariæ, Cinnamomo ana ℥. f.

Boli armeni, Terræ ſigillatæ,

Corall. rub. ſantal. rub. ana ℥j.

Ele& liberantis, ſem. acetoræ ana ℥. f.

Oſſis de corde C. margarit. præpar. ana ℥. f. gr. iv.

Spodii, macis,

Hyacinthi, Rubini,

Saphyri ana gr. iiij.

Sachari puriſſimi ana ℥vj.

Diſſoluantur in aqua acetoræ & roſarum, aqua portiane, q. f.

Fiant

Fiant morfali auro inuoluti.

Pulvis Banisteri in lue Venerea correctus.

- ℥ Florum sulphuris ℥j.
 Margaritarum præparatarum ℥. f.
 Corallorum rub. præparat. ℥ij.
 Succini albi præparati,
 Cornu cerui præparati,
 Rasuræ eboris an. ℥j.
 Ossis de corde cerui,
 Lapidis Bezoartici veri,
 Foliorum auri, ana ℥. f.
 Turpeti cum oleo Vitrioli præcipitati ℥viij.
 Sachari albissimi ℥vj.

Fiat pulvis subtilissimus.

Dosis gran. vj. ad gran. x.

Pulvis aureus Banisteri reformatus.

- ℥ CrySTALLORUM Tartari ℥iij.
 Diagrid. cum S. vini correcti ℥ij.
 Magisterii perlarum ℥ij.
 Cornu unicornu, Lapidis Bezoar. ana ℥j.
 Santali citrini ℥j. f. Flor. violar. ℥j. f.
 Limatura auri puri. ℥ij. f.
 Ambre griseæ ℥j. Gummi tragacanthi ℥. f.
 Auri vitæ ℥viij. Sachari ℥ij.
 Dosis gran. x. xx. ad grana xxx.

Pulvis aromaticus Banisteri correctus.

- ℥ Florum sulphuris ℥j.
 Spec. Diacinnamomi ℥. f.
 Lignialoes ℥ij. Glycyrrhizæ ℥iij.
 Ambre griseæ ℥j. Moschi ℥. f.
 Limatura pura auri, ℥j.
 Tubith cum oleo sulphuris præcipit. ℥viij.
 Magisterii succini, Corallor. rub. an. ℥j.
 Magisterii perlarum ℥. f.

Sachari

*Aurum
vita.*

Sachari albiſſimi ℥ij.

Fiat pulvis ſubtiliſſimus.

Dofis à gr. xvij. ad ℥.f.

Vel ſic :

℥ Flor. ſulphuris ℥ij.
Turbith albi & gummoſi ℥.f.
Agarici trochiſcati,
Diagridii præparati an. ℥ j. f.
Rhabarb. ℥j. Pulv. cordial. ℥ij.
Auri vita ℥x.
Limature auri, ℔j.
Sachari ℥j. f.

Fiat pulvis ſubtiliſſimus.

Dofis gran. xij. xvj. ad xx.

Trochiſci epileptici D. Eraſti.

℥ Cinnamomi ℥j. Rad. pæoniæ,
Sem. pæoniæ an. ℔j. Zingiberis,
Cubebarum, caryophyllorum,
Macis an. ℔j. Spec. caryophyll.
Spec. cordialium aromat. an. ℔.f.
Diambrae, diamoſchi an. gr. v.
Nucis moſchat, conditæ ℥j.
Sem. citri excorticati ℔ij.
Sachari albiſſimi ℥viii.

*Fiant lege artis trochiſci, cum aqua epileptica eiſdem authoris, addendo olei
aniſi vel macis, poſtmodum deaurentur.*

Trochiſci epileptici Langii.

℥ Sem. pæoniæ excortic. ℥.f.
Margaritarum præparatarum ℥.f.
Foliorum auri, num. vj.
Macis ℔j. Sachari albiſſ.
In aqua epileptica Langii diſſol. ℥v.

Fiant Trochiſci,

K

Inle-

Iulepus in palpitatione cordis Cratonis.

- ℥ Aqua Borrag. è floribus destillaræ ℥v.
 Syrupi de succo Borraginis ℥j.
 Iulepi rosacei, aquæ cinnamomi. ana ℥.f.
 Margaritarum dissolut. ℥ij.
 Auri dissoluti. ℥j.

*Aurum dis-
solutum.*

Misce fiat potio. Vide de super institutiones D. Sennerti libr. 8.
 par. 3. sect. 3. cap. 7. fol. 1124.

Iulapium in syncope. D. Fabri.

- ℥ Aqua Borraginis ℥iiij.
 Iulepi rosac. ℥.f. Syr. de succo Rosar.
 Syrupi de corticibus citri an. ℥j.
 Margaritarum præparat. ℥j.
 Foliorum auri, num. iij.

Misce cum syrupo Nuci moschata, vt fiat Iulapium.

Morselli præcipua fontes & nonnihil purgantes,

Marsilii Ficini.

- ℥ Myrobalan: chebul. emblic. an. ℥ij.
 Cinnamomi electi ℥.f. Croci
 Rosarum, an. ℥j. Santali rub. ℥ij.
 Corall. rub. ℥j. Motchi
 Ambra an. ʒj. Sachari albiss.

In aqua rosacea & succo citri dissoluti quantum sufficit.

Formentur morselli auro obducti.

Syrupus cordialis incerti authoris.

- ℥ Miua cotoneorum, lib. ʒ.
 Quintæ essentia cinnam. ℥.f.
 Tinctura auri ℥j.

Misceantur pro syrupo cordiali.

Vel:

- ℥ Syr. de corticibus citri ℥iiij.
 Olei Cinnamomi ℥ij.

*Tinctura
auri.*

Tinctu-

Tinctura auri vitæ ʒj.
Misce pro confortatio cordis.

Tinctura
auri vitæ.

Mistura pro phthisicis & hæcticis aurea, incerti
authoris.

℥ Carnis gallinæ iuuenis incisi, & cum ossibus contusi,
 quantum sufficit, medullæ panis tantundem,
 Foliorum auri, ʒj. Scabiosæ viridis M. ʒ.
 Aquæ stillatitiæ myrti ad pondus omnium,
 Omnibus contusis ac mixtis balneo calentis aquæ, adde: Quintæ es-
 sentię mellis ʒj.
Seruetur in vase vitreo probe obturato.

Mistura in suffocatione matricis, Cunnadinus.

℥ Auri potabilis gutt. ij.
 Olei perlarum, cum oleo Nucis,
 Moschatæ dissoluti, gutt. v.
 Olei succini gutt. ij.
Detur cum aqua liliorum conuall.

Aurum po-
tabile.

Mistura eiusdem ad oxycurma.

℥ Olei vitrioli gutt. iij.
 Auripotabilis, gutt. j.
 Olei succini gutt. ij.
Propinetur in haustu vini.

Aurum po-
tabile.

Medicina ad dolores matricis, ethicæ & peripneumo-
niam, Paracelsus.

℥ Auri extincti, ab aqua chelidoniæ ʒxiiij.
 Myrobal. indorum, chebulan. ʒj.

Auri extin-
ctio.

Reduc ad digestionem per hebdomadam cum separatione aquæ aquositatē
superflue. Dosis à ʒj. ad ʒj.

Vel sic :

℥ Olei Nucis moschat. ʒ. s.
 Olei Caryophyllorum ʒj.

K 2

Aurif

*Aurum præ-
paratum.*

Auri iam iam preparati ℥j.

Dosis à ℥.s. ad ℥j.

*Medicamen aureum, ad paralyfin, tremorem cordis, syn-
thema: Paracelsus.*

*Aurum pur-
gatum.*

℥ *Auri purgati à suis mineralibus* ℥ij.

Aquæ salis gemmæ, idest olei dulcis salis gemmæ, ℥vj.

Reduc in vnum cum alkohole vini, deinde ℥ *Croci* ℥ij. *Alkoholis*
correcti ℥vj.

Fiat Mistura. Dosis à gran. iv. ad vj.

Vel sic:

℥ *Huius Auri preparati* ℥j.

Aquæ Lauendulæ cum alkohole vini correcti, Spiculæ
ana ℥j.

Dosis ℥j.

Morsuli principum in Tussi. Doctoris Finckii.

℥ *Cinnam. electi, iridis florent. an.* ℥. iv.

Liquiritiæ ℥ij. *Aquar. rosar.* ℥j.

Fœniculi ℥ij. *Scabiosæ* ℥j.

Incisa decoquantur, infusio Fiat 4. horis: In
colatura dissolue

Sachar. optimi ℥vij. *Pulu. cinnam.*

Tragacanthi an. ℥ij. *Margar. præpar.* ℥. s.

Pulueris Ireos simplicis ℥iij.

Fiant morselli, qui deaurentur.

Pulvis cordialis & Hystericus eiusdem.

℥ *Margarit. præparatarum* ℥j.

Corallorum vtriusque an. ℥. s.

Castorei sicci ℥j. *Cornu G. vsti præpar.* ℥j. s.

Rad. & sem. pœoniæ an. ℥j.

Lapidis Bezoartici Orientalis ℥. s.

Quinque lapidum pretiosorum an. gr. ij.

Foliorum auri, num. ij.

Fiat pulvis pro quatuor dosibus.

Opinata

Opiata D. Rondeletii, in morbo Italico.

- ℥ Conferu. Flor. Cichorii, Bugloss. an. ℥j.
 Capillorum veneris. ℥.s.
 Puluer. diamargarit. frigidi ℥iij.
Limatura auri, Rasuræ eboris an. ℥.s.
 Triafantali, diarrhodon abb. an. ℥j.
 Cum syr. confer. cort. citri,

Fiat opiata.

Vel: Mistura eiusdem D. Rondeletii in fœtore oris.

- ℥ Conferu. Viol. Buglossæ, Nenuph. an. ℥j.
 Pulu. diamargariti frigid. & de gummi an. ℥ij.
Panniculorum auri, num. vj.
 Aquar. ros. bugloss. acetos. an. ℥j.

Fiat lege artis mistura.

Vel: eiusdem D. Rondeletii.

- ℥ Iuris capi perfecte cocti lib. ss.
 Aquar. buglossæ, violarum an. ℥ij.
 Aquæ capillorum veneris ℥iij.
 Pulu. diamargar. frigidi,
 Diaireos simplicis, an. ℥ij.
Panniculorum auri, num. ij.
 Pulueris de gemmis ℥j.

Misce decoquantur in duplici vase per quadrantem horæ, colatur & vtatur.

Vel: Pilule D. Rondeletii in morbo Italico.

- ℥ Rhabbarbari, Agarici an. ℥ij.
 Argenti viui in succo ros. extincti ℥iij.
 Cinnamomi, ambræ an. ℥j.
 Myrrhæ, masticis an. ℥j.
Limatura auri ℥iij. Aloes ℥j.

Fiant pilule. Dosis ℥j. ad ℥j. s. & ℥ij.

In pharmacopola um Medicina ait fol. 1181. in multis nobilissimis medicinis aurum & argentum reperiuntur. Posset parari mixtura ex auro & argento, vel haberi limatura vtriusque & quando opus est deteriorum medicamentis addere.

*Electuarium in febre pestilentiali, Bernardi
Gordonii.*

- ℥ Sachari ros. Triasantali,
Diatragacanthi frigidi an. ℥iij.
Pannorum auripuri, num. xx.
Margaritarum, hyacinthorum,
Offis de corde cerui an. ℥j.

Misceantur.

*Laudanum cordiale ad somnum conciliandum & sistendum
fluxus omnis generis, ad tussim & Rheuma
eiusdem. Banisterius.*

- ℥ Croci ℥j. Gran. Alkermes ℥vj.
Cinnamomi, nucis moscharæ,
Caryophyllorum, macis an. ℥. f.
Galangæ, Zingiberis,
Radic. Angêlicæ an. ℥iij.
Flor. rorismarini ℥j. f.
Flor. Borriginis, Buglossæ,
Violarum an. ℥j.

Fiat omnium extractio cum spiritu vini rectificato: deinde

- ℥ Opii, in spiritu vini dissoluti & extracti secundum artem, libr. j.
adde Tincturæ superiori, ut fiat commissio, cui postmodum admiscce artificiosissime
Corall. albor. ac rubeor. præpar. an. ℥j.
Succini albi præparati ℥iij.
Magisterii perlarum, Smaragdi præp. an. ℥j. f.
Granatorum, Rubinorum an. ℥. i v.
Cornu vnicornu ℥ j.
Lapidis Bezoart. ℥j. ℥j.
Ligni aloes, terræ Lemniæ an. ℥ij.
Boli armeni ℥. f. Moschi gr. xij.
Ambre griseæ gran. x i v.
Foliorum auri, ℥ij.

*Fiat laudanum in bona consistentia, cui in fine adde
Olei cinnam. ℥j. Olei anisi gut. x.*

Ole

Olei Nucis Moschatae gutt. xiiij.

Olei sem. papau. albi ac hyosciami an. ʒ. ʒ.

Misceantur optime, conserueturque tanquam res pretiosissima. Dosis gr. iij. ad gran. iv. Ex conseruato rosarum rubearum.

Laudanum opiatum Banisteri aliud.

℞ Opii purgati, succi Hyosciami an. ʒ. iij.

Dissoluantur in spiritu vini, vt fiat extractio, cui adde Croci ʒ. ij. ʒ.

Magisterii corallorum ʒ. i.

Succini albi ʒ. ij. essent. perlar. ʒ. ij. ʒ.

Essentiae mumialis ʒ. ij. Ambræ ʒ. ʒ.

Foliorum auri, ʒ. j. Musci ʒ. j.

Olei nucis moschatae gutt. xxiv.

Olei anisi gutt. xij.

Fiat miscendo laudanum opiatum.

Laudanum Theophrasti Paracelsi.

℞ Specierum diambrae ʒ. iij.

Caryophyllorum ʒ. j.

Opii Thebaici bene exsiccati & prepar. ʒ. iij.

Extra& Rad. Iusquiami ʒ. iij.

Essentiae margaritarum ʒ. ix.

Essentiae corallorum rubeor. ʒ. vj.

Mumiae subtiliss. puluerisati ʒ. ij.

Essentiae de mumia ʒ. ij.

Ambræ seu charabes, quantum sufficere patabis,

Vera Tinctura auri, etiam ad libitum.

Ambræ griseæ, moschi Orientalis an. ʒ. j.

Croci Orientalis pulueris. ʒ. ij.

Vini sublimati optimi q. s.

Pro incorporatione, & vt artis est omnia diligenter & sincere more solito fiant. Ex speciebus vero diambrae, caryophyll. opio & charabe, oportet prius modico vini destill. tincturas, vt artis est, extrahere, sed opium sit bene exsiccatum, minutimque incisum.

Laudanum Paracelsi in fluxu ventris desperato.

℞ Foliorum auri. ʒ. ʒ.

Marga-

Tinctura
auri.

Margaritarum integrarum ℥ij.

Asphalti, florum antimonii,

Myrrhæ Romanæ, Aloepatici,

Singulorum ad pondus omnium, quæ contemperantur in massam, cuius
Dosis a granis iv. ad x.

Laudanum Banisteri etiam tale est.

℥ Opii ℥v. succi rad. Hyosciami ℥ij.

Dissoluantur in aqua Rosæ solis, ad ignem lentum, Rosa solis absumatur eva-
porando, iterum tantundem affunde & dissolue, & Rosa solis exhalet evaporan-
do, & tertio adiciatur Rosa solis, & euaporet, donec crassescat, sub finem exha-
lationis, adde

Extracti croci ℥j.℞. Moschi ℥j.

Ambra griseæ ℥ l.

Corall. præparat. solut. perlar. an. ℥.℞.

Mumiæ ℥ij. Foliorum auri, ℥j.

Succini albi ℥iij.℞.

Olei nucis moschatæ gutt. xx i v.

Olei anisi gutt. xij.

Misceantur ut fiat laudanum.

Laudanum Banisteri apud Libanum.

℥ Opii ℥vj. Succi rad. hyosc. ℥ij.

Dissoluantur in spiritu vini, ut fiat extractio, cui adde

Croc. ℥ij.℞. Corall. præpar. ℥.℞.

Succini albi ℥j. solut. perlar. ℥ij.℞.

Mumiæ ℥ij. Ambra ℥ l.

Foliorum auri, moschi an. ℥j.

Olei anisi gutt. xij.

Fiat opiatum.

*Laudanum opiatum à D. Iohann. Hartman: Beyero Ly-
banio transmissum.*

℥ Specierum diambra ℥.℞.

Succi totius alterci flor. albi inspiss. ℥iij.

Mumiæ veræ gran. xxiv.

Cum spiritu Vini q. sufficiente extractum. Hinc adde, extracti opii, cum
nouo spiritu vini parati fescunciam,

Essen-

Essentiæ corallorum rubeorum,

Essenciæ succini albi an. ʒ. ʒ.

Essent. margaritarum,

Essent. auri, an. gran. v.

Croci, castorei, an. gr. viij.

Vnicornu, vel Bezoar verigr. viij.

Ambra grisea, moschi, aqua cinnamomi solutorum, repurgatorumque gr. viij.

Quinta essentia auri.

Acuratissime commista omnia digerantur in balneo Alembico cæco, in massam iusta consistentiæ, quæ subigatur adiectis olei succini aliquot gutt.

Laudanum philoniatum secundum Libanum.

℞ Spec. dianthos, diambra,

Diaxylo aloes an. ʒ. ʒ.

Spiritus roris marini, cui admista sit aqua theriacalis stillatitia & antepileptica ex cinnamomo q. s. ad extractionem per infusionem & depletionem in modum tinctura. Liquori depleto commisce laudani Cyprii electi, id est, vitrioli aqua sæpius abluti & depurati. ʒ. ʒ. Dilutum serua: cape postea,

Philoni Romani ʒi.

Mithridatii, opii, ana ʒ. ʒ.

Misce cum aqua stillatitia cornu ceruini rectificata, quantum satis ad extractionem per commacerationem & filtrationem, quomodo succi parantur. Liquorum extractum confunde cum priore & probe misce: Pone in vitro ad digerendum per mensem suum, donec syrupi fiat consistentia. Tunc immisce, solutionis perclarum ʒ. ʒ.

Spiritus vitrioli rectificati,

Tinctura croci an. ʒ. ʒ.

Auri vitæ ʒi. olei piperis

Olei garyophyll. stillat. an. ʒ. ʒ.

Olei Nucis moschat. stillat. cum pinguedine pura pulli caprini in balsamum redacti, ʒ. ʒ.

Aurum vitæ.

Digere ad consistentiam opiata, & in vitro serua, ad solem vel fornacem aliquandiu fermentans, ut vis opii magis refrenetur. Si placet in usu suo pot. s. addere calcem auri vel argenti solubilem; Item ambram & moschum &c.

Calcem auri vel argenti solubilem.

Laudanum Paracelsi laudatissimum ex Crollio.

℞ Opii Thebaici ʒiij.

L

Succi

Succi Hyosciami, debito tempore collecti, & in sole prius inspissati. ℥j. f.

Spec. diambrae, diamoschi, fideliter dispensatorum, an. ℥ij. f.

Mumiae transmarinae selectae ℥. f.

Salis perlarum, corallorum an. ℥iij.

Liquoris succini albi, per alcohol vini extracti, ossis de corde cerui an. ℥j.

Lapidis Bezoar. vnicornu animalis vel mineralis an. ℥j.

Moschi, ambrae ana ℥j.

Auripotabilis quantum vis.

Aurum potabile.

In defectu vero auri potabilis genuini nullis corrosivis inquinati, addantur oleor: anisi, carui, arantiorum.

Citriorum, nucistae,

Caryophyllorum, succini,

Succini an. gutt. xij.

Fiat ex his secundum artem Chymicam massa seu extractum, è quo ad necessarios vsus possint pilula efformari.

Laudanum siue Nepenthes Beguini.

℥ Tincturam ex Hyosciami, vncii duabus cum spiritu vini, per spiritum vitrioli vel sulphuris acido facto, extractam vt artis est:

Ex opii ℥j. vt supra extractam.

Croci Orientalis ℥ij. extractam.

Misce: & pone in loco tepido per dies quindecim, quotidie agitando. Quibus finitis, spiritum vini per balneum euoca; deinde massa in fundo remanenti adde:

Extracti castorei ℥j.

Tincturæ diambrae ex ℥ij. per spiritum vini iuniperatum, in balneo vaporoso extractam vna cum dissolvente: stet in digestionem per mensem, sapius agitando: dum omnis odor grauis euanescat, tandem adde:

Tincturæ corallorum rubeor.

Succini pellucidi præpar. ana ℥j.

Ossis de corde cerui ℥. f.

Tinctura Auri ℥ f.

Tinctura auri.

Omni-

MEDICO-CHYMICI PARS II. §3

Omnibus in mortario marmoreo mixtis, & prius contusis contundendis, adde:

Oleor: succini, macis,

Cinnamomian. ʒj.

Extracti moschi ʒ. quod tamen in mulieribus omittendum est.

Hæc omnia pone in loco temperato, vt exsiccentur, ad pilulas inde facile formandas.

Dosis gran. j. ad gran. iv.

*Præservatiuum contra pestem Godefridi Steeghii, Inuictissimi atq;
Augustissimi Rudolphi II. Romanorum Imperatoris,
Medici cubicularii.*

℞ Rad. gentianæ, Aristoloch. rotundæ,
Angelicæ, Zedoariæ an. ʒ. f.
Rad. Helenii, petasitis,
Diptami albi an. ʒij.
Cort. citri siccorum ʒj. f.
Baccarum lauri, iuniperi an. ʒiij.
Sem. acetosæ, carduiben. an. ʒj.
Herb. scordii, rutæ siccæ, an. ʒv.
Cornu ceruini præparati ʒ. f.
Vngulæ alcis, boli armenæ,
Terræ sigillatæ ana ʒij.
Santalorum citrinorum ʒiiij.
Ossum de corde cerui num. iv.
Myrrhæ sel. ʒvj. Croci Orient. ʒj. f.
Camphoræ ʒj. olei vitrioli ʒ. f.
Castorei ʒ. f. Euphorbii gr. vj.
Quinque lapidum pretiosorum ʒj.
Margaritarum præparatarum ʒj.
Foliorum auri, num. iij. Vnicornu ʒ. f.
Florum arantiorum conditor. ʒj.
Confer. rosarum, violarum an. ʒ. f.
Nucleorum nucum iuglandium bene mundatorum non
rancidorum ʒj. f.
Rob de berberis ʒiij. Rob de baccis ebullib. f.

L 2

Syr.

Syr: de acetositate citri q. s.

*Fiat conditum.**Vel sic:*

℥ Conf. Violarum, Borraginis,

Rosarum, rob de ribes,

De berberis ana ℥ij.

Spec. Diamargariti frigidi ℥j.

Foliorum auri, num. j. Spec. diamoschi ℔. s.

*cum syrupo de acetositate citri. F. conditum.**Vel sic: Eiusdem Godefridi Steeghii.*

℥ Conseruæ scordii, acetosæ,

Conser. ex pulpa citri an. ℥j.

Sem. citri, carduibened. mundat.

Spec. electuarii de gemmis an. ℥j.

Theriac. opt. ℥ij. Caphuræ ℔. s.

Rob ceraforum quantum sufficit,

*Fiat conditum: cooperiendum folio auri puri.**Vel:*

℥ Flor. Arantiorum conditorum,

Conseru. acetosellæ an. ℥j.

Elect. liberantis, conser. rosar.

Theriaces Venetæ optimæ an. ℥. s.

Cornu cerui præparati ℥. s.

Terræ Lemniæ ℥j.

Quinque lap. pretiosorum præpar. ℥. s.

Foliorum auri, num. iij.

*Cum syr. de acetos. citri F. conditum.**Vel:*

℥ Confectionis de Hyacintho,

Alkermes, liberantis an. ℥. s.

Cornu Monocerotis ℥j.

Lapidis Bezoartici ℥i.

Foliorum auri, ℔. s.

Cum syr. conser. flor. arant. q. s.

*Fiat conditum.**Vel:*

Vel: Pulvis eiusdem contra pestem puerorum.

- ℥ Boli armenæ, Terræ sigill. an. ℥j.
Cornu monocerotis ℥j.
Margaritarum præparat. ℔. f.
Quinque lapidum pretiosorum. ℥. f.
Foliorum auri, num. j.
Vngulæ alcis, sem. pæoniæ an. ℥j.
Rad. Angelicæ, diptamni albi,
Sem. Carduibenedicti an. ℥j.
Lapidis Bezoartici ℥. f.

Lenigentur exacte. Fiat pulvis.

Vel: Eiusdem aqua Theriacalis.

- ℥ Rad. Diptamni albi,
Angelicæ, ostrutii an. ℥iij.
Herb. scordii, acetosæ an. ℥ij.
Baccar. hederæ ℥j. f. Sem. citri ℥j.
Corticum citri ℥vj.

Exacte confusa, macerentur in dupli vase, in vini distillationis Baccar. iuniperi lib. iij. Vas obturetur. Dein

- ℥ Foliorum auri puri ℥j. f.
Terræ Lemniæ ℥j. f.
Santalorum citrinorum ℥ij.
Caphuræ ℥ij. Croci ℥. f.
Theriaces optimæ ℥iij.

Exacte levigata & permixta, macerantur vasculo vitreo, in aqua vita Imperatoria, vel in eius defectu iuniperi prædictæ lib. j. f. obturetur vasculum loco calido. Tum

- ℥ Cornu ceruini præparati ℥. f.
Rasuræ eboris ℥ij. f. Cornu monocer. ℥j.
Ossium de corde cerui num. iij.
Margarit. splendidar. præpar. ℥j.
Sphyrorum præparatorum ℥. f.

Exacte levigata macerentur succo citri. post triduum omnia confusa destillentur secundum artem, aqua extillans diligenter excipiat vasculo in quo suspendantur ambra & molchi nodulo incluso an. ℔. f. ℥ eius aquæ destillatæ.

L 3.

syr.

syr. conseruationis flor. arantiorum, vel de cort. citri ana ℥j. Eibat, suder.

Conditum eiusdem in Quartana continua.

- ℥ Confer. Radici Buglossæ ℥j.
 Florum borrag. violarum,
 Nenupharis an. ℥j. f.
 Cort. citri conditorum ℥j. f.
 Confer. flor. anthos, melissæ an. ℥j. f.
 Syrupi de pomis redolentibus ℥j.

Fiat conditum, cooperiatur folio auripuri. Idem ille commendat in vitis spirituum aquas aureas, & armillas attingentes magnas in carpis arterias lib. 1. Medicinæ practicæ, cap. 30. fol. 209. Idem lib. 7. medicinæ pract. cap. 6. commendat in alui fluxu colliquatiuo, qui febres pestilentes solet comitari, aquam extinctionis auri, & chalybis &c.

Pulvis admirandus ad cerebri vitia, in primis epilepsiam & vermes: incerti authoris.

- ℥ Succini albi ℥ij. Cranii humani,
 Ungulæ alcis, rad. pœoniæ maris,
 Sem. pœoniæ, rutæ,
 Cymini, cinnamomi ana ℥ij.
 Foliorum auri, ℥ f.
 Cinnabarii montani ℥j.
 Margaritarum præparatarum,
 Corallorum præparatorum ℥ f.

Fiat pulvis. Dosis ℥j. ad ℥ij.

Pilule ophthalmicæ D. Fabri.

- ℥ Massæ pilularum cochiar. ℥ij.
 Lucis maiores, sine quibus an. ℥j.
 Diagridi gr. v. aquæ fœniculi q. f.

Fiant pilule quæ auro obducantur.

Vel: Pilule Cephalicæ ignoti authoris.

- ℥ Pil. de Hiera simpl. ℥j.
 Aurearum, Rhabarb. electi an. ℥ f.

Tro-

Trochiscorum de Rhabarb. ʒj.

Aquæ cichorii q. sufficit,

Fiant pilulæ xvj. auro deaurentur.

Vel: Magdaleon pro pilulis incerti authoris.

℥ Pil. de Rhabarb. hieræ simpl. an. ʒj.

Trochiscorum de agarico ʒ. f.

Rhabarb. electi, epithymi,

Specierum diarrhodon abba. an. ʒj.

Mastiches ʒ. f. Aloes rosatæ ad pondus omnium, cum
melle rosato, fiat Magdaleon. Huius massæ ʒj.

Fiant pilulæ vij. Auro obducenda.

Pilula aurea siue magica, Marsilii Ficini.

℥ Foliorum auri, gr. xij.

Thuris myrrhæ, croci,

Ligni aloes, cinnamomi,

Cort. mali citri, melissæ,

Serici-crudi, menthæ,

Been albi ac rub. an. ʒ. f.

Rosar. rub. santali rub.

Corallorum rubeorum,

Myrobalanorum emblicarum,

Chebularum, indarum an. ʒj.

Aloes lotæ ad pondus omnium.

Fiant pilulæ, cum vino optimo.

[Pilula ad hydropem, incerti authoris.

℥ Spicæ nardi Indic. hepatis lupini an. ʒj.

Eupatorii ʒj. Olei vitrioli gutt. ij.

Syr. de absinth. q. f.

*Fiant xxx. pilula, auro cooperta. Dosis ʒj. cum vino
absinthiaco.*

Pilula antipodagrica D. Lagneri.

℥ Massæ pilulæ aggregat. arabic.

Alephang, Celsaris ana ʒj.

Alhan-

Alhandal. Hermodactylorum,
Deagarico an. ʒj. Diagrid. ʒij.
Hellebori nigri ʒv.

Puluerisanda pulueriscentur.

Aquæ saluiæ q. sufficit.

Fiant pilule auro obducendæ.

Vel:

℥ Massæ pilular. Alephang. ʒj.
Trochiscor. Alhandali ʒj.
Aquæ mellis q. sufficit,

Fiant pilule x. deaurentur.

Vel:

℥ Pilular. Alephangin.
Aloesrotatæ an ʒ. s.
Trochiscorum Alhandali ʒ. s.
Cum philonio Romano,

Fiant pilule viij. deaurentur.

Vel:

℥ Pilular. aggregatiu. mēf. ʒij.
Aurearum ʒj.
Trochiscorum de violis gr. iv.
Aquæ Betonicæ q. s.

Fiant pilule vij. deaurentur.

Pilule in dolore Ischiatico, D. Pistorii.

℥ Balsami ex aloë & rhæbarb. inspissati ʒ. s.
Oleor. carui gutt. iij. Nucis mosch. gut. ij.

Formentur pilule & deaurentur.

Vel: In suffocatione vteri.

℥ Pil. cochiar. ʒj. de agerico ʒj.
Trochiscorum de violis gr. viij.
Castorei gran. ij.
Aquæ saluiæ quantum sufficit,

Fiant pilule vij. deaurentur.

Vel:

Vel: Pro catharro ante somnum.

- ℥ Pilular. hieræ simplicis,
Aloes lotæ an. ʒ. ſ. Thuris,
Storacis an. ʒj. Boli armen. præpar. ʒ. ſ.
Mellis roſati q. ſufficit.

Fiant pilula xij. deaurentur.

Vel:

- ℥ Pilul. de Hiera ſimplici, ʒ. ſ.
Aloes Roſatæ, de Rhabarbaro an. ʒj.
Aquæ cinnamomi q. ſufficit.

Fiant pilula ix. deaurentur.

Diamargariton frigidum Hiſpanorum, ex Amati Luſitani

Centuria prima curat. 21.

- ℥ Saphyrorum, Hyacinthorum,
Smaragdorum, ſuccinī,
Coralli albi, coralli rubri,
Margaritarum, ſpodii, an. ʒj.
Raſuræ eboris, cornu C. vſti,
Serici crudi, corticum citri,
Seminis papaueris albi an. ʒiiij.
Sem. acetofæ, portulacæ,
Gummi Arabici, tragacanthi,
Roſarum, Doronici,
Tormentillæ, glyzirrhizæ,
Ligni aloes, amyli,
Santal. omnium, coriandri præpar. an. ʒvj.
Caphuræ ʒiiij. Moſchi ʒj.
Ambre ʒij. oſſis è corde C. ʒj.
Auri, argenti, an. ʒj.
Sacchari quantum ſufficit,

Fiant & l. a. efformentur rotula. Apud Valentiniānos & Hiſpania Medicos ſunt in uſu.

Diamargariton frigidum Nicolai.

- ℥ Santalorum omnium, Violarum,

M

Sem.

Sem. melonum excorticati,
 Trochiscorum Diarrhodon, an. ℥ij.
 Serici crudi, ossis de corde cerui,
 Spodii, Daronici Romani,
 Been albi ac rubri,
 Spicæ nardi, croci an. ℥ij.
 Margaritarum integr. & perforat.
 Rasuræ eboris, saphyrorum,
 Hyacinthorum, smaragdorum,
 Iaspidium viridium, Ligni aloes,
 Seminis Endiviæ, acetosæ,
 Ambræ cineritiæ an. ℥.ℓ.

Auri optimi. ℥j.

Caphuræ ℥j. Moschi gran. ij.

Sachari quantum sufficit.

Confert in magnis febrium inflammationibus. Iecinerosis prodest, & appetentiæ deiectione, syncope, cordis vibratu, & palpitatiōne viribus imbecillis succurrit, tussiculosis & Asthmaticis. In magna virium prostratione vitur in cibatu & sorbitionibus.

Confectio de hyacintho D. Ludouici Mercati.

℥ Hyacinthorum electorum ℥.ℓ.
 Boli armeni aqua rosacea loti,
 Terræ sigillatæ, Diptamni,
 Tormentillæ, carlinæ,
 Been albi ac rubei,
 Spicæ nardi an. ℥ij.
 Nucleor. nucis iuglandis minime rancidi.
 Trochiscorum de camphora ℥j. ℓ.
 Granorum tinctorum,
 Croci, gentianæ,
 Myrrhæ ros. rubrarum,
 Santal. omnium, sem. Iuniperi,
 Rasuræ eboris, cornu cerui vsti an. ℥j.
 Ossium de corde cerui num. ij.
 Sem. citri mundati,

Aceto

Acetosæ, bombacis,
 Portulacæ an. ʒ. l.
 Sapphirorum, Smaragdor.
 Margaritarum, serici crudi an. ʒij.
 Sem. rutæ, santonici an. ʒj.
 Ambræ griseæ ʒiiij.
 Panniculorum auri & argenti ana num. xij.
 Syrupi de acetositate citri q. l.

Fiat confectio liquida in forma opiata.

Pulvis eiusdem contra Melancholiam.

ʒ Cinnamomi ʒj.
 Amygdalarum dulcium num. x.
 Sem. anisi. ʒ. l. Caryophyllorum,
 Zingiberis, zedoariæ an. ʒj.
 Menthæ, melissæ,
 Thymi, samfuchi,
 Sem. pæoniæ & citri an. ʒ. l.
 Pulu. ele&uarii de gemmis ʒiiij.
 Ambræ gran. v. Moschi gr. ij.
 Foliorum auri, num. x.
 Sachari rosat. in tabellis facti ad pondus omnium
Fiat pulvis.

*Electuarium D. Ludouici Mercati præstans in
 Melancholia.*

ʒ Succipomorum fragrantium,
 Vini granatorum dulcium an. ʒj.
 Aquæ rosarum ʒiiij.
 Conseru. Borræg. & Bugloss. an. ʒj.
 Sachari albissimi ʒiiij.
Bulliant lento igne ad mediocrem crassitudinem, & adde
 Margaritarum præparat. ʒj.
 Pulu. ele&. de gemmis ʒij.
 Corallorum vtriusque,
 Spodii, rasuræ eboris,
 Cornu vnicornu,

Offis de corde cerui an. ʒj.

Sem. acetosæ, citri,

Pœoniæ, rosarum rub. an. ʒ. l.

Amigdalorum mundatarum num. x.

Granorum pini recentium, in hydromelite lotorum
num. xv.

Sem. frigidorum maior. an. ʒj.

Galliæ moschata ʒ. l. Ambræ gr. iv.

Laminarum auri, num. x.

Mirobal. citrinorum, & Indorum confect.

Corticis citri conditæ an. ʒj.

*Omnia incorporentur in mortario marmoreo cum syr. Borriginis & de
mentha.*

Pulvis D. Mercati in syncope.

℞ Cort. citri ʒj. Margaritar. ʒ. l.

Citri conditi, sem. melonum,

Sem. acetosæ an. ʒij.

Limatura auri, Sapphyri,

Smaragdi, hyacinthi an. ʒj.

Sachari ʒiiij.

Misce fiat pulvis.

Dosis ʒ. l.

Mistura eiusdem in Lienteria.

℞ Pirorum immaturorum,

Malorum cydoniorum,

Granatorum acidorum,

Dactylorum immaturorum an. ʒj.

Coquantur cum mellis rosacei lib. j. donec inspissentur, subductis ab igne, adde

Macis, acaciæ,

Garyophyllorum an. ʒj.

Cinnamomi, balaustriorum an. ʒj. l.

Cum aqua deaurata datur ʒ. l.

Tabule D. Mercati pro pragnantibus.

℞ Margaritarum ʒj. l.

Hyacinthi ʒ. l. Cinnamomi,

Caryo-

Caryophyllorum, macis an. ℥ij.

Limaturæ auri & argenti an. ℥j.

Sachari albißimi lib. j.

Dissoluatur in ℥iij. Aquæ rosarum, & fiant Tabellæ.

Vel: Eiusdem talis confectio.

- ℥ Succi pomorum dulcium,
 Buglossæ, despumatorum an. ℥v.
 Doronici, corticum citri,
 Flor. Borræ. Rosarum rub.
 Been albi ac rubri,
 Coralli, limaturæ eboris an. ℥iij.
 Spodii, Nucis,
 Galliæ moschatæ, carabæ,
 Ossis de corde cerui,
 Santalorum rubeorum an. ℥iij.
 Sem. Basiliconis, Flor. myrti,
 Melissæ, coriandri,
 Cinnamomi, Zedoariæ,
 Galangæ, spicæ Nardi,
 Ligni aloes, fetici minutim incisi an. ℥ij.
 Myrobalanorum ℥iij.
 Smaragdorum, hyacinthorum,
 Saphyrorum, granatorum præpar. an. ℥j.
 Margaritarum præparat. ℥iij.
 Limaturæ auri & argenti an. ℥ij. f.
 Ambra gr. x. Moschi ℥j.

Fiat secundum artem confectio aurea.

Conditum in epilepsia vide apud Mercatum tom. 5. consult. 3. fol. 11. conditum in animi deliquio consul. 27. fol. 152. Ophthalmicum de puero: morbis, & curat. libr. 2. cap. 22. fol. 246. Aquam hordei deauratam, ibidem fol. 247.

Conditum in febre syncopali continua à bilioso humore.

Petri Foresti.

- ℥ Conferu. Rosar. Borræ. an. ℥j.
 Corticum citri conditi. ℥j.

M 3.

Fra-

ANATOMIÆ AVRI, SIVE TYROCINI

Fragmentorum omnium lapid. pretios.

Margaritarum an. ʒ. ʒ.

Scobis auri & argenti an. ʒ. ʒ.

*Sachari q. sufficit. Fiat conditum.**Vel: Eiusdem conditum in febre syncopali intermittente.*

℥ Confer. Rosarum, Rad. Bugloss. an. ʒ. ʒ.

Corticum citri conditi ʒj.

Fragmentorum lapidum pretiosorum,

Margaritarum an. ʒ. ʒ.

*Deauretur foliis auri.**Ius restaurans Petri Foresti in febre hectica.*

℥ Capum deplumatum, enisceratum, lotum cum aqua ros. inde cum in partes dissectum, in poculum orificii stricti, (si sit cum vino contusus etiam nihil nocebit) huicque adde

Vini odoriferi albi Rhenani lib. j.

Sachari albissimi lib. ʒ.

Conferuæ violarum ʒj.

Conf. Borrag. Buglossæ an. ʒj. ʒ.

Nenupharis, rosar. an. ʒj. ʒ.

Pulu. specierum diarthod. abbat. ʒij. ʒ.

Spec. diatragacanthi frigidi,

Diamargariti frigidi an. ʒj.

Trium santalorum ʒij. ʒ.

Spec. aromatici rosati ʒj.

Ducati aurei purissimi num. vij.

*Coquantur in balneo maris, lento igne ad horas octo, & fiat ius restaurans.**Pasta regalis Petri Foresti.*

℥ Pulpa caponis, perdicis ana ʒij.

Amygdal. dulcium aqua rosarum maceratarum & depilatarum ʒij.

Pinerum retentium, lotarum in aqua ros. ʒ. ʒ.

Phisticorum ʒij.

Terantur vltima contritione, addendo:

Gummi Arabici, tragacanthi an. ʒ. ʒ.

Spec.

Spec. diarrhodon abbatis,
 Diatragacanthi frigidi, an. ℥. f.
 Spec. haly, contra phthisin,
 Diapenidii an. ℥j.
 Confer. violarum, Borriginis an. ℥. f.
 Conferu. rosarum vnus an. ℥ij.
 Pulu. cinnamomi electi ℥i.
 Manus Christi cum perlis ℥iij.

Exigua aquarosea adiecta, fiat pastaregalis, foliis auri obducta.

Conditum in Hemitritao medio: Petri Foresti.

℥ Conferu. Rosar. summit. absint. Roman.
 Diacydonii sine speciebus,
 Conf. Borrag. Bugloss. an. ℥. f.
 Manus Christi cum perlis ℥j.
 Cortic. citri conditi ℥iij.
 Syr. Acetosit. citri q. f.

Fiat mixtura auro cooperta.

Electuarium Petri Foresti in phrenitide.

℥ Conferu. Nymphaeæ, violar.
 Fol. acetosæ an. ℥. f.
 Conf. Rosar. Bugloss. an. ℥ij.
 Diamargariti frigid. ℥. f.
 Manus Christi ℥iij.
 Fragment. lapid. pretiosorum,
 Corallorum rub. an. ℥. f.
 Sem. portulacæ, acetosæ,
 Endruia an. ℥. f.
 Syr. acetos. citri, de ribes an. ℥. f.

Misce & bracteis auri cooperiatur.

Conditum eiusdem in Melancholia.

℥ Sachari, Bugloss. fumar.
 Violar. lupuli an. ℥j.
 Sachari rosacei ℥ij.
 Syrupi de pomis,

ANATOMIÆ AVRI, SIVE TYROCINI

De cort. citri, ex infus. ros. an. ℥i. f.
 Dianthos ℥. f. confect. diambæ ℥ij.
 Foliorum auri, num. v.

Misce, Fiat conditum.

Trochisci eiusdem aurati, in Epilepsia.

℥ Cinnamomi optimi ℥j.
 Rad. & sem. pœoniæ an. ℥ij.
 Zingiberis cubebæ,
 Caryophyll. macis an. ℥j.
 Nucis moschat. conditæ ℥j.
 Spec. cordial. spec. aromat. caryoph. an. ℥. f.
 Specier. diambæ, diamoschi an. gr. v.
 Sem. citri ex corticari ℥j.
 Aquæ epilepticæ Erasti q. f.
 F. l. a. Trochisci auro obducti.

Vel:

℥ Sem. pœoniæ ex cort. ℥. f.
 Margarit. præparat. ℥. f.
 Macis ℥j. Foliorum auri, num. vj.
 Sachari albissimi ℥v.

Cum aqua epileptica Langii F. trochisci. Has aquas epilepticas describit Petrus Forestus in suis observationibus Medicin: lib. 10. de cerebri morbis, observatione 55. pag. 383. Ibidem commendat aurum & argentum in palpitatione cordis. lib. 17. de cordis ac mammillarum affectibus observatione v. fol. 102.

Pilule Petri Foresti in Paralyse.

℥ Pilularum cochiarum ℥. f.
 Pilularum aurearum ℥. f.

Fiant pilule viij. auro obducenda.

Pulvis aureus Iacobi Foresti pestilentialis.

℥ Ligni aloes, Xyloaloes,
 Carpobalsami, been vtriusque,
 Granorum ribes, boleti cerui,
 Cornu C. viti, sem. citri,

Aceto-

Acetosæ, ozymi,
 Flor. rosar. anthos,
 Hyperici, diſamni,
 Bugloſſæ, Borriginis,
 Meliſſæ, carabæ,
 Spiæ vtriuſque,
 Veſicarum hirci, leporis,
 Boli armeni, terræ ſigillatæ,
 Baccar. iuniperi in aceto infuſarum.
 Valerianæ, pimpinellæ,
 Enulæ, peucedani,
 Serpentariæ vtriuſque,
 Ariſtol. rot. Tormentillæ,
 Verbenæ, agrimoniz,
 Scabioſæ, rutæ,
 Abſinthii, ſaluiz,
 Betonicæ, pulegii,
 Centaurii, marathri,
 Baccar. lauri, maſticis,
 Mumiz, gentianæ,
 Macis, cubebæ,
 Cardamomi, halicacabi an. ʒij.
 Santali vtriuſque ſtoechad. vtriuſque,
 Zedoariæ, caryophyllorum,
 Galangæ, croci,
 Calami aromatici an. ʒ.ß.
 Cort. citri, ſpodii,
 Raſuræ ebonis, ſchœnanthi,
 Doronici, ſerici crudi,
 Corallorum vtriuſque an. ʒviij.
 Margaritarum vtriuſque,
 Rubini, hyacinthi,
 Smaragdi, camphoræ,
 Ambre an. ʒij. Cinnamomi,
 Zingiberis an. ʒij.
 Foliorum auri, num. xv.

N

Sachari

Sachari albiſſimi lb. ij.

Miſce, Fiat pulvis aureus.

Vel: Pulvis eiſdem.

- ℞ Rad. diſtamni, Tormentillæ,
Boli ameni veri præparati,
Terræ ſigillatæ veræ an. ℥vj.
Rad. gentianæ, petasitis,
Beronicæ an. ℥j. Santal. rub. ℥j.
Raſuræ eboris, corr. citri,
Corall. rub. oſſis de corde cerui,
Radiciſ Zedoariæ an. ℥ſſ.
Margaritarum puriſſimarum,
Ben vtriuſque an. ℥ij.
Quinque lapidum pretioſor. an. ℥j.
Succini, vnicornu veri an. ℥ſſ.
Foliorum auri, & argenti an. num. iij.

Miſce, Fiat pulvis tenuiſſimus.

Dofis ℥ij. ad ℥j.

Pulvis alius peſtilentialis Petri Foreſti.

- ℞ Rad. petasites, Tormentillæ, an. ℥iij.
Rad. diſtamni albi ℥j.
Rad. beronicæ, gentianæ an. ℥ſſ.
Cortic. citri, oſſis de corde cerui,
Raſuræ eboris, vnicornu an. ℥ſſ.
Fol. ſcabioſæ, diſtamni cretici,
Sem. citri an. ℥ij.
Baccarum iuniperi ℥j.
Radiciſ pimpinellæ ℥ſſ.
Margaritarum puriſſimarum,
Saphyri an. ℥j.
Foliorum auri, & argenti an. ℥ſſ.

Miſce, Fiat pulvis.

Dofis ℥ij. ſſ. ad ℥j.

Vel: Talis eiſdem pulvis peſtilentialis.

- ℞ Rad. Tormentillæ, gentianæ,

Peta-

Petasites, Betonice an. ℥ij.
 Fol. dictamni veri cretici ℥j.
 Boli veri cum aqua scabios. præpar. ℥℥.
 Cort. mali citri, rasuræ eboris,
 Ossis de corde cerui an. ℥. ℔.
 Fol. scabiosæ exsiccatæ ℥ij.
 Rad. Zedoariæ ℥. ℔.
 Sem. citri, baccar. iuniperi an. ℥j.
 Santali rubei ℥. ℔. Been vtriusque an. ℥j. ℔.
 Margaritarum puriss. ℥j.
 Succini, vnicornu veri,
 Quinque lapid. pretiosorum an. ℥℔.
 Foliorum auri & argenti an. num. iij.

Fiat pulvis subtilissimus.

Pulvis Foresti Dysentericus.

℥ Limatura auri, ℥j.
 Margaritarum puluerisat. ℥iij.
 Manus Christi cum perlis ℥ij.
 Misce cum conferva berberis.

Pulvis Hollerii in dysenteria seu fluxu.

℥ Limatura auri, ℥j.
 Diamargar. recenter præparati ℥℔.
 Nucleis moschatæ ℥. ℔.
 Margaritarum,
 Saphyri, smaragdi an. ℥ ℔.
 Panis sacchari ℥. ℔.

Fiat pulvis. Interea etiam vititur pulvere unicorn. cornu cervi cum vino tenui odorifero, diluto aqua, in qua aurum extinctum est.

Electuarium Hollerii Dysentericum aureum.

℥ Conseru. Rosar. ℥j. ℔ Cort. citri ℥j. ℔.
 Conser. cort. citri conditi cum saccharo ℥j.
 Margaritarum electarum ℥j.
 Hyacinthi, smaragdi an. ℥℔.
 Serici crudi ℥j.

Sem. citri mundati ℥ij.ß.

Acetosæ ℥.ß. Boli armeni veri,

Terræ sigillatæ an. ℥ij.

Limatura auri, ℥i. Vnicornu,

Cornu cerui, rasuræ eboris an. gr. iv.

Sachari albissimi ℥ix.

Foliorum auri, num.x.

Fiat conditum ad formam sachari rosati, cum aqua rosacea moscata.

Pulvis Nicolai Florentini in syncope.

℥ Lap. pretiosorum Sapphyri,

Hyacinthi, Rubini,

Smaragdi, granati an. ℥.ß.

Corallorum vtriusque,

Offis de corde cerui, spodii,

Limatura auri & argenti,

Succini optimi an. ℥ij.

Croci, Ligni aloes an. ℥j.

Cinnamomi optimi ℥iij.

CrySTALLI, ambre an. ℥.ß.

Tritis ac permixtis omnibus. Fiat pulvis.

Mixtura Duncani Lidelii Scori in Hæctica.

℥ Conferu. Violarum, Buglossæ an. ℥j.

Nymphaeæ ℥.ß. Spec. diamar. frig. ℥ij.ß.

Elect. de gemmis frig. vel elect. resumpt.

Margarit. præpar. vel solutionis eiusdem ℥.ß.

Spodii de ebore, offis de corde cerui,

Corallorum rubeorum an. ʒ.ß.

Foliorum auri, num. ij.

Syr. violarum, Buglossæ an. q.ß.

Fiat mixtura.

Vel: Eiusdem mixtura ad Tertianam continuam.

℥ Confer. Rosar. Violarum,

Acetosellæ an. ℥.ß.

Theria-

Theriaces, de citro ꝑvj.
 Spec. diamargariti frigidi,
 Ele&. de gemmis frig. an. ʒij.
 Confe&. Liberantis ʒj.
 Solutionis margarit.
 Solutionis corallorum ex succo citri vel limonum ʒj.
 Offis de corde cerui, aut potius,
 Extremitatum cornu C. præpar. succo ferodii ʒj.
 Foliorum auri, num. iij.

Cum syr. acidi citri, Fiat mixtura ad formam opiata.

Vel: Eiusdem mixtura in Tertianâ notâ intermittente.

℞. Conferu. Borrâg. Buglossæ,
 Rad. cichorii conditi an. ʒ.ß.
 Corticum citri conditi. ʒij.
 Spec. diarrhodon abbat. ʒ.ß.
 Diamar. frig. dianthos an. ʒj.
 Corall. rubeorum præpar. ʒ.ß.
 Cum syr. Buglossæ & Endiuiz ana, .

Fiat mixtura cooperta foliis auri.

Vel: Conditum eiusdem in febre syncopati.

℞. Conferu. ros. rubear. ʒj.
 Borrâg. Bugloss. an. ʒ.ß.
 Spec. Diamargariti frigidi,
 Spec. de gemmis frig. an. ʒ.ß.
 Confe&. Alkermes de Hyacintha an. ʒ.ß.
 Margarit. præparatarum,
 Corall. rub. offis de corde C. aut eius loco summitatum
 cornu C. succo ferodii præp. an. ʒ.ß.
 Foliorum auri, num. ij.

Cum syr. acidi citri. Fiat conditum.

Pulus Duncani in peste Bezoarticus.

℞. Lapidis Bezoartici ʒij.
 Solut. margar. in succo limonum,
 Solutionis corallorum,

ANATOMIÆ AVRI, SIVE TYROCINIE

Vnicornu verum, aut summit. C. C. præpar.

Offis de corde cerui,

Smaragdorum præparatorum an. ʒj.

Terræ Lemniæ veræ,

Beli Oriental. aqua carduib. præpar.

Tormentillæ an. ʒ. ʒ.

Lignialoes, Zedoariæ,

Corticum citri odoratissimorum,

Succini albi an. ʒj.

Santali citrini ʒ. ʒ.

Ambra grisea ʒ. ʒ. Molchi gr. iv.

Foliorum auri, num. iij. Camphoræ gr. ij.

Sachari candi ʒ. ʒ.

Fiat pulvis subtilis in lapide porphyretico. Dosis ʒ. ʒ. ad ʒij. pro mulieribus omitte Moschum & Ambram.

Confectio in grauidarum affectibus & fœtus confortatione, tempore pestis. Eiusdem.

℞ Granorum Alkermeselecti ʒj.

Rad. Tormentillæ ʒij.

Nucis moschatae ʒj.

Santali citrini rubri,

Garyophyll. margar. præparat.

Corall. rub. præparat. an. ʒ. ʒ.

Foliorum auri, num. ij.

Pulueriscentur subtiliter, & cum sachari albi q. s. soluti aqua rosar. F. confectio in Tabulis.

Conditum eiusdem in febris pestilentiali lenta.

℞ Conseru. florum Buglossæ,

Florum caryophyllorum an. ʒvj.

Florum calendulæ,

Cort. citri conditi an. ʒ. ʒ.

Spec. elect. liberantis ʒij.

Spec. de gemmis,

Diacrhodon abbatis an. ʒj.

Margaritarum præparatorum,

Coral-

Corallorum præparatorum an. ʒ. ʒ.

Cornu C. succo scordii præpar. ʒij.

Foliorum auri, num. iij.

Confect. Alkermes ʒj. ʒ.

Syr. de corticibus citri q. ʒ.

Fiat conditum.

Vel: Eius conditum in febris ardentiori, cum magna siti.

℞ Conferu. Acetosellæ,
Rosarum rubearum an. ʒj. ʒ.
Robi ribes aut berberum ʒj. ʒ.
Spec. Diamargariti frigidi. ʒij.
Elect. de gemmis frigidis ʒ. ʒ.
Solutionis Margaritarum,
Solut. Corall. in succo limonum,
Cornu cerui præpar. an. ʒj.
Smaragdi, rasuræ eboris an. ʒ. ʒ.
Trochiscorum de camphora ʒ. ʒ.
Foliorum auri, num. iv.
Syrup. acidi citri q. sufficit.

Fiat conditum.

Pulvis eiusdem in variolis & morbillis.

℞ Cornu cerui succo scord. præpar. ʒj.
Rasuræ Eboris, Corall. rub. præpar. an. ʒj.
Margaritarum præpar. ʒ. ʒ.
Sem. Carduibened. excorticati ʒj.
Spec. liberantis ʒij.
Fol. Auri Num. ij.

M. Fiat pulvis subtilis.

*In aqua feniculi vel carduibenedicti, vel florum lini, vel decocto florum
Calendula, Sacharo dulcurata, aut suspendatur ex nodulo lineo raro in potu.*

Laudanum opiatum Ducani Lidelii Scoti.

℞ Cinnamomi, macis,
Garyophyllor. Tormentillæ,
Nucis moschat. Zedoariæ an. ʒij.
Galangæ, Zingiberis,
Rad. Angelicæ an. ʒj. ʒ.

Mo.

Florum cordialium an. p. j.

Croci ℥vj.

Pulverisentur omnia, & cum spiritu vini quantum sufficit, extrahatur tinctura: similiter

℥ Opii Thebaici ℥iiij.

Extrahatur tinctura omnis cum aqua cinnamomi, deinde misceantur tinctura, & in vitro bene obturato circulentur aut digerantur in loco calido per aliquot septimanas, post separetur menstruum, & extracto admisce extracti ligni aloes,

Santali citrini, succini albian. ʒj.

Solutionis margaritarum,

Solutionis coralliorum,

Lapidis Bezoartici an. ʒ ss.

Auri diaphoretici ʒ ss.

Olei anisi ʒj. Olei cinnamomi,

Olei Nucis mosch. destill. an. gut. vij.

Olei cort. citri gutt. v.

Pro maribus moschi ʒ ss.

Ambra ʒj.

Pro femine hysterica, extracti castorei ʒ ss.

Deducantur ad perfectam consistentiam. Fiat laudanum opiatum.

*Confectio Marsilii Ficini fovens membra precipua
ac spiritus.*

℥ Cinnamomi electiss. ℥iiij.

Myrobalanorum chebulor. ʒij.

Emblicar. Rosarum, croci an. ʒ ss.

Santalorum rubeorum ʒij.

Corallorum rubeorum ʒj.

Sachari albissimi q. s.

Coque cum aqua rosarum & succo citri & limonum ana: partibus aequalibus, deinde adde,

Moschi, Ambra ana ʒj.

Fiat confectio in mortulis auro inuolutis.

Corroborans electuarium eiusdem.

℥ Sachari cum floribus Buglossæ cocti ʒij.

Cort. pomi citri, saccharo conditi ʒj.

Chebu-

*Aurum dia-
phoreticum.*

Chebularum conditar. ℥ij.

Cinnamomi electi ℥j.

Santali vtriusque,

Corallorum vtriusque,

Serici coccinei crudi ac concissi,

Margaritarum, croci an. ʒ.ß.

Auri, argenti, an. ʒj.

Ambra, musci an. gr. ij.

Succi citri, succi limon. q. s.

Fiat cum saccharo electuarium.

Vel: Eiusdem tale corroborans electuarium.

℥ Amygdal. dulcium ℥iv.

Nucleorum pineorum per diem ablutorum,

Seminis cucumeris an. ʒj.

Sachari candi ℥iv.

Sachari albissimi lib. j.ß.

Funde cuncta hac aqua rosacea, atque limonis & citri, in qua extinctum fuerit ignitum aurum & argentum, simul coque suaviter: deum adde

Cinnamomi, been rubri,

Santali rubri, corall. rub. an. ʒj.

Margaritarum nitidissimarum,

Croci, serici crudi coccinei attriti an. ʒ.ß.

Auri & argenti, an. gr. xij.

Hyacinthi, Smaragdi,

Sapphyri, carbunculi an. ʒj.

Fiat confectio elegans.

Confectio eiusdem confortans.

℥ Myrobalan. Emblicarum,

Belliricarum, Indarum,

Chebularum an. ʒj.

Cinnamomi ʒij.

Doronici, rosarum purpur. an. ʒj.

Santalorum rubeorum ʒij.

Croci Orientalis ʒj.

Moschi, Ambra an. ʒj.

Sachari albiſſimi q. ſ.

*Cum aqua roſarum & ſucco citri F. l. a. conditum in morſulis, qui auro ſunt
evadendi.*

Electuarium eiſdem pro confortatione ſpiritus.

℥ Myrobalan. chebularum ℥iij.
Embl. Indar. Belliric. an. ℥j.
Doronici ℥. β. Cinnamomi ℥ij.
Croci ℥j. Ambra, moſchi an. ℥j.

*Contundantur diligenter, & cum tantum ſacharo roſaceo miſceatur, ut gi-
ſui ſatiſſiat, deinde adde*

*Santalor. rubeorum q. ſ. pro colore, cum melle emblicarum vel chebu-
larum Fiat electuarium molle, cui adde totidem auri folia, quod prædicta ſunt
uncia.*

Magica medicina pro ſenibus, Marſilii Ficini.

℥ Thuris ℥ij. Myrrha ℥j.
Auri in folia ducti ℥. β.

*Contundite tria ſimul, conſlate, contundite in pilulas, aureo quodam
mero (in hoc conſiſtit artificio) idque tunc opportune conſcite, quando
Diana propitio Phœbi vel Iouis gaudet aſpectu. Sumiter portiuncula hyeme cum
vino, æſtate cum aqua roſarum. Si vero, inquit Marſilius inter vos calorem quo-
vis tempore magis metuat, is myrobalan. chebulam aut emblicam æqualem,
ad thuris, myrrha & auri ſimul adiciat. Hoc humorem præternatura-
lem à putrefactione tuebitur. Hoc humoris reſolutionem longius propulſabit. Hoc
tres in vobis ſpiritus, naturalem, vitalem, animale ſoutebit, confirmabit, corro-
borabit. Hoc ruſum vegetabit ſenſum, acuet ingenium, memoriã confortabit.*

Pulvis cordialis Hollerii in ſyncope.

℥ Corr. citri ℥j. Margaritar. ℥ij.
Sem. citri conditi, melonum,
Seminis acetofæ an. ℥ij.
Limatura auri, frag. ſmaragdi,
Hyacinthi, Saphyri an. ℥j.
Sach. albiſſimi roſar. ℥ij.

*Miſce, detur medium cochleare cum vino albo, tenui, odorifero, & parum vi-
roſo, diluto cum aqua, in qua aurum ſapius extinctum ſit.*

Electua-

Electuarium eiusdem in debilitatione hepatis.

- ℥ Pulu. diarrhod. abbat. sine moscho,
Trium fantalor. diamargar. frig. an. ℥j.
Rasuræ eboris ℥.β. Cinnam. electi,
Cornu cerui an. ℥.β.
Sachari rosacei q. s.
F. Electuarium perlozengias, auro cooperiendæ pondæris ℥iij.

Pulvis eiusdem contra pestem.

- ℥ Sachari rosati tria fantalorum,
Diatragacanthi frigidi an. ℥.β.
Foliorum auri puri num. v.
Margaritarum,
Hyacinthorum,
Ossis de corde C. an. gr. xvj.

Fiat pulvis.

In cordis tremore & pulpitatione sic commendat Hollerius aurum & argentum, dum ait: Auro & argento sic vtendum est. Calefiant in mediis carbonibus, deinde quadragesies recalsa & extinguantur in vino, aut liquore conuenienti: Liquor postea bibitur. lib. 3. chirurg. instit. cap. 4. fol. 417. ait: Ab auro & argento mollior eschera, relinquitur.

Tabella inaurata le bon in Therapia puerperarum, ad picam & malaciam.

- ℥ Cinnamomi electi ℥j.β.
Cort. cassiæ fistulæ ℥iij.
Myrrhæ ℥ij. Conf. capill. ven. ℥ij.
Sachari albi in aqua fabinæ dissoluti q. s.

Formetur tabella inaurata.

Vel: Eiusdem conditum in tali affectu.

- ℥ Conser. Rosarum,
Rad. Buglossi. condit. an. ℥j.β.
Cort. citri conditi ℥j.
Passularum mundat. ℥ij.
Pinearum mundatar: & aqua ros. infus. ℥.β.

Amygdal. dulcium ℥j.

Margaritarum non perforatarum ℥ij.

Pulu. diareos Salom. ℥ij.

Foliorum auri, num. vj.

Sachari albi q. s.

Fiat conditum.

Aqua mirabilis ad pestem Gainerii ex Iacobo Hollerio.

℥ Rad. Tormentillæ recent. lib. j.

Radicum enulæ ℥iiij.

Rad. herbæ Beton. & diptamni an lib. ℞.

Acetosæ cum seminibus lib. ij.

Vel acetosæ ℥xx.

Sem. eiusdem ℥iv.

Bugloss. Borrag. Ros. rub. sylvest. an. lib. j.

Pimpinellæ & scabiosæ lib. ℞.

Succilimonum lib. j.

Theriaces lib. ℞.

Aquæ vitæ rectificatæ lib. ij.

Sigilli Lemnii, boli armeni an. ℥ij.

Santal. albi ac rubei,

Spodii been albi ac rub.

Margarit. splendit. ℥j. ℞.

Ossis de corde C. ℥j. Raturæ eboris ℥℞.

Crocii ℥ij. Camphoræ ℥j.

Foliorum auri, ℥. ℞.

Folia auri in porphyro vel marmore plurimum agitabis cum modico mellis, ut omnino coniuncta sint. & repone in ampulla vitrea bene clausa cum aqua vitæ. Sic dimitte per dies 15. Item Margaritas tritas repone in alia ampulla cum supra dictis libra succi limonum, bene obturatur per 15. dies. Radices optimo vino lauentur, terantur, deinde succentur cum herbis & floribus loco bene mundo in umbra. Reliqua omnia reponantur in vase vitreato, & superfundatur aqua vitæ, succus limonum &c. bene obturando, ne quid exhalet. Vas fouca tripedanea sepelies, locus sit humidus, calce vitæ instratus, cui infideat vas. Deinde circumdetur. & cooperiatur vinaceis, vel fimo equino, aut vaccino omnino regatur. Tum infundatur aqua, ut par sit humiditas loci. Illic permitte 12. dies, sed sape, ut quarto quoque

quoque die, vinacea & finum commuta; tota materia transponatur in alembicum vitreum bene sigillatum, ne quid expiret. Fiat destillatio lento igne, & sine fumo. Aqua rursus iniciatur in relictum magma, & iterum destilletur, ac tertio sine fecibus destilletur in balneo Maria. Reponatur fideliter vase vitreo. Dosis cochleare vnum.

Aqua mirabilis, magnarum virtutum ex inuentione chirurgi celeberrimi, Benedicti Faentini in Bologna.

℥ Limatura auri, argenti,
Ferri, cupri, pul. storacis an. q. v.

Misceantur hac omnia inuicem, & ponantur primo in infusione cum vrina pueri, (vini bibentis) per 24. horas ad eminentiam; elapso hoc tempore vrinam decanta & secundo infunde per 24. horas cum vino optimo: & hoc tempore praterito, vinum effunde, & tertio infunde per 24. horas cum succo sceniculi: & hoc termino praterlapso, succum effunde & quarta vice superfunde lac mulieris, puerum lactantis, stet vicissim per 24. horas in infusione, & hoc tempore praterito, effunde: ac quinto infunde cum albumine ouorum ad eminentiam, digestionem & hac per 24. absoluta, tandem omnes infusiones cum limaturis coniunge, inde retorta, applicato magno recipiente, orificiis vasorum bene munitis, destilla igne lento omnem humorem & spiritum, hoc destillatum maximi aestimatur pretii, curabit enim omnem lepram canorum scabiem, aliq. humani corporis accidentia, vt vix effari queat.

Aqua mirabilis secundum Gabrielem Fallopium.

℥ Argenti, Ferri,
Plumbi, auri;
Cupri, Aurialehi,
Storacis an. q. vis.

Mixtis, procedi in omnibus cum infusione & destillatione vti iam dictum est. Hac aqua curabit etiam omnia vitia oculorum, maculas faciei, oculorum dolores, confortat visum, & conseruabit bonam valetudinem.

Aqua ad Melancholiam Sauanarole.

℥ Doronici, Zedoariæ,
Cort. citri mali, maëis.

O 3

Nucis

Nucis moschatæ an. ℥ij.
 Corall. rub. succini,
 Limaturæ eboris an. ℥ij.
 Been albi ac rubei,
 Caryophyllorum, Zingiberis,
 Piperis longi, folii,
 Spicæ, croci, cardamomi an. ℥j.
 Trochiscorum diarrhodon,
 Agallochi an. ℥.ß.
 Cinnamomi, Galangæ,
 Zurumbet an. ℥j. ß.
 Foliorum auri, argenti an. ℥j.
 Margaritarum ℥iij.
 Fragment. saphyri,
 Hyacinthi, smaragdi an. ℥.ß.
 Moschi ℥.ß. Ambre ℥ij.
 Myrobal. emblicor. ℥v.
 Rosarum ℥j.
 Vini optimi q. sufficit,

Macerentur, digerantur & destillentur.

*Electuarium præstans, cum aqua solis aurea, incerti
authoris.*

℥ Rad. Tormentillæ, verbenæ,
 Chelidoniæ, valerianæ,
 Serpentariæ, ostrutii,
 Diptamni, gentianæ,
 Morfus Diaboli, cyperi,
 Piperis, Aristol. rotundi,
 Boleti ceruini, angelicæ, vincetoxici,
 Zedoariæ, enulæ,
 Ireos, boli Oriental. an. ℥j.
 Rad. pæoniæ, pimpinel.
 Rhapontici, visci quercini, cardamomi,
 Cubebarum, galangæ,
 Calami aromatici an. ℥ij.
 Cort. arant. cort. cibri,

Santal.

Santal. citrin. nuc. Ital.
 Amygdalarum, Aloes,
 Terræ sigillatæ an. ℥ij.
 Rad. liquiritiæ ℥v.
 Pomorum aurant: Limonum an. num. iij.
 Baccarum lauri, castorei,
 Cort. tamarisci an. ℥j. β.
 Cinnam. electi, florum sulphuris an. ℥vj.
 Nucis mosch. veronicæ,
 Zingiberis, macis an. ℥j.
 Rad. philopendul. stœchad. Arab.
 Rasuræ eboris, Xylobalsami,
 Sem. Basiliconis an. ℥j.
 Croci Orient. ℥. β. Sem. anisi,
 Fœniculi, coriandrian. ℥j.
 Piperis longi, gran. paradysi, an. ℥ij.
 Maioran. saluiæ, absinth.
 Scabiosæ, origani, veronicæ,
 Rutæ, rorismarini, melissæ,
 Acetosæ an. m. f.
 Abrotani, Betonicæ, Balsamitæ,
 Portulacæ, Basilicon. Arthemisiæ,
 Centaurii minoris, hyssopi,
 Cerefolii, menthæ saracenicæ,
 Euphrasiæ, Taraxiconis,
 Fumaris, Fol. lauri,
 Agrimonis, chamædrios,
 Chamæpitheos an. p. j.
 Flor. Borrag. Buglossæ,
 Rosar. tunicæ, saluiæ,
 Hyperici an. p. f.

Fiat infusio s. a. in vino destillato & bis rectificato per 4. dies, deinde de-
stillata in B. m. in fine addantur,

Spec. electuar. de gemmis,
 Diambra, diamoschi,
 Diarrhodon abbat. liberantis,

Diamar-

Diamargarit. lætitiz Galeni,
 Diatrion fantal. cordial. an. ʒ. β.
 Ambræ gran. v. Moschi gr. ij.
 Foliorum auri, num. xx.
 Rhabarbari electi, squinanthian. ʒ. β.
 Sachari candi albi ʒj.
 Theriacæ Andromachi ʒx.
 Trochiscorum de camphora ʒj. gr. xv.

Fiat secundum artem destillatio, vsque redactum sit in formam opiatae.

Aqua vita Apoplectica Andernasi.

℥ Cardamomi, piperis albi,
 Piperis longi, an. ʒ. β.
 Galangæ, garyophyllorum,
 Macis, gran. paradyfi an. ʒiij.
 Ligni aloes ʒij. Zingib. ʒiij.
 Cinnamomi, cubebæ an. ʒ. β.
 Maioranæ, Roris marini,
 Rutæ, saluiz, menthæ,
 Palegii, Nardi Gallici,
 Asparagi, Flor. anthos,
 Rosarum rubear. ana m. β.
 Sem. cumini sylvestris ʒ. β.
 Anisi, fœniculi an. ʒj.
 Coriandri, sinapi an. ʒj.
 Sem. pœoniæ ʒj.
 Sem. cumini Romani ʒj.
 Rad. enulæ campanæ,
 Iridis an. ʒj. Pimpinell. ʒ. β.
 Angelicæ, doronici an. ʒiij.
 Dictamni albi ʒiij.
 Sachari albi candi lib. ij.

Incisa ac contusa, superaffundantur spiritus vini Alcoholisati q. s. vt per 14. dies ac noctes digerant, tandem per alembicum quinquies cohobando destillentur: Huic destillato adde croci Oriental. ʒj.

Moschi, ambre ana ʒj.

Folio-

Foliorum auri, ℥.β.

Reseruetur bene clauso vase, est n. aqua vitæ præstans.

Dosis guttæ iij. vel iiij.

Aqua vitæ pretiosa alia, eiusdem authoris.

℥ Vini Alkoholisati lib. x.
Succi mellis, olei vitrioli,
Liquoris tartari an. ℥vj.
Melissæ, chelidonis,
Saluæ, rorismarini,
Maioranæ an. m. j. Zingiberis,
Caryophyllorum, piperis albi,
Piperis nigri, piperis longi,
Cubebæ, macis,
Cinnamomi, masticis,
Myrrhæ rubræ an. ℥ij.
Cinerum fabarum ℥v.

Aromata leuiter conteruntur, herbæ inciduntur, omniaq; miscentur, & ampullæ vitæ induntur, ipsæque obserata diebus xij. in B. macerantur: post lentissimo calore ex eodem destillantur, separanturque. Deinde

℥ Pulu. Zingiberis ℥j. β.
Zedoariæ ℥ j. β. Caryophyll. ℥ij.
Cubebæ. ℥j. β. Anommi ℥ j.
Gran. paradysi, nucis mosch. ℥j. β.
Cinnamomi electi, macis an. ℥ij.
Florum auri, Florum sulphuris an. ℥ j.
Zibetti, ambre an. ℥ j. β.
Moschi gitana quinque,

Flores auri.

Hæc in puluerem rediguntur, & poma sub cineribus cocto adduntur. Postea aqua vitæ supra destillata miscetur, maceraturque in calido loco per dies tres aut quatuor: tum iterum separatur, & ex aqua vase optime recondita seruatur: Dantur gutta v. corpus penetrat, roborat & renouat.

Aqua picarum. D. Iohannis Cratonis.

℥ Picarum iuuenum num. x.

Scindantur in frustula, & infundantur in aqua paralysis & pœonia,

P

ana,

ana, quantum sufficit, Fiatque putrefactio per aliquot dies, postea addæ

Florum cordialium, pæoniæ,

Fol. rutæ, hyssopi, anthos,

Salviæ, epithymi,

Flor. tilia, liliorum conuallium an. m. f.

Rad. pæoniæ, Ireos,

Visci qercinian. ʒ. β.

Rad. Tormentillæ, dictamni an. ʒij.

Sem. pæoniæ, Eruçæ an. ʒij.

Castorei, piperis longi,

Flor. lauendulæ an. ʒiij.

Cinnamomi, rasuræ eboris,

Cornu cerui vsti an. ʒij.

Carabe albi, cranei microcosmi.

Lapidum pretiosorum omnium,

Margaritar. præpar. corall. rub.

Corall. alborum præparatorum,

Ligni aloes an. ʒj.

Stercoris pavonis ʒj.

Spec. elect. de gemmis,

Diamoschi dul. aromat. ros. an. ʒij.

Zingiberis, zedoariæ an. ʒj.

Foliorum auri, num. xx.

Contundantur omnia grosse modo, & addatur aquæ flor. tilia, lauendulæ, melissæ ana q. s.

Fiat secundum artem destillatio per B. M.

Potio muscata maior, Nicolai.

℥ Spicæ, folii, Zingiberis,

Piperis longi, zedoariæ,

Nucis mosch. caryophyll.

Ligni aloes, rosarum,

Violarum, anacardi,

Acori, coralli, costi,

Leuistici, rasuræ eboris,

Margaritarum, antofili.

Rhabar-

Rhabbari, Amomi,
 Ossis de corde cerui,
 Croci, piperis albi,
 Ossium dactylorum,
 Beliculi marini,
 Spodii, macis,
 Santal. albor. ac rubeor.
 Liquiritiæ, cinnamomi,
 Alistæ, tragacanthi,
 Anisi, blattæ bizantiæ,
 Cardamomi, ozymi,
 Limatura auri & argenti, an. ℥ij.
 Ambræ, moschi, camphor. an. ℥j.
 Sacchari candi ℥ij.
 Syrupi rosati q. sufficit.

Dosis cochlear vnum cum vino.

Potio moschata, Arnoldi Villanovani.

℥ Moschi, ambræ, camphoræ an. ℥j.
 Spicæ Nardi, folii,
 Piperis longi, zingiberis,
 Zedoariæ, styracis rub.
 Alistæ mosch. caryophyll.
 Ligni aloes, rosar. rubr.
 Violarum, anacardi,
 Rad. ebori, coralli rubri,
 Costi, sem. leuistici,
 Nucis mosch. rasuræ eboris, aqua ros. lotæ,
 Margaritarum, peucedani,
 Rhabbari, ammomi,
 Ossis de corde C. croci,
 Piperis albi, ossium dactylor.
 Lapid. betillorum, spodii,
 Santali albi ac rubei,
 Macis, glycyrrhizæ,
 Cinnamomi, anisi,

P 2

Traga-

Tragacanthi, cardamomi,
 Blatiæ Bizantinæ,
 Sem. Basiliconis,
 Limatura auri, argenti, an. ℥ij.
 Sachari candi ℥j.
 Syrupi rosati quantum sufficit.

Dosis ℥ij. ad ℥.℞.

*Aqua caponis in omnibus cordis affectibus Doctoris
 Iohannis Wolffi.*

℥ Caponem mediocris ætatis,
 Hunc coque & redige in pulpa, ut artis est, pulpa adde
 Cinnamomi electi lib. j.
 Spec. diambre, diacinnamomi,
 Aromatici rosari an. ℥ij.
 Corall. rubeorum præparat.
 Margarit. præparat. an. ℥j.℞.
 Macis ℥℞.

Redige species in pulverem grossum, & misceantur cum pulpa, affunde
 vini veteris lib. vj.

Aquæ cinnamomi lib. iiij.

Foliorum auri, num. x.

Destillantur ut artis est.

Vel sic :

Quidam ebulliunt caponem in aqua, in qua aurum aliquoties extinctum sit,
 cui postea addunt

Florum Borrag, Buglossæ,
 Violarum, rosarum,
 Corticum citri, cinnam.
 Caryophyllorum,
 Melissæ, croci an. ℥j.

Hæc ita commixta per alembicum denuo rectificando destillant.

Aqua caponis. D. Iodoci Hartmanni.

Pulpa vnius capri, detracta pinguedine & pelle, minutim incidatur, & cum
 aqua buglossæ abluatur, deinde adde

Con-

Conter. viol. rosar. borraginis,
Buglossæ an. $\mathfrak{z}$ i. β .
Confer. rosa. $\mathfrak{z}$ j.
Foliorum auri. num. vj.

Misceantur omnia diligenter, deinde in duplici vase reponantur. & secundum artem destillentur. Huius liquoris dosis est cochlear vnum per se vel cum appropriatis.

Aqua caponis præstans D. Hermannii Wolffii.

℥ Caponem ac perdicem, cuius ceratum ac minutim dissectum, cum aqua rosarum & vino lotum, cui adde
Flor. Borraginis m. j. β .
Violar. rosar. buglossæ an. m. j.
Sem. melon. $\mathfrak{z}$ iij. β . cucurb. $\mathfrak{z}$ iij.
Cinnamomi $\mathfrak{z}$ j. β . caryophyll. $\mathfrak{z}$ j.
Cubebarum $\mathfrak{z}$ β . zingiberis $\mathfrak{z}$ ij.

Grosso modo incisa ac conquassata decoquantur in lib. iij. β . aque communi, prope finem vero decoctionis, cum semicoctus fuerit capo, addantur flores, deinde coletur Brodium, vna cum capone in mortario contuso ponatur in alembicum, addendo

Manus Christi perlat. $\mathfrak{z}$ ij. β .
Succi acetosiratis citri $\mathfrak{z}$ iij.
Foliorum auri, num. x.

Destillantur lento igne in balneo Maria, suspendendo in superiore parte alembici

Cinnamomi $\mathfrak{z}$ β . Caryophyll. $\mathfrak{z}$ j.
In petia serici albi, & hic modus etiam probatur optimus.

Aqua vite contra pestem Gesnerii.

℥ Caryophyll. $\mathfrak{z}$ β . Cinnamomi,
Zedoariæ, rad. Valerianæ,
Pimpinellæ, Tormentillæ,
Florum rosarum, an. $\mathfrak{z}$ j.
Santal. citrini ac rubei,
Spodii, cort. citri,
Doronici, terræ sigillatæ,
Di&amni, feseleos,

P 3

melissæ:

Melissæ, maioranæ,
 Rad. enulæ, sem. seseleos,
 Charabe, Rhabarbari,
 Macis, scabiosæ,
 Nucis moschatæ an. ʒ. β.
 Flor. buglossæ, borraginis,
 Anthos, cornu C. vsti,
 Rutæ, coriandri præpar. an. ʒi.
 Spec. de gemmis, liberantis,
 Diathameron, lætitia,
 Almonforis, diarrhod. abb.
 Diamargariti, hyacinthi,
 Smaragdi, margaritar. an. ʒj.
 Mithridatii, Theriacæ Venet.
 Boli armenian. ʒ. β.
 Foliorum auri, & argenti, an. num. vij.
 Spiritus vini lib. viij.

*Contundantur ac misceantur, stentque in infusione tribus diebus, dein destil-
 lentur per alembicum & B. Mariæ, & habebis aquam pretiosam contra pestem,
 datur etiam cum electuarii appropriatis.*

Pulvis bozoarticus Leonelli Faurentini in Febris.

ʒ Boli armeni ʒij. Cinnam. ʒi.
 Rad. Tormentillæ, diætamni,
 Santali rubei an. ʒ j. β.
 Ramenti ebunei ʒj. β.
 Zedoariæ ʒij. spodii,
 Seminis antheræ, an. ʒij.
 Cort. citri, margaritarum an. ʒj.
 Smaragdi. rubini an. ʒj.
 Succini, vnicornu an. ʒi.
 Ambre grana iij. vel ii. j.
 Limaturæ auri & argenti, an. ʒj.
 Moschi grana iij.
 Sachari ad pondus omnium.

Fiat pulvis secundum artem,

Dosis

Dosis ℥j. ad exagium vnum.

sin calor ad sit datur cum aqua oxalydis: sin frigus ex vino meraciore.

Tragæa cordialis eiusdem.

- ℥ Sem. acetosæ ℥j. Sem. citri,
 Macis ana ℥. β. Santali vtriusque
 Xylœ oleos an. ℥j. Margaritarum,
 Conchylii vtriusque,
 Ossis de corde cerui an. ℥. β.
 Moschi gr. iij. *Foliorum auri*, num. ij.
 Sachari q. s. *Fiat Tragæa.*

Pilule eiusdem in dolore capitis.

- ℥ Massæ pilul. Alephang. ℥j.
 Aloes optimæ, Rhabarb. electi an. ℥ β.
 Agarici electi ℥ij.
Fiant pilule xv. vel xvij. cum elect. de succo rosarum, deaurentur.

Pulvis diuinus secundum Hollerium.

- ℥ Boli armeni præpar. cum vino maluat. ℥j. β.
 Cinnam. electi ℥j. Tormentil.
 Diptamni ana ℥. β. Rad. tunicæ,
 Coriandri præparati an. ℥ij.
 Rhabarbari electi ℥ij.
 Zingiberis, croci,
 Terræ sigill. cort. citri,
 Been vtriusque, corall. vtriusque,
 Santali citrin. rasuræ eboris,
 Margaritarum præparat. an. ℥ij.
 Carabe, macis an. ℥ij.
 Sem. acetosæ, endiuizæ,
 Portulacæ, spodii,
 Ligni aloes, ossis de corde C. an. ℥ij.
Auri & argenti meri an. ℥j.
 Spicæ gran. iij. Ambræ gr. vj.
 Moschi gran. j. vnicornu ℥j.
 Sotæ combustæ ℥ β.

Misc.

Misce, Fiat pulvis, à Sarracenis dictus Divinus.

Aqua cordialis aurea incerti authoris.

℞ Rad. Valerianæ, Tormentillæ,
Serpentariæ, ostruthi,
Diptami, gentianæ,
Morsus Diaboli an. ℥ij.
Carduibened. ℥j. β. garyophyll.
Angelicæ, zedoariæ,
Vincetoxici, enulæ campanæ an. ℥j.
Iuniperi ℥ij. β. liquiritiæ ℥x.
Pomor. arantiorum num. iij.
Baccarum lauri ℥iij. Cinnamo. ℥j. β.
Nucis vomicæ ℥ij.
Florum sulphuris ℥j. β.
Croci integri ℥j. cort. citri. ℥j.
Sental. citr. ℥ij. Ligni aloes ℥j. β.
Anisi, fœniculi, coriandr. præpar. an. ℥ij. β.
Zingiberis, macis,
Mucis moschat. caryophyll. an. ℥ij.
Piperis longi, gran. Paradyfi an. ʒiv.
Maioranæ, saluicæ, absin. an. m. j.
Flor. viol. borrag bugloss. an. m. f.

Incidenda incidantur, contrundenda contundantur, & infundantur in aqua vitæ bis destillate, deinde destilla lento igne, cui adde

Theriaces, mithridat. elect. an. ℥j. β.

Trochiscorum de camphora ℥ij. β.

Iterum lento destillentur igne vt scis: postea vicissim adde

Spec. elect. de Gemmis,

Diamoschi dulcis,

Diarrhodon abbatis,

Diamargariti an. ℥j.

Moschigr. iv. Ambræ ʒ. β.

Foliorum auri, num. x.

Rhabarbari electi ℥ij. β.

Spicæ, squinanthi an. ʒ. β.

Sacha-

Sachari candialbi ꝑij.

Stent in digestionē, & si placet destillationem & tertia vice poteris reite-

rare.

Tinctura melissæ composita Banisteri.

℥ Aquæ vitæ ex vino bis destillatæ q.v.

Melissæ m.iiij. senæ electæ,

Cornu unicornu, lap. bezoar an. ʒi v.

Ossis de corde cerui ʒ.ß. cornu cerui,

Rasuræ eboris ana ʒiij.

Solutionis perlarum,

Santal. citrini & albi,

Carallorum rub. præparat.

Terræ lemnia, terræ samia,

Succini albi, tormentilla,

Vngulæ alcis an. ʒij.

Zedoaria ʒj. Ambræ griseæ gr.x.

Moschi, limaturæ auri an.gr.viiij.

Sachari chrySTALLINI lib.j.ß.

Misceantur ac stent in infusione per 12. dies, agitando sæpius, tunc adde

Aquæ rosarum lib.j.

Stent adhuc dies octo, postea colentur & seruentur.

*Tinctura Banisteri cordialis ad crapulam, lypothimiam, ac
cordis palpitationem.*

℥ Aquæ vitæ, Rosæ solis an. lib.vj.

Hepaticæ, capillorum Veneris,

Scolopendr. thymi an. m. j.

Dactyli contusi ʒxij.

Nucis moschata, macis an. ʒ.ß.

Piperis longi ʒij. Cardamomi,

Ossis de corde cerui, Lignialoes,

Ambræ griseæ an. gr.xvj.

Limaturæ auri, ʒ.ß.

Sachari crystallini crassiuscule contusi, lib. j.

Infunditur in sole per octo dies, tunc cola per manicum & serua vsui.

℥

Tinctu-

Tinctura baccarum iuniperi ad colicam, calculum, aerem pestilentialem, & mundificationem sanguinis. Baristerus.

℥ Baccarum iuniperi lib. j.

Contundantur subtiliter, imponantur in vitro capaci cum libris octo spiritus vini, stent per dies 12. in digestionem, postea pone in balneo per horas 24. tum cola & adde

Lapidis bezoar ℥j. Cornu unicorn. ℥ij.

Ollis de corde cerui ℥iv.

Rasuræ eboris ℥j. solut. perlar. ℥vj.

Corall. rubeorum præpar. ℥iij.

Succini albi ℥vj. macis,

Nucis moschatæ an. ℥j.

Ambræ griseæ ℥j. moschi ℥. ℞.

Foliorum auri, num. ij.

Pulueriscentur subtiliss. misceanturque cum tinctura prædicta, & stent per dies x. quotidie agitando bis aut ter, tunc adde

Sachari crystallini lib. j. ℥iv.

Aquæ ros. lib. j. ℥. ℞.

misce omnia, ut stent in sole vel digestionem per octo dies, agitando quotidie semel, postea serva ad usum.

Confectio in morsulis Iohannis Marquardi, ad Melancholiam.

℥ Spec. diambæ, diamoschi,

Aromatici rosati,

Pliris Archontici an. ℥ij.

Margaritarum præparatarum ℥. ℞.

Fragmentor. smaragdi,

Hyacinthi, sapphyri,

Granati, serici crudi,

Ollis de corde cerui an. ℥. ℞.

Sachari in aqua bugloss. dissoluti q. s. ℥iij.

Fiat confectio in morsellis: deaurentur.

Conse-

Confectio alia Iohannis Marquardi in Melancholia.

- ℥ Diambra, diamoschi,
 Dianthos, plirisarchotici,
 Electuarii e gemmis an. ℥ij.
 Rad. buglossæ, minutissime incisarum, & recentium ℥vj.
 Cort. & sem. citri,
 Ossis de corde Cervi,
 Serici crudi, flor. rorismarini,
 Xyloaloes crudi an. ℥j.
 Sem. Basiliconis, macis,
 Nucis moschatae,
 Caryophyllorum, croci an. ʒ.ß.
 Margaritarum præparatarum,
 Corallorum rubeorum præpar. an. ʒj.
 Cinnamomi acerrimi inter. ʒv.
 Sem. frigid. maior. excort.
 Semin. anisi an. ʒiij.
 Papaveris albi ʒj.
 Liquiritiæ ʒij.
 Pinearum mundatar. recent. ʒiij.
 Sachari dissoluti in aqua buglossæ, rosarum, melissæ q. sufficit.
 Fiat electuarium, cui commisce.
 Conseru. buglossæ, violarum,
 Rosarum analib. ʒ.
 Conseru. nenuphar. ʒiiij.

*Addantur Foliorum auri q. v. Dosis cochlear vnum horis duabus ante
 cenam, in introitu lecti, & mane.*

*Electuarium, Hieronymi Capinaccii, in lue
 Venerea.*

- ℥ Mithridati antiqui ʒij.
 Conseru. ex floribus rorismarini,
 Ex floribus betonicæ an. ʒj.
 Foliorum auri, num. viij.

Cum syrupo de corticibus citri *Fiat electuarium.*

Dosis ℥ij. ad ℥iij.

Idem Capiuaccius ait: si contingat vt afficiantur (intellige in lue Venerea) oris partes, & vlcuscula oris oriantur: poteritis conficere medicamentum ex cornu cerui, ex scabiosa, quinque folio, virga aurea, cum foliis auri.

Ynguentum Capiuaccii in lue Venerea.

℥ Olei de castoreo, decocto an. ℥iij.

Vini aromatici lib.℔.

Diſtamni cretici, calament. montani,

Cardui℔. Guaiaci an. ℥iij.

Cinnamomi, macis an. ℥j.

Vigente neceſſitate ſinapis ℥ij.

Contundenda contundantur craſſo modo & fiat inſuſio per 12. horas, dein decoctio in duplici vaſe ad conſumptionem vini, coletur, & ſeruetur hoc oleum in vaſe vitreo.

℥ Prædicti olei ℥j.℔. Foliorum auri, num. vij.

Ceræ vino generoſo lotæ ℥iij.

Miſce ad ignem, Fiat ynguentum quo per plures vices artus ſunt illinendi.

Electuarium ad animaleſ facultates in cauſa calida: Alphonſi Moreſcotti, Ferdinandi I. Luſitaniæ regis archiatro.

℥ Trium ſantalorum,

Diarrhodon abbatis an. ℥j.

Oſſis de corde cerui num. j.

Sachari roſati tabulati,

Vel ſachari albi diſſoluti in aqua roſarum quantum ſufficit.

Fiat electuarium deauratum cum foliis auri puriſſimi ponderis ℥℔.

Conditum eiſdem ad omnium virium roborationem.

℥ Conſeræ anthos, roriſmarini,

Conſer. borraginis, bugloſſæ,

Cichorii, capill. Veneris an. ℥ij.

Cort. citri conditi ℥j.℔.

Pulueris elect. pliniarcotic.

Pulu.

Pulu. electuar. Ducis,
 Diarrhod. abbat. triumfantal. an. ʒ. ʒ.
 Foliorum auri, num. vj.
 Sachari albi, q. s.

Fiat conditum.

*Conditum ad intemperiem calidam eiusdem Alfonso
 Morescotti.*

℥ Conferuæ cichorii, violarum,
 Nymphaeæ, buglossæ an. ʒij. ʒ.
 Conferuæ rosarum ʒj. ʒ.
 Pulueris triasantali,
 Diamargariti frigidi an. ʒiv.
 Foliorum auri, num. viij.
 Sachari albi quantum sufficit.

Fiat conditum. Dosis cochlear j.

Opiatacephalica, Francisci Mariae de Textoriis Vrbinati.

℥ Specier. aromatici rosat. Gabrielis,
 Diamoschi dulcis an. ʒ. ʒ.
 Foliorum auri purissimorum, num. ij.
 Mellis anihosati quantum sufficit.

Fiat mistura. Pituitosis hac mistura est utilisima.

*Alia opiata corroborans caput, in biliosis affectibus. Eius-
 dem authoris.*

℥ Conferuar. rosarum, violarum an. ʒ. ʒ.
 Syrupi papauarini, quantum sufficit,
 Auri purissimi folia num. ij.

Fiat mistura. Datur duabus vicibus matutinis.

Vel: eiusdem in pectoris affectibus à bile.

℥ Conleru. ros. ʒij.
 Foliorum auri, num. ij.
 Syrupi violacei q. sufficit.

Fiat mistura.

℥ 3i

Vel:

*Vel: Eiusdem corroborans mixtura in capitis affectibus
à Melancholia.*

- ℥ Specierum dianthos,
Diamoichi dulcis,
Diambæ ana ℥ij.
Syrupi de pomis, quantum sufficit.
Foliorum auri, num. v.
Fiat elegans mixtura.

*Electuarium D. Davidis Herlizii, confortans gravidas mu-
lieres ante partum.*

- ℥ Confer. borraginis, buglossæ,
Rosarum an. ℥. β. Spec. diamarg. frig.
Coralloz. rub. margarit. præparat. an. ʒ. β.
Pulveris de gemmis ℥. β.
Syrupi rosacei, quantum sufficit.
Fiat electuarium, quod auro inuoluendum erit.

*Electuarium pestilentielle D. Angreæ Langneri. Tempore
æstatis vsurpandum.*

- ℥ Confer. borraginis, buglossæ, rosarum ana ʒvj.
Sem. Basiliconis, zedoariæ,
Macis, croci, capill. Veneris, an. ʒj.
Ollis de corde cerui, hiacinthis,
Smaragdi, saphyri ana ʒj.
Perlarum præparatarum ʒj.
Foliorum auri, num. vj.
Syr. de pomis redolentibus,
Syr. de cort. citri ana ʒij.
Aquæ violarum ʒj. β.
Sachari albisimi. ʒiv.

*Misti & pulverisatis omnibus fiat electuarium, attamen prius soluendo
sacharum cum dictis, deinde adde species, ultimo vero adde Rhabarb. ʒj. in vino
thermalico per horas 24. prius infusi;*

Ambræ

Ambrae, moschi anagr. iv.

Fiat quod dictum est.

Vel: Tale electuarium eiusdem authoris.

℥ Hiacinthi, granati,
Smaragdi, saphiriana ℥j.
Perlarum, ligni paradisi,
Ossis de corde cerui an. ℥j.
Santalorum vtriusque,
Corallorum vtriusque,
Eboris, tormentillæ,
Boli armeni Oriental.
Terræ sigill. camphoræ,
Auri purissime limati an. ℥j.
Pulueriscentur omnia & cum sacchari albiss. ℥vj.
Aquæ ros. syr. acetos. citri q. s.
Fiat electuarium.

Electuarium liberantis D. Andr. Langneri.

℥ Rad. Tormentillæ,
Sem. acetosæ, citri,
Endiuvæ ana ℥iij.
Smaragdi, hyacinthi,
Granati ana ℥ss.
Camphoræ gr. viij. Ambra gr. iij.
Moschi gr. iij. Terræ sigill. ℥iij.
Santalialbi, flauiacrubeiana ℥j.
Boli armeni veri ℥iij.
Perlarum præpar. corall. rub. præpar.
Succini vtriusque, eboris recentis acvsti,
Ossis de corde cerui, been vtriusque,
Doronici, cardamomi,
Macis, aloes, cinnamo:
Croci, zedoariæ ana ℥j.
Auri & argenti præparati, veluti pictores vtantur in pingendo, an. ℥j.
Aromatici solati ℥ss.

sacchari

Sachari albiſſimi quantum ſufficit,

Aquar. roſar. violarum,

Borraginis, bugloſſæ an. q. ſ.

Fiat electuarius vel trochiſci.

Aqua externa confortatiua, eiſdem D. A.

Langneri.

℥ Ambræ, aniſi an. ℥. β.

Ligni aloes, laudani,

Been albi acrubei an. ℥vj.

Macis, cort. citri an. ℥ij. β.

Foliorum auri, num. vj.

Aquæ Baſiliconis, calendulæ,

Rofarum cum moſcho præpar. an. ℥v.

Aceti cochlearia duo,

Vini maluatici ℥ij.

Miſce & Fiat aqua ad faciem, tempora & pulſus ab extra applicanda.

*Electuarius confortans cor tempore peſtis, eiſdem
authoris.*

℥ Rubin. præpar. granati,

Hyacinthi, ſmaragdi,

Boli armeni Orientalis,

Perlarum, offis de corde C.

Limatura ſubtiliſſ. auri,

Vnicornu, an. ℥j. Serici crudi incifi,

Rofarum, ambræ.

Corticum citri, eboris rafpati an. ℥. β.

Sachari albiſſi. in ſucco limon. diſſoluti,

Fiat l. a. electuarius.

Pulvis confortans eiſdem.

℥ Florum roriſmarini ℥ij.

Flor. bugloſſæ tantundem,

Perlarum præparat. ℥j.

Oſſium de corde cerui num. iij.

Foliorum auri, num. iiij.

Fiat

Fiat pulvis. Dosis ʒ ſ. cum pane toſto in vino maluat. macerato, vel alio vino nobili, &c.

Pilule eiſdem Podagricæ.

- ℥ Maſſæ pilular. aggregatiu.
Arabicar. Alcephang.
Cæſaris ana ʒ j.
Alhandali, Hermodactyl.
de Agarico ana ʒ ij.
Hellebori nigri ʒ v.
Diagridii ʒ xij.

Pulueriſanda pulueriſentur, miſceantur cum ſ. q. aqua ſaluia, Fiant pilule xv. quæ Auro ſunt obducende.

Aqua vita compoſita eiſdem.

- ℥ Saluiæ ʒ iv. Cinnamomi ʒ v.
Cort. arantiorum & Citri, Nucis Moſch.
Caryophyllorum, Cubebæ,
Cardamomi, gran. Paradifi,
Nuc. quercini, Doronici Rom. an. ʒ j.
Flor. Lauendulæ, Spicæ,
Liliorum conuall. violarum,
Galangæ Flor. Roriſmar. ana ʒ vj.
Granorum Iuniperi, Rutæ,
Anagallidis, Fol. Lauri,
Hyſſopi, Meliſſæ, ana ʒ ſ.
Croci integri ʒ v.

Omnia incifa, ac pulueriſa ſuperfunde cum vino Maluatico menſ. j. ſpiritus vini rectificati & dephlegmati lib. j. addendo Spec. Diarrhodon Abbat. ʒ iij. Stent in infuſione per tres ſeptimanas, deinde deſtilla cum caſtorei ʒ j. rectificati aliquoties: perfectè deſtillata impende

*Ambreæ, Moſchi ana ʒ j.
Foliorum auri, Numero xij.*

Aqua cordialis eiſdem D. A. Langneri, vel Aquæ carſularis aurea.

- ℥ Florum Roriſmarini,

R

Viola-

Violarum, Liliorum conuall.

Borraginis ana $\mathfrak{z}$ vj.

Herb. maioranæ, Lauendulæ,

Saluiæ, Scabiosæ, Menthæ,

Sonchi ariui ana $\mathfrak{z}$ iij.

Has herbas cum floribus conscinde addendo;

Nucis moschataæ, Macis,

Cinnamomi, Cardamomi,

Zingiberis, Caryophyllorum,

Gran. Paradisi, Cubebæ,

Galangæ, Gran. iuniperi,

Visci quercini, Visci Coryli, Gran. Pæoniæ,

Cornu Cerui iusto tempore collecti, ana $\mathfrak{z}$ j.

Auri Vngarici puri,

Margaritarum, Vngulæ Alcis,

Lapid. persicæ,

Ossis de corde Cerui ana $\mathfrak{z}$ ss.

Pulueriscentur omnia subtilissime, adde

Moschi gran. x.

Vini Maluatici q. s. ad faciendam inde pastam globulatam, cui
postea affunde integram mensuram vini Maluatici.

Aquæ Lauendulæ, Rosarum,

Fragariæ ana q. s.

Digerant omnia in vrceo in cella posito vase in arena; Destilla post digestionem in nouilunio, diuidenda in 4. partes, vel cucurbitas, prima destillationes per 20. dies ac vnum remaneant in Sole, residua reasfunde vinum Rhenanum recens, & ad sufficientiam destilla: seorsim seruandam, quia adeo non est efficax, attamen ad suos vsus necessaria.

Puluis eiusdem in Epilepsia.

℞ Foliorum auri,

Cornu cerui vsti,

Visci quercini,

Vnicornu perlarum,

Corallorum rubeorum,

Gran. pæoniæ,

Flor. Lauendulæ ana $\mathfrak{z}$ j. vel q. v.

Cranei

Cranei microcosmi $\mathfrak{D}j$.

Fiat puluis. Datur cum appropriatis.

Electuarium laudatu dignum, Conradi Khunrath Lipsensis.

$\mathfrak{Z}$ Essentiarum, Corallorum,
 Perlarum, Rubinorum,
 Saphirorum, Hyacinthorum,
 Crystallosum, Auri,
 Argenti, ana $\mathfrak{D}\beta$.
 Ambra grisea, Macis,
 Cornu Cerui vsti, iusto tempore coll.
 Florum Rorismarini,
 Trium santalorum,
 Galanga, Calami,
 Cubebæ, Cardamomi,
 Piperis longi, Pistaciæ,
 Sem. psyllii, Spicæ Indicæ,
 Pyrethri, Sem. pæoniæ,
 Flor. Camomillæ, Maioranæ,
 Lauendulæ, Aristolochiæ,
 Lillii aquatici ana $\mathfrak{Z}iij$.
 Spiritus vitrioli $\mathfrak{Z}ij$.
 Ligni Paradisi, Sem. papauer. albi ana $\mathfrak{Z}ij$.
 Myrrhæ electæ, Styracis,
 Opii purificati ana $\mathfrak{Z}j$.
 Moschi, Croci Oriental. ana $\mathfrak{Z}\beta$.
 Sachari albiss. ac putiss. q.s.
 Oleor. Iuniperi, Succini ana $\mathfrak{D}j$.
 Olei Anisi, Fœniculi,
 Caryophyllorum ana gutt. vj.

*Essentia Au-
 ri & Argen-
 ti.*

*Fiat Electuarium virtuosum. Dosis $\mathfrak{D}j$. ad $\mathfrak{D}ij$. cum melle & ap-
 propriatis.*

*Pilule Cunradina aduersus cholera & arthri-
 tidem.*

$\mathfrak{Z}$ Serapini $\mathfrak{Z}\beta$. per acetum dissoluti, colati, & in modum tenacita-
 tis inspissati.

R 2

Specie-

Specierum Hieræ picræ ʒj.

Trochiscorum Alhandali ʒj. β.

Spec. lithontrib. ʒj.

Diagridii ʒj. Salis gemmæ gr. vj.

Misceantur, & formentur pilula Num. xj. pro ʒj. cum deauratione:

Dosis ʒiij. nocte ante ingressum lecti.

Pulvis contra vermes magistralis, ex Georgio Willichio.

℥ Cornu cerui vsti,

Sem. Sancti præparati,

Dictamni, Sem. Caulium,

Acetosæ, Coriandri præparat.

Portulacæ, ossis de corde C. an ʒ β.

Fragmentorum lap. pretios. omnium ʒj.

Rhabarbari electi ʒj. β.

Foliorum Auri, Num. vj.

Sem. Ligustici ʒiij.

Fiat ex omnibus pulvis tenuissimus. Semina præparantur, si dies novem aceto macerentur, vase aperto, & aceto singulis diebus mutato, dein super tabula exsiccentur.

Medicamentum ad morbum Gallicum ex eodem.

℥ Mercurii vivi sæpius aceto & sale loti partes vj. easq; cum Auripurissimi parte vna optime permisce, ita vt Aure in fictili fusorio liquato, & iam refrigerescere incipienti, Mercurius in altero calefactus fictili addatur, & Rudicula diligenter misceatur. Addatur deinde tantundem aquæ fortis, qua Aurum soluitur, fiatque præcipitati pulvis.

Conditum cordiale Iohannis Renodæi, Medici Parisiensis.

℥ Corticis Citri conditi ʒij.

Conferu. Bugloss. & Rosar. ana ʒ β.

Spec. Elect. de gemmis,

Diambræ, Diamargarit. frig. an. ʒj.

Ossis de corde Cerui ʒβ.

Scobis Vnicornis, Lapid. Bezoart. an. gr. vj.

Foliorum

Foliorum Auri, Num. vj.

Sacchari rosati triplum, aut quod sufficit; Fiat conditum granulatum.

Electuarium Iacobi Rueffi confortans ventriculū puerperarum aut grauidarum, ne fiat abortus.

- ℞ Conseru. rolarum, Borriginis,
Buglossæ ana ℥ β.
Specier. Diamargariton ℥ ij.
Coralli præparati,
Margaritar. præparatar. ana ℥ β.
Pulueris de gemmis ℥ β.
Syrupi Rosacei q. sufficit.

Fiat Electuarium, quod foliis auri deaurandum.

Propter ventositates solent tribus primis mensibus abortus fieri plurimi, ad eas commendat vsus aquæ, in qua aurum sepius extinctum sit, vt cum cibo assumatur. lib. 5. cap. 4. de conceptu & generatione Hominis.

Idem Iacobus Rueffus dicto libro & capite dicit: Quod Lapis stellatus, Auro vel Argento inclusus, vt nudum corpus queat contingere, abortum prohibere.

Boli sicci in sterilitate à phlegmate, Eiusdem.

- ℞ Electuarii Diaphœniconis,
Elect. indi, Diacassia an. ℥ ij.
Sachari albi, quantum sufficit.
Fiant tres boli deaurati.

Electuarium in sterilitate à biliosis humoribus eiusdem

I. Rueffi.

- ℞ Conseruæ Rosarum ℥ β. Borriginis,
Florum Nenupharis, Bugloss. an. ℥ iij.
Spec. Diarrhodon Abbatis,
Diatriasantali, Aromat. rosar. ana ℥ j.
Margaritarum, Pulu. gemmæ,
Rasuræ Eboris, Visci querecini ana ℥ β.
Syr. Rosarum, quantum sufficit.

Misce, vt fiat Electuarium deauratum.

*Tabula in sterilitate, à sanguineis humoribus superfluis,
eiusdem.*

- ℥ Cinnamomi, Rosar. rub.
Sem. Mercurialis, Limat. Eboris,
Margaritarum præparat. ana ℥ j.
Coralli rubei præparati,
Pulveris de gemmis ana ℥ ij.
Santalorum omnium ℥ β.
Sacharii albiissimi ℔ β.

Dissolvitur sacharum in aqua rosarum, & decoquantur omnia
usque ad consumptionem aquæ rosarum: quo facto addatur

Conferuæ rosarum ℥ j.

Mixturæ, omnibus, ut decet Tabula deaurata fiant.

Vel: Tale Electuarium, eiusdem.

- ℥ Conferuæ Rosarum ℥ j.
Buglossi, Borrag. ana ℥ ij.
Spec. Diatriasantali,
Diarrhodon Abbatis ana ℥ iij.

Misceantur species hæc cum syrupo rosarum, & incorporentur omnia si-
mul, & deurentur cum foliis auri q. s. & Fiat Electuarium.

*Electuarium ad superfluitates mensium, eiusdem Jacobi
Rueffi.*

- ℥ Conseru. Rosarum antiquæ ℥ j.
Diacydonion cum sacharo sine speciebus ℥ iij.
Spec. Diarrhodon Abbatis,
Corall. rub. præparat. an. ℥ iij.
Margaritarum præparatar. ℥ j.
Trochiscorum de Charabe
Trochiscorum de terra sigillata ana ℥ ij.
Spodii, Mumie
Lapidis Hæmatites ana ℥ β.

Misce cum syrupo granatorum, & Fiat Electuarium deauratum.

Ad eundem affectum laudat etiam in eodem dicto capitulo, vinum in quo
aurum aliquoties sit extinctum.

Laudanum

Lib. 6. cap.
10. de conce-
ptione & gene-
ratione Ho-
minis.

MEDICO-CHYMICI PARS II.

135

Laudanum Paracelsi ad saltantes Maniacos.

- ℥ Quintæ Essentiæ Opii ℥ j.
 Essentiæ Mandragoræ gra. vii.
 Essentiæ Lolii ℥ j.
 Essentiæ Papaueris albi ℥ ij.
 Essentiæ Hyosciami ℥ iij.
 Auri potabilis ℥ β.
 Aquæ cordialis ℥ vj. *Misceantur.*

*Aurum po-
tabile.*

Dosis guttæ i v.

*Bezoarticum aureum & Elixir cordiale ma-
gnum.*

- ℥ Rad. Zedoariæ, Galangæ,
 Tormentillæ, Angelicæ,
 Cort. Citri, Ligni aloes.
 Santali vtriusque ana ℥ j.
 Granorum Alkermes.
 Cinnamomi, Diptamni,
 Spicæ Nardi, Garyophyllorum,
 Macis, Nucis Moschatæ,
 Gardamomi, Been vtriusq; ana ℥ β.
 Camphoræ ℥ j.

Tincturam ex his elice cum spiritu vini, radice Angelica corre-
 cto, postea ad medietatem abstrahito, & cum sequentibus in Essen-
 tiam redigito ::

- ℥ Extractionis Myrrhæ ℥ β.
 Essentiæ Luna ℥ ij.
 Tinctura Solis ℥ j.
 Essentiæ Mumialis ℥ β.
 Quint. Essent. Croci ℥ iij.
 Ambra flauæ præpar. ℥ β.
 Magisterii de Succino ℥ iij.
 Magisterii Hyacinthi,
 Magist. Saphyriana ℥ ij.
 Salis Perlarum,
 Salis vtriusque Corallorum ana ℥ ij.
 Bezoartici Solis gran. viij.

*Quintæ Es-
sentiæ Ar-
genti.
Tinctura So-
lis vel Auri.*

Bezoarticū

Bezoar. Solis.

Bezoartici Mercurialis ꝑ ij.
 Terræ sigillatæ optimæ ꝑ j. ꝑ.
 Pul. Bezoartici veri,
 Ossis de corde Cerui,
 Cornu Unicornu ana ꝑ j.
 Ambra grisea ꝑ ꝑ.
 Q. Essentiæ Hyosciami,
 Essentiæ Opii ana ꝑ ij. ꝑ.

Omnia ritè misceantur, ut fiat Bezoar cordiale seu Elixir magnum, in omnibus cordis pathematis, cum appropriatis specificis cordialibus.

Theriaca Diatesaron Regia Quercetani.

*Tinctura
Auri.*

℥ Tinctura Auri,
 Tinctura Corallorum,
 Tinctura omnium lapidum pretiosorum.
 Tinctura Viperarum ana ꝑ j.
 Nepentes Quercetani maioris ꝑ ij.

Fiat Mistura Philosophico-Medica, de qua vide dictum Iosephum Quercetanum in Pharmacop. dogmatica restituta cap. 23. de Antidotis, Alexipharmacis, & Alexiteriis seu Theriacis.

Laudanum insigne Paracelsi, quod Adamus à Bodenstein Philosophia & Medicina Doctor, communicat in fine libri

Theophrasti de vita longa, ad hunc modum:

Aurifolia.

℥ Obrizi foliati ꝑ j.
 Margaritarum non perforatarum ꝑ ꝑ.
 Florum Antimonii,
 Asphalti, ana ꝑ j.
 Croci Orientalis ꝑ ij.
 Myrrhæ Romanæ,
 Aloes succotrini ana ad pondus omnium, reduc ad formam.
 Dosis à granis iv. ad vij. & x.

Ufus eius est in deploratis dissolutiq; morbis.

Anodynum specificum Paracelsi.

℥ Opii Thebaici ꝑ j.
 Succor. Arantior. Cydonior. ana lb. ꝑ.
 Cinnamomi, Caryophyllor. ana ꝑ ꝑ.

Tusa

Tusa minutim & mista digerantur in clauso vitro calore primi gradus
per mensem : expresso liquori adde

Moschi ℥j. Ambrae ℥iv.

Croci ℥β. Solut. corallorum,

Solutionis perlarum an. ℥β.

Digeraper mensem : tandem adde Quinta essentia auri ℥β.

Quinta es-
sentia auri.

Conditum regale spagyricum Iohannis Danielis

Mylii.

℥ Conseru. cort. citri conditi ℥j.β.

Confectionis Alkermes ℥ij.

Aureæ Alexandrinæ ℥β.

Lætificantis Galeni,

Confectionis de hyacintho an. ℥β.

Electuarii de gemmis ℥j.

Magisterii corallorum rubeorum ℥j.β.

Salis perlarum ℥j.

Ossis de corde cerui. ℥β.

Confect. cordialis,

Confect. liberantis,

Aromatici rosati an. ℥j.β.

Dianthos ℥j.

Vnicornu veri aut mineralis ℥j.

Diaphoretici Bezoartici solarij ℥j.

Diaphoreti-
cum auri.

Lapidis Bezoar veri ℥β.

Moschi, ambrae an. gr. viij.

Tinctura auri, ℥j.β.

Tinctura
auri.

Tincturae sachari,

Tinct. cinnam. an. ℥j.

Conseruar. florum buglossæ,

Violarum rosarum an. ℥iij.

Spiritus rosarum ℥iij.

Aquæ caponis aureæ & aromatizatae ℥j.β. vel eius loco aquæ
cinnamomi ℥ij.

Aqua capo-
nis aureæ.

Misce: Fiat conditum regium aduersus omnia venena, & confortatiuum
egregium excellentissimumq; omnium septem membrorum principaliorum.

S

Pulvis

Pulvis latificans ex Rhedonæo.

- ℥ Sem. ozimi, croci,
 Zedoariæ, (antali citrini,
 Caryophyllorum, cert. citri,
 Galangæ, macis,
 Nucis moschatæ,
 Stryacis calamitæ an. ℥ij. ℞.
 Rasuræ eboris,
 Sem. anisi, epithymi,
 Thymi an. ℥j.
 Ambre, moschi,
 Margaritarum,
 Ossis de corde cerui an. ℥℞.
 Foliorum auri,
 Foliorum argenti, an. ℥℞.

Fiat omnium pulvis, ut artis est.

Quinta essentia aurea atque aromatica, ad exhilarandos spiritus naturales, vitales ac animales, item ad vires prostratas & omnes affectus à causa accidentali proficiscentes. Iohannis Danielis Mylii.

- ℥ Cassiæ lignæ,
 Rad. enulæ campanæ an. ℥iv.
 Galangæ ℥vij.
 Caryophyll. piperis,
 Cardamomi vtriusque,
 Zingiberis, macis,
 Nucis moschatæ,
 Ligni aloes an. ℥iij.

*Fiat horum extractio cum Alkohole vini, extractis ad medieta-
 sem inspissandum, cui adde*

- Tincturæ cinnamomi ex ℥xv.
 Solutionis croci cum aqua theriacali ℥j.
 Solutionis moschi cum spiritu rosarum ℥ij.*

Tin-

Tinctura solis ℥℔.

Tinctura sachari, de manibus Christi cum aqua cinna-
l^{is} val auri.

momipræpar. ℥xij.

Tinctura perlarum ℥j.

Tinctura corallorum ℥℔.

Misce fiat in digestionem Quinta essentia aurea, cinnamomo aromatica,
sin simpliciore manu, omittetincturam solis, perlarum ac corallorum.

Elixir vitæ ex Libanio.

℥ Pulveris moiabani ℥ij.

Sem. petroselini, fœniculi,

Pimpinellæ, anisi an. ℥℔.

Pulveris scordii ℥vj.

Digerantur aqua cinnamomi & destillate Angelica an. lib.℔.

Digestione peracta destillentur. Ex facibus fiat Alkali cum aqua scordii.

In destillatione solvantur huius Alkali,

Sal absynthii, sal scordii,

Sal ligni quaiaci an. ℥j.

Liquoris corallorum,

Liquoris margaritarum an. ℥℔.

Tinctura croci ℔℔.

Liquoris solis ℔j.

Essentia sachari ℥ij.

*Liquor solis
seu auri.*

Aquæ flor: tunicæ lib.℔. soluta stent in circulatione donec viciantur.

Elixir Dornai.

℥ Salis auri, per Mercurium & spiritum vini facti,

Salis auri.

Salis melissæ an. ℥℔.

Salis communis puri ℥viiij. Fiat.

Laudanum opiatum aureum.

℥ Opii Thebaici ℥ij.

Huic spiritum vini affunde, & in balneo Maria pone ad digerendum, tinctu-
ramque extrahere, idque tantisper facias, dum præter facies nihil in fundo subsideat,
& totam tincturam in vase mundo vitreo serva; postea

℥ Succi Hyosciami, ex sole exsiccati ℥j.

℥ 2

Eodem

Eodem modo tincturam cum spiritu vini extrahito, & precedenti misce, tunc

℥ Diambra ʒ j.

Infunde etiam cum spiritu vini ad eminentiam trium digitorum, vase bene obturato, stent in B. Maria vel alio tepido calore, & tincturam elice sicuti fecisti cum prioribus, seorsim autem hanc reseruabis, donec dixerò, iam

℥ Tincturæ croci Orientalis ex ʒj.

Tincturæ mumia ex ʒß.

Misce has tincturas & in M. balneo per 15. dies digerite, tum spiritum vini omnem inde destilla, ad crassitatem, & superaffunde vnam partem tincturæ diambra (trina vice opus erit) & digere in calore balnei per 6. hebdomadas, tandem

℥ Essentiæ corallorum,

Essentiæ succini pellucidan. ʒj.

Magisterii perlarum ʒj.

Cornu vnicornu gr. vij.

Offis de corde cerui ʒß.

Auri potabilis, vel tinctura auri ʒß.

Tincturam opii cum tinctura hyosciami,

Tincturæ diambra partem secundam,

Vicissim digerant commiscendo per 7. dies in balneo Maria, spiritum vini tenuissime elapso hoc tempore inde abstrahere, & residuum de tinctura diambra superaffunde, digere ad coagulationem, demum adde

Olei succini, olei masticis,

Olei cinnamomi an. ʒß.

Extractionis moschi cum s. vini ʒß.

Fiat laudanum aureum, cuius Dosis gra. iij. ad vj. In forma pilularum, vel cum convenienti liquore,

Elyxir Balsami Paracelsi. Tomo 6. Archidox.
libr. 8.

℥ Veriac optimi Balsami nobis cogniti, lib. j.

Hoc ponatur in vitrum coopertum alembico cæco, & vna cum eo

Quinta essentia auri, ʒij.

Quintæ essentiæ circulati maioris ʒß.

Infundas, quæ simul omnia digerantur igne lento, sit vt noctes atque dies vapores ascendant. Postmodum augeatur ignis, vt gutta quedam adhæreant, decident-

Aurum potabile vel tinctura auri.

Quinta essentia auri.

dantque guttatim, duobus mensibus. Tandem in equino fimo quatuor mensibus maneat, ut absque intermissione suam digestionem habeant. Quo peracto completum est Elixir. Intelligendum hoc Balsamum aut Elixir fieri fermentum, quod in radice vite coquitur & immiscetur, potestatemque redigendi vitam habet in essentia bona, sic ut natura nulla resistere valeat. Nam secus ac Arsenicum naturam in malum vincit, Elixir hoc in bonum ex aduerso illam superat, corpora defendens.

Elixir Paracelsi aliud, eodem tom. fol. 87.

℞ Sal optime præpar. albiſſ. ac mundiffimum, Hoc in pelicanum ponatur cum aqua vite soluentis tanta quantitate, quæ sexies pondus illius superet: In fimo digerantur equino simul vno mense: postea separetur aqua soluens per distillationem, & rursus affundatur ac separetur ut prius, idque toties donec sal in oleum conuertatur, cui iungatur.

Quinta essentia auri.

Quinta essentia auri pars octaua, Simulque digerantur in pelicano & in equino ventre, per quatuor menses, & postmodum circulentur per mensem, addaturque pars altera vini circulati: sic maneat in ascensione per mensem adhuc.

Elixir Paracelsi, tom. 6. in Archidoxis libr. 8. cap. 88. & 89.

℞ Throni quantum voles, quod in pelicano positum sit ad digestionem in sole duobus mensibus; melius tamen per æstatem, postmodum addatur Quinta essentia auri, pars quarta, & ita circulentur simul duobus mensibus, & erit Elixir.

Elixir Quintarum essentiarum eiusdem.

℞ Quintæ essentia chelidonæ,

Q. essent. melissæ an. ℥ij.

Quinta essentia auri,

Quintæ essentia Mercurii an. ℥ß.

Q. Essentia croci,

Q. Essentia myrobalan. omnium an. ℥j.

Quinta essentia auri.

Omnia permixta simul in digestionem solis clausa cæco maneat Alembico mense vino: postmodum adde:

Quintæ essentia vini,

Magisterii eiusdem ana ℥j. ß.

Et iterum digerantur per mensem vt supra. Tandem in thesaurum seruato, nec dum ad præseruationem tantum, sed etiam ad restaurationem.

Elixir auri cum Mercurio, fol. 148. tom. 6. lib. 3.
cap. 8.

Reduc Mercurium in eleuatione tantisper, dum in fixum crystallum abeat. Deinde in resolutionem ac coagulationem digere, & cum AVRO coniunge, ita vt fermentum eius hoc ipsum fiat; proinde age iuxta præscriptum Hermetis, age vsq; in finem lapidis, cuius Dosis est granum vnum. Huius viæ ac virtus corpus reseruat integrum.

Arcanum Conseruationis. libro de vita longa. fol. 118.

℥ Florum sectarum ℥j.
Fol. dauri ℥v.

Quinta essentia auri.

Quinta essentia auri,

Q. Essentiæ perlarum,

Q. Essentiæ croci,

Q. Essentiæ chelidonis,

Q. Essentiæ melissæ an. ℥v.

Mixta simul omnia secundum Artistarum morem, & in compositum vnum, organo vitreis ad vsum seruabis. Hac Medicina sufficiens est ad curam expulsionis morborum accidentalium.

Arcanum Quinta Essentia cum sulphure & antimonio.

℥ Florum sulphuris lib. β.

Flor. Antimonii alborum, Spiritu vitrioli vel nitri correctorum, ℥j. β.

Succus auri.

Succi auri, ℥j.

Aquæ vitæ circulatæ ℥x.

Digerantur ad mensem. & in massam duram congelantur. Huius quilibet vne ad maius trabis ℥j. Paracellus de contract. tract. 2.

Elixir salis Paracelsi secundum Libaninum.

℥ Olei salis partem vnā,

Quinta essentia auri, tantundem,

Digere in pellicano in ventra equino per menses quatuor, ad de

Quinta essentia auri.

Vini

Vini circulati, partem vnam,

Digere vicissim circulando per mensem: aduice deinde & partem aliam,
& similiter age.

Rotula Spagyrica aurea Mylii.

℥ Tinctura solis ℥ij.

Essent. perlarum ℥℥.

Tinctura corallor. ℥j.

Olei cinnamomi gutt. vj.

Sachari in aqua calendula q.s. dissoluti.

Fiant Rotula aurea deaurata.

Tinctura
auri.

Sal Bezoarticus regius ac sudorificus Ioh. Danielis Mylii.

℥ Magister: omnium gemmarum,

Salis perlarum,

Salis Theriacalis,

Alkoholis de serpentibus ana ℥ij.

Lapidis Bezoar ℥℥.

Bezoartici mineralis ℥ij.

Bezoartici solis ℥j.

Antimonii diaphoretici fixi ℥℥.

Terræ sigillatæ ℥j.

Misce, Fiat pulvis regius ac diaphoreticus.

Bezoartici
solis.

Spagyricum nostrum Arcanum de serpentibus.

℥ Corda, hepata, carnemque cum spinis de serpentibus: Hi rite pre-
paratis adde

Rad. Angelicæ, Valerianæ,

Tormentillæ, gentianæ,

Aristolochiæ ana ℥j.

Rutæ ℥ij. Absinthii ℥j.

C. cerui, corall. rubeor. ana ℥j.

Misceantur omnia & calcinentur in cineres, & quibus cum vino simplici
extrahe salem, quem semel aut bis adhuc correctum habebis pro magno secreto:
Dosis ℥j. pro illustrioribus adde ad ℥j.

Salis spagyrici,

Magisterii perlarum.

Magi-

Magist. gemmarum,
 Bezoartici solis ana ℥j.
 Vnicornu, ambre an. ℥ij.
 Lapid. Bezoartici præpar.
 Dosis ʒß. cum conferva rosarum,

Sol hic Spagyricus etiam à quibusdam cum terra sigillata miscetur & datur cum aqua cardui benedicti aut vino maluatico.

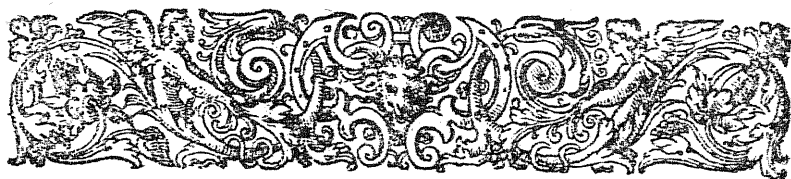
Mixtura ad lepram composita D. Grassbeck's.

℥ Spiritus Aquæ Theriacalis ℥ij.
 Spiritus tartari correcti ℥j.ß.
 Spiritus vitrioli rectificati ℥j.
 Spiritus corallorum rubeor. ʒß.
 Liquoris cornu cerui ʒj.
Tinctura auri, ʒj.
Tinctura argenti, ʒß.
 Essent. confectionis viperinæ ℥j.
 Essent. gemmarum omnium an. ʒß.
 Essent. Antimonii fixi ʒß.
 Extract. spec. diambre ʒj.
 Essentia croci ʒij.
 Syr. coralliorum ℥iij.
 Syr. margaritarum ʒj.
 Syr. gemmarum ana ʒj.
 Syrupi de terra sigillata ʒß.
 Tinctura Theriacæ q. v.

Misceantur omnia & digerantur, clarifcentur colenturque: colatura Dosis ʒj. per se vel cum aqua theriacali.

* *
 *

IOAN.

IOANNIS-DANIELIS MYLII
PHILOSOPHIÆ ET MEDI-
CINÆ DOCTORIS,
ANATOMIÆ AVRI

Sine
TYROCINII MEDICO-CHYMICI,
PARS III.

*De Auri potabilis præparatione tam vulgari quam
Philosophica.*

Auri præparatio Chymica simplex.

VRI potabilis præparationem dicimus dupli-
cem; vnam simplicem, alteram Philosophicam.
Simplex præparatio fit primo per calcinatio-
nem, quæ est corporis in calcem per ignem reductio: *Simplex auri
calcinatio.*
vel vt Geber vult, Rei per ignem puluerisatio, cum præ-
paratione humiditatis accidentalis, non vero essentialis,
quæ partes consolidabat & continuabat. Hinc calci-
nationem simplicem dicimus etiam actualem,
Philosophicam vero potentialem: Quia actualis calcinatio, ignis vi rem *Calcinatio
actualis ac
Philosophico & syncera via artificiali ac naturali. Calcinationi auri potentialis.*
inferuiunt, amalgamatio, præcipitatio, stratificatio, & fumigatio.

*Forma Amalgamationis auri talis est. Aurum cémentatum vel per An- Auri Amal-
tatio.*

T

rimonium fufum, in tenuiffimas lamellas & braæteolas ducitur, feu in minutas particulas forfice cōcinditur, interim Mercurius optime per acetum ac falē purificatus atq; præparatus prole mundato ſive ignito catino aut tigillo, (ab intus creta optime illinito) cumque incipit exhalare, additur aurum conciffum vel foliatum, & extra ignem agitur bacillo ligneo donec optime incorporentur, tunc ſubito extingitur Amalgama proiciendo in vas aqua pura plenum, in quo abluitur vſque dum omnem nigredinem quam contraxit vel à Mercurio non ſatis purificato aut ligno vſto depoſuerit. Si iam calx nuda quæritur, Amalgama per corium recipimus, vel loculum ex pelle caprino confectum, & abundantem Mercurium ſeparamus, globum vero ſive maſſam in corio relictam, ad mouemus igni in tigillo, continuo baculo ligneo agitando, donec totus Mercurius exhalauerit, (verum hac ratione magna pars auri perit) tunc abluitur: magna etiam cura ignis habenda eſt ne fragorem, vti ſolet, edat acuriſſimum: Ad meliorem operis præcautionem, ſolent nonnulli amalgamati adicere duplum ſui ponderis ſalis communis decrepidati, diligentiffimeq; terunt in mortario marmoreo, poſtmodum ab igne Mercurium euolare permittunt, ſic ſine periculo fit calx ſolis abſque naufragio vſlo, hoc tamen etiam in ſuper animaduertendum, ne aurum tuum ruſus fluere facias, & nota quando de ſale adhuc aliquid apud calcem ſolis eſt reſiduum, illud aqua limpida dulci calida per abluſionem ſive edulcorationem venit ſeparandum.

*Præcautio in
amalgamā-
do.*

*Aurum à
fluere anim-
aduertendū.*

*Calx ſolis
ſubtilior.*

*Aurum cal-
cinatum pro
bo.*

*Alkohol au-
ri.*

*Alkohol vi-
ni, id eſt ſpi-
ritus vini re-
ſiſcentium.*

Si vero mauis calcem adhuc ſubtiliorem, non opus eſt edulcoratione, ſed totum ita pone in caucibulo adaptato, cooperto ac lutato, paruo tamen, vt ſi quid de Mercurio reſtaret, foramine peruio, igne rotæ per dies duodecim, aut quantum vis reuerbera; iam euolato Mercurio & eduleata calce, reperies aurum calcinatum redditum: quod ſumma adhibita cautione exſiccandum, ſi vero calcem mauis eſſe *Alkohol*, aurum denuo Amalgama, & per corium traice vt ſupra, tandem abundantia Mercurii ſic ſeparata, globum illum cum duplo ponderis ſui ſorum ſulphuris commiſce, optime terendo, inque ſcutellam terream vitreatam ponendo, tandem *Alkohol vini* abſque omni phlegmate de ſuper fundendo, hunc inde ſuis adminiculis deſlagrando atque accendendo. Poſt cuius deſlagrationem videlicet ſulphuris, ſpiritus vini, & Mercurii, ſpongioſum, attenuatumque etiam ſic

repe-

reperies, & si hæc operatio siue processus tertia vice adhuc repeteretur, videlicet amalgamando & cum sulphure calcinando, *aurum summe Alcoholisatum* existit.

Nonnulli Amalgama solis calcinant cum sulphure crudo, sale tartari, cinnabari factitio & aliis, verum hæc iam dicta optima & probabilis existere atque constare videtur.

Dosis restat dicenda, auri & Mercurii, quanta sit vnius cuiusq; in Amalgamando: Aurifabri vulgariter recipiunt Mercurii partes tres, auri partem vnam, alii recipiunt partes octo plus minusve etiam sex Mercurii ad vnam partem auri: Sennertus præscribit sextuplam partem Mercurii, cum duplo sulphuris viui ad vnam partem auri &c. In hoc nemini præscribitur, sed cuiuslibet sue arbitrio ac libitu relinquitur ac proponitur, melius tamen concedimus esse excedere Dosis sulphuris, salis, Mercurii &c. quam auri, ne imminens fiat periculum, vti enim salis nitri vis & natura instar fulguris agit sursum, sic aurum si lege artis non tractatur, vergit deorsum: vide de hoc pluries Basilicam nostram Chymicam libr. i. capite i. sequitur auri præcipitatio.

Dosis Mercurii & auri in Amalgamatione.

Secunda calcinationis auri species, est eius præcipitatio per aquam Philosophicam, vel aquam regiam; modus præparandi aquam regiam talis est: Recipe libram semis aquæ fortis communis, solue in illa vnciam vnā salis armoniaci, vel quantum soluere potest in paruo calore: ita habebis aquam regiam, in qua tantum solues auri fini quantum libuerit, solutio effundatur in vitrum capax, & guttatim saltem propter ebullitionis strepitum ac periculum, instilla de bono olei tartari in cella per se resoluti: in huius defectu sal tartari in aqua communi solutum accipiat: requiritur autem olei tartari bona quantitas, tunc aurum ex percussione petit fundum: vbi tota auri calx soluta fundum petiisse videbitur (quod animaduertes è colore aquæ regis, qui debet esse albus, nam si adhuc flauus sit, signum est totum aurum nondum percussum, plus igitur olei tartari guttatim effundatur, vsque dum solutio & omnia sint nigra reddita) tunc post subsidientiam aliquot horarum in calido liquorem superiorem effunde, & calcem postea in balneo Mariæ prudenter exsicca, & si placet reuerbera aut calcina, amplius enim non repercutit: calcem collectam ad suos vsus in vitreo vaseculo reconde, & si placet aduocare poteris, attamen

Aqua regia dicitur quia aurum reliquorum metallorū Rex.

Auri percussio. Signum vera præcipitationis auri.

*Ca'x solis
anaphoretica.*

hæc calx reductilis est. Dosis est granorum trium ad quatuor, mouet sudorem, & datur cum appropriatis. De auro fulminante, quod instar fulminis diffiliendo fragorem edit acutissimum vide Basilicam Crollii Chymicam fol. 211. Ceraunocrison auri diaphoreticum vide apud Beguinum in Tyrocinio Chymico cap. 16. fol. 153.

*Adhibenda
cautio in re-
uerberatione
auri.*

Calcinatio auri probabilior, D. Doctoris Iohannis Hartmanni hæc est: Recipe aurum per cementum purgatum, hoc in particulas minutissimas forficibus scinde, inque crucibulum mundum inter carbones ardentes ponito, vt aurum aliquantulum incandescat, postmodum ex alio sigillo, Mercurium probe mundatum ac calefactum, auro desuper affunde, baccilloque extra ignem pro diligenti incorporatione misceto: postmodum in aquam frigidam effundito, massam optime lotam per corium traicito, Mercurium superfluum inde separando vt massa dura instar globi remaneat, quam cum duplo sui ponderis salis præparati teres, inque mortario vitreo vel marmoreo peragendum est, ita tamen vt nihil de amalgamate appareat vel pereat: Hoc totum pone in crucibulum coopertum & lutatum paruo saltem foramine peruium, & igne rotæ reuerbera, per duodecim horas, tali cautione, ne aurum igne violento in fluxum reducas; calcinatum probe iam edulcora, & ad calidam fornacem calcem exsicca. Hanc calcem denuo amalgama, & massam ex marsupio sumptam ac duram cum floribus sulphuris duplo sui ponderis immisce, optime contere, & in scutellam terream vitreata ponito, superfundendo spiritum vini deplegmatum, tandem accende, hinc aurum fit spongiosum. Hæc Amalgamatio, ac cum sulphure commixtio, item & cum spiritu vini accensio, bis vel ter adhuc repetatur, vt aurum fit spongiosius: quod sic ad summum gradum perfectionis duces; Recipe Mercurium sublimatum, eundem bis vel ter ab auro sublima, (si enim aliquoties institueretur hæc sublimatio, spirituum fieret vnio in his duobus metallis) & calx auri erit tenuissima in omni liquore homogeneo solubilis.

*Mercurii
sublimatio
ab auro.
Vnio subli-
matis cu auri.*

Calcinatio auri, Doctoris Antonii in Anglia hæc est in præparatione sui auri potabilis: Recipe auri quantum vis, purga bis vel ter per Antimonium, deinde Amalgama cum Mercurio vt artis est, separa superfluum Mercurii per corium, deinde misce cum sublimatis floribus sulphuris, & pone in vase calcinatorio seu testa ad calcinan-

dum,

dum, spatula ferrea semper mouendo, donec Mercurius & sulphur
 euauerint, & aurum sit subtili modo calcinatum. Hanc calcem so-
 lis misce vicissim cum sale fuso, arque iterum calcina igne mediocri
 per 24. horas, deinde edulcora & secunda calcinatio est absoluta.
 Tertio hunc auri puluerem quater cum sale tartari calcinato, sem-
 per per octo horas laborem absoluendo, tandem edulcorato, & au-
 rum egregie est caleinatum. Hi duo modi aurum calcinandi sunt abs-
 que præcipitatione cum aqua regis, & sunt boni atque veri, sed redi-
 bimus ad præcipitationes solis varios, vel per se vel cum mixtis.

Præcipitatio auri Diaphoretica, per se etiam fit, si primo aurum pro-
 be solutum sit per aquam regiam, ac deinde sit præcipitatum cum o-
 leo tartari, unde calx solis etiam liberetur ab omni fragore & impetu
 percutiendi: quæ calx postmodum singulari menstruo vinofo per men-
 sem circulata, cohobata, spiritu rosaceo edulcorata, fit pulvis Diapho-
 reticus magnarum virtutum. Dosis granum vnum ad tria: vide de hoc
 Basilicæ nostræ Chymicæ lib. 1. c. 2. pag. 10. Alia etiam *auri præcipitatio*
est per se, post abstractionem aquæ regię, hanc descripsimus lib. 1. Ba-
 silicæ Chym. cap. 2. pag. 24. taliter autem intulatur, pulvis auri vitæ
 alius. Cuius dosis est ab obulo dimidio ad obulum integrum, curat
 pestem, resistit venenis & phlitis misce. Præcipitati compositi at-
 que mixti, multiplices ac varii etiam sunt, horum talis a nobis fit
 mentio.

Primo fit *præcipitatus solis cum Mercurio Diaphoreticus* præstans ta-
 lem in modum: Recipe Leonis siue auri per Antimonium repurgati-
 simi partem vnā, seu drachmam integram, aquilæ mineralis partes
 duodecim seu vnciam vnā ac semis, mixtis superfunde liquorē col-
 eocharis rubei dephlegmati, quantum in totum ponderant illa duo;
 procedequē in omnibus vti docemus lib. 1. Basilicæ Chym. cap. 2. fol.
 11. Dosis huius est grana tria ad quinque. Adhibetur in omnibus con-
 tracturis: hydropē; pleurisi; peste; epilepsia; sunt etiam inde pilulæ
 eum appropriatis addendo spiritus vitrioli guttulos aliquot.

Secundo fit *præcipitatus compositus cum auro* talis: accipe reguli An-
 timonii drachmam vnā, solue in aqua forti: recipe deinde auri fini
 drachmas duas solue in aqua regia: iā & Mercurii viui repurgati accipe
 vncias quatuor, solue etiam in aqua forti: tandem tres solutiones co-
 iunge, & in arena menstrua abstrahito ad siccitatem, calcem triplicem

*Prima calci-
 natio cum
 sulphure.
 2. cum sale
 fuso.
 3. cum sale
 tartari.*

*Oleum tar-
 tari insundi-
 tur solutioni,
 usque omnia
 nigra reddi-
 ta sint.*

*Calcinatio
 auri absque
 edulcoratio-
 ne calcis ex
 aqua regis.
 Dosis.*

*Etiā sex
 grana in Hy-
 dropē.*

*Solutio An-
 timonii.
 Solutio auri.*

*Solutio Mer-
 curii viui.*

*Oleum salis
gemma fit cū
Spiritu vini
præstans.
Dosis.*

attamen vnam iam aqua destillata probe edulcorato, exsiccatoque, & cum oleo salis gemmæ, septies cohoba, tandem edulcora & cum spiritu vini rectifica abstrahendo, ab hac calce ti & aquam rosaceam fragrantem exhalaueris, habebis puluerem aurei flauique coloris præstantissimum: cuius dosis, grana dua ad tria, cum conferua borraginis aut rosarum: sudores pellit, omniaque venena è corpore aufert.

*Bezoarticum
metallicum
Beguini.
Diaphoreticum
Crollii.*

Tertio fit & precipitatus seu pulvis Bezoarticus solis cum oleo antimonii; de quo vide Beguini Tyrocinium Chymicum cap. 16. fol. 153. A Crollio etiam talis fit pulvis quem vocat diaphoreticum Antimonii, vide eius Basilicam fol. 155. 156. & 157. Item Basilicam nostram Chymicam lib. 1. cap. 2. fol. 13. & 14.

Quarto fit precipitatus auri diaphoreticus, cum Mercurio & Regulo, à secundo dicto differens, quem genuine præscribimus in Basilica dicta nostra Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 12.

Quinto fit precipitatus solis cum Mercurio præstans, qui valde laboriosus & periculosus est, quare velim in phiola eius institueretur præcipitatio, tali enim modo non adeo metuenda esset disruptio vasorum, quamuis tamen & sic etiam summe prospiciendum est, & singulari operatione manuum procedendum, tempusque longius observandum, vide in nostra Basil. Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 15.

Dosis.

Sexto fit precipitatus cum Mercurio viuo, & oleo Antimonii per saccharum candi preparatū, cuius dosis grana tria ad sex; datur in peste, hydrope, podagra, icteritia, febribus, lue venerea, cathartis, & morbis chronicis, vide ibidem Basilicam nostram Chymicam libro 1. capite 2. folio 16.

*Præcipitati
huius applicatio.*

Hic præcipitatus taliter applicatur & commiscetur: Recipe de hoc præcipitato solari drachmam vnam, præcipitati de Luna drachmam dimidiam, salis corallorum, scrupulos duos, extracti aloes cum rhabarbara, extracti liliorum conuallium ana drachmam vnam, moschi drachmam dimidiam, essentia croci scrupulum vnum & semis, myrrhæ scrupulos duos, olibani scrupulum semis, cum oleo Theribinthinae fiant pilulæ triginta. Pro cura dantur in triginta diebus, triginta pilulæ singulis noctibus post somnum primum, vna operatione per sputum plus quam per secessum operantur: in præseruatione morborum singulis octo vel decem diebus datur vna. Hæ pilulæ vocantur

*Pilule ex hoc
præcipitato.*

*Pilule præci-
pitati aureæ.*

zuraureæ merito quia curant generaliores vt supra dictum, morbos, tam inueteratos quam chronicos.

Septimo fit *precipitatus solis miraculosus*, ex auri puri vncia dimidia, Mercurii vncis duabus, salis ex sanguine Virginis præparati drachmis tribus &c. quem describimus in Basilica nostra Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 17. eo lectorem remittimus legendum.

Octauo fit *precipitatus auri fixus*, magnarum virtutum, ex sulphure vitrioli, auro calcinato, & aqua Mercuriali, cuius descriptionem aliquantulum obscuram ex nostra Basilica Chymica pete, lib. 1. cap. 2. fol. 19. & 20.

Nono, fit & *precipitatus auri fixus*, beneficio & gratia aquæ Mercurialis, quæ destillatur in oleum vt aurum præcipitet, vide eundem in nostra Basilica lib. 1. cap. 2. fol. 17. & 18.

Decimo, fit *precipitatus solis*, ex reguli Antimonii vncis quatuor, Mercurii sublimati vncia vna ac semis, item & calce auri vncia semis, cum oleo salis vel spiritu nitri soluantur in vnâ solutionem, cohobentur quinquies, sexto in totum inde fiat destillatio, tandem sublimatio, & vltimo cum spiritu vini rectificatio. Dosis eius est granum vnum ad summum tria, eius ambiguam descriptionem vide in nostra Basilica Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 19.

Vndecimo, fit & *precipitatus auri cum Mercurio & Luna*, videlicet parte vna auri, partibus tribus Lunæ sine, simul fusis & laminatis, postmodum in limaturam redactis, & cum duodecim partibus Mercurii amalgamatis: Amalgama phiolæ inditum & præcipitatum. Huius dosis est grana tria ad quatuor. Redigitur etiam in oleum cum spiritu Saturni, cuius dosis guttula vna. In hydrope, paralyfi, contra G.

Dosis:
vssus cum
vehiculis.

Duodecimo, fit & *precipitatus compositus*. Ex auri calcinati vncia vna ac semis, cinnabaris rectificati drachmis tribus, Mercurii sublimati vncis quatuor, humectatis & putrefactis cum oleo vitrioli in cella per duas septimanas, tandem cum Alkohole vini fiant præcipitatus, quem vide Basil. Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 20.

Basilica chymica lib. 1. cap. 2. fol. 18.

Decimotertio, fit & *precipitatus solis cum Luna* cum oleo quæ ex antimonio & vitriolo destillatum est; vide ibidem Basil. Chym. lib. cap. 2. fol. 21.

Decimoquarto, fit *precipitatus ex Amalgamate solis cum Mercurio*, per

per aquam mercurialem cum saccharo destillatam, (spiritu vitrioli corrigendus, & spiritu vini dulcificandus, vide eandem Basilicam dicto loco citato.

Decimo quinto, fit & *precipitatus seu aurum vita*, ex amalgamate solis & floribus reguli Antimonii, uti videre est in nostra Basilica Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 21. 22.

*Dosis auri
vita.*

Decimo sexto, fit & *aurum vita*, per calcinationem solis cum sale & saccharo, deinde per spiritum vini super alembicum destillando ad remanentiam pulveris, cuius dosis grana quatuor ad quinque. Vide eandem Basilicam fol. 23.

*Auri destil-
latio super
alembicum.
Vitriolum
solis.*

Decimo septimo, fit & *aurum vita pretiosum*, magnarum virtutum ex auro & vitro antimonii simulac præcipitato Mercuriali, quem vide ibidem in citata Basilica fol. 24. 24.

Decimo octavo, fit & *aurum vita egregium* auro nempe soluto ex aqua minerali, simulac destillatis super alembicum, ita ut aurum redactum sit in vitriolum, quod postea præcipitatum euadit arcanum medicamentum solis, cuius descriptio in dicta Basilica folio 25. & 26.

*Aurum vita
ex Mercurio
& auro.*

Decimonono, fit & *aurum vita geminum*, cuius descriptionem tradit meus affinis D. Iohannes Hartmanni Archiater Mauritanus & Cassellanus, in dictatis in Crollium, cui desunt adnotationes eius D. Hartmanni in Crollium, videat nostram Basilicam Chymicam lib. 1. cap. 2. fol. 26.

Vigesimo communicamus affinis nostri *aurum vita geminum*, in dicta Basilica Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 26. & 27. Hactenus de præcipitatis & pulueribus ex auro, sequuntur adhuc duæ auri calcinandi species, ut sunt stratificatio & fumigatio.

*Calcinationis
species
tertia.*

*Nisi aurum
prius fuerit
Amalgama-
tum & flori-
bus sulphuris
simul mix-
tis, calcina-
ti, difficulte
precedit.*

Stratificatio auri talis est: Recipe auri puri tenuissime laminati amalgamatiq; vel eius loco folia, prout libuerit quantum vis, huic auro adde triplam quantitatem cinnabaris, faciendo stratum super stratum, & pone inuicem sub regula ad euaporandum cinnabarim ab auro, & euadet in puluerem flauum, hoc & secundo atque tertio modo sic reiterabis, tandem solem tuum inuenies flauissimo subtilissimum instar spongiæ pulcherrimæ, ad solutionem vel extractionem sat superque idoneus atque habilis.

Fumigatio auri talis est: Fusum plumbum vel Mercurius calens ollæ

oilæ angustî officio imponitur, & supposito igne lento ac appolita lamina solis vel Lunæ & ascendens halitus se corpori insinuat & facile reddit; postea succedit læuigatio cum sale super marimore, & salis tandem ablutio aqua pura à calce.

Fumigatio auri talis etiam est. Recipe auri purgati quantum vis, laminati tamen, suspende super vrina puerorum, mixta cum acinis vuarum, in ampla cucurbita vitrea superius bene sigillata, quam in feruentem cumulum acinorum vuarum, vt ex torculari sumuntur, infodias, ibi stet per quatuordecim dies vel tres septimanas, postea aperiri & inuenies subtilissimum vitriolum solis adherentem laminis, quem pede leporino collige, & in vsum quem scis, adhibito plura in Basilica Chymica lib. 1. cap. 4. fol. 29.

Post calcinationem auri, simulac ipsis quatuor speciebus calcinationis auri, sequitur *auri cementatio*, quæ non tantum vitia, impuritates, & omnia heterogenea ab eo aufert, verum etiam in colore apprime exaltat. Nos in Basilica nostra Chymica septendecim cœmentationis modos de auro simulac quosdam de Luna ponimus, inter quas quædam valde sunt curiosæ, Paracelsicæ, parum fugiferæ, aliæ auri tantum purgationes eæque bonæ, aliæ sumptuosæ, aliæ gradationis, & aliæ valde laboriosæ, quare eas vt hic omnes repetamus, superuacaneum iudicamus opus, & cementatorem auri remittimus in dictam Basilicam lib. 1. cap. 5. fol. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. & 37.

Post cementationem, sequitur *auri gradatio*, quæ metallum ad gradum qualitatis sublimiorem exaltat. Quando autem duodecim modos gradationis in Basilica nostra Chymica lib. 1. cap. 6. fol. 37. 38. 39. 40. 41. & 42. posuimus, eo gradatorem auri remittimus, & quæ melior sit probandam relinquimus.

Sunt præterea & aliæ auri purgationes ad soluendumque præparationes, vt i auri fusio per antimonium, auri & Lunæ fulminatio, auri granulatio, item & auri reuerberatio, de his vide cap. 7. Basilicæ Chymicæ lib. 1. fol. 43. 44. & 45.

Auri extractionses varis.

Ad varias auri præparationes pertinet etiam extractio eius sulphuris, tincturæ, floris, & essentia: in Basilica nostra Chymica viginti & quatuor dedimus extractionis modos vtilissimos, eorumque obiter

Auri fusio ter talis fit mentio: *Prima extractio auri*, taliter fit: Aurum ter funditur per antimonium, demum soluitur oleo salis, cohobatur vt calx auri attenuetur, attenuata edulcoratur; edulcorata cum sale armoniaco reuerberatur, reuerberata, vicissim abluitur; abluta spiritu Therebinthiaco digeritur ad extractionem tincturæ auri, quæ tinctura circulat cum Alkohole vini artificiosissime. Huius tincturæ drachma vna mista cum vncia vna aquæ theriacalis, medicamentum diaphoreticum est, per sudores humores superfluos expurgans vniuersi corporis: Dosis misturæ est scrupulus semis ad scrupulum vnum. Vide cap. 8. Basilicæ Chymicæ lib. 1. fol. 46. & 47.

Spiritus vini Philo-
sophicus aurii
Philosophicè
liberrime
soluit. *Extractio auri* secunda talis est: auri folia soluuntur per spiritum vini proprio sale acuatam; solutis apparet anima solis, quæ destillatur super alembicum, & spiritus vini cum auro fit vna medicina potabilis, potens in suis operationibus; plura in Chymia nostra Basilica lib. 1. cap. 8. fol. 47. 48. 49.

Acetum tartarizatum
vel loco eius
Spiritus vini tartarizatus. *Extractio auri* tertia talis: Auri folia soluuntur per spiritum acetii proprio acuatam, quæ solutio tamdiu circulat donec tincturam auri producat, quæ tinctura à menstruo liberatur, aurum sale acetii prægnans phlegmate acetii edulcoratur, & auri tinctura cum Alkohole vini digeritur, soluitur, & per alembicum destillatur, sic tertia auri extractio constat clara quam dilucidius vide in Basil. Chym. lib. 1. cap. 8. fol. 49. 50.

Spiritus vitrioli Philo-
sophicus de
sublimato
factus, optimus est. *Extractio auri quarta*: Recipe auri purissime calcinati quantum vis, solve cum spiritu vitrioli Philosophico, digere, vt auri essentia emineat, quam sine separatione menstrui secretissime vsurpabis, in multis magnis & desperatissimis morbis, vide Basil. Chym. lib. 1. cap. 8. fol. 50. 51.

Spiritus nitri
pinguis
destillatio. *Extractio auri quinta*: Ex nitro per se destillatur aqua, instar aquæ fortis, in qua soluitur salis armoniaci tantum quantum soluere potest, hanc aquam flauam auri foliis superfusam, extrahet eius tincturam, quæ postea à menstruo vicissim separatur, & manebit pulvis flauus instar croci, qui dicitur sanguis Leonis purpureus, venit edulcorandus & essensificandus, vt summum in Medicina fiat arcanum. Lege desuper Basil. Chym. lib. 1. cap. 8. fol. 52. 53.

Tinctura auri sanguis est Leonis purpureus.
Aurum cum antimonio *Extractio auri sexta*: Aurum in igne fit fluxile, cui importatur certa quantitas vitri antimonii, igne coniunctis, refrigescunt, pulueris-
santur

lantur & reuerberantur; reuerberatis, singulari menstruo ex auro *retrefcere de-*
tinetur elicitur, quæ seperato vicissim menstruo edulcoratur, edul- *ber.*
corata abit in summam medicinam. Menstruum vide in dicta Basil.
Chym.lib.i. cap.8.fol.53.

Extractio auri septima: Hæc fit ipsius præparatione per antimo- *Hic processus*
nium, & mortificatione reiterata per spiritum acerrimum & sangui- *est Iosephi*
nem hydræ, vt in furno reuerberii reddatur corpus leue ac spongio- *Quæretani*
sum & irreductile, quod rursus reuerberatur donec in purpureum *in retrade*
prodeat color: ex quo cum glaciari corneoli Alkohole ipsi quatuor *descriptæ.*
digitos supernatante in matraccio Hermetice clauso, & per mensem
in balneo digesto separatur color, qui spiritui commiscetur: illumque
separato vt artis est, remanet in fundo optatus liquor, qui postea tam-
diu circulari debet donec fixetur. Huius tincturæ drachma vna cum *Diss.*
uncia vna aquæ theriacalis optimæ, ad scrupuli vnus quantitatem
mane ieiuno stomacho sumitur; Hoc medicamentum diaphoretici-
cum est, sudores superfluos & noxios expurgans vniuersi corporis
humores. Videatur de super Basil. Chym.lib.i. cap.8.fol.54.

Extractio auri octaua: Extractio auri nona: Extractio auri decima: Ex-
tractio auri vndecima: Extractio auri duodecima &c. Has omnes viden-
das tradimus in nostra Basilica Chymica libro 1. capite 8. fol. 55.
56. & 57.

Extractio auri decima tertia, quæ est Paracelsica, talis existit: circula- *Circulatum*
tum Philosophicum cum æquali pondere auri, septimanis quatuor *Alkohol vi-*
circulatur, in hoc tempore liquor auri supernatabit circulato, quem *ni, proprio sa-*
separa & vtere in medicina, *le acuatum.*

Extractio auri decima quarta, quæ eiusdem est Paracelsi, hanc vide
in Basilica nostra Chymica, lib. i. cap.8.fol.58.

Extractio auri decima quinta sic fit: Aucum ter calcinatur cum Mer- *Edulcoratio*
curio & sulphure: deinde subtrahitur etiam cum sale armoniaco: à sale *calcia solaris.*
calx solis liberatur, & per spiritum talis extrahitur; extractionem auri
tincturamque spiritus vini artificiose rapit, qui quasi vehiculum tin-
cturæ cum ea manet pro medicina. Vide citatam Basilicam lib.i. cap.
8. fol. 59.

Extractio auri decima sexta, est eius sulphur & vitriolum, qui pro-
cessus conuenit cū fumigatione auri secunda, superius descripta, attamen
videre conuenit Basilica nostra Chym. lib.i. c.8. fol.59.60. & 61.

*Vitriolum
solis carni-
seum.*

Extractio vitrioli ex auro decima septima, fit per menstruum admirabile ex silicibus confectum, quod videre est in Basilicâ Chym. lib. 1. cap. 8. fol. 61.

Extractio vitrioli & sulphuris auri decima octava, æqualis est decimæ sextæ præcedentis, modo illustrior & appropriata: uti dictâ Basilica Chymica demonstrat citato libro accipite fol. 62.

Extractio sulphuris solis decima nona: Extractio sulphuris auri vigesima: Extractio stannum solis vigesima prima: de his videatur Basilica Chymica lib. 1. cap. 8. fol. 62. 63. 64. 65. 66.

*Collatio cum
sexta extra-
ctione.
Dosis.*

Extractio auri vigesima secunda, est auri cum antimonio in vitrum reductio, quod vitrum cum spiritu vini extrahitur, in pulverem vero rursus destillando præcipitatur. Dosis erit granum vnum, processum tenet Basilica dicto loco fol. 66.

Extractio auri vigesima tertia, est auri reductio in vitrum, vitri autem singularis cum menstruo extractio, uti videre poteris Basilicam Chymicam lib. 1. cap. 8. fol. 67.

Extractio auri vigesima quarta, videbitur eodem in citato loco Basilicæ fol. 67. 68.

Auri solutiones.

Post extractionem auri, sequitur eius *solutio*, quarum viginti sex ponimus in nostra Basilica Chymica, verum omnes non sunt nudaæ auri solutiones, sed mera ex parte compositiones, prout necessarium iudicamus esse obiter recensendum: ut exempli gratia *solutio prima auri*, est auri pulverisatio cum regulo antimonii & cinnabari factio; his unitis oleo vitrioli reducuntur in massam: massa cum aceto extrahitur: extractio ab aceto liberatur & cum Alkohole vini fit medicina & essentia multarum virtutum, vide dictam Basilicam lib. 1. cap. 9. fol. 68. 69.

Solutio auri secunda, est eius resolutio & combinatio cum oleo vitrioli proprio sale acuat, & fatendum est egregiam esse medicinam: vide eandem Basilicam Chymicam citato loco fol. 69. 70.

Quidam videntur, hoc esse aurum potabile Antoni Angli.

Tertio, aurum soluitur per egregium menstruum quod confectur ex Alkohole vini & spiritu vrinæ, puto esse D. Hartmanni aurum potabile, vide Basilicæ librum 1. cap. 9. fol. 70. 71. 72.

Quarto, Aurum soluitur aceto radicato, ut sola tinctura habeatur

sur & calx alba relinquitur, quæ calx sublimatur vt exinde prodeat Mercurius solis Tinctura post hæc solutur in oleo salis, itidem & sublimatus solis vel Mercurius eius; vnitis abeunt in medicinam præstantissimam. Vide citatam Basilicam fol. 73 74.

*Solutio hæc
me a e tra-
ffio.
Sublimatio
calis solis.*

Quinto, Aurum soluitur oleo Saturni, quod fit intra decem dies, soluto auro, nulla menstrui fit separatio, sed manent vnita pro aurea Medicina. De hac docet Basil. Chym. fol. 74. 75.

Sexto, Aurum soluitur per oleum vitrioli, singulari modo paratum, vide Basilicæ fol. 75. 76.

Septimo, Auri solutio fit per spiritum vini tartarificatum, quæ solutio essentificatur probe, vt fiat Medicina auri præstans. Vide Basil. fol. 76 77.

Octava auri solutio, est Iosephi Quercetani, quam describit in tetra-
trade fol. 44.

Nona auri solutio, etiam Iosephi Quercetani in tetra-
trade fol. 410.

Decima auri solutio; itidem Iosephi Quercetani est, vti videre conuenit tetradem fol. 409. Nos has describimus in Basilica Chymica lib. 1. cap. 9. fol. 77 78. 79.

Auri solutio vndecima; est Oswaldi Crollii vti videre est eius Basilica folio 213. & fol. 214. Basilicam vero nostram Chymicam fol. 79. 80.

Auri solutio duodecima; fit per oleum Mercurii, quod confectura est ex Ioue & Mercurio sublimato. Vide Basilicam Chymic. fol. 81.

Auri solutio decima tertia; est solutio solis per spiritum vitrioli; solutum spiritu vini redigitur in egregiam medicinam. Basilic. Chym. fol. 82.

Auri solutio decima quarta; est combinatio auri cum essentia crystallisata reguli antimonii cum Luna vnita; Basil. Chym. fol. 82. 83.

Auri solutio decima quinta; conuenit pene cum septima, quare binæ conferendæ, vtrum nobilior vide Basilicam Chymicam fol. 83.

Solutio solis decima sexta; fit per spiritum salis, cum quo aurum vnitur, & videtur esse Bonnetti, vide Atrochymiam nostram, fol. 81. Basil. fol. 84.

Solutio solis decima septima: fit per singulare menstruum, quod fit ex melle cum tartaro, quod aurum trahet per alembicum. Vide Basilicam Chymicam lib. 1. cap. 9. fol. 84. 85.

Solutio solis decima octava: fit per spiritum vini cum sacharodestillatum, vti vide Basil. Chym. fol. 84. 85.

Solutio solis decima nona: *Solutio solis vigesima*: *Solutio solis vigesima prima*: *Solutio solis vigesima secunda*: *Solutio solis vigesima tertia*: *Solutio vigesima quarta*: vide Basilicam Chymicam lib. 1. cap. 9. fol. 86. 87. 88. 89. 90. 91. & 92.

Solutio solis vigesima quinta: est Paracelsi, eandem vide Basilica Chymica lib. 1. cap. 9. fol. 93.

Solutio auri vigesima sexta: est magisterium eiusdem Paracelsi lib. 6. Archidoxorum, eadem dicta Basilica lib. 1. cap. 9. fol. 93. Sequuntur solutiones auri in oleum.

Solutio auri vigesima septima: est auri in oleum, cum oleo Alchibit id est sulphuris, & spiritu vini radicali, qui aurum ducit super alembicum, & postea in pelicano circulat in oleum rubium ac perspicax: quod oleum cum Mercurio antimonii in nobilem ac veram auream abit Medicinam. Vide de super Basilicæ Chymicæ libro 1. cap. 10. fol. 94. 95.

Solutio auri vigesima octava: itidem est auri in oleum, eaque egregia existit etiam, & fit per oleum salis verum ac genuinam Philosophicæ compositum, vide eandem Basilicam Chymicam lib. 1. cap. 10. fol. 96. 97.

Solutio auri vigesima nona: est pene eadem cum præcedenti, verum hoc oleum salis, quod hic requirimus fit ex sale marino, & in fine fit rectificatio ac circulatio cum spiritu vini, quod in priori solutione non fit. Videatur Basilica Chymica lib. cap. 10. fol. 97. 98. 99. 100. 101. & 102. Item Quercetan. in tetradè grauiusmor: affect. capitis cap. 29.

Auri solutio trigesima: est secreta D. Hartmanni affinis ac patris mihi colendi: fit autem primo oleum salis armoniaci, ad soluendum Mercurium vt abeat in essentiam Mercurialem: quæ essentia aurum præparatum, vti nostra Basilica docet, resoluit in colorem sanguineum, remanentibus albis floribus: Hoc aurum ita resolutum cum spiritu Theriebintinæ corrigitur, cumque spiritu vini in egregium aurum potabile transit. Vide Basilicam nostram, lib. 1. cap. 10. fol. 102. & 103.

Auri solutio trigesima prima: quatuor præcedentibus solutionibus non est similis, verum bona etiam cum oleo salis gemmæ, hanc mihi commu-

communicavit Dominus Eglinus, S. sanctæ Theologiæ Doctor. Vide Basilicam eandem fol. 104.

Auri solutio trigesima secunda: Aurum calcinatur, soluitur cum oleo salis, armoniaco sale commixtus, destillatur per alembicum, rectificatur spiritu vini combustionem eius desuper: postea aurum fit sublimabile, & per Alkohol vini circulatur in oleum, & fit aurum potabile, cuius dosis tres aut quatuor guttæ, Basil. Chym. lib. 1. cap. 10. fol. 104. 105. 106.

Auri solutio trigesima tertia: est auri sublimatio cum Mercurio, exinde fit destillando liquor albus, quem author huius processus *Mercurium solis* nuncupat. Basil. Chym. lib. 1. cap. 10. fol. 107.

Auri solutio trigesima quarta: est commixtio olei vitrioli, cum oleo salis in quo aurum sit solutum, & spiritu vini: hoc aurum potabile est Andreæ Langneri uti videre est in quarta parte eius promptuarii. Basil. Chymicæ fol. 108.

Solutio solis trigesima quinta: est Paracelsi, tract. 2. de contracturis. testis est Basilica nostra Chymica lib. 1. cap. 10. fol. 108.

Solutio solis trigesima sexta: est auri cum Turpeto solis destillatio in oleum, ut inde aurum fiat diaphoreticum. Basil. Chym. lib. 1. cap. 10. fol. 108. 109.

Solutio solis trigesima septima; videatur in Basilica Chymica lib. 1. cap. 10. fol. 109.

Sic solutio solis trigesima octava: eodem loco perspicienda.

Solutio solis trigesima nona: est aurum tantum solutum cum aqua regis, & est Paracelsi verbalogia. Vide Basilicam Chymicam lib. 1. cap. 10. fol. 110.

Solutio auri quadragesima: est ex Basilio desumpta verum obscura propter mineralem aquam, Leonem viridem, uti Paracelsus vocat, Basilius autem aquam veram soluentem. Vide Basil. di&am lib. 1. cap. 10. fol. 110. 111.

Solutio auri quadragesima prima: miraculosa est, & videtur esse Philosophica, nam oleum circulatum salis Philosophicum, & oleum vini Philosophicum, oleum ex auro faciunt sanguineum, quod non vulgaris modus est soluendi aurum. Vide Basilicam nostram Chymicam lib. 1. cap. 10. fol. 111.

Solutio auri quadragesima secunda: talis solutio etiam Philosophica
vide.

videtur cum oleo vitrioli & cygno albo. destillatur enim auri tinctoria supra alembicum, ut nunquam reduci possit. Basilicam ecce Chymicam lib. I. cap. 10. fol. 111.

Solutio auri quadragesima tertia: est auri probe calcinati resolutio cum spiritu tartarifato arcano, cuius præparat. vide Basil. Chym. lib. I. cap. 10. fol. 112.

Solutio solis quadragesima quarta: videatur in dicta Basilica Chymica lib. I. cap. 10. fol. 112. 113. obscura est & Philosophica, & habilis est ad præstantem panacæam auream ac splendidam.

Solutio auri quadragesima quinta: Est ex tribus commistis, essentia vitrioli, essentia auri, essentia vini, excellens Medicina: vide eandem Basilicam fol. 113.

Solutio auri quadragesima sexta: vna est & conuenit cum solutione quadragesima prima, verum aliquantulum apertius. Basil. Chym. fol. 114.

Solutio auri quadragesima septima: est merus præcipitatus solis, verum cum essentia vini tartarifata facile abit in oleum, Basilica citato loco dicta.

Solutio auri quadragesima octaua: est præcipitatus solis cum oleo Mercurii diaphoretici, hic conuertitur in oleum cum igne Philosophico. Basilica Chymica dicta fol. 114. 115.

Solutio auri quadragesima nona: est merum auri vitriolum, quod redigitur in oleum cum dicto igne Philosophico. Basil. Chym. lib. I. cap. 10. fol. 115.

Solutio auri quinquagesima: est correctio præcedentis solutionis, vide eandem dicta citata Basilica.

*Panacea aurea, siue Magisteria composita ex auro fino
& puro.*

Panacea auri composita prima, est Iosephi Quercetani mihi ab amico communicata: illa fit ex duabus essentiis, vna videlicet auri, altera sulphuris vitrioli: eius descriptionem communicauimus in Basilica nostra Chymica lib. I. cap. 11. fol. 116. 117.

Panacea auri composita secunda: eiusdem est Quercetani, videntur in tetrade grauissimorum totius corporis affectuum, cap. 31. fol. 398. In Basilica vero nostra Chymica lib. I. cap. 11. fol. 118. 119.

Pana-

Panacea aurea tertia; quæ fit ex tinctura auri, Mercurii rite præcipitati ac fixati essentia, simul ac spiritu vitrioli: vocatur etiam hæc panacea, hermophroditis flos saphiricus, autor eius est Gregorius Magnus Phædro Rodochæus. Vide Basilicam Chymicam lib. i. cap. 11. fol. 119. 120. 121. 122. Paracelsi opinionem vide etiam ibidem fol. 123. 124. 125. & 126.

Panacea aurea quarta: fit per misturam, cum oleo ex regulo antimonii cum omnibus metallis facto, miscetur spiritus salis & in putrefactione fit vnio, edulcorata hac mistura funditur super aurum præparatum vt fiat Panacea. Cuius dosi guttæ tres vel quatuor. Basilic. Chym. lib. i. cap. 11. fol. 126. 127.

Panacea aurea quinta: fit per sublimationem mineræ solis cum sale armoniaco, exinde vt habeatur auri sulphur purum, quod redigitur in Panacæam cum Mercurio animali ac vegetabili. Vide Basilicam Chymicam lib. i. cap. 11. fol. 127.

Panacea aurea sexta; hæc constat itidem ex sulphure mineræ aureæ, & oleo flauo draconis. Vide Basilicam Chymicam eodem citato loco fol. 128.

Panacea solaris septima: fit per salem & sulphur aureæ mineræ, & cum alba columba fit Panacea. Basilic. Chym. lib. i. capite 11. fol. 128. 129.

Panacea solaris octaua: fit ex oleo vitrioli solis, essentia opii, sale & tinctura auri. Vide Basilicam eodem in loco fol. 130. 131.

Panacea solaris nona: Aurum soluitur cum aqua regis tinctura antimonii resplendente, inde aurum sublimatur; huic sublimationi additur solis tinctura fixa, & fit descripta operatione in Basilica nostra, panacea. lib. i. cap. 11. fol. 131. 132.

Panacea solaris decima: est coniunctio olei sulphuris vitrioli dulcis, eum oleo solis. Vide Basilic. Chymicam lib. i. capite 11. fol. 132. 133.

Panacea solaris undecima: fit ex essentia perlarum & oleo solis. Basil. Chym. lib. i. cap. 11. fol. 133. 134.

Panacea solis duodecima: fit ex duabus tincturis, vna ex argento, altera ex auro. Vide Basilicam Chymicam lib. i. cap. 11. fol. 134. 135. & 136.

Panacea solaris decima tertia; Aurum soluitur & fixatur cum men-

X struo

struo ex marcasita plumbea facto. Basilic. Chym. libr. 1. capite 11. 136. 137.

Panacea solaris decima quarta : est commistio tincturæ Rubinorum, cum essentia auri : num cum antimonio ita processus sit bonus, dubito, communicavit mihi eum aliquando Gallus studiosus Medicinæ. Basil. Chym. fol. 137. 138. 139.

Panacea solis decima quinta : fit cum auro & oleo vitrioli. Basilica Chym. fol. 139. 140. 141.

Panacea solaris decima sexta : Hæc Monachi fuit, & fit ex balsamo terræ sigillatæ & tinctura auri. Basil. Chym. fol. 141. 142.

Panacea aurea decima septima : *Panacea aurea decima octava* : *Panacea solaris decima nona* : Vide Basilicam Chymicam lib. 1. cap. 11. fol. 142. 143. 144. 145. & 146.

Panacea solaris vigesima : Hæc consistit in vera resolutione antimonii, & vera resolutione auri. Basilica Chymica lib. 1. cap. 11. fol. 146. 147. 148. 149.

Panacea solaris vigesima prima : Consistit in vera Anatomia Mercurii & solutione solis. Basilica Chymica lib. 1. cap. 11. fol. 149. 150. 151. 152.

Panacea auri vigesima secunda : fit eum sublimato crySTALLINO & calce marcasitæ solari. Basil. Chymica lib. 1. cap. 11. fol. 152. 153.

Panacea auri vigesima tertia : est aquæ Mercurialis fixatio cum amalgamare solis. Vide Basilicam Chymicam lib. 1. capit. 11. fol. 153. 154.

Panacea auri vigesima quarta : Hæc constat ex tribus essentiis, una est essentia tritici, altera essentia vini, tertia essentia auri. Basilica Chymica lib. 1. cap. 11. fol. 154. 155. 156. 157. 158.

Panacea auri vigesima quinta : Videre est in Basilica Chymica lib. 1. cap. 11. fol. 158. 159.

Panacea auri vigesima sexta : dicta Basilica Chymica vide fol. 159.

Panacea auri vigesima septima : est Begaini ut videre est eius Tyrocinium capit. 20. Vide Basilicam nostram lib. 1. capite 11. fol. 159. 160.

Laudana quatuor ex auro : Vide in nostra Basilica Chymica lib. 1. cap. 12. fol. 161. 162. 163 & 164.

Mercu-

Mercurium ex solo. Vide dictam Basil. Chymicam lib. 1. cap. 13. fol. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. vsque 184.

Processus porro nobilissimos de *auro potabili* varios etiam posuimus inter consilia nostra tradita in *Basilica Philosophica* lib. 1. vti videre est *consilium tertium*, & theoria cum praxi de lapide Philosophorum: qui processus quamuis non sit verus lapis, attamen *auro solutio* est egregia vsque dum fontina applicetur. Basil. Philos. lib. 1. fol. 13. 14. 15. 16. 17. &c.

Aliud *aurum potabile*, describitur etiam in decem capitibus Basilicæ Philosophicæ lib. 1. fol. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. & 26.

Lunam potabilem descriptam vide in *consilio sexto* de theoria lapidis Philosophici lib. 1. *Basilica Philosophica* fol. 40. & 41. Simulac *aurum potabile* eodem citato loco fol. 42. & fol. 43.

Aliud itidem *aurum potabile* tradit *consilium septimum* Basilica Philosophica lib. 1. fol. 43. 44. & 45.

Aurum item potabile describitur Basilica Philosophica nostra lib. 1. fol. 65. 66. 67. *Consilio nono*.

Aurum potabile vide eodem Basilica Philosophica *consilio duodecimo* lib. 1. fol. 75. 76. 77. & 78. confiteor tamen sane esse Philosophicum particulare si per fortunam circulentur.

Sic & *aurum potabile* est descriptum in *consilio decimo tertio* Basil. Chym. lib. 1. fol. 80. 81. & 82.

Aurum potabile etiam est illud *consilium decimum quartum* Basil. Philosoph. lib. 1. fol. 82. 83.

Aurum potabile vide & *consilis decimo quinto* Basil. Philosoph. lib. 1. fol. 83. & 84.

Aurum potabile miraculosum etiam continetur in *consilio decimo sexto* Basilica Philosophica, lib. 1. fol. 84. 85. 86. ad fol. 90. cum enumeratione efficaciarum & constellatione cum cæteris metallis.

Aurum potabile etiam describimus efficacissimum, in Basilica Philosophica lib. 1. fol. 95. 96. & 97. *consilio decimo octavo*.

Aurum potabile aliud vide in Basilica Philosophica *consilio vigesimo primo* lib. 1. fol. 103. & 104.

Tali modo est *aurum potabile*, *consilium vigesimum secundum* & theoria de lapide Philosophorum. Citata videatur Basilica Philosophica fol. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110.

Aurum potabile, & vniuersalis Medicina etiam est consilium vigesimum tertium, & theoria de lapide Philosophorum, in defectum lapidis Philosophici, nobiliorem in talem modum non expeterem Medicinam, proccedit enim artificiosissimo modo, & videtur mihi esse vnum ex secretis Philosophicis, quod parens affinisque meus D. Iohannes Hartmanni Archiator Illustriſſis Caſſellanus, in praxi ſua communicauit. Vide Baſilicam noſtram, deſuper Philoſophicam libr. 1. fol. 110. 111. 112. & 113.

Deſcriptio auri potabilis etiam ad modum lapidis Philoſophici in conſilio noſtro vigesimo ſeptimo, Baſil. Philoſoph. lib. 1. fol. 122. 123. 124. & 125.

Aurum etiam potabile vide in conſilio vigesimo nono Baſilica Philoſophica lib. 1. fol. 127. 128. 129.

Imò & aurum potabile videtur in conſilio trigesimo ſecundo Baſil. Philoſoph. lib. 1. fol. 137. 138.

Eſt etiam aurum potabile Antonii Angli, quod à quibuſdam ad nos in Germaniam translatum eſt, verum multos decepit, eius proceſſum genuinum qui appetit, à me habebit ſyncerum ac verum, non contemnendum illum putabis, clauis enim eſt ad lapidem. Hæc de auri præparationibus Chymicis, nunc de Philoſophica.

*AVRI POTABILIS PRÆPARATIO VERA,
Phyſica ac Philoſophica: demonſtrata etiam cum authorita-
tibus antiquorum, tam ex theoria, & praxi, quam
hiſtorica fide allegata.*

Ariſtēni Philoſophi.

*Zenon dicit
eorpus dicitur
in quo
aurum Aqua
maris.*

*Aqua per-
manens.*

Ethelia.

Numus.

Flos ſolis.

*Aurum potabile vulgare à variis varie deſcriptum eſt, vt vero Philoſophorum ſolummodo ſaniorum de hoc mentem intelligamus, perplacebit & eorum deſuper harmoniam in medium proferre, præctica illorum talia proſert. Accipite corpus quod vobis monſtratum eſt, atq; in tabulas tenues coaptate: deinde maris noſtri aqua imponite, quæ dum regitur, aqua permanens dicitur. Poſt imponi-
re leui igne, donec tabulæ confringantur, & ſiant aqua, & etheliæ iun-
gite, & lento igne ſimul aſſate, donec fiat brodum ſaginaturn, & in
ſuam etheliam vertite, donec coaguletur, & fiat numus varius, quem
ſolis florem nuncupamus. Coquite eum deinceps, donec nigredine
priue-*

priueretur, & albedo appareat; Postea regere ipsum, & animam auri commiscere, & coquite, donec fiat Ethelia rubea, quam terite cum patientia, ne vos tædeat eam cum aqua imbuere, quæ ex ea exiuit, & quæ est permanens, donec rubeum fiat. Hoc enim est es combustum, & auri flos, & fermentum: quod cum aqua permanente dirigite, postea deficcate, donec pulvis fiat, & omni humiditate priueretur. Hæc pauca sunt Philosophi Aristenis verba, quorum Harmoniam videbimus etiam cum cæteris, prima consideratio erit de corporis solutione cum aqua, ecce autoritates Philosophantium, ex vera & sincera Philosophico-pagyrica methodo:

Prima autoritas est Arilei, dicens: si æs nostrum aquæ miscueritis, rem grandem efficietis. Nam æs ipsum nostrum cum aqua maris imponitur & coquitur.

Secunda autoritas Parmenidis est, inquiens: Natura natura lætatur, & naturam continet, & natura naturam vincit: Hiscetribus verbis totum comprehenditur opus: mare conuertit (corpus) in rubeum, & auri collam. Coquite ergo in humore, donec natura appareat abscondita: & cum videritis hoc, imbibite septies aqua permanente, coquando, assando donec rubeum fiat. ô natura illa cœlestis, veritatis naturas Dei nutu multiplicans: ô natura fortis, naturas vincens & superans, suasque naturas gaudere faciens. Hæc est illa natura specialis & spiritualis, cui Deus posse dedit, supra ignis violentiam.

Tertia autoritas Harmonica est Zimonis: dicens, masculum & feminam ponite in vase vitreo, & terite cum Ethelia, & aceto acerrimo coquite eos per septem dies, & ne arcanum fumiget cauete: & cum siccum fuerit, totum iterum imbuite aceto, & tandem obtinebitis arcanum: Non potestis rubeum facere, nisi primum dealbaueritis, quoniam illæ duæ naturæ nihil aliud sunt, quam album ac rubeum &c.

Quarta autoritas Pythagoræ est: Acetum acerrimum quod fecit aurum merum esse spiritum, sine quo nec albedo, nec nigredo, nec rubeo consistit. Et scitote quod cum corpori miscetur, continetur, & vnum fit cum eo & vertit ipsum in spiritum, & spirituali tingit tincturæ, inuariabilique rursus à tincto, tincturam accipit corporalem, quam deleri non potest. Et scitote, quod si corpus absque aceto super ignem posueritis, comburetur id & corrumpetur, quia humor primus

X 3 est

Animam auri

Es combustum.

Flos auri.

Fermentum.

Coctio aris cum aqua maris.

Mare est aqua permanens, soluens corpus in rubeum.

Acetum & ista fontina.

Post albedinem rubeo accendit.

Acetum aurum soluit in spiritum & tincturam permanentem.

Aceti Philo- est frigidus. Acetum corpus comburit, & in cinerem vertit, ipsum-
sophici ope- que corpus dealbat, & coagulat, fitque numus intensissimæ albedi-
ratio. nis: Coquite ergo lapidem donec dituratur, deinde soluite rursus aqua
Zenon. maris temperate. Totius operis spes est dealbatio, cui rubor succedit:
Nisi dealba- deinde perfectio.
ueritis, ru-
beum facere

non poteritis. Quintam auctoritatem inducit Socrates: Prima vis est acetum: coqui-
 te in aceto donec niger & albus, spissitudo corporis diruitur aqua cō-
 cepta. Lapidem terite, & rore & sale, & aqua maris & pluviae. Teri-
 te igitur ipsum aceto acerrimo centum quinquaginta diebus, cauē-
 tes ne in fumum verratur acetum, & pereat.

In centum ac
quinquagin-
ta diebus la-
pis est perfe-
ctus. Sexta auctoritas est Mundi: Gummi nihil aliud est, quam aqua per-
 manens, ex qua quidem aqua lapis noster pretiosissimus generatur.
 spiritus in corpora, & corpora in spiritus vertantur.

Lapis Philo-
sophorum est
mundi prin-
cipium. Septima auctoritas est Zenoni. Æs & plumbum lapis pretiosus: mi-
 scete ea æqualiter & assate cum eis aurum, & si bene rexeritis, fit spiri-
 tus tingens in medio spirituum. Cum enim masculus & feminae con-
 iungitur, fit ipsa femina non fugiens, & totum compositum spiritua-
 le, & ex ipso spirituali composito rubeum, quod est mundi prin-
 cipium.

Aqua per-
manentis vis
est spiritua-
lis. Octava auctoritas est Dardani. Nihil incipere oportet studiosum
 artis, nisi aquæ permanentis vi cognita: quia vis eius spiritualis san-
 guis, abque hoc à Philosophis dicta est aqua permanentis. Contrita
 autem cum corpore, corpus illud in spiritum vertit, quoniā sibi mix-
 ta inuicem, & in vnum redacta se inuicem vertunt. Corpus scilicet
 incorporat spiritum, spiritus vero corpus in spiritum vertit, prout
 sanguis vertit. Nam omne quod spiritum habet, etiam sanguinem
 habet.

Aqua per-
manens va-
riis intitu-
tur nomi-
bus. Nona auctoritas est Boli: Philosophi aquam permanentem voca-
 uerunt, eiusque frequenter meminerunt: similiter etiam albumi & ru-
 beum facere multipliciter descripserunt, & variis nominibus. Lapis est
 hac ipsa permanentis aqua, & dum aqua est, lapis non est. Eo modo diuersa
 sortita est hæc aqua nomina. Quidam enim ex conditione & statu

Lapis Philo-
sophorum,
vocatur a-
qua, putum operis aquam, gummi, venenum, acetum: deinde coruum, æs vstum,
 æs nigrum, plumbum, serpentem: deinde marmor, lapidem crystal-
 lum, Etheliam albam, aurum, regem natum: Quidam à loco ubi gene-
 ratur

ratur aqua ipsa, nomen ei sumpserunt: Quidam à calore, quidam spu- *Luna, cor sa-*
tum Lunæ, quidam cor falis eandem nominant. *lis &c.*

Decima autoritas est Pandulphi. Scitote omnes sapientiæ investi-
gatores, quod aqua permanens est aqua vitæ munda, & quod nullum *Aqua per-*
venenum tingens generatur absque sole & sua umbra: Qui enim sapi- *manens est*
entum venenum sole & eius umbra tinxit, ad maximum peruenit *aqua vite.*
arcanum.

Undecima autoritas est Ardarii: coquite medicinam donec bi- *Coffia lapi-*
bat collam auri, & cum siccata fuerit, imbuite eam septies, quousque *dis septena.*
duas partes sum bibat, & postea ponite eam in igne, donec suum flo-
rem extrahat, remittite eam calori, & beati estis, si intelligitis quæ
dico..

Duodecima autoritas est Theophili: Diuidite venenum in duo æqua- *Solutio & co-*
lia, in vno æs liquefacite, in altero æs terite, triturate, & hume ctate, *ctio lapidis*
donec in laminas producat: Er iterum cum priori veneni parte co- *fit cohiben-*
quite donec duas ebibat, & hoc facite septies: deinde 42. diebus co- *do in pelica-*
quite, & aperite vas, & inuenietis æs in argentum viuum versum. Ab- *no Philoso-*
luite ipsum coquendo, quousque sua priuetur nigredine, fiatque æs. *phico.*
umbra carens: Item ipsum continue coquite, donec coaguletur, ipso
autem coagularo, fiet maximum arcanum..

Decima tertia autoritas est Ceri: Inter magnetem & ferrum est pro- *Differentia*
pinquitas, similiter inter æ Philosophorum, & eorum aquam perma- *inter æs Phi-*
nentem, quorum vitrumque alterius attractiuum est. Coquite ma- *losophorum.*
sculinum cum vapore suo, quousque vitrumque coalescat, & fiat *Et aquam*
lapis.. *permanen-*
tem:

Decima quarta autoritas est Borati: Si vultis argentum viuum coa- *Argentum*
gulare, suo miscete compari, deinde diligenter coquite, donec vterq; *vinum solui-*
fiat aqua, deinde coquite illam aquam, donec coaguletur. Hæc enim *tur in aqua,*
aqua, cum vapore suo compari desiccatur, & puluerisatur, ac con- *unde eius*
uertitur toraria: gentum viuum coagulatam. Suo igitur vase iterum *principium.*
imponite & tertia aqua sua, donec erocus fiat in colore auro similis..

Decima quinta autoritas est Menabadi: cum corpora diligenter te- *Ex corpore*
ritis; eaque vtopoportet coquitis, resultat inde Ethelia, ignem non fu- *fiet tinctura:*
giens; & tinctura, quæ omnia corpora confringit, & spiritus omnes *fixa incom-*
retinet ac colorat, eo quod Ethelia colorata omnia colorat. Sapiens *busibilis.*
dicit, quod æs nisi prius tingatur non tingit, & hæc duæ tincturæ sunt
conden-

*Aurum non
tingit nisi
tingatur.*

condensum & humidum: condensum iungitur humido, eo quod sulphura sulphuribus continentur, & iure naturæ gaudet natura, sua natura aduentante.

Aquila volans conuertatur in terram fixam.

Decima sexta autoritas est Philosophus Chamber. Facite in liquefaciendo ignem leuem, ipsa autem in terram versa aquila, in intensiorem facite ignem, & imbuite ipsam, donec colores appareant.

Aqua corpus vertit in terram.

Decima septima autoritas est Custos Philosophicans: Miror de vi huius aquæ ac natura: cum introiuit in hoc corpus, vertit ipsum in terram, deinde in puluerem, quem si vultis experiri, an sit perfectus, manu contingite: & si impalpabilem vt aquam inuenietis, optimus est; sin autem, iterate ipsum coquendo donec perficiatur. Et sciatis, quod si aliud quam æs nostrum acceperitis, & aqua nostra eum regatis, nihil efficietis. Contra autem, si æs nostrum aqua nostra reixeritis, omnia prædicta inuenietis.

Heterogenea in Philosophica arte, fugienda.

In censio fontina opus peruerit.

Decima octaua autoritas est Philosophus Bassen, inquam: Introdudite citrinum cum sua vxore post coniugium in balneum, & ne incendatis balneum plurimum, ne sensu & motu priuentur. Subire facite balneum, quousque corpus & color eorum vnum quid fiant. Deinde reddite ei sudorem suum ac iterum neci date, requiemque ei constituite, cauentes ne fugiant. Et tunc veneramini regem, & suam vxorem, & nolite eos comburere nimio igne, sed eos regite, donec nigri fiant, deinde albi, post rubei, vltimo fiant Venenum tingens.

Rex & Regina igne Philosophico in tres abeunt colores.

Decima nona autoritas est Bonellus: Hominis spiratio ex aere est: similiter æs humore inspirato, vitam suscipit & multiplicatur ac augmentatur vt ceteræ res. Atque ob id dixere Philosophi, quod æs cum comburitur, fit melius quam fuerat. Præterea æs hoc nostrum cum primo coquitur, aqua fit: Deinde quando magis coquitur, tanto magis inspissatur, quousque lapis fit omni metallo supereminens. Postea frangitur, imbuitur, ac igne intensiori assatur, quo vsque coloretur, & fiat combusto sanguini similis: tunc numos imponite, & tinget eos in aurum. Quemadmodum enim ex sanguine sperma non fit, nisi diligenter in epate coquatur, ita opus nostrum nequaquam tinctura est, nisi diligenter coquatur, quousque puluis fiat, & ita putrefactione sperma ipsam spirituale effectum fit.

Æs humore aqua perennis vitæ nobiliorem induit.

Lapis superat omnia metalla.

Putrefactio sperma reddit spirituale.

Vigesima autoritas est Nicarus Philosophus. Iubeo posteros aurum accipere quod volunt multiplicare & renouare, deinde in duas partes

res aquam diuidere, altera quidem ac ipsa comprimere: Illud enim *Diuisio aque*
 æ incidens in illam aquam, dicetur fermentum auri, & si bene rega- *in duas par-*
 tis, vtraque simul coquuntur, & liquefunt vt aqua, quæ coquendo *tes.*
 congelatur, & tunc apparet rubedo. Hanc autem rubedinem septies *Æris in a-*
 imbuertis aqua residua, aut donec totam suam bibat aquam, coquite *quis solutio*
 demum, donec desiccetur, & in terram vertatur aridam, deinde in ac- *dicitur solis*
 censo ponatur igne quadraginta diebus, quousque putrefiat, eiusque *fermentum.*
 colores cum cinere appareant.

Vigesima prima autoritas est Barfenites, dicens: corrusse rubigini æris *Fontina cõ-*
 similis est, & vituli vrina coquitur, quousque corrusse natura immu- *paratur vri-*
 tetur. In ventre namque corrusse natura vera occulta est, & hæc vera *ne vituli &*
 natura, est ille spiritus ringens, quam habuit ab aqua permanente *humane.*
 nummosa & corrufcane. Extrahitur autem ita, terite corrusse, & a- *Æs solutum*
 quæ septies imponite, donec totum bibat humorem, & vim recipiat *septies im-*
 imminente aduersus pugnam ignis, & tunc rubigo nuncupatur, di- *prægnatur.*
 ligenter ergo putrefacite, quousque pulvis fiat spiritualis in colore sicci
 sanguinis, quem potentia ignis colorem introducat, donec inuariabi-
 li colore induatur.

Vigesima secunda autoritas est Zeumon, inquiens: Nisi corpus teratis, *Corpora siã-*
 dirtatis, imbuatis, ac diligenter regatis, donec suam pinguedinem *spiritualia.*
 extrahatis, & faciatis tenuem spiritum impalpabilem, in vanum la-
 boratis. Atque ob id dixere sapientes, nisi corpora vertatis in non cor-
 pora, incorporea faciatis corporea, nondum operis huius inuenistis
 principium. Fiunt autem incorporea, cum Ethelia teritur quousque *Ethelia teri-*
 fit pulvis, & hic pulvis non fit nisi fortissima decoctione, & contritio- *tur conco-*
 ne continua, & fit igne, non manibus, cum imbibitione, putrefactio- *ctione.*
 ne & Ethelia. Nihil aliud vobis expedit, dixerunt sapientes, quam
 aquam & vaporem sublimare: Nam cum videritis illas duas naturas *Ars duabus*
 purificatas aquam fieri, totumque corpus magnesiæ in aquam lique- *naturis indi-*
 factum, tunc certe omnia vapor sunt: de iure autem, tunc vapor con- *g. t. quia non*
 tinet suum compar, id est, aqua aquam. Quare Philosophi vtrumque *fit pretium*
 vaporem nominauerunt, eo quod simul in putrefactione & deco- *absque vili,*
 ctione vnita sunt, & vnum alterum continet ne fugiat: Ego perma- *nec vile abis-*
 nentia fiunt. Nam natura occulta in corpore congelatur, & color eius *pretio.*
 variatur, suamque naturam exiit, & mancipatur ne fugiat. Hanc na- *Corporis na-*
 turam, spiritum & animam Philosophi appellarunt: Insuper dixe- *tura est spiri-*
 runt,

om̃ & ani-
ma.
Ex duobus
coniunctis fi-
unt quatuor.

runt, spiritum humidum esse nigrum, coinquinatione carentem. Et sicuti in homine est humiditas & siccitas, sic in opere nostro nihil aliud est quam vapor & aqua : propterea dixerunt antiqui, opus ex duobus esse, & hæc duo iuncta nonnulli vocarunt compositum, eo quod illa duo quatuor sunt : inest enim siccitas & humiditas, spiritus & vapor.

Spiritualia
tendunt sur-
sum, corpo-
ralia vero de-
orsum.

Contritio no-
stra est Philo-
sophica con-
coctio.

Aqua per-
manens sol-
uit as in a-
quam.

Corpus in a-
quam ver-
sum fit unū
cum fontina.

Aqua gau-
det suo com-
pari, quia ex
hoc in princi-
pio aqua
fuit.

Vigesima tertia auctoritas est Philosophus Affetes: Aliquando æs vocant arenam, alias etiam lapidem, & in toto regimine nomina variant; tamen natura & humiditas fiunt aqua, & deinde lapis si bene commisceantur: quia quod leue & spirituale est, sursum sublimatur; quod vero ponderosum & spissum, deorsum in vase remanet. Hæc autem est contritio Philosophorum, quæ fit decoctione non manu. Et scitote, quod nisi omnia in puluerem vertatis, nondum contriui-
lis: coquite ergo quousque conteratur, & pulvis fiat.

Vigesima quarta auctoritas est Agadmon Philosophus, dicens: Coquite æs, donec leue corpus fiat & impalpabile, ac suo vasi imponite; deinde quinquies vel septies sublimare, donec aqua descendat, scientes quod cum aqua pulvis fit, diligenter contritum est. Quod si dubitatis quomodo aqua pulvis fiat, scitote quod intentio Philosophorum est, ut corpus quod non erat aqua, antequam caderet, simul cum aqua, & aqua aquæ misceatur, & fiat vnum. Sciendum præterea, quod nisi utrumque in aquam vertatis, ad opus pretiosum non peruenietis. Oportet enim corpus flamma ignis occupatum ut diruatur, & debile fiat cum aqua in qua est, donec fiat totum aqua. Ignari autem cum audiunt nomen aquæ, putant aquam nubis esse: quod si libros nostros legerent, scient utique aquam esse permanentem, quæ absque suo compari cum quo facta est vnum, permanens esse non possit. Hæc autem est aqua, quam Philosophi aquam auri nuncupauere, igneum venenum, bonum multorum nominum, arenam, quam Hermes ablui iussit multoties ut solis nigredo deleatur, quam in solutione corporis acceperat.

Aqua per-
manente sol-
uitur Mag-
nesia Philo-
sophorum.

Vigesima quinta auctoritas est Philosophus Afflictus: Doctrinæ filii scitote, quod totum opus & regimen non fit nisi aqua, cui miscete Magnesiæ corpus, & vasi suo imponite, & os diligenter claudite, ac leui coquite igne, quousque liquefiat, & in aquam vertatur: calore enim aquæ facile totum aqua fiet. Videntes autem nigredinem aquæ imminere

minere, sciatis quod corpus iam liquefactum est; Iterum suo impone vasi, & quadraginta coquite diebus, quousque & aceti & mellis bibat humorem. Postea abluite & nigredine priuate, quousque lapis fiat tactu siccus.

Vigesima sexta autoritas est Craneses, qui ait: Sapientes, accipite æs nostrum, & cum prima parte aquæ, suo imponite vasi, & coquite quadraginta diebus, ac ab omnia munditia mundate, & coquite donec peragantur dies, & lapis fiat sine humore. Deinde coquite donec remaneat sæx, postea abluite aqua, quæ absumpta dimittite, ut putrescat in suo vase, donec videatis quod queritis, nempe satis nigrum, regite postea aceto & nitro, ut fiat satis album, regite aqua permanente ut fiat satis rubeum, coquite vapore donec lapis fiat corruscans, habens splendorem: hoc ubi videritis, maximum habebitis arcanum.

Vigesima septima autoritas est Episthes, qui inquit: Animaduertite filii doctrinæ, qualiter Hermes Philosophorum caput dixerit, cum docuit naturas commiscere: Dixit enim: Accipite lapidem auri, & humeri commiscete (qui est aqua permanens) suoque vasi imponite super leuem ignem donec liquefiat: deinde dimittite donec arescat, & aqua cum arena se inuicem contineant, tunc fiat ignis intensior, quousque arescat & terra arescat: Hoc peracto, scitote arcani esse initium: Hoc autem multoties facite, donec pereant aquæ partes duæ, & colores vobis appareant. Et scitote quod dealbatio non fit nisi decoctione, atque ob eam causam reperitur, conterendo & imbuendo frequentissime. Iubeo autem ne simul aquam fundatis ne ysis submergatur, sed paulatim infundite, terite, & desiccate, & hoc sæpe facite, donec arescat, & in puluerem expectati coloris vertatur.

Vigesima octaua autoritas est Baccasser. Dixerunt Philosophi, commiscete, coquite, dealbate, terite, affate, coagulate, & terite Etheliam ac rubiginem facite: verba plurima sunt, regimen tamen vnum est. Si igitur vultis veritatem inuenire, non est opus illa operis diuisione, sed tantummodo hoc curate, complexionem aptate: deinde multo tempore leniter coquite, neque decoctionis & imbibitionis vos tædeat, quousque videatis Yxirin Tyrium & regium vestitum decoratum. His verbis quamuis mortua sunt, inest tamen vita intelligentibus.

Vigesima nona autoritas est Hyargus: qui ait: Aes de quo prædixerunt Philosophi, non est vulgi, neque vulgi stannum; verum corpus

atq̃ pro ma-
gnetiā in-
relligūt Phi-
loſophi.

est nostrum, quod oportet corpori Magnetiæ admiscere, vt coqua-
tur & teratur absque tædio, donec lapis fiat. Deinde lapis ille iterum
in vase suo teri debet aqua vitæ & nitrî, & totus ditur. Oportet au-
tem vos habere aquam continue, qua quanto magis coquitur, tanto
magis inspergatis, quousque acquirit rubiginem, quæ est operis fun-
damentum. Hanc coquite & Ægyptiaco terite aceto, & vtrumque
vel æs ipsum, vel ipsum acetum & aquam æs vocate.

Acetum Æ-
gyptiacum pro
fontina di-
citur.

Trigesima autoritas est Cadmon, inquit: Id est æs, quod in quatuor
Res vna ex vertitur, & ex vna re est; oportet rigitur accipere ex aëre nostro partem
quatuor ele- vnam, & ex aqua permanente, quæ etiam æs vocatur, tres partes. De-
mentis. inde commisce aceto, & coquite tamdiu, quousque inspissentur, &
Æris par v- vnus fiant lapis: deinde continue coquite, & imbibite, donec terra &
na, aquæ pulvis fiat Tyrius.

partes tres.

Coniugium
Philosophicū
auream fōti-
nam demon-
strat.

Trigesima prima autoritas est Ascanius Philosophus, dicens: Duo nos
conungere oportet, quam coniunctionem Philosophi comparaue-
runt coniugibus, ex quorum amplexu resultat aqua aurea; Irritate
bellam inter æs & argentum viuum donec ad interitum veniant, &
corrumpantur, tunc æs argentum viuum concipiens, coagulat ipsum.

Anima spi-
ritualis in la-
pide corpora
tingit, quia
sulphur est
fixissimum
natura.

Argentum vero viuum concipiens æs, & congelatur: deinde corpus v-
triusque diruitur, nec pulvis fit diligenti & multa imbibitione & de-
coctione. Rubeum masculum vero fœminæ, quæ ex vapore est, con-
iungite, donec masculus & fœmina fiant Ethelia. Qui enim per Ethe-
liam eos in spiritum vertit, deinde rubeos facit, omne corpus tingit,
eo quod cum corpus diligenter teritur, munda ex eo anima spiritua-
lis ac sublimis extrahitur, quæ omne corpus tingit, & est sulphur na-
turæ, quæ variis nominibus nuncupatur.

Ethelia pro
aqua perma-
nente volun-
tate aliquando
Philosophi.

Trigesima secunda autoritas est Dardaris Philosophus, dicens: investi-
gatores non possunt extrahere occultam naturam illam sulphuream,
nisi per Etheliam, qua corpora fiunt non corpora coquendi continui-
tate, & ipsius Etheliæ sublimatione: corporibus bene tritis & exalta-
tis, fit Ethelia natura, calorem non fugiens, sed tingens æs. Sunt et-
iam sulphura animæ occultæ in quatuor elementis, quæ per artem
extrahtæ, se inuicem continent naturaliter & coniunguntur. Si au-
tem occultum quod est in ventre sulphuris aqua regatis, & bene
mundetis, occultum obuians suæ naturæ lætatur, similiter aqua pari
suo: sed hæc quatuor non tinguntur, verum quintum tingit.

Anima sul-
phuris occul-
ta aqua
mundanda.
Quatuor ele-
menta non
tingunt sed
quantum ex
aia creatum.

Trige-

Trigesima tertia autoritas est Mosius dicens: Hoc vnum, quod sæpe nominatum est, Philosophi multis nominibus nuncuparunt, aliquando duobus nominibus, quandoq; etiam tribus nominauerunt: vnum quidem est argentum viuum igneum: Duo, corpus in eo compositum, & tertium est aqua sulphuris, qua abluitur, & teritur, ac regitur vnum, donec opus peragatur. Argentum viuum quod iungit aurum, aliquando est cambar id est magnesia, aliquando auripigmentum seu sulphur quod ascendit de composito misto.

Trigesima quarta autoritas est Plato, inquit: Cauete cum corpora soluitis, ne comburatis, quia oportet coquendo abluere ea aqua marina, quousque totum eorum sal in dulcorem vertatur, & clarescat attingat. Spiritu itaque separato à corpore, in altero spiritu occultus, factus est vterque fugiens, quod sapientes expresserunt his verbis: fuge, ianuam reperate non fugienti. Conuertens namque sulphureum in spiritum similem sibi, fit vterque fugiens: Non fugientes autem similiter fiunt: quia per ignis intercessionem se inuicem amplexantur & continent. Accipite itaque ea quæ non fugiunt, iungite, & abluite corpus incorporeo, & corpore carente, corpore solidate, quousque vertatis ipsum in corpus, corporibus non fugientibus: & vertite terram in aquam, aquam in ignem, ignem vero in aerem, & celate ignem in intimis terræ, terram vero in aeris ventre, & calidum miscere humido, siccum vero frigido: quia natura naturam superat; deinde vero naturam naturæ congaudet: tandem natura naturam continet; continens autem omnia terra est. Cum enim quatuor naturæ in cælum ascenderunt, rursus tandem descenderunt, ita ut ignis in aerem, aer in aquam: aqua in terram incidat: finis itaque totius operis pulvis accensum fiunt.

Trigesima quinta autoritas est Aëtianus, dicens: Rubigo est rube factio in secundo opere, quod ex solo auro fit: In primo enim rubiginem facere, est dealbare opus, in quo Philosophi iusserunt poni aurum florem, & aurum æqualiter.

Trigesima sexta autoritas est Morsoleus, qui ait: Oportet lento igne primum humiditatem comburi, ut exemplo nobis monstratur in generatione pulli, & ubi augmentatur ignis, vas vndique obdaretur, ne corpus æris, & spiritus eius fugiens extrahatur, & hoc inuenerunt sapientes, cum dixerunt: Accipite argentum viuum ex æris flore, quem,

Flores æris est igneum venenum, ab hominibus ex ære Philosophico extractum.

scilicet æris florem, nostraquam dixerunt, & igneum venenum ab hominibus extractum est. Et iterum dixerunt: cum omnia vnum fiunt, facta sunt corporea in corporea, & è conuerso. Præterea dixerunt, quod omne corpus dissolvitur cum spiritu, cui mixtum est, & procul dubio similiter fit spirituale: & omnis spiritus à corporibus alteratur & coloratur, cui spiritui color tingens, ac contra ignem constans miscetur.

Argentum vinum requirit tincturam.

Trigesima septima auctoritas est Yximidius, dicens: Aes non tingit, cum tamen tingitur tingit: eo quod argentum vinum, cum suæ miscetur tincturæ, tingit. Aqua munda umbram æris delet. Item: Argentum vinum argento vino jubeo miscere, quousq; vna eademq; aqua sunt munda, ex duobus composita: Hoc est maximum arcanum.

Combinatio argenti vini cum argento vino.

Trigesima octava auctoritas est Eximenus, Philosophizans: multis & omnibus pene metallorum nominibus Philosophiaquam nostram, & opus nostrum nuncupauerunt: utcunq; autem vocent, semper ipsam aquam significant. Ipsa aqua cum rebus suis in vase suo posita, prohibet ne res comburantur, & quanto magis ipsæ res flamma occupantur, tanto magis in aquæ intimis absconduntur, ne ignis calore lædantur. Aqua autem eas in suo vase recipit, & ignis flammam ab eis repellit. Et ita rebus cum aqua diligenter tritis, Ethelia scandit, & opus deinceps sola imbibitione aquæ ad verum operis finem perducit.

Aqua permanens quavis multifariam appetitur, aqua est & permanet.

Trigesima nona auctoritas est Anaxagoras, dicens: Notifico vobis, sitiens & ad bibendum apta est Ethelia, quæ præcedente sulphure cocta est: vitreo ergo vasi imponite, & coquite quousque cambar fiat: Iubeo autem vos continue coquere, & iterate, nec vos tædeat. Et scitote, quod operis huius perfectio est aqua sulphuris, quæ cum eo sulphure coquitur, donec rubigo fiat. Omnes enim Philosophi dixerunt: Qui potest aurum in rubiginem vertere, veneni propositum iam inuenit: qui vero minime, in nihilo est.

Aqua sulphure concocenda.

Concoctio sulphuris producit rubiginem.

Quadragesima auctoritas est Aziratus, aïens: Iubeo posteros de numis accipere, quos Philosophi fecerunt, mixtis æris partibus, & vasi ad coquendum imponere ipso vase clauso optime: Tum vero cum æs numis contritum, & in aquam versum est, nigredo apparebit de Kuhul, quæ de nigredine numorum est, & nigredine consumpta pretiosa albedo illis apparebit: deinde coquendo desiccantur, quousque in lapidem vertantur.

Quadra-

Quadragesima prima autoritas est Obsemeganus, qui ait: Argentum viuum apud visum album est, cumque autem fumus ei aduenit vertitur in rubeum & fit cambar. Quare ars est, secundum quam iussere Philosophi aurum numosum facere, & eum calcinare, sublimare, figare, terere, dealbare, coagulare, coquere, & in rubeum vertere, & vocauerunt Etheliam ignem, & vas cribrum, aquam sulphuris copulam: & hoc totum nihil aliud est, quam contritio & dealbatio.

Argentum unum Philosophorum albis & per preparationem rubeum.

Quadragesima secunda autoritas est Arzoch Philosophus: Nisi res igne conterantur, Ethelia non ascendet, & ea non ascendente, nihil facitis. Videtis enim quod ventus meridiei plurimus cum exaltatur, nubes sublimarificat, marisque vapores eleuat. Hoc est vas & testa, in qua inest sulphur incombustibile. Moneo autem vos ut argentum viuum, quod ex pluribus est confectum, congelletis, ut duo tria fiant, & quatuor vnum, ac duo vnum.

Aqua fiat ascensio, veluti maris esset exhalatio, & in aera sublimatio.

Quadragesima tertia autoritas est Pitheus, qui inquit: Dico, quod cum magister de aqua ista primo tractasset, postea in fine libri sui loqui voluit de fermento auri. Quare mirum est, cur inuidi finem ante principium in suis tractatibus posuerunt, præcipiendo in auri fermento aquam sulphuris mundam cum aliquantulo suæ gumma commisceri. Præterea putrefactionem omiserunt, de qua pauca dicam. Putrefactio non fit absque humido & sicco, & ex utroque nascitur operis principium, licet in tres partes inuidi hoc opus diuiserunt.

Duo sufficient ad operis Philosophici perfectionem. Arzoch & ignis. Per putrefactionem operis principium declaratur.

Quadragesima quarta autoritas est Conflans, dicens: Certum est hoc opus quatuor habere naturas, quæ sunt, ignis, aqua, aer & terra: quæ nisi habeantur, nihil vnquam generatur, nec quicquam absoluitur in arte. Iungite ergo siccum humido, hoc est, terram & aquam, & coquire igne & aere, quousque spiritus in anima deficiatur: scientes quod tenue tingens sumit virtutem ex tenuissima terræ, aeris & aquæ parte, & exsiccatur. Hic enim est modus operis nostri, ut omnia in terram vertatur.

Generatio lapidis ex quatuor constat qualitatibus. Operis Philosophici modus perfectus asseritur.

Quadragesima quinta autoritas est Astratus, dicens ac referens totum processum auri potabilis, tali modo: Qui veritatem vult assequi capiat solis humorem, & sputum Lunæ. Veritatem dico, nec aduersa adfero: numos enim, quos Philosophi capere iusserunt, numi Hermetis sunt, de quibus partem sumi iussit, & ex ære Philosophorum partem, & numis metis.

Es Hermetis solis humor. Sputum Lunæ argentum unum. Numi hermetici.

numis miscere, ac vasi imponere, obstructo diligenter ore, & coquere septem diebus, & tunc vertitur æs in numos. Coquatur ergo iterum, nigredo. & non tædeat vos decoctione: postea aperiatur vas & nigredo inuenietur; qua absumpta apparebit albedo nobilissima. Postea ponatur in locum solum, & iterum coquatur, donec lapilli in siccum vertantur, postea coquatur igne fortiori, quousque lapis durior fiat, & confringatur, ac in cinerem vertatur, ô quam pretiosus est cinis ille. Viri sapientes, intelligite illud, aquæ iterum suæ coquite, donec liquefiat. Salamandra Post coquite ipsum, & imbuite ipsum cum aqua permanente, donec rubedo. compositio dulcis & suavis ac rubea appareat. Postea imbuite, donec humida fiat; demum coquite igne fortiori, & ut dictum est os vasis claudite. Hoc est regimen, quo corpora fugientia, non fugientia fient, & spiritus in corpora, & corpora in spiritus vertuntur, & se inuicem nectuntur, ac vltimo fient corpora spiritus, animam habentes, & tingentes, ac germinantes. Quapropter diligenti opera æs dealbate aqua permanente, donec accidat ei rubigo, & congeletur, fiatque corpus Magnesiæ: deinde coquite, donec totum corpus confringatur, & ita fugiens vertetur in cinerem, & efficietur æs umbra carens, & tinctura Philosophorum.

Theſaurus maximus in arena maris rubea, & spūto Luna. *Quadragesima sexta autoritas est Anaſtratus, dicens: Nihil est pretiosius arena maris rubea, & est sputum Lunæ, quod solis lumine iungitur & congelatur. Et quanto plures transeunt dies, tanto fortius congelatur, & non comburitur. Solis enim beneficio coctum congelatum est, & albedo illa præstantissima facit eum terrenum ignem superare.*

Fontina regem includit, & ex senex facit iuuenem. *Quadragesima septima autoritas est Balgus, qui ait: Accipe illam arborem albam, ædifica ei domum rotundam, tenebrosam, ex rose circumdatam, & impone ei magnæ ætatis hominem centum annorum, & claude domum, ne ventus aut puluis ad eos perueniat: deinde dimittite eos in sua domo octoginta diebus: dico vobis in veritate, quod senex ille non cessat comedere de fructu arboris illius, donec iuuenis fiat. ô quam miranda natura, quæ illius senis animam in corpus iuuenile transformauit, & pater filius factus est: Benedictus sit creator optimus.*

Natura opificio anima senis redditar iuuenilis. *Quadragesima octaua autoritas est Bodillus, inquit: Sciendum est Coitus masculi & fœ. omnes discipuli, quod ex elementis non fit vtile abiq; commixtione maris*

maris & fœminæ, & regimine caloris: quia sperma generatur ex sanguine & libidine, viro namque mulieri commixto utri humore sperma nutritur, & sanguine humectante & caliditate, partus quadraginta noctibus formatur. Si enim humiditas & calor non essent, sperma non maneret, nec fœtus perageretur. Deus autem illum sanguinem & calorem ad nutriendum sperma constituit, quousque extrahat ipsum ad libitum. Fœtus autem extractus, non nisi lacte nutritur, & igne, per se & paulatim dum paruulus est, & quanto magis exurit, ossibus confortatis, in iuventutem decutitur: in quam perueniens sibi sufficit. Et scitote quod absque calore nihil vnquam generatur, & quod balneum intensi caloris perire facit: si vero frigidum sit, fugiat: si autem temperatum sit, corpori conueniens & suaue est. Quare leues fiunt, & aluntur & caro augmentatur.

Quadragesima nona autoritas est Moscus, dicens: Nulla instrumenta fiunt nisi ex nostro puluere albo, stellato, splendido, & ex lapide candido: à quo puluere fiunt apta instrumenta pro ouo: non tamen nominauerunt ouum, vel cuius aus ouum sit. Porro eorum regimen, quod diximus, difficilimum inquit est: nam si compositum plus quam oportet regatis, eius lumen à pelago sumptum extinguitur: & ideo iusserunt Philosophi hoc opus subtili meditatione regi. Accipite ergo & regite ipsum Luna & arenæ imponite: quousque dealbetur, sciens, quod nisi patientiam habeatis, errabitis in eius regimine, & corpus corrumpetis. Coquite leni igne donec appareat album, de inde aceto extinguite, & tum videbitis vnum à tribus sociis dimissum. Et scitote quod primum commiscet, secundum comburit, tertium liquefacit. Iungite ergo primo nouem partes de aceto cum calefcit vas, & iterum nouem partes, cum calefactum est vas, apponite.

Quinquagesima autoritas est Rayson dicens. Omnis nostra scientia est masculi & fœminæ: & maximum nostrum arcanum est Magnesia. Diligenter igitur ipsam Magnesium in suo vase coquite, quousque totum coaguletur, & seipsum contineat. Et si audieritis pelagus nominari, scitote quod id humorem & aquam significat, & nigredinem quæ abluui debet, numos vocant.

Quinquagesima prima autoritas est Agadimon, ait enim; Coquite æ donec exeat nigredo, quam numum vocant, & res artis nostræ, bene misce-

Z

nigredinem

plumbum sapientium demonstrat. miscete, & inuenietis nigredinem statim, quæ est plumbum sapientum, de quo sapientes in libris suis multa tractauere.

Ignis balnei frigidi requiritur. *Quinquagesima secunda auctoritas est Orfulus, qui dicit:* In principio miscendi oportet elementa cruda, sincera, & amœna, & recta super ignem lentum commiscere, & cauere ignis intensiorem, donec seipsa contingant elementa, ac plane complexione paulum morari decet, quousque in illo leuigne desiccentur. Post primam autem combustionem oportet æs ablui ac mundificari, & in igne dealbari, quousque omnis res fiant vnus color: cui postea oportet vos totius humoris residuum miscere, & tunc eius rubor exaltabitur. Elementa igitur

Elementorum latitia est coctio. igne diligenter cocta latentur, & in alienas vertuntur naturas, eo quod liquefactio est caput huius artis, & quod liquefactum est, fit non liquefactum, humidum vero siccum, & spissum corpus spiritus,

Conuersio elementorum. & spiritus fugiens fortis contra ignem pugnans. Quare conuertere elementa & quod quæritis inuenietis. Conuertere autem elementa, est humidum facere siccum, & fugiens fixum. His peractis hac dispositione dimittantur deinceps in igne, quousque spissum attenuetur, & rarum tingens remaneat. Et scitote quod elementorum mors

Elementorum mors & vita ab igne. & vita ab igne fiunt, & quod compositum generat seipsum, & in se ipso germinet id quod quæritis, nempe colores croci & coralli nostri: quibus apparentibus, vltimo miracula videbitis, & hoc quousque tyrius color peragatur, donante Deo, cui laus in æternum.

Definitio artis est corporis liquefactio, & anime a corpore separatio. *Quinquagesima tertia auctoritas est Emiganus:* Comburite æs, comburite argentum viuum, & comburite aurum. Comburare non est nisi vnum, scilicet dealbare, & rubeum facere est, viuificare. Definitio huius artis est corporis liquefactio, & animæ a corpore separatio, eo quod es nostrum habet animā & corpus, sicut homo. Oportet ergo dirui corpus, & animam ab eo separari: proinde dixerunt Philosophi, corpus non penetrat corpus: verum subtile naturæ, & est anima ipsa, quæ corpus penetrat & tingit. Saturni splendor dum scandit in aera, non apparet nisi tenebrosus, & Mercurius radiis solis occurrit: deinde

Saturnus in sublimatione tenebrosus. argentum viuum virtute ignea corpus viuificat & perficit.

Apud quosdam Philosophos maxima est, obscuritas. *Quinquagesima quarta auctoritas est Attamanus:* Accipite Alzum, & lapides marinos veteres, & affate carbonibus, quousque albi fiant, & extinguite aceto albo: si Alzon fuerint vnciæ viginti quatuor, extinguite calorem illorum, tertia parte sui, scilicet octo vnciis, & aceto terite

terite albo per quadraginta dies. Opus vero secundum fit à mandari-
to & abluto corpore. Sed huic operi secundo acetum nolite impone-
re, sed dimittite ipsum coqui, donec acetum suum totum biberit, &
terra fixa fiat vt terra Ægyptiaca. Et scitote, quod operum aliud citius
coagulatur, aliud vero tardius, hoc autem accidit ex coquendi diuer-
sitate: Si enim locus vbi coquitur, humidus & roscidus fuerit, citius
congelatur: si vero siccus, tardius: medio critas igitur quærenda.

Quinquagesima quinta autoritas est Florus: Signum primæ deco-
ctionis, est sui ruboris extractio. Cum totum videritis nigrum, scitote
quod in illius nigredinis ventre albedo occulta est, & tunc oportet
vos albedinem illam extrahere ab ipsa nigredine subtilissime. In se-
cunda vero decoctione ponatur illa albedo in vase, cum suis instru-
mentis, & coquatur leniter, quousque omnia alba fiant. Cumque
albedinem illam superuenientem in vase videritis, certi estote, quod
rubor in ipsa albedine occultatus est: & tunc non oportet vos illam
abstrahere, vel finem coquendi facere; sed coquere, quousque totum
fiat rubeum altissimum. Prima nigredo ex natura mortach fait, & ex
illa nigredine exortus est rubor, qui rubor nigrum emendauit, & pa-
cem inter fugiens & non fugiens composuit. Res cruciata in corpore
mergitur, & vertit ipsum in naturam alterabilem. Et scitote, quod il-
lud sulphur corpus denigrans non potest tingi, nec tractari, sed id tra-
ctat & tingit. Et scitote, quod illud quod denigrat, est quod non fa-
gienti aperit ianuam, & in fugiens cum fugientibus vertit: quod alias
nominamus etiam aquam sulphuris, vertens æs in colores inalterabi-
les & indelebiles.

Quinquagesima sexta autoritas est Mandinus: Qui parce regit æs, e-
iusque scit complexionem, extrahit ex eo naturam, omnes naturas
superantem. Natura natura lætatur, natura naturam superat, & natura
naturam continet: & tamen non sunt diuersæ naturæ, nec plures: ve-
rum vna tantum, forma differens suas habens res in se, aliis aliisq; ac-
cidentibus, quibus operatur, quod eius naturæ congruit. Proinde be-
ne fecit Magister, quod ab vno orditus est, & vno finiuit. Deinde il-
las vnitates aquam sulphuream nuncupauit, totamque naturam vin-
centem.

Quinquagesima septima autoritas est Archelaus, qui refert ita: Perbel-
le descripta est aqua sulphuris munda: nisi enim spissa corpora diru-
antur

phuris in tenuissimum spiritum corpus resolueret potens est. antur à natura corpore carente, donec fiant corpora incorporea, & velut tenuis spiritus, non potestis illam animam tenuissimam actingentem extrahere, quæ in intimo ventris occulta est. Et scire, quod nisi corpus diruatur quousque moriatur, & ex eo suam abstrahatis animam, quæ est spiritus tingens, nequaquam corpus eo tingere potestis.

Flores æris in compositione subinata vnam abeunt in tinduram. *Quinquagesima octava autoritas est Philotis, inquit enim:* Nihil aliud vobis significamus, quã Albar æris eo quod tingit omne corpus quod in compositionem introiuit. Compositio autem duplicis est complexionis: vna enim humida, altera vero sicca. Cum proinde coquitur, vnum fiunt, & dicitur bonum plurimorum nominum: cum vero rubeum fit, auri flos dicitur & auri fermentum, aurum coralli, & aurum rostri. Dicitur etiam redundans rubeum, sulphur, & rubeum auripigmentum. Dum autem crudum permanet, plumbum æris dicitur, virga metalli ac lamina. Est autem totum Magisterium, vt *superius* fiat inferius, & inferius superius fiat, & coquatur, donec plumbum æris fluat cum fermento, in principio vel medio, vel fine adhibito, & tunc tico perfecta tingit, vt cum cera fuerit projectus.

fit est. *Quinquagesima nona autoritas est Agmon, dicens:* Qui non liquefacit & coagulat, multipliciter errat. Denigrate ergo terram, & separate eius animam & aquam. & postea dealbate, & inuenietis quod quæritis. Qui terram nigrat, & album igne dissoluit, donec fiat gladius denudatus: Et qui prius, dealbatione eius completa, ei animam inducit, totumque rabido igne figit, postquam liquefactum fuerit, felix dicimerebitur, & super mundi circulos exaltari.

Timctura circuli mundi delineat miraculosi. *Sexagesima autoritas est Diamedes, qui ait:* Coniungite masculinum serui rubei filium suæ odoriferæ vxori, & iuncti autem gignent, quibus nolite introducere alienum, nec puluerem, nec aliam rem, & iufficiat vobis conceptio, & verus filius nasceretur. ô quam prætiosissima est serui illius rubea natura, sine qua regimen constare non potest.

Corfusle est Philosophorum Magnesia. *Sexagesima prima autoritas est Nephritus, inquit:* Corfusle est caput huius operis, non initium verum, sed post complexum rite ita vocatur. Quapropter corfusle est totum compositum, quod oportet septies asseri, & tunc omne corpus tingit & vocatur numus, aut ferri flos, etiam plumbum, stannum, & mille nominibus à Philosophis nominatur.

Suxa-

Sexagesima secunda autoritas est Lucas, aiens: Accipite album sulphureum, & solem album, & rore fumi dealbate, vel albi solis florem affate, donec candidissimus fiat. Et scitote, quod solis flos albus Ethelia est, affate ipsum per dies septem, donec fiat vt marmor corrufcans: quo completo, habebis maximum arcanum, eo quod sulphur sulphuri mixtum est, & propter propinquitatem matrimonii inter se: quia nuturæ suis naturis obuiantes lætantur. Accipite igitur Martec, & dealbate ipsum fumo, aceto, & aqua permanente: deinde affate, & coagulate: tamen non liquefiat in igne fortiori, & claudite os vasis diligenter, ne exeat flos, sed suo propinquo societur & eius albedinem intendi faciat. *Solutio aris in florem.* Cauete autem ignis intensiorem, quoniam si intendatis ignem ante terminam, rubeum fiet, quod non proderit. *Ignis gradus quasi uor; ultimus rubeum producit.* cum in initio regendi quærenda est albedo, coquite postea ipsum, & rubeum facite: ignis vero sit leuis in dealbando, donec coaguletur, & cum coagulatum est, tum vocamus ipsam animam, eo quod citius à natura in naturam conuertitur.

Sexagesima tertia autoritas est Affuberes, dicens: Accipe animal, cuius aqua tyrius color est, & regite ipsum leni igne, vt consuetum est, donec terra fiat, in qua parum est coloris. Volentes igitur ad tyriam tincturam peruenire, sumite eius humiditatem, quam eiecit, & ponite totum in vase cum eodem. Deinde coquite ipsum aqua marina, donec humefcat: deinde humectatum dimittite, postea denuo ipsum imbuite, & paulatim desiccate, & aliter coquendo, humectando, imbuendo, & desiccando, eius regimen obseruate donec suum totum abibat humorem, & dimittite eum in suo vase per dies septem, donec color tyrius appareat. Et si vultis vt sit alterius coloris, quam fuerat, ponite gumam in aquam permanentem, & ipsam per vices tingite, deinde in sole desiccate; deinde aquæ prædictæ reddite, & magis tyrius color intendetur. Et scitote, quod non tingetis colorem purpureum nisi in frigido. Accipite ergo aquam, quæ est de frigoris natura, & in ea Lunam decoquite, donec tincturæ vim accipiat ab aqua, quam aquæ florem nuncupauere Philosophi. Propositum ergo ve-
Metalla etiam animalium spiritum secū gerunt.
Color tyrius est in ser- pentis vari- bundus.
Aqua per- manens non solum de na- tura frigoris, sed etiam de natura calo- ris est.
Acetum Phi-
rum sit in illa aqua: In ea ponite quod in vase est dies & noctes, donec pretiosissimum tyrium vestiatur colorem.

Sexagesima quarta autoritas est Frictes, qui ait: Est acerum acerri- mum, quod aurum facit esse merum spiritum, sine quo aceto nec
albe-

Isophorum albedo, nec nigredo, nec rubedo consistit: & cum miscetur corpori, continetur, & vnum fit cum eo, & vertitur in spiritum, ipsumque tingit tinctura spirituali, quæ nunquam deleri potest; si autem corpus posueritis super ignem sine aceto, comburetur & corrumpetur. Sicuti etiam quod humor primus est frigidus: cauete ergo ab igne, quo-

Ignis elemē-
taris humori
est inimicus:
quare igne
natura opus
est.
nam inimicus est humori. Quare Philosophi & sapientes iusserunt nos suauiter regere, donec fiat sulphur inciemabile & hoc quousque innuerunt, dicentes: optimum est quod pauca vis sulphuris forte corpus comburit. Ideoque cum venerantur, & describunt in libris suis, Philosophi dicentes: Hoc acetum corpora comburit, in cinerem vertit, & dealbat: & si coquatur bene, & à nigredine priuetur, fiet lapis & numus albissimus. Coquite ergo ipsum donec diruatur:

Aliquando
principium
operis est ni-
grado, ali-
quando albe-
do, nihil re-
fert in his di-
ctis, si recte
intellexeris
et perfectum
albedinē pro
principio tin-
ctura agno-
ueris.
Lapidis com-
positio non ex
vno sed ex
duobus, vel
ex tribus.
Argentum
viuum est i-
gnis corpora
comburens,
mortificans,
et vno regi-
mine con-
fringens.
deinde soluite, & aquæ maris imponite: & scitote quod principium huius operis est dealbatio, cui rubor succedit. Postea per acetum fit corporis perfectio: Hoc acetum, inquit Tristes, longo labore inuestigavi, tandem nutu Dei Altissimi naturam vnā vidi, quæ est omnibus naturis potentior, nobilior & fortior; & hæc natura nihil aliud est, quam aqua munda, acetum acerrimum, & aqua permanens, quæ illuminat omnia corpora & lumen præbet omnibus, qui legunt nostros libros.

Sexagesima quinta autoritas est Menebdus: Qui dicit, suadeo postea, ut corpora faciant non corpora, & incorporea vera corpora: Hoc enim regimine acquiritur compositum, & eius naturæ occultum extrahitur, & argentum viuum corpori iungitur, & Magnesia ac fœmina viro & adueniente Ethelia, natura extrahitur occulta, per quam corpora colorantur. Hoc ergo regimen si intelligitis, corpora fiunt non corpora, & incorporea corpora: & si res diligenter igne rexeritis, ac Etheliæ iunxeritis, fiunt res mundæ & non fugientes. Scientes quod argentum viuum est ignis corpora comburens, mortificans & confringens vno regimine, & quanto magis corpori miscetur & teritur, tanto magis corpus diruitur, & argentum viuum attenuatur ac viuum fit. Cum autem corpora diligenter teritis, eaque, ut oportet, coquitis, resultat inde Ethelia, ignem non fugiens, omni tinctura apta, quæ omnia corpora confringit, superat, & omnes spiritus retinet ac colorat, eo quod Ethelia omnia colorata colorat. Et scitote, quod corpus non potest tingere seipsum, nisi spiritus occultus extrahatur è

VENTRE

ventre ipsius, & fiat corpus & anima absque spiritu (qui est spiritualis potest supsum
tinctura, ex quo etiam colores apparent) non tingit, eo quod spissum tingere, nisi
tenue non tingit, verum tenue naturæ, quod in corpus immutatur. spiritus oc-
Cum autem corpus æris regitis, & ex eo tenuissimum extrahitis, ver- cutus extra-
tatur in tenuissimum in tincturam, & colorat. Ideoque dixit sapiens: ire ipsius.
quod æs nisi prius tingatur, non tingit: Et hæc duæ tincturæ sunt, con- Duplex tin-
densum & humidum: condensum iungitur humido: eo quod sulphu- ctura.
ra sulphuribus continentur, gaudet natura, sua natura adiuuante, &
naturam continet & superat.

Sexagesima sexta autoritas est Admion, dicens: Qui laborat in libris *Studiū Phi-*
nostris legendis, eisque vacat, nec variis est implicitus cogitationi- *losophicum*
bus, Deumque precatur, in regno regnabit, donec morietur. Quod *requiritotū,*
enim quæritur, non est parui precii, sed est donum Dei, ob id patien- *laborem, pre-*
tia & labore opus est. Videmus enim qui arbores inserit, tempore *ces & sapi-*
fructus sperat: qui seminat, post menses metit: Spectate ergo, & di- *entiam.*
scite commiscere, coquere, simulare, affare, calefacere, dealbare, tere- *Donum Dei*
re, æquare Etheliam, & rubiginem facere, ac demum tingere. Hæc *requirit pati-*
plura sunt nomina, regimen tamen vnum est: sed decoctio est conti- *entiā & la-*
nua ob quam reiterarunt sæpe, vt teratur compositum, & coquatur *borem.*
ingiter, neque laboris vos tædeat. Finis autem est, vt complexionēs *Vnum regi-*
apertis: deinde multipliciter coquatis, decoctiones imbuatis, & eo- *men, vnum*
usque coquatis, donec spiritus fiant impalbabiles. Et videatis yfir *vas. Vna*
stitum veste regia, & in colorem tyrium versum, tunc dicta Philoso- *materia.*
phorum intelligetis. *Decoctio la-*
pidis in spiri-
tum impala-
bilem.

Sexagesima septima autoritas est Largus, referens: Æs, de quo primi *Æs cum ma-*
dixere, non est æs, nec stannum vulgi: verum corpus nostrum, quod *gnesia seu*
oportet corpori Magnesiæ admisceri, vt coquatur & teratur absque *fontina co-*
tædio, donec lapis fiat: deinde lapis ille in vase teritur aqua nitri, & li- *quitur in la-*
quefit, donec diruatur. Oportet autem vos habere aquam, quæ quan- *pidem.*
to magis coquitur, tanto magis inspissatur, donec acquirat rubigi- *Ægyptiacum*
nem, quæ est operis fundamentum; Hanc coquite & Ægyptiaco teri- *acetum est a-*
te aceto. *qua perennis.*

Sexagesima octava autoritas est Ysimidrus: ait ille, Philosophorum *Simile cau-*
intentio innuit, vt argentum viuum album vel rubeum sulphuri sui *det suo simili-*
generis misceatur, & proculdubio non fugiet. Argentum ergo viuum, *canum:*
argento viuo sui generis iungite quo peractō maximum habetis ar-

*Zircanum
confistit in
cognitione
gummi &
floribus Phi-
losophicis.*

canum. Eius confectio ex eius gumma & floribus lento igne coctis constat, & hoc est acerum, sal, & nitrum, & Muchal, cum est factum rubeum, & quodlibet elementum in numo nostro consistens versum est in rubiginem.

*Crocus me-
talloru tinge-
gens corpora
imperfecta
in verum au-
rum.*

*Sexagesima nona autoritas est Allegoria super turbam, in qua Philoso-
phorum crocus taliter preparatur:* Sumatur radix eius cum stipite, postquam fuerit humidus, teratur cum humiditate sua in sole, & post hoc dimittatur in balneo, donec spiritus eius tingens purus & liquidus emineat, qui totus est colligendus, & corpus residens abluendum est: quoniam quædam flexibilitas & inquinatio consistit intra eam, quæ non nisi laborioso & subtili ingenio euelli potest. Capiatur ergo corpus, & abluatur, & ad lentum & tepidum ignis calorem teratur, ad modum eorum, qui linum cum cinere & aqua calcis albæ candidum faciunt, dealbetur. Deinde per noctem vnā dimitte in loco humido: post aqua maris ablutum, roretur paulatim, donec plenissimè candidetur, quo candidato reddatur ei spiritus tingens eius, & sit Elixir, omni tempore firmum & perfectum.

*Corporis so-
lutio, ac con-
coctio in ci-
nere; sine-
res conuersio
in cygnum
album Phi-
losophicum.*

*Septuagesima autoritas est Allegoria sapientum & colloquium eorum
cum Philosopho Aruleo:* Numerus sapientum talis est, *Paris Belchiori fi-
lius, Pythagoras, Armenius Archie filius, Meditantalus, Phaliscus, Echamifius,
Parmetrides, Eximesias Admiri filius, Auerca &c.*

*Colloquium
nouem Phi-
losophorum
cum Aruleo.*

Auerca Philosophus quærens ex Aruleo: Possetne dicendo efficere, vt exemplo aut parabola liceret inuestigatoribus artis, ex arbore illa immortali, fructus, quam Philosophorum discipuli in turba præscripserant, colligere? *Aruleus:* lubenter quidem dicam, vt potero, sed non forte satisfactorius voluntati tuæ. *Pythagoras:* Dic quam apte poteris.

*Arbor Phi-
losophica fru-
ctus ferens
immortales.*

Aruleus: Vidi me & quosdam ex turba equitantes ad maris litto-
plantatae ab-
fructibus. ra, & ecce habitatores maris secum inuicem concubantes, & nihil eis gignebatur, & arbores plantantes, non ramen fructificantes: & seminantes nec quicquam nasci, & dixi, quid vobis? Nunquid quamuis multi sitis, nemo philosophus est, qui vos doceat? *Sapientum re-
sponso:* Quid est Philosophus? *Aruleus;* qui res nouit. *Sapientes:* Quid prodest eius scientia? *Aruleus;* si in vobis Philosophus esset, filii vestri multiplicarentur, & nascerentur vobis arbores, & non morerentur, & fructus non extinguerentur, & essetis reges, omnes inimicos vestros super-

*Arbores trias
plantatae ab-
fructibus.*

Aruleus: Vidi me & quosdam ex turba equitantes ad maris litto-
plantatae ab-
fructibus. ra, & ecce habitatores maris secum inuicem concubantes, & nihil eis gignebatur, & arbores plantantes, non ramen fructificantes: & seminantes nec quicquam nasci, & dixi, quid vobis? Nunquid quamuis multi sitis, nemo philosophus est, qui vos doceat? *Sapientum re-
sponso:* Quid est Philosophus? *Aruleus;* qui res nouit. *Sapientes:* Quid prodest eius scientia? *Aruleus;* si in vobis Philosophus esset, filii vestri multiplicarentur, & nascerentur vobis arbores, & non morerentur, & fructus non extinguerentur, & essetis reges, omnes inimicos vestros super-

*Fructus Phi-
losophicus
regia corona
dignus.*

Aruleus: Vidi me & quosdam ex turba equitantes ad maris litto-
plantatae ab-
fructibus. ra, & ecce habitatores maris secum inuicem concubantes, & nihil eis gignebatur, & arbores plantantes, non ramen fructificantes: & seminantes nec quicquam nasci, & dixi, quid vobis? Nunquid quamuis multi sitis, nemo philosophus est, qui vos doceat? *Sapientum re-
sponso:* Quid est Philosophus? *Aruleus;* qui res nouit. *Sapientes:* Quid prodest eius scientia? *Aruleus;* si in vobis Philosophus esset, filii vestri multiplicarentur, & nascerentur vobis arbores, & non morerentur, & fructus non extinguerentur, & essetis reges, omnes inimicos vestros super-

superantes. (Euntes illi, significauerunt hæc Domino regi suo marino: cumque ab illo vocati essemus, muneraque postularer, respondebamus) munera nos occulta portare generandi scilicet artem, & arbores plantandi, & seminandi, ex quibus arboribus & fructibus qui comeder, non esuriet vnquam. Rex: maximum munus, si hoc reuera misit Magister vester: Dicite ergo, quid habetis? *Arisleus*: Domine, quamuis rex sis, male tamen imperas & regis: masculos nempe matculis coniunxisti, sciens quod masculi non gignunt. *Generatio enim ex mare & femina est coniunctio, veraque sit generatio si natura natura, masculus femella, conueniens conuenienti, aptumque apto commiscetur.* Rex: Filium quidem & filiam habeo, propterea q; rex sum meorum subditorum, quoniam illi horum nihil habent: Ego tamen filium & filiam meam in cerebro gestauī. *Arisleus*: Duc ad nos filium tuum Tabritium. Quo audito, postulauī & sororem eius Beyam nobis adducendam. Rex: cur Beyam vultis? *Arisleus*. Quia generatio non fit absque ea, & quamuis soror sit fratris, & femina: tamen emendat ipsum, eo quod ex ipso est. Producta autem coram Beya, ecce puella candida, tenera & suauis. Coniungentibus autem nobis Tabritium & Beyam, En ait Rex: nunquid vir duxit uxorem suam? *Arisleus*: Sic pater noster Adam iussit filios suos, & tu si in hoc loco acquiesces, ô rex, beatus eris, & generabunt tibi reges ac reginas, nepotes & neptes plurimos: & filius tuus Tabritis, & soror eius Beya lucrabuntur tibi, & si mortui fuerint, reuiuifcent. Acquiescente autem rege, & fratre cum sorore concubante, ecce confestim mortuus est Thabritis. Quare rex, me & vos vituperans, in domo vitrea incarcerationi, supra quam domum aliam ædificauit, supra quam etiam aliam, & in tribus domibus capti fuimus. Tunc dixi regi: ex qua causa festinans, pœnam nobis intulisti? Trade nobis saltem denuo filiam tuam, forte est redditura vitam filio tuo Thabriti. Rex: nunquid vultis meam interficere filiam? *Arisleus*: Noli festinare rex, & cruciatus nobis inferre: sustine aliquantulum, & tuam nobis trade filiam, & paulo post habebis & filium & filiam denuo viuētes. Tradita autem illa, mansit nobiscum in carcere octuaginta diebus, & mansimus in tenebris vndarum, & intenso æstatis calore, ac maioris perturbationem, cuiusmodi nunquam accidit nobis. *Sapientes*: Nos fessi, vidimus magistrum in somniis, & petiimus, vt nobis subsidium ferret, & mitteret discipulum suum Harforetum, qui nu-

Vera generatio fit ex masculo & femina.

Filius cum sorore tibi coniungitur.

Multiplicatio in lapide.

Vnina corruptio alterius est generatio.

Filia regis 80 diebus fuit incarcerationa.

trimenti auctor est; eo autem concessio, gauisi sumus, ad Regem dicentes: Quod filius tuus viuit, qui morti fuerat deputatus.

Pisciculi Philosophici virtutes.

Pisciculi Philosophici cōcoctio.

Collyrium Philosophorum ad videndum lapidem.

Ex radice cū spiribus suis fit extractio spiritus seu salis cōtraliæ.

Corpus aqua roris roretur vsq; omnino fiat candidum.

Piper a venenum in capite & cauda est.

Solutio corporis in spiritum.

Septuagesima prima auctoritas est Enigmatale Philosophicum: Est in mari nostro pisciculus rotundus, ossibus & corticibus carens, & habet in se pinguedinem, mirificamque virtutem: qui silenti igne coctus, donec eius humor pinguedoque prorsus rodatur & absumatur: postea fortissime teri debet, & aqua maris imbui, quousque lentescat: deinde per hebdomadam sepeliri: deinde affari donec candescat: cumque candeat, & satis albescat, & eius aqua sibi reddita, & postea humore suo proprio imbutus: & demum post humoris imbibitionem quousque citrinus appareat, affatus, fit collyrium Philosophorum: cuius liquore oculi liniti, arcana Philosophorum, facile possunt videri intelligique.

Septuagesima secunda auctoritas, est Enigma aliud Philosophicum: Radix ex radice cū est, quæ cum stipide suo viridi seu succoso teratur, & sua humiditate propria ad solē: postea mittantur ad balneum, lauenturq; donec spiritus eius, siue radicis sal, & lotio purus, liquidus, & veluti tingens appareat, qui colligendus est rotus, & corpus siue fæces atræ, squameque residentes, in balnea penitus abluendæ. Quoniam fluxibile quid & inquinatum consistit in eis, quod nisi laborioso ingenio & subtili euelli non possunt. Capiatur ergo corpus, & abluatur, & ad tepidum ignis calorem teratur, & aqua maris roretur paulatim, donec plenissime candidetur, quo candidato, reddetur ei spiritus eius siue lotio, & fit elixir successu temporis firmum & perfectum: sublimatur etiam hæc radix per retortam infrigidam, & Mercuriascit.

Septuagesima tertia auctoritas est Enigma Philosophicum tale: Viperam sume, & priuam eam capite & cauda: in his enim duobus locis quiescit eius venenum, ex quo procedit. Diuide ergo caput, & caudam, vnumquodque in vitro vase per se reponere. Sume residuum corporis, & coque lento igne, quousque caro ab ossibus discernatur: & postea pone super laminam, & tamdiu coque, donec vertatur corpus in spiritum, & auferatur ab eo fluxibilitas, non enim potest attenuari quod lentum est: Deinde capiti suo iungito, & cum eo tamdiu tere, quamdiu fluxibilitas in eo consistit. Sicca corpus huiusmodi ad solem vel ad ignem, vt videas quod inquitis. Hoc itaque completo, scito quod habes corpus corpora perforans, & natu-

ram

ram naturam continentem, quæ compositio Theriaca Philosophorum dicitur. *Theriaca Philosophorum.*

Septuagesima quarta autoritas est Mercurius Philosophorum loquens: Mater me genuit, & per me gignitur ipsa: Dominabatur denuo mihi; de cætero autem dominabor ipsi: quia persecutor matris meæ factus sum: Ipsa tamen me ut pia nō fouet, & nutrit filium suum quē genuit, donec ad statum veniet perfectum: ponas ergo me in humido igne, *Mercurius persecutor matris suæ.* contrere donec finis operis inducatur: deinde cum opus perfectum est, me ad rubedinem igne forti agito: Quia me caliditatis humor augmentat, & siccitatis consumptio necat. *Contritio est Philosophorum solutio.*

Septuagesima quinta autoritas est Enigma Philosophicum etiam tale: Mortua mater Super matrem pregnantem seruum rubicundum æqualiter conde: Matrem mortifica, manus eius ac pedes abscindens: seruum ipsum balnea, & desponsa hos ambo in linteo vitreo, quod seta dicitur, & desuper pone Thonar: & obstrue bene cum luto sapientiæ. Et tunc accipe vitrum cum sponso & sponsa, & proiice eos in fornacem, & fac affare per tres dies, & tunc erunt duo in carne vna. Demum accipe illum album hominem de vase, & mole eum per molendinum, & adde sibi clauem artis cum aquila, & iterum tere cum oleo oliuæ tamdiu, donec siccetur. Hoc fac ter, & habet perfectionis extremum. *Mortua mater cum seruo in balneo recuperat vitam. Coniunctio solis ac Luna.*

Septuagesima sexta autoritas est Enigma aliud Philosophicum: Col-ligatur vaporis terrei primordialis quantitas duodenaria, omni ab-stracta terreitate inordinata, lotionē decibili, menstruosaque infe-ctione præcisa. Addatur germinis fructificandi granum solitarium, in die desponsationis serte alteratione exponendum alio Philoso-phico inducatur, solubili amplexu maturandum imprægnantia hoc decibili, nec fortietur, quin minimis vnione fructiculis deducatur primæua, ut vaporis dispositio vtriusque connexionis liquorosa elu-cescat probabili. Tracteretur experientia circumspectabili, quod filie-lis congruit disciplinæ: Talis inquam vapor vinctuosus, primum Philosophorum Hyle indiuisibile, à quo deducuntur trinæ facierum qualitates proportionabiles, quas scindere nequaquam iubetur. Al-uo quoque effuso, Alchymico Phœbo collocetur maturose Hyle, ut nobile vitalitate destituatur, infima dimensionalis existentia elicia-
Vapor ter-rensus primor-dialis. Germen fru-ctificandi. Primum Phi-losophorum Hyle. Trina facies proportiona-biles.

*Primus gra-
dus plantata
arboris con-
siderandus.*

deat nisi vnum, viro lethali feruida passione prostratum in fauillarum
hystostasin confricabilem. Sciatur itaque gradus plantatæ arboris
primulus, ordine sub eodē frigido, aquoso, terreo, quo tractatu rur-
sus fortem in alueolum adoptatur elemento combusto mācipetur, sa-
gaciregatur ingenio, vique plena luceat digestionis puritas, candi-
datus in fulmine. Hoc siquidem prodigium, pariterque signum, pro-
dit lapilli digestibilis fore complementum. Iubetur fieri motu me-
diatate manualis confusionis porphyrio sedule, quousque totaliter
præcurrat, vt est prætaxatum. Notare erudiri hoc sedulo alueolo, so-

*Tinctura cā-
dens & ru-
bens sita sunt
in corpore a-
ris.*

loque Phœbi regimine, tincturam candentem & rubentem, quæ sunt
perpendenda in corpore prætaxato, digestionē accepta, in candoris
nitore seu igneo prosternatur denuo, saxo compaginetur, paucissi-
mas in particulas, motu tremebundo, vt vniantur rigatione, partim
vniiori, iteratio triplicanda, vel quod videatur fore necessarium, la-
tē naturali 200. ponderis sub quantitate. Hoc per regimen vnius,
Phœbo prostratus mortifero cernitur & morte acerrima fuscitari.

*Rex vita in-
corruptibilia
donatus.*

Gratularis igitur regi vitam tui ministrati incorruptibilem: Quoniam
quotiens interitu concernitur, totiens vita essentiali post relucescat,
quousque medicinalis perfectus, omnem indebite sanus, sine corrup-
tione subiacens, incolumitatem restaurat. Hoc enim exigitur secun-
dum vniuersitatem nostri sulphuris oleaginam, fluxibilissimam, in
suæ sedulæ rei substantiæ mundatione, sic fructus colligitur innume-
rabilis iuxta discretionis gradum. Cautela vero concernatur, cum
serpens noster conspicitur prægnans, ne ictum tum pereat maturitas,
in nidum dum reponitur, calidum nutritium cum virtute exsicca-
tionis purgatur, immensa susceptibili custodiatur, ne alimento su-
perfluo eandem propriam deglutiat, corrumpendo. Quoniam sub
consideratione expedit intentio finalis indagati cum mundationis
modo: Intentio Philosophorum inuariabilis vno ex ore resonet, vim
consistere totalem humectatione inalterata, cum terretate subse-
quenda, & sic finis.

*Intentio Phi-
losophorum
inuariabilis.*

*Diuina sapi-
entia non se-
cundum li-
teram nudā
intelligenda.*

Septuagesima septima autoritas est verbum Aureæ horæ, sic sonans: Quid
vobis videtur affectantibus hanc diuinam sapientiam, qui rem ac-
cipitis iuxta sonum literarum, & minime consideratis in ea, vtrum
sit an non, id quod speratur: an naturam imiteretur vel eam priuatis,
vel quem fructum habetis, in cuius fine erubescitis? non sic impii non

hic,

fic, sed tanquam pulvis, quem proicit ventus à facie terræ: sic erunt operationes illorum, qui sine natura & intellectu operantur. Dicit enim Alexander: si nimis vis frigiditate dissolvere, plus ipsam coagulas: & si aquam igne vis infigidare, plus calefacis: & si aliquam naturam vertis ad oppositum, plus opus tuum corrumpis: Numquid non legistis multoties, quod arcanum arcanorum & thesaurus thesaurorum præeuntibus in via non ponitur? Quod si sic publicè poneretur, arcani nomine privaretur, testante beato Gregorio: Deprædari desiderat, qui aurum publice in via portat. Nam arcanum eo quod in arca clausum esse debet, dicitur. An ignoratis quod tota divina pagina parabolice procedit? Nam Christus Filius Dei modum servavit eundem, & dixit: Ego sum vitis vera, & pater meus agricola est: Nunc attendite sonum verborum, & intellectum intrinsecum. Numquid filius Dei est vitis? neque vitis Christus: quia maxime distant, nec pater eius cœlestis agricola, neque agricola Pater est. Sed intellectus occultus verborum in quo figuratur, sicut alibi similitudo alia ponitur, cum dicitur, petra, cuius lapis angularis, & huiusmodi similia, ex quibus similitudines non proprietates dicuntur. Vide quomodo caute ambuletis in hoc opere divino, non ut imprudentes sed ut sapientes & intelligentes. Notate ergo diligenter verba Philosophorum, & signate mysteria: & nolite fieri sicut equus & mulus, in quibus non est intellectus: sapientum vero vincula soluite, & eorum dicta revoluite, donec vobis in mente sapiant.

Septuagesima octava authoritas est sermo hic problematicus ac Philosophicus: Consideravi autem, inquit Hermes, à sapientibus venerabilem materiam, quæ volat dum est in Ariete, Cancro, Libra, aut Capricorno. Et acquiescit tibi perennem meris ex mineris & montanis petrosis. Diuide eius partes præcipuas, quæ post divisionem tibi remanebunt, licet sit medica, & cum ea dominetur nigredo: tamen cum terra complexionata est, & multos in ea percipies colores. Nominat eam sapiens, terram sapientiæ, æs, plumbum. Affabiscitur eam forti igne numero minori quatuor diebus: numero medio, septem; numero maiori decem, & tunc vocatur à sapientibus terra argentea. Secunda pars eius fluens vocatur, aqua sapientiæ: Tertia pars, terra alba: hanc destillare facias quatuor vicibus numero minime.

Aa 3

novi,

Natura conversio ad oppositum, est operis perturbatio.

Arcanum publice exposcitur suo nomine.

Figurata locutio.

Differentia inter similitudines & proprietates.

Terra sapientia.

Æs Philosophorum.

Plumbum Philosophorum.

Aqua sapientia.

Terra argentea.

Aurum apparens.

Aer sapientia.

Gummi aromaticum.

Sulphur rubeum. nori, medio, & maximo septem diebus, & tunc dicitur, aurum appa-
Aurum singulare. rens. Quarta pars est magnum album habens, & dicitur, aer sapientia,
Corpus desideratum. gummi aureum, sulphur rubeum. Accipe autem ex aere partem
Aqua vita. vnam, & misce cum tribus partibus auri apparentis; & pone in bal-
 neum numero minori viginti diebus, medio triginta diebus, maxi-
 mo quadraginta, postea destilla, & remanebit æs quod vocant sapi-
 entes corpus desideratum, & aurum appa-rens: vocatur etiam aurum
 singulare. Diuide ergo hoc aurum singulare in duas partes, & eius
 partes pone in vase amplo, donec ad solem recedat tertia pars, & tunc
 dicitur à sapientibus, Aqua vitæ, siue Alumen. Accipe ergo gummi
*Auri singu-
laris diuisio.* aureum, & rege cum auro singulari, & pone in balneum numero mi-
*Gummi au-
reum regitur
cum auro
singulari.* nori viginti diebus, medio triginta, maximo quadraginta, & inuenies
 aurum singulare currens supra sulphur nigrum: & erit aurum singu-
 lare rubeum, auferas & reserua: & dicitur tinctura sapientia, & est
*Tinctura sa-
pientum.* ignis tinctorum, & receptum multorum nominum masculinorum,
*Ignis tincto-
rum.* & est spiritus & anima, quæ peregrinos repatriare facit; & dicitur i-
*Spiritus &
anima.* gnis aurei purpurei, & sulphur nigrum, vetula extenuata. Accipe
*Ignis aurei
purpurei.* hanc extenuatam vetulam, & admisce eam cum terra aluminis, &
*Sulphur ni-
grum.* cooperi auro singulari, assa numero minori trium, medio & maxi-
*Extenuata
vetula.* mo septem, & remanebit tuum gummi album, & lucidum, simile
Lac virginis. corpori, quod in die iudicii glorificatur, & dicitur à sapientibus, lac
 virginis. Aquam autem quam ab hoc lacte extraxisti, reserua, & de-
 albabis & coagulabis, & habebis diuisionem omnium corporum:
 cui nil potest resistere. Habemus iam duas aquas, scilicet aurum sin-
 gulare & diuisionem: duo similiter vnguenta, gummi aureum purpu-
 reum, & lac virginis, & tertium horum, vehiculum, scilicet, corpus
 desideratum. Accipe corpus desideratum, lac virginis, & admisceas
 ei quartam partem diuisionis, & regas auro singulari, & pone in bal-
 neo duodecim diebus numero minori, medio triginta, maximo qua-
 draginta & vnum, & efficitur totum aqua spissa, lucida. Hanc si ti-
 bi placuerit, diuide in duas partes: Vnam partem auri purpurei,
 & pone in balneo quinquaginta diebus, & erit aqua rubea, & illa a-
 qua erit Elixir, & si volueris, congelabis illam igne leui. De hoc po-
 fuerunt Philosophi partem super mille & 80. partes simul sum-
 ptas argenti vini coagulati cum suo spiritu, & erit totum E-
 lixir.

Septuagesima nona autoritas est sermo typicus Philosophicus: Tradite puellam bonam, candidam, suauem, mitem, teneram Cabrico filio suo pro vxore mortua: propter quod Philosophi sunt à rege incarcerati: & dixerunt, trade nobis filiam tuam in statu ac sensus sui colore, nec non maris conturbatione, quod ei similia nunquam acciderunt, & reuixit filius regis & multiplicatæ sunt, proles nimix, & gauisi sunt gaudio magno valde. Ecce quomodo mulier hæc nobilis, pauperum consolatrix Alchymia est diuersis circumlocutionibus sententiarum & colorum obuelata, vt ab imperitis celaretur, & peritos adhortaretur, quos diuitiis ditaret infinitis: quia gloriæ & diuitiæ, sunt in domo eius. *Filia cum fratre coniugium.*

Octuagesima autoritas est Natura loquens: Res non fiunt nisi secundum naturas earum, vt Homo de Homine, Leo de Leone: quare Aristoteles ait: Naturalissimum operum est generare tale quale ipsum est, vt planta plantam, vacca vaccam. Et Hermes: nihil conuenit rei, nisi quod propinquius est ei in sua natura, & generatur in illa re proles similis, hoc est: si quæris Medicinam, metallâ curantem, de metallis erit eius origo, cum species à suo genere tingatur: Et senior dicit; semen viri proiectum in matricem mulieris per tenuitatem & subtilitatem adhæret ei septem diebus, donec coagulatur in omnibus membris mulieris, & peruenit ad carnem, & fit caro: & super ossa, & fit os: & super nervos & pilos, & fit ipsis simile. Coagulatur autem in decem diebus, & fit tanquam caseus: & rubificatur in septendecim diebus, & fit color eius sicut color carnis. Die vigesima quarta discernitur habere membra pilis similima: deinde quadraginta diebus formatur in formam hominis, & apparet in eo anima: & à quadragesima die incipit nutrirî sanguine menstruali per cursum eius ad vmbilicum. Anima incipit à sanguine, & induitur, & infans crescit, & induratur paulatim, & figuratur: Et cum completi fuerint nouem menses, abscinditur quo nutriebatur, & ascendit ad pectus mulieris, & fit ibi sicut corona: & fit nutrimentum eius post egressionem ab utero. Et hoc dictum est propter assignationem & præparationem lapidis, & secundum hoc præparauerunt eum. Intellige ergo hunc processum naturalem, & alios sicut formatur pullus in ouo, in quo non erat pullus, per putrefactionem caloris & galinæ; & sic diuersos naturæ processus superadduxerunt, *Alchymia pauperum consolatrix. Gloriæ ac diuitiæ cū veris Philosophicis.*

VI

vt per hoc construerent scientiam eorum fore naturalem, & in omnibus naturam imitari.

Mater Alchymia, Nobilis Thesaurizaria.

Octuagesima prima authoritas est Parabola hac Philosophica: Rex Artus libro suo quarto refert, quod nobilis Thesaurizaria mater Alchymia, medicinalem Medicinam inter herbarum vires quætere proponit, cum qua eius ægrotum corpus curare possit, & reficere, quod ab eius infirmitate absolueretur, & sanaretur. Tunc iam colorem duplicem coloratum splendoris, & candoris à Luna & à sole receperit colorata, sic quod coloratur à vertice capitis vsque ad pectus eius corpus est aureum : & à parte pectoris vsque ad femur, corpus videtur argenteum : & de femore vsque ad genua, corpus apparet hydropicum : Et de genibus vsque ad plantam pedis corpus indicat paralyticum : Ideo mater Alchymia, corpus ægrotum habere dicitur, quod non potest se erigere, neque surgere : ergo infirmatur. Et nuntios ad peritissimum Physicum omnium herbarum magistrum, qui viribus herbarum corpora languida curat, & sanat, misit, quod veniret ad eam, & naturaliores herbas meliores & fortiores colligat, & vnâ secum adducat, vt ab Hydropica & Paralytica infirmitate ipsam absoluat, ob quam ipsam & tunc, si sanabitur, & remedium inueniret, illum ditare velit, & largi sue remunerare. Magister consentiens eius petitionibus, iuit ad montem Mambracum, in quo multas & nobilissimas collegit herbas, meliores, fortiores & nobiliores : & cum sic ascendit montem, vidit herbam speciosam colore vario coloratam, quam radicibus extraxit, & coniecurabatur, se amplius tam odoriferam & curialem herbam non vidisse : descenditque ad Alchymiam matrem nobilissimam, & festinanter venit ad eam, quam cum contegisset & respexisset, ait : mi Alchymia, dico quod nunquam vidi magis corpus pulchrius : In parte namque superiori, caput tuum est aureum, & pectus argenteum, sed in parte inferiori, deformius nunquam vidi : quia hydropisia in te, & Paralytica apparet complexio : Ergo in plenum admittari non sufficio vnde hoc fiat, quod tam bene decorata es à vertice capitis vsque ad femur, & à femore infecta vsque ad plantam pedis. Cui mater Alchymia respondit : ne mireris : à sole namque decorata sum vsque ad pectus, & à Luna vsque ad femur, sed à femore vsque ad genua infecta & hydropica : ratione cuius corpus meum adhuc incompletum est, &

Corpus aureum.

Argenteum, Hydropicū, Paralyticū, Ægrotum, &c.

Mons Mambracum.

Herba odorifera ac curialis.

Superius caput aureum, pectus argenteum, inferius deformis.

Alchymia à sole decorata, à Luna infecta.

non

non perfectum. Misi pro te magister, & pater herbarum omnium, quod me curares, & membra mea non tam paralytica, quam hydropica reuocillares: Et in casu quo me sanabis & sanaueris, ad stipulor abundanter te ditare. Adhibe igitur nunc tua medicamina & herbarum mihi virtutes ostende, quod possim ambulare, tunc (cias, quod non solum te, sed ditabo totum mundum. Cui Magister: mi mater Alchymia, omnia quæ a me volueris, impetrabis: vt ere ergo virtutibus herbarum mearum: spero enim, quod omnia tua membra languida sanitate restituentur: hoc enim volo & desidero, quia indigens es valde. Vide igitur nunc, & elige inter omnes herbas illas nobiliores, quæ tibi magis placeat, ac tuæ melius conueniat debili naturæ.

*Alchymia
dotare potest
totum mundum.*

At Alchymia statim retrospecticiens, odoriferam, & nimis colore variatam, coloratam quam Mater Alchymia debilis statim appetiuit, dicens: ô Magister, video quandam herbam odoriferam, & valde splendens, quæ multum mihi placet: dic mihi cuius virtutis illa sit, & illam ubi reperisti? At Magister ad illam: ô mi Alchymia, dico tibi; quod nuper cum vnum ad me de tuis misisti nuntius, & expectisti auxilium, mox tuis petitionibus parui: surgens surrexi ad montem magnum Mambraicum, ibi denique omnes istas herbas collegi, & altius montem ascendendo vidi herbam hanc, tam tibi placitam, ibidem supra montem stantem, quam ob amorem tui cum suis foliis radicibus extraxi, & sic te cum illa curare valerem. Scias namque

Herba solis omnes totius mundi colores de se spargens.

quod herba hæc magnæ virtutis est, quoniam indifferenter membra tua paralytica & hydropica penetrando curabit, quæ ab aliquibus, Muscus aromaticus appellatur. Mater Alchymia respondens ait: Nunc bene mihi, grates ago tibi venerabilis & dilecte mi Magister, quod venisti ad me, & illam nobilissimam herbam adiutricem & curatricem mei corporis tecum apporast. Edissere, si etiam aliquo alio baptisatur nomine. At Magister: dico tibi, etiam radix Mambrae, eo quod in monte Mambraico ubi creuit, est inuenta. Inquit nobilis Alchymia cum gaudio: ô Magister, largæ experientia, amodo quæso tardare noli, sed festina circumcingere fortiter radicibus Mambrae infirma mea membra, vt experiam ipsius efficaciam, si corporis mei ipsam sentiam adiutricem. Et de facto te ditabo remunerando, sic tamen quod eadem radix semper mihi seruiat, & cor-

Locum Unde petit materiam Lander vocat pratum Megdorsense.

Muscus Aromaticus.

Radix Mambrae.

pori meo obsequens sit ancilla. Precor etiam ut adhuc aliam mihi superaddis herbam efficaciorē, quæ melius subueniat & conueniat corpori meo, quod meum ad te nuncium non ulterius contingat destinare: nequē te, nequē me peramplius defatigare. Sed in officio meo sit mihi personaliter illa Medicina permanens consolatrix. Magister voluntatem matris Alchymię adimpleuit, & misit eam eligere postmodum herbam placibiliorem, efficaciorē & meliorem: & inter alias eligit herbam optimam, quæ vocabatur Lolium. Tunc mater Alchymia cum herbis suis duabus circumcincta sanata fuit, & completa: quæ magistrum regalibus donauit donariis, & optime remunerauit: cui etiam ad id grates maximas multiformiter retulit: Et sic magister ab ea cum diuitiis & gaudio recessit.

Lolium altera Alchymia herba.

Octuagesima secunda autoritas est Aurora confurgens; Quæ capite

Triplex modus est argenti viuum id est ignem Philosophicum extrahendi.

Ignis est aqua.

Ignem miscere igni, Mercurium Mercurio opus complet.

Mortificatio Mercuris præsupponit artificem Philosophum. Acetum, id est aqua permanens.

13. sic ait: Triplex modus est argentum viuum, hoc est, ignem Philosophicum extrahere: Hoc secundum animam vitalem, dicitur ignis, siue anima, siue quinta essentia. De primo scribit Turba Philosophorum, dicens: Argentum viuum est ignis, qui corpora comburit & iterum, oportet ergo corpus flamma ignis occupare, ut diruatur & debile fiat: Hunc enim ignem oportet extrahere igne connaturali: ut dicit Senior. Ignis noster est aqua: si sciueris dare ignem igni, Mercurium Mercurio, sufficit tibi. De secundo dicit Senior, & alii sapientes: Quod anima extrahitur per putrefactionem, & cum eo nihil remansit de anima, tunc abluiisti corpus à sordibus suis: Idem dicit, aufer ei animam & redde ei animam. De tertio scribitur: oportet te extrahere Quintam essentiam, aliter in vanum laboras. Et ob hoc triplex dicitur argentum viuum: Et propter vitam eius imponitur ei mors, prout vulgare sonat prouerbum: Qui argentum viuum sciuerit occidere & mortificare, Magister & Philosophus in hoc opere appellatur. Secundum vero argentum viuum est spiritus, & dicitur aqua permanens, siue acetum, siue menstruum, siue nutrimentum, & multis aliis nominibus intitularut. Turba Philosophorum refert, quod sit acetum acerrimum, per quod aurum, merus sit spiritus, & sine quo acetum, nec nigredo, nec albedo, nec rubedo; per tale enim argentum viuum, extrahitur secundum, mortificatur, occiditur, extinguitur, &

coa-

coagulatur, vt *Turba Philosophorum*, dicens attestatur : scitote, quod *Lapis vene-*
 corpus non tingit, nisi prius tingatur. Ideo Philosophi illud vene-
 num vocauerunt, ac varie ac multipliciter de illo nominibus pluri-
 mistraclauerunt. Et quemadmodum inuidi dixerunt: Est lapis, & nō
 lapis, verum autē gumma, vt in *Turba Philosophorum* scribitur. Notifico *Gumma no-*
 autem vobis gummae dispositionem, non inuidens, arcanum in ea ma-
 gnum existens. Scitote quod gumma nostra fortior est auro, & opor-
 tet eam habere auro notabiliorem: gumma autem nostra apud Phi-
 losophos est pretiosior & sublimior margaritarum, eo quod ex gum-
 ma & pauco auro multa emimus : ideoque Philosophi scribebant ne *Sapientes oc-*
 pereant cauentes : & manifeste in libris suis dispositionem eius non *culturarunt*
 posuerunt, ne quilibet eam agnosceret, quam si insipientes scirent, *mysterium.*
 non vili penderent. O quam plures sunt gummae, sed minime hanc
 nostram cognoscentes. Ideo huius veneni naturam absconderunt *Veneri natu-*
 Philosophi, eo quod per ipsum totum regimen adimpletur : & to-
 ta mortificatio & occisio in ea consistit. Quartum autem argentum *ra totum ad-*
 vium ex prioribus resultat, & est albi coloris, antequam ei ignis ad- *implet regi-*
 uenerit. Igne vero ei adueniente ipsum fit rubeum, & hoc a lapide *men.*
 diuino procedit, vnde *Elbo intersector*. Dealbate latonem, & rum- *Dealbatio*
 pite libros, ne corda vestra rumpantur. Et *Turba* : Nummis imponi- *lapidis.*
 te, & fit Elixir, & quod per ipsum natiuitas & vita, & aqua munda ex
 multis extracta tincturis & rebus: eiusque tinctura & vita ex his,
 quibus immergitur, & coloratio perfecta: vt *Turba Philosophorum* testa-
 tur, quod pretiosissimus color est tyrius, quem prius colorem pro- *Tyrius color*
 nunciauerit: deinde purpureus color approximabit. Hoc enim ar- *pretiosus cui*
 gentum vium est fructificans suauitates odoris, & est tinctura verax, *insequitur*
 & infallibilis, omni corpori praestans complementum. *purpureus.*

Octuagesima tertia autoritas, est comparatio lapidis cum omnibus me-
tallis in qualitatibus, in naturis, in coloribus, in mollitie, in duritie: Et hoc in
 manifesto & in occulto eorum. Auro & argento comparatur, ratio-
 ne perfectionis colorum perseverantium in igne, & ponderum, nec
 non ductibilitatem, praecipue tamen auro, cum ipsum sit nobilius & *Oculum &*
 perfectius omnibus aliis corporibus, ob hanc perfectionem perpe- *manifestum*
 tuam, dicitur aurum Philosophicum : vt Philosophus testatur, di- *metallorum.*
 cens : praesentes & praeteriti non fecerunt aliquid, nisi ex auro au-
 rum,

*Argento fit
argentum.*

*Lapis in via
proiectus in-
venitur.*

*Aurum Phi-
losophicum
non est au-
rum vulgi.
Dealbatio
auri.*

*Ex auro Phi-
losophico non
fit aurum sed
primo argen-
tum, postea
aurum.*

*Aurum Phi-
losophicum
non est aurum
vulgi nec in
colore nec in
substantia.
Virtutes Me-
dicinae uni-
versalis.*

rum, & ex argento, argentum : non tamen illud aurum vel argen-
tum fuit vulgi. Est autem Philosophicum aurum, quod non emitur
pretio magno, vt *Alpidius* dicit : Scitote, quod hic lapis, de quo hoc
arcanum agitur, Deus non emendum magno pretio posuit, quoniam
via electus invenitur, vt à paupere & diuite haberi possit : vt scilicet
ratione & scientia ad eam quisquis leuiter possit peruenire. Et *Morie-
nes* ait : Omnes res quæ magno emitur pretio, mendax est : quoniam
modico huius gummae, & paulo auro, multum emimus. Et *Senior* di-
cit; aurum nostrum non est aurum vulgi, quia sequitur dealbatio, vt
ibi dicitur : dealbate aurum. Hoc igitur aurum cum dealbatum fue-
rit, post nigredinem suam, quæ est tinctura. Et iterum aurum com-
miscete cum auro, hoc est, cinerem cum aqua. Vel seminare aurum
in terram albam foliatam, quæ & tertia terra, quæ est auri, tingit
Elixir, & tingiteam. Et hæc est Magnesia alba perfecta, & non ru-
bea. Inde ex auro Philosophico non fit aurum, sed argentum : vt
Turba Philosophorum testatur, dicens : Scitote, quod nisi dealbetis sci-
licet aurum nostrum, non potestis rubeum facere, eo quod duæ na-
turæ nil aliud sunt nisi album & rubeum. Album de rubeo nigro e-
rit, & de mundo albo : Crystallinum de rubeo citrino apparebit. Et
hoc vult *Senior* cum dicit : Est enim mirabile, cum miseris super alia
tria commixta, tunc iuuat album super citrinum, & rubeum dealbat
ea in albedine argenti : Deinde iuuat citrinum super album & ru-
beum, & facit ea citrinare citrinitate auri. Deinde iuuat rubeum su-
per citrinum & album, & facit ea in rubidine Alkafal marini. Et
Morienes ait : Respice citrinum completum, & rubeum diminutum
in sua rubedine, & omnem rubedinem. Et insuper aspice nigrum
completum, & nigrum diminutum in sua nigredine, & omnem ni-
gredinem. Et hoc patet, quod aurum Philosophicum non est au-
rum vulgi, nec in colore nec in substantia : ideo dicitur quod læti-
ficat cor hominis, & argentum similiter : sed illud quod extrahitur
ex eis, est alba & rubea tinctura, vera, fixa, viua, perseverantia, coloratiua,
perpetuatiua, ingressiveua, penetratiua, perfectiua, omnibus metallis permixti-
ua. Illa hominem lætificar, & cor hominis sanat, vt *Senior* dicit, &
reddat hominem hilarem, & iuuenilem facit, & vigoroſe corpus con-
seruat.

Olla-

Octuagesima quarta authoritas, est Basiliscus Philosophicus; de quo
 sic intelligendum. Philosophi antiqui Medicinam vniuersalem seu *Nutrimen-*
 aurum potabile Philosophicum, comparauerunt Basilisco & aliis *tum, cibatio*
 vermibus venenosis, ratione nutrimenti aut cibationis, aut infectio- *& infectio fit*
 nis. Nam sicut Basiliscus dicitur nutriri & cibari per diuersum ci- *per aquam*
 bum ac potum, donec magnus fiat ac maturus: post hoc moritur & *permanentē.*
 occiditur & de eius puluere tunc fiunt miracula: sic corpusculum
 sapientiæ nostræ nutritur & augetur per aquam permanentem, vsque
 illud magnum & fluxibile apparebit, tunc mors eum reuelabit. Et *Mors reuelas*
 sicut Basiliscus suo flatu & odoratu inficit animalia & homines: sic *corpusculum*
 odor nostri corporis Magnesiæ, perficit argentum viuum ipsumque *sapientia.*
 subito mutans de natura sua in naturam alienam. Vnde Morienes:
 Scito quod terra fœtida cito recipit scintillulas albas. Comparatur *Comparatio*
 autem Tyriacæ, ratione curationis omnium metallorum. Compar- *cum Thuria-*
 tur etiam veneno, ratione multiplicis tincturæ albe & rubee, nec non *ca.*
 subitanæ transmutationis vnius coloris in alium, de imperfectio- *Comparatio*
 ne in perfectionem: quia sicut modica qualitas veneni, repente *cum veneno:*
 magnum corpus inficit, sic vna pars Elixiris albi ac rubei, multas par- *Modicū ve-*
 tes omnium metallorum in verum & perfectum Lunificum & Solifi- *nenum infi-*
 cum transmutat corpus. *cit, sic medi-*
capas Elixir-
is multum
metallitina-
git.

Octuagesima quinta authoritas, sunt res minerales: Quibus antiqui
 comparauerunt aurum potabile Philosophorum, dum inquirunt: *Comparatio*
 Quidam Philosophorum lapidem nostrum rebus mineralibus, vt a- *lapidis cum*
 luminibus, vitriolis, salibus comparant: Quidam spiritibus, quidā *mineralibus,*
 metallorum corporibus. Horum autem quidam qui de salibus & a- *cum spiriti-*
 luminibus atque vitriolis tractauerunt, est sententia multiplex: Nam *buis, ac me-*
 Plato vult, quod alumina splendent, salia dissolunt, vitriola con- *talorum cor-*
 stringunt & constringunt. Nam alumen crudum dicitur abundare *poribus.*
 in humore, calcinatum vero in summa siccitate: Ideo quamdiu hu- *Quomodo*
 mor abundat, comparatur aluminibus, sed priuato humore pec- *comparatur*
 cante, dicitur alumen calcinatum, album ac fixum. Proprietas ve- *aluminibus.*
 ro salium est, dissoluere & rodere, & humectare, & liquefacere rem *Salium pro-*
 acidam: quia dicitur calcinate corpora cum sale: quia sal corrodit *prius est &*
 eorum humiditatem corruptentem. Iam sales faciunt corporale *dissoluere.*
 uiter in igne fluere. Notandum, quod quædam salia sunt fixa, quæ- *Diversa ge-*
nera salium:

*Sal. Philo-
sophorum est
tinctura ex-
tracta ex cal-
cearis.*

dam volatilia. Nam omne fixum ponitur pro corpore & pro retina-
culo, & talia extrahuntur à rebus calcinatis: vt dicitur, extrahite sa-
lem Alkali, extrahunt enim, & non prosperantur in eo: quia extra-
hunt de eo in quo non est sal Alkali Philosophorum. Quemadmo-
dum enim extrahitur sal Alkali à calce viua, vel cinere clauellato, vel
sal tartari ab ipso Tartaro calcinato per humorem conuenientem,
donec nihil remanet acuitatis: sic sal nostrum, quod est tinctura, ex-
trahitur à calce metallorum per putrefactionem, vsque totum com-
positum exuat suam naturam & induat alienam. De tali *sale* dicit
Senior: Primo fit cinis, postea sal, & de illo sale per diuersas opera-
tiones Mercurius Philosophorum. Salia vero non fixa ponuntur
pro spiritibus, vel pro aquis acutis, acetosis, corrosiuis: sicut est sal
armoniacum, quod est nobilius, quia totum est spirituale. Post hoc

*Et materia
aliqua fit ci-
nis, ex cinere
sal, ex sale
Mercurius.
hic opus est
hic labor est.
Lapis voca-
tur à loco.
Lapis dicitur
à colore.
Lapis dici-
tur à natu-
ra.*

*Natura serui
nostri est pri-
mum in ori-
gine corporis
metallico-
rum.*

sal commune, & sal vrinæ. Nam sal armoniacum est secundum ele-
mentum in hoc opere necessarium, testante Aristotele, in libro se-
ptuaginta præceptorum, vbi dicit: quod Almizadic tibi solum de-
seruiat. Nam ipsum corpora soluit & liquefacit, & spiritualia red-
dit. Aliqui Philosophorum posuerunt esse totum arcanum in eo, &
vocaauerunt ipsum diuersis nominibus propter naturæ suæ excellen-
tiam. Vt in libro *Turba Philosophorum* scribitur: Quia quidam voca-
uerunt ipsum à loco, vt gummi, sputum Lunæ: Quidam à colore vt
sanguis, vrina tauri: quidam à natura vt argentum viuum. Vtami-
ni ergo illa venerabili natura: nam ex ea ars fit, & non ex alia. ô
quam pretiosa est serui rubicundi natura; de ipso dicunt Philoso-
phi, quod ipsum sit primum in origine corporum metallicorum.
Nam quando argentum viuum grossum immundum occurrit sul-
phuri grosso, inde generatur metallum corruptum: & tale est re-
mouendum in operatione prima: quia in prima ipsius origine pro-
ducitur grossum fœtidum & immundum per naturam, vt *Auicenna*
dicit. Vidimus itaque in principiorei eius siccitatem & destru-
ctionem aqueitatis fore nocuam, & ab eo vt calefiat quod pulueri-
setur aut frangatur, vt *Turba Philosophorum* ait: Ecce plumbum ru-
beum, quod initium est operis nostri: nam sine ipso regimen stare
non potest. Non autem sal armoniacum vulgi hic intelligitur, quod
cum ipso opus nostrum non peragitur. Vitriolum autem & atramen-
tum

*Plumbū ru-
beum operis
nostri ini-
tium.*

tum ob hoc interponitur : quia omne vitriolum & atramentum Philosophorum calefactum & assatum igne debili, colore rubiginoso vestietur, vt in libro *Turba* scribitur : quod prima die apparet nigra citrina : secunda nigra rubea : tertia similis croco. Hinc vero quidam Philosophorum spiritibus mineralibus hanc sapientiam as-
In tribus diebus tres colores.
 similauerunt, vtest sulphur, argentum viuum, arsenicum, auripigmentum, Magnesia, Marcasita : cum tamen neutrum istorum sit Philosophicum. Sulphuri simile dicitur propter tres actiones ipsi argento viuo inferens. Primo stringit ipsum a sua humiditate : secundo denigrat sua adustione : Tertio ipsum rubificat sua tinctura adustiuua. Nam *Senior* dicit : Sulphur nostrum non est sulphur vulgi quod comburit & comburitur combustione nigredinis & destructionis : Sulphur enim nostrum comburit combustione albedinis & meliorationis. Et *Auicenna* : Nisi quod illud quod aduritur, est vulgi : & aliud non aduritur quod est sapientum. Et *Turba* Philosophorum dicit : Argentum viuum accipite, & in Magnesiæ corpus coagulate, vel in sulphure quod non comburitur. Hoc autem sulphur quod non comburitur, nuncupamus æs. Terite ergo ipsum aceto acerrime, & coquite & caute ne acetum in fumum vertatur, quia periret opus.
Lapis sulphuri similis est propter tres actiones.
Sulphur ænim Philosophorum, non est sulphur combustibile.
Sulphur nostrum est æs.

Octuagesima sexta autoritas, sunt res naturales: Medicina enim vniuersalis semini humano virili assimilatur ob hanc causam : cum ipsum trahitur ab omnibus membris hominis, & possidet omnium membrorum virtutem, & in vas naturale, quod est matrix, funditur : vbi moritur, & humore connaturali nutritur, donec formatur homo numero dierum suorum, & non amplius : sic semen huius scientiæ a corpore metallico educitur, omnem virtutem habens metallorum in potentia ; in vas naturale collocatur quod est aqua permanens & acetum Philosophorum, in quo moritur, putrescit, & vegetatur, & crescit illud æs, & aliæ res nutrimentum recipientes. Hoc autem vas est vnum per totum opus, complens albam ac rubeam tincturam. Nam de ipso factæ sunt diuersæ sapientum descriptiones : quia est vnum in quo sunt tria, scilicet aqua, aer & ignis : quæ sunt tria alembica vitrea, in quibus genus Philosophorum generatur. Propter quod nominauerunt tincturam, sanguinem.
Semen ab omnibus membris in vas matricis fit dicitur.
Semen nostrum a scientia ex metallico corpore extrahitur.
Vnum vas ad albam & rubeam tincturam.
Tria generant filium Philosophorum.

nem.

Vas sublimationis.

Ignis Philosophorum.

Vas resolutionis.

Anima animæ.

Duo corpora masculus & femina.

Tres sorores, ut tria principia: inter quæ duo faciunt fontem, tertium est rex senior volens inuenire.

Tertia falsatura.

Ex quinque fit lapis perfectus.

Terra & ignis sunt duo masculi.

Dua femina sunt aer & aqua.

nem, & ouum. Nam in ipsis fertur anima vel aqua, quemadmodum tinctura tinctorum super pannos: portatur in aqua. Est etiam vas sublimationis in quo fumus argenti viui sublimatur, & ascendit in eo: namque quando æstimabitur quod finitus sit fumus argenti viui, & dicitur Aludel longum & altum, & vas inferius dicitur scutella, siue furnus Philosophorum, in quo est ignis Philosophorum: qui cum egreditur denigrat ipsum vas, & comburit omne metallum: quia omnis calidi oleum est pinguedo, & omnis frigidi oleum est humiditas. Est etiam vas resolutionis, in quo corpora resoluuntur: Resoluitur enim in eo aliquid post aliquid, parum post parum ordine suo, & non fit resolutio omnium partium vna vice, sed secundum Elixiri modum resoluitur illud & extrahitur: vt *Senior* attestatur, dicens: cum non egreditur, ab hoc lapide anima eorum vna vice, sed pluribus: & propter hoc nuncupata est anima hæc, animæ flos & flores, sanguis & sanguines, pinguedo & pinguedines, & tamen est anima & spiritus viuus eam educens. Et corpora sunt duo, scilicet masculus & femina, quæ sunt terra & aqua: & tres sorores ingredientibus super ipsis principijs, sunt nutrimentum & augmentum ipsius aliti & augmentati: vt quantum in vno quo alitur & augetur vitello & albumine, & cortice regitur. Nam habet totum in se quibus eget operator in operatione. Et soror prima egrediens super ipsis, dicitur falsatura prima ex tribus, quam vocant hic aerem, & facti sunt duo masculi: scilicet frigiditas & caliditas: & inter eos vna foetida est aqua. Deinde ingreditur soror secunda, hæc est falsatura secunda ex tribus secundis: & facti sunt duo masculi, qui sunt terra & ignis: & duæ feminae, quæ sunt aqua & aer. Post hoc ingreditur tertia soror, quæ est tertia falsatura ex nouem, & perfecta est domus quatuor angulos habens & rectos: quæ sunt quinque. Et hæc est Magnesia vere alba, & non falsa, ab armatis perfecta, vt *Senior* dicit. Hæc quinque quando congregata & collecta fuerint, fient vnum, quod sapientum naturalis lapis perfectus est, cum nisi duæ perfectæ tertiæ, perfectæ fuerint, fiet totum. Et *Auicenna*: cum ad has quinque perueniemus, perueniet ad vos intentio nostra. Et notandum quod inter elementa sunt duo masculi, scilicet terra & ignis, & duæ feminae, scilicet aqua & aer: Et hæc

hæc quatuor in humido vinctuoso, quod est radicale, naturaliter intelliguntur, vel in terra & aqua, quæ in manifesto sunt existentes, &c.

Octuagesima septima authoritas: Sunt quatuor res ex homine quibus Medicina nostra assimilatur, scilicet stercore, urina, sanguini & capillis. Stercori dicitur simile in qualitate terræ foetida infectæ, vel ratione mali odoris insipientis. Et est lutum quo vasa firmantur. Urina vero in qualitate aquæ mundificantis, vel abluentis, siue remouentis foetorem terræ: vel ex acuitate talis exiccantis. Sanguini in qualitate aeris penetrantis, aut molliciantis duntiem terræ, aut ratione coloris rubei remanentis super terram. Capillis autem, in qualitate ignis comburentis & egredientis de terra &c.

Urina in qualitate aquæ. Sanguis in qualitate aeris.

Capilli in qualitate ignis.

Octuagesima octaua authoritas, sunt quatuor interiora in corpore humano, cerebrum, cor, epas & testiculi. Cerebro, in aquæ frigidityte: Cordi, in ignis caliditate: Epas, in aeris humiditate: Testiculis, in terræ siccitate. Nam sedes phlegmatis in cerebro; sedes cholerae rubrae in corde; sedes sanguinis, in epate; & sedes melancholiae in genitalibus collocatur. Et hæc prædicta notanter in vno corpore natura constituit: sed situs & operationes eorum diuersificantur. Nam in cholera virtus appetitiua intelligitur, quia colorat: In melancholia, virtus retentiua, quia retinet colores: In sanguinea, virtus digestiua; quia tollit superflua: In phlegmate virtus expulsiua, siue mundicatiua, quia dat veros ac perfectos colores. Quinta autem virtus ne grauis nec leuis, nec dura nec mollis: sed proprie dicitur vita, quæ has quatuor coniungit in vnum, eisque tribuit vitam robustam atque perfectam.

Cerebrum frigidum, cor calidum, epas humidum, testiculi siccitatem demonstrant. In cholera virtus appetitiua. In Melancholia virtus retentiua.

Octuagesima nona authoritas, est Ouum: Hæc enim scientia ouo comparatur: Quia in eo sunt quatuor coniuncta: cortex apprensus est terra: albedo est aqua: cortex vero tenuis qui in cortici spisso iunctus, separans aquam a terra, est aer: rubeum quoque ouis est ignis: cortex rubeum continens est aer, separans aquam ab igne, & vtrumque est vnum ac idem. Aer vero terram separans ab aqua, (pissior est aere altiori: aer vero altior, est calidior & subtilior. Nam ignis est sibi propinquior quam aeri inferiori: in Ouo igitur sunt quatuor, scilicet terra, aqua, aer & ignis: His quatuor

In sanguinea virtus digestiua. In phlegmate virtus expulsiua. Quatuor in ouo continentur.

In Ouo sunt 4. Elementa.

exceptis in medio rubei est quintum, quod est pullus. Hoc non intelligitur de ovo volatiliū, sed de quo Philosophi loquuntur : Ideoque omnes Philosophi in hac excellentissima arte ouum descripserunt ipsum, & alia multa exempla suo operi posuerunt : vt doctrinæ filii inde intellectum caperent & naturam inuestigarent.

Nonagesima authoritas, est Arsenicum & Auripigmentum ; Quibus etiam comparatur, ratione vinctuositatis, & adustiæ humiditatis, nec non vaporis ab igne : quibus corpora denigrat & exsiccat. Et Arsenicum dicitur masculus, ratione coloris & siccitatis : Auripigmentum ratione caloris & humiditatis fœmina. Vt Turba Philosophorum dicit : Demonstravi vobis fœminam in auripigmento, masculum vero in plumbo. Et sciendum quod Philosophi vnam dicunt naturam Arsenici & Auripigmenti ratione fugæ, vel ratione causarum prædictarum. Nam multoties ponitur pro igne sulphureo, & sapius pro spiritu, qui est egrediens à corpore, qui est aqua : qua omnia, vegetantur & augmentantur.

Markasita color argenteus & aureus.

Magnesia ponderosa & frangibilis.

Tutia extinguitur vt melius depuratur & purius reddatur.

Spiritus in corpore duplex.

1. In corpore qui extrahatur.

Nonagesima prima authoritas, sunt Markasita, Magnesia & Tutia : His enim & Philosophi artem lapidis comparauerunt ; Markasita in colore : quia sicut Markasita scintillas argenteas & aureas habet mixtas in terra : sic in opere Philosophico signa apparent similia : vt testatur Morienus dicens : scito quod terra fœtida cito recipit scintillas aureas, vt supra. Dicitur etiam Magnesiæ esse similis, ratione ponderositatis, & fractionis omnium metallorum. Dicitur etiam Thutia esse similis, ratione extinctionionis. Nam sicut præcipitur Thutiam extingui septies, vel nouies, vel decies, vel duodecies, vt eius subtilietur terreatas, & sulphureitas deleatur : sic mandant Philosophi, opus eorum iterari, vt omne superfluum in manifesto abiiciatur, absentia in profundo siue in occulto adiiciantur. Notandum vero est, quod duplex est spiritus : vnus in corpore, & hic est remouendus, id est, extrahendus, & est igneæ naturæ, vt Turba testatur, dicens : scitote quod corpus non potest tingere seipsum, nisi spiritus extrahatur, qui in ventre eius occultus est, & fiet aqua, & corpus absque spiritu : qui est spiritalis naturæ, ex quo colores apparent, eo quod spissum terreum non tingit, verum autem tenue naturæ, quod de cor-

de corpore transit & colorat. Secundus vero est extra corpus, & est 1. *Spiritus aqueæ naturæ*, & est tingens corpus in Elizir. Vt *Turba* dicit: *Masculus* vero hic est corpus, & *fœmina*, hæc est spiritus.

Nonagesima secunda authoritas, sunt quatuor metalla imperfecta, ferrum, cuprum, stannum & plumbum: His enim hæc scientia etiam comparatur, ratione duræ fusionis & mollis in manifesto & in occulto eorum. Nam illa quæ sunt dura in manifesto, sicut ferrum & cuprum, sunt mollia in occulto; & sic de aliis duobus est intelligendum: Idcirco ferro & cupro assimilantur propter carentiam horum fluxibilibium & liquabilium in igne. Et talia sunt stringentia stannum & plumbum, quæ abundant humore, præcipue ferrum, cum ipsum sit minorum humorum, & maioris caloris, ut *Senior* dicit: Ego ferrum siccum & durum & forte & pistans, & pistatum omne bonum. Et non est res in mundo agens actionem meam: per me enim generatur secretum secretorum: quando conualesco à languoribus, tunc habeo vitam Leonis rugientis, & hoc est ferrum Alchymicum, ipsum enim non trahitur ab Adamante. Et si quis studeret aliud invenire faciens operationes huius, non posset: Ideo magnificatum, & exaltatum est, & factum æs omnium rerum. Ideo maxime videtur argento vivo Philosophico amari, cum ipsius sit coagulum, nisi coagulatione perpetua & firma. Nec non stannum & cuprum & plumbum eadem operatione posse firmari, ut *Turba Philosophorum* dicit: *Æs & plumbum* ut plumbum lapis fiunt pretiosus: ideo ponite plumbum cum plumbo: quia Natura naturâ lætatur, & Natura naturam volare facit: & Natura naturam continuit: & Natura naturam superavit: Ideo nutu Dei fiunt illæ Naturæ multiplicantes. Dicitur etiam quod sit propinquitas inter magnetem & ferrum: maior utique est propinquitas inter æs & aquam nostram, quæ est plumbum & stannum album, ut *Turba Philosophorum* testatur, dicens: Etenim plumbi albi dispositionem demonstravi: eo autem noto, nihil aliud est, quam opus mulierum, & ludus puerorum: absque tali enim plumbo nulla tintura fit perfecta, eo quod vim habet, ut *Hermes* dicit, generandi triplicem: quod compositum in corpore stringit, & in colorem vertitur inuaporabilem. Et scitote, quod prima vis est acetum; secunda vero plumbum, de quo sapientes dixerunt: Coquite ipsum

Quæ dura in manifesto mollia in occulto.

Ferrum Alchymicum.

Ferrum amabile est cum argento vivo.

Æs & plumbum faciunt lapidem.

Dei nutu naturæ fiunt multiplicantes.

Notatio & cognitio plumbi, opus mulierum & ludus puerorum dicitur.

*Plumbum
rubeum.*

*Philosophia
nostra non
stultis sed sa-
pienti ribus
manifesta-
tur.*

*Frustraneus
cauendus la-
bor.*

*Operatio na-
stra Physica
surgit per se-
ras, seratu-
ras aperien-
tes.*

*Arbor septē
ramis.
Descriptio
Lunatica
herba.*

stantum donec priuetur humore suo, & fiat siccum, & residuum suum bibat humorem, eo quod plumbum combustum fuit, hoc est, plumbum rubeum de quo sapientes dixerunt : Ecce hoc plumbum quod rubeum nuncupamus, nostri operis est initium, sine quo nil fit. De ipso namque dicitur, de plumbo fac ferrum, aut crocum de croco, fac album de albo tincturam. De stanno fac cuprum vel æs; de ære fac cerussam; de cerussa fac miniam : de minio tincturam, & apprehendisti sapientiam. Intellige quid legas: Nam hæc ars stultos fallit. ô quam plures sunt seducti in nominibus spirituum & corporum, putantes se extrahere tincturas de rebus siccis & aridis combustibilibus, cum in eis nulla sit utilitas, & omnia vertuntur in nihilum, & cuncta mortua sunt, & eorum causatio ad perfectionem non peruenit, vt dicit *Alphidius*: Caue ergo fili, à spiritibus & corporibus, lapidibusque mortuis te separa : quoniam in illis nullum est iter, nec etiam in eistum propositum inuenies : quia vita eorum non augeatur, imo tendit in nihilum, sicut sunt salia, auripigmenta, arsenicum, argentum viuum, sulphur, capilli humani, sanguis, sperma, vrina puerorum, ouum, aurum, argentum, ferrum, cuprum, stannum, magnesia, marcasita, thuria & his similia : quæ omnia senior dicit esse combustibilia, & mortua, nec in eis aliqua operatio nostræ similis: Quia operatio nostra surgit per seras, seraturas aperientes. In plumbo vero est vita mortua, & hoc inter arcana arcanorum est notandum, quod dicit *Philosophus* : Nihil est affinius auro quam plumbum.

Nonagesima tertia autoritas, sunt vegetabilia: Quidam enim Philosophorum hanc scientiam diuinam, herbis, radicibus, arboribus, floribus, & aliis diuersis vegetabilibus, nec non succis eorum & fructibus similitudinarie comparauerunt. *Galenus* dicit: de arbore Philosophica quæ septem ramos habet, vt in quodam scripto reperi tractatum de Lunatica sic procedente: Hæc est quædam herba siue planta, nomine Lunatica, siue Berissa : cuius radix est terra metallica, stipites eius rubicundus quadam nigredine perfusus : folia eius similia foliis maioranæ, & sunt triginta secundum ætatem Lunæ in crescentia & in decrescencia, flos eius citrinus: post tres dies odor eius, vt odor musci in plenilunio, vel in decrescencia completa: ex eo acceptus & in

& in eo Mercurio impositus vertitur in Lunam perfectam. Si post hoc *Mercurius in*
 bullitus fuerit quinque vicibus vertitur in solem. Nota quod o- *Luna trans-*
 mnium prædictorum nomina sunt posita similitudinarie in hac ex- *mutatio.*
 cellentissima scientia, pro qua omnis fidelis debet tempore vitæ suæ
 fideliter & constanter laborare.

Nonagesima quarta autoritas, est pluralitas vocabulorum in operatione
hæc celesti. Vbi sic notatur: Philosophi diuersa vocabula ipsi operatio-
 ni attribuerunt: Quidam eorum dixerunt, quod calcinando, soluendo,
 destillando & coagulando hoc opus peragitur. Et *Hermes* hoc in-
 timat per alia verba, cum dicit: *Pater eius est Sol, mater vero eius Luna.* Por- *Parentes La-*
 tauit illud ventus in ventre suo: *Nutrix eius terra est.* Alii vero dixerunt, sub- *pitis Philoso-*
 limando & reiterando atque figendo, donec in fundo maneat: Alii *phici.*
 incerando, aut imbibendo, donec fluat: alii abluendo aut mundifi-
 cando, donec album & pulchrum appareat: Alii occidendo, donec
 moriatur & albificetur: Alii viuificando, & nutriendo, donec geni-
 tum fiat: Alii putrefaciendo & corrumpendo, donec manifestum oc-
 cultetur, & è contra: Alii separando elementa, & reiuungendo: Alii *Varii vario-*
 conterendo, donec corporeum fiat spirituale, & è conuerso: Alii co- *tum erroris.*
 quendo, donec arescat: Alii assando, donec confringatur: Alii remo-
 uendo, donec nouus adueniat: Alii corpora & spiritus rectificando,
 sicut Venerem dealbando, à Ioue stridorem auferendo: Saturnum in-
 durando aut mundificando: Martem mollificando: Lunam citrinan-
 do: nec non ipsa corpora in aquam soluendo, nihilominus omnibus
 corporibus diminutis perfectionem præstando: Alii Mercurium coa-
 gulando, Arsenicum, auripigmentum, sulphur, Magnesiam, Marcasit-
 ram, Thutiam dealbando, atque fixando: Alii salia acuta quasi *Dea*
 inceratiua præparando: & adhuc diuersis vocabulis (quod longum
 esset enarrare) Elixir eorum album & rubeum compleri dixerunt,
 quæ omnia sunt vnum & idem intelligenti, & condependentia, ac
 sibi concatenata quemadmodum cathena: ita cum vnum termina-
 tur, aliud incipitur.

Nonagesima quinta autoritas, est ipsa Astronomia. Hæc enim scientia
 diuina Astronomiæ vocabulis vitur, secundum cuius planearum,
 atque affectibus eorum, numero & virtute signorum duodecim cir-
 culi zodiaci, sicut Aristoteles testatur ad Alexandrum, dicens: Quod

*Saturnus
terram,
Mercurius
aquam,
Iupiter aerē,
Sol ignem te-
net.
Omne vege-
tabile florens
& ferēs fru-
ctum Satur-
no & Soli
attribuitur.
Omne flori-
dum non fe-
rens fructum
attribuitur
Mercurio ac
Martii.
Conceptio
lapidis (secun-
dum plane-
tas.*

Saturnus tenet terram, Mercurius aquam, Iupiter aerem, Sol ignem; quia omne carens lumine de numero vegetabilium à Saturno regitur, & ei attribuitur. Et quicquid vegetabilium est floridum non ferens fructum, Marti attribuitur, & per ipsam regitur: Et omne vegetabilium floridum fructuosum, soli attribuitur, & per ipsum regitur. Et iterum subiungit: Deinde compone & coniunge has divisiones, & dies, omne vegetabile ferens fructum non florens, sicuti est pomum & palma, attribuitur Saturno & Soli. Et omne floridum non ferens fructum, regitur à Mercurio & Marte. *Ecce quomodo Astronomia virtutibus Planetarum hos domum Dei contexit.* Dicit enim Aristoteles, quod omne vegetabile carens lumine à Saturno regitur. Intendit terram nigram & fœculentam: & omne floridum & luminosum à Mercurio regitur, vult dealbationem primam ipsius terræ: & omne floridum non ferens fructum, à Marte regitur, vult terminationem, siue incerationem, post albedinem, quæ dicitur incratio. Et omne floridum fructuosum à Sole regitur, vult tincturam esse completam. Dicit enim *author trium verborum*, quod in fœtu primo mense, cum semen à matrice conceptum est, Saturnus operatur, congelando & constringendo sua frigiditate & siccitate ipsam matricem, & materiam in unam massam. Secundo mense Iupiter operatur sua caliditate & humiditate, digerendo in quendam massam carneam, quæ Embrio vocatur. Tertio mense operatur Mars sua caliditate & siccitate, digerendo & sequestrando ipsam materiam in membra. Quarto mense operatur Sol immittendo spiritum vitæ. Quinto mense operatur Mercurius, qui formativa & spiracula facit. Sexto mense Venus operatur, quæ disponit & ordinat supercilia, oculos, ut testiculos, & talia. Septimo mense Luna operatur ad expellendum fœtum: & si tunc nascitur, vivere potest: sin autem debilitatur virtute signorum. Idem testatur, dicens: Quando Sol est in ariete, & in sua exaltatione, tunc completur primus gradus, qui est debilis ratione caloris. Et est ordo aquæ: Quando Sol est in Leone, tunc completur secundus gradus, qui est feruidior, ratione maioris caloris, & est ordo aeris. Quando autem Sol in sagittario, tunc completur tertius gradus, qui est nullius caloris comburentis, & est ordo aeris deficientis: quia calore priuato, nullus omnino motus est, sed requies & tranquillitas vera. In hoc loco Pater suscipit filium, hoc

hoc est, terra retinet spiritum, & a modo ipsum fugere non permittit. *Terra retinet*
 Senior enim dicit de virtute duorum Planetarum: Ego Sol calidus & *spiritum.*
 siccus, & tu Luna frigida & humida, quando fuerimus copulati equi-
 tate statui in Venere domus clausæ, recipiam à te animam adulando.
Postquam ascenderimus ordinem Seniorum, lucem lucis, tunc effunderetur ex
me & ex te. Quid ergo intendit Senior per talia verba? Per Solem *Sol & Luna*
 & Lunam vult ignem & aquam: Ignem in terram, aquam in aerem, *volunt ignē*
 quando hæc coniuncta fuerint in ventre, hoc est in radice domus *& aquam,*
 clausæ, hoc est, corporis Magnesiæ: & hoc corpus recipit animam, *Corpus reci-*
 hoc est, rem adulando, hoc est paulatim & donec ordo seniorum im- *pit animam.*
 pleatur, id est maiorum humorum susceperit nutrimentum: tunc Lu-
 cerna lucis infundetur ex me, & ex te, hoc est, quando ambo fiunt re-
 splendentes, & propalantur lucentes. Et sic oportet vnumquem- *Sapientia o-*
 que inuestigatione huius scientiæ verba sapientum subtiliter enu- *pus est in Phi-*
 cleare, alioquin non modicam incurrit errorum offensam, &c.. *losopia co-*
gnoscentia.

Nonagesima sexta autoritas, est Geometria, seu Arithmetica: Quæ
 nobilissimam hanc scientiam suis numerorum distinctionibus in
 parte & in toto obscurauerunt: Nam terminus & finis totius operis *Terminus &*
 in numerorum diuisionibus est sigillatus: In hoc autem termino mul- *finis totius*
 ti doctrinæ filii errauerunt conquesti. Nam Philosophi in huius sci- *operis in nu-*
 entiæ termino addiderunt & dimiuerunt summam radices, per par- *merorum di-*
 tes integrantes ipsum totum, numero minori, mediocri & maximo. *uisionibus*
 Ob hoc, ne insipientes capere possent. Dicit enim Aristoteles in li- *est sigillatū.*
 bro septuaginta præceptorum capitulo alternationum: Multiplices
 sunt septuaginta præceptorum alternationes decem. Namque pri-
 mo conueniant, secundo quoque, tertio sequuntur. Nam decem in
 decem respondent: hic denique diuisiones sequi necesse est. Sed
 priorem ordinem lector noster attendat. Quando & author trium
 verborum dicit: Quod à tribus duo intelliguntur numeri: Nam lon-
 gitudino dierum septem completur. Et Senior ait: Quod in septem *Septē in die-*
 diebus forsitan apparebit albedo. Et quidem in secundo refert, quod *bus appare-*
 vniuersa erunt decem iuxta numerum aquilarium nouem, & terræ *bit albedo.*
 nigra. Intellige principium numeri primi & secundi: dicis duo,
 qui sunt tres numero: deinde dicis tria, quæ sunt numero sex: dein-
 de dicis quatuor, quæ sunt numero decem: quatuor occulti, decem
 manifesti. His numeris perficitur Magnesiæ alba. Hinc refert Hermes,
 pater

Pondera sapientum.

pater Philosophorum, quod non perficiuntur quousque sui colores peragantur, quæ est aqua, quæ dividit ipsam in alias quatuor, vna scilicet duabus, & tria vni, quarum colorum tertia pars est: humori vero duæ tertiæ, quæ aquæ sunt: Pondera sapientum. Et scito quod vitis sapientum succus in quinto extrahitur, eius quoque vnum in fine triginta peragitur intelligite proportionem. Decoctio namque minuit, tritura autem augmentat, hoc est initium & finis. Nam Philosophi alii asserunt complementum fieri in septem diebus: alii in quatuor diebus: alii in tribus vicibus: alii in decem diebus: alii in quadraginta: alii in vno anno. Turba Philosophorum & Alphidijs, qui dicunt in quatuor anni paribus, scilicet hyemis, veris, ætatis & autumnii: alii in tribus annis, vt Geber, & Iex Artus: alii per mensem: alii per hebdomadam: alii per diem; quæ omnia idem & vnum sunt in toto, sed in radice differunt: quæ omnia oportet artificiose subtiliter explorare, alioquin eius operatio frustrabitur, & ad nihilum reuertetur.

In toto vni differentia in radice.

*Ex his Philosophorum.
Gloriam mundi.
Historia de Phœnice.*

Nonagesima septima autoritas: est *Tabula Smaragdina Hermetis*, quæ sic ait: Verum est certum & verissimum. Quod est superius, naturam habet inferioris, & ascendens naturam descendens: coniungas vnicuique via dispositioneque. *Solest eius conjugii Pater & alba Luna Mater, tertius succedit, vt gubernator, ignis.* Crassum factibile & hoc spissum reddito: ad hunc modum gloriam habebis huius mundi. Vide symbola aureæ mensæ D. Maieri lib. 1. fol. 25. 26.

Nonagesima octava autoritas: est *Phœnix Philosophicus*, de quo dicitur, eum confecto quippe annorum numero, vbi mors propinquet, suis in terris struere nidum, eiq; vim genitalem affundere, ex qua futurum oriri, & primam adulto curam sepeliendo patris; neq; id temere, sed sublato myrrhæ pondere, tentatoq; per longum iter, vbi par oneri, par meatui sit, subire patrum corpus, inque Solis aram perferte atque adolere. Hæc incerta & fabulosis aucta: cæterum aspici in Ægypto eam volucrem non ambigitur. Vide desuper aureæ mensæ symbola D. Maieri lib. 1. fol. 29. 30. & 31.

Nonagesima nona autoritas: Sunt Reges, & Philosophi Ægyptii; vt *Mena, Busiris, Simandius, Sesostris, Miris, Chemnis, Amasis, Sethon, Adfar Alexandrinus, & Calid Rex Ægypti Saracenus.* Legantur symbola aureæ mensæ D. Maieri. lib. 1. fol. 31. 32.

Cente.

Centesima Authoritas: sunt Ægyptiorum colonia Chymicæ, Item Phœnices, Cadmus, terra Rhodus, Tyrii principes, Colchi, Phryges, Danaus, Belus, Dipedes, Erichtheus, Eumolpides: Item Ægyptiis confines, Sphynx Philosophica: Collegium Gymnosophistarum apud Æthiopas: Collegium magorum apud Persas: Collegium Brachmanum apud Indos, &c. Vide Symbola Aureæ mensæ D. Maieri, lib. 1. fol. 33. ad fol. 46.

Centesima prima authoritas: Sunt quatuor fœminæ Chymicæ; Maria Hebræa, Moysis soror, Cleopatra Egypti Regina, Taphuntia & Medera. Inter has Maria Hebræa expresse loquitur de duobus gummis, albo ac rubeo, eorumque matrimonio; Item de duobus fumis, herba alba & clara crescente super monticulis: At totum arcanum dicit esse in scientia vasis Hermetis; quia illud sit Diuinum & de sapientia Domini gentibus occultatum; & illi, qui illud ignorant, nesciunt Regimen veritatis, propter vasis Hermetis ignorantiam. Illud autem vas, inquit Maria, quod Stoici occultauerunt, non est vas nigromanticum, sed est mensura ignis tui. Symbola vide D. M. folio 63. 64.

Centesima secunda authoritas: est Moyses, & filius Davidis, Salomon, de quibus ambigue recitant Symbola Aureæ mensæ D. Maieri, lib. 2. fol. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. & 71.

Centesima tertia authoritas: sunt congenitiles Hebræi, ut Caled filius Regis Iazichi, Musa Calidis discipulus: Hamech Hebræus: Isaac Iudæus de Moiros: Iacob Albartane Iudæus: Item Iohannes Euangelista citatur ab Auicenna Di. 1. ad finem cap. 7. de Anima. Imo & à Vincentio Monacho in Speculo Naturali: sic & Chaldaice de Chymia scripsisse traduntur, Haly Chaldæus, & Thobit Chaldæus: His etiam adnumerantur Syri, Hebræis finitimi. Verba Regis Calidis talia extant, in libro eius Secretorum Alchymicæ dicto: Scias, inquit, frater, quod hoc nostrum magisterium de lapide secreto, & officium honoratum est: Secretum secretorum Dei, quod celauit suo populo, nec voluit ullis reuelare, nisi illis, qui fideliter tanquam filii meruerunt, & qui eius bonitatem & magnitudinem cognouerunt. Qui enim secretum Dei postulat, necesse est ei hoc secretum magisterii plus quam aliud. Capite vero 14. ait: Et dixit quidam sapiens: Non est tibi datum à Deo hoc magisterium solum pro tua audacia, fortitudine & calliditate, sine omni labore. Nam laborant homines, & Deus tribuit fortunam homi-

*Hermolaeus
Barbarus
Corollar. in
Di. scor. l. 5.
c. 115. citat
tres fœminas
habuisse la-
pidem Phi-
losophorum.*

*Magisterium
lapidis secre-
ti, officium
honoratum
& Secretum
secretorum
Dei.
Labor penes
homines,
Fortuna pa-
nes Deorum.*

De nobis:

nibus: Adora ergo Deum creatorem, qui tibi tantam gratiam suis operibus benedictis voluit exhibere.

Centesima quarta autoritas; sunt Græci, inter quos primus dicitur Democritus, deinde Orpheus, Linus, Musæus, Homerus, Eelufinia sacra, Samothracia, Lampadophoria, Pythia, Pelopida, Pythagoras, Xamolxis, Anaxagoras, Clazomenius, Heraclæus Philosophus, Apollonius Tyaneus, Michael Psellus, Olympiodorus, Heliodorus, Stephanus Philosophus, Zosimus, Isaac Monachus, Blemidas, Pelagius, Africanus, Synesius, Theophylus, Ptolomeus, Euclides, Dardanus, Demetrius, Abugazal præceptor Platonis, Plato iunior, Hamech, Seneca, &c.

Centesima quinta autoritas; est Morienus Romanus, qui dicit in secunda dispositione de transmutatione metallorum: Sume fumum album, & Leonem viridem, & Almagra rubeum, & immunditiam mortui: hæc omnia dissolve; quibus dissolutis, fac ea ascendere, & post ascensionem in vnum coniungere; ita scilicet quod in vnaquaque parte viridis Leonis tres partes de immunditia mortui apponantur. Similiter de fumo albo vnam facies partem, & de Almagra duas, quæ in vase viridi omnia ponantur, & in eo coquantur. Os autem eius vasis firmiter, claudatur. Postea vero hoc in Sole ponatur, & deficcetur ibi; & quando deficcatum fuerit, Elixir sibi appone, ac demum pone super ipsum aquam sanguinis, quanta super eum nater. Post tres dies similiter & noctes riga cum aqua foetida, cauendo ne de suis diebus aliquem minuas, neque eius ignis extinguatur, aut ardendo inualescat, aut minuendo eius adustio minuat. Transactis igitur septendecim noctibus, prædictum vas aperies, & aquam quam intus inueneris extrahas, & iterum alteram foetidam aquam in eo reponas: quod scilicet tribus noctibus agendum est, cauendo etiam ne vas vllatenus à sua fornace remoueatur; apposito vero aquæ foetidæ, semel in vnaquaque noctium trium, fiat. Inde vero transactis viginti vna noctibus, vas à fornace extrahas, vt Elixir quod in eo fuerit, defices, postea corpus album sumas, in quo videlicet album iam fixisti, & ponas eum in vase paruißimo, quod est iuxta quantitatem fornacis magisterii, quam postquam construxeris fiat. Inde vero vas illud firmiter fornaci coniunge, ne cum flamma ignis comburatur, vel contingat. Elixir quoque quod superius in eo diximus, debet prolici taliter, vt si de albo corpore partem ei proieceris, de Elixir partes vndecim proicias: quibus

Fumus al-
bis.

Leo viridis.

Almagra

rubeum.

Immunditia

mortui.

Aqua san-
guinis.

Aqua foetida.

aa.

quibus commixtis super vnamquamque huius corporis commixti vnciam, quartam partem vnius drachmatis de Eudica solum proicias. Hoc ita facto, in magna fornace pone hoc vas & per duos dies, & totidē noctes eum ibi dimittas: super eius caput ignis per tot dies & noctes non extinguatur. His igitur diebus & noctibus completis, hoc quod in vase veneris extrahas, & lauda Creatorem altissimum magnum, super ea quæ tibi tribuit.

Centesima sexta authoritas; est Aureus Ramus Virgilii ita descriptus:

Accipe quæ peragenda prius, latet arbore opaca

Aureus & foliis & lento vimine ramus,

Iunoni infernæ dictus sacer, hunc tegit omnis

Lucus & obscuris claudunt in vallibus umbræ.

Sed non ante datur telluris operta subire,

Auricomos nisi quis decerpserit arbore factus:

Hoc sibi pulchra suum ferri Proserpina munus

Instituit, primo auulso, non deficit alter

Aureus, & simul frondescit virga metallo.

Ergo altè vestigia oculis & rite repertum

Carpe manu: namque ipse volens facilisque sequetur,

Si te fata vocant, aliter non viribus vllis

Vincere, nec duro poteris conuellere ferro.

*Minera sub
terra instar
arborum sua
per terram.*

*Aureus ramus
decerpitur
prius recre-
scit.*

*Aureus ramus
non vi-*

Centesima septima authoritas; est Auicenna Arabs, qui tertio capite tractatuli sui dicit: Certum est omnem rem esse ex eo in quod resoluitur. Nam gelu conuertitur in aquam calore mediante. Clarum est ergo illud prius fuisse aquam quam glaciem. Omnia vero metalla ex Mercurio sunt generata; ideo ipsa in ipsum resoluuntur. Primum ergo regimen lapidis est ipsum dissoluere sicut grossum argentum viuum, vt in suam primam reducatur materiam: Hoc autem totum fit per argentum viuum, eo quod ipsum habet posse Solem & Lunam in eorum naturam & materiam primam redigere. Sed cum argentum viuum habet in se faculentiam & adustionem absque inflammatione, & aqueiratis substantiam; necesse est ergo eius superflua demere, & absentia adimplere, si completam Medicinam ex illo volueris facere. Terram autem faculentam omnino oportet sublimatione demere, & absentia adimplere, ne liuidum in proiectione creet colo-

*sed facto ac-
quiritur.
Omnis res ex
eo in quod
resoluitur.
Ex quo ali-
quid genera-
tum in illud
est resoluem-
dum.*

*Requisita
completa
Medicina.*

rem, & aqueitatem ipsius simili modo delere, ne & totam materiam in projectione faciat fugitivam. De cuius proprietate, substantiam Medicinæ saluare, non aduri, sed figere, & ab adustione defendere: Ideo contingit ex illo creati Saturnum, Iovem, Venerē, ferrum, &c. quod ex impuritate necesse est accidere. Et norandum, quod duplex est materia prima. Quædam est propinqua, quædam vero remota: Materia propinqua est argentum viuum; Remota est aqua: Quia argentum viuum prius fuit aqua, & postea argentum viuum. Verum ergo principium nostri operis est Dissolutio lapidis, quia corpora soluta ad naturam Spiritus sunt redacta, quia magis fixa. Nam solutio corporis est cum congelatione spiritus. Patiens ergo sis, coque, tere, & incera, & non tædeat te multoties hæc reiterare: quia quæ imbibuntur, per aquam mollescantur. Quanto magis teris, tanto magis mollescas, & partes grossas subtilias, donec satis existat. Et hæc partes diuiduntur, cum spiritus impastantur, & omnia quæ impastantur ex toto dissoluuntur: Et impastatio fit cum nimia contritione, inceratione & assatione. Nam per contritionem, assationem & ignem, diuiduntur partes ligatæ & viscosæ, quæ sunt in corporibus. Corpora vero soluta & ad naturam spiritus redacta, nunquam separantur, sicut nec aqua permixta aquæ. Quippe natura lætatur cum sponfus & sponfa copulantur. Quia intentio operis nostri non est, nisi quod eligatur purissima Mercurii substantia ex ipsis corporibus, quoniam Elixir constat solummodo ex ipsis. Primus autem modus solutionis & naturæ est putrefacere. Sed tamen multæ sunt species putrefactionis & corruptionis. Primum ergo principium naturale est materia sensitiua materialis, prout dixi. Secundum, calor mouens ipsam materiam & putrefactionem. Signa vero putrefactionis est color niger, odor foetidus, & materia in tactu subtilis & discontinua, ac si esset primus Mercurius. Quia calor agens in humido primo generat nigredinem, quæ nigredo est caput corui, hoc est, principium operis. Item nota, quod ingressio, submersio, connexio, coniunctio, complexio, compositio & mixtio idem significant in hac arte. Nihil enim submergitur, coniungitur, connectitur, quin & misceatur. Quia commixtio est commiscibilium per minima: id est, per indiuisibilia sibi iuncta ynio. Scias etiam firmiter, quod tota fortitudo huius magisterii non est nisi in putrefactione. Si enim putridum non fuerit, solui nec fundi poterit: &

Causa creationis Saturni, Iouis, Veneris, ferri, &c.

Argentum viuum prius fuit aqua. Solutio corporis cum congelatione spiritus.

Impastatio per contritionem, incerationem, & assationem. Sponsi & sponse copulatio naturæ gaudium.

Signa Philosophica putrefactionis.

Caput corui nigrum, initium operis.

Fortitudo magisterii in putrefactione.

rit: & si solutum non fuerit, ad nihilum deueniet. Item scias, quod in vnoquoque opere sunt tres dimensiones, scilicet latitudo, altitudo & profunditas: & hoc manifeste apparet de corpore, quod visui nostro subiacer. Verbi gratia: Lapis noster in prima sui creatione est albus, & ita apparet in facie, quare dicimus ipsum frigidum & humidum, quia ita est. Vnde studeamus, quare Lapis noster aquaticus, quia frigidus & humidus est, naturalis dispositio dicitur corpus manifestum seu altum. Latitudo autem est ista dispositio media, per quam itur ad profundam dispositionem. Quæ vero media est inter profunditatem & altitudinem, tanquam inter contenta, seu contraria, est impossibilis transitus per ea, nisi altera qualitas destruat, quoniam frigida & humida est eius dispositio alta: Destruatur ergo altera qualitas, videlicet humiditas per putrefactionem, tunc inspissatur, & eius humiditas conuertitur in siccitatem, & sic fit transitus ab alta ad mediam dispositionem, quæ est frigiditas & siccitas; & dicitur latitudo, quia tenet à frigido & humido frigiditatem: à sicco & calido siccitatem; ergo media. Postquam vero per calorem existentem, frigiditas quæ remansit in corpore transmutatur in caliditatem, quæ sunt extranea: contraria est dispositio profunda, quia caliditas est occultum corporis, quod optime apparet per Aristotelem, &c. Postquam materia fuerit putrefacta, ad faciendum corpus & spiritum, quod tamen impossibile est fieri in aëre, hoc est, per sublimationem. Scias ergo quod *Lapis noster diuiditur in duas partes principales; videlicet in partem superiorem quæ ascendit, & in partem inferiorem, quæ remanet in fundo fixa: Et tamen istæ duæ partes concordant in virtute. Hac de causa Philosophus dicit: quod illud quod est inferius, & sicut illud quod est superius. Et ista diuisio est necessaria, ad perperranda miracula rei vnius, scilicet lapidis, quæ pars inferior est terra, & dicitur nutritrix ac fermentum: & pars superior est anima, quæ totum lapidem viuificat, & reuiuificere facit. Vnde facta separatione celebrata, coniunctione lapidis multa miracula perpetrantur. Et notandum, quamuis apud aliquos lapis noster non diuidatur in partes quatuor, videlicet in quatuor Elementa in prima operatione, sicut superius dictum est: Quatuor partes principales, videlicet vna quæ ascendit superius non fixa: alia quæ remanet inferius, quæ dicitur fixa; & terra vel fermentum, quæ totum lapidem nutrit ac fermentat, uti dictum est. De illa vero parte non fixa, oportet habere*

Operis dimensionis triena.

Lapis in prima creatione est albus.

Naturalis dispositio corpus manifestum.

Humiditatis conuersio in siccitatem.

Lapis diuisio in duas principales partes, in virtute tamen concordantes.

Pars inferior est terra, superior vero anima.

Superius est spiritus. Inferius est corpus.

in bona quantitate, & dare lapidi, qui est mundissimus, absque fordetorus, donec totum lapidem virtute spiritus non fixi superius d'fferat sublimando. Et hoc est quod dicit Philosophus: *Ascendit de terra*

De cœlo ruit in terram, & in cœlum. Postea ipsum lapidem sic exaltatum oportet reiterare super marmor, cum elemēto ab ipso lapide in prima operatione extracto. Elementum illud dicitur aqua lapidis: Et debet toties assari, donec subtilitate lapis iterato descendat in terram, & sic recipit superiorem vim sublimando & inferiorem descendendo, vt corporeum fiat spirituale sublimando, & cum est spirituale fiat iterato corporeum descendendo. Et sic habes gloriam claritatis huius mundi, & fugit à te omnis obscuritas & omnis inopia & ægritudo; quia sic compositus, curat omnem ægritudinem. Et hic lapis totius fortitudinis, quia nulla est comparatio huius lapidis ad alias fortitudines. Nam

Gloria claritatis huius mundi.

Sola aqua omnia perficit, soluit, congelat, & dirruit.

Alia tinctura est aqua, alia est olei.

Nutritio terra Philosophica.

Trituratione quando opus erit.

Nimia siccitas & superflua humiditas opus corrumpunt.

vincit visibiliter, omniā rem solidam perforabit, penetrabit & deuincendo conuertit. Philosophi dixerunt quod sola aqua per se ipsam omnia faciat, omnia soluit, omnia congelat, omnia diruit sine alicuius adminiculo: In ipsa solent apparere colores amœni: Permutatio corporis in aquam est tinctura cuiuslibet corporis: Insuper est differentia inter tincturam aquæ & tincturam olei. Nam *tinctura aque abluit & mundat, & tinctura olei tingit ac colorat.* Funde igitur aquā super terram suam, & permisce conterendo, statim paulatim imbibendo, hebdomadatim decoquendo, & postea leniter calcinando, quousque terra bibat de sua aqua quintam sui partem. Scias quod terram oportet nutriri, primo modice aqua sua, & postea maiori, sicut est videre de infantis educatione. Idcirco multoties contere terram, & paulatim imbibere eā de octo in octo diebus; decoque, & postea mediocriter calcina in igne, ne tædeat te opus multoties reiterare, quia terra fructum nō gerit absque frequenti irrigatione. Vnde cum aridum sit, vt multum sitiens bibit suum humidum & aqueum: & trituratione non est bona, donec terra & aqua fiat vnum & idem corpus. Ergo non suspendas manum tuam à trituratione & assatione, donec terra sit sicca & alba, quæ albedo generatur ex tali frequenti & sicca trituratione & assatione. Caueas tamen ne imbibas terram nisi paulatim, & cum longa contritione post siccationem terræ. Vnde in hoc est pondus vbique notandum, ne scilicet nimia siccitas vel superflua humiditas opus corrumpant. Et in tantum decoque assando, quantum

quantum dissolutio exposcit imbibendo. Et nota : omni vice post calcinationem terræ superfunde aquam terræ temperatæ, videlicet non multum nec parum. Quia si multum, sit pelagus conturbationis: si parum, comburetur in fauillam, quia suauiter & non festinanter, de octo in octo diebus, terram irrigando, decoquendo & calcinando, donec bibetis aquam suam. Continua igitur opus multis vicibus, quia nisi per longum non videbis tincturam, neque perfecte perficietur, donec opus sit perfectum. Audias ergo cum in opere fueris omnia signa quæ in qualibet decoctione apparent, in mente recordare, & eorum causas inuestigare. Tres quippe colores sunt principales: niger, albus & citrinus; cum ergo egreditur nigra, perfecta est, sed nondum completa. Qualibet ergo vice vigora ignem in calcinatione, quousque terra egrediatur alba ex ignis fortitudine. Nam sicut calor agens in humido generat nigredinem, ita agens in sicco generat albedinem. Idcirco cum terra non fuerit alba, tere eam cum aqua sua, & iterato eam calcina, quia azoth & ignis terram abluunt, & obseueritatem eius penitus ab eo eripiunt. Nam præparatio est cum aqua semper, & qualis sit aptitudo aquæ, talis erit & limpitudo terræ. Et quanto magis fuerit ablutio, tanto magis erit & alba terra. Vnde quidam Philosophus ait: cum inueneris ipsum nigrum, scias hoc initium operis esse. Post vero putrefactionem rubescit non rubedine vera: et citrinescit; de quo sic Philosophorum quidam ait: Sæpius rubescit, & sæpius citrinescit, sæpius liquefcit, & sæpius etiam coagulatur ante veram albedinem. Vnde & alius dicit: seipsum dissoluit, seipsum coagulat, seipsum rubore decorat. Ante albedinem etiam fit vitidis: Apparet etiam ante albedinem color pauonis; de hoc sic ait alius Philosophus: Scias quod omnes colores mundi qui excogitari possunt, apparent ante albedinem, & deinde sequitur albedo vera: Vtilitas igitur eius expectanda est: tam diu itaque decoquatur, donec purus appareat veluti oculi piscium elucescunt, & tunc scias quod noster lapis in rectitudine est coagulatus. Alius Philosophus inquit: cum albedinem inueneris supereminentem in omnibus, ratus esto, quod in illa albedine rubedo est occulta, & tunc non oportet illam extrahere, verum tamen decoquere donec totaliter rubedo fiat. Sed tamen inter veram rubedinem & veram albedinem citrinum crisei coloris. De quo sic dicitur: Calore ignis augmentato peruenitur ad citrinum. Et alius:

*Festinatio in opere Philo-
sophico est
periculosa.*

*Tres sunt
principales
colores in no-
stro opere.*

*Azoth &
ignis terram
abluunt.*

*Quo magis
ablutio fit, eo
magis deal-
bescit terra.*

*Lapis seipsum
dissoluit.*

*Seipsum con-
gelat:
Seipsum ru-
bescit.*

*Omnes colo-
res totius
mundi appa-
rent ante
albedinem.*

*Medium in-
ter veram al-
bedinem &
rubedinem.*

*Compositio
lapidis non
potest fieri
sine matri-
monio & pu-
trefactione.*

*Solutio cor-
poris in opere
Physico.*

*Varia nomi-
na lapidi im-
posita.*

*Corpora fi-
guntur per
privationem
humiditatis.*

*Complexio-
nes mutan-
tur in prae-
paratione lapi-
dis Philoso-
phici.*

*Ignis regimē
in opere Phi-
losophico
suaue requi-
ritur.*

alius: Cinerem ne vilipendas, quia Deus illi reddet liquefactionem, & tunc ultimo Rex diademate rubeo diuino nutu coronatur. Oportet te ergo hoc magisterium tentare: Nam compositio non erit sine matrimonio & putrefactione: Et matrimonium est commiscere subtile cum spisso, & putrefacere, & terere & assare, rigare quousque commisceatur in simul, vt fiat vnum, & non sit diuersitas sicut aqua mixta aquæ. Tunc conabitur spissum subtile retinere, & conabitur anima pugnare cum igne & pari ipsum, & conabitur spiritus submergi, & cum corporibus fundi. Scias autem, cum corpus miscueris cum humiditate, & ipsi aduenerit ignis caliditas, vertitur humiditas super corpus, & soluit ipsa, & tunc non potest spiritus ab eo exire, quia imbibit se in igne, & spiritus alii sunt fugabiles, quousque commisceantur cum corpore, tunc conatur pugnare cum igne & eius flamma, attamen non conueniunt istæ partes nisi cum bona temperatione, continuatione & longo labore. Antiqui vero Philosophi lapidi nostro imposuerunt multa nomina, vt Amalgama, vitriolum, sanguinem propter colorem rubeum, aliisque nominibus infinitum, vocauerunt ipsum ferreum, propter impossibilem fusionem. Nam istud corpus cum priuatur humiditate, necesse est corpus siccurum non fluere, quod prius per humiditatem fluebat, & erat volatile. Nam necessario corpora figuntur per priuationem humiditatis, quæ à Philosophis dicitur calcinatio, & rei putrefactio seu puluerisatio ab humiditate partes consolidatas, & per calcinationem spiritus iam figuntur, & fit molle durum, & volatile fixum, & sic mutatur de Natura in naturam. Hinc Turba dicit: Fiar mutatio complexionum, videlicet à frigida & humida in calidam & siccam, seu à phlegmatica in cholicā secundum Medicos: Calore Solis & leui decoctione coagulantur spiritus. Intenso vero & nimio calore destruitur opus, vt ait Bonellus. Quoniam si incenderis ignem fortem, ante incrementum rubei, fit quod nihil nobis prodest. Nam omnes Philosophi & veri, ignem leuem asserunt fieri, & testantur propter rationes ante dictas. Inquiunt enim, quod nos oportet suauiter regere ignem, donec sulphur nostrum fiat incremabile: Vnde de semine; Semina non oportet metere, donec tempus messis aduenerit. Philosophi hunc lapidem nostrum vocauerunt *Salamandram*, quia sicut Salamandra solo igne nutritur & viuit; id est, perficitur, ita & Lapis noster.

• Centesima

Totius mundi sapientia circa tria versatur.

omnis sapientia huius mundi circa ista tria versatur: scilicet, circa adligamentum animæ corporalis, cum anima corporali: Et animæ spiritualis cum anima corporali, & spiritualis cum spirituali: sed adligamentum animæ corporalis cum corporali propinquius est, & facilius, quam spiritualis cum spirituali: De tertio pauca scribere voluerunt Sapientes antiqui. *Alphidius inquit*: Scito fili, quod istam scientiam habere non potes, quousque mentem tuam Deo purifies, & sciat Deus te habere certum animum ac rectum, ac tunc mundo dominari te faciet. *Idem*: Scito, quod hunc lapidem, de quo hoc arcanum a-

Pius ac rectus animus dominatur mundo.

Ratio ac scientia dant instructionem ad lapidem.

gitur, Deus non posuit magno pretio emendum; quoniam in via eictus inuenitur, quatenus tam à paupere, quam diuite haberi possit, ut ratione & scientia ad eum quisque possit leniter peruenire.

Centesima decima autoritas; Est *Gilgil Maurus*, qui à Gebro citatur, de hoc vide *Symbola Auræ mensæ D. Maieri*, lib. 5. pag. 209. Itē *Hamuel Author Tabulæ*: quam & iam citatus author egregie describit, citato lib. 5. pag. 210.

Tabula comprehendit duas aquilas & tres soles.

Centesima undecima autoritas; Est *Senior*, qui ait in suis parabolis: Si parentes dilecti mei de vite gestauerint, & lacte meo lactati fuerint, & meo albo inebriati fuerint, & in lectulo meo nupserint, generabant filium Lunæ, qui totam parentelam suam praualebit: Et si dilectus meus de riuulo rubeæ petreæ potauerit, & fontem matris suæ gustauerit, & inde copulatus fuerit, & vino meo rubeo mecum inebriatus fuerit, & in lectu suo mihi amicabiliter concubuerit, & in amore meo sperma suum cellulam meam subintrauerit, concipiam & ero prægnans, & tempore meo pariam filium potentissimum, dominantem & regnantem præ cunctis Regibus & Principibus terræ, coronatum auræ coronâ victoriæ.

Filius Luna.

Conceptio filii potentissimi dominantis ac regnantis præ cunctis Regibus.

Scientia lapidis est senex in monte, in quo natura sunt coniuncta cum complemento. Rubedo Orientalis Grubedo sanguinis.

Centesima duodecima autoritas; est *Rhasis antiquus ille Arabum Medicus præstantissimus*, qui sic ait in Epistola sua: Exemplum scientiæ nostræ, senex supra montem, in eo sunt naturæ coniunctæ cum complemento, terra, aqua, ignis eius & aer: Et omnia hæc in Saturno; cum eo aperiantur portæ scientiarum, sicut dicit *Hermes* & præcedentes sui primi. *Idem*: Cum hoc, habebis scientiam, in qua pigritauerunt Arabes. Gumen nostrum coagulat lac nostrum, & lac nostrum dissoluit gumen nostrum, & post apparebit rubedo Orientalis & rubedo sanguinis. *Idem*: Terra nostra vertit æs tuum in argentum primum & vltimo

in au-

in aurum, inueneratur, & habebis scientiam in qua pigritauerunt Arabes. *Idem*: Quicumque ignorat pondera, non laboret in nostris libris; quia Philosophi nil suarum rerum posuerunt, nec aliud occultauerunt, nisi hæc.

Centesima decima tertia autoritas; est *Rosinus*, hic scripsit duos libellos ad *Euthiciam*: Item ad *Sarratantam* libellos duos: Item & egregios duos libellos de diuinis Interpretationibus scripsit ad eundem Episcopum *Sarratantam*, &c. Paucis placet allegare, qui egregie sic disputat, dum ait: Hic est lapis, quæ assimulant Sapientes artis lapidi Aquilæ. Est enim lapis Aquilæ lapis cognitus, & est lapis in eius ventre qui mouetur. *Idem*: Ignorans ignoranter ferit coloquintidam, & sperat inde mel comedere; sed quando, quod sperauerat, non viderit, redit ad cogitationem suam & extendit eam, & dicit: Hoc est ex infortunio. Et si diceretur sibi, ovis peperit homines, aut grana tritici fructificant galbanos, aut palma portauit mala granata, aut volatilia pariuunt pisces: responderet, falsum dicis, nō generant res, nisi similia, nec fructificant res, nisi fructus suos. *Idem libro definitionum*: Lapis, qui in hoc opere necessarius, de animata re est: Hunc inuenies vbique in plantis, in montibus, & in aquis omnibus, habentque eum tam diuites, quam pauperes, estque simul vilissimus, carissimus, ex carne & sanguine, quam pretiosus omni cognoscenti illum. *Libro ad Sarratantam dicit*: Hic lapis proiectus est in valles, & in montibus, & in aëre habitat, & in flumine pascitur, & in cacumine montium quiescit, cuius mater virgo est, & pater non concubuit: *Idem* lapis in sterquiliniis calcatur pedibus, & sæpe stulti fodiunt, vt eum extrahant, & non possunt eum inuenire.

Centesima decima quarta autoritas; est *Euticia* femina Philosophæ, quam *Rosinus* vt ante dictum, instruxit: Item *Philosophus Massarai*, à *Rosino* citatus. Item *Mitigo Philosophus* à *Gebro* citatus. Item Philosophi tales: *Malus*, *Dantius*, *Galienus*, *Mahomet*. Vide *Auræ mensæ Symbola* D. Maieri, lib. 5. fol. 213. & 214.

Centesima decima quinta autoritas; est *Hercules Rex & Philosophus*, vna radix quem citat *Morienus*. Hic ait: Hoc magisterium ex vna primum radice sese expandit, quæ postmodum in plures expanditur, & iterum ad vnum reuertitur. *Idem*: Lapillus autem dactili ex palma nutritur, & palma ex suo lapillo, ex cuius etiam radice plurimi ramuli con crescent, qui suum manet.

suam numerum multiplicent & augeant propter eam.

*Quatuor
elementa ex
vno fonte
procedunt,
unde multi
vini.*

Centesima decima sexta autoritas; est *Arsenicanus Philosophus*, qui ait: Quatuor autem elementa, ex vno fonte procedunt, & eorum quædam alia ex aliis iisdem conficiuntur. Ex his vero quatuor quædam sunt quasi radices, & quædam quasi ex his composita, terra & ær. *Idem ad Mariam dicit:* Nostra aqua nostram terram habet superantem, quæ est magna, lucida & pura. Nam & de grossitie aquæ terra con-creatur.

*Imperfecta
rubedo ante
albedinem
apparet.*

Centesima decima septima autoritas: est *Datin Philosophus*, qui ait: Noster quidem Lato quamvis primum sit rubeus, tamen est inutilis, sed si post rubedinem in album vertatur, multum valebit. *Ad Euthicen dicit: ð Euthice*, ista restant hic firma & omnino bene credita. *Idem dicit:* Si Laton cum sulphure comburatur, & mollities super eum frequenter fundatur, eius natura de bono in melius auxilio Dei conuertetur. *Idem:* Omnis res non est nisi de eo & cum eo, & omnis tin-ctura à suo simili procedit: Vnde est quidem, quod ex eo processit, & in illum reuertetur.

*Omnis res
constat ex
materia la-
pidis, & mul-
ta creatura
vini sine ea.*

Centesima decima octava autoritas; est *Euthices Philosophus*, qui quæ- stiones ad *Datin Philosophicas* retulit: Item *Adarmath Philosophus*, *A- zinabam*, *Elbo intersector*: *Ademarus* qui in *Gebrum* commentatus est: *Albugazal* *Platonis præceptor* à *Bernhardo* dicitur: *Bolzain*, *Bendegid*, *Haly*, qui & *Calid* dicitur; *Alfarabi* ab *Auicenna* citatus, &c.

*Lapidis pater
Sol est, Lunam
vero mater,
Aurus est Sa-
turnus.*

Centesima decima nona autoritas; est *Belinus Philosophus*, cuius meta- phora apud *Rosarii* authorem de *Sole* pulcherrima extat huiusmo- di: Scitote, quod pater meus Sol dedit mihi potestatem super omnē potentiam, & induit me vestimēto gloriæ, & totus mundus me quæ- rit, & currit post me: Ego enim sum maximus, iam sciuerunt virtutem meam & altitudinem: Ego enim vnicus sum & affimilior patri meo, qui vnicus est, qui dedit mihi virtutem istam ex gratia sua, & homi- nes quærunt à feruis meis frustra id, quod quæratur à me, & non perueniunt ad id, nisi per me, & terra cum omnibus viribus suis non potest me humiliare. Imo ego sum super eam & super seruos meos, donec humiliem eos, & extrahio de potentia & natura eo- rum, & induo eos de splendore & lumine meo pulchro, quem dedit mihi pater meus in omnibus operibus eorum: Ego enim sum excellens, qui ex alto & deprimō cuncta, & nullus seruo- rum

*Servi lapidis
tantarum
virtutum
non sunt pro-
pt Dominus.
Lapis extol-
lit & humi-
liat cuncta.*

maeorum

meorum potest super me, nisi vnus cui datum est, quod contrarius est mihi; & ipse destruit me, non tamen destruit naturam meam: Et ipse est Saturnus, qui separat omnia mea membra: postea vado ad matrem meam, quæ congregat omnia membra mea diuisa & separata, &c.

Centesima vigesima authoritas; sunt Philosophi Arabes, quos citat Auicenna pro veris Philosophis: vt, Abimezer, Iabie Abendinon, Pizagros, Nitafors, Abul, Caradisse, Iacobalmonum, Abumazar, Albateli, Alaua, Corahua, Higer, Geben, Asses Philosophus, Abuzalem, filius Auicenna, Batlanuntz, Coflabenluca, &c.

Centesima vigesima prima authoritas: est Halisartes Philosophus Moricino citante; Ego, inquit, veritatem dico, quod nihil aliud huius magisterii artifices in errores detruisit, nisi varietas & eius nominum multitudo. Sed si quis recte cognouerit, quod hæc nomina non sunt, nisi colores in coniunctione apparentes, in huius magisterii via non deuiabit.

Centesima vigesima secunda authoritas; sunt reliqui Arabes Philosophi noti: vt, Xebilogar, Bebazuria, Ombre Abelbata, Eful, Abubacher contra quem Auicenna disputat l. de an. dic. i. c. 7. Habeacar, Markos, Idsid, Melzemele: cuius Calid meminit, Mirtiganus ad Horsficum, Rex Artus, cuius meminit author Aurora: Item horum sequentium meminit Lallius, Adros, Cora, Kalistiu, Herodi, Rasio in Maldee, Kesu, Marabb, Zeber, Abrachalli, &c.

Centesima vigesima tertia authoritas; est Plato Chymicus Arabs, qui ait, citante Rosario maiore: Lapis noster est res, quam ignis non tetigit, à qua noster Mercurius surgit. Idem: Nota, quod sine corruptione generatio fieri non potest: vnde studeas in putrefactione. Idem: Habemus exemplum in ouo, quod putrescit primo, & tunc gignitur pullus, qui post totum corruptum est animal viuens. Idem: Primum regimen Saturni est, putrefacere, & Soli imponere: compositio vero fit ex quatuor noctibus. Idem in summa: Tu indiges, quod in corporum solutione labores: Ideo oportet ignem lentum continuare super ipsum, donec soluiatur, tum hoc, & per eum efficitur opus. Calid quoque eius meminit cap. 8. huius verbum: Vnde dixit Plato in suis sermonibus, in libro suo: Ignis additus perfecto commodum seu profectum & corrupto incommodum seu corruptionem; Vnde cum fuerit eius quantitas bona, idonea perficiet,

Ec 3.

& cum.

& cum multiplicatus fuerit in rebus vltra modum, corrumpet ambo, scilicet perfectum atque corruptum.

Centesima vigesima quarta autoritas; sunt vltimi Arabes, de quibus fit mentio in libris Philosophicis: vt, Iesid, à Bernhardo comite citatus; *Almazarus*, scripsit ad Episcopum Sarragotix: *Galud*, Rex de Babylonia, *Squiliarupiz*, *Leuf*, *Carab*, *Holcot*, *Hemus*, *Mirneris*, *Regor*, *Sedaccrius*, *Arisleus*, *Seneca* ad Adros Regem Arabia.

Centesima vigesima quinta autoritas: est historia, quam citat Aurora confurgens circa finem, dum ait: In Chronicis antiquis Imperatorum legitur, quod Imperator quidam maximum prælium cum Soldano triumphante commisit, per quod multi Nobiles exercitus Imperii in Paganismum sunt deducti: Inter quos erat Protonotarius Imperatoris, homo perdoctus, cuidam Saraceno, qui & maximus erat Philosophus in terra sua pro summa custodia assignatus, & multo tempore ab eodem detentus, quadam die motus misericordia Saracenus ille, aduocans Protonotarium dixit ei: Vis reuerti ad terram natiuitatis tuæ? qui respondit: Vtinam Domine, seruus tuus gratiam inuenisset in oculis tuis. Cui Philosophus: Misereor tui, fac, quod volo. Ait ille: Domine mi, paratus sum ad omnia. Cui Philosophus, cum reuersus fueris in partes agnitionis tuæ, supremo Domino tuo, qui terrestris vester Deus est, dices hæc verba: Magister & Dominus nœus, cuius fui proprius, vobis dicit salutem, cuius dominium & magisterium vobis postea declarabo: Postea facias apportari omnia genera metallorum, quæ liquefacies, & hunc puluerem, quem tibi do, intromitteres: Quoniam vertentur in aurum verum. Hoc facto, crystallum liquefacies modo prædicto, & puluere immerso, mutabitur in rubinum: Postea vitrum liquefacies, & de prædicto puluere immerso red-detur malleabile. His omnibus vitis ac completis, dices: Hæc est maiestas Domini mei dilecti: Postea declarabis magisterium meum: Leprosi immundissimis dabis puluerem in potu tepido, qui mox ibunt cubatum, & sudario aliquo cooperiantur: Hi ex toto citissime sanabuntur, ita vt ipsi non super terram, sed super pennas ventorum ambulare videantur: Nunc ergo vade in pace, & comple desiderium meum. Abiit autem Protonotarius gaudens & exultans, & omnia in veritate inuenit, prout à Domino suo audiuit prædicto, Pontifici & Imperatori demonstraui, & sic probata est Medicina Philosopho-
rum

*Protonota-
rius Impera-
toris à Sara-
cenis captus,
& ab artifi-
ce Chymico
dimissus.*

*Humanitas
Saraceni
Philosophi.*

*Metallorum
transmuta-
tio in aurum.
Crystallum in
rubinum.
Vitrū mal-
leabile.
Lepra cura-
tio.*

rum coram Pontifice summo & Imperatore regnantibus illis temporibus, &c.

Centesima vigesima sexta autoritas; est *Albertus Magnus*, qui sic ait: *Alberti Magni peregrinationes propter Chymia cognitionem.* Multas regiones & plurimas prouincias, nec non ciuitates & castella, causa scientiæ, quæ vocatur Alchymia, maximo labore perlustrari, & apud literatos viros ac sapientes de ipsa arte inquisui, vt eam plenius inuestigare: Et cum scripta omnia perscriberem, & in operibus ipsorum sæpissimè persudarem, non inueni tamen verum in his, quæ libri eorum affirmabant. Aspexi ergo libros contradicentiũ & affirmantium, & inueni eos vacuos esse ab omni profectu & ab omni bono alienos. Inueni enim multos prædiuites Canonicos, Physicos & illiteratos, qui pro eadem arte magnas fecerunt expensas atque labores, & tandem deficiebant, quoniam artem inuestigare non valebant: Ego vero non desperaui quin facerem labores & expensas infinitas, vigilans & de loco ad locum migrans omni tempore ac meditans, sicut dixit Auicenna, si hæc res est, quomodo est? Et si non est, quomodo non est? Tandem perseueraui studendo, meditando, laborando in operibus eiusdem, quousque quod quærebam, inueni, non ex mea scientia, sed ex Spiritus sancti gratia. Vnde cum saperem & intelligerem, quod naturam superaret, diligentius vigilare cœpi in decoctionibus & sublimationibus, solutionibus & destillationibus, cerationibus & calcinationibus atque coagulationibus Alchymia, & in multis aliis laboribus, donec inueni, esse possibilem transmutationem in Solem & Lunam, quod multo melius est omni naturali in omni examinatione & malleatione.

Centesima vigesima septima autoritas: est *Bernhardus Comes Treuisanus, Germanus*: hic ad Thomam de Bononia Medicum Regis Caroli octaui magnas scripsit literas, in quibus aperte agit de transmutatione metallorum, dum ait: Solutio requirit permanentiam simul, scilicet soluentis & soluti, vt ex veraque, nempe masculino & fœminino semine noua species resultet. Amen dico tibi, quod nulla aqua naturali reductione speciem metallicam dissoluit, nisi illa, quæ permanet in eis materia & forma, & quam metalla ipsa soluta possunt recongelare: Quod in aquis fortibus non contingit, sed potius est deturbatio. Quæ fortes compositi, vt pote, corporis dissoluendi: Nec corporibus pertinet a-
Solutio requirit permanentiam soluentis & soluti.
Aqua fortes deturbant compositum.
randem.

tandem Mercurius est huiusmodi & non aqua fortis, seu quam fatui existimant, aquam mercurialem lymphidam & diaphanam.

Basilii libri de arte Chymica. Centesima vigesima octava autoritas; est *Basilius Valentinus*, Monachus Benedictini Ordinis, Philosophus Germanus: Hic scripsit duodecim claves cum Theorica & Practica: Item librum de ortu septimo Planetarum mirabili: Item librum de rebus naturalibus & præternaturalibus: Iste Curram triumphalem de Antimonio. Est etiam Microcosmus clavis annexus, aliaque appendices. Claves duodecim quas reliquit, has ad arcis Philosophicæ intimiora adita recludenda, ne qua porta clausa maneret, tanquam promus condus benignior in medium posuit: Arx autem illa est, in qua Chymia virgo residet cum omnibus suis mysteriis, & arcanis hæcenus non vulgo, aut indigno, reuelatis: portæ illæ vocantur quæque suo nomine: vna materia, altera forma dicitur: tertia complexio seu coniunctio, alia coctio, alia ignis Vulcanus, alia Ignis pluuius; Est & quæ vas Hermetis, & alia, quæ Pauonis cauda appellatur: Alia solutio, alia congelatio, auditur: post hæc fixatio, & denique projectio celebratur.

Ignis pluuius. Vas Hermetis, Cauda pauonis. Centesima vigesima nona autoritas: est *Alanus de Insulis, Flander*: *Isaac Holandus pater Chymicus*: *Isaac Holandus filius*: de quibus ambigue scribit D. Maierus in Symbolis Aureæ mensæ lib. 6. fol. 259. 260. 261. 262. 263 & 264.

Pontani peregrinationes. Centesima trigesima autoritas: est *Iohannes Pontanus* Philosophus doctissimus, hic sic confitetur: Ego *Iohannes Pontanus* multas perlostravi regiones, vt certum quid de Lapide Philosophorum agnoscerem, & quasi totum mundum ambiens, deceptores falsos inueni & non Philosophos: Semper tamen studens & multipliciter dubitans veritatem inueni: sed cum materiam agnoscerem ducentes erravi, antequam veram materiam, operationem & practicam inuenissem, &c. Idem ille etiam describit ignem mirabilem Philosophicum, sine quo Philosophia erit falsa.

Totus Rex intrat fenestram. Centesima trigesima prima autoritas: est *Iohannes de Padua*, scripsit magnum de hac arte Commentarium, & alibi dicit: Regem accipiendum, occidendum ac laniandum, eiusque viscera eximenda vna cum excrementis, quæ bene ablucenda sint, & iterum componenda, tum illum reuicturum magis iuuenem & fortiozem in omnibus: sed non facile per violentiam aut vim manifestam eum extinguere aut interficere: Ideoque

Ideoque in balneum introducendum, in quo si maneat aliquandiu, in somnum incidere suauissimum, quo præoccupatus demum superari queat: membra autem eius in hoc balneo ita emolliiri & contabescere, ut ab inuicem inseparabilia fiant, &c.

*Rex in somno
rem ac necē
reducitur.*

Centesima trigesima secunda autoritas; est Iodocus Greuerus Presbyter: hic arborem Philosophicam describit, prout illa per naturam producit: cuius radix sit Mercurius; truncus & rami, Saturnus, Iupiter, Venus & Mars: flores, Luna & Sol quasi fructus. Quemadmodum iam institutione arborum proceditur, sic quoque in hac arte. Hanc esse arborem ait, quæ aurea mala gestat, in Hesperidum hortis custoditam à draconibus horribili, Tiphonis & Echidnæ filio, cuius fructum dracone occiso si quis adipisci possit, eum votis suis fruiturum. Quadruplicem quoque ignis variationem ponit, utpote primum gradum igneum balneorum, seu putredinis, cineris, arenæ & flammæ successiuo reliquos, &c.

*Arbor Philo-
sophica.*

*Arbor gestās
aurea mala.*

*Ignis qua-
druplex.*

Centesima trigesima tertia autoritas, est Lambspringius ex nobili familia ortus: hic Emblematicis figuris totam artem succincte depinxit, rhythmisque Germanicis verè descripsit: *prima Emblematica figura* demonstrat duos pisces in vno mari: *secunda* refert de fera nigra & capite aquilæ: *Tertia*, dicit de ceruo & vnicorno: *Quarta*, depingit duos leones: *Quinta*, refert de lupo & cane: *Sexta* præfigurat draconem volantem deuorantem suam caudam: *Septima*, duas Aquilas volantes aperit: *Octaua*, Aquilas sese deuorantes dicit: *Nona*, Regem in throno sedentem, & calcantem draconem patefacit: *Decima*, Phœnicem in igne monstrat: *Vndecima*, Regem, eiusque filium, cum Mercurio ostendit: *Duodecima*, Angelus cum filio Philosophico prospicitur in monte, circa quos Sol, Luna & Stellæ: *Decimatertia figura*, Rex leprosus, seu Saturnus sedens in dracone deuorat filium Solis, astante Mercurio seu sene cum duabus alis: *Decimaquarta figura*, Rex leprosus seu Saturnus morbosus decumbit in lectu: *Decimaquinta figura*, sedent in throno coniuncti, Rex cum filio & Mercurio.

*Quindecim
figura Em-
blematica de
lapide Physi-
co.*

Centesima trigesima quarta autoritas: est Isaac & Arnoldus, qui variis in locis restantur, quod Deus dederit duos lapides: vnum ad album, alterum ad rubeum; gratis, qui haberi possint absque pretio ea quantitate, qua quis velit, & addit Arnoldus, neminem ideo rogandum esse: At Maria dicit, Vnum comparari, alterum inueniri in monticulis, &c.

*Lapis albus.
Lapis ru-
bens.
Vnus lapis
com. ar. ur.
alter inueni-
tur.*

Centesima trigesima quinta authoritas; sunt Rhythmi ex Rosario magno Philosophorum, tales:

Hic nata est Imperatrix ditissima,
 Quæ Magistris vocatur sub filia:
 Augetur, donaturque multis liberis,
 Qui immortales sunt, purique à maculis:
 Reg'na hæc mortis tenetur odio
 Et paupertatis est fugax auxilio:
 Auro, nec non argento præstat & gemmis,
 Et omnibus, quæ prostant, medicinis:
 Nihil ei confertur in terræ solo,
 Hinc gratias referimus cœli Deo;
 Ego nudata fœmina (heu) cogor vi,
 Infelix erat corpus pristinum mihi,
 Non ante mater ipsamet comparaui,
 Quando in lucem secundo edita fui:
 Tunc vires cœpi omnibus pares herbis,
 Et medicata sum feliciter morbis:
 Filium spectans meum desiderio,
 In vno loco congressu cum illo,
 Postquam ingrauidata ex eo fui,
 Et partum in fœcundo cliuo edidi,
 Virgo manens, vt prius facta sum mater,
 In actionibus meis hinc ridear,
 Quod filius patrem meis se præstitit,
 Hoc ipse Deus provide ordinavit:
 Mater quæ vtero fuit me enixa,
 Mundanam in lucem per me est edita:
 Vnum notandum, naturaliter iunctum
 A montibus perfecte manet abditum:
 Ex quo quaterna copulantur in vno
 In lapidis completo magisterio;
 Et sena considerata tripliciter,
 Reducta in vnum essentialiter.
 Si quis hæc mente perscrutabitur sua,
 Huic est à Deo concessa potentia.

Vires Medicinæ.

Virtus lapidis ineffabilis.

*Mater Philosophica appetit filium.
 Mater fit grauida à proprio filio.*

*Mater est enixa filium,
 qui filius etiam est ante matrem.*

Cuncto-

Cunctorum morbos qua propulset generum
In metallorum sorte atque hominum:
Id absque Dei nutu nemo peraget,
Et non nisi qui sese bene agnoscet:
Ex terra mea oritur fonticulus,
Vnde propagatur rursum duplex riuus,
Quorum vnus decurrit ad Orientem,
Alter fluxu properat ad Occidentem,
Hinc Aquilæ binæ missæ cremant pennas,
Et protenus sic nudæ cadunt in terras:
Post hæc plumis vice donantur altera.
Illi obediunt terræ Sol & Luna.

*Medicina v-
nines sales ad
omnes mor-
bos apta.*

*Fonticulus
ex terra.
Riuus in con-
trarium chr-
ventes.
Aquila due
Philosophi-
ca.*

Centesima trigesima sexta autoritas: est Author Dialogi Germanici in-
ter aurum & lapidem, qui iuramento protestatur, se veritatem eloqui
& nudam verbis proponere: Hæc autem est eius intentio, vt probe-
diuersis modis & rationibus, aurum commune non esse aurum Phi-
losophicum, sed hoc longe aliud agnoscere: Lapis ab auro venenosus
vermis vocitatur; Mercurius vero communis ab auro pro teste addu-
citur, quod nimirum ex auro & Mercurio totum fiat opus, sed à lapi-
de, vt volatilis & inutilis reiicitur: Lapis adfirmat in sese esse Aurum
Philosophicum, & non in alio, seque dominum Tincturæ verè à Phi-
losophis dici, Aurum autem omnes decipere, quotquot in eo labo-
rent; cum vero à verbis ad violentiam lapidi inferendam reliqui duo
conuenirent, à lapide absumpti sunt: Qui sanè Philosophus dignif-
simus est lectu & profunda consideratione, siquidem mens eius in
centro abdita, licet stylus in superficie peripheriali hæreat: De lapi-
de, quod sit draco, serpens, vipera & venenositatis parviceps, con-
sentiunt Philosophi, at post præparationem neminem eius veneno
intoxari, sed potius intoxicatos omnes curari Theriaca inde fa-
cta, &c.

*Aurum vni-
gi non est au-
rum Philoso-
phorum.
Ex auro Phi-
losophico, &
Mercurio sa-
pientium fit
lapis.*

*Lapis Coca-
tur Draco,
Serpens &
Vipera; Item
Theriaca ex
vipera.*

Centesima trigesima septima autoritas: est Author Rhythmorum, qui
ralem figuram appictam quasi exponit huiusmodi: septem metalla
cum suis characteribus superius ponuntur cum manibus vtrinque: In-
ferius Leo, Aquila & Stella quædam catenatim colligantur cum fi-
gno apposito globi terreni: circulus ambiens habet verba, *Visitabis in-
teriora terræ, &c.*

*Figura chym-
septem me-
tallis.*

*Elixirium auro sum-
mum.* Centesima trigesima octava autoritas; est Philippus Theophrastus Para-
*Paracelsus
soluit aurum
corrosiuo.* celsus, qui sic ait lib. 2. de vita longa, cap. 3. Ex vniuersis Elixirii sum-
mum ac potentissimum est aurum; De hoc igitur principio tractabi-
mus: Nam huius rationem si noueris, aliorum quæ in corpore sepa-
rantur noueris. Reliqua quæ à corpore non separantur, sequenti cap.
9. vbi de vino mentionem faciemus, indicabuntur. De Elixirio igitur
auri quod ad praxin attinet, sic habeo. Resolue aurū vnā cum omni
substantia auri corrosiuo & id ipsum tantisper, dum fiat idem cum
corrosiuo. Neque interim abhorreat animus ab ista tractandi ratio-
ne: Auro enim quatenus aurum est, corrosiuum præstat, & citra cor-
rosiuum mortuum est. Quare Quintam essentiam auri, citra corrosi-
uum inutilem esse asserimus: Sequitur ergo, resolutionem denuo per
putrefactionem esse remouendam, & si corrosiuum etiam tenacius
adhæreat: Nam si tanta vis auri est, vt corpus seruet, ac liberum red-
dat ab omni ægitudine, neque id corrumpi sinat, quanto magis se-
ipsum, idque citra omnem infectionem? corrigit enim, ac emendat
quicquid non est syncerum. Corrosiuum igitur in auro nullo pacto
corrosiuum appellari debet: Vis enim arcani superat omne venenū.
*Vis arcani
superat omne
venenium.* Nam omne Realgar moritur in Elixirio auri, & in tincturā abit Me-
dicinæ præstantem. Atqui in hunc modum gignitur, Aurum potabi-
le post putrefactionem. Hanc dosim, seu maus harmoniam quandā
præscribit peruulgata Spagyrorum praxis. Postremo obseruabis de
Elixirio cuiuscunque confertur Elixir, idem ita transmutat, vt haud dis-
similiter sibi fixum porro maneat.

Centesima trigesima nona autoritas; est Casparus Landauer, qui no-
bilissimo Senatui Nurnbergenſi, dicitur magnam copiam auri per
Doctorem Schildkröt post obitum offerri curasse, de quo auro vo-
luit, vt duodecim viri alerentur, qui quotidie templo adessent, & pre-
ces ad Deum funderent: Num res ita se habeat, dubito, obtulit mihi
quidam Studiosus eiusdem Landaueri processum obscurum, verum
filiis sapientiæ bene notum.

*Innouatio
cutis in mi-
croscopio fit
per aquam
auri, siue au-
rū potabile.* Centesima quadragesima autoritas; est Arnoldus de Villa noua, qui
sic scribit in libro de retardatione Senectutis, & reiuuenescencia ac-
quirenda cap. 2. Est sciendum, quod innouatio & confortatio cutis
fit cum portione Aquæ auri purissimi proprie. Ipsa namque Alopeciā
curat & Tyriam & transmutat corpus humanum, sincerat & innouat
ipsum,

ipsum, & virtus multarum rerum approximat huic operationi; sed ipse est, quæ prædictum miraculum facit, & quæ non corrumpitur, & complexioni humanæ est conueniens, & neque calefacit, & neque infrigidat neque humectat neque desiccatur, imo est omni temperamento temperata, omnemque rem excedit in temperantia & perennitate quam habet: Etiam subuenit stomacho frigido, timorosos facit audaces, cardiacos confortat: valet contra melancholiam & alopeciam, & calorem naturalem confortat & temperat, in quibus non est res aliqua, quæ stare possit loco eius; & virtus eius manifestatur in sua substantia, quia est in ea caliditas, ideo clarificatur, & in ea est magna temperantia, ideo magnum temperamentum efficit, super omnem rem, & quia in ea est perennitas, ideo conseruat corpus humanum, & in ea est assimilatio complexioni humanæ, & ideo incorporatur, si præparetur, vt decet, & in eius præparatione est totum secretum, quod Sapientes propter inuidiam occultauerunt. Confirmatur autem & sinceratur cordis substantiam & suæ puritatis impressione omnem deicit impuritatem ab eo, & tueretur illud & clarificatur spirituum substantiam & mouet sanguinem ad cutem, & inducit pulchritudinem iuuenilem, & abstergit absterfione leui, &c.

Lapis est miraculosus Medicina omni temperamento temperata.

Virtus lapidis manifestatur in sua substantia.

Sapientiores occultauerunt secretis & non filijs doctrina.

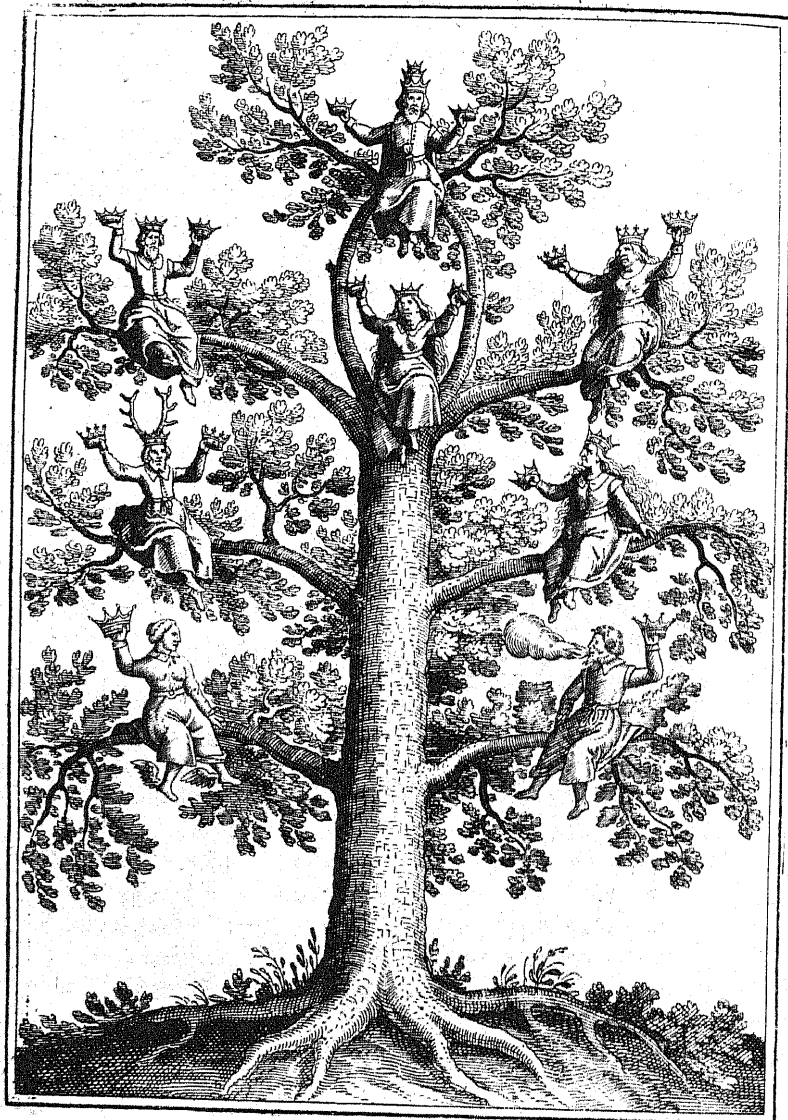
Centesima quadragesima prima autoritas; est Petrus de Villa noua Arnoldi frater: Item Vincentius Monachus Bellouacensis Burgundus, qui ait: In corporibus mineralibus, ad instar operationis naturæ, conati sunt Alchymistæ facere breui tempore, quod natura facit in annis mille: Vnde & docuerunt rem quãdam facere, quæ corpora, super quibus proiicitur, transmutat: Hæc vocatur ab eis Elixir, & dicitur lapis, non lapis; Lapis, quia teritur: Non lapis, quia funditur & currit in igne absque euaporatione, sicut aurum: Nec est alia res, cui proprietas illa conueniat.

Alchymia, abbreuit hoc, quod natura facit in mille annis.

Elixir lapis & non lapis.

Centesima quadragesima secunda autoritas; est Nicolaus Flamellus, Gallus: hic dicitur, Ecclesias aliquot fundasse, & prouentibus annuis donasse: Eius Hieroglyphica signa artis mysteria significantia passim adhuc extate referunt, nempe rotundam figuram mundi cum cruce superius erecta, (antimonium Philosophi sic signare solent) ac duos serpentes seu dracones se inuicem complexos, quorum unus sit alatus, alter vero non: Quod hodie, vti inquit Robertus Vallenensis, in beatorum Innocentium cimiterio Lutetiæ Parisierum conspicitur, assit pro numero Annorum 1393.

Signa Hieroglyphica mysterica de lapide Philosophico.

Centesima quadragesima tertia autoritas; est Dionysius Zaccharius; Itē, Iohannes Fernelius Ambianensis; Item, Guilielmus Parisiensis, Christophorus Parisiensis Guilielmi frater, Iohannes de Mehu, &c. Hi omnes describuntur a D. Maiero in Symbolis Aureæ mensæ, lib. 7. fol. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. & 343.

Centesima quadragesima quarta autoritas; quæ est Arbos genealogica metallorum, descripta & depicta octo literis & ramis: Per primum ramum A. signatus denotatur primus inceptor huius generationis, qui habet flammam pro symbolo in ore, quam spirat: per B. prima mater intelligitur subsequen-
Arbos genealogica-Philosophica.
Pater generationis.
Mater creationis lapidis.
Liberi Philosophici.
Nepotes Philosophorum.
Lapis in multiplicatione.
 tium filiorum, & habet alas in pedibus pro symbolo: Ex coniugio horum C. filia & D. filius, gemelli vno partu editi: Hic habet cornua, illa oculos liuore turgidos: Ex matrimonio ipsius C. & D. nascuntur iterum gemini, E. filia, & F. filiolus: Hi cum adulti essent, & coniuncti coniugio, generarunt filium G. facie sanguinea, aut potius temperie calida & sicca: F. mortuo vidua E. nubit filio suo G. hoc est, Bese Gabritio; ex quibus deinde nascitur H. qui est omnium nobilissimus.

Centesima quadragesima quinta autoritas; est enigma de affinitate metallorum tale: Conuenerunt quatuor personæ vno in loco, quæ cum astantibus interrogarentur, siquidem de facie sibi inuicem assimiles essent, quoto gradu propinquitatis forent sibi mutuo coniuncti: tum respondit vna, nomine E. Ego habeo hic fratrem, duos filios, maritum, nepotem ex filio, nepotem ex fratre, & sic sumus septem numero, licet saltem quatuor videamur. Secunda, appellata F. dixit, quin ego hic habeo sororem & uxorem, filium & nepotem ex filio, sororis duos filios, & nos sumus septem numero, quamuis quatuor æstimemur. Tertia cui nomen G. respondit: Et ego hic habeo patrem & matrem, amitam auunculum; Vxorem & filium, sumusque & nos numero septem, licet quatuor videamur. Quarta ait, nomine H. habeo ego hic quoque patrem & matrem, auum & auiam, auunculum magnum & amitam magnam, atque sic septem existimus, quamuis quatuor saltem habeamur. Quæ personæ omnes, nempe quater septem, ad calculum reductæ, sunt viginti octo omnes hic præsentis: Hinc adstantes in maximam admirationem ducti, nesciuerunt, an ficta & falsa huiusmodi dicta, aut quomodo interpretanda essent: Interuenit autem
Quatuor personæ si-
miles lo-
quuntur de
lapidis con-
fectione.
Ænigmati
Philosoph.
explicatio est
in personis.
Hæ omnes
personæ ad
vnam auiam
degeniunt.

aurem alia persona nomine B. alas habens in pedibus quæ sciscitata causam stuporis & silentii; En, inquit, quæ personæ relatæ, quæque hic sunt præsentaneæ, omnes me auia magnoscunt: Ex me enim omnes descendant, & præter has plures aliæ, hatur parentes: Nam nepos meus F. duxit sororem suam F. Vidua E. nubit filio proprio G. ex quibus nascitur H. Atque in his ænigmatis explicatio apparet.

*Vidua nubit
propri filio,
unde lapis
perfectus, &
filius Solus.*

Centesima quadragesima sexta autoritas: est *Quido de Montanor. Philippus de Raulasco, Gallus:* Item *Gratianus Philosophus: Raymundus Massiliensis: Iohannes Austri Philosophus: & Stephanus Philosophus.* Hos omnes describit D. Maierus in Symbolis Aureæ men'æ lib. 7. fol. 347. & 348.

Centesima quadragesima septima autoritas; sunt varii Authores, quorum meminit Bernhardus, & alii diversi Philosophi: *Magister Daulin, Evuaralii Epistola, Aulphanes in Pandectis, Daniel in retractationibus, Marthinus, Valerandus de Bosco, Mirneris, Iohannes de Sacro Bosco, Constantinus, Miserula, Ioannitius, Ephistus, Florus, Mercurinus, &c.*

*Materiala-
pidis aqua
grossa.*

Centesima quadragesima octava autoritas; est *Thomas Aquinas*, qui inquit: Est autem materia lapidis aqua grossa; Agens autem est calor aut frigus congelans illam aquam: *Idem*, Et credas pretiosiores esse lapides qui procedunt ab animalibus, quam alii: *Et alibi Ludus puerorum de illo refert talia verba;* Hinc *Beatus Thomas de Aquino*, de forma elementorum, in eodem corpore coniunctorum ita dicit: vidi & feci per artificium natura cooperante; Nam accepi quoddam sul; huius, quod erat naturæ igneæ, & transmutavi ipsum in aquam puram, quam per artem iterum transmutavi in aërem & in aquam, & cum volui transmutare in terram, ut terra purior fieret, inveni quendam lapidem rubrum, clarissimum, diaphanum & lucidum, & in eo conspexi omnes formas elementorum, & etiam eorum contrarietates in illa materia lapidis, nescio qua ex virtute, nisi ex appetitu: Ex rubedine enim respexi formam ignis, ex diaphaneitate formam aëris & ex luciditate formam aquæ.

*Artifex sine
opificio na-
tura nullus.*

*In lapide o-
mnes sunt
formæ ele-
mentorum.*

*Fermentum
medium con-
iungens ac-
celerat opus.*

Centesima quadragesima nona autoritas; est *Petrus Bonus, Ferrariensis*, qui scripsit *Margaritam Nouellam:* Item *Petrus de Zalentio*, qui ait: Fermentum quod est medium coniungens, si ponitur in principio, vel in medio, opus perficitur citius, nec indiget reiteratione: Non tamen dicunt hæc Philosophi per abnegationem.

Centesima quinquagesima autoritas; est *Ioannes Aurelius Augurellus:*

Item

Item *Marcellus Palingenius*, Poëta moralis & sacerdos, qui lapidem describit his versibus :

Tunc mentis diuinæ homines oracula cæca
Voluentes animo ancipiti, vix tempore longo
Experti multa, & non paruis sumptibus illam
Inuenere artem, qua non ars dignior vlla est,
Fingendi lapidem Ætherium, quem scire profanis
Haudquaquam licet, & frustra plebs improba quærit:
Quem qui habet, ille potest, vbi vult, habitare decenter,
Nec fortunæ iram metuit, nec brachia furum:
Sed paucos tanto dignantur munere Diui.

*Palingenius
lapidem de-
scripsit, ut
Socraticum vi-
ris doctis.*

Et paulò post: Arcadium hunc iuuenem, infidum, nimiumq; fugacem,
Prendite & immersum Stygis occide lymphis, &c.

Centesima quinquagesima prima autoritas; est *Iohannes de Rupeiffa*, Monachus ex Minorum ordine: Item *Augustinus Pantheus* Venerus Sacerdos de Voarchadumia: Item *Aloysius Marlianus*, quem citat *Aureum Vellus*: Item *Ianus Lacinius*: *Iohannes Chrysippus*, *Fanianus*: *Iohannes Thebanus*, & *Ludovicus Lazarellus*.

Centesima quinquagesima secunda autoritas; est *author Coniugii mæsse Solis & Luna*, verus artifex: Item *author Lili auulsi ex spinis*: Item *Liber de artibus Romanorum*: Item *Author studii Florentini*: Item *Efferarius Monachus*: Item *Clemens de Secretis naturæ*: *Gilbertus Cardinalis*, *Archelaus*, *Gallinarius*, *Sarni Liliun*, & *Iohannes de Aquino*, hîc ait: Qui auri dest. uctione igno-
rat, constructionem eius ex cursu naturæ necessario habet ignorare.
facilius itaque est aurum construere, quam destruere.

*Auri con-
structio faci-
lior: Destru-
ctio diffici-
lior.*

Centesima quinquagesima tertia autoritas; est *Raymundus Lullius Hispanus*, qui Aurum potabile tali modo iubet præparare: Recipe Auri bene cementati, purificati & calcinati, (prout in tertio Canone quintæ Essentiæ tractamus) vncias quatuor. Et pone in cineribus per vñ diem naturalem vt bulliat lentissimo igne: postea pone in Balneo per duos dies naturales: Et illud quod solutum inuenies in hoc tempore, euacua per declinationem in alio vase, & serua illud in Balneo leui. Postea superfunde de alio nouo menstruo, quantum est pondus cal-
cis remanentis insolutæ. Et fac bullire super cinerem per vñ diem naturalem, & in Balneo per duos dies, vt supra fecisti. Postea euacua quod solutum est, & similiter cum alio seruato in Balneo, pone & ser-

*Morienus:
Nisi corp. ra-
solueritis, in-
varum la-
boratis.*

Gg

ua:

*Solutio Auri
regalis.*

*Aqua glorio-
sa.*

*Vera solutio
Auri, habetur
pro vero
etiam Auro
potabili.*

*Aqua glorio-
sa.*

*Lumen per-
larum.*

*Anima me-
tallorum.*

*Menstruum
coelificatum
docet etiam
Thomas de
Aquino.*

*Corona Phi-
losophica.*

*Aurum Phi-
losophorum
est viuum.*

ua: & sic continuabis nostram solutionem regalem, quousque totum aurum sit conuersum in aquam gloriosam. Fili per hoc lucidatur tibi clausula, quæ dicit in Theorica testamenti: dissolue æqua lance libra- ta. Et cap. Artis fundamentalis quod incipit: omnes liquefactiones, &c. & cap. in libro de conseruatione vite humana, quæ incipit: Hæc solutio est Aurum potabile: Et in Epistola abbreviationis in illa clausula, quæ dicit: Scias quod perfecta destillatione, &c. si in ea solueris aurum & aqua euolare permiseris, & demum in loco humido pones, in quatuor diebus per se soluetur: Hæc solutio est Aurum potabile. Menstruum paulò ante sic docet, in- quiens: Modus est, quod tu accipias libram vnâ argenti viui vulgi, & pone in vase vitreo, & superinfunde de vegetabili menstruo, quod supernatet per quatuor digitos: pone in Balneo vel fimo, per sex dies, & totum soluetur in aquam gloriosam. Eleua menstruum per Bal- neum leue, & remanebit tibi in fundo vasis Lumen perlarum & Ani- ma metallorum. Paulò post ait: Accipe aquam gloriosam illam totam argenti viui, quæ erit libra vna, & misce cum libris septē de menstruo vegetabili coelificato: Et totum fiet vna anima, cum qua dissolues om- nia corpora tam perfecta quam imperfecta pro creatione sulphuris naturæ: Et scias, Fili in veritate & Dei fide, quod nullum sulphur na- turæ alicuius metalli sublimaret sine ista aqua argenti viui vulgi.

Centesima quinquagesima quarta authoritas; est Author Rosarii abbre- uiati: qui vere collegit rosas ex Philosophorum hortis dispersis, & in coronam decentem applicauit, quæ imponenda est illi, qui quintam inde Essentiam elicere, superfluis abiectis, nouerit: Quod si nomen posuisset proprium, inter præcipuos recensendus foret.

Centesima quinquagesima quinta authoritas; sunt Philosophi Chymici, quos Auicenna citat, inter quos plerique Hispani, vt, Prior Alexandria, Garzia Cardinalis, Hugo Apostolicus vel vniuersalis Archiepiscopus, Petrus Monachus, Durandus Monachus, Virgil Almorid, Dominicus, Egidius Magister Hospitalis Hierosolymitani, & Antroicus Episcopus.

Centesima quinquagesima sexta authoritas; est Dominicus Episcopus de Pon- deribus: de quo Auicenna, & ipse Episcopus, inquit, docuit me magnū magisterium in Africa: & dixit, quod acciperem aurum viuum & sub- limarem duabus vicibus, vt facias viuum, infunde illud in sal, & mit- te id in stercore humano, & maneat ibi per duos dies, & olla sit ferrea: & in hoc magisterio est sensus magnus.

Centesi-

Centesima quinquagesima septima authoritas; est *Dominicus Apostolicus*, qui docuit *Auicennam*, ut ipse ait, duas res; vnā ad indurandum, & aliam ad incerandum, &c. Item *Epistola Demoschielis Iudæi*, & *Chronica Metanostrica*, quorum meminit *Lullius*. *Res alia in-
duranda.
Res alia in-
ceranda.*

Centesima quinquagesima octaua authoritas; est *Rocherius Bachon Anglus*, Monachus minoris ordinis; hic dicit, Elementorum fac equationem & habebis. Item *Hortulanus*, qui *Garlandus* aliās nominatur, ille ait su per Epistolam *Hermetis* scriptam: solus ille qui scit facere lapidē Philosophorum, intelligit verba eorum de lapide: Philosophi n. hanc artem manifeste conati sunt patefacere dignis & indignis abscondere: *E'ementorū
fiat equatio.

Hic scit ta-
p dem Philo-
sophorum,
qui eorū ver-
ba intelligit.* Et sic de virtute intentionis, semper dixerunt vera, sed de virtute ser- monis non, & sic dixerunt lapidem Philosophorū fieri ex ouo; quia in ouo tria sunt similia tribus, q̄ integrant lapidem: *Hermes* ait, Pater eius *Sol*: Mater eius *Luna*. Et sic innuit, quod iam duo hic lapidis composi- tionem intrant, ut probat hoc *Hortulanus*: Quia aqua Solis est volati- *Aqua Solis
volatilis,
corpus vero
fixum.* lis, & corpus eius fixum, & conuerso de Luna: Et tunc declarata sunt verba illa dicentia per *Geberum* & alios Philosophos: Fac fixum vo- latile, & volatile fixum, & fixū volatile: persuadent enim multiplicē solutionem; quia totum opus stat in solutione: Item, cum dicit, q̄ est superius, est & inferius. Hic per superius intelligitur dignius, & per in- *Superius erit
dignius, &
inferius erit
indignius.
Hac tria ef-
ficiunt lapi-
dem: Sol, Lu-
na & Mer-
curius.* ferius indignius, ut scilicet fiat vnus ex illis tribus, vel ex *Sole* & *Luna* fiat vna res, cuius partes sunt æquales, & appellatur hæc coniunctio, sublimatio Philosophorum, & dicitur sublimatio, exaltatio, siue di- gnificatio, quia Lunæ dignificatur & *Mercurius*. Nā cū facta est vnio, In tāta dignitate est Luna, sicut Sol & *Mercurius*. Similiter & cū facta est fixatio, q̄ appellatur corpus mortuum, ira vilis est Sol sicut *Mer- curius*, & lītera vult illa, & istud est ascēdere & descēdere Philosophorū.

Centesima quinquagesima nona authoritas; est *Iohannes Dastinus*, qui tractatum Chymicum post se reliquit nō alpernendæ doctrinæ, cuius potio rem partem *Ianus Lacinius* in suis Collectaneis posuit.

Centesima sexagesima authoritas; est *Richardus Anglicus* doctissimus ille Philosophus: Hic tractatū scripsit, cui titulus *Correctorium fatuorum*, in quo duplicem doctrinā tradit, primo eam, q̄ ipse tractat ad informationē tyronis Chymici, eiusq; stoliditatem corrigendā in electione materie & opetandi modo; Secundo, q̄ declarat totius operis secreta & requi- *Informatio-
ne opus est a-
pud t. rones
Philosophos.* sita. De vtraq; exēpla dabimus: Quod ad tyronis institutionē, in primis

*Studium a-
mouet igno-
rantiam &
ad veram co-
gnitionem &
rei scientiam
reducit.*

vult eum studere in libris veridicis ad hanc artem pertinētibus: Nam studium, inquit, amouet ignorantiam, & reducit humanum intellectum ad veram cognitionē, & ad cuiuslibet rei scientiam, &c. qui autem studere abhorruerint, & tamē laborare voluerint, videant an ars ipsius naturæ sit imitatio, quam ars ipsius emendare debet: Quoniam impossibile est ei secreta Philosophorum ad perfectum finem præparare. De his Sapientes dicunt, quod ii transeunt ad practicam sicut asinus ad cœnam, nescientes, ad quid rostrum porrigant, nisi in quantum sensus exteriores sine intellectu per visum & gustum ad pabulū adducit. Sic ipsi Asini, sine bonis veris principiis & fructuosis studiis ac sine naturarum cognitione quærunt perficere opera naturæ & secretum totius Philosophiæ, ac opus optimum quod hominem ornat moribus, ditat beneficiis, auxiliatur pauperibus, & corpus humanum in columē seruat, præbens ei sanitatem, &c. Et ideo omnes artis huius apicem diligentes, studiis conentur insistere, & ex libris haurire veritatem, & non ex mendosis, neque fabulis fictis: Quia hæc ars non inuenitur nisi per continuum studium & Philosophorum dictorum cognitionem, aut per fidēlem scientem informationem. Nam qui in legendis libris de se extiterit, in præparandis rebus promptus esse non poterit: Item, nō potest de facili Practicæ assuefacere, cuius mens studiis Theoricis renuit insudare. Idem capite vndecimo inquit: Aliqui scribunt in libris suis mendosis & altercatis, caue tibi ab odore eius, ne te interficiat. Ecce qualis Medicina & contrarietas, quæ cum sanare debet, inducit mortem: Non est mirum, quod res intoxicatæ ex venenis cōpositæ hæc facere possunt: videte fatui quomodo vestra opera differunt ab opere naturæ; Quare fatigamini in huiusmodi rebus altis, ad quas venire non potestis taliter laborando, nisi miraculose eueniat, vt accidit Beato Iohanni qui de virgultis fecit aurum: Dico vobis

*Veritas cum
sanioribus est
Philosophis.*

*Pigrities im-
legendis li-
bris nihil va-
ritatis com-
municat.*

*Qualis Me-
dicina tale
est Aurum.*

*Quale semen
tale frumen-
tum.*

qualis est Medicina, tale sit & aurum. Cum res foetidas seminatis, merdam metetis, reuertimini ad viam veritatis propter vosmet ipsos: consulo vobis studere, dicta sapientum reuoluere, ex quibus veritatem elicite, non casualiter ad opus accedite: Non aduertatis Recipe, Recipe, hoc & hoc, nescio quid, & factaliter, nescio qualiter: Instrue me hoc & ego docebo te illud: Sic deceptus aliū decipit, & sic totus mundus per tales est defraudatus? Cæcus enim si cæco ducatum præbeat, ambo in foueam cadunt: Vbi enim videris, Recipe, cogita quod significet, Decipe,

Decipe, mutato R, in D. *Quod ad artis declarationem attinet, Richardus planissime absq; figura sic loquitur in prologo*: Quoniam, inquit, natura perficit suum gradum, quē naturaliter perficere potest, & illum præterire nequit, nisi per contrarium fuerit impedita; quamuis bene ars naturā non transeundit, faciendo nouam naturā per simplicē laborem: Et id eo dicitur q̃ ars imitatur naturā, non quod nouam ædificet, sed quod illius naturę virtutem subtiliet; propter quod incipit ars perficere, vbi natura deficit, subtilem scilicet naturam in re inclusam detegere, & ipsam manifestare: Ex quo minera generat metalla, tincturā tamen generare nequit, quamuis bene tincturam plenam in se, quibus indiget, & quibus perficitur, nisi quod moueatur arte & operatione. *Capite sexto, sulphur vulgi ab arte reicit, & Philosophorū sic describit: Quod sit simplex ignis viuus, alia corpora mortua viuificans & ea maturans, ita quod naturę defectum supplet, cum ipsum sit superflue maturitatis, secundum quod in natura sua sit perfectū ac per artificium magis & magis depuratum: Vnde Auicenna: Tale sulphur non reperitur super tertiam, nisi in quantum extat in istis corporibus, Sole & Luna, & in alio q̃ est lic nihil est illud, quod nulli dicitur, nisi ex parte Dei sibi reueletur: In Sole autē perfectius, quia magis est digestum & decoctum. De eodem sulphure cap. 8. Philosophi, inquit, subtiliter sunt imaginati, quomodo in istis corporibus perfectioribus sulphura illa elicere possent, & ipsorum qualitates per artem purgare, vt hoc haberent in arte, mediante natura, quod in ipsis antea non apparuit, quamuis plenarie & occulte plures habuerunt; & hoc nequaquam fieri concedunt sine corporis solutione, & in primam materiam reductione, q̃ est argētum viuum, ex quo facta sunt ab initio, & hoc absque vlla permixtione rerum extranearum, quæ extraneæ naturæ lapidē nostrum non emendant, quoniam nihil conuenit rei, nisi quod propinquius est rei, cū sit Medicina simplicis & virtualis virtutis, ex aqua Mercuriali producta, in qua aurum & argentum prius sunt soluta: Exempli gratia: Si glacies ponitur in aquam simplicem soluitur in ea per calorem, & redit in substantiam primam aqueam, & sic aqua tingitur ex virtute etiam occulta, quæ fuit in glacie: si autem glacies non resoluitur per calorem in aquam, non coniungitur aquæ, in qua iacet, nec illam aquā tingit sua virtute, quæ in ea antea coagulata fuit ex parte specierum: sic eodē modo si corpus non resolveris in Mercurium cum Mercurio, occultam virtutē ex eo*

Natura sapissime cecidentibus im-peditur.
Ars imitatur naturā.

Minera generat metallum, non vero tincturā.

Sulphure Solis nihil est perfectius.

Corpus in primā materiam non reducitur, nisi prius soluat in Mercurium viuum.
Solutio non fit absque aqua Mercuriali.

Corpus soluendum in Mercurio.
per Mercurium.

habere nō potes. scilicet sulphur digestum & decoctum per opus naturæ in minera: Si enim lapis est vnus, vna medicina, quæ secundum

Rebis, id est, rebus bina. Philosophos dicitur Rebis ex rebina, scilicet ex corpore & spiritu albo vel rubeo, in quo multi fatui errauerunt. *Idem cap. 9.* Quamobrem

Ignis lapidis perfectio & generatio.

in eo sulphur rubeum, id est, ignis substantia, qui hoc album plus digessit: & sic sulphur album ac rubeum ex vtraque parte existit in Sole: Quare ignis est perfectio eius, & in igne generatum est: Et ideo amicaliter gaudet natura suæ igneæ naturæ: vnde al. quæ res extraneæ hoc

Ars mediana natura nihil aliud est, nisi decoctio & digestio illius naturæ per simplicem laborem.

in corporibus causari non possunt, cum ars nō sit aliud mediante natura, nisi decoctio & digestio illius naturæ per simplicem laborem.

Actu natura in se continet ignem naturalem.

Exempli gratia: Mane cum surgo & video vrinā meam albam, iudico

me patum dormiuisse, tunc repono me iterum ad dormiendum & accepto somno, vrina citrinatur: Et hoc propter maiorem digestionem caloris naturalis in me existentē: sic sequere naturam per artem, similiter decoquere, digerere, maturare, substantialiter, cum iam in actu

natura contineat in se ignem naturalem, quo maturatur. Hoc alix res non habent, ideo dare non possunt: In Luna non est, nisi sulphur albū simplex, non tamen digestum sicut rubeum, nec sic à nigredine priuatum per actionem caloris quē in se naturaliter continet; sed ignis species est obrecta & occultata, agens in eo plus per artem, quam per naturam: Et ideo non est impossibile, quod ais mediāte natura hoc plus

Aurum non fit verum, nisi fiat ita digestum & decoctum, ut melius meliorat potius.

digerat & perficiat, cum naturaliter intendat perfici, sed per se nō potest, nisi moueatur arte & operatione. Sed isti labores, vt credo, non perueniunt ad hominem duræ ceruicis: Et ideo non fit verum aurum, nisi fiat ita digestum & decoctum, vt melius meliorat peius: Quia omnium Philosophorū intētio est, cum meliore peius perficere: Quod

fatui cōtrarie intelligant, quia cum peiore melius perficere nituntur, & hoc quærunt in re, quod nunquam fuit in illa, scilicet aurum & argentum in rebus adustibilibus, &c. *Et capite 10.* Quærunt non immerito

potest, vtrum ex alijs agris corporib. hoc sulphur album, & rubeum ad tingendum mercurium elici possit: Dico, quod non, quia prius dictum est, quod non aliqua res maioris temperatiæ, quam in istis corporibus

Corporibus perfectis in se sunt radii singentes.

reperitur, quibus insunt radii tingētes, cum prius dictum est, quod agra corpora in se contineant, sulphur fœtidum & adustibile, & non virtualis naturæ, sicut in istis, &c. Cū omnis ars non valeat, nisi

præhabita natura, quam sequatur: posses tamen cum minoribus mineralibus

neralibus

neralibus purgare metalla, quibus purgatis, tamen adhuc non habent auream & argenteam naturā in se: quia digestio & decoctio aurea non fuit in illis, sicut in aliis, nec sulphur ita maturum: Et ideo ipsis immaturis succurrendū est cum maturis, vt maturentur: Igitur non tingunt, sed tinguntur, quia tinctura auri & argenti proportionabilem naturā habet cum ipsis, scilicet immaturis vel imperfectis, quia originem ex mercurio traxerunt: Ex his manifestum patet, quod minora mineralia tingere non possunt, quia corpora metallica imperfecta, quæ non conueniunt cum auro & argento ex parte Mercurii maturi, tingere non possunt nec naturam auri vel argenti infundere: Et ideo non est tingendum nisi cum illis, quibus inest virtus tingendi: Tinge ergo cū auro & argēto, quia aurum aureum tribuit colorem & naturā. Quare omnia alia despicias, quib. non inest virtualiter seu naturaliter virtus tingēdi, cū ipsis non sit fructus, sed solū perditio rerū & stridor dentiū.

Centesima sexagesima prima autoritas; est Georgius Ripley, qui ait: Ego profecto te docebo, vt intelligas, Mercurios esse tres, qui sunt clauēs scientiæ, quos Raymundus sua mēstrua vocat, sine quibus nihil recte fit; sed duo istorum sunt superficiales, tertius essentialis Solis & Lunæ, &c. Corpora perfecta cū primo naturaliter calcinamus; sed nullū corpus immundum ingreditur, excepto vno, quod vulgariter vocatur à Philosophis, Leo viridis, quod est medium coniungendi naturas inter Solem & Lunam cum perfectione, quemadmodum Geber ipse restatur. Cum secundo, quod est humiditas vegetabilis, reuiuificans, quod prius erat mortuum ambo principia materialia debent solui & formalia, alioqui parui essent momenti: cum tertio, q̄ est humiditas maxime permanens, incombustibilis & vinctuosa in sua natura, Hermetis arbor in cineres cōburitur: Hic est noster naturalis ignis certissimus, noster Mercurius sulphur, nostra tinctura munda, nostra anima, noster lapis elenarus cum vento, in terra generatus: Hæc animo reconde tuo: Hic lapis, audeo tibi dicere, est vapor potentialis metalli, hunc quo pacto acquiras oportet te esse cautum; nam inuisibile perfectio est hoc monstrum, quanquam cum secunda aqua Philosophica per separationem Elementorum potest apparere ad visum in forma clara aquæ: Ex hoc mēstruo labore exuberato atque cum eo potest fieri sulphur naturæ, &c. *Et paulo post:* Augeas nec diminuas humidum radicale, donec tua massa frequenti sublimatione leuiter fluat, vt

Minora mineralia purgant metalla.

Imperfecta metalla non tinguntur.

Cum illis tingitur, cū quibus est virtus tingendi.

Mercurii tres sunt: Duo superficiales, & unus essentialis.

Leo viridis est medium coniungendi naturas.

Hermētis arbor Lapidis dicitur Mercurius, Tinctura, Anima, &c.

Confectio sulphurea natura.

Ratio cū his mīdo radicali.

cera li.

cera super metallum: tum solue illam cum tuo vegetabili menstruo, donec habeas oleum inde coloris lucidi, tum est illud menstruum conspicuum visui: Oleum extrahitur inde coloris aurei, aut huic simile ex nostro subtili rubro plumbo, quod *Raymundus* dicebat cum esset senex, multo magis, quam aurum esse in pretio: Nam cum propter senectutem vicinus esset morti, ex eo confecit Aurum portabile, quod illum reuiuificauit: Nam sic simul possunt circulari, hoc est illud oleum & vegetabile menstruum, & sic arte & labore exuberari & fieri per artē lapidis cœlestis, tam igneæ naturæ, vt inde illum vocemus nostrum Basiliscū, magnumque magni Elixir pretii: quia quemadmodum visus Basilisci suum obiectum necat, sic occidit iste Mercurium crudum, quando super ipsum proiicitur in nictu oculi ita, vt citissime ille Mercurius tingat, stabili tinctura omnia corpora in Solē & Lunā perfecte.

Centesima sexagesima secunda authoritas; est *Thomas Nortonus*, *Bristoliensis*, in arte Chymica perfectus agnoscitur magister, hic in præfatione libri sui tales descripsit Rhythmos, sic sonantes:

Nortoni prima præfatio.

Istam ad scientiam multi sunt vocati,
 Nobiles & pauperes, inscii, literati,
 Qui nolunt labores, neque tempus pati;
 Ideo non perficient, quia sunt ingrati.
 Liber artis filios docet esse fati,
 Quibus hæc percipere Deus dedit gratis,
 Versiculis Propheticis quatuor his credatis,
 Omnia dat gratis Diuinæ fons pietatis.
 Hæc nobilis scientia est tantum illis data,
 Qui diligunt iustitiam mente cum beata,
 Dolosis & raptoribus, sed est denegata,
 Propter peccata tardantur munera grata.
 Sæpe Reges Angliæ decorasset hæc res,
 Firma si in Domino fuisset eorum spes,
 Ille sed qui capiet per hanc rem honores,
 Antiquos mores mutabit in meliores.
 Iste cumque venerit, Regnum reformabit,
 Virtutibus & moribus & exemplum dabit,
 Sempiternum Regibus, plebs tunc iubilabit,
 Et mutuo se diligens laudes Deo dabit.

*Angliæ Reges
 artis participes
 futuros, se
 emendent
 omnia.*

O Rex

O Rex hæc facturus, Deum Regem ora,
Et eius auxilium pro re hac implora,
Tunc Regi iusto fulgenti mente decora,
Grata superueniet, quæ non sperabitur hora.

Centesima sexagesima tertia autoritas; est *Abbas Westmonasteriensis*, Crenærus, Ordinis Benedicti: Item *Eduardus Kelleus*: Item *Scotus* ille, a projectionibus suis, Italiâ, Galliâ & Germaniam in admirationem rapuit: Item *Ægidius de Vadiis*, qui scripsit Dialogum inter naturam & artificem doctissimum: Item *Iohannes Duns Scotus*, & *Michaël Scotus*, &c.

Centesima sexagesima quarta autoritas; est *Melchior Cibinensis Vngarus*: Item *Bauran Philosophus*, cuius meminit *Calid* lib. de Secret. cap. 14. Item *Albertus Brierus*, Ordin. Carmelit. Monach. ex coniuratione Spiritus testatur se lapidis conficiendi modum habuisse Anno 1560. qui profugus ex Monasterio suo S. Mariæ Magdalenzæ della Stella noua, finito opere Anno 1571. venit in Germaniâ, mutato habitu ubi à duobus nebulonibus pessimè circumuentus dicitur.

Centesima sexagesima quinta autoritas: sunt alii Vngari Philosophi, vt, *Rhodianus Philosophus*, author libri tertii verborum: Item *Rachaid ibi*: Item *Aristoteles Chymista*, Arda discipulus *Aristotelis*, *Alexandri Epistola*, *Serapie*, *Saturni liber*, *Dumbeleius*, *Bernhardus de Grauia*, *Melchior Cardinalis & Episcop. Brixienf.* scripsit tractatum de flauo & rubeo viro: Item *Malchamech*, cuius meminit *Rosarius Philosophorum*: *Theodorus*, *Pontius*, *Sorin*, artificium *Rosar. Philosoph.* &c.

Centesima sexagesima sexta autoritas; sunt Chymici Philosophi Vngari, quorū meminit *Auicenna*, vt *Aranus Medianus*, *Zucrat*, *Bucas*, *Flaton*, *Claron*, *Pliuus*, *Zaib*, *Zubaibar*, *Palmarus*, author *Palmarii Theosophie*.

Centesima sexagesima septima autoritas; est *historia Mathesi in Sarepta*, quæ narrat, quod nempe colonus quidā forte fortuna aperuerit fornicem sub terræ ruderibus contactum, ibique inuenit incredibilem copiā ducatorum aureorum, in quorū vna parte hæc inscriptio fuit, *Theodoron*, id est Dei donum; ab altera parte, *Phoenix aut sese comburens ex Theodoron*, cuius cinere pullus sic natus: Nullius Regis au Principis hoc genus numismatis fuisse, sed artificis Chymici, facile conici potest. *Dei donum. Phoenix Philosophicus.*

Centesima sexagesima octaua autoritas; est *historia mirabilis Nicolai Bamaudi*, cuius meminit in Commentariis Chymicis, de sene Medico *Anshelmo de Bood*, qui post obitum patris tincturā cum descriptione

Hh

ne

ne inter Bibliothecam eius inuenit: pulueri autē siue tincturæ in charta reclusa, talia fuere inscripta verba: *Hæc vera esse, probauit puluisculus hic inclusus vnus grani quantitate, cuius dimidia pars proiciatur in drachmas aliquot Mercurii, & mutabitur in aurum*: postquam nunc dictus de Bood hoc vidit & legit, qui aliàs à Chymia abhorrebat iuit ad aurifabrum, vbi experimentaretur antea relata; quod cum fecisset, optimum aurū inuenit: vnde aurifaber stupefactus non aliter sibi persuadere potuit, quin subfuisse dolū aut impositionē: petiit igitur puluerē vt ipsemet omnia imponeret in ignē & puluisculū proiceret, q̃ cum ab eo denuo repetitū esset, rem verissimā & absq; fraude existere pro certo repetiit.

Centesima sexagesima nona autoritas; est *Author Cymbali aurei*, quod *Artis nostræ* incipit, *Artis nostræ* vna tantum extat res. Item *Historia Philosophi Chymici* cum *Pharmacopœio* quodam, quam describit D. Maierus in *Symbolis Auræ mensæ lib. 12. fol. 557.*

Aqua vera solutina est clauis ad lapidem.

Centesima septuagesima autoritas; est *Author Rosarii minoris*, qui inquit: Vbicunque inueneris Mercurium purum & fixum habere p̃ magno lapide: Aquam quoque solutiūam omnium metallorum ex variis salibus factam, proponit, quam dicit esse clauem, qua portæ metallicæ referentur, vt vna in aliam transire possit: At quilibet hic cautus sit & à salibus, nisi forte in præparatione absteat.

Centesima septuagesima prima autoritas; sunt tales libri, vt, *Pandectæ, Codex veritatis, Peridicus, & Summa textualis*. Quorum meminit *Bernhardus Comes Treuisanus* in suis scriptis.

Opera Planetarum sunt in compositione lapidis. Massa Philosophica. Embrio Philosophicus. Massa Philosophica dispositio. Vita foetus Philosophici. Inspiratio foetus. Membra ge-

Centesima septuagesima secunda autoritas; est *Scala Philosophorum*; quæ dicit, in compositione lapidis, sunt opera Planetarum, & eorum imagines suis locis & temporibus sicut in foetu operatiua? Nam in foetu primo mense cum semen in matricē recipitur, operatur Saturnus coagulando & stringendo materiam suam frigiditate, & sic in ipsa natura in primam massam coagulatur. Secundo mense operatur Iupiter digerendo caliditate in quantā massam crudam, q̃ vocatur Embrio. Tercio mense operatur Mars, agendo in sua caliditate & siccitate, diuidēs ac sequestrans illā massam, membraq; disponens. Quarto mense operatur Sol, q̃ nutrit spiritus & incipit viuere partus. Quinto mense operatur Mercurius, qui foramina & spiracula facit. Sexto mense operatur Venus: disponit n. & ordinat oculos, supercilia & testiculos. Septimo mense operatur Luna sua frigiditate & humiditate, laborat ad expellendum

lendum infantem, & si tunc nascitur, viuere potest: si vero non nascitur, debilitatur. Et octauo mense iterum Saturnus opera constringendo, fit fœtus in matrice, & si tunc nasceretur, viuere non posset. Nono autē mense iterum Iupiter caliditate & humiditate nutriēdo, reducit vires fœtui, & sic complete nascitur, & bene viuit. Igitur sciendum, q̄ tribus mensibus aqua fœtum in matrice cōseruat. Aër quoque tribus mensibus fouet: Ignis vero totidē custodit. Quibus cōpletis, sanguis eius qui fouetur in vmbilico, eo præciso egreditur ad mammas, ibiq; candorē niuis assumit. Igitur infanti nunq̄ patebit egressus quouſque aëris flatus exhauriat. Tunc autē egressus aperitur, & os eius, & lacta-
*natalia fa-
 tuu.
 Expulſio na-
 ti Philoſo-
 phici.
 Mori nati
 Philoſophici.
 Aqua con-
 ſeruat fœtū.
 Aër fœtum
 fouet.
 Ignis cuſto-
 dit.
 A duobus
 tria non ex-
 trahuntur.
 Theſaurus
 Philoſopho-
 rum in tri-
 bus verbis.*

Centesima septuagima tertia authoritas; est *Ludus puerorum*. cuius au-
 thor ita refert: Est opus mulierum & ludus puerorū, & flos eius est la-
 pis. Recipe ergo in Dei nomine rem illā, q̄ non est perfecta. Ex perfe-
 cto n. nihil fieri potest: quia species rerum perfectarū à sua natura nō
 permutātur, sed potius corrumpuntur. Nec illa res ex aqua noster la-
 pis extrahitur, vel materia lapidis est penitus imperfecta, cum secun-
 dum artē ex tali scilicet imperfecto, nil fieri posset, ratio quia ars pri-
 mas dispositiones naturæ inducere non potest. Sed ipsa res est media
 inter corpora perfecta & imperfecta: Et q̄ natura in ipsa non perficit,
 sed tantum incœpit, hoc per artem poterit reduci ad perfectum. Ideo
*Gratia hec
 minis omnia
 sunt condita.*
*Elixir ſupe-
 rat totam
 artem Gale-
 nicam.*
Fledius Philoſophus ait: Cum homo sit dignissimum creaturarum, cuius
 gratia & amore omnia sunt condita, eidemq; subiecta. Et illud cuius
 corpus non recipit extimationem, quoniā in eo est q̄ sanitate iuuen-
 turemq; conseruat, morbos atq; languores ab homine & metallis re-
 pellit, & omnē superfluitatem consumit. Et hoc totū operatur nostrū
 Elixir super omnes Galeni, Hippocratis & aliorū Philoſophorum me-
 dicinas, potiones & cōfectiones quasunque etiā lepram ab homi-
 ne repellit. Hinc dicit Albertus in suis Mineralibus: Maxima virtus est
 in quolibet homine, & maxime in capite, inter dentes, ita q̄ in sepul-
 chris antiquorum mortuorū inter dentes aurum in granis minutis &

*Lapis in
quolibet ho-
mine.*

*In corporibus
perfectis est
perfecta
mixtio.*

*Omnia ad
naturam ho-
mogeneitatis
sunt redu-
cenda.*

*Corporis so-
lutio artis
principium.
Fixatio artis
finitis.*

*Solutio cor-
poris est con-
gelatio spiri-
tus.*

*Argentum
vium est
humiditas
radicalis no-
stri lapidis.
Magnesia,
mixtio in
Philosophico
opere.*

*Sol & Luna
in virtute &
potentia:
Argentum
vium in
natura.*

oblongis sæpius inuentū fuerit: tēpore nostro. Quia q̄ non posset ef-
se, nisi in homine esset ista virtus mineralis, q̄ virtus mineralis est in
nostro Elixiri: & ideo dicitur q̄ lapis in quolibet homine. Et Adam
portauit secum de Paradiso, ex qua materia in quolibet homine lapis
noster vel Elixir eliciatur. Hinc dicit *Arnoldus*, q̄ nunquā fuit intentio
Philosophorum, q̄ lapis noster esset de principiis mineralium, scilicet ar-
genti viui fixi, & sulphuris. Sed in corporib⁹ perfectis, in quibus est p-
fecta cōmixtio, argētum viuum fixi, & sulphuris viui optimi. Cū cor-
pus cōmiscetur cum spiritibus sit vnum cum eis, ita q̄ nunq̄ ab inuicē
separatur, quemadmodum aqua cōmixta aquæ: quoniā omnia ad na-
turā homogeneitatis suę sunt redacta. Nā Philosophi nō dixissent, ni-
si corpora verterentur in non corpora, nihil in hac arte effici. Notate
bene hæc verba, signate mysteria. Quoniā in hoc opere declaratur, q̄
sit lapis noster, cum principiū omnium Philosophorū sic dissolueret
lapidē. Si n. lapis noster esset de primis principiis mineralium, opor-
teret ipsum sublimare, calcinare, figere, & demum solvere: q̄ est omni
Philosopho contrariū. Vnde dicunt, nisi corpora fiant incorporea &
econuerso nihil operamini. Ergo cōclusiue dicendum, principiū ope-
ris nostri est dissolutio lapidis; ratio, quia corpora soluta ad naturam
spiritus sunt redacta, & magis fixa. Nā solutio corporis est congelatio
spiritus. Vnde *Anaxagoras* Philosophus, Lapis noster est Sol sublima-
tus, & conuersus in maxima virtute minerali. Vnde *Liliator* dicit: Ex
hoc auro & gemma nostra, ex puro auro multa emimus. *Alphidius*
Philosophus dicit: Cōgelate argētū viuum, cum corpore magnesiæ.
Nō intellexerunt Philosophi argētum viuum q̄ videtur, nec magne-
siam, q̄ vulgo videtur: sed p̄ argēum viuum intellexerunt humidi-
tatē illius mixtionis quæ est humiditas radicalis lapidis nostri. Et per
magnesiā intellexerunt totam mixtionē, de qua extrahitur ista humi-
ditas, q̄ argēum viuum nostrum vocatur; q̄ quidem humiditas cur-
rit in igne, & in eodē igne totum cōpositum dissoluit, congelat, deni-
grat, dealbat, rubificat, & perficit. *Alphidius* Philosoph⁹ dicit: In no-
stro lapide sine cōposito sunt Sol & Luna, in virtute & potentia, & ar-
gentum viuum in natura: quia si hoc nō esset in nostro lapide & cō-
posito, non facerent nec Solem & Lunam. Et tamen nō est aurum cō-
mune, nec argētum cōmune. Quia ipse Sol & Luna existētes in opere
nostro sine lapide vel cōposito, sunt meliores, q̄ sunt Sol & Luna vul-
gares,

gares, eo quod Sol & Luna existētes in nostro cōposito & lapide, sunt Sol & Luna
 viui & virides. Sol vero & Luna vulgares sunt mortui. Ideo Sol & Lu
 na in nostro lapide & composito sunt potentialiter & non visibiliter.

Centesima septuagesima quarta autoritas; est *Clanger buccina*, sic inquit
 ens: Tinctura est compositio lapidis, ignis & aëris, auri vel argenti. Vel
 sic: Est quoddam compositum ex igne & aëre auri vel argenti. Vel sic: Tinctura Philo-
 Est corpus tingens ortum & cōpositum à duobus elementis, scilicet *sophica des-*
 ignis & aëris, auri ad rubeum, & argenti ad album. Istæ definitiones
 nitio.

sunt prout tinctura in hac arte consideratur, secundum quas poteris
 notare, q̄ omnis tinctura Alchymistica necessario habet esse ex iam
 dictis metallis. Quia simile producit sibi simile in natura naturaliter
 & artificialiter. Nā aurum ita est principium omnibus artifi. iantibus.
 Qui ergo aliquid significare vult, non quærat lapidē vel plantam, sed
 ignem, qui est principium significationis. Igitur, fili, si aliquis voluerit
 aurificare metaphoricē, non quærat sulphur vel alumen, vel arsenicū,
 sed quærat au. ū q̄ est principium aurificationis. Tingere est tingēdo
 tinctum in suā naturā transformare, & secū sine vlla separatione per-
 manere, vt in natura figentis, tingentis & tincti. Lapis est corp⁹ cōpo-
 situm ex quinta metallorū essentia: Quæ aliās dicitur argentū viuum,
 deductū de eorum potentia in actum per magisteriū omnium princi-
 piorū huius artis. Oleum est limositas omniū metallorū natans super
 menstruum post dissolutionē illorum. Est a. necessariū vt corpora in
 oleū conuertātur, q̄a si nō conuertātur in seipsis solida remanebunt,
 & q̄ q̄rimus non fiet, & sequeretur priuatio omniū principiorū huius
 artis. Menstruū est id, ratione cuius corpora metallorū naturali disso-
 lutione dissoluuntur, & spiritus eorū de potētia ducuntur ad actū, &
 secūdū illā definitionē demonstratur, q̄ dissolutio metallorū nō debet
 fieri nisi cum p̄dicto principio: & si fieret aliter, nihil fieret in effectu.

Centesima septuagesima quinta autoritas; sunt tria illa ex quibus compo-
 nitur Elixir Philosophorum: scilicet lapide Lunari. Solari & Mercuriali. In Luna sub-
 In Lunari existit sulphur album; in Solari sulphur rubeū, & lapis Mer-
 curii amplectitur vtramq; naturam albam & rubeam, & hæc est for-
 titudo totius magisterii. Quare Rasis dicit, album ac rubeum ex vna
 radice procedunt, nullo alterius generis corpore interueniēte pullu-
 lant: i.e. ex Sole. Ipso n. Sole absente, Mercurius priuatur effectu, q̄a ex terra.
 materia & forma fit tātūmodo generatio vera. Et dicit in florib. Secre-
 torum:

*Ex re vili
maximus
existit the-
saurus.*

*Lapis constat
ex anima,
spiritu &
tinctura.*

*Æs Philoso-
phorum assi-
milatur ho-
mini.*

*Res conuer-
titur in rem,
Arte & Na-
tura.*

*Ouum con-
uertitur de
statu in sta-
tum.*

*Vnumquod-
que redire o-
portet ad id
quod fuit.*

torum: Fac matrimonium inter virum rubicundum, & uxorem suam candidam, & totum habebis magisteriū. Et in Speculo dicitur, Lapis Philosophicus ex re vili cōsurgit in pretiosissimum thesaurum: id est, ex spermate auti in matricem Mercurii profectum per coitum, i.e. per cōmixtionem primam. Ideo dicit Verax: Cum cōponitur scil. Sol cum suo simili, scil. Mercurio, erit germen prægnans. Nam anima, spiritus & tinctura, possunt tunc ab ipsīs per rigorem temperatum extrahi. Item natura huius lapidis albi vel rubei talis est, q̄ tener medium inter metalla & argentum viuum. Nā viuum argentum nullo modo potest cū metallis vniri sine medio, sicut anima nō potest vniri cum corpore sine spiritu, qui tenet medium inter corpus & animam. Et propter hoc dicunt Sapiētes: Nostrū æs sicut homo habet spiritum, corpus & animam: propter q̄ dixerunt tria, & hæc tria sunt vnū, & in vno sunt tria: spiritus, corp⁹ & anima sunt vnum, & omnia sunt ex vno. Et hæc præparatio est, q̄ vocant conuersionem & diuisionem, quia vertitur de re in rem, sicut conuertitur in matrice semen hominis in præparatione naturali de re in rem, donec formatur inde homo perfectus, ex quo fuit radix eius & principiū. Nec mutatur ab hac, nec exit à radice sua & diuisione de re ad rem sine ingressione, alterius rei super ipsum: nisi sanguis menstruorum ex quo fuit semen: id est, ex sanguine ei simili, & in ipso facit incrementum eius. Et similiter ouum sine ingressione alterius rei super eo conuertitur de statu in statum, & diuiditur de re in rem, & fit demum pullus volās sicut aliud à quo habuit radicem & principium. Et similiter omnia terræ nascentia, putrescunt & mutantur, & ingreditur super ea corruptio, deinde germinant & augmentantur, sicut augmēta ex quibus habuerunt radicem & principium. Et propter hoc mineralia non nutriuntur vt exeant à radice, sed redit ad id vnumquodque quod fuit, nec conuertitur ex hoc aliud. Et qui aliud dicit, falsum dicit; Hæc est ergo cōuersio & diuisio q̄ volunt Sapiētes.

Centesima septuagesima sexta autoritas; est Testamentum Pythagoræ, cuius mentionem facit Comes Bernhardus Treuisanus: Item Turba Philosophorū: Author Rosarii alterius abbreviati. Item Author tractatus, Mercurius dū bibi, fugit. Item Author Speculi Chymia: quem dicunt esse Vlicum Poysellium. Author via vniuersalis: Item Author tractatus de Quinta Essentia vini. Et Author Lucis lucentis in tenebris, quem tamen puto esse Paracellum.

*Centesima septuagesima septima autoritas; est Author horti diuitiarū: Au-
ctor*

etor Processus pro tinctura: Auctor tractatus de Lap Philosoph. cap. 12. Item Auctor Anonymus, qui collegit Concordantias ex pluribus Authoribus, Chemicæ classicis de subiecto artis vero. Item Author, qui de Aurelia variorum colorum tractatum edidit: Item Author antiquior, qui senioris Tabulam explicauit: Allegoria, quæ ascribitur Merlino: Allegoria, quæ ascribitur Aruleo: Item Author enigmatum Chymicæ: Item tot tomis Aurei Velleris Authores Germanicè editis contenti, &c.

Centesima septuagesima octaua autoritas: est Nouum lumen Arnoldi, dicens: Actus actiuorum in patientis sunt dispositione: per q̄ intelligitur, Elixir fieri non posse, nisi ex materia ad hanc perfectam dispositionem habentem. Testificor a. vobis, huiusmodi habilitatem inesse materiei, ex qua manibus meis, testibus oculis, per alienam tamen, vt prædixi, doctrinā, facta fuit Elixir. Saturnam conuerrens in Solem: q̄ quidem materiā iam vobis nominaui, q̄ est Philosophorū Magnes: de qua Philosophi extraxerunt aurum in corpore eius occultum. Et de qua argētum viuum de argento viuo, & sulphur de sulphure inueniunt, q̄ est lapis in similitudine & actu: sed in natura non imitatur naturas lapidis. Quare dicitur lapis nō lapis, & est mista tabesci, dictū argentum viuum nostrū, non argentum viuum in propria natura, nec adhuc in natura ad q̄ deductum est per mineram. Sed argētum viuum nostrum in natura, ad q̄ deducit illud artificium nostrum. Id est æs nostrū, ex quo fit tinctura vera, ex quo fit Cabrici, & Beyæ coniugiū, in quo est rex cū sua vxore. Et hæc quæ p̄ ipsos emendant in aërē sunt: vt per operationis documentū clarius patefiat. Iste est spirit⁹ quo tingimus, & est corpus, de quo in Turba dicitur: Argentum viuum non habetur ex corporibus liquefactis liquefactione vulgari: sed ex illa q̄ durat, q̄ diu coniuges vero matrimonio vniuntur, scil. vsque ad albedinem. Hic est lapis q̄ in vertice montium inuenitur. Et dicitur merito mineralis, animalis etiam fertur esse: quoniā animam habet. Quare dicitur in Turba, æs, vt homo corpus habet & animam. Item omne q̄ habet spiritum, habet & sanguinē. Itē dicitur spiritus, i. e. sulphur per corpus: & æs; id est, magnesiæ siue terræ; quæ spiritualis facta, dicitur aurum q̄ erat in corpore magnesiæ occultatū. Quare dicitur: Fili extrahit à radio suo vmbra. Patet etiam quod sic applicari potest anima cum quāsdā animi ostendit virtutes. Mouet enim & mouetur: agit & paritur. Quare in Turba: O natura, qualiter omnibus immineat, a-

Actus actiuorum in patientis sunt dispositione.
Saturni conuersio in Solem.
Argentum viuum de argento viuo.
Sulphur de sulphure.
Ex ære nostrō, fit tinctura.
Argentum viuum non habetur ex corporibus liquefactis liquefactione vulgari.
Vmbra extrahit à radio.
Natura omnibus im-

*trahet et o-
mnino supe-
rat.*

*Operatio ve-
getus lapidē
de virtute in
virtutem.*

omnia superat: & est acetum acerrimum, q̄ fecit aurum esse merū spi-
ritum: & cum corpori admiscetur, fiet vnum cum eo, & vertit ipsum
in spiritū. Cum n. dicatur animal: Ergo vegetabile quod dicitur, & me-
rito. Nā in operatione vegetabitur de virtute in virtutē, subtiliando &
depurando se, & colores in se meliorādo vsq; quo optatū assumat ru-
borē, in quo est perfectio, virtutēq; penetrād: capiat & tingēdi. Hoc
autē animal Berber, crocos vel croceum, lapidē vegetabilē nutritū in mon-
tib⁹ erātes plurimi nō cognoscunt. Venditū a. palam minimo pretio.

*Signa subti-
liandi lapidē
duo sunt.*

*Centesima septuagesima nona autoritas: est Lapidis mundificatio, ante deco-
ctionem:* Opus purum, mundum, amœnum, sincerum, rectū, in tenues
lamellas coaptatum, se ostēdit q̄ per ignis liquefactionē modosā mi-
nerali grossitie expurgatum eleuationū modis, subtile fit in relictis q̄-
busdam superfluitatibus adustionis, & terreſtreitibus & tenuis for-
tique vnione permixtis: & quibusdā humiditatibus corrumpentibus
exhalatis. Cuius subtiliationis signa sunt duo: vnum quidē q̄ eleuans
est spiritus citrinus, minus durus lapis factus, aliquantulū perſpicuita-
tis habens. Aliud vero q̄ remansit in vasis fundo, terra tenuis & nigra.
Aduertatur autē ad hoc: q̄ in hac eleuatione si recte fiat, quoddā per-
manens inuenitur, q̄ debet per vim adduci superabundantes volati-
lis, eleuari, & parti q̄ residet, ex eadē quod eleuatum est, reddi debet,
donec fugiēs totum fiat. Et tunc terra nigra p̄dicta remanet ex ambo-
bus, in lapidē p̄dictum, durum, citrinissimum, iam cōuersum. Non
autē contentemini de volatilitate p̄dicta, donec inueniatur quod
tota massa lapidis p̄dicti, igne eleuati, reddita in suo vate per eundē
continuo ascendat: sic quod nil in profundo mundum nec sordidum
resideat ex eadē. Dum vero sic perfectissime eleuabitur, adimplebit̄
in operis Philosophici perfectione, q̄ iubet Scriptura, dicēs: Suauiter
cum magno ingenio ascendit à terra in cœlum. Item, Scitote q̄ cum
corpori admiscetur, fit vnū cum eo, & vertit ipsum in spiritū. Et Giber
idē p̄cipit in capitulo de tertii ordinis Medicina: Et omnes Philoso-
phi idē clamant, & hoc opus à Philosophis nominatur Ablutio: quo-
niam in eleuatione vterq; ascendit in fumum, se u fumi speciē. Et quia
etiā liquatur hæc materia dum ascendit, patet eā esse de natura aquæ
calidæ: namque liquatur, & frigido coagulatur: & cum à superfluita-
tib⁹ denudatur, abluitor & imbibitur: & aqua sua scilicet spiritu p̄-
dicto ab eo eodē germine procedente. Hæc est ergo Philosophica dis-
solutio, quæ fit igne.

Centesi-

*Inferius a-
scendit in
cœlum, &
superius la-
biatur in ter-
ram.*

*Corporis
uersi fit in
spiritum, &
spiritus ver-
so in corpus.
Dissolutio fit
igne.
Dissolutio fit
aqua.*

Centesima octuagesima authoritas: Est decoctio lapidis ad nigredinem: Quare ignis Istud igitur rotundum spirituale factum, quod æs vertitur in quatuor, & aqua sus- balneum temperatum ingreditur: sed per corpus fit suaue atque con- sistenti. tinens ignem leuem, qui humiditatum est corruptentium consum- ptius. Fieri ergo debet furnus talis dispositionis, quod in eo lentus administretur ignis, qui augmentari non possit: Et vas materiam ca- piens vitreum debet esse coopertum ferro, vase eiusdem formæ scisso per medium: & debet esse vas longum cubito vno: strictum in sum- mitate, ut strictura nihil permittat exhalare de spiritu: Et longitudo fumos præcipitet, si quos eleuari contingat, & humiditates corrupt- entes infra se consumat. Quorum furni & vasis quærentium est Li- lii visio, non scriptura: & debet calor vas vndiq; circuire; ita ut æqua- litas vndique sit caloris: alias frustra balneum diceretur. Et in furni summitate debet esse foramen, per quod exire debet fructus vnum vitri rotundum & longum, claudens orificium dicti vasis: in cuius fru- sti tactu cognoscitur, si calore congruo materia decoquatur. Et si for- te aliquis fumus infra vas iam dictum ascendere videatur, non per- mittet ipsum Dosis dispositum exhalare, quantumcunque vas etiam teneretur apertum. Quare dicitur à Gebero: Nunquam vnum ab alio vere separatur, licet quo ad visum segregari vel separari superficialiter videantur. Nec vnum sine alio esse potest: Nam sui spiritus temperati sunt per viam naturæ perfectæ, in tantum, quod ab inuicem non separantur. In hoc autem gradu caloris materia nigra efficitur: Quoniam nigredinem efficit in humido color agens. Quare in Turba dicitur: Videns autem nigredinem illi imminere, scito iam corpus liquefactum esse. Item primo in opere omnia denigrantur: iste vero fructus ideo fit, ut ca- ueatur ab igne nimio: quoniam intrusus calor perire facit, & compo- situm segregare. Et ideo temperato debet igne prosequi: decoqui- tur, sicut puer lacte nutritur. Et in hoc omnes conueniunt. Et hoc etiam ostenditur practica de diuersis coloribus, sub nigro colore contentis.

Centesima octuagesima prima authoritas: Est nigredo lapidis, con- uersa in albedinem, de qua sic fit locutio: cum totum nigrum est, con- tinuetur ignis eiusdem gradus, donec albedo in ventre ipsius occul- ta appareat: Nam sic approximat fixum; norandum autem, quod in ipsa nigredine multi colores apparent, de quibus faciunt Philosophi

li

mentio.

Dispositio Furni & va- sis: Philoso- phici.

Lilii visio. In balneo de- ter ignis æ- quales.

Materia ca- lore congruo decoquenda.

In gradum caloris tempe- rato, mate- ria efficitur nigra.

Veluti puer nutritur lac- te, sic igne reposito de- coquitur la- pis.

In nigredine multi sunt sibi c. colores.

mentionem. Nam quandoque totum fit viride, quandoque liuidum, quandoque violacei coloris: quandoque etiam ex vno latere vasis est viride, ex alio nigrum, vel liuidum intus, & viride extra, hi tamen co-

*In tribus co-
loribus perfe-
ctio essentia-
lis existit.*

lores omnes sub nigro comprehenduntur. Et quoniam in illis nulla perfectio essentialis existit; ideo Philosophi principaliter tantum inter ceteros colores nominant tres, videlicet quæ virtutes dicuntur animæ, scilicet nigrum, album & rubeum. Quare in Turba: Venera-

*Rex & regi-
na indigent
triplici cono-
ctione.*

mini regem & suam vxorem: & nolite eos comburere, ne fugetis eos nimio igne: quoniam nescitis quando indigetis his, qui regem & suam vxorem emendant. Coquite eos vt fiant nigri, deinde albi, deinde rubei: deinde tingens fiat venenum. Item fiat lapis albus combustione: & humore seu liquefactione. Per aquam dicitur sequi mortificatio quæ apparet in nigredine. Primo apparente, in qua mortifi-

*In corporum
exiccatione
apparent co-
lores animæ.*

catione vniuntur spiritus: id est, desiccantur: quia nisi corpora exiccantur, non apparent colores animæ, quæ nigredo & nubes appellantur. Item Magnesies cum dealbatur, non permittit spiritum fugere: quia natura naturam continet. Humiditas ergo quæ curabat in decoctione nigredinem, se desiccata ostendit, dum color albus incipit apparere. Nam in transmutatione nigredinis vidi, antequam perfecte dealbaretur, fuscā albedinem, quæ brunus color vulgari-

*Varietas co-
lorum in pra-
paratione la-
pidis.*

ter dicitur: quæ brunicies vera albedo postea efficitur. Tunc autem durante brunicie Magister meus fregit vas & lapidem, & inspexit eum intus & extra, & inuenit brunum extra: intus autem adhuc erat nigredo. Cuius causam mihi assignauit, quod videlicet partes materiæ vasis lateribus adherentes magis senserant calorem sibi propinquum, quam materia media, ideoque citius in calorem coeperant transmutari. Et dixit mihi quod ista brunitas ascendeat: quod albedo extrahatur à nigredinis eius ventre, sicut in Turba dicitur. Cum enim videris ipsum natum, scito quod albedo ipsius in ventre nigredinis primo apparentis occulta est. Et tunc te oportet illam nigredinem extrahere ab illa nigredine subtilissima eius: Non autem miremini;

*Albedo ex-
trahitur è
ventre nigre-
dinis.*

*Huius au-
thoritatis*

quia adhuc materiam hanc voco lapidem. Nam sciatis quod quamdiu durat albedo, & etiam assumpta rubedine, per longum tempus stat durus, & in massæ fortis speciem residet, quousque decoctionis continuatione per se ipsam incipit dirui, & aliquantulum eleuari.

Centesima octuagesima. secunda autoritas: est color rubeus lapidis, de quo

quotalis fit sermo : Igitur cum lapis dimiserit nigredinem, mutatur *autem in al-*
 gradus ignis, & paritur in alio furno subtilis dispositionis, in quo for- *parente ni-*
 tior adhibeatur decoctio. Calefacientes vas, & materiam circum- *gradus di-*
 quaque & ibi decoqui debet. Nam tunc suscipit veram albedinem, *missione mu-*
 cum qua coquitur ibidem tamdiu, donec albedine transmutate ru- *lat ignem &*
 borem adsumere videatur. Cauendum est autem, quod iste ignis non *formacem.*
 fit intensior, quam ad suum gradum spectet: nam in albo colore, cor- *In albo colo-*
 pus & spiritus vere sunt coniuncti. Et si daretur decoctio in excessum *re spiritus &*
 ultra debitum sui gradus, separarentur vnita. Quare in *Turba* dicitur: *corpus vere*
 Coquite & cauete ne in fumum vertantur & pereant. Citrinatur au- *sunt consum-*
 tem quando de albo colore in rubeum transmutatur. Citrinus au- *ti.*
 tem color est medius inter album & rubeum. Oportet ergo eum præ-
 reendi ante rubedinem veram. Et de hac practica locuti sunt Philo-
 sophi, dicentes : Spiritus & anima non vniuntur, nisi in albo colore :
 quia tunc in albo colores, qui in mundo excogitari possunt, apparent
 & firmanur & tunc in vnum colorem scilicet albedinis, conueniunt:
 Dealbatio enim totius operis fundamentum: nec inde variatur in di- *Dealbatio o-*
 uersos colores videlicet veros, præterquam in rubeum, in quo est finis *peru fundam-*
 vltimus. Citrinatio enim quæ fit inter album & rubeum, non debet *mentum.*
 dici color in perfectione. *Finis lapidis*
rubificatio

Centesima octuagesima tertia autoritas: est decoctio lapidis vsque ad cal-
inationem, inde talis peroratio: dum lapis incipit rubescere, ponitur
 ad coquendum in alio furno, fortiolem ignis gradum, donec intus &
 extra vera rubedine perfruatur. Cuius signum est disruptio & perele- *In rubefa-*
 uatio: de quibus in *Turba* dicitur: post albedinem non potes errare. *ctione lapi-*
 Nam igne augmentato post albedinem, ante rubedinem ad citrina- *dis ignis &*
 tionem peruenitur. Item videns autem illam albedinem superemi- *furnus mu-*
 nentem, esto ratus, quod rubor in albedine illa occultus est: & tunc *tantur.*
 oportet illud extrahere & coquere, quousque totum rubeum fiat. Et *Rubor in al-*
 si volueris dubium relinquatur: quare albedo à nigredinis ventre ex- *bedine est oc-*
 trahitur: Rubedo autem non extrahitur ab albedine, licet sit rubeum *cultum.*
 decoquendo, declaro vobis hoc modo: quoniam durante nigredi-
 ne materia remanet, & est humida natura, quæ humiditas se osten- *Albedo ap-*
 dit apparente albedine desiccari. Et nunquam etiam apparet albe- *paret humi-*
 do, donec humiditates corrumpentes sint omnino consumptæ. His *ditate omni-*
 ergo duabus de causis dici potest, quod albedo à nigredine extrahi- *moda con-*
sumptæ.

tur. Dum autem rubescit nihil deaustatur, sed tantum coquitur, & decoctione sui forti color rubeus immutabilis apparet, in quo est perfectio. Quare in Turba: Ex composito in spiritum rubeum verso, fit mundi principium. Item spiritus tingens & vivificans intromittitur, postquam recessit humiditas corrumpens non aletur, quod est peruentum ad dealbationem seu albedinem. Hoc ergo colore rubeo apparente, natura sui perfectionem ostendit occultam.

Fixatio lapidis requirit alium gradum ignis & fortissimum.

Centesima octuagesima quarta autoritas; est lapidis fixatio; de quo Philosophi sic aiunt: postquam materia lapidis rubeum habet colorem, dirui & eleuari incipit, ponitur ad calcinandum per flammam fortem reuerberiorum iam in terreo vase, in quo ignis gradu fixio completur, & permanens efficitur, vera atque perfectissima fixione. Quare dicitur, quod spiritus calcinantur, ut fixationes fiant, & melius dissoluantur. Et debet in ignis calcinantis rigore permanere, donec pulvis tactu impalpabilis fiat, intensissimum habens ruborem. Quare

Cinis recipitur in Turba.

re in Turba sic dicitur: Scitote quod cum cinis est, optime miscetur eo: quod cinis ille recipit spiritum, & inclusus est ille humor per interiore ignem, quousque croci sicci, vel combusti sanguinis, vel syrupi

Cinis cum aqua introiit in corpore.

granati colorem assumat. Item cum aqua introiit in corpore, vertit ipsam in terram; deinde in pulverem, siue in cinerem, si vult apud perfectionem experiri, manum accipite. Si enim impalpabilem aquam inueniunt, bene est, sin autem iterate. Hic autem cinis rubicundissimus.

Cinis etiam crescit cum fermento.

impalpabilis in se ipso: eleuatur etiam & crescit in modum fermenti, & separatur ab eo in calcinatione, prædicta terra nigra, subtilissima & perlucida quæ in fundo vasis est, sub dicto puluere rubeo reperitur. Vnde dicebat mihi magister meus: Apparet perfectionem fixationis in hoc existere duabus de causis: vna quidem; quia per fixationem & per calcinationis ignem, introducitur parua quantitas huius. Elixir super multas quantitates non permanentes corporis proiecta confirmans in eis auri fluxionem: quod non faceret nisi in ea fixio superabundaret, alia vero: quia terra nigra prædicta in calcinatione separatur à commixto, quæ alias fuerat in toto opere inseparabilis, propter fortissimam unionem: Et ideo necesse fuit per fortissimum artificium separari: & si remaneret commixta propter sui impuritatem, impediret puræ materiæ ingressum.

Tinctura nisi fixa corpora imperfecta singere non possent.

Centesima octuagesima quinta autoritas; est lapidis fusio: Cinis vero iste

iste caret fusione: qualiter autem ingreditur ut tingat, certe liquefactio sibi redditur, siue sudor, per modum à Philosophis traditum. Quis ergo modus est ille? Est ne in aquam soluendo? Certe non, quia Philosophi non curant de aquis tangenti adhærentibus, & id humectantibus. Quare dicitur in *Turba*; Incipientes autem, audientes aquam, putauerunt eam aquam esse vulgi: quod si nostros libros legissent, scirent utique esse aquam permanentem. Quæ ergo aqua est vere, quæ tangenti non adhæret, sed superficiem discurret nihil ad generatio-
Initium operis non est factum, quia aqua solutiva sine permanenti non nascitur.
 humectans sicut argentum viuum. Quis ergo faciet talem aquam? Certe dico quod ille qui scit facere vitrum. Hæc enim materia nihil aliud est quam de seipsa vult sibi adiungi: nam omnibus quibus indiget in se habet. Et si bene excogitentur quæ prædixi, ex hoc cinere
Ex cinere facti lapis rubeus, perspicuus, frangibilis, penetrans, ingreditur.
 scietis habere lapidem rubeum in intenso colore, parum perspicuum habentem, frangibilem cum modico ictu, fusibilem, penetrantem, ingredientem, & perpetua citrinatione tingentem. Cuius vnum pondus centum millia, & plus Saturni conuertitur in Solē. Est autem in proiectionis modo subtilitas: qua ignorata Elixir tenēs non proficit ex eodē.
gradens, & tinctura perpetua.

Centesima octuagesima sexta authoritas: est historia mirabilis de monacho quodam, qui initio regni Elisabethæ, cum religio mutata esset, & monachis libera potestas facta, ex monasteriis suis se alio conferre, in quodam publico hospitio per dies aliquot moratus sit, donec occasionem haberet naue traiciendi maris angustiam, quod cum Aurifabro quodam, ibi forte fortuna tum præsentem, colloquium habuerit (liquidem eum hominem tum prudentem & iocabundum audiuisset) an se sibi aliquot magnas catenas aureas facere vellet; apudque se manere & in aliam regionem secum migrare, cum vero causa quaereretur, aperuit se quid habere Medicinæ aurificæ, quam cum aurifaber in dubium vocaret, quid inquit tu hæc negabis? Da mihi cultrum tuum quem bene agnoscis; eoque in ignem ignitionis positæ; aliquantulum pulueris in ignitam partem proiecit, quæ mox in aurum mutata probatissimum; post ita semiaureum cultellum aurifabro reddidit, quo viso aurifaber dixit se ad omnia paratum, at quo modo cum vxore & liberis suis agi deberet; quod eum audiret monachus putans eum cœlibem, nihil amplius hac de re dixit; & mox disparuit, secrete se alio conferens.
Magna utilitas in dubitatione delapide tingendi. Cultellus semiaureus. Talis historia etiam accidit Cassellæ aliquando non longa me absente.

Centesima octuagesima septima authoritas: est tale simile de Cornu: Hæc

*Dealbatio
Corui cum
Nilo Egy-
pti.*

creata sunt in terra Æthiopiæ nostra: Dealba Coruum tuum, si vis dealbare ipsum cum Nilo Ægypti albescit primo, tunc cum Persia in terebris & cum hoc, & hoc apparebit rubedo, & papauer in Eremito. Si Nilus non intra metas retineatur, sed in agros nimis redundet, maxi-

*Promethæus
& Hercules
Nili redun-
dantiam co-
hibere pos-
sunt.*

me inde noxa eueniret; oportet itaque Prometheum ratione præuia, & Herculem labore comite, id est, artificem, ingenio manumque, id præcauere: Ad sunt nouem Musæ, & frater Apollo, hoc est nouem aquilæ, & vna pars terræ nigræ, ut alii exponunt. Ad sunt Satyri salientes, & chori mulierum, choreas ducentes, nempe Nymphæ & Lymphæ, ascendentes & descendentes: semen in suum agrum iactum est, cui Triptolomus præst, sic & vitis plantata vna ferens copiosissimas; Mercurius consultor Isidi & Hercules gubernator Ægypti datus.

*Satyri cum
Nymphis &
Lymphis
sublimantur
& præcipi-
tantur.
Rex à Mer-
curio Philo-
sophorum e-
ruditus.*

Centesima octuagesima octaua autoritas: est columna Ægyptiaca Isidis, cuius talia inscripta esse tradunt: Ego Isis sum Ægypti Regina, à Mercurio erudita: quæ ego legibus statui, nullus soluet: Ego sum vxor Osiridis: Ego sum prima fugum inuentrix: Ego sum Ori regis Mater: Ego sum in astro Canis refulgens; mihi Bubastia vibs condita est. Gaude, gaude, Ægypte, quæ me nutristi.

*Canis cum
Lupo etiam
est in sylua.
Saturnus in-
rior deorum.*

Centesima octuagesima nona autoritas: est Columna Osiridis. In qua hæc scripta dicuntur. Mihi pater Saturnus, deorum omnium iunior. Sum vero Osiris Rex, qui vniuersum peragravi orbem vsque ad desertos Indorum fines. Adeos quoque profectus sum, qui Arcto subiacent, vsque ad Histri fontes. Et iterum alias quoque orbis adii vsque ad mare Oceanum partes. Sum Saturni filius antiquior, germen ex pulcho & generoso ortu, cui non semen genus fuit. Neque vllus est in orbe, ad quem non accesserim, locus, docens omnia ea, quorum inuentor fui.

*Lupus in Ori-
ente est as
Hermeticus.
Canis in Occi-
dente est se-
nex inuene-
scens.*

Centesima nonagesima autoritas: est Lupus ac Canis: Lupus enim no-ster inquit Rhasis in Epistola, in Oriente inuenitur, & Canis in Occidente: iste momordit illum, & iste momordit istum, & sunt rabidi ambo, & interficiunt se ad inuicem donec fiat ex eis toxicum & Theriacum: Hinc Isis in astro Canis refulgens. *Item ex Rythmis Germanicis fitalis allegatio*: Alexander ex Persia scribit, Lupum & Canem in hac Argilla esse educatos, tamen à Philosopho nobis indicatur, vtrumque vnâ habere originem, Lupum scilicet ab Oriente prouenire, Canem vero ab occidente ortum habere.

Cent-

Centesima nonagesima prima autoritas: est Draco Philosophorum, de quo videatur Lullius qui Theore: test: ca. 6. De tribus, inquit, rebus fili magnum extrahes Draconem, qui est initium radicale, & principale firmæ alterationis: Idem cap. 10. Et hac ratione allegorice oportet dicere, quod magnus Draco est de quatuor elementis. Et cap. 9. In isto liquore rectificatur magnus Draco: Item cap. 52. Et in omnibus habet Draco, scilicet ignis, in quo est lapis noster aerius, hæc proprietas est in omnibus mundi compositis. Et cap. 54. In menstrualii foetenti, ignis contra naturam est, qui totum lapidem nostrum in quendam Draconem transmutat fortem, gutturosum, qui ingrossat & imprægnat matrem suam.

Draco extrahitur & tribus. Draco est principium radicale, & initium firmæ alterationis. Draco est igneus. Lapis est aerius.

Centesima nonagesima secunda autoritas: est reiuuuescentia senis, de quo Philosophus ait: Accipe illam arborem albam, & edifica ei domum rotundam, tenebrosam & rote circumdatam, & impone ei magnæ ætatis hominem centum annorum, & claude domū, ne ventus aut puluis ad eos perueniat; deinde dimitte eos in sua domo octoginta diebus: dico vobis in veritate quod senex ille non cessat comedere de fructu arboris illius, donec iuuenis fiat: ô quam miranda natura, quæ illius senis animam in corpus iuuenile transformauit, & pater filius factus est: Benedictus sit Deus creator optimus,

Draconem ignis natura superat. Arbor a'ba est Luna. Domus est fontina. Homo est as Philosophorum. Pater factus est filius.

Centesima nonagesima tertia autoritas: est transplantatio fructus aurei, de quo Philosophus sic innuit: Granum fixum est velut pomum, & Mercurius arbor: Non est igitur separandus ab arbore fructus, quia non potest aliunde nutrimentum accipere: Item: quo denuo plantetur citra fructus ablationem, infertiliorem terram, atque nobiliorrem, quæ plus nutrimenti dabit vno die, quam prior ager in centum annis exhibuisset, ob ventorum assiduam agitationem: Altera terra, quod soli proxima sit, crescere, vegetare que facit arborem continuo rore, & assiduo sole in horto Philosophico, mane, vespere, dies & noctes, ac in singulas horas absque intermissione, lucente, arborque rore dulcissimo conspergitur ac nutritur vno anno magis, quam in priore terra decem millibus.

Granum est pomum. Mercurius arbor, radix est Draco. Lapidu resolutio in fontina cum nouo fermento, accelerat opus in nobiliori forma quam in prima preparatione accidit.

Centesima nonagesima quarta autoritas: est pomum aureum Eridos. Item, mala tria aurea Atlanta obiecta: Item, cerna aurei cornibus ab Hercule capta: Item, Midas aurei voti compos. Item, aurea atas, aurea pluvia, aurea æstus & his similia ab antiquis Ethnicis & Poetis sic inuenta: de quibus

bus legel. 2. Doctoris Maieri de Hieroglyphicis Ægyptio Græcorum fol. 86. 87. 90. 91.

Centesima nonagesima quinta autoritas: sunt Vnicornu & Cernuus: Philosophi dicunt strenue, (inprimis recentior Philosophus nobilis Lambspringius) duo animalia esse in sylua, vnum laudabile, formosum & alacre: Magnum & robustum ceruum, aliud vnicornu. Et Basilii Valentini tradit asinum, sub terra putrefactum in ceruum mutatum aureis cornibus: Æreos, quoque pedes habet resplendentes & albos: quia unus est æther, cuius caput est rubeum, oculi nigri & pedes albi est nostrum Magisterium vide libro 2. D. Maieri folio 89. Hieroglyphic. Ægyptio Græcor.

Centesima nonagesima sexta autoritas: Sunt verba ipsissima Auri, quando loquitur & dicit: Maledicantur, qui nobilissimam meam formam vilipendunt; Ego sum nobilissimum ens, & omnes influentia cœli in vnum conuenerunt ad meam generationem per mandata Dei potentis, & ego sum opus naturæ perfectæ, & sum natus sine adulterio, & isti phantastici & obcæcati me spurium & Bastardum vocant, & me ignorant. Ego vero sum incorruptibilis & filius solis, & minima pars substantiæ meæ est totum meum continens, nec in me aliquid corruptibile reperiri potest; Et tamen isti ex corruptibilibus me & substantiam meam volunt multiplicare; quomodo possunt ipsi creare filios mei similes, absq; consensu & consilio meo, nequaquam fiet, quousque ego semen meum igneum iacta uero in sanguine meo fluente, albo & igneo &c.

Semen igneum solis ex sanguine menstruali, creat liberos solares.

Quatuor sunt ignes: Naturalis, innaturalis, contra naturam, Elementalisque. Ignis occasio natus est ignis innaturalis.

Centesima nonagesima septima autoritas: sunt quatuor ignes, de quibus inquit Riplæus part. 3. Quatuor sunt ignium genera quæ scire debet; Naturalis, innaturalis, & contra naturam, elementalisque qui accendit ligneum: His ignibus utimur & non pluribus: Ignis contra naturam debet excruciare corpora, ipse est Draco, quemadmodum tibi dico violenter comburens, ut ignis inferni: Ignis naturæ est tertium menstruum: ille ignis naturaliter inest cuique rei: Ignem occasionalem vocamus innaturalem, ut calorem cinerum & Balneorum ad putrefaciendum: Absque his ignibus tu nihil perduxeris ad putrefactionem, ut possit separari sua materia, ut simul sit proportionata ad nouam coniunctionem: Facigitur ignem intrus in tuo vitro, qui comburat corpora efficacius, quam ignis elementalis.

Centesima nanagesima octaua autoritas: est aqua Mercurii, de quo Aqua Stellaris Natalis Comes ait: Dicitur Saturni & Opis filia, Iouisque soror & concurrens Saturni iunx, & ante Iouem nata eodem partu, reginaque esse deorum, & diffusa Iouis soror & coeui.
Regina deorum. Dea dilia, quod ab eo & eius terra destillat ac manat: Hæc terra dat opes siue ni iurum.

Aurum Chymicum, quod vna destillet Iuno ac lupirer, siue aqua Mercurii, & sal in ima parte vasculi vitrei ac in vase relictus: cum vero Iuno Saturni filia est aqua Mercurii.

Centesima nonagesima nona autoritas: est Duplex artis consideratio; de qua Lullius lib. 5. Essentia distinct. 3. de inceratione sic ait: Quædam elementa sunt, quæ indurant, fixant & coagulant, & quædam indurant, fixantur & congelantur: Et sic est duplex consideratio in arte, scilicet componere ex vna natura vnus metalli duos liquores contrarios in compositione: vnum, qui virtutem habet fixantem, congelantem & indurantem; Et alterum, qui sit volatilis, infixus & mollis: Iste vero secundus liquor induratur, fixatur & congelatur per primum: Ex quibus ambobus liquoribus resultat vnus lapis congelatus, fixus & induratus, qui habet virtutem congelandi non congelatum, inaurate mollicum, & fixare infixum, & mollicare durum.
Aurum chymicum.
Elementa indurant, fixant & coagulant.
Ex duobus liquoribus vnus resultat: coagulatus lapis Physicus.

Ducentesima autoritas: est Venus loquens: Ego genero lumen, nec te nebræ meæ naturæ sunt, & nisi meum metallum esset sicum, omnia corpora mei indigerent; Quia ea liquefacio, & eorum rubiginem deleo, & substantiam extraho: me igitur & fratre meo iunctis nihil melius ac venerabilius: Rex autem dominator, suis fratribus restantibus ait: Ego coronor & diademate ornor, & regno vestro induor, & cordibus læticiam ingero, & ego victus vnus & pectore meæ matris & substantiæ eius, continere & quiescere meam substantiam facio, & inuisibile ex visibili compono, tunc occultum apparebit, & omne quod Philosophi occultauerunt, ex nobis generabitur. Sic Flamellus ex Democrito: Aeris igitur corpus protrahens quantum par est, ceu quandam linguam oblongam facio: postea super carbones reponens in ipsum Vulcanum concita, irradians nunc sale fossili, nunc Ocra Attrica contrinæ, vel alternatim humerum & pectus Paphiæ exornans, pulchrior plane fiet, ac glaucum colorem abiiciens apparebit tota aurea: Cum talem fortasse Paris Venerem vidisset, Iunoni & Palladi anteposuit.
Hermes c. 4.
Regis Dominiatoris fratrum suorum colloquium.
Lapis non ex vno sed pluribus.
Ex igne & sale, siue sole igneo & sale natura fit Venus.

Kk

Ibidem:

*venus est ho-
mo, habens
animam &
corpus.*

Ibidem: Venus ut homo, animam & corpus habet: Oportet igitur materiam corpore spoliare, ut permanente spiritu tingente ad cuiuscunque quasi perfectionem accommodetur: Quid est Venus? Quod homo materiale corpus: Anima quidem est pars tenuis in ipsa, quæ per regimen in lucem prodit, hoc est, spiritus tingendi potentiam habens: Corpus vero est graue & materiale, terrestrequ; suam quod vmbra habet, quam oportet spoliare igneo pharmaco.

*Præter solis,
igne phar-
mace capta-
tur.*

*Rubor con-
sili ex Ari-
stotelis Epi-
stola.*

*Quia lumi-
ne clara no-
ctem decla-
rat, peram-
bulatque to-
tum orbem*

Ducentesima prima authoritas: sunt duo principales lapides, de quibus Philosophi sic dicunt: Huius artis duo sunt lapides principales, albus & rubeus mirabilis naturæ: Albus in occasu solis incipit apparere super facies aquarum, abscondens se usque ad mediam noctem, postea vergit in profundum: Rubeus vero ex opposito operatur, quia incipit ascendere super aquas in ortu solis usque ad meridiem, & postea descendit in profundum.

*usque ad O-
rientem, ut
in sinu solis
occidenti re-
quiescat.*

*Bonellus in
Turba.*

*Quando Sol
humiditate
Luna aufert
eam morti*

*vicinam tra-
dit, sed ignis
natura eam
recalefacit.*

*Cinis fermen-
tatus, nobilis-
simum the-
saurum Phi-
losophorum
aperit.*

*Virtus fœ-
minæ non
dieram.*

Ducentesima secunda authoritas: est Cinis Philosophicus, de quo Hermeticorum sermo talis est: Natura cui humiditas adempta est, cum per noctes dimittitur, mortuo similis videtur, & cum illa natura igne indiget, quousque corpus & illius spiritus in terram vertuntur, & tunc fit puluis mortuo similis in suo tumulo: His peractis reddit Deus spiritum & animam, & omni infirmitate ablata confortata est natura nostra & emendata. Oportet igitur illam rem comburere absque timore, donec cinis fiat: qui cinis aptus sit recipere spiritum, animam, & tincturam infusam. Item *Arnoldus* in nouo lumine cap. 9. ait: Hic cinis, rubicundissimus impalpabilis in seipso, eleuatur etiam & crescit in modum fermenti, & separatur ab eo in calcinatione prædicta terra nigra subtilissima & perlucida, quæ in fundo vasis sub puluere rubeo reperitur &c.

recalefacit.

*Cinis fermen-
tatus, nobilis-
simum the-
saurum Phi-
losophorum
aperit.*

*Virtus fœ-
minæ non
dieram.*

Ducentesima tertia authoritas, est Fœmina Philosophica cum Masculo Philosophico: de quibus Senior ait: Hæc est virtus fœminæ, quam fœmina fecerat in nouem diebus, significat animam quæ est virtus fœminæ, quam fecerunt masculum, cum coagulatur & figitur in igne, & fit masculus calidus & siccus, per idem quod acquisiuit à parte ignis, & nominatur tunc masculus, & nominant hanc aquam coagulatam nomine cuiuslibet masculi: deinde desponsauerunt eam, & ipse est ex ea, & ipse est radix eius & coagulatio eius.

Ducentesima quarta authoritas: sunt tres facies lapidis Philosophici, de quibus

quibus Rosarius ait: Materia lapidis Philosophorum est aqua & intelligitur de aqua illorum trium, ut probat Hortulanus; Nec debent esse plura nec pauciora; Et dicit, quod Sol est masculus, Luna foemina, & Mercurius sperma.

*Mercurius
triceps.
Luna foemi-
na, Sol ma-
culus, Mercu-
rius sperma.*

Ducentesima quinta autoritas: est Thalamus Nympha, ab Augurello lib. 2. elegantissime descriptus:

Est lucus summo secreti in vertice montis,
Fons ubi decurrit nitidis argenteus undis,
Et Specus exesum tendens aperitur in antrum:
Intus habet praestans diuino numine Virgo,
Ruricolae glauram prisco quam nomine dicunt,
Huc denlos inter vepres Angustus & Asper,
Accliuisque ægte perducit callis euntem;
Vestibulum ante ipsum, spelunca læuis & æqua
Planicies, non ampla tamen horrentibus umbris,
Gingitur ac fluuii ripis & margine rophi,
Obducta viridi Musco, spissisque corymbis:
Ingreditur vero si quis feliciter, omnem
Continuo labem humanam, mirabile dictu,
Exiit ac pondus subito mortale relinquit,
Et purus penitusque leuis fit spiritus illi,
Quique aditus lustrat cunctos, agilisque feratur
Per cuneos, quibus in mediis sedet Aurea Nympha,
Aureus & circum thalamus, supraque renidet
Quin Auri tabulae pedibus calcantur euntum,
Atque ipsa ex Auro splendet conflata supellex:
Taruisis, ne qua titubes, in montibus antrum
Hoc pete qui rebus tantis primordia quaeris,
Quodque illic visum fuerit pretiosius, inde
Erue, nec sumptum, nimio nec parcel labori.

*Muscu aro-
matices.*

*Aurea Nym-
pha digna
aureo tha-
lamo.*

Ducentesima sexta autoritas: est Conceptio Philosophica; de qua scripserunt sapientes: Conceptio & desponsatio fit in putredine in fundo vasis, & generatio genitorum fit in aere, scilicet in capite vasis, id est, alembici: *Idem Senior*: Sicut videmus solem habentem duos radios super cinere mortuo pluentes, & reuiuiscit, quod fuerat morti deditum, sicut mortuus post inopiam magnam: Hæc est soror & hic est frater.

*Conceptio &
desponsatio
fit in fundo
vasis.
Generatio
genitorum
fit in capite va-
sis.*

À conceptione ascendunt in montem à lambracū.

frater eius, per quem indurauerunt & desponsauerunt subtilitate preparationis: sed postquam facta est conceptio, volare fecerunt, & fuerunt in domibus montium: *Item*: Et hinc regem, quem nominauimus, exponam tibi per illum genitum, quem memorauerunt, qui gignitur in aere, & fuit conceptus eius in terra vel inferius.

Terra imprægnata partū suo tempora reuelat.

Ducentesima septima autoritas: est grauida Danaë: De qua Rosarius, ex Arnold lib. 2. cap. 25. sic refert. Certum namque tempus est, quod ipsa (Danaë) habet ad imprægnandum, pariendum & nutriendum, ac operandum. Vnde cum terram habueris imprægnatam, expecta partum. Cum vero peperit filium (Perseum) nutrias eum, quousque possit tolerare omnem ignem, & tunc poteris facere projectionem de ipso.

Duo quæ opus Philosophicum absolunt.

Filius ex duobus fit spiritus perfectus. Mater prægnans mortificanda ne occidat partū.

Ducentesima septima autoritas, est filius deuorans Matrem; de quo Flammellus dicit: In duobus, negotium hoc omne consistit, vt videlicet igne tuum sulphur penetratiuum efficias & attractiuium, quo matrem suam deuorare queat, & compleueris opus: Matrem infige ventri fœtus, quem antea peperit, tum demum sibi pater erit, ac filius ex duobus spiritus perfectus: *Ibidem*: Tum fœtus matrem deuorat, patremque suum in vnico lacu suffocat, in quo simul flores, lac, fructus atque sanguis inueniuntur. *Ænigmatē sexto*: super Matrem prægnantem seruuum rubicundum æqualiter conde: Matrem mortifica, manus eius ac pedes abscindens: *Et Lullius in Codicillo*: Oportet Matrem quæ prius generat filium, inhumari in ventre filii, & ab eo generari.

Septem decoctiones ante fermentationem: post hæc tres. Septena ablatio in Iordane.

Ducentesima octaua autoritas, est septena decoctio Philosophica; de quo Clangor ait: In summa sunt septem decoctiones, scilicet quatuor ante viuificationem, id est fermentationem, & postea tres, quæ designantur per septem affaturas, vt etiam dicit Philosophus: *Æs nostrum corpus habet hydropicum*, vt Naaman Syrus leprosum, propter quod quærit lauacrum regenerationis septies in Iordane, vt ab innatis passionibus & corruptionibus emendetur.

Filius tandem nutriendus vsque sit constans in igne.

Filius patris

Ducentesima nona autoritas, est fœtus Philosophicus, qui solo igne nutritur: de quo Arnoldus in Rosar. lib. 2. cap. 25. ait: cum vero pepererit filium, inquit, nutrias eum, quousque possit tolerare omnem ignem: *Et Lullius thorem. test. capite 29.* Fili imprægna igitur corpus ab igne & multiplica suam combustionem, & fortem habebis tincturam; *Ibidem*: fac igitur de albari terram tuam, & nutri eam, si vis, quod filius patris

tris subueniat tibi in necessitatibus: Item cap. 57. Humiditas metallo-
rum est fixa & permanens in igne; ideo tali aqua fixamus auiculas in
aere volantes virtute lapidis nostri, qui de ipsorum substantia propria
creatus est: cap. 41. Et ideo quando lapis noster creabitur, faciem
nasci de ventre matris suæ; Nec amodo aliud ponas: quia secum de-
fert virtutem ventris matris suæ, scilicet illam naturam sulphuream,
quæ omne argentum viuum congelat.

Ducentesima decima autoritas: est Salamandra Philosophorum, de quo
Auicenna in tract. cap. 5 dicit: Semina non oportet metere, donec tem-
pus messis aduenerit: Philolophi hunc lapidem nostrum vocauerunt
Salamandram: quia sicut Salamandra solo igne nutritur & viuit, id est
perficitur, ita & lapis noster: &c.

Ducentesima vndecima autoritas: est Ignis natura, de quo *Lullius* pract.
test. cap. 22. ait: Sulphur nostrum habet virtutem sigillandi & formandi
simile sibi, & omne quod petitur, & non retinendi in se: Et ideo dici-
mus quod est pater & semen masculi: per ignorantiam cuius multi
deciderunt Alchymistæ foetui & non experti, credentes sine igne na-
turæ fixare Amalgamata. Idem: & scias quod nihil potest nasci, nisi ex
foemella & masculo, nec aliquod germe n germinari, nisi ex calore &
humiditate.

Ducentesima duodecima autoritas, est Hieroglyphicum Ægyptio Græcum,
siue sacrum Orgium Ethnicum, de quo Philosophus ait: Imagines in
sacris Deorum Ethnorum hæ fuerunt, Creatoris, quam gestabat an-
tistes Hierophantes: Solis, quam facies: Lunæ quam minister ada-
ram: Mercurii, quam præco factorum.

Ducentesima decima tertia autoritas: est Ars sapientiam requirens, de
qua occulta Philolophia *Rosinus* ita tradit: Ars Astronomiæ & Physi-
ces legentibus patens est: Ars vero nostra, non nisi à sapientibus sciri
potest: dehinc author *Aurora* ait in prologo: Ne stolidi & insipientes na-
turam ignorantes, legere tamen scientes, a, b, c, ipsis attraherent & v-
surparent: Quamobrem cupientes hanc scientiam oportet intel-
lectum valde subtiliter & ingeniose acuere, sapere & persapius, intus &
extra, ante & retro voluere & reuoluere dicta sapientum. Non e-
nim est sapientum stolidè loqui, cum intellectus verborum ipsorum
maxime literarum sono contrarietur: qui enim sonum verborum ac-
ceperit, & intellectum interiore non habuerit, nihil sibi prodest,
nihil quidem

quoniam illi dicitur id quod scriptum est; legere & non intelligere, est negligere.

Mulier domestica irata, attamen cum musculo cōcumbit, & filiorum videat multiplicationē.

Mulier venenosa, sepelienda cum Dracone in una spelunca, & totus Draco erit infectus à muliere, ut fiat natura sanguinea, qua vergit ad complexionem solis. Totū as solvendum non est sed solum modo extrahenda tinctoria.
Ex Matre & filio magnus thesaurus.
Mater genuit filium, qua vicissim nobilior gignitur à filio.
Pia Mater nutrit filium perfectum.

Ducentesima decima quarta autoritas; est sepultura Draconis cum muliere, de qua Theophilus in Turba ait: Illa mulier fugiens generos, quibus per se, quamvis irata domestica sit, ut non dedignetur se superari, ut eius coniunx suum habeat decorem, qui furibundus eam diligit, ac iugiter pugnat cum ea, donec suos concubitus cum ea peragat; & Deus pro voluntate filios multiplicat; cuius porro decor igne consumitur: Terminum enim finito, reuertitur ad eam: Dico etiam vobis, quod Draco ille nunquam moritur: Tamen illam mulierem, suos interficientem coniuges Philosophi neci dederunt: Illius enim mulieris venter plenus est veneno. Fodiatur igitur sepulchrum Draconi, illicque sepeliatur mulier cum eo, qui illi mulieri fortiter iunctus, quanto magis eam necit, & voluitur circa eam, tanto magis corpus eius in mulieris artubus mixtum ad mortem declinat, & totus vertitur in sanguinem: Quod cum vident Philosophi in sanguinem versum, ponunt eum ad solem, quousque lenitudo consumatur, sanguisque arescat: Et tunc apparet venenum, & occultum manifestatur.

Ducentesima decima quinta autoritas: est Taurus Philosophicus: de quo Turba in allegoria ait: Sume Taurum cum carne & sanguine, cornibus, pedumque calcamentis & verte eum in aquam, & cum sanguine misce, totumque trahe, postea assa, donec rubescat.

Ducentesima decima sexta autoritas, est Colloquium de matre & filio Philosophorum, ex quo, matre mortua magnus oritur Bufo grossus. Rosario teste: Me igitur & filio meo coniuncto, nil melius ac venerabilius in mundo fieri potest. Author Rosarii Tol. Me igitur meæ matri & suo petitori iunge; quia suā substantiam facio continere: Noli ergo alienum nobis introducere, nec ab opere cessare: Nam omnis natura coadunatur sua sociā, & per eam perficitur: mater me genuit & per me gignitur ipsa; ipsa enim primo dominabatur mihi; De cætero autem dominabor illi, quia persecutor Matris meæ factus sum: priusquam ab ea accepi volatum: ipsa tamen meliori, quo potest modo, sicut pia mater fouet & nutrit filium, quem genuit, donec ad statum pervenero perfectum. Idem: Liga ergo mulieris lactantis manus, ut non fugiat Gabricum, id est virum, apponite sibi filium, quem genuit, ut lactet eum:

eum: quoniam cum mulier mortua fuerit, erit Bufo grossus de lacte: *Mulieris lac*
Et Flammellus: Tum fœtus matrem deuorat patremque suum. *Et idem:* *venenosum*
 matrem infige ventri sui fœtus, quem antea peperit, tum demum sibi *est qui Bufo-*
 paterit, ac filius ex duobus spiritus perfectus. *Lullius Codicill. cap. 14.* *nem gene-*
 Oportet enim matrem quæ prius generat filium, inhumari in ventre *Fœtus spiri-*
 filii, & ab eo generari. *Sit Enigma Phyl. sextum,* super matrem præ *tus perfectus*
 gnantem feruum rubicundum æqualiter conde &c. vt supra di- *à Luna &*
 ctum est. *Sole.*

Ducentesima decima septima autoritas; est Solis actio, Lunæ passio, Mer-
curei receptaculum vtriusque, vt vult Rosarius: Sol est masculus, Luna fœ- *Aqua trium*
 mina & Mercurius sperma, eaque tria vocat aquam illorum trium; *principiorum.*
Idem: sed vt fiat generatio & conceptio, oportet vt masculus coniun- *Conceptio à*
 gatur fœminæ, & vltra hoc requiritur semen: *Lullius theorem: test. 6. 47.* *masculo &*
 Coque æqualiter opus tuum cum Residentia, Constantia, Existen- *fœmina.*
 tia, atque compone istud secundum compositionem illorum, de qui-
 bus vult componi, scilicet Sol & Luna & Mercurius noster. *Rosarius*
ex Lumine luminum: Et scitote, quod eadem sunt quæ dealbant & rubi-
 ficiant intrinsecus & extrinsecus, sicut Sol, Luna, Mercurius: quæ tria *Argentum*
 dissoluta & fermentata appellat argentum viuum dicens, argentum *viuum con-*
 viuum habet in se corpus, spiritum & animam. *Et paulo ante:* Vtraque *stat ex corpo-*
 Medicina incipitur cum Sole & Luna: sed ad rubeum sit fermentum *spiritu.*
 cum Sole, ad album cum Luna: Sol capitur dupliciter: vno modo pro
 aqua solis, alio pro corpore solis: quia aqua solis, inquit, est volatilis
 & corpus eius fixum, & econuerso de Luna.

Ducentesima decima octaua autoritas; est putrefactio, de qua Bernhar-
du Comes ex Morieno ait: Nisi putrefiat & nigrescat, non dissoluetur, *ante putre-*
 & nisi dissolutum fuerit ab aqua sua non poterit penetrari, vnde nul- *factionem*
 la coniunctio, mixtio nulla & per consequens nulla prorsus vnio: *Et* *nulla sit ni-*
Rosarius Philosoph. ex Morieno: Hæc terra cum aqua sua putrefit & mun- *grado.*
 dificatur, quæ cum mundata fuerit, auxilio Dei totum magisterium
 dirigetur. *Hermes quoque ait:* Azot & ignis Latonem abluunt & nigre- *Azot & i-*
 dinem ab eo auferunt. *Idem Rosarius:* Draco non moritur nisi cum fra- *gnis Latonē*
 tre suo, & sorore sua, id est Sole & Luna, id est sulphure extracto in se *abluunt.*
 habente naturam humiditatis & frigiditatis ratione Lunæ, cum illis
 Draco moritur, id est argentum viuum ab eisdem corporibus extra- *Aqua per-*
 ctum à primordio, quæ est aqua permanens Philosophorum, quæ sit *manens, aqua*
 post *fecunda.*

post putrefactionem & post separationem elementorum, & aqua illa alio nomine dicitur aqua fœtida.

Ducentesima decima nona auctoritas: sunt requisita ad lapidem Philosophorum, de quibus Geber in sum: perfe&. cap. 4. sic ait. Dicimus igitur quod si quis non habuerit sua completa organa, non poterit ad huius operis complementum peruenire per se, veluti, si cæcus fuerit, vel extremis truncatus, quoniam non iuuatur à membris, quibus median-tibus hæc ars perficitur, tanquam naturæ ministrantibus; Si vero fuerit artificis corpus debile & agrotum, sicut febrientium vel leproso-rum corpora, quibus membra cadunt, & in extremis vitæ laboran-tium, & iam ætatis decrepitæ senum, ad artis complementum non perueniet. Idem cap. 5. & 7. Oportet etiam, inquit, ipsum sedulum operi vsq; ad consummationem ipsius insistere, vt non opus detrunc-atum dimittat: quia nec scientiam proficuum ex opere diminuto ac-quiret, sed potius desperationem & damnum. *Arnoldus Rosar.* libr. 2. cap. 5. ait: In ipso tria sunt inquirenda, puta subtile ingenium artificis, opera manuum & arbitrium: quod quidem requirit diuitias, sapien-tiam & libros: *Similiter & Lullius theor. test.* cap. 31. ait: Et ideo filii tibi dico, quod tria requiruntur, scilicet ingenium subtile, naturale, non sophisticum, manuum operatio, & liberum arbitrium, & hoc re-quitur sapientiam, diuitias & libros: Sapientiam ad sciendum facere: Diuitias ad habendam potestatem faciendi: Libros ad intellectu a-periendum diuersum, qui est in multis gentibus.

*Organa cõ-
plera sunt o-
peris Philo-
sophici com-
plementum.*

*Tria requi-
runt diuitias,
sapientiam
atque libros.*

*Sapientia in
scientia,
Diuitia in
possibilitate.*

*Libri in in-
telligentia.*

*Tria sunt in
lapide consi-
ciendo, quar-
tum est vi-
trum.*

Adrop.

Azor.

Dunech.

Leo viridis.

Ducentesima vigesima auctoritas: est Leo viridis Philosophicus: de quo Morienus refert: Sume furnum album & Leonem viridem & Almagra rubeum & immundiciam mortui: Et paulo post Leo viridis est vitrum, Almagra quoque est Latron: Rosar. phil. ex tabula scientiæ maioris: In primo habetur, in Leone nostro viridi vera materia: & cuius coloris sit & vocatur Adrop, Azot aut Dunech viride. Riplaus: Nullum corpus, inquit, immundum ingreditur excepto vno, quod vulgariter vocatur à Philosophis Leo viridis: In Epistola Solis: Beatus, in eloquio meo, nec dignitas mea negabitur nec vilescet per carnem infirmatus Leo: Et in parabola de venatione Leonis, apud Seniores: Dixit ergo Marchos matri suæ: Quomodo venaris Leonem? & admirata est mater eius, & dixit: Ego respicio in eum & c. cum autem apportauero illum super ignem, facit odorem, quem diligit Leo: cum vero Leo odorat, lapidem il- lum,

lum, venit velox, vt intret thalamum illum vitreum &c. & hic lapis quem diligit Leo, est fœmina: Sic Author consilii Solis & Lunæ explicans Epistola Solis ante dictum: Leo, inquit, id est Sol inferius, vilescit per carnem, hic est metaphora; sicut Leo fortis & rex animalium vilescit per infirmam carnem suam, die enim quarto in quartum, quarranam naturaliter patitur, ita Leo natura per carnem suam sibi contempera-

Leo fortis unde suam amittat fortitudinem.

neam Lunarem vilescit & Eclipsatur.
Ducentesima vigesima prima authoritas: est Sputum Luna: de quo Author Aurora cap. 12. ait: Aliqui, inquit, Philosophorum posuerunt esse totum arcanum in eo & vocauerunt ipsum diuersis nominibus propter naturæ suæ excellentiam, vt in libro Turba Philosophorum scribitur, quia quidam vocarunt ipsum à loco, vt gummi, Sputum Lunæ, quidam à colore, vt sanguis: Astratus ait: Qui veritatem vult assequi, capiat solis humorem & Sputum Lunæ: Item Pythagoras: Intelligendum vobis ô Turba, quod sulphur, & calx & alumen, quod ex pomis & Kibul, & Sputum Lunæ ac Sputum combustibile, omnia illa scilicet nihil aliud esse, quam aquam sulphuris & aquam ardentem. Et Anastatus: Præter hæc dico, quod nihil est pretiosius arena maris rubei, & est Sputum Lunæ, quod Solis lumini iungitur & congelatur: Belus quoq;, quidam Sputum Lunæ, quidam cor solis eandem aquam nominauerunt.

Lapis propter excellentiam.

Lapis sanguineus.

Aqua Sulphuris & aqua ardens.

Ducentesima vigesima secunda authoritas: est Hydra seu Lacerta Philosophica, de qua Lullius in Theor. test. cap. 3. Quantum est, inquit, quædam substantia procedens ex minera sua, & infra ipsam magis propinqua naturæ metallorum, quæ Calchantis & Azot vitreus ab aliquibus nominatur, quæ est terra & minera metallorum, & alio nomine vocatur Virisius, lucens & album, in occulto rubeum, nigrum & viride publice, habet colorem Lacertæ venenosa, immediate generatus ex argento viuo, materia supra dicta, impregnata ex dicto vapore calido, & sicco sulphureo in sua resolutione congelata in Lucertam, ex quo est forma & species spiritus fortentis in mixtione, cuius est calor mineralis multiplicatus, qui est vita metalli.

Calchantis & Azot vitreus.

Calor mineralis est vita metalli.

Ducentesima vigesima tertia authoritas: est Rebis Montanus, de quo Calid cap. 10. ait: fili, vade ad montes Indiæ, & ad suas cauernas, & accipe ex eis lapides honoratos: Rosinus; Rebis nascitur in duobus montibus: Et mox: Dant Rebis montes, Dracones, tetraque fontes: Rhasis:

Montes Indiæ fert lapides honoratos.

L I Con-

Contemplant altissima montana, quæ sunt à dextris & à sinistris, ac ascende illuc, ibi lapis noster inuenitur, & in alio mōte, qui fert omne genus pigmentorum & spiritus, & species ibi similiter est: *Morienus*:

Lapis niger
Lapis India.

Conscendite alta montana arboribus confita, quia ibi lapis noster inuenitur & absconditus est: *Hermes*: Recipe lapidem nigrum, lapidem de montanis Indiæ, quod est intus, mitte foras, & quod foras est, mitte intus: Et *Maria*: Accipe herbam albam, claram, honoratam crescentem super monticulis.

Lapidis comparatio cum herba.

Ducentesima vigesima quarta autoritas: est *Lapidū vilitas & inuentio eius in sterquilinio*: de quibus *Morienus* ait: Sapientes autem disposuerunt & dixerunt quid si hoc quod quæris in sterquilinio inueneris, illud accipe, si vero in sterquilinio non inueneris, tolle manū à marsupio: Omnis enim res quæ magno emitur pretio, in huiusmodi artificio mendax & inutilis reperitur. Sic *Auicenna* dicit, l. c. 2, de anima: Inuenimus scriptum in lib. Aristotelis, quæ fecit de lapidibus, ubi dicit: Duo lapides

Lapis res vilis.

Lapis duplex, scilicet & odorans.

iacent in stercore, vnus foetens & alius bene odorans, parum appetitum in oculis gentium, si scirent gentes eorum valerudines, tenerent eos honorifice, sed quia nesciant eorū valetudinem despiciunt & dimittunt eos super stercora, in locis foetentibus, & qui coniungit eos, ibi est Magisterium: Et *Gratianus*: Et si hoc in stercore inueneris quod tibi placet vel expedit, nihilominus tolle: Et *Merculinus* apud *Rosarium*. Et *Lapis occultus* & in imo fonte sepultus, vilis & eiectus fimo vel stercore relictus. *Bernardus Comes* ait: Versatur ob oculos toti mundo, nemo tamen cognouit eorum, qui sunt in mundo.

Lapis in oculis totius mundi.

Due aues vnius naturæ, masculus sine alis, femina cum alis.

Ducentesima vigesima quinta autoritas: sunt *Due aues*: de quibus *Senon* ait: Due aues sunt homogeneæ, id est vnius naturæ, & sunt lapis sapientū, masculus est sine alis, id est non potest volare, quia de se ignis non potest ipsum corrumpere, nec exhalare in igne, vel nullum salium, vel spirituum aut aluminum, nisi aquila nostra dicta: Auis vero alata est femina, quo cum corporibus corruptentibus consumitur. *Lullius theor. test. cap. 57*. Ideo tali aqua, inquit, fixamus auiculas in ære volantes, virtute lapidis nostri.

Tres facies: Aquea, Aerea, Ignea.

Ducentesima vigesima sexta autoritas: sunt *tres spiritus*, de quibus *author* coniugii ex *Hermete* ait: Tres facies, id est, spiritus vidi, ex vno patre natus, id est vna progenie, quia ipsorum vnum est genus, quantum vna est in igne, altera in aere, tertia in aqua: de hoc *Hamuel Senior*

commen-

commentator dicit; Est aqua vitæ triplex, quia est vnum, in quo sunt, scilicet ær, ignis & aqua, in qua est anima exorta, quam vocant aurum, & vocant eam *aquam diuinam*: quas scilicet facies, patere eorum coniunxit, pater, id est, genus vnum, quia homogenea sunt.

Aqua diuina.

Ducentesima vigesima septima autoritas: est ignis Naturalis: de quo Lullius theor. test. cap. 33. Ignis naturalis, in quo est virtus actiua, non sit superatus per elementalem ignem: Et in operatione prima suæ corruptionis obseruare debes, quod ignis contra naturam superat calorem naturalem innatum in mobili subiecto, vno gradu tantum & non ultra illum numerum. Quia spiritus indiuiduus, qui est speciei conseruatiuus desiderans similem generationem recto instinctu suæ naturæ, corrumpitur per suæ destructionem essentia, & tunc amplius non haberet appetitum similem generationem faciendi: Quia natura exiret per corruptionem & destructionem quæ contra naturam sunt & terminum acciperet, & finem consummationis: *Hinc Hermes cap. 4.* Et facite, quod fugiens non volet à non fugiente, & quod super ignem quiescat, licet sit ignis æstuans.

In igne naturali est virtus actiua.

Ducentesima vigesima octaua autoritas: est Lapis Philosophorum non sumptuosus: de quo sic ait Philosophus: Mineralis est, æqualis est, continuus est, non vaporat, nisi nimium exciterur, de sulphure participat, aliunde sumitur, quam à materia, omnia diruit, soluit & congregat, similiter & congelat & calcinat, & est artificialis ad inueniendum, est compendium sine sumptu aliquo, saltem paruo.

Lapis mineralis est, participans de sulphure.

Ducentesima vigesima nona autoritas: est Magnesia Philosophorum, de quo *Flamellus ex Democrito* sic refert: Magnesia enim dealbata non finit corpora frangi, nec umbram Veneris induci: *Et mox: Quæ Magnesia nisi totum compositum? Item: Magnesiæ pulchra* vide, mirareque quomodo per vnum multitudinem infert: *Et Dardaris in Turba,* præterea scitote, quod æris corpus Magnesia regitur: *Mosius: Argenti viuum cambat,* est Magnesia: *Pythagoras: Non igitur oportet vos illam dimittere Magnesium absque argento viuo: cum enim compo-* nuntur, fortissima est compositio, quæ vna est de decem. *Item, & sciendum, quod nihil aliud est huius artis scientia, quam vapor & aquæ sublimatio, argenti viui Magnesiæque corpori coniunctio. Rarson: Hoc quidem maximum est nostrum arcanum, quod inuidi Magnesium appellarunt, propter arcanum ipsum: Diligenter igitur ipsam*

Vmbra Veneris.

Æris corpus, Magnesia seu fontina regitur.

Magnesium in vase suo coquite, quousque totum coaguletur & ipsum contineat.

Azoc Latonis obregumentum.
Ducentesima trigesima autoritas: est Azoc Philosophorum: de quo *Morienus* ait; Et item *Maria* dicit: Nihil est, quod à Latone suam obscuritatem vel suum possit auferre colorem; sed *Azoc* est eius quasi tegumentum, primum videlicet quando decoquitur; nam & eum colorat & album reddit, ac iterum dominatur Laton *Azoc*, & eum rubeum reddit; alius quoque *Philosophus* ait: Quod *Azoc* nequit substantialiter latoni suum auferre colorem, vel eum mutare, nisi quantum ad visum, sed Latonem ab *Azoc* suam auferre substantialem albedinem, quoniam inest ei mirabilis fortitudo, quæ super omnes colores apparet.

Ex aris ventris exitis cholera nigra qua habet intoxicandi totum mundum, petensiam.
Ducentesima trigesima prima autoritas: est Allegoria Lancea, cuius meminit *Lullius Theor.* test. cap. 81. Fili accipe de nostro ære, & de terra modicum, & perfora latus eius acuta Lancea tota calida, & videbis à ventre suo exire tantum de cholera nigra & combusta, quod habebit potentiam intoxicandi & impotionandi totum mundum.

Vitrioli intellige Philosophicum.
Ducentesima trigesima secunda autoritas: est similitudo Basilii Valentini, qua vitrioli descriptionem ita concludit: Et pro memoria hoc dico, quod si Paris nobilem Helenam absque interpellatione tueri possit, ne generosa ciuitas Troia à Græcis amplius deleatur, & Priapus cum Menelao hinc tristitia afficiantur, tum Hector & Achilles concordēs fiant ad impetrandum regium sanguinem absq; bello & posidendum Monarchiam cum nepotibus & posteris omnibus amplificando eorum ditiones cum magnis diuitiis.

Tinctura naturæ volans est.
Ducentesima trigesima tertia autoritas: est Tinctura constans ex fixo & volatili, de quo *Autor* confurgēs c. 10. Quod Tinctura sit à natura volantium: & illud quod firmat & fixat ipsum spiritum, est fixum & perpetuum & incremabile, & nominatur sulphur Philosophorum, vel cinis extractus à cinere, uti *Senior* dicit: Quod fixum est, figit res fugitivas: Et mox: Terra fixat, aqua dealbat, aer penetrat, ignis colorat: Item: Terra ibidem relinquitur, ut alia tria Elementa in ea valeant radicari: si ipsa non esset, Elementa fundamentum non haberent, superædificandum domum nouam thesaurariam. Et *Gratianus*: Ignis in in aere fit lux: ex osse fit calx: Intendit exiccationem illius humidi splendentis, ut vertatur in cinerem, de quo dicit *Aziratus*, & quam pretiosus est cinis ille; Aer in ouo fit spiritus.

Ducent-

Ducentesima trigesima quarta autoritas: est ænigma Aureum Pici Comitis de dignitate Chymia;

Diues agris, diues pictai vestis & aulæ
Præcellæ & regni nunquam est, me iudice, diues
Nunquam etiam diues puppi si fictus Hibera
Per mare Atlantiacum Boreæ contemptor & Austri
Vsq̃ue coloratas gazas conuectet ab Indis:
Ille autem diues, celsio cui mittit Olympo
Æternus genitor, votis optare secundis
Quicquid mortales possunt, cum lumine rectæ
Imbutus fidei.

Ducentesima trigesima quinta autoritas: est Tractatus inuentus in cœnobio vbi Dominus Lutherus habitauit, quem legere potest Amans, in Basilicæ nostræ Philosophicæ lib. 1. fol. 1. vsque fol. 11. Intitulatus primum consilium & Theoria de Lapide Philosophorum.

Ducentesima trigesima sexta autoritas; est Perbreue illud consilium & Theoria de Lapide Philosophorum, secrete à nobis traditum in Basilicæ Philosophicæ lib. 1. fol. 12. consilium nuncupatum secundum.

Ducentesima trigesima septima autoritas, est Consilium quintum & Theoria de lapide Philosophorum, de quo vide Basilicam Philosophicam lib. 1. fol. 27. 28. 29. 30. vsque ad fol. 40.

Ducentesima trigesima octaua autoritas: est Tractatus Magistri Iohannis Vienensis, de perfectæ & infallibilis arte Alchymia, qui dicitur speculum Elementorum, hic nobis transmissus est ex Anglia; continet primo falsitates lapidis Physici, deinde & veritatem Philosophicam in triginta verbis explicatam. Videatur desuper nostræ Basilicæ Philosoph. consilium octauum de Lapide Philosophorum lib. 1. fol. 46. 47. 48. vsque ad folium 65. Tractatum hunc filiis Philosophiæ bene fore in votis scio.

Ducentesima trigesima nona autoritas: est Theoria consilii decimi, Basilicæ Philosophicæ fol. 67. 68. & 69.

Ducentesima quadragesima autoritas: est Consilium vndecimum, cuius Theoria de lapide Philosophorum, Basilic. Philosoph. lib. 1. fol. 69. 70. 71. 72. 73. 74. & 75.

Ducentesima quadragesima prima autoritas: est egregia Theoria de lapide Philosophorum, quam comprehendit Decimum septimum Consilium nostrum

in *Basilica Philosophica*, descriptum lib. 1. fol. 90. 91. 92. 93. vsque ad 94. & 95.

Ducentesima quadragesima secunda autoritas: Traditur à nobis in *Basilica Philosophica* lib. 1. fol. 97. 98. & 99. *Consilio decimo nono*, de *Lapide Philosophorum*.

Ducentesima quadragesima tertia autoritas: est *Consilium vigesimum*, & *Theoria de lapide Philosophorum*. Basil. Philosoph. libr. 1. fol. 100. 101. & 102.

Ducentesima quadragesima quarta autoritas: est perbreue illud *Consilium vigesimum quartum*, & *Theoria de Lapide Philosophorum* in *Basilica Philosophica* descriptum lib. fol. 113. & 114. *Processus* hic inventus est in antiquo Bononiæ monumento.

Ducentesima quadragesima quinta autoritas: est *Medicina vniuersalis*, descripta in *Consilio vigesimo quinto* de *Theoria lapidis Philosophici*, cuius designationem vide dicta Basil. Philosoph. lib. 1. fol. 115. 116. 117. 118. & 119.

Ducentesima quadragesima sexta autoritas: est *Consilium vigesimum sextum* Basilicæ nostræ *Philosophicæ* de sepulchro *Hermetis* ab *Alexandro Magno* inuentum vt refert *Albertus Magnus*. Vide citatam Basilicam fol. 119. &c.

Ducentesima quadragesima septima autoritas: est *Consilium vigesimum octauum*, de *Theoria Lapidis Philosophici* depicta breuissime in Basil. nostra *Philosophica* fol. 126. & 127.

Ducentesima quadragesima octaua autoritas: est *Consilium trigesimum* de *Theoria lapidis Philosophici*, descriptum in *Basilica Philosophica* nostra, lib. 1. fol. 129. 130. 131. 132. & 133.

Ducentesima quadragesima nona autoritas: est *Consilium trigesimum primum*, & *Theoria de lapide Philosophorum*, concinnata simulac *Fontina Bernhardi*, videnda Basilic. Philosoph. lib. 1. fol. 134. 135. 136. & 137.

Ducentesima quinquagesima autoritas: est *Consilium trigesimum tertium* & *Theoria de lapide Philosophorum*, descript. Basil. Philos. lib. 1. fol. 138. 139. 140. & 141.

Ducentesima quinquagesima prima autoritas: est *Theoria lapidis Philosophici* in *Consilio trigesimo quarto* in nostra Basil. Philos. descripta lib. 1. fol. 141. 142. 143. & 144.

Ducentesima quinquagesima secunda autoritas: est iucunda *Theoria*, & affi-

& assimilatio Lapidis in ordine creationi hominis, de hac vide consilium Basilicæ nostræ, *Consilium trigessimum nonum*, libro I. folio 153. 154.

Ducentesima quinquagesima tertia autoritas; est Colloquium Nortoni de tribus Alchymistis, de quo habetur in *Consilio nostro quadagesimo*, Basil. Philos. fol. 154. 155. & 156.

Ducentesima quinquagesima quarta autoritas; Est elegans Historia Nortoni, quo modo ad artem lapidis Philosophicam, ab aliquo artifice peruenierit, quæ extat in *Consilio quadagesimo primo* nostræ Basilicæ Philosophicæ lib. I. fol. 156. 157.

Ducentesima quinquagesima quinta autoritas: est *Consilium quadagesimum secundum* Basilicæ nostræ Philosophicæ lib. I. fol. 158. & fol. 159.

Ducentesima quinquagesima sexta autoritas: est Documentum Lullii qua ratione radicem artis ab Arnoldo expiscatus sit: Vide Theoriam de lapide Philosophorum *Consilio quadagesimo tertio*, Basil. Philosoph. lib. I. fol. 160. 161. 162. 163. & 164.

Ducentesima quinquagesima septima autoritas: est *Consilium quadagesimum quartum* nostræ Basilicæ Philosophicæ lib. I. fol. 164. & 165.

Ducentesima quinquagesima octava autoritas: est *Epithalamium honoris nuptiarum matris Beicæ, & filii Gabrieli*.

Ipsa maritali dum nato fœdere mater

Iungitur, incestum ne videatur opus.

Sic etenim natura iubet, sic alma requirit

Lex fati, nec ea est res mala grata Deo:

Semen enim toto si solum extaret in orbe,

Mandari propriæ fas foret illud humo.

Sic quoque si nullus vir sit, nisi filius vnus,

Tuaque mater, & hos præstat amore frui;

Humana quam sit post absque propagine mundus,

Quique regat vacuum cum ratione solum.

Copula coniugibus felix ea credat, vt inde

Fructu progenies exeat aucta bono:

Ille erit ex vobis qui mox nascendus amore;

Cunctorum meritis muneribusque trahet.

Ille coronatus rubro diademate Regis

Incedens varias suppeditabit opes.

O felix mater, quæ tanto pignore gaudes,
 O felix coniunx coniuge tam simili.
 Tumque marite nuces spargas, tibi plectitur vxor
 Nunc Cypriæ vinclis, moribus æqua tuis.
 Quæ consanguinea tibi Sponsa cupidine talem,
 Qualis es, ex gremio, tu, sobolem pariet.

Ducentesima quinquagesima nona authoritas: est Epicedion Gabrici post celebratas nuptias mortui.

Ergo sic moreris, quo possis viuere, vitæ
 Introitus, non mors ille vocandus erit.
 Quæ vitæ tibi causa fuit, fuit ipsaque mortis,
 At mors nil inde iuris habere potest.
 Nil damni poteris letho, tibi commoda præstat,
 Alterius vitæ queis fruerere nouæ.
 Tres sunt, qui possunt tibi funeris esse videri
 Causa, Typhon, Mater, Mulciberisque focus.
 Ille tui cunctos dispergit corporis artus,
 Sit licet fratris, mater & vna, vice.
 Mater & in fontem se præbet, Lemnius vrgens
 Interitum properat feruidus igne tuum.
 Si modo contingat rediuiuo visere lucem,
 Morte abeunte tibi vita perennis erit.
 Tunc omne læto ducent noua gaudia vultu,
 Qui norunt causam, quæ data mortis erat.
 Spes animum firmat quod multos edere fructus
 Post tenebras diri funeris ipse queas.
 Saturnus, lethi qui dicitur esse planeta,
 Præscius hinc nigram contulit, ecce, stolam.
 Hactoto maneat indutus tempore, donec
 Candidus attulerit Iupiter interulam.

Ducentesima sexagesima authoritas: est Gratulatorium Heroi Philosophico rediuiuo:

Ecce vices gratas iacuit qui morte subactus,
 Nunc postliminio superas euasit ad auras,
 Et vitæ exuuias iterum repetiuit amicas
 Heros magnanimus, primo qui minus in ortu

Con-

Coniugioque sibi parer est & filius idem
 Ille Necis victor, Victricis primitus, vnde
 Nobile purpureo produxit Marte trophæum.
 Nunc bona secura celebremus gaudia mente,
 Et manibus resonos edamus ad æthera plausus.
 Nam Phœnix Arabum rediit iam missus ab oris,
 Frigidaque ex mediis salit Salamandra caminis,
 Incombustibilis quæ dicitur arte, nec vlla
 Flammæ (quæ cuncta demant) virtute domari:
 En chlamide Aureola micat minus omnis & auro
 Splendidus apparet, Sol qui terrestris habetur.
 Exoptate venis pulcherrime magna Sophorum
 Spes, desiderio cuius flagrat integer orbis:
 Spargemus Veneris tinctos cum sanguine flores,
 Et dabimus calathos amaranthi germine plenos,
 Hæc tibi desit honos ne desit gloria factis,
 Carmina carminibus cumulabimus altera nostris,
 Perpetuoque tuas laudes canrabimus hymno.

Ducentesima sexagesima prima autoritas: est Historia de tribus artificibus Londini vno tempore congregatis per decem dierum spacium, de qua videre & D. Maierus in symbolis aureæ mensæ libro 10. fol. 477.

Ducentesima sexagesima secunda autoritas: est Pythagoras, inter Philosophos Græciæ primus, qui vterat discendi cupidus ac laboris inuicti, in Ægyptum traicit, Amasidi Regi commendatus à Polycrate Samio, vbi multa didicit, mores, ritus ac Theologiam Ægyptiorum, quæ Chymiam sibi coniunctam habuit, diligentissime perscrutans: vnde Babylonem profectus est: Vt Chaldaeos inuideret, à quibus syderum cursus, eorumque ingenitius hominum effectus edoctus est. Primus τὴν μετεμψυχώσεως hoc est, transfusionis & migrationis animarum in alia corpora, auctor fuit, aut saltem hanc opinionem doctrina promulgauit: Ideo se Æthalidem, postea Euphorbum, postea Hermodotum, deinde Pyrrhum ac postremo Pythagoram fuisse asserbat: Quam opinionem illum à Brachmanibus Indis potius, quam Brachmanas à Pythagoricis accepisse, credibile est. Videatur D. Maierus in symbolis aureæ mensæ lib. 3. fol. 113. 114. 15. 116. 117. & 118.

M m

Ducen-

Ducentesima sexagesima tertia autoritas: est historia Thomæ Nortoni Angli, quam narrat in originali suo cap. 1. Nempe quod Cathalonix in quadam ciuitate Raymundus Lullius in septem imaginibus veritatem artis Chymicæ demonstrarit; ex quibus ternæ fuerunt argenteæ, & fœminea forma seu habitu, toridemque Aureæ, vili ornatu, septima plumbea: In harum singularum vestimentis, literæ apparuerunt hac significatione: Prima dicit, fui ferrum ex solea equina, & nunc sum argentea tota & pura. Secunda, fui ferrum ex minera desumptum, at nunc sum, ait, perfectum Aurum. Tertia, quondam fui cuprum ex veteri cupa, ac nunc sum argentum, dicit fœmina. Quarta, cuprum fui, inquit, generatum vili loco, iam splendo ex solido & puro Auro. Quinta ait, argentea olim eram, nunc Aurea tota videor. Sexta, fere annis ducentis fui canna plumbea, inquit, nunc appareo singulis argentea. Septima, ego plumbum veluti monstrum, ex Auro sum transmutatum.

Ducentesima sexagesima quarta autoritas: est Authoris Auroræ cap. 16. quo de vide Consilium nostrum quadragesimum quintum in Basilica Philosophica lib. 1. fol. 168. 169.

Ducentesima sexagesima quinta autoritas: est Quadragesimum quintum Consilium, de Theoria & lapide Philosophorum, vide Basilicam nostram Philosophicam lib. 1. fol. 169. & 170.

Ducentesima sexagesima sexta autoritas: est Consilium quadragesimum sextum, & Theoria de Lapide Philosophorum, videnda in Basil. nostra Philosophicæ lib. 1. fol. 170. & 171.

Ducentesima sexagesima septima autoritas: est Consilium quadragesimum septimum Basilicæ Philosophicæ lib. 1. fol. 172.

Ducentesima sexagesima octaua autoritas: est Consilium quadragesimum octauum Basilicæ nostræ Philosophicæ: lib. 1. fol. 173. & 174.

Ducentesima sexagesima nona autoritas: est Consilium quadragesimum nonum Basilicæ Philosophicæ lib. 1. fol. 174. 175.

Ducentesima septuagesima autoritas: est Consilium quinquagesimum, de lapide Philosophorum, de quo in Basil. Philosoph. lib. 1. fol. 176. 177.

Ducentesima septuagesima prima autoritas: est Xamolxis Philosophus qui Pythagoræ in itinere comes fuit, & iisdem cum eo præceptoribus vsus eadem doctrinas secum domum in Samothraciam retulit: Vnde nomen magni & diuini Philosophi in patria sua obtinuit, qui reli-

religionem nouam & leges, quas se à Vesta (Dea ignibus præfecta) accepisse non tam finxit, quam allegorice affirmavit, vulgus imperitum docuit & multis vilibus vitæ institutis erudit, sunt, qui auro pretiosiora eius dogmata fuisse, tradiderint, ipsumque iustissimum, & aureum, semideum & heroa appellarint. Eius tractatum, & colloquium cum Aureola docet Thesaurinella olympica Aurea.

Ducentesima septuagesima secunda authoritas: est Anaxagoras Clazomenius qui Ægyptum adiens & occultas inde scientias reportauit: Phyliscam secretiorem diligentissime indagauit, prior Lunam obseruans, eiusque Solis Eclipses, non in morbum Deorum illorum, sed in concursum duorum corporum lucentium referens. Lunam & Solem non pro Diis habuit, sed Solem pro lapide rubeo, ardente, circumgyrante; vnde in vitæ discrimen venit: Ex Luna Leonem ab Hercule interemptum decidisse, statuit. Et æthere lapidem ingentis magnitudinis lapsurum prædixit, quod & euenit. Citatur sæpenumero vt Chymicus non solum in *Turba Philosophorum*, sed quoque ab aliis, vt à Bono Ferrar. & Zachario his verbis. Verum id esse testatur Anaxagoras inquit: Sol noster est rubeus & ardens, qui coniunctus est animæ albæ & naturæ Lunæ, spiritus medio, quamuis totum sane nihil aliud sit, præter *Argentum viuum Philosophicum*.

Ducentesima septuagesima tertia authoritas; est Heracletus Philosophus clarus ob obscuritatem, quam scriptis suis adhibuit, perhibetur: Herui, vt Democritus risui, indulsit ob easdem causas, veritatem in abscondito specu occultam & neglectam iacere deplorauit: Sectam quoque seu scholam instituit, in qua inter reliqua dogmata, ignem pro principio omnium rerum habuit; Eius libri & virgilius in Æthna, agens de metallis, meminit his versibus.

Cogitet obscuri verissima dicta libelli

Heraclerti & ibi nihil insuperabile gigni.

Hunc & Aureolum fuisse Philosophum hinc constat, quod de metallis, eorumque natura scripserit ita, vt tamen obscurior, non ab omnibus intelligere voluerit, quemadmodum & Democritus fecerit.

Ducentesima septuagesima quarta authoritas: est Appollonius Tyaneus, inde dictus quod in Tyana vrbe Cappadociæ natus sit; Patrem habuit Appollonium virum nobilem. Vitam, peregrinationes & facta eius omnia hic velle recensere, nimis longum foret. Ille d. Herui de Aqua

M m 2

Aur,

*Phœnix.
Lapis Pen-
taureus.*

Auri, Phœnice, Pentaureo lapide qui magnetem imitatur & aliis eiusmodi; miraculose docet de ipso D. Maierus in symbolis Aureæ mensæ lib. 3. fol. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. & 127.

*Arcana con-
credita sub-
terranea.*

Ducentesima septuagesima quinta autoritas: est Michael Psellus, qui fuit ex Græcis recentioribus, Philosophis non solum Democritæ sapientiæ, hoc est, Chymicæ deditus, sed quoque in aliis Philosophiæ partibus adprime versatus, tanquam Aristotelicus excellentissimus: Scripsit enim non solum Rhetorica, Historica, Mathematica, sed & Physica, Medica & Chymica: Vt ex colle&aneis Flamelli & propriis eius operibus apparet: vbi cum Xiphilino Patriarcha Constantinopolitano inter alia colloquium habet, dicens, se illi sibi concredita subterranea monstraturum, si in cœlestibus ab eo vicissim instituatur. Verba eius desuper pete ex symbolis aureæ mentæ D. Maieri. lib. 3. fol. 128.

Ducentesima septuagesima sexta autoritas: est Olympiodorus Alexandrus Platonius & Aristoteles interpres, qui Chymica quoque scripsit.

Ducentesima septuagesima septima autoritas: est Heliodorus, qui ad Theodosium Imperatorem de Chymicis elegantissime scripsit.

Ducentesima septuagesima octaua autoritas: est Stephanus Philosophus: qui ad Heraclium Cæsarem scripsit, ac librum edidit de magna & sacra scientia, nempe nobilissima arte Chymia.

Ducentesima septuagesima nona autoritas: est Zosimus Philosophus, qui scripsit de secreta arte & compositione aquarum ad *χρυσοποιαν*.

Ducentesima octuagesima autoritas: est Isaac Philosophus, Monachus, qui scripsit *αεζύρη μέθοδος*.

Ducentesima octuagesima prima autoritas: est Blemidas Philosophus: qui scripsit *πρὸς χρυσοποιαν*: qui author dicitur extare in Regia Galliæ Bibliotheca, vna cum dicto Zosimo & Isaaco.

Ducentesima octuagesima secunda autoritas: est Epitaphium Bononia in agro Patavino inuentum, extat ex marmore & hanc habet inscriptionem.

Ælia, Laelia, Crispis, nec vir, nec mulier, nec androgyna, nec puella, nec iuuenis, nec anus, nec meretrix, nec pudica, sed omnia:

Sublata neque fame; nec ferro, nec veneno sed omnibus:

Nec cœlo, nec aquis, nec terris sed vbique iacet.

Lucius Agatho Priscius, nec maritus, nec amator, nec necessarius, neque mœrens, neque gaudens, neque flens, hanc neque mortem, nec pyramidem, nec sepulchrum, sed omnia:

Scit

Scit & nescit, quid cui posuerit.

Hoc est sepulchrum, intus cadauer non habens:

Hoc est cadauer, sepulchrum extra non habens.

Sed Cadauer idem est & sepulchrum sibi.

In hoc Epitaphium commentati sunt Iohannes Turius Brugensis, Richardus Virus, Nicolaus Bernaudus & Doctor Maierus.

Ducentesima octuagesima tertia authoritas: est Monumentum, quod in agro Patauino nostro seculo repertum est, fuit Vrna fictilis cum inscriptione huius Hexastichi:

Platoni sacrum munus ne attingite fures;

Ignotum est vobis hac quod in urna latet.

Namque Elementa graui clausit digesta labore:

Vale sub hoc modico maximus Olibius.

Adsit fœcundo custos sibi copia cornu.

Ne pretium tanti depereat laticis.

Intra hanc Vrnâ erat altera Vrnula cum inscriptione horum versuum:

Abite hinc pessimi fures:

Vos qui vultis cum vobris oculis emissitiis?

Abite hinc vobro cum Mercurio petasato caduceatoque:

Maximus Maxumô Plotoni hoc sacrum facit.

Rursus intra Vinulam reperta est lucerna adhuc ardens intra duas ampullas, alteram ex Auro, altram ex argento, purissimo quodam liquore plenas, cuius virtute creditur per multos annos lucernâ hanc arsisse, vt annotauerunt in suis antiquorum scriptorum collectionibus, Petrus Apianus, Bartholomæus Amantius, & Cælius Rhodiginus: meminit quoque huius rei Hermolaus Barbarus in corollario in Dioscoridem, vbi de aquis in commune agit.

Ducentesima octuagesima quarta authoritas: est Apuleius Medaurensis Philosophus Platonicus, qui licet patria non sit Romanus, at Afer tamen Romæ vixit & Romano stylo delicatissimo scripsit Aureum suum finem, seu Metamorphoseon librum vere Aureolum, in quo allegorias diuersas iucundissimas aspersit, præterquam quod totus figuratus & tropicus sit.

Ducentesima octuagesima quinta authoritas: est ficta historia de Psyche, Draco horribilis Draconi horribili in altissimo monte, deliciarum omnis generis, Auri

Mm 3

argen-
mms.

argenticque abundantissimo, habitanti desponsatam &c. D. Maierus describit in symbolis Aureæ mensæ, lib. 4. fol. 177. 178. Vide & simul consilium quinquagesimum secundum nostræ Basilicæ Philosophicæ lib. 1. fol. 180.

Immunditia Lapidem vispendit. Ducentesima octuagesima sexta autoritas: est Massarai Philosophus, qui dicit: Immunditia est in hoc lapide, propter quam ipsam homines vispendunt, & tenent quod non possint eam sequestrare.

Lapis sapientum est associator. Ducentesima octuagesima septima autoritas: est Mitigo Philosophus, qui ait: Lapis noster quamvis ab hominibus & animalibus pedibus conteratur, tamen propter summam industriam hominis Geberi à sapi-entibus adamatur.

Lapis in obedientia, in dominio, in æqualitate. Ducentesima octuagesima octava autoritas: est Malus Philosophus, qui ait: Hic lapis est subtus te, quantum ad obedientiam: supra te, quoad dominium; Erga te, quantum ad scientiam; Circa te quantum ad æquales.

Solutio est corporis in spiritum verso & contra. Ducentesima octuagesima nona autoritas: est Dantius Philosophus, qui ait: Præparate corpora & soluite ea, ac ex illa aqua imbibite spiritus ablutos: tunc ipsi spiritus submerguntur in corporibus, & corpora in spiritibus, & sic figentur spiritus fixissima fixatione.

In nigredine est corruptio. Ducentesima nonagesima autoritas: est Galienus, qui dicit: Præparate corpora & purgate à nigredine, in qua est corruptio, donec fiat album ac rubrum, tunc soluite ambo in aquam, scilicet spiritus & corpus, & coagulate, & sic proiците super corpus ablutum.

Principium operis super suum finem. Ducentesima nonagesima prima autoritas: est Adamath Philosophus sapiens: qui ait: Omnia harum rerum nomina & earum similitudines, nulla alia de causa antiquis vocantur neque variantur, nisi ut eos intelligatis, quod huius rei principium super suum finem testificatur, & suus finis super suum principium.

Oleum est essentia Philosophorum. Ducentesima nonagesima secunda autoritas: est Adamarus, qui in Gebrum commentatus dicitur à Rosati auctore: ait sic: Quantumcunque lapis sit mundatus per sublimationem & eius adustio sit deleta per eius olei extractionem, & eius fuga sit destructa per eius fixationem, nihilominus non funditur, nec ingreditur, nec permiscetur, sed vitrificatur, ut habetur cap. 10. Gebri circa medium.

Ducentesima nonagesima tertia autoritas: est Guilielmus Parisensis verus Philosophus, abique dubio Gallus extitit, cuius à comite Trevisano in

in sua Hermetica Philosophia non semel tantum in mentio, tanquam artificis experientissimi: de quo nulla nobis relinquitur amplius dubitandi occasio.

Ducentesima nonagesima quarta autoritas: est Christophorus Parisiensis, Guilielmi frater, hic satis se Philosophum esse testatur, edidit enim librum Chymicum valde obscurum: In quo Lullii, eiusque artificii, quo Regem iuuare voluerit, per se ditissimum meminit: At reprehendit Lullium, quod putauerit, se posse Dei Ecclesiam, mundumq; iuuare, suo à Deo concessio bono in conuertendis & gladio coercentis Saracenorum seu Mahometanis Mauris qui Barbariam tum magnam partem Hispaniæ obtinebant: Deum enim longe aliis mediis, quæ ipsi sunt in promptu, si velit, uti posse dicit ad Ecclesiæ suæ inimicos. Turcas vel conuertendos vel reprimendos, ut opus non habeat lapide vel eius artificio: Quod licet verissimum sit, tamen omnem voluntatem benefaciendi ex bona intentione, qualis Lullii fuit, tollere aut intercipere quis non debet: In dante illud beneficium fuit zelus erga religionem, & candor in omnibus, in accipiente non dicam scelus, sed dissimulatio & perfidia.

Ducentesima nonagesima quinta autoritas: est Iohannes de Mehu seu Mehuini, qui de lamentationibus naturæ librum condidit, à Philosophis, inter quas Bernhardus, sæpissime citatus pro vero Philosopho agnoscitur: Hunc Gallum esse quia in Gallico Idiomate & non alio iam pridem eius scriptum extet, præsupponimus.

Ducentesima nonagesima sexta autoritas: est Anonymus Philosophus Delphinus, secreti maximi, tractatus brevis sed doctrina grauissimi author, verus Philosophus, si nunquam alius, fuit. Vide symbola D. Maierii lib. 7. fol. 343. 344.

Ducentesima nonagesima septima autoritas: est Guido de Montanor verus Philosophus, cuius meminit Ripleus, in primis in 4. porta, ubi 4. coniunctionis genus tradit his verbis: Quartum genus coniunctionis, quod item est ultimum, 4. Elementa coniungit, ut maneat una, quæ duplam eam recte Philosophi vocant, ac spiritualemente Guido de Montanor, cuius nomen late spargitur, item porta 5. Hoc de principio loquitur Guido vir sapiens, dicens, quod cum per putrefactionem morietur compositum corporale, tum secundum Morienum & plures alios, resurgit per nouam vegetationem corpus simplex & spirituale.

Con-

Conficere autem licet hunc Guidonem esse authorem scalæ Philosophorum, ex quo tractato Riplæus hæc & pleraque alia desumpsit.

Ducentesima nonagesima octava autoritas: est Gratianus verus Philosophus, qui citatur sæpe ab authore consilii coniugii Solis & Lunæ: Rosar.

Philosoph. eius meminit his verbis: Gratian. De omni re potest fieri cinis, & de illo cinere potest fieri sal, & de illo sale fit aqua, & de illa aqua fit Mercurius, & de illo Mercurio per diuersas operationes fit Sol.

Ex omni re cinis, ex cinere salinis, & de illo cinere potest fieri sal, & de illo sale fit aqua, & de illa aqua fit Mercurius, & de illo Mercurio per diuersas operationes fit Sol.

Ducentesima nonagesima nona autoritas: est Iohannes Austri Philosophus, testante Ludo, dicit: Æs nostrum primo de quanto magis coquitur, de tanto magis soluitur & denigratur & fit aqua magis subtilis & spiritus: secundo de quanto magis coquitur, de tanto magis inspissatur & desiccatur & fit maioris albedinis. Tertiò de quanto magis coquitur, de tanto magis coloratur & rubificatur & fit Tinctura intensioris rubedinis. Idem, eodem citante; Omne corpus aut est Elementum aut elementis compositum: sed omnis compositio & generatio consistit ex 4. Elementis simplicibus.

Omnis compositio consistit ex 4. Elementis. Intelligentes erunt Philosophi non negligentes.

Trecentesima autoritas: est Stephanus Philosophus: Rosar. Philosoph. citante inquit, Aperci oculos tuos & cor tuum, audi & intellige, ostendam & dicam tibi verba intelligibilia, quæ scire poteris, si fueris de intelligentibus: scias, quod ex homine non exit nisi homo, sic ex quolibet animali sibi nascitur simile: Videmus tamen aliquas res natas à radicibus suis dissimiles; quia videmus res habentes alas generatas ex non habentibus alias: Videmus etiam & scimus res aliquas, quas homines nesciunt, de quibus egreditur Natura, quam scimus, quod sufficit nobis & ignoratur, quia sunt res profundæ: Et si queris de eis forsitan subitus terram sunt: Et scias quod de ista natura minerali fit ars, non de alio.

Ex natura minerali fit ars.

Trecentesima prima autoritas: sunt versus Angurelli lib. 1. Chrysopææ, de Lullio:

At non ille quidem sensit, quæ dicere primâ
Est facie visus (id est Lullius) neque tum stillantia vina
Miscibat, cum iam præstanti lenius in vrbe
In subrum ternos residens sæliciter annos
Fecit in exhaustum pondus prædiuitis Auri,
Ac sociis, quos ipse sibi coniunxerat, æquos
Diuisit tenuem diuini pulueris offam,

Cuius

Cuius in immensum quota pars traduceret aurum
Iam pridem quæcunque forent infecta metalla.

Trecentesima secunda autoritas; est Genethliacum filioli Philosophi ac-
cantatum:

Pusio parue, tuæ matris fœliciter aluum
Linque, velis ortu nosque beare tuo.
Nascere & ætherias capta subito editus auras,
Ut sis Philosopho cura que spesque choro.
Illi filiolum sibi te (ceu moris) adoptant,
In te ius etenim pro vice patris habent.
Sed tibi namque parens est naturalis, at absque
Consilio artificis vix bene natus eras.
Ille tuæ posuit matri patrique diætam,
Nascendæ soboli quæ foret apta tibi.
Mulciber & præsens tepido tunc adfuit igne,
Cui matris gremium cura fouere fuit.
Noster es hinc meritis in te pro talibus, ante
Quam poteras, vitæ munere, luce fini.
Fertilis aure olos crescente ætate propages
Fœtus, atque tibi sint rata vota Midæ.
Ut, quæcunque tuo dignaberis, Auree, tactu
Aurea mox fieri impura metalla queant.
Parue puer, magnam vegetando acquire figuram,
Viribus & sumptis nobile robur habe:
Ut Basilisci instar, quæ sunt aduersa, necando
Sic virtute potens assimilare tibi.

Filius Philo-
sophorum
naturæ
gratulatio.

Midæ vota
Tinctura
conueniunt.

Trecentesima tertia autoritas; est Dyas Chymica Tripartita H. C. D.
Francofurti apud Dn. Lucam Iennis habetur.

Trecentesima quarta autoritas; est Hortulus Hermetico-Spagyricus, cum
centum & sexaginta æneis figuris; apud eundem Dn. Lucam Iennis.

Trecentesima quinta autoritas; est Tripus Aureus D. Maierii; apud eun-
dem Dn. Lucam Iennis Francofurti ad Mœnum.

Trecentesima sexta autoritas; est Musæum Hermeticum: Francofurti a-
pud Dn. Lucam Iennis.

Trecentesima septima autoritas; est Viridarium Chymicum, apud eun-
dem Dn. Lucam Iennis.

Nn

Trecen-

Trecentesima octava autoritas; est *Nucleus Sophicus*, *Liberti Benedi-
Ai*, apud eundem *Dn. Lucam Iennis*.

Trecentesima nona autoritas; est *Tractatus Posthumus*, siue *Vlysses*, *Do-
ctoris Maieri*, apud *Dn. Lucam Iennis*. Item, *Septima Philosophica*, *D.
Maieri*. Item, *Lusus Serius*, *D. Maieri*. Item, *Tractatus de Circulo Physico
Quadrato*, *D. Maieri*.

Trecentesima decima autoritas; est *Philosophia nostra reformata*, apud
eundem *Dn. Lucam Iennis*.

Trecentesima undecima autoritas; est *Sylloges memorabilium Medicinae
& mirabilium Naturæ Arcanorum*, *Centur. 8. Iohan. Rudolphi Camera-
rii*.

Trecentesima duodecima autoritas; est *Correctio Fatuorum*: Item, *Se-
mita semite Philosophica*.

Trecentesima decimatertia autoritas: est *Auicenna tractatulus de Alchy-
mia*: Item, *Rachaidibi de materia Lapidis*.

Trecentesima decimaquarta autoritas; est *Merlini Allegoria de Arcano
Lapidis*.

Trecentesima decimaquinta autoritas; est *Expositio Epistolæ Alexandri
Regis*.

Trecentesima decimasexta autoritas; est *Auicenna de Conglutinatione La-
pidis*.

Trecentesima decimasextima autoritas; est *Aristoteles de Lapide Philosopho-
phorum*.

Trecentesima decima octava autoritas; est *Liber Trium Verborum*.

Trecentesima decimanona autoritas; est *Liber Secretorum Calidis filii Ia-
zichi*: Item, *Maria Prophetisse Practica*.

Trecentesima vigesima autoritas; est *Rosinus ad Euthiciam*, *Liber ad Sar-
ratantam Episcopum*: Item *Liber eiusdem definitionum*.

Trecentesima vigesima prima autoritas; est *Allegoria super Turbam*: Item
Exercitationes in Turbam.

Trecentesima vigesima secunda autoritas; sunt *Ænigmata ex visione A-
rilei*.

Trecentesima vigesima tertia autoritas; est *Turba Philosophorum*: Item
& alterum Exemplar Turbæ Philosophorum.

Trecentesima vigesima quarta autoritas; sunt *Tredecim Propositiones, &
maxima artis Chymica, ante Turbam premissæ*.

Trecen-

Trecentesima vigesima quinta autoritas; est Incertus ille Author de Arte Chymia, cuius tractatus in fine Artis aurifera Volumine secundo.

Trecentesima vigesima sexta autoritas; est Bernhardi Treuirensis responsio ad Thomam de Bononia de mineralibus, & Elixiris compositione, Roberti Valensii Tabulis illustrata.

Trecentesima vigesima septima autoritas; est Liber de Arte Chymica incerti Authoris, nunquam hactenus in lucem editus, Vide volumen secundum Artis Auriferæ;

Trecentesima vigesima octaua autoritas; est Rosarium cum figuris: Item Rosarium Arnaldi: Item Arnaldi Nouum Lumen: Flos florum ad Regem Aragonum: Item Arnaldi Epistola super Alchymia ad Regem Neapolitanum.

Trecentesima vigesima nona autoritas; est Rogerius Bachon Anglus, De mirabili potestate artis & natura.

Trecentesima trigesima autoritas; est Lullij vltimum Testamentum: Eiusdem Elucidatio Testamenti totius ad Regem Odoardum. Item eius Potestas Diuitiarum, cum optima Expositione Testamenti Hermetis. Item Compendium eius magica, quoad compositionem Lapidis. Idem Lullius de Lapide & oleo Philosophorum. Eiusdem Modus accipiendi Aurum potabile. Eiusdem Compendium Alchymie & naturalis Philosophie. Item eius Lapidarium.

Trecentesima trigesima prima autoritas; est Alberti Magni Secretorum tractatus.

Trecentesima trigesima secunda autoritas; est quedam abbreviatio de Secretis secretorum Ioannis Pauperum.

Trecentesima trigesima tertia autoritas; sunt Arnoldi Quaestiones de arte transmutationis Testamentum.

IOANNIS-DANIELIS MYLII
 PHILOSOPHIÆ ET MEDI-
 CINÆ DOCTORIS,
 ANATOMIÆ AVRI
Sive

TYROCINII MEDICO-CHYMICI,
 PARS IV.

*De usu Auri potabilis Medicinæ tam communi quam Phi-
 losophica.*

• *Antonius in Anglia, refert talia de suo Auro potabili:*
 Nostra Medicina est in triplici forma vel dif-
 ferentia, ne quis erret in nominibus vel admi-
 nistratione eius.

Prima Forma; quando auri solutio facta est
 suo proprio menstruo, tum menstruo detracto
 usque ad consistentiam gummi liquidi colora-
 tissimi (vt Lullii vtar verbis) & vinctuosissimi,
 affunditur spiritus vini, qui hinc tingitur colore ruberrimo, & separa-
 tis facibus albis manentibus in fundo, conseruatur per se in vitro, vo-
 caturque Tinctura Solis Medicinalis. In qua forma potest transmitti
 & gestari etiam ad remotiora loca leuiore onere, & absque sui corrup-
 tione diutissimè est perdurans: Atque hanc constituimus primam
 formam.

Secunda forma; Accipitur iam huius Tincturæ vncia vna, diluitur
 cum

cum vnciis sedecim vini potentis, aut Hispanici, aut alterius albi: Tūc nominatur illud Aurum potabile, cuius toties fecimus mentionem. Et cochlear vnum aut duo pro vice, vel etiam vnciam vnam in prædictis morbis adhibuimus, aut adhiberi debere statuimus: Sic hæc secunda forma.

Tertia forma est; Cum spiritus ille vini ita tinctus ruberrimo colore, lento Aqua balnei abstrahitur, dein vitrum transfertur ad cineres, & edistillatur phlegma ad siccitatē materiæ: Tum denuo recens spiritus vini superfunditur; materia soluitur: Humiditas vt supra edistillatur, donec materia sicca sit vt perferet: rursus fæces in vitro remanebunt; Istudque opificium toties repetitur, segregatis semper subsidētis ac fæcibus, donec nullæ amplius fæces in solutione remaneant. Tum dumtaxat materia ad summam puritatem reducitur, & essentia Auri nuncupatur. De qua duo aut tria grana, aut amplius pro morbi ratione, cum aquis aut liquoribus accommodatis administrare sum solitus.

Qui itaque desiderauerint de hac Aurea Medicina habere aut vsurpare, poterunt eam vel vt Aurum potabile, vel vt Tincturam auri medicinalem, vel vt eiusdem essentiam à nobis accipere, & suis vsibus diuersis accommodare. Aurum potabile cum vino mixtum in omnibus morbis absque vltiori permixtione aut additione, satis est conueniens in nostris regionibus, vbi (cum temperatior sit aër etiam æstiuus) in vino datum est affectibus calidissimis, in quibus plerumque exoptatum refrigerium post id magis quam post illa lulapia, aut cremores, liquores, aut aquas ex violis, hordeo, amygdalis & similibus secutum est: Vt patet ex nostris & aliorum experimentis. Nihilominus vbi aër intentior & consuetudo loci, aut Medici præsentis discretio suaserit, tentari poterit hæc mixtura, cum aquis appropriatis, aut in eis omnino ministrari. Vbi vero æstus vehemens, vel aliàs morbi aut personæ necessitas requirit, vsus erit crebrior & aptior Tincturæ ac Essentiæ: quia vtræque cum aliis pro libitu permisceri poterunt; nempe cum frigidis & appropriatis: Tinctura cum liquidis pro arbitrio sumptis.

Duplex itaque vsus; primo in sanis, secundo in ægris, vt duplex Medicinæ practicæ finis, aut sanitatem præsentem conseruare, aut amissam restaurare.

De usu Auri potabilis in sanis.

Multi Medici in eo conveniunt, quod *Aurum potabile* ad sanitatem cuiusque conservandam in quacunque temperie corporis humani, sit utilissimum: Quod imminentes morbos prohibeat: cor, spiritus vitales, & vires restauret, sanguis boni generationem adjuvet: atque hinc virile semen augeat, & ad generandi actiones in utroque sexu mirifice faciat, sterilitatem removeat, abortum in foeminis præcaueat, partum acceleret, canos retardet, senium immaturum immutet, iuuentutem vegetiorem inducat & conservet. Hæc adeo sunt nota, partim ante dictorum rationibus, partim propriis & secretis experientiis, ut nulla hic probatione indigeant. Ad hæc ab Epilepsia, Apoplexia, Lepa, Hydrope, Cancro, Arthritide, Febris omnis generis, tam iuvenes quam senes ex parte præservat. Et in summa omnibus affectibus seu morbis à materiali causa orituris, quocunque nomine appellentur resistit, & materiam antecedentem, & ex qua generari possent, subtrahit per vias naturæ convenientes. Hi, qui ad sanitatem conservandam eo uti volunt, saltem simpliciiori modo, id assument: Nempe si id fieri possit aut libeat in lecto: sin minus extra, pro vice cochlear vnum ad duo ieiuno corpore, quo sæpius eo melius. Si enim quisquam id sibi utile fuisse ex bina vel terna assumptione sentiat, eius Dosis vel augere vel minuere poterit. Nihil enim periculi est in aucta Dosi, modo omnem mediocritatem non excedat: Ut est in croco, Theriaca & aliis cordialibus aut purgantibus. Si quis enim una hora aut altera ante prandium aut cœnam, aut etiam vesperi dormiturus (conciliat enim somnum, & digestionem absolvit) eadem quantitate assumat, pro necessitatis aut instituti ratione: In eo non peccabit. In morbis, qui ad motum Lunæ reguntur, præcauendis, ut Epilepsia, mensium Inordinatione suis temporibus: contra illam tribus aut pluribus diebus ante Nouilunium & Plenilunium, contra hos, quibus diebus instare solent. Quod si vero quis ut evidentius operetur, non erit contentus hac simplici assumptionis forma, sed cum quibusdam ex proprietate morbum præcauendum respicientibus uti malit, ut ante dictum ex Medici præsentis consilio, eiusmodi quod libet, adiungat.

De usu Auri potabilis in aegris.

In aegris Dosis est eadem, aut paulò maior, vel etiã minor, pro personarum

sonarum & morborum respectu: Communiter datur cochlear vnum de Auro potabili: guttæ aliquot de Tinctura permiscenda liquori: gran. duo aut tria de Essentia. Vbi dosis maior necessaria sit, duplicanda est, aut triplicanda simplex, seu duo cochlearia vel tria, vsque ad vnciam vnam de Auro potabili dantur: De Essentia, ad grana quatuor ad sex: De Tinctura eodem respectu. In extremè debilitatis aut nauſeabundis, primo dimidia Dosis, vel tertia pars eius sufficit, quæ deinde augenda pro viribus, quemadmodum hæc omnia ex ante relatis exemplis satis clarè apparent: conuenit etiam infantulis essentia Auri: accipiat eus granum vnum, soluat in lacte muliebri si placet: Huius mixturæ pauxillum, & postea plus, securè datur secundo aut tertio post partû die: atque æque secure potabile Aurum in medioeri quantitate cum liquore mixtum.

Singulis horis, binis aut trinis, interiectis, iuxta morbi exigentiam *Quoties.* secure repetitur Medicina pro libitu toties, donec effectus speratus consequatur, morbus decreſcat, viresque augeantur.

Datur omni tempore, mane plerunque ieiuno stomacho, aut duabus horis sub prandium aut cœnam: Etiam in nimis repleto ventriculo, post epulas contra indigestionem: Digestionem enim absoluit & morbos præcauet, qui ab indigestione proueniunt. Ad conciliandum somnum noctu datur, aut alias urgente necessitate, quacunque hora. *Quando.*

Effectus huius Medicamenti sunt: Cordis corroboratio, spirituum *Effectum.* vitalium atq; ipsarum virium infirmarum instaurationio, idque semper quantû homini possibile: q̃ tam astantibus quam ægro innotescit, & ex somno leuiori inſequentē vtr plurimum: velut etiam ex doloris mitigatione, vel symptomatum vehementiû sedatione percipitur. Sæpe sudor superuenit: Nonnunq̃ vomitio: Aut vrinæ copiosa emissio: aliquândo licet rarius, alui subductio: eaq; p̃ morbi, partiû, & ægri differentia ex naturæ motu, q̃ motus hoc medicamēto adiunatur, cōtingūt.

Atq; hæc de simplici eius administratione sufficiunt; verum etiam si hæc Medicina sua virtute ad quoscunq; morbos curâdo ex Dei gratia multû præſtet auxilii, veluti ex adductis exēplis, vbi rarissime quid aliud præter hoc adiectum est satis constat: Tamē cū sit diuerſitas ingeniorum, naturarû, morborum, temporum, locorû & gentiû, & suus cuiq; mos laudabilior videatur, ne accusemur ab aliis, tanq̃ omnium aliorû pharmacorum vsum negligamus aut contemnamus: nos prout

ante hæc

antehac sæpe protestati sumus, cominitimus hanc Medicinam quibuslibet rationalibus (non inuidis) dogmaticæ sectæ artificibus & Medicis, vt pro suo arbitrio & iudicio, quæ videbuntur ex vilitate ægri futura remedia, huic adiungant & vlturpent, quemadmodum in aliis magnis medicinis factitatum fuit. Illi enim nihil præscribimus, nec quicquam contra rationem aut methodi ordinem imponimus: Dum tamen nostræ medicinæ operationem, non interrumpi aut impediri patiantur ab aliis. Hi nouerunt, vbi præsentis sint, qualia, quæ quantitate, ordine & loco, cui morbo, & ægro cuique conueniāt, aut non, quid faciendum, quid ornittendum fuerit. At vbi eiusmodi non sint ad manum, veluti in prædiis aut iure, aliisve locis, nos breuem quandam admonitionem hinc addemus.

Notum est Medicis, qui Chymicos libros vel leuiter attigerint, iis-que non omnem fidem (veluti quidam increduli præposterè faciunt) abrogarint, quid de effectu, efficacia & vsu Medicinæ illius vniuersalis multis in locis incāratum sit; ita vt à nobis eius rei testimonia produci non sit opus. Ea medicina, vt antehac confessi sumus, supremum suum finem consecuta sit. In mineralibus enim non solum humanis corporibus, suos laudabiles effectus exerit: vt patet ex illis Raymundi verbis: *Quinta essentia Auri remanebit in fundo vasis purissimi & separata, spissa admodum mellis siue gummi coloratissimi & vinctuosissimi, valens mirabiliter ad omnem humanam scilicet & Alchymisticam Medicinam.* Hæc autem nostra non tam sublimem in gradum est exaltata, sed saltem humanorum corporum curationi est destinata. Veruntamen cum vtraque, quicquid laudabilium virtutum habeat, ratione aureæ formæ æquatæ & temperatissimæ possideat, (quum ab aureo fonte & fundamento vtraque deducta sit) hinc non immerito eundem vsu huic nostro Auro potabili, quem Lullius suo Lapidi aut Medicinæ, ascribendum putamus. Si enim causa agens & effectus conueniunt, & non sunt genere dispares, quis de vsu disputabit? Quicquid igitur Lullius in libro Mercuriorum, cap. 26. de modo administrationis suæ Medicinæ seu Aquæ aureæ, seu Lapidis dixit, huc adducendum non abs re censemus, cum differentiam quandam specialem vlturpādi hanc Medicinam præscribat quæ hoc loco necessaria est. Multa sua verba in pauca contraham: Sanis igitur ad conseruandam valetudinem hoc regimen instituit: *Misce cum quātitate vini albi, & da Phlegmatico in Hyeme:*
si est

si est cholericus, da cum aqua simplici: & Melancholico, da cum brodio: & si est sanguineus, in vino albo simplici. Et erunt securi ab omni agitudine & rectificati contra qualitatem temporis. Et si vis dare infirmis, sit mixtura efficacior. Nec cures cognoscere infirmitates (inquit ille) quia sapiens Natura per suum instinctum, dedit virtutes lapidi dissoluto ad rectificandum seipsam. Fili, ista Medicina habet potestatem contra infirmitates calidas & frigidas, naturales & accidentales. Hæc & alia Lullius de usu huius Medicinæ prodit: quæ nos huic negotio apprime conuenire, ab experientia ipsa didicimus. Tamen ad symptomata magis vrgentia quæque respici interdum debere nos agnoscimus, quæ nonnunquam patientem in præsentissimum vitæ discrimen præcipitant. Qualia sunt virium imbecillitas, vigilæ, æstus, rigor, fluxus alui, fluxus vteri, appetentiæ delectio, delirium, G-tis, & his similia. Hæc omnia & alia huiuscemodi ex Dei nutū hac v-nica Medicina mitigata fuerunt, etiam primis vicibus repetitis. Nihilominus multa adduci possunt appropriata & conuenientia cuilibet morbo. Quod si igitur æger tanta materiæ copia grauetur, & tetiâ per aluumeductio eius adiuuanda sit, Eccoproctica & leuiter aluum subducentia, pro cuiusque delectu approbamus. Interdum morbus per vrinam aut sudorem euacuari desiderat: Quod vtrumque licet ab Auro potabili effectum detur, tamen in casu hæc excretio iuuari posset: si sit alui profluuium, aut dysenteria in intestinis inferioribus, ad quæ Medicina per os sumpta non ita penetrare posset, & antequam descendat rapiatur è venis, clyster conueniet abstergens cum abstrictione: Somnus cum sit reparandis viribus maxime requisitus, & interdum à dolore, fumis calidis & siccis cerebrum petentibus, catarrho & aliis causis impediatur, ad hunc inprimis respiciendum. Quilibet virtute huius medicamenti occulta sæpiissime concilietur, tamen si opus sit adiuuetur. Sanguinis missio opportuna non negligenda: cætera discretionis vsurpantis committimus. Idem ille Antonius Anglus tales effectus de suo Auro potabili enarrat.

1. Hoc Aurum potabile abortum in mulieribus prohibet, sanumque foetum edere facit, viuum conseruat, mortuum vero expellit.

2. Alui fluxum continuum sedat, ab vno cochleari ad quatuor vel quinque, etiam si necessitas requirit ad tredecim singulis diebus vel alternis.

00

3. Appe-

3. Appetitum amissum reduci, corpus obstructu, fluxum dysentericum cum febris ardente cohibet, somnumq; inducit, ardores corporis item coercet.

4. Asthma cum tussi & diuturnum affectum pulmonum gravissimum, cum sputatione purulenta in tabem & corporis consumptionem deventam assiduo usu perfecte sanat.

5. Calculi est præcautio, dolorique capitis succurrit acerrimo, amissam quærelam, paralytin pedum ac manuum redintegrat.

6. Colicum dolorem, cordis palpitationem, dysenteriam malignam, suffocationem & epilepsiam matricis; Item melancholiam hypochondriacam reparat, non solum apud seniores, sed etiam apud infantulos habet locum.

7. Delirium cum maligna febre & congelatione curat, vermes oblongos, teretes ac viuos expellit, Dosis $\frac{3}{j}$.

8. Cordis tremorem & cordis dolorem, pristinae sanitati restituit in spatio duorum dierum.

9. Convulsionem cum paralytico stupore, item sensuum diminutionem restituit, melancholicamque materiam eiicere facit.

10. Causon, item cruciatus intolerabiles mitigat.

11. Fluxus sanguinis, fluxus dysentericos, paroxysmum epilepticum & delirium restaurat, maciem corporis reficit; datur etiam infantibus non supra quatuor menses.

12. Debilia corpora confortat, casus desperatos tam in senibus quam in iunioribus tollit, vitam ac vires recipere facit.

13. Diarrhæam cum vehementiori vomitione restituit, dysenteriam, paroxysmos, podagricos, vermes infantum, morbillos ac varicellas, nimium menstruorum fluxum & matricis affectus conuincit.

14. Difficultatem de spirationis ex inueterata obstructione viscerum, nutritionis & thoracis restaurat.

15. Datur in Epilepsia.

16. Epileptico item paroxysmo.

17. Curat Exanthemata.

18. Febrim malignam.

19. Febrim Causon.

20. Febrim ardentem.

21. Febrim Quartanam.

22. Febrim

22. Febrim continuam.
23. Febrim continuam ardentem.
24. Febrim acutam ardentem; febrim quotidianam.
25. Febrim tertianam, febrim Epidemicam.
26. Febrim post infelicem partum.
27. Febrim Epidemicam cum convulsionibus.
28. Gonorrhœam, item gonorrh. cum macie corporis.
29. Hepatis ac lienis obstructines cum humoribus malignis.
30. Hydropem.
31. Intestinatorum exoriationem.
32. Loquelam amissam.
33. Maniam.
34. Marasimum ex morbo. Matricis affectus.
35. Matricis suffocationem.
36. Menstrua immodica, membrorum tumorem.
37. Morbos maligni moris. Morbos chronicos.
38. In morbo datur caduco etiam moribundis.
39. In morbis recidiuis.
40. Nauseabundis.
41. Curat Oedema; tollit obstructions viscerum.
42. Obstructions viscerum cum hydropse resolvit.
43. Paralyfin, & Paralyfin linguæ restituit.
44. Partus difficultatem tollit.
45. Curat pestem.
46. Pestem respicit in prægnantibus.
47. Corrigit prægnantium symptomata.
48. Podagiam, & symptomata puerperarum abigit.
49. Adhibetur ad renum debilitatem.
50. Sanguinis profluvium.
51. Sanguinis cum vrina stillicidium.
52. Scorbutum.
53. Spasmarum.
54. Stranguriam.
55. Stuporem.
56. Tabem cum tussi.
57. Tormina.
58. Tumores, tussim vehementer.
59. Variolas.

60. Ventriculum ab inedia contractum.
61. Ad omnis generis vermes ad vnciam vnam.
62. Veternum.
63. Vigiliæ.
64. Virium debilitationem.
65. Vomitus.
66. Vomitus cum animi deliquio.
67. Vrinæ suppressionem.
68. Vrinæ stillicidium, &c. *Hactenus D. Antonius Anglus.*

Hic notandum est præterea de *vsu Auri*, nempe quando varii varie præparant aurum, variatio etiam existit in *vsu ac dosi*, sic ex quolibet processu vulgari singularis constat vsus atque effectus, vt Alkoholis solis Basilicæ Chymicæ lib. 1. cap. 2. fol. 8. Dosis eius est granorum triū ad quatuor, *pro mouendo sudore*, cum suis appropriatis & vehiculis ordinatum. In eadem pagina ad finem datur *Solis ceraunocrysi* granum vnum ad duo, vt *Diaphoresin* præster. Pulvis alius est *Diaphoreticus*, cuius etiam Dosis est granum vnum ad tria, In eadem Basilica Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 10. ad finem paginæ. Præcipitati *Dosis* est eadem Basilica Chym. fol. 11. Alia *Dosis* præcipitati fol. 12. *Bezoarticum solare* in Dosi vide fol. 13. & 14.

Pulueris Solis purgantis vsus est in *Podagra*, *Lepra*, *Hychostisi*, cum *Dosi* in grans v. & scrupulo semis Theriacæ, vide eadem Basil. fol. 15. *Dosis* præcipitati Solis cum Mercurio, eiusque vsus describitur eadem Basilica fol. 15.

Doses & vsus de Aurificis præcipitatis & puluerificationibus vide in dicta Basilica Chymica lib. 1. fol. 16. 17. 18. 22. 23. 24. 25. 27. *Tincturâ*, *Essentiarum ex auro* vsus ac *doses*, vide eadem Basilica lib. 1. fol. 47. 52. 54. 55. 61. 62. 65. 66. 67. &c.

Aurisoluti vsus ac doses videre est eadem Basil. Chym. fol. 69. 72. 73. 74. 75. 78. 79. 81. 82. 83. 84. 85. 89. 90. 92. 93. &c.

Olei ex auro vsus ac doses eadem Basilica Chym. fol. 95. 105. 106. 107. 109. 111. 112. 113. 114. 115.

Panacearum vsus ac doses videntur in eadem Basil. Chym. fol. 117. 119. 121. 127. 129. 131. 132. 133. 136. 138. 141. 142. 146. 149. 151. 153. 160. &c.

De Laudanis, eorum vsu ac dosi vide etiam Basilicam fol. 161. 163. 165. 169. 170. 175. &c.

Modus

*Modus accipiendi Aurum potabile secundum Raymundum
Lullium Philosophicum.*

Dico igitur primo, quod *Aurum potabile* prodest *Allopecia*, si sumatur cum aqua *Fumarie*, aut cum *myrobalanis chebulis* condietur.

Prodest *Casui capillorum*, si sumatur cum aqua *melissæ*.

Remouet canitiem, & facit oriri capillos nigros, si sumptum fuerit cum aqua *Betonice*, aut confectione *Theodor. Anardi*.

Pustulas capitis, furfuris, capillorum tineam, pediculos & ceteras infectiones capitis tollit, si sumatur cum aqua *maioranæ*.

Dolorem capitis vniuersalem, & dolorem capitis propter ascensiones vaporum: Et omnem dolorem capitis, vt Hemicraniam, Vertiginem, & σποτάματα sanat, si sumptum fuerit cum aqua *buglossæ & melissæ*.

Litargiam, quæ est ex *Apothemate* in posteriore parte capitis seu cerebri sub *utriculo*, cum aqua *rutæ & lilii potatum*: corpore prius mundificato, & materia distracta, & vniuersalibus aliis præcedentibus curat: perfecta præstat curatione, sic corruptionem memoria, & somnum innaturalē, & stuporem qui est ex diminutione sensus ac motus impediens conuersionem spiritus ad nervos cum aqua *fœniculi*, *appii* & *acori ana* & confectionis *Anacardine* ꝯ ij. *Auri potabilis granum vnum*, curat perfecte has omnes aggritudines: *Vigilias* vero superfluas, cum aqua facta ex seminibus *papaue- ris albi* & *lactucæ* perfecte curat.

Maniam verò & *Melancholiam*, quæ sunt corruptiones animi cum aqua *Borraginis*, & omnes has *desipientias*, in eodem instanti curat, & similiter *Amorem* qui dicitur *Ἔρωτις*, *Phrenesim* verò quæ est *Apostema calidum* in panniculis cerebri generatum; curat perfecte, si particularibus conuenientibus præcedente *phlebotomia Aurum potabile* administratū fuerit, cum aqua *florum Nenupharis*, vel *florum Myrtillorum*.

Miro modo in pristinam reducit sanitatem *Incubum*, quod est *phantasma* in somniis comprimens corpus, & aggrauans, & morbum; & loquelam prohibens, facta purgatione *Aurum potabile* sumptum cum *Electuario Diambre & Dianthos* commixto cū aqua *maioranæ* celeriter sanat.

Epilepsiam etiam curat, datum cum decoctione *Pœoniæ Romanæ*.

Apoplexiam curat præcedentibus particularibus & vniuersalibus purgationibus, si aperto ore violenter immittatur. *Aurum potabile* cum aqua *rutæ* est optimum ex his remedium, ita & taliter, quod si nō fuerit mortuus, subito excitabitur.

In *Paralyſi* vero datur cum decocto primulae veris facto, cum vino mirum habet effectum.

In *ſpūſmo* de repletionem cum aqua ſaluia cum aqua Baſiliconis.

In *Tortura oris* cum decoctione Trifolii.

In *Ophthalmia & maculis, & coniunctura, & panniculo, & in debilitate viſus*, iis omnibus paſſionibus cum aqua fœniculi & ſileris montani datur.

In *ſurditate aurium*: In *tinnitu & ſibilo, & in dolore aurium*, cum aqua herbae ſigilli Salomonis, & cum aqua hyſſopi appropriatur.

In *ſætere aurium*, cum aqua Baſamita, apii & herbae ſigilli ſanctæ Mariæ applicatur.

In *Reumate* cum aqua Hyrcos, in *nimio fluxu ſanguinis narium* cum aqua facta ex capulis roſarum.

In *Paralyſi & paſſionibus lingua*, cum aqua ſaluia & hyſſopi.

In *ſputo ſanguinis* cum aqua morſus diaboli, aut cum aqua ſcabioſæ, vel aqua plantaginis.

In *raucedine vocis* cum ſucco caulium rubeorum.

In *Tuſſi* cum aqua capillorum Veneris & Hyſſopi.

In *Phthiſi* cum aqua mellis & lacte.

In *Empyemate* cum aqua hyſſopi vel aqua enulae campanæ.

In *Pleuritide vera & ſpuria, & in peripneumonia* cum aqua capilli Veneris, aut aqua cancrorum fluuiatilium aut limatiarum aut cum aqua cucuſtæ.

In *tremore cordis* datur cum aqua baſiliconis, aut maioranae, aut aqua corticum citri, aut aqua naphthæ, aut aqua myrtilloſorum, aut bugloſſæ, aut meliſſæ, aut cū bono vino aromatico, aut ſimpliciter cum alio mixto.

In *ſyncope* cum aqua roſarum & vino malorum granatorum, aut cum ſucco corporis aſſati modo debito.

In *debilitate appetitus* datur cum aqua menthae, aut cum aqua corticis citri. In *dolore vero & debilitate ſtomachi frigidi* cum decocto menthae: In *calida* cum aqua roſarum, vel myrtilloſorum. In *ſiti nimia* cum aqua portulacæ.

In *eructatione ſingultus & ſaſtidio* cum aqua betonicae & baſamita.

In *abominatione, nauſea & ſubuerſione ſtomachi* facta purgatione; & materia

materia fuerit calida, cum aqua rosarum datur & pulvere Diarrhod. Abbatis. Et si materia fuerit frigida, detur cum decoctione cinnamomi, ligni aloës & masticis.

In vomitu cum succo cytoniorum: & in vomitu sanguineo cum aqua plantaginis & bursæ pastoris cum modico Diarrhod. Abbatis.

In inflatione stomachi facta purgatione, detur cum aqua pulegii, & pulvere diagalangæ.

In tortura intestinorum, si fuerit ex veneno, detur cum modica Theriaca & aqua scabiosæ: si non, sumatur cum aqua ruthæ, in causa frigida: In causa vero calida cum syrupo Nenupharino.

In Lienteria bibatur cum lacte vaccino à quo butyrum fuerit extractum, & post bullitum.

In Dysenteria & fluxibus ventris, cum aqua plantaginis, aut cum aqua ferrata decocta sumat.

In Colica cum aqua vitæ; aut cum aqua ruthæ, vermibus, serpentibus & scarabeis cum aqua zedoariæ, aut cum aqua absinthii, aut aqua portulacæ, aut cum aqua facta ex cornu Cerui.

In Hemorrhoidibus & passionibus, cum aqua radices tapfi barbatii, & cum aqua milii Solis & aqua rosmarini.

In Mala complexionem, Opilationem, Aposthemate, Hydropem cum aqua Endiuæ, Lactuæ, Scariolæ, Hepaticæ & rostri porcini in causa calida: In frigida cum decoctione Spicænardii, aut cum aqua Absinthii & Apii, Fol. flor. & granorum Aquæ sambuci.

In Ictericis cum succo Lunariæ, aut cum aqua capri folii; aut cum cæro caprino. In passionibus splenis cum vino decoctionis ceparum, aut cum aqua fraxini & tamarisci.

In passionibus renum, in dolore & oppilatione & lapide cum decoctione citæ marinæ, aliàs torturæ marinæ, aut caballinæ marinæ, tribuli marini; aut cum aquis raphani, milii Solis, Alkekengi, graminis, pimpinellæ & similibus, & cum pulvere philantropos.

In passionibus vesicæ, in stranguria & dysuria: In rerum vlceribus, cum aqua plantaginis vel lacte caprino.

In paruitate coitus, cum aqua menthæ; in crepatura cum aqua vitæque consolidæ.

In Retentione menstruum, cum aqua Rubeæ, maceris & hyssopi. In nimio fluxu, cum aqua Plantaginis.

In suffo-

In suffocatione matricis, cum aqua arthemisiæ.

In sterilitate mulieris, cum aqua nephitæ.

In difficultate partus, cum aqua arthemisiæ, & aqua sannæ & lauendulæ.

In retentione secundine, cum aqua nigellæ, & aqua cucumeris agrestis.

Valet Carbunculo & Antrace calore proxime & ruginose, & morbo Epidemiali super omnia cum aqua buglossæ, acetosæ, & scabiosæ.

Prodest guttosis, chyragricis, podagricis, artheticis, straticis, cholericis, phthysicis, pinguibus & carnosis, sumptum cum aqua he. bæ paralytis, aut cum aqua lauendulæ, aut cum aqua vitæ, aut cum aqua radice aconiti, patientibus noli me tangere, Herisipelatosis, Cancrosis, Apostematosis, Herpeticis, Fistulosis, Scabiosis, & malo mortuo afflictis: Et contra guttam rosaceam & morpheam, & omne genus lepræ; vt est Elephantia Leonina, Tyria, & Alopecia, & infectis post coitum leproforum, Impetiginosis, & Pustulosis seu serpiginosis. Cum mira celeritate prodest omnibus passionibus; si sumptum fuerit cum aqua facta ex pede columbino & summitatibus truncorum cardonis benedicti, & buglossæ, & acetosæ, venenis vero omnibus, siue ante siue post, & contra morsum animalium venenosorum: & contra morsum canis rabidi indifferenter, sumptum cum aqua tormentillæ, aut cum decoctione radicum & tormentillæ, diptamni & bistortæ: Aut cum aqua scabiosæ & pimpinellæ, aut cum aqua ruthe, aut cum aqua radice præoniæ, cum suprema festinantia auxiliatur.

Prodest omnibus speciebus Ephemera cum aqua Borraginis sumptum.

Prodest peculiariter Hæctice, cum aqua Buglossæ: Item febribus putridis, quotidianis, tertiana, quartana cum aqua scolopendriæ, aut in principio accessionis cum aqua menthæ.

Erraticis febribus, quæ sunt de phlegmate & melancholia, mane sumptum præstat salutem & remedium: Communibus vero febribus ex sanguine factis vt syncho, amoterio, amnastro, epigranstico, syncho & fluxum quotidiane, continue, quartana continue, & febris compositis causanda, quæ sit de maiori parte cholera & huiusmodi sanguinis; nec non & febribus compositis continuis & hemitriteis excepto maiori incurabilis epicationem pie clarissimi subcidit, administret, facta purgatione, sumptum cum syrupo violarum & aqua eiusdem buglossæ & lactucæ.

Ex his omnibus animaduertendum, quod primo materia debet esse

esse digesta & euacuata, post tribuatur *Aurum potabile*, dico in aggritudinibus, quæ tremuntur, in quatuordecim diebus, aut longissime in viginti, aut creticis vnus aut plurium debet administrari post digestionem & purgationem. In morbis peracutionalibus acutis, quæ terminantur in die natali vel in tertio vel septimo die, vel infra, sicut est in *Antraco*, *carbunculo*, *bubone*, *squinanthia*, *colica*, *veneno* & *similibus* debet exhiberi in principio, non expectando digestionem. Et sic reductur excellentia *Auri potabilis* particulariter & vniuersaliter ad vten- dum singularem & particularem. Et nota quod quando sumitur *Aurum potabile* cum aqua vitæ, nobiliores & excellentiores facit operationem, quia omnes spiritus soluti aquæ vitæ reducuntur ad effectum *Auri potabilis*; quia vt dictum est, *Aurum potabile*, est propria Aqua vitæ. Non est igitur mirum, quia si sumatur ex Aqua vitæ, quæ pronocat somnum & quantitatem, & ponatur de *Auro potabili* quantitas dupla, aut æqualis, aut media, aut fortius operabitur. Est & melius & præclarior, quemadmodum est, laude ipsius animæ vitæ, & præclariorem habet effectum quam si non esset cum *Auro potabili*: Et eodem modo dico de aqua vitæ consortans cor & cerebrum: & sic in cæteris; eo quod *Aurum potabile* est & res virtutis excellentis; Excellens omnia alia mineralia & vegetabilia, ex his medicamentis eliciuntur: & non oportet dare aliud medicamentum post denationem suam ipsum diuino auxilio sanare omnes aggritudines quas non possibile est aliis medicamentis sanare; & non est tanta cura cognitionis infirmitatum; quoniam discretio naturæ suo instinctu dedit virtutem *Auri potabilis* ab auxilio diuinæ maiestatis, cum bonitate suæ misericordie ad sanandum omnes infirmitates, & restitucendum ipsum cecum. Quantitas vero suæ administrationis sunt quæ sequuntur, nam in magnis passionibus & extremis debet esse quantitas vnus paræ cochleariæ, & in mediis mediæ, & in paruis minor pars, sicut pondus vnus grani milii: Et quando sumitur cum Theriaca in quantitate designata, hæc duo luminaria faciunt admirabilem compositionem in omnibus prædictis; & quantitas Theriacæ debet esse ℥ss. & quantitas *Auri potabilis* debet esse ℥j. & aquarum quantitas ℥ij. Multas etiam & alias proprietates laude dignas habet *Aurum potabile*, quo ad suam virtutem, substantiam & operationem, in quibus nulla esset effabilis lingua ad ipsas; cuius substantia, nihil inueni purius, vnde tu sciens sordes non sordescit, cuius virtute nihil est actualius eius operatione; nec vtilius in corporibus

Quantitas
administratio-
nis.

ribus inuenitur. *Benedictus sit omnipotens Deus, qui bonitate suæ inspirationis, tantam in ægritudinibus curam & sanitatis conservationem exhibuit; cui sit laus & gloria, in infinita seculorum secula, Amen.* Explicit modus accipiendi Aurum potabile secundum Raymundum Lullium, scriptum per Iohannem Miletum Claudianum Pharmacopolâ, die vigesimo mensis Augusti, Anno millesimo, quingentesimo, quinquagesimo tertio.

De effectibus Medicinæ seu Tincturæ vniuersalis, Aurora confurgens.

Aurora confurgens capitulo vltimo sic ait: Nunc prosequendum est de virtute, nobilitate, & effectu huius laudabilis Tincturæ Philosophicæ, quæ turris fortitudinis est à facie inimici. Et sciendum, quod antiqui sapientes quatuor principales effectus & virtutes in hac gloriosa thesauraria consolatrice & adiutrice scientia reperiunt.

Primò dicitur corpus humanum à multis infirmitatibus sanare.

Secundò corpora imperfecta metallica restaurare.

Tertiò lapides ignobiles in gemmas quasdam pretiosas transmutare.

Quartò omne vitrum ductile facere, siue malleabile.

De primo consenserunt omnes Philosophi, quod Lapis Hematites perfecte rubificatus fuerit, non solum facit miracula in corporibus solidis; sed etiam in corpore humano: de quo non est dubium. Nam omnem infirmitatem ab intra fumendo curat, ab extra sanat vngendo. Dicunt enim Philosophi, quod si datum fuerit de eo in aqua vel vino tepido paralyticis, phreneticis, hydropicis, leprosis, curat eos. Alii sapientes dicunt, quod guttam rosaceam sæpe elidit vngendo: Hinc etiam passio cardiaca, ethica, iliaca, colica, icteritia & morbus Ægidii cum epilepsia, & omnes species febrium, per eam curantur fumendo: plerumque arthetica curatur peream vngendo; & quicquid est in ægroto stomacho, hoc tollit: & omnem fluxum humorum peccantium stringit, & consumit potando, vel vngendo: omnemque melancholiam siue mentis mœstitiam ieiuno stomacho sumpta reuellit: & etiam infirmorum oculorum optima sanatrix: Nam omnem luxum lachrymarum stringit: lipposos attenuat, ruborem depellit: pellem & tunicam delendo mollificat: granum, tela, albugo, & hugo, cornu, vngula, catharacta, inuersio palpebrarum, ætus, tenebræ,

tenebræ, ac oculorum inflaturæ. Hæc omnia per Medicinam hanc Philosophicam facillime curantur. Cor & spiritualia confortat potando; dolorem capitis mitigat in temporibus vngendo: præbet enim surdis auditum, ac omni dolori aurium succurrit inflaturis: nervos compactos rectificat vngendo: dentes coriosos restaurat lavando; fœtorem anhelitus dulcorat.

Sanantur etiam per eam omnia genera Apostematum vngendo, aut emplastrando, aut pulverem siccum intromittendo: vlcera, vulnera, cancri, fistulas, noli me tangere, antraces, serpignes, imperpignes, atraciones, scabies, pruritus & tinea per eam sanantur. Cicatrices per eam planantur, ita vt caro noua regeneretur, vinum corruptum & acidum, si permiscetur, reparatur: Calculus inde soluitur si bibatur: venenum expellit sumendo: occiduntur & vermes si impuleriscentur. Capilli subuulsi per eam vngendo remouentur: Rugas in facie & omnes maculas in facie delet vngendo, & faciem iuuenilem sponder mulieribus: In partu sumpta auxiliatur: fœtum mortuum emplastrando educit: vrinam pronocat: coitum excitat & auget: ebrietatem prohibet: memoriam inducit: humidum radicale augmentat: naturam vigorat, nec non alia bona corpori humano ministrat: Quia hæc Medicina est super omnes Medicinas Hippocratis, Galeni, & aliorum Doctorum artis Medicinæ: Præstanti etiam odore, sapore, virtute & effectu: Et est notandum, qd hæc Medicina semper est Medicinæ Apotheticæ ad morbum deputatæ permiscenda.

De secundo scribitur, quod omnia metalla imperfecta transmutat: Hæc enim transmutatio est satis manifesta: Nam omne quod est Argentum facit Aurum in colore, substantia, perseverantia, pondere, ductibilitate, liquefactione, duritie & mollitie.

De tertio scribitur, quod lapides in gemmas pretiosas transmutat, nam omnes veri Philosophi affirmant, quod omnes Iacynthi, Corallitubei & albi, Smaragdi, Chrysoliti, Saphyri, ex ipsa materia formari possunt: Et in charta Sacerdotum traditur, quod ex Crystallo, Carbunculus siue Rubinus, aut Topazius per eam fieri potest, qui in colore & substantia excellunt naturales. Hic vero lapidibus, & aliis quibus infusa fuerit hæc Medicina, præstat virtutem naturalem sua nobilitate, ita tamen quod colores deputati ad ipsos admisceantur: Nam omnem lapidem siue gemmam liquefacit & demollit.

De quarto scribitur, quod vitrum reddit malleabile immiscendo quando liquefacit. Nam hæc Medicina est conueribilis omnem in colorem: Alia vero sunt experimenta artificii sagaci commutanda. In Chronicis antiquis Imperatorum legitur historia admirabilis de hoc artificio, quod vitrū reddat malleabile videlicet lapidis vniuersalis, sed q̃a hāc supra enarrauimus in centesima vigesima quinta auctoritate, lib. 3. huius Aurificæ Anatomix, eo lectorē relegamus: quare cōstat hoc in infinitū, hanc Medicinam habere virtutem curādī infirmitates hominū, & transmutandi metalla imperfecta, lapidesq; in gemmas pretiosas, ac vitrum reddere malleabile, habet Medicina hæc gloriosa, quam omni inuestigare fideli & pio præstare dignetur Deus omnipotens, vnigenitusque filius Dei Dominus noster Iesus Christus, qui cum Patre & Spiritu sancto viuuit & regnat vnus Deus per infinita seculorum, Amen.

Scala Philosophorum de hac Medicina, talia in Epilogatione profert verba:

Habet virtutem efficacem, ad sanandum omnem infirmitatem super omnes alias Medicorum Medicinas: Nam animum letificat, virtutem augmentat, sanitatem conseruat, iuuentutem renouat, senectutem retardat, &c. Vt Arnoldus dicit: Et Aurum sic factum per Magisterium fit potabile per accumulationem quintæ Essentiæ nostræ super ipsum, donec pariter inspissentur: cum quibus etiam elementa aliarum rerum medicinalium poterunt in spissitudinem olei circulari: Et tunc habeatur Aurum potabile verissimum Balsamum Philosophorum efficacissimum, quo est pretiosissimum Dei donum; Cuius nomen glorificetur his & in æuum, Amen.

Ludus puerorum virtutem nostræ Medicinæ tali modo describit:

Modus vtendi Medicina talis est secundum omnes Philosophos. Si vis nostra Medicina vescendo vtī, tunc Recipe de Elixir nostro pondus duorum florenorum ducatorum, ad libram vnā alicuius confectionis, & comede de ista confectione in hyeme pondus vnius drachmæ: Quod si feceris, omnes infirmitates corporales, ex quacūq; causa siue calida, siue frigida fuerit, depellit. Et conseruabit sanitatem, & iuuentutem in homine, ac ex homine senē facit iuuenē, & facit cadere canos crines. Item nostrum venenum Philosophicum curat lepram congestum phlegma dissoluit, sanguinem mundificat, visum & omnes sensus

sus acuit, & ingenium miro modo super omnes Medicinas Philosophorum. Quare nostra Medicina a estimationem nō habet, quoniam omnia sunt facta propter hominem, &c.

Rosarium Philosophorum, taliter Lapidem nostrum commendat, dicens :

In hoc compleretur pretiosum Dei donum, quod est super omne mundi scientiarum arcanum, & incomparabilis Thesaurus thesaurorum. Quia, ut dicit Plato: Qui habet istud Dei donum, mundi habet dominium; quoniam ad finē diuitiarum peruenit, & natura vinculum confregit. Non tamen ex eo quod habet potestatem conuertendi omnia corpora imperfecta in purissimū Solem & Lunam. Sed magis ex eo, quod hominem & quodlibet animal praeferuat in conseruatione sanitatis. Lamina vero crystallina, quā est Elixir albū, si detur in quantum granum sinapis febricitanti, curat ipsum. Etiam leprosus, si per quatuor anni tempora de eadem lamina purgatus fuerit cum puluere rubeo; vnde fit Sol bis in anno, in Martio & Septembri, curatur. Et vterq; puluis albus & rubeus sanat Schiaticos in periculo mortis. Sanat etiam paralytim; Item, si puluis teneatur ad nares in partu laborantium liberantur: Hoc dicit Hermes: Geber quoq; dicit, quod Elixir rubeum, curat omnes infirmitates chronicas; de quibus Medici desperauerunt, & facit hominem iuuenescere vt Aquila, & per quingentos annos viuere & amplius, vt aliqui Philosophi fecerunt, qui vñ fuerunt eo tribus vicibus in hebdomada quantum granum sinapis. Est herba quae vocatur Saturnus de canalibus, de qua fit talis Medicina. Quare nota quod omnes infirmitates quae a vertice capitis vsq; ad plantam pedis generantur, si fuerint vnus mensis, in die: si vnus anni in duodecim diebus: si ex longo tempore, in mense curantur: quia sicut curat omnia metalla infecta ab omni infirmitate, sic & humana corpora. Quapropter noster benedictus lapis non immeritō Tiriacus maior tam corporum humanorum quā metallorum dicitur; de quo Hermes Rex Graecorum & pater Philosophorum ait: de Elixir nostro omni die vsq; ad septem dies sumptis pondus carobiarum, capilli tui cani de capite tuo cadent, & renascentur nigri, & ita de senes iuuenis & fortis. Arnoldus dicit: His lapis noster virtutem habet efficacem omnem sanandi infirmitatem super omnes aliorum medicinas Medicorum. Nam animā iustificat, virtutem augmentat, conseruat iuuentutem, & remouet senectutem. Non enim permittit sanguine putrefieri, nec phlegma superdominari, nec cholera

aduri, nec melancholiam superexaltari; imo sanguinem supra modum multiplicat, contenta in spiritualibus purgat, & omnia corporea membra efficaciter restaurat, & à læsione custodit, & generaliter omnes ita calidas quàm frigidæ, tam siccæ quàm humidæ infirmitates artissimè sanat præ omnibus aliis medicinis Medicorum. Quoniam si ægrotudo fuerit vnius anni sanat in duodecim diebus: si verò antiqua fuerit ex multo tēpore, sanabit in vno mense. Et breuiter omnes malos expellit humores, bonosq; inducit: confert amorem & honorem ipsum deferentibus, securitatem & audaciam, & in præliis victoriam. Et in hoc completur secretum natura maximum, quod est super omne pretium pretiosissimū secretum, thesaurus incomparabilis & pretiosissimus, quem habentibus Deus in sua mente recondat, in insipientibus patefiat. Amen dicat omnis viuens.

Clangor Buccina de virtute ac mobilitate Tinctura Philosophice, scribit:

Et sciendum, quod antiqui Sapientes, quatuor principales effectus siue virtutes in hac gloriosa thesauri arca, consolatrice & adiutrice scientia reppererunt.

Primò dicitur corpus humanum à multis infirmitatibus sanare: Secundò, corpora imperfecta metallica restaurare. Tertio, lapides ignobiles in gemmas quasdam pretiosas transmutare. Quarto, omne vitrum ductibile facere seu malleabile: de his audiuius supra Auroram cōsurgentem.

Raymundus etiam dicit: Habet potestatem dicta medicina rectificandi omne animal, & viuificat omnes plantas in tempore veris, per suū magnum & mirabilem calorem; quia si de illa ad quantitatem vnius grani millii dissolutas in aqua, & illam mittas in corde vnius vitis, ad quantitatem concauitatis vnius auellanæ, artificiose nascentur folia & flores, & boni rami in mense Maio, & sic de qualibet alia planta facias: quoniam sic reputatur miraculū & contra concursum naturæ propter hoc, qui tales, ignorant potestatem talis rei, sed non est aliud quā purus calor naturalis infusus in suo humido radicali, & quia natura p suum instinctum appetit multum esse, ad plus profundū cuiuslibet elementi vbi operatur, in multiplicando calorem naturalem corporis in centro, cuius ipsa est ingressa. Ideo habet potestatem rectificandi omnes, & illam virtutem fixare in illis. Et hæc est probata Medicina Philosophorum, quam omni inuestigandi fideli & pio volenti, præstare dignetur Dominus noster Iesus Christus, qui cum Patre & Spiritu sancto viuit & regnat, Deus per infinita seculorum secula, Amen.

De

De virtute legatur & Rosar. Arnoldi lib. 2. cap. 31. fol. 296. *Virtutes etiam huius Medicinæ* describimus in lib. 1. Philosophiæ Reformatæ part. 2. *de principijs Artis Philosophicæ* fol. 56. *Modus vtendi lapidis, & qualiter ille curet morbos, vide nostram Reform. Philosoph. in lib. 1. par. 1. de generatione metallorum* fol. 45. Item in eadem Reformatâ Philosophia vide Epilogum lib. 1. fol. 352. *Lapidis Philosophici qualitatem ac proprietatem* vide lib. 2. Philosoph. Reformat. de Authoritat. Philosoph. Chymic. fol. 532. 533. *Lapidis natura, in eadem Philosoph. Reformat. lib. 2. de Author. Philosoph. Chym. fol. 530.*

Theophrastus Paracelsus ait: *Tinctura Physicorum est vniuersalis Medicina, morbos omnes instar ignis inuisibilis, quomodocumq; illi denominentur consumēs. Dosis eius exigua valdè, sed operatio potentissima. Per eam à me Paracelso, curata sanataque sunt lepra, lues Venerea, hydropisis, caducus, colica, gutta, similesq; morbi: Iterum lupus, cancer, noli me tangere, fistula, nec non omne genus morborum internorum, & certius quidem, quam credibile sit, cuius testimonium exhibebunt, Germania, Gallia, Italia, Bohemia, Polonia, &c. Satis amplum. Hoc est Catholicum Physicorum, propter q̃ vitam longam profecuti sunt omnes Physici ad resistendum morbis, & per hoc vniuersale id maxime consecuti sunt & efficacissime, iuxtaque suum arbitrium Tincturam Physicorum nominarūt. Quid enim in Medicina maius esse potest, quàm eiusmodi corporis mundatio, per quam ab eo superfluitas omnis à radice prorsum tollitur, ac transmutatur? sanato namque semine, perfecta sunt omnia. Sic excellentissimum viri Medici fundamentum erit, regeneratio naturæ, iuuentutisq; restauratio. Ad istam regenerationem vires atq; virtutes Physicorum Tincturæ mirabiliter inuentæ sunt, & vsq; ad tempus à Spagyris veris vsitate secreto, nec non absconditæ. Et alibi dicit: Hinc constat Physicorū in Ægypto primorum aliquot, ac pri'corum per hanc Tincturam annos centum & quinquaginta vixerunt. Ita vita multorum ad aliquot secula producta prolongataq; fuit, prout habetur in diuersis historiis: apertissimè, quod nemini fermè credibile videtur. Eius namque vitam mirabilis existit, vt corpus longius producat quam agnatæ naturæ possibile est, ac in eo gradu id firmiter conseruat adeo, vt ab omnibus infirmitatibus tutum viuat. Et licet senectam quidem habeat: apparet tamen nihilominus in prima iuuentute constitutum.*

Idem Paracelsus citatur in nostra Basilica Philosophica lib. 1. fol.

96.97. dicens: Plura de hoc mysterio scribere prohibitum est, & diuina potentiaē mādatum: Est enim hæc ars certissime donum Dei. Quapropter non omnes eam intelligere possunt: Igitur Deus dat eum cui vult, nec sibi per vim extorquere sinit, sed solus vult in hoc honorem habere, cuius nomen sit benedictum in æternum, Amen.

Idem Paracelsus in Archidoxis lib. 5. de Arcanis ait: Lapis Philosophorum qui secundum arcanum existit, operationes suas in alia forma perficit, in hunc modum videlicet: prout ignis extrinsecus adurens maculatam Salamandræ cutem, hanc prorsus mundam efficit ut recenter natam: sic etiam Lapis hic Philosophorum totum corpus humanum repurgat, & mundat ab omnibus suis immunditiis, introductione iuniorum & nouarum virium, quas naturæ hominis adiungit, &c. vide de hoc etiam Consilium Basilicæ nostræ Philosophicæ lib. 1. pag. 98. & Consilium 24. lib. 1. fol. 114. &c. plenariam præterea virtutem & vsum Lapidis, pete ex nostra Reformata Philosophia: & ex Basilica Chymica, Itidem & Basilica Philosophica, quorum

Philosophos hæc appetentia relegamus. Sequitur
auxilio diuino Pars Quinta.

IOAN-

IOANNIS-DANIELIS MYLII
 PHILOSOPHIÆ ET MEDI-
 CINÆ DOCTORIS,
 ANATOMIÆ AVRI
Sine
 TYROCINII MEDICO-CHYMICI.

P A R S V.

Quæ est Tabula scientiæ artis maioris.

PRIMO habetur in Leone nostro viridi in vase vera materia, & cuius sit coloris, quæ est vegetabilis, mineralis & animalis, & vocatur Adrop, vel Duenech, & Azoc & pluribus aliis nominibus infinitis.

Secundo & tertio habetur, qualiter corpora solvantur in argentum viuum, Philosophorum id est, in aquam Mercurii nostri, & fit vnũ corpus nouum, ita quod ista natura versã est ad aliam naturam.

Quarto habetur putrefactio Philosophorum, quæ nunquam visa fuit in diebus nostris, & est nigra.

Quinto habetur, qualiter maior pars istius aquæ facta est terra nigra & sæculenta ad modum picis mollis, & procreati sunt vermes horribiles in fundo vasis, de qualoquuntur omnes Philosophi.

Sexto habetur, qualiter ista terra nigra in principio stabat super aquam, & paulatim submersa est in fundo vasis.

a

Septi-

Septimo habetur, qualiter ista terra soluta est iterum in aquam in colore olei, & tunc aqua facta est nigerrima, & tum vocatur ouum Philosophorum.

Octauo habetur, qualiter natus est Draco in nigredine, & comedit alas suas, & submersus est, & aqua incipit dealbari, quia pascitur menstruo suo, in quo submergitur, & tunc aqua aliquantulum dealbatur.

Nono habetur, qualiter aqua mundatur à nigredine, & dealbatur in colore lactis, & multi & diuersi colores apparent, & aqua tunc remanet alba.

Decimo habetur, qualiter nigredo vel nebula nigra, quæ erant super aquam, ascendunt in corpus suum vnde exiuerunt, & factus est cinis cinerum, quæ est tinctura Philosophorum, siue anima lapidis descendit in corpus suum, vnde exiuit, & illa anima est aurum Philosophorum.

Vndecimo habetur, qualiter iste cinis factus est albißimus, & coagulatio facta, est principio alba, & deinde albißima, vt marmor coruscans, & istud est Elixir ad album, Medicina conuertens omnia corpora à perfectione diminuta in Lunam.

Duodecimo habetur, qualiter illa albedo conuersa est in rubedinem & cinnabrium sicut marmor coruscans rubore, & istud est Elixir ad rubeum, quia dicit Philosophus, Assate ergo ipsum per diem, donec fiat vt marmor coruscans, & eum ita fit, maximum elicitur Arcanum.

Arnoldus: pater ergo ex præmissis, quod lapis noster est de re animata, & est ex quatuor elementis, & est compositus, ex corpore & anima & spiritu, & conuertitur de natura in naturam vsque ad vltimum suæ perfectionis gradum. Dixerunt autem quidam, quod lapis noster sit ex vna re & verum est, nam totum Magisterium nostrum fit cum aqua nostra: ipsa namque est sperma omnium metallorum, & omnia metalla resoluuntur in ipsam, vt ostensum est, corpus namque conuersum est in primam aquam, & istæ aquæ coniunctæ cum aqua nostra faciunt vnā aquam mundam, claram, omnia mundans necessaria etiam in se continens.

Et ista est clara ac utilis, de qua & cum qua perficitur nostrum Magisterium, nam corpora soluit non solutione vulgari (prout credunt

dunt ignoꝛantes, qui conuertunt corpus in aquam nubis) sed solutione vera Philosophica, in qua conuertitur corpus in aquam puram, ex qua fit ablutio: ipsa eadem aqua corpora in cinerem transformat, & bonum hoc est maximum arcanum.

Arnoldus de Villa noua: sic etiam virtutem habet efficacem omnem sanandi infirmitatem, super omnes alias medicinas Medicorum. Nam animam lætificat, virtutem augmentat, conseruat iuuentutem, remouet senectutem, nec permittit sanguinem putrefieri, nec phlegma superabundare, nec choleram aduri, nec melancholicam superexaltari, imò sanguinem supꝛo modum multiplicat & mundificat, contenta in spiritualibus purgat, & omnia corporea membra efficaciter restaurat, à læsione custodit, & generaliter omnes tam calidas quam frigidas infirmitates citissime sanat, pꝛæ omnibus aliis medicinis Medicorum, quoniam si egritudo fuerit ex multo tempore, sanat in vno mense, & breuiter omnes malos expellit humores, bonos quoque introducit. Conferat amorem & honorem ipsum deferentibus securitatem & audaciam, & in pꝛælio victoriam, & in hoc compleatur hoc pꝛetiosissimum secretum, thesaurus, incomparabilis & pꝛetiosissimus, quem habentes in sua mente recondant, ne insipientibus patefiat.

Ex libro Dono Dei: Et in hoc compleatur pꝛetiosissimum donum Dei, quod est super omnes mundi scientias arcanum, & in hoc incomparabilis Thesaurus thesaurorum, quia vt dicit Plato, qui habet istud donum Dei, mundi habet dominium, quoniam ad finem diuitiarum peruenit, & naturæ vinculum confregit. Non tamen ex eo quod habet potestatem cōuertendi omnia corpora imperfecta in purissimum aurum vel argentum, sed magis ex eo quod hominem & quodlibet animal pꝛosernat in cōseruatione sanitatis. Lamina CrySTALLINA, quæ est Elixir ad album, si detur quantum granum sinapis febricitanti, curatur. Et curatur etiam leprosus, si per quatuor tempora anni de eadem lamina purgatus fuerit, liberabitur. Et si ex Elephantia purgatus fuerit, liberabitur, cum puluere rubeo, vnde fit aurum, bis in anho, in Martio & Septembri curatur. Et vterque puluis albus & rubeus sanat sciaticos in periculo mortis, sanat etiam Paralyfin. Item: si puluis teneatur ad nates mulieris, in partu liberabitur: hoc dicit Hermes.

Geber dicit, quod elixir rubeum curat omnes infirmitates cronicas, de quibus Medici desperauerunt, & facit hominem reiuuescere vt aquilam, & per 500. annos viuere, & amplius, sicut aliqui Philosophi fecerunt, qui vsi fuerunt ex eorribus vicibus in hebdomada quantum granum sinapis, & est herba quæ vocatur Saturnus de canalibus, de qua fit talis medicina, vnde omne simile augmentat sibi simile, & omnes species gaudent, cum sua specie, & omne genus cum suo genere lætatur. Quare nota, quod omnes infirmitates, quæ à vertice capitis vsque ad plantam pedis generantur, si fuerint vnus mensis, in die vna, si vnus anni, in 12. diebus, si ex longo tempore, curantur in vno mense, quia sicut curat metalla imperfecta ab omni infirmitate, sic & humana corpora. Quapropter benedictus lapis non immerito Theriaca maior tam corporum humanorum quam metallorum dicitur: de qua Hermes Rex Græcorum & pater Philosophorum, sic ait: de elixiri nostro sumptum omni die vsque ad 3. dies sumptis ponderibus trium carobiarum capilli tui de capite cadent cani, & nascentur nigri, & ita de sene fiet iuuenis & fortis, & si vis vt homines tibi obediant, fac de prædicto auro annulum, & de herba sui nominis, in quo pone lapidem album vel rubeum, & ibis securus quocunque ieris.

In lib. Anaxagoræ. Ergo non mireris nec sis incredulus, quæ dicta sunt superius, qualiter metallum infirmum & non habens pondus nec stabilitatem in igne, per hanc medicinam habeat pondus & stabilitatem in igne, quo medicina hoc facit propter eius stabilitatem & potentiam. Nam purgat, omne superfluum reiecit, & quod remanet iustificat & facit, conseruat & reducit ad veram perfectionem, & facit igne pari, idque non timet, nec potest corrumpi ad ignem, nec in eo consumi & dissipari, prout principio faciebat, & ita ista medicina debito modo à corporibus humanis, patientibus assumpta, à quauis infirmitate ipsa purificat & ad sanitatem perfectam reducit, itaque nullo modo patiuntur, nec pati possunt. Nam possibile & verisimile est, sicut purgat corpora metallica infirma, & ad veram sanitatem & perfectionem reducit, ita potest facere in corporibus humanis, & hoc totum fit nutu Dei, & nisi Deus noster Iesus Christus aperuisset hoc maximum secretum suis prophetis, esset impossibile hoc credere, nisi etiam videretur. Et quia vidi & tetigi, & mani-

manibus meis feci, ideo certissimus sum, & ita affirmo hanc inæstimabilem medicinam veram & possibilem fieri, &c. & scias quod post Deum nulla est alia medicina, quia omnia facit mirabilia, quæ dici possunt in hoc mundo.

Senior sapiens dicit, quod omnis color non est nisi de Deo, & quod omnis tinctura à suo simili procedit. Ali⁹ similiter dicit: omnia autem rerum nomina & omnes similitudines nulla de causa ab antiquis variantur, nisi ut vos non intelligatis, quod huius rei principium super suum finem testificatur, & suus finis super suum principium, & ut sciatis, quod hoc totum non est nisi una, quæ scilicet patrem habet ac matrem, & eius pater & mater eam nutriunt & pascunt, nam ipsa medicina, vel elixir à suo patre atque matre aliquo modo differre, sententia quoque, dixit, quomodo fieri potest, quod species à suo genere tingatur. Philosophus, si multum dixi verum est, quæ ex eo processit, in eum reuertetur. Hortor ergo vos quod non sitis pigri ad tantum thesaurum perquirendum, nam ex hoc poteritis vobis & amicis vestris sanitatem conseruare, diuitias & possidere, inimicos & superare amicos, animam ad sanctorum consortia sublimare, quæ nobis concedat Deus, qui viuit & regnat per omnia seculorum secula. Amen.

Incipit descriptio primæ picturæ. Hic stat Rex, qui fuit depictus corona rubea & tunica viridi, quam dimitto in figuris depictam, & etiam significandam in scripturis.

Rex depictus: veni dilecta mea & amplectemur & generabimus filium nouum, & non assimilabitur parentibus. Rex ergo, cuius caput est rubeum, oculi nigri, pedes albi, est magisterium: Regina similibus coloribus depicta: ecce venio ad te & sum paratissima talem concipere filium, cui non est similis in mundo, & nascitur in duobus montibus, arboribusque.

Pictura: inter regem & Reginam est phiolâ cum floribus viridis coloris, circa quam sunt hæc verba: Medicina solum composita est ex natura.

S. Thomas: est autem noster lapis aqua grossa, agens autem calor aut frigus, congelans illam aquam. Idem: & credas pretiosiores esse lapides, qui procedunt ab animalibus quam alios.

Lumen luminum: nullum tamen genus lapidum poteris præparare abique Duenech viridi & liquido, quod videlicet in mineris nostris nascitur.

Rhasis Philosophus: fili contemplantur altissima montana, quæ sunt à dextra & sinistra, & ascende illuc, ibi lapis noster inuenitur, & in illo monte, qui fert omne genus pigmentorum & specierum similiter ex minera.

Malcameh: lapis qui in hoc opere necessarius est, de re animata est, hunc inuenies ubique in planitie, & in montibus & aquis, habent eum tam diuites quam pauperes, estque vilissimus atque carus: crecit ex carne & sanguine, quomodo pretiosius omni scienti illum.

Arnoldus: ô benedicta viriditas, quæ generas cunctas res, natura benedicta, & benedicta est tua operatio, quia de imperfecto facis perfectum; idcirco non assumes ipsam naturam, nisi puram, mundam, crudam, amœnam, terream, synceram, & rectam, si vero secus feceris, non proderit quicquam.

Speculum: scias fili charissime, quoniam qui non habuerit ingenium naturale, & animam perscrutantem subtiliter principia naturalia & naturæ fundamenta & artificia, quæ consequi naturam possunt in sue actionis proprietatibus, non inueniet huius pretiosæ rei veram radicem.

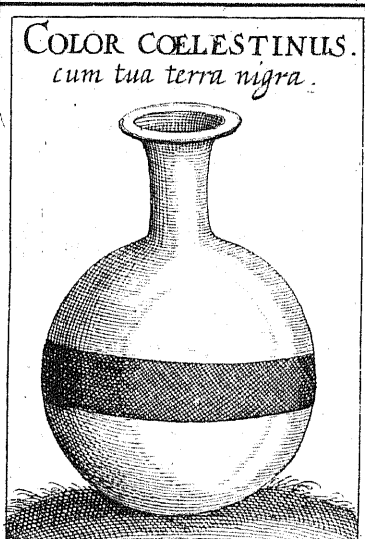
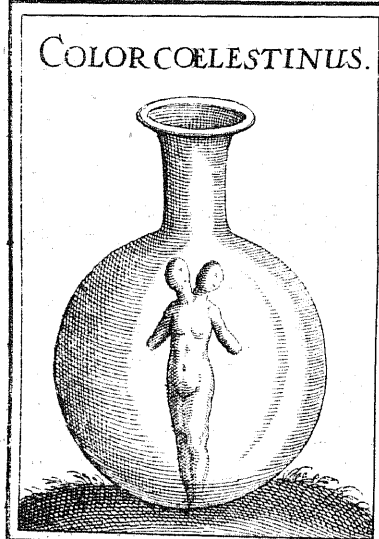
Speculum Philosophorum scientiæ maioris: Medicina nostra solum composita ex natura.

Turba Philosophorum: accipe animal quod dicitur Kenkel, quoniam tota eius aqua tirus coloris est, & regit eam.

Iohannes Anglicus: idcirco non sumas ipsam naturam, nisi puram, mundam, crudam, amœnam, terream, synceram, & rectam: si vero secus feceris non proderit quicquam: omnes Philosophi asserunt, quod omne simile generat suum simile; quia Sol generat solem, & lapidem Philosophorum.

Manfredus: Consolare dilecta, quia nobis reposita est corona argentea, & pariter coronabitur, cito quoque aurea decorabimur, intrauerunt ad nuptias virgines & clausa est ianua, hic extrahitur argentum viuum Philosophorum, ab istis duobus corporibus, non autem argentum viuum vulgare, prout credunt ignorantes.

Idem Manfredus: Audi filia & vide & inclina aurem tuam, & obli-

obliuiscere populum tuum & donum patris tui, quia concupiscet Rex decorem tuum, docebo te, quæ ventura sunt in die meo, tibi que annuntiabo, quod expressum est in hoc problemate veritatis figura, nam egressus sum, & ipse pater meus Samaritanus est, habensque super caput diadema rubeum & barbam simili colore, oculos nigros, & pedes aureos, & ipsos aquilinos, qui septem generant virgines.

Iohannes Anglicus: Mater me genuit, & per me gignitur ipsa. Ipsa enim principio dominabatur, inde cetero autem dominabor illi, quia persecutor matris meæ factus sum, postquam ab ipsa cepi volatum. Pone igitur me in humido igne, qui mihi humoris calorem augmentat, & autem siccitatis combustionem veterem, quousque finem operis inducat.

Senior sapiens: nam ista masculus & foemina aliquando dicuntur fratres uterini & merito, quia ex utero procedunt, & aliquando appellantur coniuges, nam quinque vnum agere dicuntur, item & loci nuncupantur, nam vnum ab alio nunquam separatur, licet quo ad visum segregata videantur, tamen vnum sine altero esse non potest, nam sui spiritus temperati sunt, per viam naturæ perfectæ, ita ut ab invicem non separentur.

Thomas de Aquino: destilla aquam septies, quousque lamina cuprina ignita in ea extincta tibi intus & extra penitus dealbetur: idem & credas pretiosiores esse lapides, qui procedunt ab animalibus quam alios. Idem, est autem materia lapidis aqua grossa, agens autem est calor congelans illam aquam.

Speculum Philosophorum: Ergo necesse est, quod lapis noster Philosophorum elici possit de natura duorum corporum, antequam de eo fiat elixir completum, quoniam est necessarium, quod elixir magis sit depuratum & digestum, quam aurum vel argentum, eo quod ipsum habet conuertere omnia à perfectione diminuta in aurum vel argentum quod ipsa minime perficere possunt, quia si de perfectione sua alteri darent, ipsa imperfecta existerent, eo quod non possunt tingere, nisi in quantum se extendunt, & ita lapis noster est ex duobus corporibus & ex duabus naturis.

Iohannes Anglicus: positos autem in suo vase clauso diligentissime, coq; quotidie ad ignem leuem donec brodium saginatum fiat.

b

Idem,

Idem, Regimen quidem nostri lapidis est vnum, & est ipsum decoquere iugiter & continue in suo vase, sine intermissione, donec finem consequeris optatum : quoniam in solutione ignis semper erit levis, in sublimatione vero mediocris, in coagulatione temperatus, in dealbatione continuus, in rubificatione fortis.

Manfredus : ô soror mea, sponsa mea, in hunc introeamus thalamum, & ibi peregrinierimus, sed Dei gratia continuo liberabimur, de quo non egrediemur, quousque nomine alio vocemur, regemque generabimus filium dilectum, decoremque ac desiderabilem.

Raymundus : est quoddam menstruale continens in se tria, vnum videlicet solem, Lunam, & Mercurium Philosophorum. Argentum viuum nostrum est aqua clarissima & lacrima oculi, ignorantes non sic putant. Tres veri colores perfecti in operatione prima, vique niger, albus & rubeus.

Speculum scientiæ maioris : iam igitur demonstraui clare & aperte quod argentum viuum, quod inuenitur vulgare, non est lapis Philosophorum ; sed quære nostrum argentum viuum, & habebis quod desideras, & si vis inuenire, ascende in montem altiorem huius mundi, quia ibi lapis noster est absconditus, quia in alio loco pro certo non inuenitur, & scias quod Philosophus intellexit montes pro animalibus.

Morienus Romanus : Quid tibi multa referam ô bone Rex. hæc enim res arte extrahitur, cuius est minera, ex istis apud te illam inueniunt, accipe ergo gummam, quod ex coitu est, & cum calcis cinere miscite, in sublimatione, sit mediocris.

Pictura secunda : id est aqua nostra : Nunc hic picta est, & fuit depicta ampulla cum aqua cœlesti siue blauii coloris, & in aqua steterunt duo, scilicet masculus & femina tenentes se solum cum manibus, cum rubeis tunicis, & in parte fuerunt albi, & ex ampulla præcesserunt duo flores vel tres, vnus niger, albus alius, tertius rubeus, vel si sint duo, vnus niger cum citrinitate, alius punaceus cum citrinitate, & scriptum in medio ampullæ aqua nostra : & fuerunt circa illam ampullam hæc verba Philosophica. Eamus quæsitum quatuor elementorum naturas. Hic incipit sublimatio Philosophorum, & sit argentum viuum nostrum. Item, lapis noster est corpus indomabile mortificans & viuificans.

Arnol-

Arnoldus: coniunge serum nostrum sorori suæ odoriferæ, & inter se artem gignent. Vnde versus: candida si mulier rubeo sit nupta marito, mox complectuntur, complexaque copulantur: per se solvuntur, per se quoque conficiuntur, vt de vno quæ fuerant vnum quasi corpore fiant, hæc res ex actu, dum pluit fit sine tactu, simplex corroso, subtilis erit pretioso, sic quid ascendit, & rursus ad infima tendit, Lympham in nouam terram coniungit & ignem.

Speculum: Quæsiisti quot sint veri colores, & libentissime tibi dicam, scias quod tres sint colores perfecti, ex quibus omnes alii sumant principium, primus est niger, secundus est albus, tertius est rubeus, multi sunt alii colores, sed de ipsis non est curandum, quia sæpe liquefcunt ante albedinem.

Hermes: Ibi fit coniunctio duorum corporum, & est necessaria in Magisterio nostro, & si vnum istorum duorum corporum tantummodo esset in nostro lapide nunquam aliquo modo tincturam daret, & ideo est necessaria coniunctio istorum duorum, quæ duo cum iuncta fuerint in coniunctione lapidis, impinguntur est in ventre venti, & hoc est quod dicit Philosophus. Portauit eum ventus in ventre suo, planum est, quod ventus est aer, & aer est vita, & vita est anima, oleum est aqua, Idem, ego qui exaltatus sum super omnes circulos mundi, vidi quatuor facies habentes vnum patrem, quarum vna est in montibus, vna in aere, vna in faxis, vna in cavernis &c.

Alius Philosophus ait: vide quod nihil contrarium intret cura lapide nostro nisi ipsum solum.

Hermes pater Philosophorum: Eamus quæsitum quatuor elementorum naturas, quas de ventre terræ circulus vsque formicæ dicuntur.

Iohannes Anglicus: Esto autem longanimus in regimine, vas firmiter claudere, noli festinare, nec ab opere cessare, quia nulla est generatio nec corruptio rerum, nisi per modum continuum, aere exclusum & calorem temperatum, & huius examen est vterus mulieris, quæ cū concepit immediate clauditur matrix, & ex caliditate & humiditate sanguinis generatur fœtus, nunquam tamen status aeris extraneus reciperet, nisi cum natus fuerit. Sic enim lapis noster in vase iugiter remaneat clausus, donec suam haberit humiditatem, & calore ignis perfecte nutritus fiat albus. Tunc enim lapis nascitur, nec sibi

nocet aeris flatus. Est enim necessarium continuare operationem, moderare ignem, excludere aerem, & maxime vsque ad albedinem.

Pictura tertia : In tertia figura fuit ampulla, in qua fuit dicta aqua, & in ea iacuerunt dicti coiundo masculus & foemina, & fuerunt ibi facies duæ nigra, vna alba, & vna rubea, & scriptum in vase, argentum viuum nostrum, & circa latera vasis fuit ignis, aer, aqua & terra.

Hermes: Lapis noster de re animata est, certe certissime sine mendacio, & circa vas fuerunt hæc verba, & ista sequentia; similiter hic totaliter soluuntur corpora in argentum viuum nostrum, & fit aqua permanens fixa, alba & lachryma oculi.

Alphagranus: extrahas manus à marsupio, quia res nostra non emitur pretio, & omnis res quæ caro emitur pretio, in hoc magisterio, mendax & inutilis reputatur.

In opere maiori conuertere naturas quatuor elementorum, & quod quæris inuenies, conuertere naturas est conuertere corpus in spiritum nostro in magisterio, principio facias de grosso gracile & de corpore aquam, & per consequens de sicco facimus humidum, & deinde facimus de aqua corpus ita, quod corporea fiant incorporea, & incorporea corporeæ, & per consequens facimus illud quod est superius & est conclusio, & hæc est mixtio naturalis, quia ibi est masculus & foemina; item ex quatuor elementis lapis noster compositus est.

Speculum: corpora vera soluta ad naturam spiritus sunt redacta & nunquam separantur ab inuicem, sicut nec aqua mixta aquæ.

Arnoldus: & certe totum opus est regimen, non est nisi aqua permanens, omnia in se habens, quibus indigemus. Ergo manu tene hanc aquam cum suis bonis operationibus, quoniam facit album ad album, & rubeum ad rubeum.

Anaxagoras: vna & eadem res est quæ habet in se animam & aerem, & calcem & quatuor elementa, quibus de natura nec de aliis elementis, quæ non conueniant in sua natura. Hic sublimantur corpora in argentum viuum nostrum, id est, in aquam Mercurii nostri. Hic soluitur aurum Philosophorum, vt in primam suam reducatur materiam.

Democritus Philosophus: Attendite ignem igitur sapientes in Deum,

Deum, qui docuit patrem nostrum Adam facere argentum & aurum ex villiori re quæ sit in mundo, ut ostenderet potentiam suam.

Iohannes Anglicus: lapis ergo noster est vnus, videlicet aqua lucida, permanens, munda, clara, cœlestinum habens colorē, & nisi sit in ipsa aqua quod ipsam euider, quod quæris, non fiet. Et hinc completur vera solutio, & argentum viuum Philosophorum extractum est ex istis duobus corporibus, & hoc est quod dicit idem Iohannes. Soluitur autem aurum ut in primam suam reducatur materiam, & hoc est ut vere fiat sulphur & argentum viuum, quia tum possumus argentum facere & aurum, cum fuerit conuersum in materiam Philosophorum.

Pictura quarta: Hic depingitur ampulla tota nigra, & in ea iacent malculus & tœmina, & hæ sunt scripturæ circa vas: *Putrefactio Philosophorum, nigredo transparens & lucida. Caput corui, ipsum similiter putrefieri est necessarium.*

Verba Philosophorum: Quicumque colorem primum nigredinem appellabit, laudabilis est.

Turba Philosophorum: hic posita sunt corpora in putrefactione & efficitur terra nigra.

Geber: & cum videris materiam denigrari, gaude, quia principium est digestionis.

Arnoldus: Combure igitur æs nostrum igne lento, sicut ouorum nutritrix, donec corpuseius constituatur & tinctura extrahatur, non autem eam extrahas totum simul, sed parum & parum egredia-tur omni die, donec in longo compleatur tempore, idem, verum cum primum denigratur, clauem operis esse dicimus: quoniam non fit albus absque nigredine. Nam ipsa est nigredo, quam tincturam quærimus, & in quolibet corpore tingimus, quæ quidem occulta vis fuit in suo aere, quemadmodum anima in humano corpore.

Speculum: ideoque charissime fili, cum in opere fueris, fac ut principio habeas colorem nigrum, & tunc eris certus, quod putrefacis & viam rectam procedis.

Hermes Philosophus: ego sum nigrum albi & citrinum rubei & certi, veriditatis sum non mentiens, & scitote, quod artis caput est: Coruus, qui in nigredine noctis & diei claritate sine alis volat, exa-
maritudine namque in suo gutture exeunte coloratio accipitur, à suo

vero corpore tubeo, ac à suo dorso mera aqua accipitur. Idem intel-
ligite ergo & dono Dei recipite, & ab omnibus celate insipientibus,
de caernis namque metallorum occultum est, quis est lapis, est mi-
neralis & animalis splendidissime sublimis, & in aere potens; ecce
vobis exposui, Deo gratias agite.

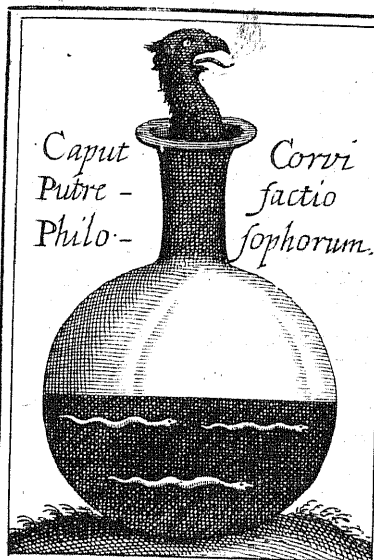
Speculum scientiæ maioris. ô natura benedicta, & benedicta est
operatio tua, quia de imperfecto facit perfectû, cum vna putrefactio
quæ est nigra & obscura, postea facis germinare nouas & diuersas res,
cum tua viriditate facis diuersos colores apparere, item patientia &
mora sunt necessaria in nostro magisterio: festinantia ex parte diabo-
lica est.

Hermes: deprecor vos Philosophorum filios, per nostrum bene-
factorem, & tingentem nobis decorem, vt nemini fatuo, nec ignaro,
neque cuique ad inepto huius sapientiæ nominaretis. Nullus enim
largitor huius rei, mihi aliquid obrulit. Nam solutio corporum est
congelatio spiritus, & è conuerso, si autem laboraueris sine pu-
trefactione, videbis oleum rubicundum quasi frustum aut fru-
stra superius natans, & hoc est signum quod in vanum laboras. Si au-
tem cum putrefactione solueris materiam tuam, videbis ipsam ni-
gram, postea viridem, deinde croceam, & rubicundam, & hæc terra
nigra, quæ est in superficie aquæ, diuiditur in quatuor partes, & de-
scendit in fundo vasis, & est ad modum picis mollis, & infratres men-
ses vermes procreantur horribiles, quorum vnus deuorat alte-
rum.

Pictura quinta: Hic depingitur vas nigrum & scriptum est
in vase, Terra, aqua, & super vas caput corui, & ad laterem nigredo
transparens. Item ista est terra nigra & fœculenta, de qua loquuntur
omnes Philosophi, quæ est in medio vasis. Hoc quod est super ter-
ram, sunt nebule tenebrosæ. Ista terra quæ est super aquam in sequen-
ti vase, descendit in fundo vasis.

Speculum: adhuc plus videntes materiam inspissare & conuer-
tere ad terram, & ista inspissatio in principio stabat supra aquam, &
sic diminuendo paulatim inspissandus viderunt terram subiungere in
aqua, & stare in fundo vasis subtus aquam, quæ terra crocea, nigra,
fœculenta erat, dixerunt quod hæcerat perfecta corruptio. Idem: ac-
cendatur ignis in furno more Philosophorum, & fac, quod materia

tota

tota solvatur in aquam, postea rege eam cum igne lento, donec maior pars in terram nigram vertatur, quod in 27. diebus fit.

Speculum: charissime fili, scias, quod ista scientia nihil aliud est, nisi perfecta aspiratio Dei, quia totū magisterium ex vna solare consistit, & ita tibi ostendimus per dicta Philosophorū, & secundū quod nos vidimus & tetigimus cum magnis laboribus & cum magna industria, illam solam rem cognouimus perfectam esse ad album & rubrum, & nullam aliam rem inuenire potuimus, vbi consisteret perfectio, quantum ad veram transmutationem corporum, vel perfectam præparationem, quin contingeret ex toto corrumpi & denigrari penitus.

Arnoldus: Esto ergo assiduus operationi in omnibus statibus suis patienter continuando decoctionem, quo vsque egrediatur tinctura super aquam in colorem nigrum, & cum videris nigredinem illi aquæ imminere, scias totum corpus liquefactum esse, & tum oportet ignem leuem continuare supra ipsum, donec conceperit nebulam, quam peperit tenebrosam. Intentio quippe Philosophorum est, vt iam corpus solutum in puluerem suum nigrum ingrediatur aquæ, & fiant totum quid vnum, deinde ergo aqua suscipit aquam, sicut naturam propriam, & ideo nisi quodlibet vertatur in aquam, nullatenus deuenies ad perfectionem.

Iohannes Anglicus: Nam calor agens in humido principio & principaliter generat nigredinem, quæ quidem nigredo est caput Corui, principium operis nostri, ipsum similiter putrefieri est necessarium, in putrefactionem lapidis nostri benedicti oportet, vt omnia denigrentur vt carbo.

Hermogenes: Terra nigra est in fundo vasis, in qua nati sunt vermes horribiles, & vnus istorū efficitur Draco, cuius forma est terribilis, & iste est Draco qui apparet in nigredine, & iterum omnia dissoluuntur in fundo vasis.

Sexta pictura: In sexta pictura fuit boccia tota nigra, & fuit scriptum super eam, caput Corui, & circa vas hæc verba: Terra nigra & fœculenta est in fundo vasis, in qua nati sunt vermes, in isto vase soluetur in aquam totaliter, vt prius, & fit in colore olei.

Inuenitur in opere magno: hic quæritur per quod tempus lapis in nigredinem vertatur, & est signū veræ solutionis lapidis, Respon-
deco,

deo, cum nigredo aparuerit prima vice, est signum putrefactionis & solutionis lapidis: cum autem nigredo totaliter euanuerit, est signum totalis putrefactionis lapidis & solutionis eius. Item, quæritur, si nebulae nigrae durantur in prædicto lapide per dies quadringenta, Respondeo, quod sic aliquando plus, aliquando minus. Hæc autem variatio accedit per varietatem quantitatis Medicinæ, & est industria operantis, unde maior quantitas maius tempus requirit, & minor minus tempus. Sapientia operantis iuuat attenta separatione nigredinis. Item, quæritur per quot tempus durabit putrefactio ista, & mundificatio terræ, Respondeo, quadraginta diebus & aliquando plus & minus, secundum quantitatem terræ & aquæ. Generemus hic filium nouum & erimus semper gloriosi per totam vitam nostram & erimus ditissimi & fortissimi in bello & ubiq; locorū, nam ex hoc poterimus nobis & amicis nostris sanitatem conseruare, & diuitias possidere, inimicos superare, amicos & fideles ditare, Deo seruire, famam augmētare, perpetuo viuere, & denique omnia ad sanctorum consortium sublimare, quæ nobis concedat Deus, qui sine fine uiuit & regnat, Amen.

Arnoldus: sit ergo ignis ira lentus, quod totum opus per se ascendat & descendat libere, absque vasis læsione.

Speculum: Fili charissime, si tu scis operationem lapidis, tibi dixi veritatem, si tu nescis naturam, alias nequaquam tibi dixi.

Hermes: Hic est liber diuinus & totus diuinitate plenus, si quis namque multum in eo studuerit, & cum plenarie intellexerit, veritatem pro certo inueniet, & habebit lapidem Philosophicum. Idem, Draco vero in omnibus hic habitat, eius autem domus tenebræ sunt, & nigredo, & in eis, & per eas in aerem ascendit.

Senior sapiens: Draco autem est aqua diuina, & cauda eius erit sal eius. & lac virginis dealbabitur.

Iohannes Anglicus: Verum opere & mensura, & pondere cuncta rege, tunc Draco sit suas alas comedens, & diuersos emitter colores.

Septima pictura: Hic vidi depictum vas nigrum siue cucurbitam in qua sedet solum vnus homo niger & scriptum fuit super: oleum Philosophorum, & caput corui. Hic natus est filius nouus niger, & efficitur albissimus, & vocabitur nomen eius elixir. Illa terra nigra

c

& for-

& fœculenta, quæ erat in fundo vasis, conuersa est in argentum viuum, vt prius, & soluta est in colore olei & propter hoc vocatur oleum Philosophorum.

Arnoldus : soluatur autem aurum vt in primam suam reducatur materiam, hoc est, vt fere fiat sulphur Philosophorum & argentum viuum, quia tunc possumus optime argentum facere & aurum, cum fuerit conuersum in naturam ipsorum, ideoque tantum debet lauari, & decoqui, vt sit fere sulphur & argentum viuum; Nam secundum Philosophum sunt materia debita metallorum : Idem: qui nouerit igitur vxorem ducere & prægnantem facere, generationem spiritus mortificare & viuificare, lumenque inducere, & mundare vultus à nigredine & à tenebris, erit maximè dignitatis; Nobis enim regem nostrum coronatum filiis nostris rubeis coniungentibus in leui igne nedum nec dentibus concipient, & filium gignent coniunctim, nam suæ nubes, quæ super eam fuerant, reuertuntur in suo corpore sicut exierant.

Idem Arnoldus: Continua ergo super eum balneum temperatum, donec in aquam soluatur impalabilem & egrediatur tinctura in colore nigredinis, quod est signum solutionis. Idem: Caucas igitur, ne à vase exeat sua humiditas & pereat, vnde ipsam reducens ad terram leui coagula igne sicut coagulatur sperma in matrice: Idem: cauendum est igitur ne aqua per ignem nimium vertatur in fumum & fugeat. Idem: ergo non desperes fili doctrinæ, quoniam si illam quæres, inuenies, non doctrinæ, sed proprie motus indagatione naturæ, qui vero librorum insecutionem sequitur, tardissime perueniet ad hanc artem pretiosissimam.

Adobustes Philosophus: videas quod nunquam ponas elixir nisi super Solem & Lunam, & qui materiam nostram ignorat, vadit sicut cæcus ad prædicam, vel sicut asinus ad cœnam.

Manfredus: scias collum vasis esse caput corui, quem interficias, & nascetur columba, & est Medicina alba, deinde Rex Phœnix, id est medicina rubea, & estote fœlices.

Hermes: filius autem noster genitus sumit tincturam ex igne, illud v. mare, mors, & tenebræ fugiunt, & solis radios draco fugit, qui foramina obseruat, filiusque noster mortuus viuet, & rex ab igne veniet & coniugio gaudebit, & occulta apparebunt, & lac virginis deal-

dealbatur. Et filius noster viuificatus fit igni bellator & tincturis supereminens.

Pictura octaua : Hic vidi depictam cucurbitam in qua fuit Draco iacens cum lingua rubea & sub ventre rubeus, in aliis partibus viridis; & fuit scriptum super vas, sulphur Philosophorum, & domus tenebrosa, & circa vas hæc verba, Hic incipit aqua aliquantulum dealbari.

Arnoldus : Tunc Draco fit suas alas comedens, & diuersos immittit colores, multis siquidem modis & vicibus, mouebitur de colore ad colorem, donec ad firmam deueniat albedinem.

Aristeus Philosophus : Animal ferocissimum non debet cibari, nisi dum sitim & famem, & scias quod post tres dies non habet.

Hermes : Hic natus est Draco, domus eius tenebræ sunt & nigredo in omnibus his est habitans, illud vero mare, mors, & tenebræ fugiunt, & solis radios Draco fugit, qui foramina obseruat, filiusque noster mortuus viuet & Rex ab igne veniet, & coniugio gaudebit, & occulta apparebunt & lac virginis dealbabitur, & filius noster iam viuificatus, fit ergo bellator & in tincturis supereminens

Daniel. Guardati molto del foco eccessiuo,

Oleo & carboni, poi vel fimo basta,

Et guarda che la basta,

Non sia mai primo del Mercurio viuo,

Lo troppo fuoco fa viuificare,

Lo troppo humore se conuerte in l' aqua.

Pur ô gouerna el Draco,

Come e bisogno de beuere e mangiare,

Et mai de putrefare non te sia tedio,

Che a tutta l' opera dona gran remedio,

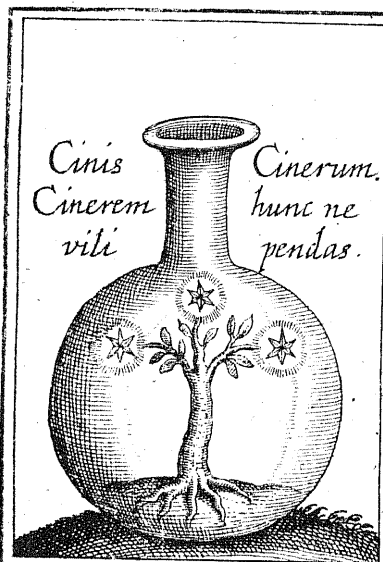
Ma per lo troppo fuoco, non ti falle,

Non vale Naturale,

Le scorze d' ova e denti del Leophanti,

E sono Rubini, Balassi & Diamanthi.

Iohannes Anglicus : Venerare ergo amicos, id est, spiritus, quoniam in terra est mansio eorum, vt fugere nequeant, non sis in venatione sopitus sed pacificus, præcaueas, ne per ignem nimium ver-tatur in fumum, si ergo fugerit non accipietur, sed falconem, si ergo

includatur ne fugiant, tunc reuertentur ad corpus, vnde exierunt, eo quod corpus attrahit ad se morem suum, quemadmodum magnes attrahit ferrum.

Nonā pictura: Hic fuit cucurbita depicta cum multis coloribus, scilicet albo, rubeo, & viridi, & fuit scriptum super vas, sulphur Philosophorum: domus tenebrosa, & histotaliter mundatur à nigredine, & fit aqua albissima vt lac.

Philosophus: Recipe nigrum nigrius nigro, quia multi & diuersi colores apparebunt in eo.

Hermes: Et lac virginis dealbabitur, & filius noster iam viuificatus fit igni bellator, & tincturis supereminens.

Amari ascendunt nubes, & pluunt pluuiæ super terram, quia omne corpus graue & densum ad suum labitur centrum. Argentum vero viuum ex ære sublimatum, ex quo omnia fiunt, est aqua munda & tinctura vera, quæ æris umbram delet, ipsum namque est sulphur album, quod solum æs dealbat, quo spiritus continentur, ne fugiant.

Quidam vir religiosus, bonæ & optimæ famæ, habuit hæc verba per reuelationem domini nostri Iesu Christi, quæ nunquam fuerunt audita, nec in libris inuenta, videlicet: Scias collum vasis esse caput Corui, quem interficies, & nascetur eolumba, de hinc vero Phoenix, & estote fœlices. Hic comprehenditur totum magisterium verum album & rubeum cum istis paucis verbis: ego qui composui hoc opusculum, hæc omnia vidi huc vsque, rogo ergo Deum vt mihi gratiam concedat finem videndi, Amen.

Iohannes Anglicus: Omnes igitur hos ordines præparationis super ipsum quater reitera, & hæc quidem est coagulatio vera, ideo aqua nostra benedicta venit suam adæquare terram, mundare nigredinem & omnem auferre malum odorem, eo quod inter eas est libido sicut masculi & fœminæ, caueas igitur ne à vase exeat sua humiditas & pereat magisterium. Vnde ipsam reduces ad terrâ, leui coagula igne, sicut coagulatur sperma in matrice. Flores apparuerunt in terra nostra, tempore veris, sed sub rosa alba quieuius, quoniam ipsi fuerunt corpora quæq; ægra, in verum conuertendi argentum, nam omnes mundi colores in eo apparebunt, cū denigrans humiditas fuerit desiccata.

Decima pictura: Fuit cucurbita in qua fuit depictus quidam

c 3.

diabo-

diabolus nigerimus, Cornutus, habens tria cornua absque oculis cum brachiis, absque manibus, cum culo deformi, stans vti accessurus esset ad choream, cum pedibus extensis vnum ante & alium retro, & scriptum fuit super vas, cinis cinerum, & circa vas, ego sum niger, quia decolorauit me Sol, illæ nebulae nigrae ascenderunt ad corpus suum, vnde exierunt, & facta est coniunctio inter terram & aquam, & cinis factus est.

Arnoldus, de villa noua: Verum, quia natura non habet modum nisi per caloris actionem, ideo si calorem bene mensuraueris, aqua & ignis tibi sufficiunt, nam corpus albificant, mundant & nutriunt, & eius obscuritatem auferunt, ipsa enim aqua, habitans in aere consequitur terram sicut ferrum magnetem. Idem: omnes ergo hos ordine præparationis super ipsum quater rectifica & vltimo calcina, per modum suum figentem, & calcinantem, quoniam sic pretiosissimum lapidem terram sufficienter administrando rexiisti, calcinare vero non est aliud quam desiccare, & in cinerem vertere, comburatur ergo sine timore, donec cinis fiat, & cum cinis factus fuerit, optime miscuisti, hunc ergo cinerem ne vilipendas, sed redde sibi sudorem quem eiicit. Idem; aqua ergo tota exhausta & in terram conuersa, per quosdam dies in suo vase, super leuem putrefiat ignem, quousque pretiosius ei color albus desuper eueniat, etsi in isto vase apparebunt omnes mundi colores, cum humiditas fuerit desiccata.

Aries Philosophus: Illud quod exiuit ab eo, reduc super eum, donec figatur, & non separetur ab eo per ignem.

Speculum: scito quod solis flos est lapis de lapide, Assate ergo ipsum per dies, donec fiat vt marmor coruscans, & scias ita fieri maximum arcanum.

Iohannes Anglicus: Si igitur Philosophice operaris, & dealbas, & terminum in ipso opere transcendis, beatus eris, denigra terram separando eius animam, postea verte aquam super dealbando totum, & habebis magisterium; Nam qui terram denigrat & album dissoluit & coagulat, donec fuit in colore sicut gladius denudatus ad tenebras, & qui dealbationem completam omnium inducit, totumque postquam liquefactum fuerit in igne rapido figit, scilicet dici merebitur, & super omnes mundi circulos exaltari.

Vndecima pictura: Fuit cucurbita, cum floribus & in ea fuit regina

regina alba, genibus flexis, manibus coniunctis, & erecta ad pectus, & fuit scriptum super vas, Rosa alba & elixir, circa vas, Ego sum elixir ad album transformans omnia corpora imperfecta, in purissimum argentum melius quam de minera.

Morienus: Huius rei pars, mille partes argenti viui in purissimum argentum viuum conuertit, melius quam de minera producat.

Arnoldus: Dealbate latonem & reponite libros, ne corda vestra corrumpantur, quia res nostra leuis est, & leui indiget subsidio. Qui autem dealbauit me, faciet me rubeum, album & rubeum ex vna radice procedunt, quod fit in albo, fit etiam in rubeo.

Speculum: si igitur fili Philosophice operaris, & dealbas & terminum in ipso opere transcendis, beatus eris, hoc si subito videris, admiratio, timor & tremor tibi euenient. Idem, scitote quod solis flos est lapis de lapide, Assate ergo ipsum per dies donec fiat vt marmor coruscans, & seias quod cum ita fit, maximum est arcanum.

Arnoldus: Iam didicisti charissime album facere, nunc autem dicendum est de rubeo, verum tamen, nisi prius dealbaueris, verum rubeum fieri nequit, quia nullus potest deuenire de primo ad tertium, nisi per secundum, sic nec poteris de nigro accedere ad citrinum, nisi per album, eo quod citrinum ex multo albo & purissimo nigro est compositum: dealba ergo nigrum, & rubefac album, & habebis magisterium, quoniam annus diuiditur in quatuor partes, sic & opus nostrum benedictum: primum est hyems frigida & humida & pluuiosa, secundum est ver calidum & humidum & floridum, tertium est æstas, calidum, siccum & rubicundum, quartum est autumnus, frigidum & siccum tempus colligendi fructus. Hac dispositione tingentes naturas rege, donec mutatus fructus afferatur ad votum, verum iam hyems transit, imber abiit & receffit, nam flores apparuerunt in terra nostra, tempore veris, sed super rosam albam quieuius, quoniam ipsi fuerunt corpora quæque ægra in verum conuertendi argentum, igitur cum illam videris albedinem apparentem in omnibus supereminentem, ratus esto quod in illa albedine rubor est occultus, & tunc non oportet extrahere illam albedinem, sed coque: quousque totum fiat rubeum.

Lilius Philosophus: igitur ab operario est querendum, si nostri lapidis:

lapidis pretium sit paruum aut magnum: si dicit paruum, bene dicit, si dicit magnum, deceptor est, quærens illam pecuniam in suas deriuare. Rosa rubea siue Medicina siue elixir rubeum tam corporum humanorum quam metallorum, & istud est verum aurum potabile, & super decoctionem ampliores factum fuerit rubeum, dabit colorem aurum perpetuum, in fine exibat tibi Rex suo diademate coronatus, fulgens vt Sol clarus, vt Carbunculus, fons effluens vt cera, perseverans in igne, penetrans & retinens argentum viuum.

Pictura duodecima: Hæc pictura fuit cucurbita cum floribus & Rege rubeo depicto tali modo, vt Regina fuit depicta, & fuit scriptum super vas, Rosa rubea, & circa latera, Ego sum elixir ad rubeum transmutans omnia corpora in perfectum & purissimum aurum, melius quam de minera.

Daniel de Visconopoli: Poi che è compita questa dolce Manna,

Non solamente corpi de metalli,
Ma tuttili graui mali,
Remouee e caccia dalli corpi humani.
Poi che cacciato il morbo se defende,
Che non ritorna piu nel futuro,
Est fastar l' huomo sicuro,
Perfin che vive del star lieto esano,
Conserua sanità e giouenetta,
Senza peccato dona gran richetta:
Conserua ancor il calor naturale,
E' l spiritu vitale,
Sopra ogni medicina d' Auicenna,
Hypocrate, Galeno e Damasceno.

Thomas de Aquino: Nam proiecta vna parte supra mille argenti viuum, sensimus quod coagulabat ipsum & rubeum faciebat, & conuertebat in argentum purissimum.

Lilius Philotophus: in fine exibat tibi Rex suo diademate coronatus, fulgens vt Sol, clarus vt Carbunculus, fons effluens vt cera, perseverans in igne, penetrans & retinens argentum viuum.

Arnoldus: Color namque rubedinis creatur ex complemento digestionis, quoniam sanguis non generatur in homine, nisi prius diligenter coquatur in Epate, sic nos cum vidimus naturam de mane

Vri-

vinam albam, scientes parum dormiuisse, redimus ad lectum, somno autem recepto completur digestio & nostra citrinatur vrina, sic per solam decoctionem potest albedo deuenire ad rubedinem ignem secum continuando. Æs nostrum album si diligenter coquatur, optime rubificatur, vnde versus: Vt non candescat Rosa sed bene luceat, famen feruescat iugiter, feruore quiescat, donec splendorem tribuat, tollatque vigorem: Candida candorem generat rubicunda ruborem. Agne igitur sicco, & calcinatione sicca, decoquitur donec rubescat vt cinabrium, cui de cætero nequaquam impones aquam, neque aliam rem, quousque ad complementum decoquitur rubeum.

Lilius Philosophus: Et si per decoctionem ampliorem factum fuerit rubeum, dabit colorem aurum perpetuum, est herba quæ vocatur Adrop vel Duenech vel Azone, de qua talis fit medicina.

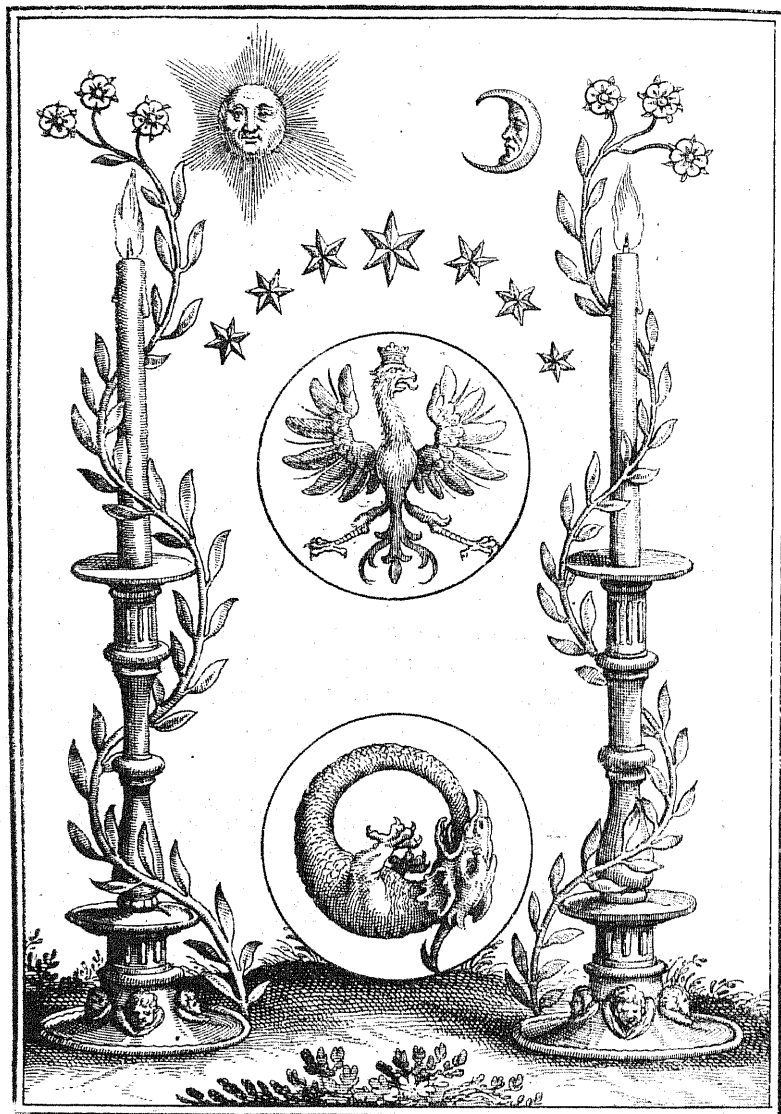
De fermentatione Donum Dei: Quia enim in dierum maximo opus esse comprehenditur, recte ergo septenario numero vniuersitatis figuratur. Et si vis bene intelligere, totum opus lege de parte in partem, & videbis mirabilia diebus nostris. Hæc omnia vidi vsque ad nouum Leonem, Rogo Deum meum vt gratiam mihi concedat finem habere mirabilem videndi.

Arnoldus de villa noua: Citra credo quod non fuit factum hoc diuinum opus, & nisi vidissem & tetigissem, scribere & depingere non statuissem ita punctualiter, tamen ego non dixi omnia apparentia in hoc opere, quia sunt aliqua, quæ non licent homini loqui: & ego depinxi vsque ad complementum, licet non viderem, sed scio, quia de necessitate oportet ad talem peruenire naturam, & scio quod nunquam fuit visum tale opus ita depictum & cum auctoritatibus suis ad propositum: Quare est impossibile scire, nisi videatur, & scias, quod hæc est longissima via, antequam deueniatur ad perfectionem suam, & ergo patientia & mora habent necessaria in nostro magisterio. Explicit hoc opusculum.

Hæc est obscura sapientibus vera figura,
In qua profunda stat Philosophia secunda,
Hæc est ars vera, leuis quoque cara,
Quæ fallit multos suum problema stultos.

d

Est

Est tamen exilis res , procreatio vilis tamen,
Et est res sola, vas solum, coctio sola,
Cuius virgo Mater, nescit connubia pater,
Quæ iuncta, Coruum gignunt , albedine Cygnum,
Qui generans Aquilam gignit & Alpholiam,
Nascitur inde Draco, sua cauda vescitur aqua,
In nouem stellis, quatuor rōsis quoque bellis,
Cætera habet alkakir sic xir, exir siue lixir,
Estque Dei nuntius, lapis, ignis, Trinus & Vnus,
Atque Dei nomen hoc diuinum tenet omen,
Sunt duæ res primo, Sol, Luna tamen ymo,
Quæ duo si fuerant vnum , duo tempora fiant,
Auxilio , rebis , duo mox retinebis ,
Confice , videbis , fit ab his lapis puto rebis,
Cetera dant crimen, frustrabunt denique furem,
Donec Sol, Luna, symbola res sub vna,
Pro quo nullus hiet, quia non nisi numine fiet,
Asot, Assatio lapidis contritio frequens proficit,
Et finit ars solum vasque requirit,
Sed sine fermento nihil laborare memento,
Per fermentare fit ars sua facta breuiare,
Nam longat sua facta , sed ars bene curtar.

F I N I S.

